

СТИВЪН КИНГ ТОМИЧУКАЛАТА

Превод от английски: Вихра Манова, 1993

chitanka.info

*Късно тази нощ
и нощта преди
томичукалата
чукат на вратата.*

*Искам да изляза,
но от страх дори
няма да погледна
томичукалата.*

*На Табита Кинг
„... обещания за спазване.“*

КНИГА ПЪРВА

КОРАБЪТ В ЗЕМЯТА

*Настигнахме Хари Труман, докато
отплаваше от Независимостта.*

*Ние рекохме: „Какво ще кажеш за
войната?“.*

Той отвърна: „Прав ѝ път!“.

*Ние попитахме: „А бомбата? Съжсаяваш
ли, че я направи?“.*

*Той рече: „Дайте ми тая бутилка и си
гледайте работата“.*

*„По течението на
потока“*

Рейнмейкърс

ПРЕДГОВОР

Както повечето детски залъгалки, стихчетата за томичукалата са измамно простички. Трудно е да се проследи откъде идва първоизточникът на думата. „Пълен речник на Уебстър“ твърди, че томичукалата са или (а) великани, които прокарват тунели, или (б) духове, които обитават изоставените мини и пещерите. Тъй като „томи“ е древно британско жаргонно наименование на военната дажба, „Пълен оксфордски речник“, макар да не идентифицира самия термин, предполага, че томичукалата са духовете на умрелите от глад миньори, които продължават да бродят и чукат в търсене на храна и спасение.

Първият стих („Късно тази нощ и нощта преди“) е достатъчно разпространен, за да сме го чували като деца и аз и жена ми, макар че сме израснали в различни градове, вярвали сме в различни религии и имаме различен произход — нейният е предимно френски, а моят — шотландско-ирландски.

Всички останали редове са плод на авторовото въображение.

Този автор — аз, с други думи — иска да благодари на съпругата си, Табита, която е безценен, макар и влудяващ понякога, критик (ако човек се ядосва на тези, които го критикуват, това е сигурен признак, че са прави), на редактора, Алън Уилямс, за любезното му и загрижено усърдие, на Филис Гран за търпението ѝ (тази книга беше по-скоро не написана, а избълвана) и особено на Джордж Еверет Маккътчън, който е чел всичките ми книги и ги проучва внимателно — най-вече за неверни оръжейни и балистични характеристики, но също така следи и за логичната последователност. Мак умря, докато тази книга беше в процес на преписване. Всъщност аз тъкмо най-покорно нанасях поправките, възникнали в резултат на една от неговите забележки, когато научих, че накрая все пак е бил победен от левкемията, с която се бореше от близо две години. Той ужасно ми липсва, не само защото ми помагаше да си оправям книгите, а и защото заемаше част от сърцето ми.

Благодарност дължа и на много други хора — те са повече, отколкото бих могъл да изброя: пилоти, зъболекари, геолози, колеги

писатели и дори на децата си, които слушаха да им чета книгата на глас. Благодарен съм и на Стивън Джей Гулд. Макар че той е почитател на янките — американците от Северните щати — и следователно не може да му се има пълно доверие, неговите коментари за възможностите на онова, което аз наричам „сляпа еволюция“, ми помогнаха да оформя прекомерното изобилие на този роман.

Хейвън не съществува. Героите са измислени. Това произведение е плод на въображението, с едно изключение:

„Томичукалата“ са истински.

Ако смятате, че се шегувам, значи сте пропуснали сензационната новина.

Стивън Кинг

ЕДНО АНДЕРСЪН СЕ СПЪВА

1

Поради липсата на един гвоздей е било загубено цялото кралство — ето докъде може да бъде сведен катехизиса, ако се предаде същността му накратко. В края на краищата *всичко* може да бъде сведено до нещо съвсем простичко... поне често така си мислеше Робърта по-късно. Или целият живот е низ от случайности... или е изцяло предопределен. Андерсън буквално се спъна в съдбата си край малкото градче Хейвън, в щата Мейн, на 21 юни, 1988 година. Това спъване беше коренът на всичко. Останалото не бе нищо повече от история.

2

Този следобед Андерсън беше излязла с Питър, застаряващо гонче, което вече бе сляпо с едното око. Питър ѝ беше даден от Джим Гардънър през 1976. Андерсън бе напуснала колежа предишната година, когато ѝ оставаха само два месеца до завършването, за да се премести в имението на чичо си в Хейвън. Не бе осъзнавала колко е самотна, докато Гард не доведе кучето. Тогава то беше паленце и понякога на Андерсън ѝ бе трудно да повярва, че сега е толкова старо — на осемдесет и четири кучешки години. По този начин тя измерваше и собствената си възраст. 1976 бе свършила отдавна. Да, безспорно. Когато си на двайсет и пет все още можеш да си позволиш лукса да вярваш, че в *твоя* случай, поне, остаряването е механична грешка, която вероятно ще бъде поправена. Когато се събудиш някой ден и откриеш, че кучето ти е на осемдесет и четири, а ти самият си на трийсет и седем, тогава този възглед трябва да бъде преразгледан. Да, безспорно.

Андерсън търсеше място, откъдето да си насече малко дърва. Имаше заделени около връзка и половина, но искаше да разполага с поне още три, за да е сигурна, че ще ѝ стигнат за зимата. Бе изсякла много дървета от времето, когато Питър беше малко кученце, което си остриеше зъбите на един стар пантоф (и твърде често напикаваше килима във всекидневната), но липсата им изобщо не се усещаше. През имота (който местните хора продължаваха да наричат и сега, след тринайсет години, фермата на Франк Гарик) минаваха само шейсет метра от шосе 9, но каменните стени, обозначаващи северните и южните му граници, се простираха под широки ъгли. Друга каменна стена — толкова стара, че се бе изродила в отделни скални купчини покрити с мъх — отбелязваше задния край на имението на около пет километра в гъстата гора от млади и стари дървета. Общата площ на този наподобяващ парче торта клин беше огромна. Отвъд стената в западния край на земите на Боби Андерсън се простираха километри пущинак, собственост на Новоанглийската хартиена компания. „Изгорените гори“ на картата.

Всъщност не беше необходимо Андерсън чак да търси място за сечене. Земята, която братът на майка ѝ беше оставил, имаше голяма стойност, защото повечето от дърветата на нея бяха от хубаво, твърдо дърво, относително незасегнато от плъзналата навсякъде гъботворка. Но денят беше прекрасен и топъл след дългата дъждовна пролет, растенията от градината ѝ лежаха под земята (където повечето щяха да изгният благодарение на дъждовете) и още не бе дошло време да започне новата си книга. Затова бе покрила пишещата машина и сега безцелно се скиташе тук, заедно с верния стар едноок Питър.

Зад фермата имаше път за извозване на дървени трупи и тя вървя по него повече от километър преди да кривне наляво. Носеше раница (със сандвич и книга за нея, кучешки бисквити за Питър и много оранжеви панделки, които да завърже около стволите на дърветата, определени за отсичане, когато септемврийското слънце започне да топли по-слабо с настъпването на октомври) и манерка. В джоба си имаше компас. Само веднъж се бе загубвала в имението, но този единствен път беше достатъчен, за да ѝ държи влага завинаги. Бе прекарала ужасна нощ сред гората, като в същото време не можеше да повярва, че действително се е изгубила в имение, което, за бога, *притежаваше*. Беше сигурна, че там, навън ще си умре — което тогава

не беше изключено, защото само Джим би могъл да разбере, че липсва, а той идваше само, когато човек не го очаква. На сутринта Питър я бе отвел до един поток, който пък я изведе до шосе 9, където жизнерадостно бълбукаше под асфалта през водосток само на три километра от дома ѝ. Сега вероятно имаше достатъчно горски опит, за да намери обратния път до шосето или до някоя от каменните стени, ограждащи земята ѝ, но ключовата дума беше *вероятно*. Затова носеше със себе си компас.

Откри гъста групичка кленове някъде около три часа. Всъщност до този момент бе попадала и на други струпани нагъсто дървета, но тази групичка се намираше близо до пътека, която познаваше, а беше и достатъчно широка, за да докара по нея тракторчето. Като дойдеше 20 септември или горе-долу това време — ако междувременно някой не вдигнеше света във въздуха, — щеше да закачи шейната си за тракторчето, да я докара тук и да започне да сече. А засега бе изминала достатъчно дълъг път за един ден.

— Харесва ли ти, Пийт?

Пийт излая немошно и Андерсън погледна към гончето с тъга, която бе толкова дълбока, че я изненада и разтревожи. С Питър беше свършено. Напоследък все по-рядко се втурваше след някоя птица, катерица или случаен кълвач, а представата за Питър, преследващ сърна, направо предизвикваше смях. По обратния път ще трябва често-често да спира за почивка заради него... а преди време, не чак толкова отдавна (или поне така упорито твърдеше съзнанието ѝ), Питър винаги се намираше на около двеста метра напред и огласяше гората с честия си и енергичен лай. Тя помисли, че може да дойде ден, когато ще реши, *стига толкова*, ще се качи на пикапа и за последен път ще потупа седалката до себе си, за да откара Питър при ветеринаря в Огъста. Но нека да не е това лято, моля те, Господи. Нито тази есен или зима, моля те, Господи. Нито изобщо някога, моля те, Господи.

Защото без Питър щеше да остане сама. Като се изключи Джим, а Джим Гардънър някак леко се бе отдръпнал през последните близо три години. Все още беше приятел, но... по-затворен.

— Радвам се, че одобряваш избора ми, Пийт, старче — каза тя и завърза няколко панделки около стволите на дърветата, с ясното съзнание, че може да реши да сече другаде и панделките така и ще си

изгният тук. — Добрият ти вкус е превъзходен само от чудесния ти външен вид.

Питър, който знаеше какво се очаква от него (той беше стар, но не и глупав), помахаше с раздърпани си остатък от опашка и джафна.

— Стани виетнамец! — нареди Андерсън.

Питър покорно падна на една страна — като изхъхри леко — и се претърколи по гръб, с разперени крака. Тази гледка почти винаги разсмиваше Андерсън, но днес вида на кучето й в ролята на виетнамец (Питър можеше да се преструва и на умрял при команда „труп“ или „умри“) твърде много й напомняше за нещата, които бе мислила.

— Ставай, Пийт.

Кучето бавно се изправи, като дишаше тежко през отворената си муцуна. Побелялата си муцуна.

— Хайде да се връщаме.

Тя му подхвърли една кучешка бисквита. Питър щракна със зъби по посока към нея и не успя да я хване. Започна да я търси с душене, пак я пропусна и чак след това се върна обратно. Изяде я бавно, без особен апетит.

— Добре — рече Андерсън. — Да тръгваме.

3

Заради една обувка било загубено цялото кралство... заради избора на една пътека беше намерен корабът.

Андерсън бе идвала тук и преди в тези тринайсет години, за които фермата на Гарик не беше станала фермата на Андерсън. Тя разпозна формата на земния скат, капана, оставен от браконieri, измрели вероятно още преди Корейската война, огромния бор с разцепения връх. Беше прекосявала неколнократно тази земя и нямаше да има проблеми при намирането на обратния път до пътеката, по която щеше да докара тракторчето. Трябваше да бе минавала покрай мястото, на което се спъна, поне три-четири пъти досега — може би на метри от него или дори на сантиметри.

Този път последва Питър, който се движеше леко вляво и, докато погледът й бе обърнат към пътеката, едната от вехтите й високи туристически обувки се закачи за нещо... и здравата се заклеци.

— Ей! — извика тя, но вече беше твърде късно, въпреки размаханите ѝ ръце. Андерсън падна на земята. Едно клонче от близкия храст я одраска по лицето, достатъчно силно, за да ѝ пусне кръв.

— Дявол да го вземе! — изруга тя и една сойка ѝ се скара.

Питър се върна, първо подуши, а после я лизна по носа.

— Недей, за бога, дъхът ти вони!

Питър махна с опашка. Андерсън седна, потърка се по лявата буза и забеляза кръвта по дланта и пръстите си. Изсумтя.

— Добре се насадих — рече тя и се огледа да види в какво се бе спънала — най-вероятно в паднал клон от дърво или в някой щръкнал от земята камък. Много камънаци имаше в Мейн.

Това, което видя, блестеше като метал.

Андерсън го докосна, прокара пръсти по него и после издуха от тях черната горска пръст.

— Какво ли може да е? — попита тя Питър.

Питър се приближи, подуши го, след което направи нещо странно. Гончето отстъпи две кучешки крачки назад, седна и издаде протяжен, нисък вой.

— На теб пък какво ти става? — попита Андерсън, но Питър не помръдна от мястото си. Тя се примъкна по-близо, все още без да става, просто се плъзна по дъното на дънките си. Започна да изучава метала в земята.

От тлъстата почва стърчаха близо десет сантиметра от него — достатъчно, за да се препънеш. Мястото беше леко издигнато и вероятно силните пролетни дъждове бяха отмили пръстта и оголили предмета. Първата мисъл на Андерсън беше, че дървосекачите, които бяха секли из тези земи през двайсетте и трийсетте години, трябва да са заровили тука купчина от отпадъците си — изхвърления боклук от тридневно сечене, което в онези дни се е наричало „уикенда на дървосекачите“.

Консервна кутия, помисли си тя — зрял боб или доматена супа. Андерсън я разклати по начина, по който човек измъква консервна кутия от земята. В този момент ѝ хрумна, че само едва прохождащо бебе би могло да се спъне и да падне от една стърчаща консерва. Металът в земята не помръдна. Беше непоклатим като скала. Да не би пък да се подаваше парче от някакъв инструмент на дървосекачите?

Заинтригувана, Андерсън се зае да го проучи по-внимателно, без да забележи, че Питър се изправи на крака, отстъпи още четири крачки и пак седна.

Металът беше тъмносив — изцяло му липсваше яркия цвят на алуминия и желязото. И беше по-дебел от консервна кутия, може би към седем милиметра на върха. Андерсън постави възглавничката на десния си показалец върху този ръб и почувства моментно странно потрепване, като вибрация.

Тя си дръпна пръста и го погледна озадачено.

Пак го допря.

Нищо. Никакво трептене.

Андерсън хвана стърчащия предмет с палец и показалец си и се опита да го измъкне от земята като разклатен зъб от венец. Той не излезе. Беше хванала издатъка горе-долу в центъра. Краищата му потъваха в земята — или поне с такова впечатление бе останала тогава — с ширина по-малка от пет сантиметра от всяка страна. По-късно щеше да каже на Джим Гардънър, че е можела да минава покрай него три пъти на ден в продължение на четирийсет години и пак да не се препъне.

Разчопли меката почва и от предмета се показва малко повече. Тя изрови с пръсти земята около него на около пет сантиметра дълбочина — почвата поддаваше лесно, като всяка горска пръст... поне докато не попаднеш на паяжината от корени. Металът продължаваше плавно навътре в земята. Андерсън се изправи на колене и продължи да дълбае от двете му страни. Пак направи опит да го разклати. Той не помръдна.

Изгреба още пръст с ръце и бързо разчисти по-голяма част — сега виждаше дващест сантиметра сив метал, после трийсет, четирийсет.

Това е кола, камион или трактор, помисли си изведнъж. Заровен в пущинака, далеч от всичко. Или голяма, стара печка. Но защо тук?

Не можа да измисли никаква причина, съвсем никаква. От време на време намираще разни неща из гората — различни опаковки, кутии от бира (най-старите от които не бяха с пръстен за отваряне на капака, а имаха пробити триъгълни дупки, явно направени с отварачката, наричана „църковен ключ“ в онези мъгляви мъртви дни на шейсетте години), хартийки от бонбони и всякакви подобни боклуци. Хейвън не

лежеше на пътя на нито един от двата основни туристически маршрута през щата Мейн — първият прекосяваше езерото и планинската област и стигаше до най-западния край на щата, а другият вървеше нагоре покрай брега до най-източната точка, но от много, много време не можеше да се каже, че е бил претоварен. Веднъж (беше се прехвърлила над разрушената каменна стена в задния край на имението си и на практика бе навлязла без позволение в собствеността на Новоанглийската хартиена компания) откри ръждясалото купе на хъдсън хорнет от края на четирийсетте, оставен върху нещо, което някога е било горски път, а сега — двайсет години след като изсичането бе спряло — представляваше гъсталак от млади дървета — от вида, който местните хора наричаха лайняна гора. И тогава нямаше причини там да се намира купе на кола... но то все пак беше по-лесно обяснимо от печка, хладилник или друга дивотия, на практика заровена в земята.

Бе изкопала две бразди дълги по около трийсет сантиметра от двете страни на предмета без да попадне на края му. Стигна почти до половин метър дълбочина преди да си одраска пръстите на камък. Сигурно би могла да извади камъка — *той* поне леко се клатеше, — но нямаше смисъл да го прави. Предметът в земята продължаваше надолу покрай него.

Питър изскимтя.

Андерсън погледна към кучето и се изправи. Колената ѝ изпукаха. Лявото ѝ стъпало беше изтръпнало. Тя изрови джобния си часовник — стар и потъмнял, този часовник беше още една част от завещаното ѝ от чичо Франк наследство — и с изненада установи, че е прекарала тук дълго време — най-малко час и петнайсет минути. Вече минаваше четири.

— Хайде, Пийт — каза тя. — Да се пръждосваме.

Питър пак изскимтя, но не помръдна от мястото си. И сега, истински загрижена, Андерсън забеляза, че старото гонче цялото трепери, като от треска. Нямаше представа дали кучетата ги хваща треска, но си помисли, че когато остарееят, може и това да става. Спомни си, че единствения път, когато бе виждала Питър да трепери така, беше през есента на 1975 година (а може да беше и седемдесет и шеста). В имението се бе появил рис. В продължение на може би девет нощи той ви и рева, като най-вероятно издаваше любовни призови.

Всяка вечер Питър отиваше до прозореца на всекидневната и скачаше върху старата църковна пейка, която Андерсън държеше там, до библиотеката си. Нито веднъж не излая. Само се взираше в тъмното навън, по посока на ужасяващите, малко женски писъци, с разширени ноздри и наострени уши. И трепереше.

Андерсън прекрачи малкия си изкоп и отиде при Питър. Там коленичи и прекара ръце от двете страни на муцуната му, усещайки треперенето в дланите си.

— Какво има, момчето ми? — измърмори тя, но всъщност знаеше отговора. Здравото око на Питър погледна покрай нея към онова нещо в земята, после пак към Андерсън. Молбата в окото, непокрито от омразното, млечнобяло перде, беше ясна като изречена с думи: *Да се махаме оттук, Боби, това нещо ми харесва почти толкова, колкото и твоята сестра.*

— Добре — обезпокоена се съгласи Андерсън. Изведнъж се сети, че никога преди не бе изгубвала така представа за времето, както днес, тук.

На Питър това не му харесва. На мен също.

— Хайде — тя започна да се изкачва по склона към пътеката. Питър я последва с готовност.

Почти бяха стигнали до пътеката, когато Андерсън, като жената на Лот, се обърна. Ако не беше този последен поглед, можеше и да зареже всичко. Откакто бе напуснала колежа преди последните изпити — въпреки пълните със сълзи молби на майка си и яростните филипики и ултиматуми на сестра си — Андерсън беше станала много добра в изкуството да зарязва всичко.

Хвърленият назад поглед от това по-голямо разстояние ѝ показва две неща. Първо, предметът не потъваше надолу в земята, както си бе помислила отначало. Металният език стърчеше от средата на сравнително нова падинка, неширока, но доста дълбока и с положителност резултат от топенето на снеговете през последната зима и силните пролетни дъждове, които я бяха последвали. Затова земята от двете страни на подалия се метал беше по-висока и парчето просто изчезваше обратно в нея. Нейното първо впечатление, че нещото в земята е някакъв ръб, всъщност не беше вярно — или поне не бе задължително да е вярно. Второ, то приличаше на чиния — не на

чиния, от каквата бихте яли, а на потъмняла стоманена плоча, като метална обшивка или...

Питър излая.

— Добре — рече Андерсън. — Разбрах ти намека. Да вървим.

Да вървим... и да не се връщаме повече.

Тя тръгна нагоре по средата на пътеката и остави Питър да ги отведе обратно до горския път, като се съобразяваше с неговата тромава крачка и се наслаждаваше на тучната зеленина, предвестник на лятото... а днес беше първият ден на лятото, нали? Слънцестоеенето. Най-дългият ден в годината. Тя шляпна един комар и се усмихна. Лятото беше хубав сезон в Хейвън. Най-хубавият. И ако Хейвън не беше най-удобното място, както бе разположен доста над Огъста в централната част на щата, през която минаваха повечето туристи — той все пак си беше чудесно място за почивка. Едно време Андерсън съвсем искрено си бе вярвала, че ще прекара тук само няколко години, колкото да се възстанови от травмите на следпубертетната възраст, сестра си и своето внезапно, смущаващо отказване (бягство, както го наричаше Ан) от колежа, но няколкото години бяха станали пет, петте се бяха превърнали в десет, а десетте — в тринайсет и сега, нали виждаш, Питър е стар, а ти имаш вече твърде много бели косми сред коса, която беше черна като река Стикс (преди две години направи опит да ги намали като се подстрига късо и с ужас установи, че така бялото се забелязва още по-лесно и оттогава я остави да си расте).

Сега си мислеше, че може да прекара целия остатък от живота си в Хейвън, като се изключат само деловите пътувания, при които на всеки една-две години посещаваше издателя си в Ню Йорк. Градчето завладяваше. Мястото завладяваше. „Земята“ завладяваше. И това не беше толкова лошо. Или поне не беше по-лошо от каквото и да е друго. Може би.

Като чиния. Метална чиния.

Тя си отчупи късо еластично клонче, цялото покрито със свежи зелени листа и го размаха около главата си. Комарите я бяха открили и явно възнамеряваха да я използват като закуска към следобедния си чай. Те кръжаха около главата й... а вътре в нея се въртяха мисли, подобни на комари. Тях не можеше да пропъди.

То вибрираше под пръста ми около секунда. Усетих го. Като камертон. Но щом го хванах с ръка, престана. Възможно ли е нещо

заровено в земята да вибрира така? Със сигурност не. Може би...

Може пък да е било „психическа“ вибрация. Не би казала, че изобщо не вярва в подобни работи. Възможно е мозъкът ѝ да е доловил нещо в заровения предмет и да го е съобщил по единствения възможен за него начин, като ѝ внуши сетивно впечатление: от вибрация. Питър определено също бе усетил някаква част, старото гонче не пожела да се приближи.

Забрави го! И тя забрави.

За известно време.

4

Тази нощ се вдигна силен топъл вятър и Андерсън излезе на предната си веранда да пуши и да слуша как вятърът броди и говори. Едно време — дори миналата година — Питър щеше да излезе с нея, но сега остана във всекидневната, свит на кълбо върху малкото си плетено килимче край печката, с опрян в опашката нос.

Андерсън се улови, че мислите ѝ непрекъснато се връщат на онзи последен поглед назад към щръкналата от земята чиния и покъсно започна да вярва, че е имало момент — може би когато изстреля цигарата си върху чакълената алея, — в който бе взела решение да изкопае предмета и да разбере какво представлява... макар тогава още да не възприемаше съзнателно взетото решение.

Мислите ѝ неуморно се въртяха около въпроса какво може да е това и този път тя ги остави на воля — беше се научила, че когато умът ти държи да се връща към някой проблем, няма смисъл да се опитваш да го отклониш и е най-добре просто да го оставиш. Само обзетите от мания се тревожат от вманиачаване.

Част от някаква сграда, започна да гадае мозъкът ѝ, работнически жилища. Ала никой не строи общежития наскоро — защо да се влачи целия този строителен материал, когато трима души могат да вдигнат навес за секачите с триони, брадви и двуръка бичкия за шест часа? Не е и кола, иначе стърчащото парче метал щеше да е покрито с ръжда. Корпус на някаква машина изглеждаше по-вероятна възможност, но защо?

И сега, с настъпването на мрака, онзи спомен за трептенето се върна с необорима убедителност. Това „трябва“ да е била психическа вибрация, ако изобщо бе почувствала нещо. То...

Изведнъж я завладя смразяваща и ужасна увереност: някой беше погребан там. Може да бе открила горната част на кола, стар хладилник или дори някакъв вид стоманен сандък, но каквото и да е било то в надземния си живот, сега служеше за ковчег. Жертва на убийство? Кой друг можеше да е погребан по такъв начин, в подобна кутия? Хората, които се лутаха из горите през ловния сезон и понякога се изгубваха и там загиваха, не носеха със себе си метални ковчези, в които да се мушват, когато умрат... а дори и да им хрумнеше подобна идиотска идея, кой щеше да ги затрупа после? Осъзнайте се, хора, както имахме навика да казваме някога, в славните дни на нашата младост.

Вибрацията. Това е бил зовът на човешките кости.

Хайде стига, Боби... не се вкретенявай чак толкова.

Но въпреки всичко усети как цялата потрепери. Идеята съдържаше определена свръхестествена убедителност, подобно на викторианска история за духове, която няма никакво практическо приложение в един свят, втурнал се по алея Микрочип към неизвестните чудеса и ужаси на дваисет и първи век — но независимо от това кара човек да настръхва. Можеше да чуе смеха и думите на Ан: *Започваш да ставаш същата особнячка като чичо Франк, Боби, пък и така ти се пада, щом живееш там сама с миризливото си куче.* Сигурно. Треска от самота. Отшелнически комплекс. Извикайте лекар, извикайте сестра, Боби не е добре... и положението ѝ се влошава.

Все едно, изведнъж ѝ се прииска да говори с Джим Гардънър — изпита нужда да говори с него. Влезе вътре, за да се обади в неговото имение — нагоре по пътя към Юнити. Беше набрала четири цифри, когато се сети, че бе заминал на литературно четене — така, както и с поетични семинари, той си изкарваше прехраната. За един странстващ творец лятото беше най-важният сезон. *Всички тези глупави матрони в критична възраст трябва да правят нещо с летата си* можеше да чуе как казва иронизиращият Джим, *а пък аз трябва да ям през зимата. Едната ръка мие другата. Благодарни на Бога, че са ти спестени литературните четения, Боби.*

Да, бяха й спестени... макар да мислеше, че Джим си пада по тях повече, отколкото показваше. Определено тогава успяваше да си уреди достатъчно жени за леглото.

Андерсън затвори телефона и погледна към етажерката от лявата страна на печката. Не беше красива етажерка — не я биваше особено като дърводелец, — но изпълняваше предназначението си. Най-долните две лавици бяха заети от томовете за Дивия запад на поредицата „Време-Живот“. По-горните две бяха запълнени със смесица от белетристика и документалистика на същата тема, ранните уестърни на Брайън Гарфийлд, наблъскани заради липсата на място с масивното „Изследване на Западните територии“ на Хюбърт Хамптън. Сагата за Сакетови на Луи Л'Амур стоеше корица до корица с чудесните два романа на Ричард Мариъс „Идването на дъжда“ и „На път към обещаната земя“. „Кръволоци и злодеи“ на Джей Р. Наш и „Експанзия на запад“ на Ричард Ф. К. Мъджет служеха като рамка на цветното изобилие от уестърни с меки корици на Рей Хоган, Арчи Джосилен, Макс Бранд, Ърнест Хейкокс и, естествено, Зен Грей — екземплярът на Андерсън от „Ездачите на пурпурна Невада“ беше станал почти на парцал от четене.

Върху най-горната лавица се намираха собствените й книги, тринайсет на брой. Дванайсет от тях бяха уестърни — започваха с „Хенгтаун“, публикуван през 1975 година и завършваха с „Дългият обратен път“, излязъл през 1987. „Каньонът на клането“, новият роман, щеше да бъде пуснат през септември, както ставаше с всичките й уестърни от самото начало. В този момент й хрумна, че вече беше тук, в Хейвън, когато получи първия екземпляр на „Хенгтаун“, макар да бе започнала романа в един мръсен, взет под наем апартамент, на умираща от старост пишеща машина „Ъндърууд“ от трийсетте години. И все пак го беше завършила тук, и тук бе държала първия реален екземпляр на книгата в ръцете си.

Тук, в Хейвън. Цялата й кариера на публикуващ писател бе протекла тук... като се изключи първата книга.

Сега тя я взе от лавицата и я погледна с любопитство, осъзнавайки, че вероятно бяха минали към пет години, откакто бе държала тънкото томче в ръцете си. Потискащо беше не само това, че си даде сметка колко бързо лети времето, а по-скоро фактът, че толкова често си го мислеше напоследък.

Изданието беше в пълен контраст с останалите, по чиито корици гъмжеше от скалисти плата и хълмове, ездачи, крави и прашни каубойски градчета. Тази корица представляваше гравюра върху дърво от деветнайсети век, изобразяваща надул платна към брега клипер. Безкомпромисното черно и бяло на изображението впечатляваше, почти шокираше. Заглавието, отпечатано над гравюрата, беше „Пълен кръг по компаса“. Под него пишеше: „Стихотворения от Робърта Андерсън“.

Тя отвори книгата, прелисти заглавната страница като хвърли за миг замислен поглед върху датата на авторските права, 1968 година, после се спря на посвещението. То беше строго и чисто като гравюрата. *Тази книга е за Джеймс Гардънър*. Мъжът, на когото бе правила опит да се обади. Вторият от всичко на всичко тримата мъже, с които беше спала и единственият, който изобщо бе успял да я доведе до оргазъм. Не че тя придаваше някакво особено значение на *това*. Или поне не кой знае какво, във всеки случай. Или поне така си мислеше. Или *мислеше*, че си го мисли. Или нещо такова. Пък и без това нямаше значение. Тези дни също отдавна бяха отминали.

Андерсън въздъхна и върна книгата на полицата, без да погледне стихотворенията. Само едно от тях беше много хубаво. Онова, което бе написано през март 1967, месец след като дядо ѝ умря от рак. Останалите бяха боклук — обикновеният читател може и да се е излъгал, защото тя *наистина* пишеше талантиливо... но сърцето на таланта ѝ беше другаде. Когато излезе „Хенгтаун“, кръгът от писатели, които познаваше, до един се бяха отрекли от нея. Всички освен Джим, публикувал преди това „Пълен кръг по компаса“.

Малко след идването си в Хейвън тя бе изпратила на Шери Фендерсън дълго, бърливо писмо, а в отговор получи кратка пощенска картичка: „Моля, не ми пиши повече. Не те познавам“. Подписана с едно-единствено драснато „Ш.“ кратко като бележката. Андерсън седеше на верандата, потънала в сълзи над картичката, когато бе пристигнал Джим. *Защо плачеш за това какво мисли тази глупачка?* я беше попитал той. *Наистина ли искаш да се довериш на преценката на жена, която обикаля страната с призови „Власт на народа“ и мирише на Шанел 5?*

Но по една случайност е и много добър поет, бе подсмъркнала Боби.

Джим нетърпеливо беше махнал с ръка. *Това не я прави по-зряла, бе заявил той, нито по-способна да преодолее лицемерието, на което първо е била учена, а после сама се е доучила. Оправи си понятията, Боби. Ако искаш да продължиш да правиш каквото ти харесва, оправи си проклетите понятия и спри с това проклето циврене. Повдига ми се от проклетия ти рев. Иде ми да повърна от него. Ти не си слаба. Умея да разпознавам слабаците. Защо искаш да бъдеш нещо, което не си? Заради сестра ти ли? Затова ли? Тя не е тук, ти не си тя, а и не си длъжна да я пускаш при теб, ако не го искаш. Не ми хленчи повече за тази твоя сестра. Вземи да пораснеш. Престани да се оплакваш.*

Тя го бе погледнала, спомни си сега, удивено.

„Има голяма разлика дали си добър в това, което ВЪРШИШ или си умен в онова, което ЗНАЕШ“, беше казал той. „Дай на Шери известно време да порасне. Дай и на себе си известно време да пораснеш. И престани сама да си бъдеш съдник. Досадно е. Не искам да те слушам как цивриш. Цивренето е за слабаците. Престани да се държиш като слабак.“

Тя бе почувствала, че го мрази, обича, иска да го притежава целия и не желае да има нищо общо с него. Нали сам каза, че можел да разпознава слабаците? Боже, ами естествено. Той беше безволев. Още тогава го бе знаела.

Сега, беше продължил той, *искаш ли да легнеш с един бивш издател или смяташ цяла вечер да реवेश над тази глупава картичка?*

Тя бе легнала с него. Не знаеше нито сега, нито тогава, дали беше *искала*, но го направи. И викаше, докато свършваше.

Това бе станало малко преди края.

Спомняше си го добре... че бе станало малко преди края. Не след дълго той се ожени, но краят щеше да настъпи във всички случаи. Той беше слаб и безволев.

И без това няма значение, помисли тя и си даде стария, добър съвет: Карай да върви.

Съвет, който лесно се даваше, но трудно се изпълняваше. Тази нощ мина много време преди Андерсън да успее да заспи. Старите духове се бяха раздвижили, когато докосна книгата си със студентски стихотворения... или може би причината беше в този силен, топъл вятър, който свиреше в стрехите и фучеше сред дърветата.

Почти бе заспала, когато Питър я събуди. Той виеше насън.

Андерсън забързано стана, изплашена — Питър бе издавал много звуци в съня си преди (без да споменаваме някои невероятно смърдящи кучешки пръдни), но никога не беше вил. Усещането бе като събуждане от детски писък, предизвикан от кошмар.

Тя отиде във всекидневната гола, като се изключат чорапите, и коленичи до Питър, който още се намираше върху килимчето край печката.

— Пийт — промърмори Андерсън. — Ей, Пийт, успокой се.

Леко погали кучето. Питър потрепери и рязко се дръпна, когато тя го докосна, като оголи разядените остатъци на зъбите си. После очите му се отвориха — и болното, и здравото — и той изглежда започна да идва на себе си. Издаде слаб вой и затупа с опашка по пода.

— Добре ли си? — попита Андерсън.

Питър я близна по ръката.

— Лягай тогава пак. И престани да хленчиш. Досадно е. Престани да се държиш като слабак.

Питър легна и затвори очи. Андерсън коленичи и разтревожено го загледа.

Той сънува онова нещо.

Здравият ѝ разум не се съгласи, но нощта налагаше своите собствени повели — това беше истина и тя го знаеше.

Най-накрая Андерсън си легна и по някое време, след два сутринта, заспа. Сънува странен сън. В него тя се луташе в тъмното... не за да търси нещо, а за да избяга от нещо. Намираше се в гората. Шумки я удряха по лицето и драскаха ръцете ѝ. От време на време се спъваше в преплетени корени или паднали клони. И тогава, пред нея, засвети ужасна зелена светлина в един-единствен подобен на молив лъч. В съня тя си помисли за „Издайническо сърце“ на По, за фенера на лудия разказвач, затъмнен целия, като се изключи една малка дупчица, чийто лъч той имал обичая да насочва към злото око, което си въобразявал, че притежава неговият възрастен благодетел.

Боби Андерсън усети как зъбите ѝ изпопадаха.

Те се измъкнаха безболезнено, до един. Долните се търкулнаха, някои извън, други в устата, където лежаха върху езика ѝ или под него като малки твърди буцици. Горните просто покапаха върху предницата на блузата ѝ. Усети как един се закачи в сутиена, който се закопчаваше отпред, и се плъзна по голата ѝ кожа.

... не беше, каквато трябва.

Не бе само това, че е сива и сребриста, тази светлина. Очакваше се вятър като онзи, който бе духал предишната нощ, да донесе промяна на времето. Но Андерсън знаеше, че има и друго нещо, което не е наред, освен тази светлина, още преди да е погледнала към часовника върху нощното шкафче. Тя го взе в две ръце и го приближи до лицето си, макар да знаеше, че зрението ѝ е съвсем нормално. Беше три и петнайсет следобед. Заспала бе късно, вярно. Но колкото и късно да си легнеше, дали навика или нуждата да уринира винаги я събуждаха докъм девет, най-късно десет. А сега беше спала пълни дванайсет часа... и умираше от глад.

Тя се повлече към всекидневната, все още само по чорапи, и видя, че Питър лежи отпуснато на една страна, с отметната назад глава, изложени на показ жълти остатъци от зъби и разперени крака.

Умрял е, помисли си тя със смразяваща и пълна увереност. Питър е мъртъв. Умрял е през нощта.

Приближи се до кучето си, вече подготвена да напипа студена плът и безжизнена козина. В този момент Питър издаде през отпуснатите си бърни някакъв неясен звук — приглушено кучешко изхъркване. Андерсън усети как я залива огромно облекчение. Тя изрече на глас името на кучето и Питър се сепна, почти виновно, сякаш също съзнаваше, че е прекалил със спането. Андерсън предполагаше, че наистина е така — кучетата изглежда имаха много силно развито чувство за време.

— Успяхме се, приятел — каза тя.

Питър стана и протегна първо единия си заден крак, после другия. Той се огледа, с почти комична озадаченост и се запъти към вратата. Андерсън я отвори. Питър остана на прага за момент, дъждът не му харесваше. След това излезе да си свърши работата.

Андерсън постоя още миг във всекидневната, все още чудейки се на сигурността си, че Питър е мъртъв. Какво, по дяволите, ѝ ставаше напоследък? Виждаше всичко само в черни краски. После се запъти

към кухнята да си приготви нещо за ядене... както и да се наричаше закуската в три следобед.

По пътя се отби в тоалетната и тя да си свърши работата. Поспря пред отражението си в изпръсканото с паста огледало. Жена, която приближава четирийсетте. Посивяваща коса, иначе не твърде лоша — Андерсън пиеше и пушеше малко и прекарваше по-голямата част от времето си на открито, когато не пишеше. Ирландска черна коса — нямаше за нея от искрящото червено на любовните романи, — малко прекалено дълга. Сиво-сини очи. Изведнъж оголи зъби, обзета за миг от очакване да види само гладки розови венци.

Но зъбите ѝ си бяха там — всички до един. Благодарение на съдържащата флуор вода в Ютика, щата Ню Йорк. Тя ги докосна, като остави пръстите да докажат на мозъка ѝ костеливата им реалност.

Ала нещо не беше наред.

Чувство за мокрота.

Горната част на бедрата ѝ бе влажна.

О, не, по дяволите, подранил е почти с цяла седмица, едва вчера сложих чисти чаршафи на леглото...

След като взе един душ, сложи превръзка в чист чифт памучни пликчета и ги вдигна да ѝ прилепнат плътно, отиде да провери чаршафите и установи, че по тях няма следи. Мензисът ѝ беше подранил, но поне бе проявил здравия разум да изчака до пробуждането ѝ. Пък и нямаше причини за тревога. Общо взето беше доста редовен, ама се случваше и да подрани или закъснее от време на време. Може би зависеше от храната, от подсъзнателни стресове или някакъв вътрешен часовник се объркваше за миг или два. Тя не бързаше да остарее и все пак често си мислеше, че да е оставила цялата тази неприятна история с менструацията зад гърба си, действително ще бъде облекчение.

Последните остатъци от кошмара ѝ се разсеяха и Боби Андерсън отиде да си приготви една много късна закуска.

ДВЕ АНДЕРСЪН КОПАЕ

1

През следващите три дни валя без прекъсване. Андерсън неспокойно се суетеше из къщата, направи едно пътешествие с Питър и пикапа до Огъста за провизии, които не й бяха действително необходими, пиеше бира и слушаше старите парчета на Бийч Бойс, докато поправяше разни неща из къщата. Проблемът бе в това, че нямаше кой знае колко неща, които да се нуждаят от поправяне. На третия ден вече се въртеше около пишещата машина и си мислеше, че може би трябва да започне новата книга. Знаеше за какво ще се разказва в нея: млада учителка и ловец на бизони, настигнати от война за пасбища в Канзас в началото на петдесетте — един период, през който всички в централните части на страната изглежда са се настройвали за Гражданската война, независимо дали са го знаели или не. Щеше да бъде хубава книга, мислеше си тя, но смяташе, че още не е съвсем „готова“, каквото и да означаваше това (съзнанието й язвително изимитира гласа на Орсън Уелс: *Няма да напишем нито един уестърн преди да му е дошло времето*). Въпреки всичко нетърпението се надигаше в нея и всички признаци бяха налице: не понасяше нито книгите, нито музиката, нито себе си. Имаше склонност да се отнася нанякъде... а после да поглежда към пишещата машина с желанието да я пробуди от сън.

Питър също май не можеше да си намери място, драскаше по вратата да излезе навън и след пет минути драскаше пак, за да влезе вътре, въртеше се из къщата, лягаше, после отново ставаше.

Атмосферното налягане е ниско, мислеше си Андерсън. Само това е. *Прави ни и двамата неспокойни, раздразнителни.*

А и проклетият й мензис. Обикновено течеше обилно, после просто спираше. Като затваряне на кран. Този път без прекъсване струеше по малко. *Лоши уплътнения, ха-ха*, помисли си тя без изобщо

да ѝ е смешно. На втория дъждовен ден, веднага след стъмване, Андерсън се намери седнала пред машината, а на валяка беше навит празен лист хартия. Започна да пише и това, което излезе бе само няколко Х-та и О-та, като детската игра с кръстчета и кръгчета. После се появи нещо прилично на математическо уравнение... пълна глупост, защото последната математика, която бе взела, беше алгебра втора част в гимназията. В днешно време Х-то служеше само за задраскване на сбъркана дума и толкова. Тя издърпа листа от машината и го хвърли в кошчето.

На третия дъждовен ден, следобед, Андерсън се обади в английския факултет на университета. Джим вече от осем години не преподаваше там, но все още имаше приятели във факултета и поддържаше връзка с тях. Мюриъл от канцеларията обикновено знаеше къде се намира.

Както знаеше и този път. Джим Гардънър, каза тя на Андерсън, тази вечер, 24 юни, е на литературно четене във Фол Ривър, после му предстоят още две в Бостън през следващите три дни, след което ще чете лекции в Провидънс и Нови Хейвън — като всичко това е част от нещо наречено „Поетите на колела от Нова Англия“. Трябва да е работа на Патриша Маккардъл, помисли си Андерсън с лека усмивка.

— Значи ще се върне... кога? На четвърти юли?

— Ами, не знам кога ще се върне, Боби — рече Мюриъл. — Знаеш го Джим. Последното му четене е на 30 юни. Това е всичко, което мога да ти кажа със сигурност.

Андерсън ѝ благодари и затвори. Погледа замислено телефона, извиквайки целия образ на Мюриъл в съзнанието си — и тя беше с ирландска кръв (само че притежаваше очакваната червена коса), вече попреваляща разцвела си, кръглолика, зеленоока, едрогърда. Дали беше спала с Джим? Вероятно. Андерсън усети да я жегва ревност... но нищо повече от жегване. Нямаше нищо против Мюриъл. Само поговори с нея и се почувства по-добре — човек, който знаеше коя е и можеше да мисли за нея като за реална личност, не само като за клиент от другата страна на щанда в универсалния магазин в Огъста или като за човек, с когото си казва „добър ден“ над пощенската кутия. Андерсън беше самотник по природа, но не чак монахиня... и понякога простият човешки контакт успяваше да я изпълни с

удовлетворение, дори когато не бе съзнавала, че има нужда да го изпита.

Предполагаше, че вече знае защо бе искала да се свърже с Джим — разговорът с Мюриъл беше довел поне до това. Нещото в гората бе окупирало мислите ѝ и идеята, че то може да е някакъв вид скрит ковчег, бе прераснала в увереност. Не нуждата да „пише“ я бе карала да се чувства неспокойна, а необходимостта да „копае“. Просто не е искала да го прави сама.

— Но май ще се наложи, Пийт — рече тя и седна в люлеещия се стол край източния прозорец — нейният стол за четене.

Питър я погледна за миг, сякаш за да каже: *Както желаете, бебчо*. Андерсън се наведе напред и внезапно погледна Пийт — действително го *погледна*. Той ѝ върна погледа доста жизнерадостно, с тупкаща по пода опашка. За момент ѝ се стори, че има някаква промяна в Питър... нещо толкова очевидно, че би трябвало да го забележи.

И така да беше, не успя да види нищо.

Тя се отпусна назад, отвори си книгата — магистърска дисертация от университета в Небраска, най-вълнуващата част от която беше заглавието: „Рейнджърите и Гражданската война“. Спомни си как преди две вечери си бе мислила по типичния за сестра ѝ Ан начин: „Започваш да ставаш същата особнячка като чичо Франк, Боби“. Е, добре... можеше и да е права.

Не след дълго потъна дълбоко в четене на дисертацията, като от време на време си водеше бележки в оставеното наблизо тефтерче. Навън дъждът продължаваше да вали.

2

На следващия ден се съмна рано и времето беше ясно, слънчево и безупречно: като летен ден от пощенска картичка с точно толкова ветрец, колкото да кара бръмбарите да спазват дистанция. Андерсън се помота из къщата докъм десет, като напълно осъзнаваше нарастващия натиск, оказван от мозъка ѝ върху нея, вече да отива там и да започва да копае. Чувстваше как с усилие на волята отблъсква този подтик (пак Орсън Уелс — „Няма да изкопаваме никакъв труп преди да...“ оо,

млъквай, Орсън). Дните, в които просто следваше импулса на момента — стил на живот, катехизиран някога с изтърканото мото „Ако ти доставя удоволствие, направи го“, — бяха свършили. Всъщност тази философия никога не ѝ се бе отразявала добре — почти на всяко случило ѝ се зло, корените му почиваха в някое импулсивно действие. Не че заклеяваше морала на хората, които живееха подтиквани от импулси. Просто може би нейната интуиция не се бе оказала достатъчно добра.

Тя си направи солидна закуска, добави едно пържено яйце в порцията „Вкусни хапки“ на Питър (той яде с повече апетит от обикновено, което Андерсън отдаде на освобождаването от магията на дъжда) и отиде да се измие.

Ако можеше само и това капане да спре, всичко щеше да е наред. Все едно, няма да спираме никакъв мензис преди да му е дошло времето. Нали така, Орсън? Ти си дяволски прав.

Боби излезе навън, нахлупила стара сламена каубойска шапка върху главата си и прекара следващия час в градината. Нещата там изглеждаха по-добре, отколкото имаха право, благодарение на дъжда. Грахът беше пораснал и царевицата се изправяше добре, както би казал чичо Франк.

Спря в единайсет. По дяволите. Отиде покрай къщата до бараката, извади лопатата и кирката, поколеба се, и добави един лом. Тръгна да излиза, после се върна и от сандъчето с инструментите взе отвертката и френския ключ.

Питър излезе с нея, както винаги, но този път Андерсън каза:

— Не, Питър — и посочи обратно към къщата.

Питър спря, с обиден вид. Той изскимтя и направи колеблива крачка по посока на Андерсън.

— *Не*, Питър.

Кучето отстъпи и се обърна, с наведена глава и отчаяно увиснала опашка. На Андерсън ѝ стана мъчно, като го гледаше да върви по този начин, но предишната реакция на Питър спрямо плочата в земята не ѝ беше харесала. Тя постоя още миг на пътеката, която щеше да я отведе до горския път, с лопата в едната ръка, кирка и лом в другата, загледана как Питър се изкачва по стълбата, отваря с нос задната врата и влиза в къщата.

Андерсън си помисли: „Има някаква промяна в него... *има* промяна. Каква ли е?“. Не можа да определи. За миг, почти подсъзнателно, сънят проблесна в ума ѝ — онази стрела от отровна зелена светлина... и зъбите, които безболезнено се отделят от венците ѝ.

После изчезна и тя се отправи към мястото, където беше онова, онова странно нещо в земята, заслушана в непрестанното „крии-крии“ на щурците сред малката ѝ задна ливада, която скоро щеше да бъде готова за първата си коситба.

3

В три онзи следобед Питър я извади от полузамаяното състояние, в което работеше, като я накара да осъзнае, че е стигнала дяволски близо до две неща: беше дяволски гладна и дяволски изтощена.

Питър виеше.

Звукът накара всяко косъмче по тялото на Андерсън да настръхне. Тя изпусна кирката, която държеше и отстъпи от нещото в земята — нещото, което не беше нито плоча, нито кутия, нито изобщо предмет, влизащ във възможностите ѝ да го проумее. Всичко, което знаеше със сигурност бе, че е изпаднала в странно, лишено от всякаква мисъл състояние, което никак не ѝ харесваше. Този път беше направила нещо повече от това, просто да изгуби представа за времето. Тя се чувстваше като че ли бе загубила представа за *себе си*. Сякаш някой друг беше влязъл в главата ѝ, както човек влиза в булдозер или кран, запалва го и почва да мести лостовете.

Питър виеше с насочен към небето нос — дълги, смразяващи, скръбни звуци.

— *Престани, Питър!* — извика Андерсън и, слава богу, той я послуша. Ако беше продължил още малко, тя сигурно щеше просто да се обърне и да хукне.

Вместо това Андерсън направи опит да се овладее и успя. Тя отстъпи още една крачка и извика, когато нещо леко я докосна по гърба. При нейния вик Питър издаде нов кратък, жален звук и пак замлъкна.

Андерсън посегна към докосналото я нещо, мислейки си, че то може да е... е, не знаеше какво си бе помислила, че може да е, но дори още преди ръката ѝ да се е затворила около него, се сети какво беше то. Имаше смътен спомен как спира, колкото да си закачи блузата на един храст и сега това беше тя.

Андерсън я взе и си я облече, като при първия опит закопча погрешно копчетата и едната страна увисна спрямо другата. Тя се закопча отново, с поглед отправен към разкопките, които беше започнала — тази археологична дума май отговаряше съвсем точно на онова, което вършеше. Спомените ѝ от четирите часа прекарани тук в копаене бяха като спомена ѝ за окачането на блузата върху храста — смътни и разпокъсани. По-скоро не спомени, а фрагменти.

Но сега, докато гледаше какво бе направила, усети освен страх и благоговение... както и надигащо се вълнение.

Каквото и да беше това, то бе огромно. Не просто голямо, а *огромно*.

Лопатата, кирката и ломът лежаха на различни места край дългия пет метра изкоп в горската почва. На равни интервали беше издигнала спретнати купчинки от черна пръст и каменни отломъци. От изкопа, дълбок около метър на мястото, където Андерсън първоначално се бе спънала в стърчащите осем сантиметра сив метал, се подаваше горният край на някакъв титаничен предмет. *Сив метал... някакъв предмет...*

Нормално е човек да очаква нещо по-добро, по-определящо от един писател, помисли си тя, като избърса потта от челото си, но вече не беше сигурна, че металът е стомана. Сега си мислеше, че може да е някаква по-екзотична сплав, берилий, магнезий, може би... и — да оставим настрани състава — още нямаше абсолютно никаква представа какво „беше“ това.

Андерсън започна да си разкопчава дънките, за да напъха в тях блузата и замръзна.

Дъното на избелелия ѝ „Левис“ беше напоено с кръв.

Господи. Боже Господи. Това не е мензис. Това е водопадът Ниагара.

За миг се изплаши, истински се изплаши, после си каза да престане да се държи като бълза. Беше изпаднала в някакво отнесено състояние и бе изкопала толкова, с колкото биха се гордели и четирима

яки мъже... тя, една жена, която едвам стигаше до петдесет и пет, най-много петдесет и шест килограма. *Разбира се*, че ще тече силно. Нищо й нямаше... всъщност трябваше да е благодарна, че не изпитва и болки в добавка към този поток.

Ей, колко поетично си настроена днес, Боби, помисли си тя, като кратко и дрезгаво се изсмя.

Всичко, което трябваше да направи, бе да се почисти: един душ и смяна на дрехите щяха да са достатъчни. Дънките и без това бяха готови или за кофата с боклук, или за торбата с парцали. Сега имаше да прави един избор по-малко в този труден и объркан свят, нали така? Точно така. Нищо особено не беше станало.

Андерсън отново си закопча панталона, без да напъхва блузата вътре — нямаше смисъл да я разваля и нея, макар Господ да й беше свидетел, че и тя не беше оригинален модел от „Диор“. Усещането за лепкава мокрота там отдолу, докато се движеше, я накара да се намръщи. Господи, как копнееше да се измие. И то бързо.

Но вместо да се заизкачва по склона към пътеката, пак се върна при нещото в земята, привлечена от него. Питър издаде вой и тя отново настръхна.

— *Питър, няма ли да МЛЪКНЕШ, за бога!*

Андерсън много рядко крещеше на Питър... ставаше дума истински да му *крещи*, но това проклето куче започваше да я кара да се чувства като пациент на психолог-бихейвиорист. Настръхване при вой на куче, вместо слюноотделяне при звук от звънец, но принципът беше същия.

Застанала близо до откритието си, тя забрави за Питър и само удивено се взираше в него. След малко се протегна и го докосна. Отново усети онова особено чувство за вибрация — то прониза ръката й, след което изчезна. Този път го сравни с допира до корпус, под който усилено работят мощни машини. Самият метал беше толкова гладък, че повърхността му изглеждаше почти мазна — човек очакваше някаква част да му остане по ръцете.

Андерсън сви пръсти в юмрук и почука с кокалчетата им. Чу се глух звук, като от почукване по дебела плоча от махагон. Тя постоя още миг, после извади от задния си джоб отвертката, поддържа я нерешително за момент, след което, изпълнена от странно чувство за

вина — усещане, че се държи като вандал — прекара острието по показалия се метал. Той не се надраска.

Очите ѝ отбелязаха още две неща, но всяко от тях или пък и двете можеха да са оптическа илюзия. Първото бе, че металът сякаш ставаше малко по-дебел от върха към мястото, където потъваше в земята. Второто бе, че върхът беше леко заоблен. Тези две неща, ако бяха истина, и подсказаха идея, която беше едновременно вълнуваща, нелепа, плашеща, невъзможна... и съдържаща определена безумна логика.

Тя прекара длан по гладкия метал, после отстъпи назад. Какво, по дяволите, я прихващаше да гали това проклето чудо, докато кръвта се стичаше по краката ѝ? А нейният мензис щеше да бъде най-малката ѝ грижа, ако това, което започваше да мисли, се окажеше истина.

По-добре се обади на някого, Боби. И то веднага.

Ще се обадя на Джим. Като се върне.

Разбира се. Обади се на поет. Страхотна идея. После се обади и на Преподобния Мун. Може би и на Едуард Гори и Гейън Уилсън да направят снимки. После можеш да наемеш няколко рок състава и да организираш ей тук фестивал Пън 1988. Дръж се сериозно, Боби. Обади се на щатската полиция.

Не. Искам първо да говоря с Джим. Искам той да види това. Искам да разговаряме за него. А междувременно ще поразкопая наоколо още малко.

Може да се окаже опасно.

Да. Не само можеше, вероятно си беше опасно — нали го бе почувствала? Нали и Питър го беше усетил? А имаше и още нещо. Когато тази сутрин се смъкваше по склона от пътеката насам, бе открила мъртъв мармот... почти беше стъпила върху него. И макар миризмата, когато се наведе над животното, да ѝ показва, че то трябва да бе мъртво поне от два дни, не се носеше никакво бръмчене на мухи, което да я предупреди. Нямаше абсолютно никакви мухи около бедния мармот и Андерсън не можеше да си спомни някога да е виждала такова нещо. Нито се забелязваха очевидни следи какво бе причинило смъртта му, но да вярва, че онова нещо в земята има някаква връзка, беше направо прекалено преднамерено. Бедният мармот вероятно бе изгълтал отровната примамка на някой фермер и се беше довял тук да умре.

Върви си вкъщи. Смени си гащите. Цялата си в кръв и вониш.

Тя отстъпи заднешком от нещото, после се обърна и изкатери склона към пътеката, където Питър тромаво скочи върху нея и започна да ѝ ближе ръката с разгорещеност, която беше малко патетична. Дори преди година той щеше да се опитва да ѝ подуши слабините, привлечен от миризмата там, но не и сега. Сега всичко, което успяваше да направи, бе да трепери.

— Сам си си виновен — рече Андерсън. — „Казах“ ти да си стоиш вкъщи.

И все пак тя се радваше, че Питър бе дошъл. Ако не го беше направил, Андерсън можеше да продължи работата и до свечеряване... а идеята да се прибира в тъмното, с подалото се наблизко онова нещо... тази идея определено не ѝ допадаше.

Като стигна пътеката, се обърна назад. Височината ѝ даде попълнен поглед върху нещото. То се подаваше от земята под лек ъгъл, както видя сега. Впечатлението ѝ, че горният край е леко заоблен, се потвърди.

Чиния, ето какво си помислих първоначално, когато разрових малко около него с пръсти. Метална чиния или плоча, не чиния за хранене, мислех си аз, но може би дори тогава, при толкова малка част, показала се от земята, всъщност не съм имала предвид обикновена чиния.

А гадна летяща чиния.

4

Щом се върна в къщата, тя взе душ и се преоблече, като използва една от макси превръзките, макар че силното менструално течение изглежда вече намаляваше. После си приготви огромна вечеря от консервиран печен боб и сланина. Но установи, че е прекалено уморена, за да изяде повече от няколко залька. Изсипа остатъка на Питър и се запъти към люлеещия се стол край прозореца. Дисертацията, която четеше, още лежеше на пода до стола, а мястото, докдето бе стигнала, беше отбелязано с откъсната корица от друга книга. Тефтерът ѝ беше до нея. Тя го вдигна, обърна на нова страница

и започна да скицира нещото в гората, както го бе видяла, когато хвърли онзи последен поглед назад.

Не беше голям майстор на писалката, освен ако създаваше с нея думи, но имаше известен талант за скициране. Тази скица, обаче, вървеше много бавно, не само защото искаше да бъде колкото се може по-точна, но и заради умората. За да влоши още повече нещата, Питър се приближи и тикна муцуна в ръката ѝ, в израз на желание да бъде погален.

Тя отсъстващо го потупа по главата и изтри изкривяването на хоризонталната линия в скицата, предизвикано от неговия нос.

— Да, ти си добро куче, страхотно куче, я иди да провериш има ли поща, а?

Питър изприпка през всекидневната и отвори с нос мрежестата врата. Андерсън се върна върху работата по скицата си, като само веднъж вдигна поглед да види как Питър представя известния по цял свят кучешки номер с донасянето на пощата. Той се подпря с лявата си предна лапа на стълба с пощенската кутия и задраска с другата по вратичката на кутията. Джо Полсън, пощаджията, знаеше за Питър и винаги я оставяше леко открехната. Кучето я отвори, след което загуби равновесие, точно преди да закачи пощата с лапа и да я измъкне. Андерсън леко трепна — до миналата година Питър *никога* не губеше равновесие. Донасянето на пощата беше неговият коронен номер, по-добър от имитирането на умрял виетнамец и *много* по-добър от всичко общоприето като „седни“ и „лай“ за кучешка бисквита. На този номер всеки, който го видеше, ахкаше и Питър го знаеше... но напоследък ритуалът беше мъчителен за гледане. Той караше Андерсън да се чувства по начина, по който предполагаше, че би се чувствала, ако видеше Фред Астер и Джинджър Роджърс по телевизията как се опитват да изтанцуват някой от старите си номера.

Кучето успя да се покатери отново върху стълба и този път закачи пощата — един каталог и писмо (или сметка... да, като се имаше предвид, че наближава края на месеца, по-вероятно бе да е сметка) — и я измъкна от кутията с първото махване на лапата си. Тя падна върху пътеката и щом Питър я вдигна, Андерсън се върна към скицата си, като си каза да престане да бие погребални камбани за Питър на всеки две минути. Кучето всъщност изглеждаше посъживено тази вечер. *Имало* бе вечери напоследък, когато трябваше да се

изправя на задните си крака по три или четири пъти, преди да успее да се добере до пощата... която обикновено се оказваше само безплатна мостра на „Проктър и Гембъл“ или рекламна листовка от търговския център.

Андерсън загледа отблизо скицата си, като разсеяно щрихираше ствола на големия бор с разцепения връх. Рисунката не беше стопроцентово точна... но доста се доближаваше. Във всеки случай бе хванала правилно ъгъла на нещото.

Тя нарисува около него квадрат, после го превърна в куб... сякаш да изолира предмета. Заоблеността му беше съвсем очевидна в нейната скица, но дали наистина я бе имало там?

Да. И онова, което наричаше метална плоча, всъщност беше корпус, нали? Стъклено гладък, без никакви нитове, корпус.

Започваш да откачаш, Боби... знаеш си го, нали?

Питър драсна по мрежестата врата, за да бъде пуснат вътре. Андерсън отиде до вратата, като не откъсваше поглед от скицата. Питър влезе и остави пощата върху един стол в коридора. После бавно се запъти към кухнята, очевидно да провери дали не е пропуснал нещо в чинията на Андерсън.

Тя вдигна двата плика и ги изтри в крачола на дънките си с лека гримаса на отвращение. Номерът беше хубав, без съмнение, но кучешката слюнка по пликите никога нямаше да стане едно от любимите ѝ неща. Каталогът бе от магазина за електроника „Радио Шак“ — искаха да ѝ продадат компютър. Сметката беше от Централно енергоснабдяване — Мейн. Това върна за кратко мислите ѝ пак на Джим Гардънър.

Андерсън хвърли и двата плика върху масата в хола и отиде отново да седне в стола си, където отгърна нова страница и бързо прерисува първоначалната си скица.

Намръщи се на леката дъга, която донякъде вероятно беше плод на фантазията ѝ — сякаш бе стигнала до дълбочина четири, пет метра, когато всъщност беше изкопала само метър. Е, и какво от това? Малко вложена фантазия не я тревожеше. По дяволите, тя си беше част от работата на всеки писател и хората, които си мислеха, че принадлежи единствено на фантастите, никога не са поглеждали през другия край на телескопа, никога не са се изправяли пред проблема да запълват белите петна, за които никоя история не може да разкаже — например

като това какво е станало със заселниците, които колонизирали Роаноук Айленд, край бреговете на Северна Каролина и после просто изчезнали, без да оставят никаква друга следа, освен непонятната дума CROATOAN издълбана в едно дърво. Или защо всички жители на едно малко градче в Юта, наречено Блаженство, изведнъж полудели — или поне така изглеждало — в един и същи ден от лятото на 1884 година. Когато не знаеш истинските факти, няма нищо лошо в това да си пофантазираш... докато, в случай че изобщо успееш, не откриеш нещо друго.

Имаше формула, чрез която периметърът можеше да се определи от частичка дъга, беше съвсем сигурна. Само дето бе забравила тази проклетата формула, това беше единственият проблем. Но може би щеше да успее да добие груба представа — ако през цялото време приема, че впечатлението ѝ точно колко се заобля края на нещото е вярно — като определи къде се намира центърът...

Боби се върна при масата във всекидневната и отвори чекмеджето по средата, което беше нещо като склад за всичко. Разрови се сред неподредени купчини стари квитанции, изразходвани батерии (по някаква причина никога не бе намирала сили да изхвърля свършилите батерии — кой знае защо смяташе, че те трябва да бъдат събирани в чекмедже, бог знае защо, то просто се превръщаше в Батерийното гробище вместо онова, за което се предполагаше, че се полага на слоновете), купища ластичета и широки, червени гумички за консервиране, писма от почитатели, на които не бе отговорила (и тях можеше да ги изхвърли толкова, колкото и изразходваните батерии) и готварски рецепти, надраскани върху фишове. В самото дъно на чекмеджето имаше кутийка с дребни инструменти и между тях откри каквото търсеше — пергел, със затъкнато в едната му страна жълто късче молив.

Като седна пак в люлеещия се стол, Андерсън обърна на нова страница и за трети път нарисува горния край на нещото в земята. Тя се опита да запази мащаба, но сега го нарисува малко по-едро, без да се съобразява със заобикалящите го дървета, като само загатна изкопа заради перспективата.

— Добре, започваме догадките — каза тя и забодде връхчето на пергела в жълтеникавата плътна хартия на тефтерчето под нарисувания заоблен край. Нагласи дъгата на инструмента да отговаря колкото може

по-точно на тази заобленост... и завъртя пергела така, че да опише пълен кръг. Погледна резултата и изтри уста с опакото на дланта си. Устните ѝ изведнъж бяха станали твърде отпуснати и прекалено влажни.

— Не може да бъде — прошепна Андерсън.

Но изглежда можеше. Ако преценката ѝ за заоблеността на ръба и мястото на центъра не бяха страхотно погрешни, тя бе разровила края на предмет, който имаше периметър най-малко триста метра.

Андерсън пусна пергела и тефтера на пода и погледна през прозореца. Сърцето ѝ биеше страшно силно.

5

Когато слънцето взе да залязва, Андерсън все още седеше на задната си веранда, гледаше над градината към гората и слушаше гласовете в главата си.

През първите си години в колежа беше посещавала един курс по творческо мислене към факултета по психология. Тогава бе открила с удивление — и леко облекчение, — че не прикрива никаква своя лична невроза. Почти всички хора с въображение чували гласове. Не просто мисли, а истински „гласове“ вътре в главите си, на различни хора, всеки така ясно разграничен, като гласовете в радиотеатрите от едно време. Те идвали от дясната половина на мозъка, обясни преподавателят — половината, която обикновено се свързва с явяването на видения, телепатията и удивителната човешка способност да се създават образи, посредством рисуването на подобия и изграждането на метафори.

Няма такова нещо летящи чинии.

О, така ли? И кой казва това?

Военновъздушните сили, като начало. Те закриха програмите за изследване на летящите чинии преди двацет години. Съумяха да обяснят всички наблюдавани случаи, с изключение на три процента от тях, и твърдят, че за тези последни три процента почти със сигурност причините са краткотрайни атмосферни условия — неща от рода на лъжливи слънца, турбуленции на по-чист въздух, джобове от натрупано електричество. Дявол да го вземе, светлините от

Лъбок бяха новина по всички първи страници, а се „оказа“, че били просто... е-е, тия там пътуващи ята от пеперудки, видя ли? И уличното осветление на Лъбок се отразило в крилата им и се проектирало като големи движещи се форми от цветна светлина върху ниските облачни маси, които някакъв каприз на местния климат държал над града в продължение на седмица. По-голямата част от страната изкара тази седмица с мисълта, че някой облечен като Майкъл Рени в „Денят, в който Земята спря да се върти“, ще излезе на разходка по главната улица с питомното си роботче Горт, подрънкващо край него и ще поиска да бъде заведен при нашия предводител. А то били нощни пеперуди. Как ти се струва? Харесва ли ти тази история?

Гласът беше толкова ясен, че чак звучеше невероятно — това бе гласът на доктор Клиngerман, който водеше курса. Той я просвещаваше с типичния за добрия, стар Клинги несекващ — и доста пронизителен — ентусиазъм. Андерсън се усмихна и си запали цигара. Пушеше малко повече от обикновено тази вечер, но и без това тия проклетци цигари започваха вече да изветрят.

През 1947 година един капитан от военновъздушните сили на име Мантъл се вдигна много високо в преследване на леляща чиния — на нещо, което той смяташе за леляща чиния. И загуби съзнание. Самолетът му се разби. Мантъл загина. Той умря, преследвайки отражение на Венера върху пелена от висока облачност — лъжливо слънце, с други думи. Значи има отражения от пеперудки, отражения от Венера, а вероятно и отражения от развито въображение, Боби, но няма никакви лелящи чинии.

Товава какво е онова нещо в земята?

Гласът на преподавателя се стопи. Той не знаеше. Затова на негово място се появи гласът на Ан и направи същото изявление за трети път, каза й, че започва да става същата особнячка, същото куку като чичо Франк, каза й, че май скоро ще трябва да й взимат мярка за онези ризи, дето се завързват отзад, че ще я откарат в лудницата в Бангор или в онази на Джунипър Хил, където ще може да си бълнува за заровени в земята лелящи чинии, колкото си иска. Този глас беше на Сестричката, чудесно. Можеше още сега да й се обади по телефона, да й разкаже случилото се и да изслуша тази проповед дума по дума. Знаеше си.

Но дали беше права?

Не. Не беше. Ан щеше да нарече изключително усамотения начин на живот на сестра си лудост, независимо какво би направила или казала Андерсън. Пък и така си беше, действително идеята, че нещото в земята е космически кораб бе налудничава... но беше ли лудост да си поиграе с тази възможност, поне докато се докаже, че не е вярна? Ан би казала „да“, но Андерсън не бе убедена. Нямаше нищо лошо в това да имаш свободно мислене.

И все пак бързината, с която ѝ беше хрумнала тази възможност...

Тя стана и влезе вътре. Последният път, когато си бе имала работа с онова нещо в гората, беше спала дванайсет часа. Запита се дали може да очаква подобен маратон по спане и тази нощ. Чувстваше се достатъчно уморена, за да спи дванайсет часа, Господ ѝ беше свидетел.

Зарежи това чудо, Боби. Опасно е.

Но не можеше да го направи, помисли си Андерсън, докато си събличаше фланелката. Все още, не можеше.

Проблемът, като живееш сам, бе открила тя — и причината повечето хора, които познаваше, да не обичат да остават сами дори за малко — беше в тези гласове от дясното полукълбо на мозъка. Колкото по-дълго живееш сам, толкова по-силно и ясно те ти говорят. Щом критериите на здравия разум започнат да се свиват в постоянното мълчание, тези гласове от дясната половина не само искат внимание, а настояват за него. Не беше трудно да се изплашиш от тях, да решиш, че в края на краищата наистина са признак на лудост.

Ан със сигурност би ги сметнала точно за това, помисли си Боби, докато се пъхваше в леглото. Лампата хвърляше чист и успокояващ кръг от светлина върху завивката, но тя остави дисертацията, която четеше, на пода. Продължаваше да очаква започването на слабите болки, които обикновено съпровождаха подранилия или по-обилен мензис, но засега те не се появяваха. Не че гореше от нетърпение да дойдат, естествено.

Андерсън скръсти ръце под главата си и се загледа в тавана.

Не, изобщо не си луда, помисли си тя. *Смяташ, че Гард е взел да става малко дръпнат, но ти си съвсем добре — това не е ли също признак, че си лабилна? Има си дори име... отричане и заместване. „Аз съм в ред, а целият свят е откачил.“*

Точно така. И все пак Боби продължаваше да усеща, че се контролира напълно и бе сигурна в едно: в Хейвън беше по-нормална, отколкото се бе чувствала в Клийвс Милс и *много* по-нормална, отколкото когато живееше в Ютика. Още няколко години в Ютика, още няколко години край сестра ѝ Ан, и тя щеше да откачи напълно. Андерсън вярваше, че Ан действително вижда докарването на роднините си до лудост като част от своята... своята работа? Не, не толкова тривиално. Като част от своята свещена мисия в живота.

Тя знаеше какво я тревожи в действителност и то не беше бързината, с която ѝ бе хрумнала идеята какво може да представлява нещото. Тревожеше я това чувство на *увереност*. Тя щеше да разсъждава свободно, но борбата беше да е свободна и за онова, което Ан би нарекла „разумност“. Защото Андерсън *знаеше* какво бе открила и то я изпълваше с ужас, страхопочитание и неспокойно, нарастващо вълнение.

Виж какво, Ан, нашта Боби не се премести в Стиксвил и не полудя. Нашта Боби се премести тук и стана разумна. Лудостта ограничава възможностите, Ан, можеш ли да го смелиш? Лудостта отказва да тръгне по някои пътища на размишлението, дори когато съдържат логика... като въртящата се преграда в метрото. Разбираш ли какво искам да кажа? Не? Разбира се, че не. Не разбираш и никога не си разбирала. Тогава се махни, Ан. Стой си в Ютика и скърцай със зъби насън, докато ги изтриеш до корен, подлудявай тия, които са достатъчно луди да останат в обсега на гласа ти, ела ми на гости, но се махни от главата ми.

Нещото в земята беше космически кораб.

Така. С това приключихме. Край вече на глупостите. Няма значение Ан, нямат значение светлините на Лъбок или че военновъздушните сили са закрили програмата си за летящите чинии. Нямат значение колесниците на боговете, нито Бермудския триъгълник, нито как Илия бил издигнат на небето в огнен обръч. Всичко това нямаше значение — сърцето ѝ знаеше, каквото трябваше да знае. Това беше кораб и той се бе приземил или катастрофирал много отдавна... може би преди милиони години.

Господи!

Андерсън лежеше в леглото, със скръстени под главата ръце. На вид беше спокойна, но сърцето ѝ биеше бързо, бързо, бързо.

После друг глас, гласът на починалия ѝ дядо, повтори онова, което преди бе казал гласът на Ан.

Зарежи това чудо, Боби. Опасно е.

Тази моментна вибрация. Предчувствието ѝ от по-рано, непоколебимо и спиращо дъха, че е открила края на някакъв странен стоманен ковчег. Реакцията на Питър. Подранилото започване на мензиса ѝ, с леки капки тук във фермата и кървене като от заклано прасе, когато беше близо до него. Загубената представа за времето, проспиването на едно пълно завъртане на часовниковите стрелки. А не забравяй и бедния мармот. От него се носеше миризма на мърша, а нямаше никакви мухи. Няма мухи за мармота, можеше да се каже.

Никоя от тези глупости не ми звучи убедително. Ще приема възможността за кораб в земята, защото независимо колко смахнато изглежда отначало, в това все пак има логика. Но във всичко останало няма никаква логика, просто разпилени по масата мъниста. Нанижи ги на връвчица, тогава може и да ги приема... или поне ще помисля над тях. Става ли?

Пак се обади гласът на дядо ѝ, онзи бавен, авторитетен глас, единственият в къщата, който винаги бе успявал да накара Ан да замълчи като дете.

Всички тези неща се случиха „след“ като го намери, Боби. Това е твоята връвчица.

Не. Не е достатъчно.

Сега беше лесно да отговаря на дядо си — човекът се намираще от шестнайсет години в гроба. Но въпреки всичко гласът на дядо ѝ беше този, който я изпрати в съня.

Зарежи това чудо, Боби. Опасно е.

... и ти много добре го знаеш.

ТРИ ПИТЪР ВИЖДА СВЕТЛИНАТА

1

Андерсън си беше помислила, че вижда нещо по-различно в Питър, но не бе успяла да определи точно какво. Когато се събуди на другата сутрин (съвсем нормално в девет часа), го видя почти веднага.

Тя отиде в кухнята и сипа „Вкусни хапки“ в старата червена чиния на Питър. Както винаги, щом чу звука, той моментално се появи. „Вкусни хапки“ бе относително нов асортимент. До тази година винаги му бе давала „Питателна храна“ сутрин, половин кучешка консерва „Райвъл“ вечер и всичко, което Пийт успееше да си хване в гората междувременно. После Питър бе спрял да яде „Питателна храна“ и на Андерсън ѝ трябваше почти месец, за да схване, че не му е омръзнала, а просто остатъците от неговите зъби не могат вече да се справят със сдъвкването на парчетата месо. Затова сега му даваше „Вкусни хапки“... еквивалентът, както предполагаше, на закуската от яйца на очи при старците.

Поля с топла вода гранулите „Вкусни хапки“ и ги разбърка със старата очукана лъжица, която държеше за целта. Скоро омекналите гранули плуваха в мътна течност, която не изглеждаше особено вкусна... *а по-скоро*, помисли си Андерсън, *прилича на нещо извадено от септична яма*.

— Готово — извърна се от мивката тя. Питър сега стоеше на обичайното си място върху линолеума — възпитано отдалечен, за да не се препъне в него Андерсън като се обръща — и тупкаше с опашка. — Надявам се да ти хареса. Колкото до мен, аз по-скоро бих си повър...

На това място Андерсън спря и се приведе, с червената чиния на Питър в дясната ръка и паднал над едното ѝ око кичур коса. Тя го отметна назад.

— Пийт? — чу се да казва.

Питър я погледна лукаво за момент, после пристъпи напред да си получи сутрешната порция. Миг по-късно вече я поглъщаше с ентусиазирано мляскане.

Андерсън се изправи без да изпуска кучето си от поглед, доста довольна, че вече не може да вижда муцуната на Питър. В главата ѝ гласът на нейния дядо отново каза да зареже това чудо, че то е опасно, и трябва ли ѝ още връв за нейните мъниста?

Има около един милион души само в тази страна, които биха дотичали веднага, ако чуеха за този вид опасност, помисли си Андерсън. Бог знае колко още в останалия свят. И дали това е всичко, което прави? Дали въздейства на рака, как мислиш?

Изведнъж всякаква сила напусна тялото ѝ. Тя опипом отстъпи назад, докато докосна един от кухненските столове. Седна и загледа как се храни Питър.

Млечнобялото перде, което бе покривало лявото му око, вече беше наполовина изчезнало.

2

— Изобщо не мога да го проумея — каза ветеринарният лекар същия следобед.

Андерсън седеше на единствения стол в приемната, докато Питър покорно стоеше върху масата за прегледи. Тя се улови, че си спомня как се бе ужасявала от възможността да ѝ се наложи да доведе Питър при ветеринаря това лято... ала сега май нямаше да има нужда Питър да бъде премахван, както се очертаваше.

— Но нали не е плод на моето въображение? — попита Андерсън и предположи, че това, което истински желаше, беше доктор Етъридж или да подкрепи, или да опровергае гласа на Ан в главата ѝ: *Точно това заслужаваши, да живееш там сама със смърдящото си куче...*

— Не — отвърна Етъридж, — макар че мога да разбера защо се чувствате объркани. Аз самият се чувствам малко объркан. Пердето му активно намалява. Можеш да слезеш долу, Питър.

Питър скочи от масата, като първо мина през стола на Етъридж, продължи към пода и после отиде при Андерсън.

Тя постави ръка върху главата на гончето и се взря изпитателно в Етъридж, мислейки: *Видяхте ли това?* тъй като не ѝ се искаше съвсем да го каже на глас. Етъридж срещна погледа ѝ за миг, след което извърна очи. *Видях го, да, но нямам намерение да признавам, че съм го видял.* Питър бе слязъл внимателно, по начин, който беше на километри далеч от скоковете „да върви по дяволите всичко зад мен“ на малкото кученце, каквото беше някога, но слизането му не бе и онова треперещо, опипващо, олюляващо се придвижване от преди една седмица, с неестествено извиване на главата вдясно, за да види къде отива, с толкова загубено чувство за равновесие, че сърцето на човек спираше, докато не се озовеше долу без нито една счупена кост. Питър слезе с консервативната и все пак солидна увереност на възрастния държавник, на какъвто бе приличал преди две, три години. Отчасти, помисли си Андерсън, има заслуга фактът, че зрението в лявото му око се възвръща — Етъридж го беше потвърдил, след няколко прости опита за възприемчивост. Но не всичко се дължеше на окото. Забелязваше се всеобща подобрена координация на тялото. Просто и ясно. Смахнато, но просто.

И свиващото се перде не беше причина цветът на муцуната му да се върне до сол-и-пипер от почти напълно бяло, нали? Андерсън бе забелязала това в пикапа, по време на придвижването им към Огъста. И почти беше излязла от пътя.

Каква ли част от тези неща забелязваше Етъридж и не беше подготвен да признае, че ги вижда? Съвсем малка, предположи Андерсън, донякъде просто, защото той не беше Док Дагет.

Дагет бе преглеждал Питър поне два пъти в годината през първите десет години от живота на кучето... а освен това и когато изникваше нещо, например, след битката на Питър с някакъв таралеж, Дагет бе извадил бодлите един по един, като си тананикаше мелодията от „Мостът на река Куай“, докато го правеше и успокояваше треперещото едногодишно кученце с голямата си, нежна ръка. При друг случай Питър се беше прибрал с куцукане и пълна със сачми за птици задница — жесток подарък от някой ловец или твърде тъп, за да гледа преди да стреля, или достатъчно голям садист, за да причини страдание на едно куче, само защото не може да намери яребица или фазан, по които да стреля. Доктор Дагет щеше да види „всички“ промени в Питър и нямаше да е способен да ги отрече, дори да му се

искаше. Доктор Дагет щеше да свали очилата си с розови рамки, да ги лъсне в бялата си престилка и да каже нещо от рода на: *Трябва да открием къде е бил и на какво е попаднал, Робърта. Работата е сериозна. Кучетата не започват просто ей така да се подмладяват, а изглежда Питър прави точно това.* Кое то щеше да принуди Андерсън да отговори: *Аз знам къде е бил и съм съвсем наясно какво предизвика тази реакция.* И така голяма част от напрежението щеше да се стопи, нали? Но старият Док Дагет бе продал практиката си на Етъридж — който изглеждаше достатъчно приятен, но все още си беше донякъде чужд човек — и се бе оттеглил във Флорида. Етъридж беше преглеждал Питър по-често от Дагет — четири пъти само през миналата година, — защото колкото повече Питър остаряваше, толкова по-стабилно се влошаваше здравето му. Но все още не му бе правил повече прегледи от предшественика си... и, подозираше тя, освен това той не притежаваше ясните възприятия на предшественика си. Или неговия кураж.

От болничното отделение зад тях една немска овчарка внезапно изстреля цяла серия силни излайвания, които прозвучаха като серия кучешки псувни. Други кучета подхванаха канонадата. Ушите на Питър се наостриха и той започна да трепери под ръката на Андерсън. Започналото подмладяване явно не бе допринесло с нищо за подобряване самообладанието на гончето, помисли си Андерсън. Откакто бяха отминали бурите на детството му, Питър така се вцепеняваше, че дяволски се доближаваше до парализа. Това високочестотно трептене беше нещо съвсем ново.

Етъридж сега слушаше кучетата леко намръщен — почти всичките лаеха.

— Благодаря ви, че ни приехте веднага — каза Андерсън. Трябваше да повиши глас, за да бъде чуто. В чакалнята също се разлая някакво куче — с бързите, нервни джафкания на много дребно животно... пекинез или пудел, вероятно. — Беше много... — за миг гласът ѝ секна. Усети вибриране под пръстите си и първата ѝ мисъл

(*корабът*)

беше за нещото в гората. Но тя знаеше каква е тази вибрация. Макар да я бе долавяла много, много рядко, в нея нямаше нищо тайнствено.

Тази вибрация идваше от Питър. Питър ръмжеше, много ниско и много издълбоко.

— ... любезно от ваша страна, но вече трябва да тръгваме. Струва ми се, че тук назрява бунт.

Бе направила опит да се пошегува, но това вече не звучеше като шега. Изведнъж целият малък комплекс — квадратното бетонно помещение, което служеше на Етъридж за чакалня и лечебница, плюс долепената към него правоъгълна бетонна сграда с болничното отделение и операционната — беше огласен от неистов лай. Всички кучета отзад лаеха, а в чакалнята към пекинеза се бяха присъединили още две кучета... последвани от треперливи, високи звуци, несъмнено издавани от котка.

Госпожа Олдън се втурна вътре с разстроен вид:

— Доктор Етъридж...

— Идвам — троснато я прекъсна той. — Извинете ме, госпожо Андерсън.

Излезе припряно, като първо се насочи към болничното отделение. Когато отвори вратата, шумът вдиган от кучетата, сякаш се удвои. *Те направо са побеснели*, помисли си Андерсън и нямаше време за нищо повече, защото Питър почти подскочи напред изпод ръката ѝ. Той се озъби и отприщи потисканото дълбоко в гърлото му ниско ръмжене. Етъридж, вече тръгнал забързано по централния коридор на болничното отделение, обграден отвсякъде от лаещи кучета и бавно затварящата се автоматично зад него врата, не чу, но Андерсън чу и, ако не бе имала достатъчно късмет да сграбчи навреме нашийника на Питър, гончето щеше да излети като куршум през стаята, право в болничното отделение след доктора. Треперенето и дълбокото ръмжене... не са били израз на страх, осъзна тя. Те са били предизвикани от ярост — нещо съвсем нехарактерно, напълно чуждо за Питър, но точно такъв беше случаят.

Ръмженето на гончето премина в задушено хриптене — *xrrr* — щом Андерсън го задържа за нашийника. Питър извърна глава и в неговото въртящо се, обрамчено в червено дясно око Андерсън видя, както щеше по-късно да го характеризира, само яд, че са му попречили да последва желанието си. Тя можеше да допусне възможността в нейната ферма да има заровена летяща чиния с периметър около триста метра, възможността някакво излъчване или вибрация от тази

чиния да е убило един мармот, който бе имал нещастieto да се приближи твърде много, да го убие така окончателно и неприятно, че дори мухите изглежда да не искат да го докоснат, можеше да възприеме ненормално започнала менструация, оздравяващо кучешко перде и дори увереността, че по някакъв начин кучето ѝ се подмладява.

Всичко това, да.

Но да признае, че е видяла граничеща с лудост омраза към нея, Боби Андерсън, в очите на доброто ѝ, старо куче Питър... не.

3

Слава богу, този момент беше кратък. Вратата към болничното отделение се затвори и заглуши какофонията. Част от напрежението в Питър сякаш се стопи. Той още трепереше, но поне отново седна.

— Хайде, Пийт, махаме се оттук — заяви Андерсън. Тя се чувстваше истински разтърсена — много повече, отколкото по-късно щеше да признае пред Джим Гардънър. Защото, ако признаеше, можеше да се стигне до истината за онова бясно излъчване на ярост, което бе видяла в здравето око на Питър.

Тя неумело се залови да му слага непривичната каишка, която беше свалила от Питър, веднага щом влязоха в приемната (изискването кучетата да бъдат на каишка, когато собствениците им ги водят тук за преглед, винаги се бе виждало досадно на Андерсън... досега), като едва не я изпусна. Най-после успя да я закачи за нашийника на кучето.

Поведе го към вратата на чакалнята и я отвори с крак. Шумът стана по-силен от всякога. Джафкането действително се издаваше от пекинез, собственост на една дебелана, облечена в яркожълт клин и жълто горнище. Дундата се опитваше да го удържи с думите: „Бъди добро момче, Ерик, бъди добър с мами“. Между огромните, тлъсти ръце на мами не се виждаше почти нищо друго, освен блестящите и някак плъхски очи на кучето.

— Госпожице Андерсън... — започна госпожа Олдън. Тя изглеждаше объркана и леко изплашена, жена, която се опитваше да си върши работата както обикновено в едно място, превърнало се изведнъж в лудница. Андерсън я разбираше как се чувства.

Пекинезът видя Питър... — по-късно Андерсън щеше да се кълне, че оттук бе започнало всичко (в това беше разковничето) — и сякаш полудя. Определено нямаше проблеми с намирането на цел. Кученцето впи остриите си зъбки в едното ръчище на мами.

— *Гадина мръсна!* — изпищя мами и пусна пекинеза на земята. По ръката ѝ започна да се стича кръв.

В същото време Питър с лаене и ръмжене се хвърли напред, като опъна късата каишка достатъчно силно, за да дръпне Андерсън със себе си. Дясната ѝ ръка се обтегна до край. С яснотата на писателския си разум Андерсън видя точно какво ще се случи в следващия миг. Гончето Питър и пекинезът Ерик щяха да се срещнат в средата на помещението като Давид и Голиат. Но пекинезът нямаше никакъв мозък и се метна като изстрелян от прашка. Питър се приготви да му откъсне главата с едно-единствено ухапване.

Това беше предотвратено от момиченце на около единайсет, което седеше от лявата страна на мами. То държеше в скута си преносима клетка. В нея се намираше един голям смок, чиято кожа лъщеше от извънредно добро здраве. Момиченцето изстреля обутото си в дънки краче с невероятния рефлекс на децата и настъпи влачещия се край от каишката на Ерик. Ерик направи пълно кълбо във въздуха. Момиченцето придърпа пекинеза към себе си. То определено беше най-хладнокръвния човек в чакалнята.

— Ами ако този малък проклетник ме е заразил с бяс? — пищеше мами, докато напредваше през стаята към госпожа Олдън. Между притиснатите към ръката ѝ пръсти струеше кръв. Главата на Питър се извърна към нея при минаването ѝ и Андерсън го дръпна назад, насочвайки се към вратата. Майната ѝ на малката табелка в уютното стайче на госпожа Олдън, която гласеше: **ТУК Е ПРИЕТО ДА СЕ ПЛАЩА В БРОЙ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНИ УСЛУГИ, ОСВЕН АКО ПРЕДИ ТОВА Е НАПРАВЕНА НИКАКВА ДРУГА УГОВОРКА.** Тя искаше да се махне и с пълна скорост да кара до вкъщи, където ще си сипе едно питие. „Къти“. Двойно. Като се замисли, реши да е тройно.

От лявата ѝ страна се разнесе дълъг, нисък, злобен съскащ звук. Андерсън се обърна в тази посока и видя една котка, сякаш излязла от маските за Хелоуин. Цялата черна, като се изключи едно-единствено бяло петънце на върха на опашката ѝ, тя се бе дръпнала назад, доколкото позволяваше кошницата за пренасяне. Гърбът ѝ беше извит

в дъга, козината ѝ стърчеше настръхнала, зелените ѝ очи, приковани нетрепващо в Питър, светеха фантастично. Розовата муцунка беше отворена широко, обрамчена със зъби.

— Изкарайте кучето си навън, госпожо — обади се собственичката на котката със студен като запънат спусък глас. — Блеки не го харесва.

Андерсън искаше да ѝ каже, че пет пари не дава дали Блеки пърди или дриска тенекиени свирки, но този завързан и все пак някак изтънчен и подходящ за случая израз ѝ хрумна чак по-късно — както почти винаги ставаше в напрегната ситуация. Литературните ѝ герои винаги знаеха какво точно трябва да кажат и рядко ѝ се налагаше да се замисля над думите им — те идваха естествено, сами и с лекота. Но в истинския живот почти никога не ставаше така.

— Гледай си работата — беше най-доброто, което успя да измисли, при това го изрече с такъв малодушен шепот, че едва ли собственичката на Блеки доби и най-слаба представа какво бе казала, а дори и че изобщо беше казала нещо.

Тя наистина вече *теглеше* Питър, използвайки каишката за да влачи кучето по начин, който винаги я бе възмущавал, когато се натъкнеше на подобен случай по улиците. Питър издаваше задавени звуци и от езика му, провесен от едната страна на муцуната, капеше слюнка. Той се бе втренчил в един боксер с поставена в гипс предна лапа. Едър мъж в син монтьорски комбинезон държеше с две ръце въжената каишка на боксера, всъщност, бе навил два пъти въжето около голямата си, изцапана със смазка ръка и въпреки това едвам удържаше кучето си, което можеше да убие Питър така бързо и ефикасно, както той щеше да се справи с пекинеза. Боксерът дърпаше здраво, макар че беше със счупен крак и на Андерсън хватката на мъжа ѝ се виждаше по-надеждна от въжената каишка, която изглеждаше доста протрита.

Стори ѝ се, че със свободната си ръка опипва за бравата на външната врата в продължение на стотина години. Приличаше ѝ на кошмар, в който ръцете ти са заети, а панталоните ти започват бавно и безвъзвратно да се смъкват надолу.

Питър предизвика това. По някакъв начин.

Тя завъртя дръжката на вратата и хвърли един последен, бърз поглед към чакалнята, която се бе превърнала в малка, абсурдна, пълна

небивалица. Мами настояваше да ѝ бъде оказана първа помощ от госпожа Олдън (и очевидно действително имаше нужда донякъде; кръвта вече се стичаше по ръката ѝ като река, правейки петна по жълтия ѝ клин и белите маратонки), котаракът Блеки продължаваше да съска, хамстерите на доктор Етъридж търчаха като луди из сложния лабиринт от пластмасови тръби и цилиндри върху полицата в дъното, която им служеше за дом, Ерик — откачения пекинез беше опънал докрай каишката си и лаеше с всичка сила по Питър, който ръмжеше в отговор.

Погледът на Андерсън падна върху смока на момиченцето и видя, че той се бе навил като кобра в задния край на клетката си и също гледаше в Питър, със зейнала беззъба уста и стрелкащ се във въздуха тънък розов език.

Смоковете не се държат така. Никога през живота си не съм виждала смок да прави подобно нещо...

Вече завладяна от чувство, което съвсем се доближаваше до истински ужас, Андерсън побягна, повлякла Питър след себе си.

4

Питър започна да се успокоява почти веднага, щом вратата с въздишка се затвори зад тях. Той спря да се дави и да опъва каишката и тръгна покрай Андерсън, като от време на време я поглеждаше по начина, който казваше: *Тази каишка не ми се нрави и никога няма да започна да я харесвам, но добре, добре, нека бъде както ти искаш*. По времето, когато и двамата вече бяха в кабината на пикапа, Питър окончателно се бе върнал към нормалното си състояние.

Но не и Андерсън.

Ръцете ѝ трепереха толкова силно, че трябваше да направи три опита, преди да улучи с ключа отвора за запалването. После освободи скоростния лост и задави мотора. Пикапът шевролет рязко подскочи и Питър се прекатури от седалката върху пода. Той отправи към Андерсън укорителен гончевски поглед (макар всички кучета да са способни на укорителни погледи, само гончетата изглежда са достигнали майсторство в този многострадален израз). „Кой, викаш, ти е дал книжка, Боби?“, сякаш казваше изражението му. „Сиърс и

Роубък?“ После кучето пак се изкатери върху седалката. На Андерсън вече ѝ беше трудно да повярва, че само преди пет минути Питър се бе зъбил и ръмжал като зъл пес, какъвто никога не се бе показвал преди, очевидно готов да изпохапе всичко живо. „И онова изражение, което...“ но съзнанието ѝ приключи темата, преди да е стигнало подалеч.

Тя отново запали и тръгна да излиза от паркинга. Като мина покрай сградата — ВЕТЕРИНАРНА КЛИНИКА ОГЪСТА, пишеше на чистичката табела — Андерсън си отвори прозореца. Няколко излайвания и джафкания. Нищо извън обичайното.

Бяха спрели.

И не само те бяха спрели, помисли си Андерсън. Макар че не можеше да бъде напълно сигурна, смяташе, че и мензисът ѝ е спрял. Ако беше така, то какво по-добро избавление от тая напасть.

Да го кажем като хората.

5

Боби не искаше — или не можеше — да чака, докато се прибере, за да изпие питието, което си бе обещала. Точно на излизане от град Огъста имаше крайпътно заведение с очарователното име „Бар и грил ПРОПИЛЯНАТА ДЪЛГА НЕДЕЛЯ“.

Андерсън спря между някакво старо комби и един трактор, към който беше прикачена мръсна брана с изкривени зъбци. По-надолу се намираше голям стар буик с конско ремарке. Съвсем преднамерено не беше спряла до него.

— Остани тук — нареди тя и Питър, сега свит на кълбо върху седалката, я изгледа с погледа „Защо ли пък бих тръгнал някъде с теб? Само за да можеш още малко да ме задушаваш с тази глупава каишка ли?“.

В „Пропиляната дълга неделя“ беше тъмно и почти празно в сряда следобед, а леко осветеният дансинг приличаше на пещера. Помещението вонеше на прокиснала бира. Барманът, едновременно и сервитьор, се приближи и каза:

— Здравсти, кукло. Чилито ни е страхотно. Имаме и...

— Искам „Къти Старк“ — поръча Андерсън. — Двойно. Без сода.

— Винаги ли пиеш като мъж?

— Обикновено използвам чаша — отвърна Андерсън, съвсем ненужна заядливост, но се чувстваше страшно уморена... и изтерзана до мозъка на костите. Тя отиде до тоалетната да си смени превръзката и наистина сложи върху дъното на пликчетата си една от малките, които носеше в чантата, просто като предпазна мярка... Ала това действително беше само предпазна мярка, което бе облекчение. Изглежда основното се бе изтекло и за този месец.

Тя се върна на мястото си в по-добро настроение отпреди и се почувства още по-добре като погълна половината от уискито си.

— Вижте, наистина нямах намерение да ви обидя — каза барманът. — На човек му става самотно тук следобед. Щом влезе непознат и устата ми просто сама се раздрънква.

— Вината е в мен — рече Андерсън. — Днес не беше най-хубавият ден в живота ми.

Тя довърши питието си и въздъхна.

— Искате ли още едно, госпожице?

„Май кукло ми харесваше повече“, помисли си Андерсън и поклати глава.

— Ще изпия обаче чаша мляко. Иначе цял следобед ще имам киселини.

Барманът ѝ донесе млякото. Андерсън отпи и се зачуди какво бе станало при ветеринаря. Отговорът дойде бързо и лесно: не знаеше.

Но ще ти кажа какво се случи, когато го доведе, помисли си тя. Нищо.

Умът ѝ се залови за това. Чакалната беше почти толкова пълна, когато въведе Питър вътре, колкото и когато го издърпваше насила навън, само дето първия път не бе настъпила такава лудница. В помещението не цареше тишина — животни от различни видове и породи, много от тях от край време и по природа противници, не допринасят за създаването на атмосфера като в читалня, когато се съберат заедно, но всичко беше нормално. Сега, под успокоителното въздействие на алкохола, Андерсън си припомни как бе влязъл мъжът с монтьорския комбинезон, придружен от боксера. Боксерът беше

погледнал Питър. Питър му бе върнал погледа кротко. Нищо драматично.

Тогава?

Тогава изпивай си млякото, прибирай се вкъщи и забрави всичко. Добре. Ами нещото в гората? И него ли да забравя?

Вместо отговор, нахлу гласът на дядо й: *Между другото, Боби, как въздейства на теб това чудо? Мислила ли си по този въпрос?*

Не, не беше мислила.

И сега, като го направи, се изкуши да си поръча още едно уиски... само че след още едно, дори единично, щеше да се напие, а дали действително искаше да виси в този огромен хамбар рано следобед, да се напива сама и да чака неизбежния някой (може би самият барман) да се завърти и да попита какво прави такова хубаво момиче като нея на място като това?

Тя остави пет долара на бара и барманът й махна. На излизане забеляза телефонен автомат. Указателят беше мръсен, с оръфани краища и миришеше на бърбън, но поне още беше там. Андерсън пусна двайсет цента, стисна слушалката между ухото и рамото си, докато прелистваше буквата „В“ от жълтите страници и се обади в клиниката на Етъридж. Госпожа Олдън звучеше съвсем спокойно. Зад нея се чуваше лаят на едно куче. Едно.

— Не исках да си помислите, че съм се измъкнала — каза Андерсън. — Утре ще ви изпратя и каишката по пощата.

— Няма нищо, госпожице Андерсън. След всичките тези години, през които идвате при нас, вие сте последния човек, за когото бихме се притеснили, че ще ни излъже. Колкото до каишките, тук имаме цял шкаф пълен с тях.

— За известно време като че ли всичко се обърка при вас.

— Боже, страшно беше! Наложих да повикаме линейка за госпожа Пъркинс. Не мисля, че беше толкова зле — ще има нужда от няколко шева, разбира се, ама много от хората, на които трябва да им се направят шевове, отиват при доктора на собствените си крака. — Тя понижи леко глас, доверявайки на Андерсън нещо, което сигурно не би казала на някой мъж. — Слава богу, че я ухапа собственото й куче. Тя е от тези жени, които започват да заплашват със съд, дори ако само им събориш шапката.

— Имате ли представа какво може да е предизвикало всичко това?

— Не... както и доктор Етъридж. Може би горещината след дъждовете. Доктор Етъридж каза, че веднъж на един конгрес чул за някакъв подобен случай. Ветеринарка от Калифорния твърдяла, че всички животни в нейната клиника направо, както тя се изразила, „свирепо побеснели“ точно преди последното голямо земетресение там.

— Така ли?

— Миналата година имаше земетресение в Мейн — продължи госпожа Олдън. — Надявам се да няма друго. Тази ядрена централа в Уискасет е прекалено близо, за да се чувства човек спокоен.

„Само питай Гард“, помисли си Боби. Тя благодари пак и затвори.

Андерсън се върна при пикапа. Питър спеше. Той отвори очи, когато тя се качи, после пак ги затвори. Муцуната му лежеше върху лапите. Сивият ѝ цвят се стопяваше. Нямаше спор по този въпрос. Изобщо нямаше спор.

Между другото, Боби, как въздейства на теб това чудо?

Млъквай, дядо.

Тя подкара към къщи. И след като се подкрепи с втори скок — този път слаб — Андерсън влезе в банята и застана пред огледалото. Първо разучи лицето си, а после прокара пръсти през косата си, като я повдигаше и пак я оставяше да падне.

Сивото си беше още там... всичко, което се бе появило до този момент, поне доколкото можеше да си го спомни.

Никога не бе мислила, че ще се радва да види сиво в косата си, но сега беше доволна. В известен смисъл.

6

Рано вечерта на запад бяха започнали да се събират тъмни облаци и след мръкване прозвучаха и гръмотевици. Дъждовете пак щяха да се върнат, изглежда, поне за една нощ. Андерсън знаеше, че тази вечер Питър няма да си покаже носа навън, освен за най-

належащите кучешки нужди; още от малко гончето изпадаше в панически ужас при гръмотевични бури.

Андерсън седеше в люлеещия се стол край прозореца и, ако там имаше някой, предположи тя, щеше да си помисли, че чете, но това което действително правеше, бе да зубри: упорито назубряше дисертацията „Рейнджърите и Гражданската война“. Текстът беше сух като прах, но Боби смяташе, че ще ѝ е изключително полезен, когато най-после се заловеше с новата книга... което вече щеше да стане съвсем скоро.

Всеки път щом се чуеше гръм, Питър се домъкваше малко по-близо до люлеещия се стол и Андерсън, с леко засрамен вид. *Да, знам, че нищо няма да ми направи, знам, знам, и все пак ще дойда само мъничко по-близо до теб, а? И ако някой гръм изтрещи истински силно, просто ще те избутам от този проклет люлеещ се стол, какво ще кажеш? Нямах нищо против, нали, Боби?*

Бурята изчака до девет часа, когато Андерсън вече беше напълно сигурна, че предстои нещо сериозно — от вида, който жителите на Хейвън наричаха „истинска хала“. Тя отиде в кухнята, разрови огромния, вграден в стената шкаф, който ѝ служеше за килер, и намери оставения върху най-високата лавица газов фенер „Колман“. Питър я следваше неотлъчно, с подвита между краката опашка и засрамено ухилена муцуна. Андерсън едва не падна върху него, като се измъкна от шкафа с фенера.

— Може ли да мина, Питър?

Той отстъпи малко... след което веднага пак се завря в краката ѝ, щом отвън прогърмя така, че прозорците издрънчаха. Когато Андерсън се върна при стола си, светкавица обля всичко в синьо-бяла светлина и телефонът дзънна. Вятърът започна да се усилива и дърветата застанаха под напора му.

Питър седна съвсем близо до люлеещия се стол, с молитвено вдигнат към Андерсън поглед.

— Добре — отстъпи тя с въздишка. — Скачай тук, бъзльо.

Питър не чака да го канят два пъти. Той се метна в скута ѝ, като здравата я перна в слабините с едната от предните си лапи. Винаги успяваше да я удари там или по някоя от гърдите. Не че се целеше — просто мистериозно все така се получаваше, както, например, асансьорът спира на всеки етаж, когато човек най-много бърза. Ако

имаше някаква предпазна мярка, то Боби Андерсън тепърва трябваше да я открие.

Гръм разтърси небето. Питър се притисна към нея. Миризмата му — одеколон „Гонче“ — изпълни ноздрите на Андерсън.

— Защо не ми се качиш направо на главата и да приключим, Пийт?

Питър се ухили със засрамената си усмивка, сякаш искаше да каже: „Знам, знам, не ми натяквай“.

Вятърът се усили. Светлините започнаха да трепкат, сигурен знак, че Робърта Андерсън и Централно енергоснабдяване — Мейн щяха нежно да си пожелаят един на друг адио... поне до три, четири часа сутринта.

Тя остави дисертацията и прегърна кучето. На практика нямаше нищо против някоя и друга лятна буря от време на време, или зимна виелица, ако е за въпрос. Харесваше огромната им сила. Харесваше въздействието им върху околността, когато завилнееха по своя груб и сляпо положителен начин. Долавяше някакво безразсъдно състрадание в бушуването на такива бури. Можеше да усети въздействието им и върху себе си — косъмчетата по ръцете и врата й настръхваха, а някоя особено наблизко ударила гръмотевица я караше да се чувства направо като напомпана с енергия.

Андерсън си спомни един странен разговор, воден веднъж с Джим Гардънър. Гард имаше в черепа си стоманена пластинка, сувенир от злополука при каране на ски, от която едва не бе умрял на седемнайсет годишна възраст. Гардънър й бе разказал как веднъж, докато сменял крушка, здравата го ударил ток, когато по невнимание си пхнал показалеца във фасонката. Това не било никак необичайно. Особеното било, че през следващата седмица чувал в главата си музика, реклами и новини. Той обясни на Андерсън как за известно време действително повярвал, че полудява. На четвъртия ден Гард дори разпознал сигналите на станцията, която ловял: WZON, един от трите излъчвателя на средни вълни в Бангор. Записал си имената на три поредни парчета и се обадил в радиостанцията да провери дали наистина са пускали тези песни — плюс реклами за полинезийски ресторант, селски събор и музей на птици в Бар Харбър. Пускали ги били.

На петия ден, продължи той, сигналът започнал да отслабва и два дни по-късно напълно изчезнал.

— Всичко беше заради тази проклета стоманена пластинка — заключи той, като потъркваше леко с юмрук белега на лявото си слепоочие. — Без никакво съмнение. Вероятно хиляди биха се изсмели, но в мозъка си аз съм напълно сигурен.

Ако някой друг ѝ бе разказал историята, Андерсън щеше да си помисли, че я будалкат, но Джим не се шегуваше — тя надзърна в очите му и разбра, че говори истината.

Големите бури имаха голяма сила.

Блесналата светкавица обля пейзажа в синьо, щраквайки за миг пред очите на Андерсън онова, за което тя — както и съседите ѝ — бе свикнала да мисли като за входен двор. Видя пикапа с първите капки дъжд по предното стъкло, късата алея от пръст, пощенската кутия със спуснат капак, заклещен за по-сигурно в алуминиевата стеничка, извиващите се дървета. Само миг по-късно проехтя гръм и Питър се притисна в нея, със скимтене. Токът угасна. Без да си дава труд да отслабне, примигне или да се поколебае. Изгасна съвсем внезапно и окончателно. Изгасна с *авторитет*.

Андерсън посегна към фенера... и ръката ѝ замръзна.

Върху далечната стена грееше зелена точка. Точно от дясната страна на уелския гардероб на чичо Франк. Точката отскочи пет сантиметра нагоре, мръдна наляво, после надясно. Изчезна за миг, след което пак се появи. Сънят на Андерсън изникна отново в съзнанието ѝ с цялата си свръхестествена сила на нещо вече преживяно. Тя отново си помисли за фенера в разказа на По, но този път се намесваше и друг спомен: „Война на световите“. Топлинният лъч на марсианците, сипещ зелена смърт из Хамърсмит.

Обърна се към Питър, чувайки как сухожилията на врата ѝ скърцат като несмазани панти на врата, с пълното съзнание какво ще види. Светлината идваше от окото на Питър. От лявото му око. То грееше с омайващата зелена светлина на блуждаещо огънче, носещо се над бласто след безветрен, задушен ден.

Не... не *окото*. *Пердето* грееше... поне онова, което бе останало от него. То се бе свило забележимо в сравнение дори със сутринта, във ветеринарната клиника. Тази половина от муцуната на Питър беше

обляна от зловеща зелена светлина, която го караше да прилича на чудовище от детски комикс.

Първият ѝ порив бе да се дръпне от него, да скочи от стола и просто да избяга...

... но това беше *Питър* в края на краищата. И той вече бе изплашен до смърт. Ако го зарежеше, щеше да изпадне в ужас.

В мрака изтрещя гръм. Този път и двамата подскочиха. После блисна дъждът, подобен на огромна, въздишаща пелена. Андерсън погледна пак към отсрещната стена на помещението, към люлеещата се и потрепваща там точка. Тя ѝ напомни за времето, когато лежеше в леглото като дете и използваше лъскавата рамка на ръчния си часовник, за да проектира подобна точка върху отсрещната стена с движения на китката си.

Между другото, как въздейства на теб това чудо, Боби?

Заседнал в окото на Питър зелен огън, който маха пердето. Изяжда го. Тя погледна пак и трябваше да се напрегне, за да не подскочи, когато Питър я близна по ръката.

Тази нощ Боби Андерсън не спа почти никак.

ЧЕТИРИ ИЗКОПЪТ, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

1

Когато Андерсън накрая се събуди, беше почти десет часа и токът бе дошъл — в Централно енергоснабдяване — Мейн изглежда най-послед се бяха окопитили. Тя обиколи къщата по чорапи, за да изгаси лампите, след което погледна през прозореца. Питър беше на верандата. Андерсън го пусна вътре и се вгледа внимателно в окото му. Още си спомняше ужаса от предишната нощ, но на ярката лятна дневна светлина тази сутрин, ужасът беше заменен от обаяние. *Всеки би се изплашил, помисли си тя, ако види такова нещо в тъмното, при угаснал ток и разкъсваща земята и небето отвън гръмотевична буря.*

Защо, дявол да го вземе, Етъридж не го видя?

Обяснението беше просто. Фосфоресциращите циферблати на ръчните часовници светят и през деня, както и нощем, но човек просто не вижда блясъка им в ярката светлина. Остана малко изненадана, че е пропуснала да забележи зеления блясък в окото на Питър предишните нощи, но всъщност нямаше нищо чудно... в края на краищата бяха й необходими два дни дори за да осъзнае, че пердето се свива. И все пак... Етъридж се намираще съвсем близо, нали? Той влезе вътре с помощта на стария си офталмоскоп, докато преглеждаше окото на Питър.

И се съгласи с Андерсън, че пердето се свива... но не спомена никакъв блясък, зелен или друг.

Може да го е видял и да е решил да не го забелязва. Както видя, че Питър изглежда по-млад и реши, че не е забелязал такова нещо. Защото не искаше да го забележи.

Нещо в нея не харесваше новия ветеринарен лекар който знае колко. Предполагаше, че причината е силната й привързаност към стария Док Дагет и беше направила глупавото (но очевидно неизбежно) заключение, че Дагет винаги ще бъде на разположение,

докато тя и Питър са тук. Но беше глупаво заради това да изпитва неприязън към заместника на стария човек, и дори ако Етъридж не бе успял (или беше отказал) да види очевидното подмладяване на Питър, това не променяше факта, че той изглеждаше напълно компетентен ветеринарен лекар.

Перде, което излъчва зелена светлина... не смяташе, че би подминал такова нещо.

Кое то я наведе на мисълта, че зелената светлина не е била там, за да бъде видяна от Етъридж.

Поне в началото.

Пък и цялата суматоха не бе започнала в началото, нали? Нито като влязоха. Нито по време на прегледа. Чак когато се готвеха да си тръгнат.

Дали окото на Питър не е започнало да излъчва тогава?

Андерсън сипа „Вкусни хапки“ в чинията на Питър и подложи лявата си ръка под струята в очакване да дойде топла вода, за да му ги накваси. Чакането ставаше все по-дълго. Бойлерът ѝ беше бавен и неудобен, отдавна му бе минало времето. Андерсън смяташе да го сменя — и със сигурност ще трябва да го направи преди да се застуди времето, — но единственият водопроводчик в Хейвън и двете селца непосредствено на север и на юг от Хейвън, бе един доста неприятен човек на име Делбърт Чайлс, който винаги я гледаше сякаш знаеше как *точно* би изглеждала без дрехи („не кой знае как“, казваха очите му, „но предполагам, че си струва едно ошипване“) и все искаше да знае дали Андерсън „пише някоя нова книга напоследък“. Чайлс обичаше да ѝ казва, че той самият можел да бъде дяволски добър писател, но притежавал прекалено много енергия и „недостатъчно лепило по дъното на панталоните, нали разбираш“. Последният път, когато се бе принудила да го повика, беше по-миналата зима, като бликна от тръбите фонтан с температура минус няколко градуса. След като оправи повредата, той я попита дали иска „да излязат да се поразтъпчат“ някой път. Андерсън учтиво отказа и Чайлс ѝ намигна като човек, достигнал до световната мъдрост и свел я до почти пълно безсмислие.

— Не знаеш какво изпускаш, сладурче — рече той.

„Съвсем сигурна съм, че знам, заради което и казах не“ бе дошло на устните ѝ, но тя не каза нищо — колкото и да не го харесваше,

знаеше, че някой път пак може да има нужда от Чайлс. Защо истински хубавите подмятания ти хрумват навреме в живота само в случаите, когато не дръзваш да ги използваш?

„Би могла да направиш нещо с този бойлер, Боби“, заяви един глас в главата ѝ, глас, който не може да идентифицира. Глас на „непознат“ в главата ѝ? О, боже, дали не трябва да извика ченгетата? „Но ти би могла“, продължи гласът. „Всичко, което трябва да направиш, е...“

Ала в този момент топлата вода дойде — леко топла поне — и тя забрави за бойлера. Разбърка „Вкусните хапки“, после ги сложи долу и загледа как Питър яде. Тези дни показваше много по-добър апетит.

„Трябва да му разгледам зъбите“, помисли тя. „Може би ще мога да го върна на «Питателна храна». Спестеното пени си е спечелено пени, а не може да се каже, че американската читателска публика чак е утъпкала път до вратата ти, драга. И...“

Точно кога бе започнала врявата в клиниката?

Андерсън обмисли този въпрос внимателно. Не можеше да бъде напълно сигурна, но колкото повече мислеше за това, толкова повече ѝ се струваше, че може да е било — не беше сигурна, но „можеше“ да е било — веднага след като доктор Етъридж приключи с прегледа на питъровото перде и остави офталмоскопа.

Обърни внимание, Уотсън, изведнъж заговори гласът на Шерлок Холмс с бързия, почти припрян речеви ритъм на Базил Ратбоун. Окото свети. Не... не окото, пердето излъчва. Но Андерсън не забелязва това, макар че би трябвало. Етъридж не го забелязва, а той със *сигурност* е трябвало да го види. Можем ли да твърдим, че животните във ветеринарната клиника не са били разстроени преди пердето на Питър да започне да свети... докато — да продължим с теоретизирането — докато процесът на лечение не се е възобновил? Възможно ли е светенето да се вижда само, когато няма опасност да бъде забелязано? Ах, Уотсън, подобно предположение е толкова плашещо, колкото и недопустимо. Защото би означавало наличието на някакъв вид...

... някакъв вид разум.

На Андерсън не ѝ хареса накъде води всичко това и се опита да заглуши гласа с изпитания стар съвет: карай да върви.

Този път помогна.

За малко.

2

Андерсън искаше да излезе и да продължи да копае. Предната част на мозъка ѝ не одобряваше изобщо тази идея. Предната част на мозъка ѝ смяташе, че тази идея е чужда. *Зарежи това чудо, Боби. Опасно е. Правилно. Между другото, Боби, как въздейства на теб това нещо?* Никак, доколкото можеше да „види“. Но човек не може да види и какво причинява цигареният дим на дробовете му. Затова и хората продължават да пушат. То можеше да разяжда черния ѝ дроб, или да задръства камерите на сърцето ѝ с холестерол, или да я прави безплодна. При цялата ѝ неосведоменост костният ѝ мозък можеше точно в този момент да произвежда като луд коварни бели кръвни телца. Защо да спираш с един обикновен подранил мензис, когато можеш да се сдобиеш с нещо така *наистина* интересно като левкемия, Боби?

Въпреки това, тя искаше да отиде да копае.

Този порив, прост и първичен, нямаше нищо общо с предната част на мозъка ѝ. Той се коренеше някъде много по-дълбоко навътре. Имаше всички белези на някаква физическа пристрастеност — към сол, някакъв вид пиене, хероин, цигари или кафе. Предната част на мозъка ѝ държеше на логиката. Тази друга част излизаше с почти несвързано, безапелационно нареждане: *Отиди да копаяш, Боби, всичко е наред, иди да копаяш, иди бе, майка му стара, защо пък да не покопаяш още малко, знаеш, че искаш да разбереш какво е това, затова иди да копаяш, докато видиш какво е, копай, копай, копай...*

Успяваше да изключи гласа само със съзнателно усилие на волята и петнайсет минути по-късно осъзнаваше, че отново слуша напевите му, като на някакъв делфийски оракул.

Трябва да кажеш на някого какво си намерила.

На кого? На полицията? Тъ. Няма да стане. Или...

Или на кого?

Тя се намираще в градината и бясно плевеше... наркоман, на когото са спрели наркотика.

„... човек на властта“, завърши умът ѝ.

Дясното ѝ полукълбо се включи със саркастичния смях на Ан, който знаеше, че би последвал... но смехът нямаше тази власт, от която се бе опасявала. Както и много други от нейното поколение, Андерсън не залагаше прекомерно на идеята „остави властите да се оправят“. Недоверието ѝ към начина, по който властите се оправяха с нещата, бе започнало още на дванайсет годишна възраст, в Ютика. Тя седеше на дивана в техния хол, с Ан от едната ѝ страна и майка им от другата. Ядеше хамбургер и гледаше как даласката полиция охранява преминаването на Лий Харви Осуалд през подземен гараж. Имаше много представители на даласката полиция. Толкова много, всъщност, че телевизионният коментатор разправяше на страната как някой е застрелял Осуалд преди всички тези полицаи — всички тези хора на властта — да са изпитали изглежда и най-малкото съмнение, че изобщо нещо не е наред, а още по-малко какво е то.

Доколкото на нея ѝ беше известно, даласката полиция си свършила толкова добре работата с охраната на Джон Кенеди и Лий Харви Осуалд, че ѝ поверили летните расови вълнения две години по-късно, а след това и войната във Виетнам. Последвали и други поръчки: оправяне с петролното ембарго десет години след убийството на Кенеди, преговорите за освобождаването на американските заложници от посолството в Техеран, и, когато станало ясно, че арабските нямат намерение да се вслушат в гласа на разума, Джими Картър изпратил даласката полиция там, за да спаси тези бедни хорица — в края на краищата власт, която се е справила с такава хладнокръвна самоувереност с онзи случай в Кент, със сигурност можела да свърши такава работа, каквато тези момчета с цел „Мисия: Невъзможното“ вършели всяка седмица. Е, старата даласка полиция извадила малко лош късмет в този случай, но общо взето поставили положението под контрол. Всичко, което човек трябва да направи, е да погледне колко дяволски „подредено“ бе станало положението в света през годините, откакто някакъв мъж с щампована тениска, помада в оредяващата коса и мазнина от пържено пиле под ноктите пръсна мозъка на един президент, който си седеше на задната седалка в кадилака и пътуваше по улицата на малко тексаско каубойско градче.

Ще кажа на Джим Гардънър. Когато се върне. Гард ще знае какво да направи, как да се справи. Във всички случаи ще му хрумне нещо.

Гласът на Ан: *Смяташ да искаш съвет от регистриран откачен. Страхотно.*

Той не е откачен. Само малко по-особен.

Да, затова го арестуваха на последната демонстрация в Сийбрук със зареден пищов четирийсет и пети калибър в задния джоб. Особен е, права си.

Ан, млъквай.

Андерсън продължи да плеви. Цялата тази сутрин тя плеви под горещото слънце, с подгизнала от пот памучна фланелка, а шапката, която обикновено си слагаше, за да се пази от слънцето, сега красеше миналогодишното плашило.

След като се наобядва, легна да подремне, но не можа да заспи. Всичко продължаваше да се върти из главата ѝ, а онзи непознат глас за миг не млъкваше. *Иди да копаяш, Боби, всичко е наред, иди да копаяш...*

Докато накрая тя *наистина* стана, грабна лопатата, бела и лома и тръгна към гората. Като прекоси двора спря, смръщила чело в размисъл и се върна за търнокопа. Питър беше на верандата. Той вдигна поглед за миг, но не понечи да тръгне с нея.

Андерсън не остана никак изненадан.

3

Така че около дваисет минути по-късно тя стоеше и гледаше от височината на залесения склон към започнатия в земята изкоп, освобождаващ нещо, което сега вярваше, че е само много малка частичка от извънземен космически кораб. Неговият сив корпус беше твърд като гаечен ключ или отвертка и отхвърляше всяка възможност за сънища, химери и предположения. Той беше *там*. Пръстта, която бе изхвърляла от двете страни, влажна, черна и горско тайнствена, сега беше тъмно кафява — все още мека от снощния дъжд.

Докато слизаше по склона, кракът ѝ настъпи нещо, което изшумоля като вестник. Но не беше вестник. Беше мъртва лястовица. На пет-шест метра надолу по склона лежеше мъртва врана, с комично насочени към небето крака, като мъртва птица от рисувано филмче. Андерсън поспря, огледа се и видя труповете на още три птици —

втора врана, сойка и червеношийка. Никакви рани. Просто мъртви. И около никоя нямаше мухи.

Андерсън стигна до изкопа и пусна инструментите си върху насипа. Дупката беше разкаляна. Въпреки това стъпи вътре и работните ѝ обувки изшляпаха в калта. Тя се наведе и загледа потъващия в земята гладък сив метал, от едната страна на който се бе образувала локва.

Какво си ти?

Постави ръка върху него. Онази вибрация потъна в кожата ѝ и за момент сякаш я прониза цялата. После изчезна.

Андерсън се обърна и хвана дръжката на бела, усещайки гладкото дърво, леко затоплено от слънцето. Смътно долавяше, че не чува никакви горски шумове, съвсем никакви... никакви птичи песни, никакво прошумоляване на животни, които се шмугват и хукват да бягат от миризмата на човешко същество. И по-остро възприемаше миризмите: торфена земя, борови иглички, смола.

Един глас вътре в нея — много дълбоко навътре, не в дясното полукълбо, а може би чак в самите корени на съзнанието ѝ — пищеше ужасено.

Нещо става, Боби, нещо става точно СЕГА. Махай се оттук мъртъв мармот мъртви птици Боби моля те моля те МОЛЯ ТЕ...

Ръката ѝ стисна дръжката на бела и тя отново видя всичко, както го бе скицирала — сивият подаващ се край на нещо титанично в земята.

Мензисът ѝ бе започнал отново, но всичко беше наред. Сложила си бе превръзка още преди да излезе да плеви в градината. Голяма. А носеше и още шест в раницата, нали? Или май пъхна десет?

Не помнеше и нямаше значение. Не я обезпокои дори откритието, че някаква част от нея е знаела, че ще завърши деня тук, независимо от глупавите илюзии за свободна воля, които останалата част от съзнанието ѝ може да е хранело. Изпълваше я някакво лъчисто спокойствие. Мъртви животни... мензис, който спира и започва отново... пристигане в пълна готовност след като си се уверил, че решението още не е било взето... всичко това бяха дреболии, съвсем нищожни дреболии, пълни глупости. Тя просто ще покопае малко, ще го изкопае това бебче, ще види дали има нещо друго за виждане, освен гладка метална кожа. Защото всичко...

— Всичко е наред — заяви с неестествено спокойствие Боби Андерсън и започна да копае.

ПЕТ ГАРДЪНЪР ПРОПАДА

1

Докато Боби Андерсън очертаваше една титанична форма с пергел и мислеше немислимото с мозък много по-скован от изтощение, отколкото тя съзнаваше, Джим Гардънър вършеше единствената работа, на която изглежда бе способен напоследък. Този път той я вършеше в Бостън. Поетичното четене на 25 юни беше в Бостънския университет. Четенето вървеше добре. 26 бе свободен ден. Това бе също и денят, в който Гардънър се спъна — само че *спъна* не описваше точно това, което се случи, за жалост. То не беше някоя дреболия, като да си закачиш крака в стърчащ корен, докато се разхождаш из гората. Това, което той направи, можеше да се нарече *падане*, дълго, проклето *падане*, едно изпочупващо кокалите падане на човек без никаква застраховка по безкрайна стълба. *Стълба* ли? Как не, та той направо щеше да се изтърколи от лицето на земята.

Падането започна в неговата хотелска стая. То завърши на вълнолома край плажа Аркадия, Ню Хампшир, осем дни по-късно.

Боби искаше да копае (така поне временно щеше да забрави за странните неща, които ставаха с пердето на нейното гонче). Гард се събуди сутринта на 26 с желанието да пие.

Той знаеше, че няма такова нещо като „частично спряно развитие на алкохолизма“. Човек или пие, или не пие. Гард сега не пиеше и това беше хубаво, но винаги бе имал дълги периоди, през които дори не „мислеше“ за пиене. Понякога цели месеци. От време на време отиваше на събрание (ако минеха две седмици, през които да не посети събирането на Анонимните алкохолици, започваше да се чувства неспокоен, както ако разсипеше сол и не хвърлеше една щипка през рамо срещу уроки), изправяше се в цял ръст и заявяваше: „Здравейте, аз се казвам Джим и съм алкохолик“. Ала когато липсваше нуждата, това не му звучеше съвсем искрено. През тези периоди той всъщност

не ставаше въздържател, тогава пак можеше да пие и в действителност го правеше — просто „пиеше“, за разлика от напиването. Два коктейла към пет, ако беше на работа във факултета или отидеше на тяхно събиране привечер. Само толкова и нищо повече. Или ако имаше възможност да се обади на Боби и да я попита дали би искала да пийнат някъде една, две чашки и тогава всичко беше наред. Никакви проблеми.

После настъпваше една сутрин като тази, когато се събуждаше с желанието да погълне целия алкохол на света. Тази жажда изглежда беше *действителна*, физическа — тя го караше да мисли за карикатурите, които Върджил Парч обикновено правеше за „Сатърди Ивнинг Поуст“, онези, в които някой окъсан, стар златотърсач винаги пълзи през пустинята с изплезен език и търси капка вода.

Единственото, което можеше да направи, когато се появеше тази нужда, беше да се бори с нея — да ѝ устои, да я потисне. Понякога наистина бе по-добре да се намира в град като Бостън, когато му се случеше, защото тук имаше възможност да ходи на събрание всяка вечер — на всеки четири часа, ако бе необходимо. След три или четири дни, всичко отминаваше.

Обикновено.

Просто ще изчакам, помисли си той. Ще си стоя в стаята, ще гледам филми по кабелната телевизия и ще ги пиша към сметката на стаята.

Осемте години след развода си и напускането на Мейнския университет бе прекарал като поет на свободна практика, което означаваше, че бе дошъл да живее в странно малко общество, където размяната обикновено беше по-важна от парите.

Бе продавал стихотворения за храна: веднъж се спазари с един фермер за три пазарски торби пресни картофи срещу сонет за рождения ден на жена му. „Няма да е зле туй пусто нещо да е в рима — бе добавил фермерът, забил каменен поглед в Гардънър. — *Истинска* поетична рима.“

Гардънър, който разбираше от намеци (особено, когато ставаше дума за стомаха му), съчини сонет, толкова изпълнен с обилни мъжествени рими, че избухваше в неудържим смях, докато преглеждаше втората чернова. Той се обади на Боби, прочете ѝ го и двамата се скъсаха от смях. На глас звучеше дори още по-добре. На

глас звучеше като любовно писмо от доктор Сюз^[1]. Ала не му бе нужно Боби да му казва, че това все пак си оставаше честно свършена работа, безвкусна, но не унижаваща.

Друг път едно малко издателство в Уест Майнът се съгласи да публикува томче негови стихове (това бе станало в началото на 1983 и беше, всъщност, последната му публикувана стихосбирка) и му предложи половин корда дърва като аванс. Гардънър прие.

— Трябваше да държиш на три четвърти корда — му каза Боби същата вечер, докато седяха пред нейната печка, с вдигнати върху решетката пред нея крака и пушеха, а вятърът носеше пресен сняг над полята и из гората. — Стиховете ти са хубави. А освен това са и много.

— Знам — отвърна Гардънър. — Но се намръзнах. Половин корда дърва ще ми стигнат до пролетта. — Той й намигна. — Освен това човекът е от Кънектикът. Май изобщо не знаеше, че повечето дърва са ясен.

Тя спусна крака на пода и го погледна.

— Наистина ли?

— Да.

Боби се разкикоти и Гард звучно я целуна, а по-късно я отведе в леглото и спаха плътно прилепени един към друг. Спомняше си как се събуди веднъж, заслуша се във вятъра и си помисли за всичкия този мрак и фучащ студ навън и за целия уют на това легло, изпълнено с тяхната мирна топлина под два юргана, и му се прииска да можеше винаги да е така — само че нищо не става завинаги. Той беше възпитан да вярва, че Бог е любов, ала човек би трябвало да се запита колко ли ни обича Господ, щом е създал мъжете и жените достатъчно умни, за да стъпят на Луната, но и достатъчно глупави, за да трябва непрекъснато отново да се учат, че няма такова нещо като завинаги.

На другия ден Боби пак му предложи пари и Гардънър пак отказа. Не можеше да се каже, че го бие парата, ама се оправяше. И не успя да потисне лекия пристъп на гняв, който изпита, въпреки небрежния й тон.

— Не знаеш ли кой би трябвало да получи пари след прекарана в леглото нощ?

Тя вирна брадичка:

— Проститутка ли ме наричаш?

Той се усмихна:

— Имаш ли нужда от сводник? Чувам, че падали добри пари.

— Да закусиш ли искаш, Гард, или предпочиташ да ме ядосваш?

— Какво ще кажеш и за двете?

— Няма да стане — отсече тя и той видя, че наистина е бясна. — Господи, ставаше все по-неумел в долавянето на тези неща, а преди беше толкова „лесно“.

Гардънър я прегърна. „Само се шегувах, не й ли е ясно?“, помисли си той. „Тя винаги успяваше да разбере кога се шегувам.“

Но, разбира се, Боби не бе разбрала, че се шегува, защото не беше така. Ако той вярваше в друго, то заблуждаваше само себе си. Наистина се бе опитал да я нарани, защото тя го притесни. И то не нейното предложение беше глупаво, а неговото неудобство. Малко или повече сам си бе избрал този начин на живот, нали?

А не искаше да нарани Боби, не искаше да я отблъсне. Прекарването им в леглото беше чудесно, но всъщност то не бе най-важното. Истински важното беше, че Боби Андерсън бе приятел, а напоследък с него ставаше нещо плашещо. Изглежда приятелите му страшно бързо намаляваха. Това действително стряскаше.

Дали приятелите ти намаляват? Или ти ги намаляваш? Какъв е случаят, Гард?

Отначало като я прегърна усещането беше като че ли прегръща дъска за гладене и Гард се опасяваше да не направи опит да се дръпне и той да сгреша като се опита да я задържи, но накрая тя омекна.

— Искам да закусвам — заяви той — и да ти кажа, че съжалявам.

— Няма защо — отвърна тя и се обърна преди да е успял да я погледне в лицето... ала гласът ѝ звучеше по онзи задавен начин, който означаваше, че или плаче, или е на ръба на сълзите. — Все забравям, че е невъзпитано да се предлагат пари на янки.

Е, Гардънър не знаеше дали е невъзпитано или не, но не би взел пари от Боби. Никога не го бе правил и никога нямаше да го направи.

„Поетите на колела от Нова Англия“ обаче беше друго нещо.

„Не изпускай това птиченце, синко“ би рекъл Рон Къмингс, който имаше толкова нужда от пари, колкото папата от нова шапка. „Кучият му син е прекалено бавен, за да избяга и прекалено тлъст, за да хвъркне.“

„Поетите на колела от Нова Англия“ плащаха в брой. Грошове за царството на поезията — триста предварително и триста в края на

турнето. Думите се превръщаха в плът, можеше да се каже. Но сухите пари в брой, то се знае, бяха само част от сделката.

Останалата част беше СМЕТКАТА.

Докато човек участваше в турнето, се възползваше от всяка възможност. Получаваше си яденето от обслужването по стаите, подстригваше си косата при хотелския бръснар, ако имаше такъв, носеше си резервния чифт обувки (ако „имаше“ такъв) и слагаше „тях“ пред вратата през нощта, вместо всекидневните, за да бъдат лъснати и те.

После имаше и филми за гледане по стаите, филми, които човек никога не е имал шанса да види в киносалон, защото киносалоните упорито продължаваха да искат пари за почти същото нещо, за което се предполагаше, че поетите, дори много добрите сред тях, са длъжни да предоставят безплатно или почти безплатно — три торби картофи = един (1) сонет, например. Филмите се таксуваха към стаята, разбира се, но какво от това? Човек не трябваше дори да ги „пише“ в СМЕТКАТА. Някой компютър го правеше автоматично и всичко, което Гардънър трябваше да каже по въпроса беше Бог да благослови и пази СМЕТКАТА, давайте тука тия боклуци! Той гледаше *всичко*, от „Емануела в Ню Йорк“ (намирайки сцената, в която мацката побърква кучето на героя под една маса край Прозорците на света, за особено артистична и извисяваща. Тя определено извиси част от него във всеки случай) до „Индиана Джоунс и храмът на обречените“ и „Рейнбоу Брит и Крадецът на звезди“.

И сега ще направя точно това, реши Гардънър и си разтърка гърлото, зает с мисълта за вкуса на хубавото отлежало уиски. ТОЧНО това ще направя. Просто ще си стоя тук и ще ги изгледам *всичките* по още веднъж, дори „Рейнбоу Брит“. А за обяд ще си поръчам три хамбургера с бекон и сирене и единият ще го изям студен в три часа. Може да пропусна „Рейнбоу Брит“ и да подремна. Вечерта ще си остана тук. Ще си легна рано. И ще устоя.

Боби Андерсън се спъна в осем сантиметров метален език, стърчащ от земята.

Джим Гардънър се спъна в Рон Къмингс.

Различни обекти, един и същи резултат.

Заради един гвоздей.

Рон се изтърси почти по същото време, в което на някъде към триста и двайсет километра разстояние Андерсън и Питър най-после се бяха запътили към къщи след далеч от нормалното си посещение във ветеринарната клиника. Къмингс предложи да слязат в хотелското барче и да ударят едно или десет питиета.

— Или — продължи безгрижно Рон, — можем просто да прескочим увертюрата и направо да се накъркаме.

Ако го бе изложил по-деликатно, Гард можеше и да устои. Но сега той се намери в бара с Рон Къмингс, вдигнал към устните си голям „Джак Даниълс“, казвайки си старото, че може да се откаже, когато наистина го поиска.

Рон Къмингс беше добър, сериозен поет, който просто по една случайност имаше толкова мангизи, че направо му се ръсеха от геврека... или поне той често така разправяше. „Аз сам съм си де Медичи — ще каже понякога. — Имам толкова мангизи, че направо ми се ръсят от геврека.“ Семейството му беше в текстилния бранш от грубо деветстотин години и притежаваше по-голямата част от южен Ню Хампшир. Те мислеха, че Рон е луд, ала тъй като беше втори син, а първият *не* беше луд (тоест интересуваше се от текстил), оставяха Рон да прави каквото иска, което означаваше да пише стихове, да ги чете и да пие почти непрекъснато. Той бе кльощав младеж с вид на туберкулозен. Гардънър никога не го бе виждал да яде нещо друго освен фъстъци и чипс. За негова съмнителна чест, Рон не знаеше нищо за собствените проблеми на Гардънър с пиенето... нито му бе известен фактът, колко близо беше стигнал Гард в пияно състояние дотам да убие жена си.

— Добре — заяви Гардънър. — Аз съм „за“. Давай да се „накъркаме“.

След няколко питиета в бара на хотела, Рон заяви, че двама толкова умни мъже като тях биха могли да си намерят заведение с много по-вълнуващи забавления от нещастното пиукане на Мюзак, носещо се от поставените над главите им високоговорители.

— Мисля, че сърцето ми може да го понесе — рече Рон. — Искам да кажа, не съм сигурен, но...

— ... Господ мрази страхливците — завърши Гардънър.

Рон се изкикоти, тупна го по гърба и поиска СМЕТКАТА. Подписа я със замах и добави щедър бакшиш от дебелата си пачка

пари.

— Да се омитаме, мой човек.

И те се озоваха навън.

Късно-следобедното слънце прониза очите на Гардънър като с копия от стъкло и на него изведнъж му хрумна, че идеята може да се окаже лоша.

— Слушай, Рон — започна той. — Мисля си, че аз май просто...

Къмингс го тупна по рамото — обикновено бледите му бузи бяха зачервени и обикновено влажните му сини очи искряха (на Гард Къмингс в този момент му приличаше доста на Жабока от „Замъка на Жабока“ след придобивката на мечтания автомобил) — и го придума:

— Не ме изоставяй точно сега, Джим! Бостън лежи пред нас, толкова нов и разнообразен, блестящ като току-що избила влага при първия еротичен сън на юноша...

Гардънър избухна в неудържим пристъп на смях.

— Така вече по приличаш на онзи Гардънър, който познавам и обичам — с подхилване заключи Рон.

— Господ мрази страхливците — повтори Гардънър. — Махни на някое такси, Рони.

И тогава я видя: фунията в небето. Голяма, черна и приближаваща се. Скоро щеше да опре в земята и да го отнесе.

Не в страната на Оз, обаче.

Едно такси намали и спря пред тях. Те се качиха. Шофьорът ги попита къде искат да отидат.

— Оз — промърмори Гардънър.

Рон прихна.

— Той има предвид някое място, където пият бързо и танцуват още по-бързо. Мислиш ли, че ще можеш да се справиш?

— О, без съмнение — рече шофьорът и потегли.

Гардънър обви ръка около раменете на Рон и извика:

— *Нека щурата бъркотия започне!*

— Ще пия за това — каза Рон.

На другата сутрин Гардънър се събуди съвсем облечен във вана пълна със студена вода. Най-хубавите му дрехи — с които бе имал нещастieto да бъде, когато предишния ден с Рон вдигнаха платна, — бавно залепваха за кожата му. Той си погледна пръстите и видя, че са много бели и много подпухнали. Пръсти на риба. Очевидно бе прекарал известно време тук. Водата дори може да е била гореща, когато е влязъл в нея. Не си спомняше.

Той отпуши ваната. Видя върху тоалетната седалка да стои бутилка бърбън. Беше наполовина пълна, а външната ѝ повърхност блестеше от някаква мазнина. Гардънър я вдигна. Мазнината леко намирисваше на пържено пиле. Но него го интересуваше повече мириса, който идваше от вътрешността на шишето. Не прави това, помисли си за миг, но гърлото на бутилката бе опряно в зъбите му още преди дори наполовина да си е завършил мисълта. Той отпи. И пак загуби съзнание.

Когато се съвзе, стоеше гол в спалнята, с долепена до ухото телефонна слушалка и смътния спомен, че току-що е набрал някакъв номер. Чий? И представа си нямаше, докато Къмингс не отговори. Той звучеше дори по-зле, отколкото Гардънър се чувстваше. А Гардънър можеше да се закълне, че това е невъзможно.

— Колко лошо беше? — се чу да пита. Винаги бе така, докато се намираше в хватката на циклона. Дори когато беше в съзнание, всичко сякаш имаше зърнистата сива структура на снимка от таблоиден вестник и той никога не се чувстваше точно „вътре“ в себе си. Повечето време му се струваше, че се носи над собствената си глава, като сребристо, детско, надутото с лек газ балонче. — В колко неприятности се забъркахме?

— Неприятности ли? — повтори Къмингс и млъкна. Гардънър поне си *мислеше*, че мисли. *Надяваше* се да мисли. Или може би точно от това се опасяваше. Той чакаше, ръцете му бяха ледени. — Никакви неприятности — каза накрая Къмингс и Гардънър леко си отдъхна. — Като се изключи главата ми, всъщност. Главата ми има *много* неприятности. Господи!

— Сигурен ли си? *Никакви? Съвсем* никакви ли?

Той си мислеше за Нора.

„Застреля жена си, а?“ внезапно заговори някакъв глас в главата му — гласът на полица с книжката комикси. „Хубава си я свършил.“

— Ами... — почна Къмингс замислено и спря.

Пръстите на Гардънър отново се стегнаха около слушалката.

— Ами какво? — Изведнъж осветлението в стаята стана прекалено ярко. Също като слънцето, когато късно следобед вчера бяха излезли от хотела.

Направил си нещо. Пак си изпаднал в безсъзнателно състояние и си извършил още някоя глупост. Или лудост. Или нещо ужасно. Кога ще се научиш да не се заяждаш? И изобщо можеш ли да се научиш?

В съзнанието му глупаво се мярна сцена от стар филм.

Злият *Ел коменданте*: Утре преди разсъмване, сеньор, вие ще бъдете мъртъв! Сега виждате слънцето за последен път!

Смелият *Американо*: Да, но вие пък ще бъдете плешив през целия остатък от живота си.

— Какво стана? — попита той Рон. — Какво направих?

— Взе да се разправам с едни хора в заведение на име „Бар и грил КАМЕННАТА СТРАНА“ — рече Къмингс и се засмя. — Ох! Когато така боли, щом се засмееш, „разбираш“, че здравата си се подредил. Спомняш ли си „Бар и грил КАМЕННАТА СТРАНА“ и ония симпатични мили момчета, скъпи мой Джеймс?

Той каза, че не си ги спомня. Като се помъчи истински успя да се сети за някакво място наречено „Братя Смит“. Слънцето тъкмо се скриваше в цвят на кръв и като се имаше предвид, че бе край на юни, това трябва да е било към... колко? осем и половина? девет без петнайсет? горе-долу около пет часа, след като с Рон бяха започнали. Спомняше си фирмата им отвън, която много напомняше опаковката на известен сироп за кашлица. Спомняше си яростната разправа с Къмингс за Уолис Стивънс и как крещяха, за да надвикат уредбата, от която гърмеше нещо на Джон Фогърти. И дотук свършваха последните му частички откъслечни спомени.

— Заведението с плаката „Уейлън Дженингс за президент“ над бара — припомни Къмингс. — Това говори ли ти нещо?

— Не — нещастно изрече Гардънър.

— Ами ти започна да спориш с две от симпатичните мили момчета. Разменихте по някоя приказка. Отначало приказките бяха топли, после взеха да стават горещи. Намеси се и един юмрук.

— Моят ли? — гласът на Гардънър вече беше само мрачен.

— Твоят — съгласи се жизнерадостно Къмингс. — И в този момент прелетяхме през въздуха с най-голяма лекота и се приземихме на тротоара. Мисля, че доста леко се отървахме, да ти кажа правичката. Ти ги беше докарал дотам, да им излезе пяна на устата, Джим.

— Във връзка със Сийбрук ли беше или с Чернобил?

— Майка му стара, значи *наистина* си спомняш!

— Ако беше така, нямаше да те питам за кое от двете ставаше дума.

— Всъщност, и за двете — Къмингс се поколеба. — Добре ли си, Гард. Гласът ти звучи много ниско.

Така ли? А всъщност, Рон, аз съм високо. Високо в циклона. Нося се нагоре-надолу и в кръг, и никой не знае къде ще спра.

— Добре съм.

— Хубаво. Надявам се, че знаеш на кого трябва да благодариш за това.

— На теб, може би?

— На никой друг. Боже, изтърсих се на тротоара като дете, което пада на земята след първото си спускане по пързалка. Не мога да си видя напълно задника в огледалото, но вероятно е красива гледка. Обзалагам се, че прилича на плакат за Деня на признателността към падналите за победата от шейсет и девета. Но ти искаше пак да се върнем вътре и да си говорим за това, как до пет години всички деца около Чернобил ще умрат от левкемия. Искаше да си говорим как някакви юнаци едва не вдигнали във въздуха Арканзас, докато със свещ търсели дефектите на електрическата инсталация в атомната централа. Ти каза, че предизвикали пожар. Единственият начин, по който успях да те натикам в едно такси, беше да ти обещаая, че ще се върнем по-късно да им счупим главите. С увещания те доवлякох до твоята стая и ти пуснах водата във ваната. Ти заяви, че си добре. Каза, че ще вземеш една вана, след което ще се обадиш на някакъв мъж на име Боби.

— Мъжът е жена — поправи го отсъстващо Гардънър. Със свободната си ръка разтри дясното си слепоочие.

— Добре ли изглежда?

— Хубава е. Не е за изхвърляне.

Една блуждаеща мисъл, нелепа, но съвсем конкретна — *Боби е в беда* — се мярна в съзнанието му като профучаваща през зеленото сукно на масата билиардна топка и веднага изчезна.

3

Той бавно се придвижи до един стол и седна, като вече разтриваше и двете си слепоочия. Атомните централи. Разбира се, че атомните централи. Какво друго? Ако не беше Чернобил, беше Сийбрук, ако не беше Сийбрук, беше Петкилометровия остров, ако не беше Петкилометровия остров, беше мейнския „Янки“ в Уискасет или какво щеше да се случи в завода Ханфорд в щат Уошингтън, ако по една случайност някой не бе забелязал, съвсем в последния момент, че използваните им ядрени касети, струпани в незащитена яма отвън, се готвят с всичка сила да избухнат.

Колко пъти може да се улучва последния момент?

Използвани ядрени касети, струпани на големи горещи купчини. Смятат, че проклятието на крал Тут е лошо? Братко! Почакай само, докато някой археолог от дваисет и пети век изрови една камара от *тези* лайна! Ти се опитваш да кажеш на хората, че цялата работа е *лъжа*, нищо друго освен очевидна гола *лъжа*, че атомната енергия по всяка вероятност ще убие милиони и ще остави след себе си огромни площи земя стерилни и негодни за живот. И в отговор получаваш само празни погледи. Говориш на хора, видели редица администрации, в които техните избраници са казвали безброй лъжи, после са лъгали и за *лъжите*, а когато и *тези* лъжи са излизали наяве, лъжците са възкликвали: „О, боже, забравих, извинявайте...“ и щом са *забравили*, хората, които са ги избрали, се държат като християни и *прощават*. Човек не може да повярва, че има толкова дяволски *много* хора, готови да го направят, докато не си спомни какво каза П. Т. Барнъм за изключително високата раждаемост на наивниците. Гледат те право в лицето, когато се опитваш да им кажеш истината и те информират, че си тъпкан с говна, че американското правителство не разправя лъжи, и това, че не разправя лъжи, е направило Америка велика, О, *скъпи татко, такива са фактите, аз направих беля с малката си брадвичка и не мога да мълча, защото аз я направих, а каквото и да става, не*

мога да изрека лъжа. Когато се опитваш да им говориш, гледат те като че ли мелиш на чужд език. Бяха минали почти осем години, откакто едва не уби жена си и три, откакто ги арестуваха с Боби в Сийбрук, Боби по общото обвинение за незаконна демонстрация, а той по много по-точно определеното — притежание на укриван и нерегистриран пистолет. Другите платиха глоба и излязоха. Гардънър остана два месеца. Неговият адвокат му каза, че е имал късмет. Гардънър попита адвоката си дали знае, че седи и се подрусва върху бомба с часовников механизъм. Неговият адвокат го попита дали се е замислял за възможността да потърси помощта на психиатър. Гардънър попита адвоката си дали се е замислял за възможността да върви на майната си.

Но бе проявил достатъчно здрав разум да не участва в повече демонстрации. Поне толкова, във всеки случай. Държеше се настрана от тях. Те го отравяха. Като се натряскаше, обаче, разумът му — каквато част оставеше от него алкохолът — маниакално се връщаше на въпроса за реакторите, ядрените касети, противоаварийната защита и невъзможността да се забави процеса, ако наистина започнеше да става беля.

На въпроса за атомните централи, с други думи.

Като се натряскаше, сърцето му пламваше. Атомните централи. Проклетите атомни централи. Те бяха символ, да, добре, не беше необходимо да си Фройд, за да разбереш, че онова, срещу което *наистина* протестираше, бе реактора в собственото му сърце. Когато работата опреше до неговото обуздаване, Джеймс Гардънър имаше лоша противоаварийна защита. Някъде вътре се моташе техник, който отдавна трябваше да бъде уволнен. Той си играеше с всички погрешни копчета. Този човек нямаше да се почувства истински щастлив, докато Джим Гардънър не развиеше китайския синдром.

Проклетите, скапани атомни централи.

Забрави за тях.

Той се опита. Като начало опита да мисли за четенето тази вечер в Нортистърн — изпълнена със забавления веселба, спонсорирана от университета и една групировка, наричаща себе си Приятелите на поезията, наименование, което изпълваше Гардънър със страх и трепет. Групи с такива имена имаха склонност да са съставени само от жени, които се смятат за дами (повечето от въпросните дами с

определено синьокос вид). Дамите от клуба много повече си падаха и бяха много по-добре запознати с работите на Род Маккюън, отколкото с тези на Джон Бериман, Харт Крейн, Рон Къмингс или на добрия, стар впиянчен неконтролируем кавгаджия и съпругоубиец Джеймс Ерик Гардънър.

Махни се оттук, Гард. Не се безпокой за „Поетите на колела от Нова Англия“. Не се безпокой за Нортистърн, за Приятелите на поезията и за кучката Маккардъл. Махни се оттук още сега, преди да се е случило нещо лошо. Нещо наистина лошо. Защото ако останеш, неминуемо ще стане нещо истински лошо. По луната има кръв.

Но проклет да бъдеше, ако се втурнеше да бяга към Мейн с подвита между краката опашка. Не и той.

Освен това, съществуваше кучката.

Името ѝ беше Патриша Маккардъл и ако тя не беше превзета на световно ниво кучка, значи Гард нищо не разбираше.

Кучката разполагаше с договор и той гласеше: който не участва, не взима пари.

— Господи — изпъшка Гардънър и притисна длан към очите си в опит да отпъди усиливащото се главоболие, като знаеше, че има само едно лекарство, което можеше да направи това, ала знаеше и че точно този вид лечение може да го доведе дотам да му се случи истински лошото.

А знаеше също и че съзнаването на всичко това, изобщо нямаше да помогне. Затова след малко алкохолът почна да се лее, а циклонът продължи да пее.

Джим Гардънър, вече в свободно падане.

4

Патриша Маккардъл беше главният сътрудник на „Поетите на колела от Нова Англия“ и основният остен. Краката ѝ бяха дълги, но кльощави, носът ѝ — аристократичен, ала прекалено силно напомнящ острие, за да бъде привлекателен. Гард се опита веднъж да си представи как я целува и се ужаси от образа, който изникна неканен в съзнанието му: носът ѝ не само се плъзна по бузата му, а я разпори като острие на бръснач. Тя имаше високо чело, несъществуващи гърди

и очи сиви като ледник в облачен ден. Можеше да проследи прадедите си назад чак до „Мейфлауър“.

Гардънър беше работил за нея и преди и бе имал неприятности и преди. Той беше станал част от „Поетите на колела от Нова Англия“ през 1988 по доста зловещ начин... но причината за внезапното му включване бе доста популярна в света на поезията, както и в света на джаза или рокендрола. Патриша Маккардъл бе останала в последния момент с дупка в обявената програма, защото единият от шестимата поети, които бяха подписали за тази щастлива лятна обиколка, се беше обесил в собствения си килер с колана си.

— Също като Фил Оукс — каза Рон Къмингс на Гардънър, щом седнаха близо до задния край на автобуса в първия ден от турнето. Той го изрече с нервното подхилване на „лошото момче от последния чин в класната стая“. — Ама пък и Бил Клотсуърт винаги си е бил кучи син, лишен от всякаква оригиналност.

Патриша Маккардъл бе поела ангажимент за дванайсет четения, плюс доста добри аванси за сделка, която, като ѝ се обележа всички високопарни реторики, се свеждаше до шестима поети на цената на един. След самоубийството на Клотсуърт тя се оказа с три дни на разположение, за да намери публикуващ поет в сезон, когато повечето публикуващи поети бяха солидно ангажирани („Или на постоянна почивка като глупавия Били Клотсуърт“ подметна Къмингс с нервно подхилване).

Едва ли някоя, ако изобщо се намереше такава, от записаните групи щеше да откаже да заплати уговорената такса само поради факта че на „Поетите“ не им достига един поет — да направи такова нещо би било проява на доста скапан вкус, особено когато човек се замислеше за „причината“, поради която поетът не достигаше. Въпреки всичко това поставяше фирмата в положение на неизпълняваща договора, поне технически, а Патриша Маккардъл не бе жена, която ще допусне в работата си пропуски.

След като опита четирима поети, всеки следващ на по-ниско стъпало в нейната класация от предишния, и след като ѝ останаха по-малко от трийсет и шест часа до първото четене, тя най-после се обади на Джим Гардънър.

— Още ли пиеш, Джими? — попита го направо.

Джими — ах, как мразеше това умалително. Повечето хора го наричаха Джим. Джим звучеше добре. Никой не го наричаше Гард, освен той самия... и Боби Андерсън.

— Пийвам по-малко — отвърна. — Но съвсем не гуляйджийската.

— Изпитвам съмнения — заяви студено тя.

— Винаги си го правила, Пати — върна ѝ го Гардънър, като знаеше, че тя мрази това обръщение дори повече, отколкото той мразеше Джими — пуританската ѝ кръв направо кипваше от него. — Питаш, защото току-що откри, че ти липсва компания за едно питие или имаш някаква по-належаща нужда?

Той естествено знаеше и тя естествено знаеше, че той знае, и тя естествено знаеше, че той се подхилва, и тя естествено беше бясна, и естествено всичко това му доставяше огромно удоволствие, и тя естествено знаеше, че той знае и това, и точно така му харесва.

Те поразмениха още няколко удара и след това стигнаха до нещо, което не можеше да се нарече точно брак по сметка, а по-скоро по необходимост. Джим Гардънър искаше да си купи хубава, употребявана отоплителна инсталация с дърва за идващата зима. Беше се уморил да живее като някоя Пепеляшка, свит на кълбо пред кухненската печка, докато вятърът блъска по опънатия върху прозорците полиетилен. Патриша Маккардъл искаше да си купи поет. Нямаше да има споразумение със стисване на ръцете, обаче, не и с Патриша Маккардъл.

Тя бе пристигнала още същия следобед от Дери с договор (в три екземпляра) и нотариус. Гард беше малко изненадан, че не бе довела и втори нотариус, просто в случай че първият получи инфаркт или нещо такова.

Като се изключеха всякакви чувства и подозрения, наистина нямаше никакъв начин да зареже турнето и да вземе инсталацията, защото ако напуснеше, никога нямаше да види втората половина от хонорара си. Тя ще го даде под съд и ще похарчи хиляда долара в опити да го принуди да върне тристате получени от фирмата в аванс. Беше способна да го направи. Той вече бе взел участие в почти всички срещи, но договорът, който бе подписал, имаше кристално ясно становище по въпроса: ако се махнеше *по каквито и да било причини, неприемливи за координатора на турнето, всякакви и всички*

неплатени хонорари ще се смятат за анулирани и равни на нула, а всякакви и всички хонорари изплатени предварително, трябва да бъдат върнати на фирмата в срок от тридесет (30) дни.

А тя щеше да го преследва. Можеше да си мисли, че го прави заради принципа, но всъщност щеше да бъде заради обръщението Пати, изречено, когато се бе намирала в нужда.

Нито пък това щеше да бъде краят. Ако напуснеше, тя щеше да работи с неуморима енергия за неговото отлъчване от обществото. Със сигурност никога повече нямаше да има възможност да участва в друго поетично турне свързано с нея, а това означаваше много поетични турнета. После идваше и деликатния въпрос със субсидиите. Нейният съпруг, покойник вече от десет години, ѝ бе оставил много пари (макар Гардънър да не смяташе за подходящ израз, както в случая с Рон Къмингс, че парите буквално ѝ се ръсят от геврека, защото не вярваше Патриша Маккардъл да *притежава* толкова вулгарно нещо като геврек или дори анус — когато изпиташе нужда да се облекчи, тя вероятно извършваше действие, което можеше да се опише с думите Непорочно изхвърляне на екскременти. Патриша Маккардъл бе използвала голяма част от тези пари, за да създаде фонд за отпускане на субсидии. Това автоматично я правеше сериозен покровител на изкуствата и изключително умна делова жена по отношение на гнусната история с данъците върху дохода: субсидиите не се облагаха. Някои от тях се отпускаха на поети за определени периоди от време. Други служеха за изплащането в брой на поетични поощрения и награди, а трети — за финансирането на списания за съвременна поезия и проза. Всяка субсидия се присъждаше от някой комитет. Зад всеки от тях се криеше ръката на Патриша Маккардъл и диктуваше ходовете като в китайски театър на сенките... или като паяк в дъното на паяжина.

Тя можеше да му нанесе много повече вреда от едно обикновено прибиране на пършивите си шестстотин долара. Можеше да му запуши устата. А все пак беше възможно — не особено вероятно, но възможно — да напише още няколко хубави стихотворения преди откачените, натикали дулото на атомната си пушка в задника на света, да са решили да дръпнат спусъка.

„Така че трябва да издържиш“, помисли си Гардънър. Беше си поръчал в стаята бутилка „Джони Уокър“ (благословена да е СМЕТКАТА, сега и завинаги, амин) и сега си наля второто питие с

ръка, станала забележително стабилна. „Трябва да устоиш до край и толкова, това е всичко.“

Ала с напредването на деня продължаваше да си представя как грабва някой автобус на „Грейхаунд“ от спирката на улица „Стюарт“ и слиза пет часа по-късно пред безличната малка бакалничка в Юнити. Как оттам хваща нещо на стоп до Троя. Как се обаждат по телефона на Боби Андерсън и казва: „Циклонът почти щеше да ме отнесе, Боби, но навреме намерих укритието против бури. Имах късмет, нали?“.

„Я стига глупости. Човек сам гради късмета си. Ако си силен, Гард, ще имаш късмет. Трябва да устискаш, това е всичко. Това е всичко, което трябва да направиш.“

Той взе да рови в куфара и да търси най-хубавите от останалите му дрехи, тъй като костюмът за четенията изглежда бе станал абсолютно неспасяем. Измъкна едни избелели дънки, чисто бяла риза и чифт чорапи върху недокоснатото легло („благодаря, мадам, но няма нужда да оправяте стаята, аз спях във ваната“). Облече се, хапна малко ядки, хапна малко алкохол, хапна още малко ядки и после пак зарови из багажа, този път търсейки аспириин. Намери и хапна малко и от него. Погледна към бутилката. Извърна поглед. Пулсът на главоболието се влошаваше.

Гардънър седна до прозореца с бележниците си и направи опит да реши, какво ще чете тази вечер.

На ужасната следобедна светлина всичките му стихотворения изглеждаха, сякаш бяха писани на пунически. Вместо да облекчи по някакъв начин главоболието му, аспириинът на практика го направи по-интензивно: *дран, бам, мерси, мадам*. Главата му се цепеше с всеки удар на сърцето. Все същото старо главоболие, на усещане като тъп стоманен свредел, който бавно се забива в главата му в една точка малко над и вляво от лявото око. Той докосна с върховете на пръстите си лекия белег там и леко ги прокара по него. Стоманената пластинка, скрита под кожата на това място, бе резултат от злополука при каране на ски преди да навърши двайсет години. Спомняше си, как докторът каза: „От време на време може да страдаш от главоболие, синко. Когато това стане, просто благодари на Бога, че изобщо усещаш нещо. Имаш късмет, че остана жив.“

Ала в подобни моменти, не беше толкова сигурен.

В подобни моменти не беше никак сигурен.

Той остави бележниците настрана с трепереща ръка и затвори очи.

Не мога да превъзмогна това.

Можеш.

Не мога. По луната има кръв, усещам я, почти съм на път да я видя.

Изобщо не ми пробутвай тия твои ирландски врели-некипели! Просто се стегни, кекава лигава бабо! Стегни се!

— Ще се опитам — промърмори той, без да си отваря очите и петнайсет минути по-късно, когато от носа му започна леко да тече кръв, не забеляза. Заспа, както си седеше на стола.

5

Винаги изпадаше в сценична треска преди четенията, дори ако групата беше малка (а групите, които се събираха да слушат съвременна поезия, обикновено бяха точно такива). Вечерта на 27 юни обаче, сценичната треска на Джим Гардънър бе подсилена от главоболието му. Когато се събуди от дрямката си в стола на хотелската стая, треперенето на ръцете и свиването на стомаха бяха престанали, но главоболието му бе станало дори още по-силно: то беше прераснало в Истински Първокласен Световен Невероятен Шампион на всички времена.

Когато най-после дойде неговият ред да чете, струваше му се, че се чува от огромно разстояние. Чувстваше се донякъде като човек, който слуша свой запис на къси вълни, идващи от Испания или Португалия. После почувства силно замайване и известно време можеше само да се преструва, че търси някакво стихотворение, някакво специално стихотворение, може би, което до момента не е било оценено, както заслужава. Той размесваше листове с изтръпнали и безчувствени пръсти и си мислеше: „Сигурно ще припадна. Направо тук горе, пред очите на всички. Ще се стоваря върху тази катедра и ще се преметна заедно с нея върху първия ред. Може би ще успее да се приземя върху онази синьокоса кранта и да я убия. Така поне има някакъв шанс да реша, че си е струвало да живея“.

„Превъзможни го“, отвърна онзи неумолим вътрешен глас. Понякога той звучеше като гласа на баща му, но по често напомняше гласа на Боби Андерсън. „Превъзможни го, това е всичко. Това е единственото, което трябва да направиш.“

Аудиторията тази вечер беше по-голяма от обикновено, може би към стотина души, натъпкали се зад чиновете на нортистърнската зала за лекции. Очите им изглеждаха страшно големи. „Колко са ти големи очите, бабо!“ Те сякаш щяха да го изядат с очите си. Да изсмучат душата му, неговата ка, както искате я наречете. Хрумна му откъс от старите „Ти Рекс“: „Момиче, аз съм просто един вампир за твоята любов... и смятам да те ИЗСМУЧА!“.

Разбира се, вече нямаше „Ти Рекс“. Марк Болан бе увил спортната си кола около едно дърво и имаше щастието да не е между живите. *Бий гонга, Марк, ти определено извади късмет. Или каквото е там. Една група наречена „Електростанция“ смята да включи твоята песен през 1986 и тогава става истински лошо, тогава... тогава...*

Гардънър вдигна несигурна ръка към челото си и през публиката се понесе тихо мърморене.

Най-добре е да започваш, Гард. Местните започват да стават неспокойни.

Да, това беше гласът на Боби, точно така.

Флуоресцентните лампи, вградени в направени от камъчета правоъгълници по тавана, сякаш пулсираха в ритъм, свършено отговарящ на ритъма, с който болката забиваше остриетата си в главата му. Можеше да види Патриша Маккардъл. Тя бе облечена в стегната черна рокля — цената на която със сигурност не надхвърляше и с пени триста долара, — купена от някоя разпродажба в онези дадени под аренда магазинчета по улица „Нюбъри“. Лицето ѝ беше така тясно, бледо и непрощаващо като на всичките ѝ пуритански предшественици — тези чудесни, обичащи забавленията момчета, които изпитвали нещо повече от щастие, ако успели да те тикнат в някой вонящ затвор, в случай че си имал лошия късмет да те заловят, че си излязъл през святата събота без носна кърпа в джоба. Тъмните очи на Патриша лежаха върху него като прашни камъни и Гард си помисли: „Тя вижда какво става и е страхотно доволна. Погледни я. Просто ме чака да падна. И когато го направя, нали знаеш какво ще си помисли?“

Разбира се, че знаеше.

„Така ти се пада като ме наричаш Пати, пиян кучи син такъв.“ Това щеше да си помисли. „Така ти се пада като ме наричаш Пати, така ти се пада като ме караш едва ли не да падна на колене и да ти се моля. Така че давай, Гардънър. Може дори да те оставя да задържиш предплатените пари. Триста долара изглеждат направо дребна цена за изключителното удоволствие да те видя как се сгромолясваш пред всичките тези хора. Давай. Давай нататък и приключвай с представлението.“

Някои от присъстващите вече започваха да стават видимо неспокойни — паузата между стихотворенията се бе проточила далеч отвъд времето, което можеше да се приеме за нормално. Мърморенето прерастваше в приглушени разговори. Гардънър чу как Рон Къмингс притеснено си прочисти гърлото зад него.

„Стегни се!“ извика отново гласът на Боби, но той вече избледняваше. Избледняваше. Подготвяше се за изчезване. Гардънър погледна лицата им и видя само празни кръгове с цвят на тесто, нули, големи бели дупки във вселената.

Шумът се усилваше. Той стоеше на подиума, вече забележимо се олюляваше, навлажняваше си устните и гледаше към публиката с някакъв ням ужас. И тогава, изведнъж, вместо да чува Боби, Гардънър действително я *видя*. Този образ притежаваше пълната сила на видение.

Боби се намираше там, в Хейвън, точно в този момент беше там. Той я видя седнала в нейния люлеещ се стол, облечена с шорти и вързана около врата блуза без гръб, покриваща бюста ѝ, колкото го имаше, което не бе много. Краката ѝ бяха обути в охлузени стари мокасини и Питър се бе свил на кълбо пред тях, дълбоко заспал. Тя държеше книга, но не я четеше. Беше я обърнала с лицето надолу в скута си (тази част от видението бе толкова съвършена, че Гардънър можеше дори да прочете заглавието на книгата — „Пазители“ от Дийн Кунц), докато самата Боби гледаше през прозореца към мрака, заета със собствените си мисли — мисли, които се нареждаха една след друга толкова разумно и рационално, колкото бихте могли да искате от един изряден мисловен влак. Никакво дерайлиране, никакви закъснения, никакво забързване. Боби знаеше как да управлява железница.

Откри, че дори знаеше за какво мисли тя. За нещо в гората. Нещо... нещо, което бе *намерила* в гората. Да. Боби беше в Хейвън, опитваше се да реши какво може да е онова нещо и защо се чувства толкова уморена. Не мислеше за Джеймс Ерик Гардънър, знаменития поет, митингаджия и всеопрощаващ съпругоубиец, който в настоящия момент стоеше в една зала за лекции наред Нортистърнския университет под цялото това осветление, заедно с още петима поети и някакъв дебел говнар на име Арбърг, или Аргълбаргъл, или нещо такова, и се готвеше да припадне. Тук, в тази зала за лекции, се намираше Майсторът на катастрофите. Господ да благослови Боби, която някак успяваше да запази здравия си разум, докато всички около нея загубваха своя, а тя си седеше там горе в Хейвън и разсъждаваше по начина, по който се *предполагаше*, че трябва да разсъждават хората...

Не, не е така. Тя изобщо не прави това.

Тогава, за първи път, мисълта го прониза без никакви приглушители около себе си. Прониза го с такава сила и настоятелност, като че ли беше пожарна сирена в нощта: „Боби е в беда! Боби е в ИСТИНСКА БЕДА!“.

Тази увереност го порази като ударена с широк замах плесница и изведнъж замаяността му изчезна. Той се стовари обратно в себе си с издумкване, от което направо му се стори, че му изтракаха зъбите. През главата му премина докарващ до повръщане пристъп на болка, но дори тя бе добре дошла — щом усещаше болка, значи пак беше тук, тук, а не се носеше някъде из озона.

И за един поразителен миг Гардънър видя и друга картина, много кратка, много ясна и много зловеща: тя показваше Боби в мазето на селската къща, която бе наследила от чичо си. Клечеше пред някаква машинария и правеше нещо по нея... или пък не? Наоколо беше толкова тъмно, а Боби не бе особено на ти с техниката. Но тя определено вършеше *нещо*, защото между пръстите ѝ бликаше и проблясваше призрачен син пламък, докато ровеше и връзваше някакви жици в... в... не, беше прекалено тъмно, за да види какво представлява този тъмен, цилиндричен предмет. Изглеждаше му познат, като нещо, което е виждал преди...

После започна и да чува, освен да вижда, макар че това, което чу, бе дори още по-обезпокоително от онзи свръхестествен син огън. Беше

Питър. Питър виеше. Боби не му обръщаше никакво внимание, което бе *съвсем* необичайно за нея. Тя просто продължаваше да се занимава с жиците, овързвайки ги така, че да вършат нещо там долу в миришещия на корени мрак на мазето...

Видението се разпадна от надигащи се гласове.

Лицата, които вървяха с тези гласове, вече не бяха бели дупки във вселената, а лица на истински хора; на някои им беше забавно (ала не на много), неколцина други се притесняваха, но повечето изглеждаха просто разтревожени. Повечето изглеждаха, с други думи, както би изглеждал той, ако се намираше на мястото на някой от тях. Страхувал ли се бе от тях? *Наистина?* И защо?

Само Патриша Маккардъл не се вместваше в картината. Тя го наблюдаваше със спокойно, уверено удовлетворение, което го накара напълно да се осъзнае.

Гардънър изведнъж заговори на публиката, изненадан колко естествено и приятно звучеше гласът му.

— Съжалявам. Моля да ме извините. Събрал съм тук една купчина нови стихотворения и се опасявам, че се оплетох в колебанието си, кое да избира.

Пауза. Усмивка. Вече виждаше как някои от разтревожените лица се успокояват, отпускат се облекчено. Прозвуча слаб смях, но изпълнен със симпатия. Забеляза обаче и как по бузите на Патриша Маккардъл избива гневна руменина, което много спомогна за намаляване на главоболието му.

— Всъщност — продължи той, — дори това не е истината. На практика се опитвах да реша дали изобщо да ви прочета някое от тези нови стихотворения. И след няколко рунда между тези две гърмящи в ушите ми сили тежка категория, Авторската гордост и Предпазливостта, в мен надви Предпазливостта. Авторската гордост иска да обжалвам това решение...

Още смях, по-сърдечен. Сега бузите на нашата Пати приличаха на огъня в печката му, погледнат през малките ѝ прозорчета в студена зимна вечер. Ръцете ѝ бяха здраво стиснати, с побелели кокалчета. Зъбите ѝ не бяха съвсем оголени, но почти, приятели и съседи, почти.

— Междувременно реших да приключа спора като предприема опасна стъпка: реших да ви прочета едно доста дълго стихотворение от първата си книга „Гримоар“^[2].

Той намигна по посока на Патриша Маккардъл, после включи и всички тях в ироничната си самонадеяност.

— Но Господ не обича страхливците, нали?

Рон прихна в смях зад него и тогава цялата публика се разсмя, а за миг Гардънър *действително* зърна проблясване на перлено белите зъби на Пати зад стиснатите ѝ яростно устни и о, боже, добре се справям, нали, ще я докарам, докъдето исках.

Внимавай с нея, Гард. Сега си мислиш, че си настъпил врата ѝ с крак и за момента може и да е така, но внимавай с нея. Тя няма да забрави.

Нито да прости.

Ала за тези неща щеше да мисли по-късно. Сега той отвори орфания екземпляр на първата си стихосбирка. Не му се наложи да търси „Улица Лейтън“. Книгата сама се отвори на него. Очите му откриха посвещението. *На Боби, която първа долови мъдростта в Ню Йорк.*

„Улица Лейтън“ беше написано в годината, когато я срещна, годината, в която улица „Лейтън“ беше всичко, за което тя можеше да говори. Това беше, разбира се, улицата в Ютика, на която бе израснала, улицата, от която бе имала нужда да избяга, преди дори да е започнала да става това, което искаше да бъде — непретенциозен автор на непретенциозни истории. Тя умееше да го прави, умееше да го прави със замах и лекота. Гард го бе разбрал почти веднага. По-късно същата година той долови, че може да е способна и на нещо повече: да увенчае безгрижната, разточителна лекота, с която пишеше и работеше, ако не с велики произведения, поне със смели. Но първо трябваше да се измъкне от улица „Лейтън“. Не от истинската, а от онази, която носеше в съзнанието си, демонично географско място, изпълнено с обитавани от духове жилища и нейният болен, любим баща, слабата ѝ любима майка и злата вещица, която ѝ бе сестра, тормозеща ги всичките като демон с неизчерпаема енергия.

Веднъж, през онази година, тя бе заспала в клас. Той се беше държал мило с нея, защото вече мъничко я обичаше, а и бе забелязал огромните тъмни кръгове около очите ѝ.

— Имам проблеми с нощния сън — каза тя, когато я бе задържал за малко след часа. *Все още* бе полузаспала, иначе никога не би продължила — толкова силна беше хватката на Ан... което беше

хватката на улица „Лейтън“. Ала тя приличаше на човек под действието на наркотик, който съществува с по един крак от всяка страна на тъмната, каменна стена на съня. — Почти успявам да заспя и започвам да я чувам.

— Кого? — внимателно попита той.

— Сестричката... сестра ми Ан, по-точно. Тя скърца със зъби и звукът е като от к-к-к...

„Кости“, искаше да каже тя, но тогава се събуди в пристъп на истеричен плач, който здравата го изплаши.

Ан.

Повече от всичко друго, Ан беше улица „Лейтън“.

Ан беше

(чука на вратата)

преградата пред нуждите и амбициите на Боби.

„Добре“, помисли си Гард. „За теб, Боби. Само за теб.“ И започна да чете „Улица Лейтън“ така гладко, като че ли бе прекарал следобеда в своята стая, зает с репетиране.

— Тези улици започват там, където калдъръмът прозира под асфалта като главите на деца, заровени небрежно в структурата му.

Гардънър четеше.

— Що за мит е това? — питаме ние, но децата, които играят наоколо хоккей и прескочикобила, само се засмиват.

Няма мит казват ни те никакъв мит, само викат хей, копелдако, тук няма нищо друго, освен улица „Лейтън“, няма нищо друго, освен малки къщички нищо друго, освен задни веранди, където нашите майки перат, така или иначе.

Където дните стават горещи и на улица „Лейтън“ слушат радио, докато птеродактили летят между антените върху покрива, а те викат Хей, копелдако, викат Хей, копелдако!

Няма мит казват ни те никакъв мит, само викат хей, копелдако, тук няма нищо друго, освен улица „Лейтън“.

Ето, викат, така човек мълчи в мълчанието на дните си, Копелдако.

Когато обърнахме гръб на тези междуселски пътища, хамбари с лица от слепи тухли, когато ти каза: „О, но аз стигнах

съвсем до края, а продължавам да чувам как скърца, как тя скърца със зъби в нощта...“.

Тъй като беше минало толкова много време, откакто бе чел стихотворението дори на себе си, той не просто го „изигра“ (нещо, което бе открил, беше невъзможно да не направи в края на турне като това), той го *преоткри*. Повечето от онези, които бяха дошли на четенето в Нортистърн тази вечер — дори онези, които бяха свидетели на жалкия, отвратителен завършек на вечерта — се съгласяваха, че прочита на Гардънър на „Улица Лейтън“ беше най-хубавото изпълнение за деня. Много от тях твърдяха, че е било най-хубавото, което изобщо някога са чували.

Тъй като това бе последното четене в целия останал на Джим Гардънър живот, то може би не беше чак толкова лош начин за излизане от сцената.

6

Отне му почти двацет минути да го прочете цялото и, когато свърши, той неуверено вдигна поглед сред дълбокия и свършен кладенец от тишина. Остана му време да си помисли, че изобщо не е прочел тази проклетия, че всичко е било само ярка халюцинация в миговете, преди да припадне.

После някой се изправи и започна да ръкопляска, бурно и енергично. Беше млад мъж със сълзи по бузите. Момичето до него също стана и започна да пляска, като и то плачеше. После всички стояха на крака и аплодираха, да, дявол да го вземе, бяха му станали на крака и по лицата им видяха това, което всеки поет или набеден поет се надява да види, когато свърши с четенето: лицата на хора, изведнъж събудени от сън, по-ярък от всяка действителност. Те изглеждаха така унесени, както Боби в онзи ден и не бяха съвсем сигурни къде се намират.

Но не *всички* стояха на крака и ръкопляскаха, видяха той, Патриша Маккардъл седеше вдървена и изправена в стола си на третия ред, със здраво стиснати в скута ръце, положени върху малката ѝ вечерна чантичка. Устните ѝ бяха затворени. Никакъв знак вече за предишните перленобели зъби. Устата ѝ се бе превърнала в малък безкръвен

прорез. Гард усети уморено задоволство. *Що се отнася до теб, Пати, истинската пуританска етика е, че никой, който е черна овца, не бива да дръзва да се издига над предопределеното му ниво на посредственост, прав ли съм? Ала в договора ти няма нито една клауза за посредствеността, нали?*

— Благодаря ви — измърмори той в микрофона, събирайки с треперещи ръце бележниците и листовите си в разбъркана купчина... а после едва не ги изпусна всичките на пода, докато слизаше от подиума. Гард се стовари върху мястото си до Рон Къмингс с дълбока въздишка.

— Господи — прошепна Рон и продължи да ръкопляска. — Боже Господи!

— Спри да пляскаш, задник такъв — пошепна му в отговор Гардънър.

— Проклет да съм, ако спра. Пет пари не давам кога си го писал, беше дяволски „брилянтно“ — каза Къмингс. — И ще те черпя за него едно питие по-късно.

— Няма да пия нищо по-силно от газирана вода тази вечер — заяви Гардънър и знаеше, че лъже. Главоболието му вече пропълзяваше обратно. Нямаше да се оправи с аспирин, нито с аналгин, нито с друго лекарство. Нищо друго нямаше да оправи главата му, освен една голяма силна доза алкохол. Тя бързо, бързо щеше да му донесе облекчение.

Аплодисментите най-после започнаха да замират. Патриша Маккардъл изглеждаше язвително благодарна.

7

Името на дебелия говнар, който представяше всеки от поетите, беше Арбърг (макар че на Гардънър продължаваше да му се иска да го нарича Аргълбаргъл) и той беше асистент-професорът по английски, който оглавяваше групата на спонсорите. Бе олицетворение на типа човек, наричан от баща му „оядено говедо“.

Ояденото говедо заяви, че кани „Поетите“, Приятелите на поезията и по-голямата част от английския факултет в дома си след четенето.

Започнаха към единайсет. В началото бяха сковани — мъже и жени, които стояха на неудобни малки групички с чаши и картонени чинийки в ръце и предпазливо разговаряха за обичайните академични неща. Този сорт глупости се бяха виждали на Гардънър като идиотска загуба на време, докато преподаваше. И все още мислеше така, но сега в тях имаше някаква носталгия и удоволствие — по меланхоличен начин.

Неговата жилка на Чудовище на събиранията му казваше, че сковано или не, това бе събиране с Възможности. Към полунощ етюдите на Бах със сигурност щяха да бъдат сменени от „Притендърс“ и разговорите за учебни курсове, политика и литература ще отстъпят на по-интересни теми — „Ред Сокс“, кой във факултета пие твърде много и, любимата по всяко време, кой с кого спи.

Имаше огромен бюфет, където повечето поети направиха опашка, непоклатимо следвайки Първото правило на Гардънър за поети на турне: *Щом е аванта, не я изпускай*. Докато наблюдаваше, Ан Делейни, която пишеше кратки, натрапчиви стихотворения за земеделските работници от Нова Англия, разтвори широко челюсти и заби зъби в един огромен сандвич. Майонеза с цвят и вид на сперма от бик изби между пръстите ѝ и Ан безгрижно я облиза от ръката си. Тя смигна на Гардънър. От лявата ѝ страна носителът на миналогодишната награда „Хоторн“ на Бостънския университет (за дългата му поема „Пристанищни мечти 1650-1980“) тъпчеше зелени маслини в устата си с шеметна скорост. Този човек, на име Джон Евърд Симингтън, направи достатъчно дълга пауза, за да пусне по една шепа увити в станиол мини кръгчета от бонбелско сирене във всеки от джобовете на кадифеното си спортно сако (с кръпки на лактите, разбира се), след което пак се върна към маслините.

Рон Къмингс бавно се приближи към мястото, където стоеше Гардънър. Както обикновено, той не ядеше. В едната си ръка държеше водна чаша, която изглеждаше пълна с чисто уиски. Той кимна към бюфета.

— Голяма работа. Ако си падаш по деликатес „Киршнер“ и заледени марули, можеш да се натъпчеш като прасе, приятел.

— Този Аргълбаргъл наистина знае как да живее — каза Гардънър.

Къмингс, в процес на отпиване, прихна така силно, че очите му щяха да изскочат.

— Тази вечер нямаш грешка, Джим. Аргълбаргъл. Господи.

Той погледна към чашата в ръката на Гардънър. В нея имаше водка с тоник — слабо питие, но вече му беше второ, все пак.

— Тоник? — попита подигравателно Къмингс. — „Чист“ тоник?

— Ами... по голямата част.

Къмингс пак се разсмя и се отдалечи.

По времето, когато някой махна Бах и пусна Би Би Кинг, Гард работеше по четвъртото си питие — за него бе помолил бармана, който беше присъствал на четенето, да наблегне малко повече на водката. Започваше да си повтаря две реплики, които му се виждаха все по-остроумни, колкото повече се напиваше: първо, че ако си падаш по деликатес „Киршнер“ и заледени марули, можеш да се натъпчеш като прасе, приятел, и второ, че всички асистент-професори приличат на „практичните котки“ на Т. С. Елиът поне в едно: задължително имат тайни имена. Гардънър признаваше, че по интуиция е разкрил това на техния домакин: Аргълбаргъл. Той се върна за пета чаша и каза на бармана само да размаха бутилката с тоник пред лицето на древното питие — така щяло да бъде екстра. Барманът послушно разклати бутилката швепс пред чашата с водка на Гардънър. Гардънър се смя, докато от очите му бликнаха сълзи и го заболя корема. *Наистина* се чувстваше чудесно тази вечер... и кой, господине или госпожо, го заслужаваше повече? Беше чел по-добре, отколкото му се бе случвало от години, може би дори в целия му живот.

— Знаеш ли — каза той на бармана, беден аспирант, нает специално за случая, — всички асистент-професори приличат в едно нещо на „практичните котки“ на Т. С. Елиът.

— Така ли, господин Гардънър?

— Джим. Просто Джим. — Но можеше да види в очите на хлапето, че никога няма да бъде *просто Джим* за него. Тази вечер то го бе видяло как сияе, а хора с такова сияние изобщо не могат да бъдат свързани с нещо толкова земно като *просто Джим*.

— Така е — отвърна той на хлапето. — Всички те си имат тайни имена. Аз по интуиция открих това на домакина ни. То е Аргълбаргъл. Като звука, с който се давиш, когато преглъщаш гадното рициново масло. — Направи пауза, леко замислен. — От което на въпросния

господин би му дошла добре една хубавичка доза, сега като си помисля за това.

Гардънър се разсмя доста шумно. Беше чудесно допълнение към основното твърдение. „Като добавянето на избран с вкус орнамент върху капака на някоя хубава кола“, помисли си той и пак се разсмя. Този път няколко души се озърнаха, преди да се върнат отново към разговорите си.

„Прекалено високо“, мина му през ума. „Намали си звука, Гард, стари приятелю.“ Той се ухили широко и си помисли, че прекарва една вълшебна нощ — дори проклетите му „мисли“ бяха забавни тази вечер.

Барманът също се усмихваше, ала в неговата усмивка имаше нюанс на лека загриженост.

— Трябва да внимавате какво говорите за професор Арбърг — рече хлапето — или на кого го казвате. Той е малко... като мечка.

— О, *така* значи! — Гардънър завъртя очи в кръг и енергично размърда нагоре-надолу вежди като Гручо Маркс. — Ами да, и фигурата му е подходяща. Едно оядено говедо е той, нали?

Но се постара да е на намален звук, докато го казваше.

— Да — съгласи се барманът. Той се огледа, след което се наведе над импровизирания бар към Гардънър. — Разправя се една история как миналата година се случило да мине покрай фоайето на петокурсниците и чул един от тях да се шегува, че винаги е искал да бъде свързан с училище, където „Моби Дик“ не е просто още една суха класика, а е действителен член на факултета. Това момче било един от най-обещаващите студенти по английски, учили някога в Нортистърн, съм чувал, но изчезнало още преди да свърши семестъра. Както и всички други, които се засмели. Онези, които не се усмихнали, останали.

— Мили боже! — възкликна Гардънър.

Той бе чувал подобни истории и преди — някои от които дори още по-лоши, — ала въпреки това се почувства отвратен. Проследи погледа на бармана и видя Аргълбаргъл при бюфета, застанал до Патриша Маккардъл. Аргълбаргъл държеше халба бира в едната си ръка и жестикулираше с нея. Другата му ръка загребваше с пържени картопки мидите от една купа и ги прехвърляше в устата му, което ставаше, докато той продължаваше да говори, олигавяйки поглъщаната

храна. Гардънър не си спомняше някога да е виждал нещо толкова истински гадно. И въпреки това изостреното внимание на кучката Маккардъл подсказваше, че всеки момент тя може да падне на колене и да се заеме да духа на този човек, подтиква на чисто обожание. Гардънър помисли: „и този тлъст идиот просто ще продължи да си хапва, докато тя го прави, ръсейки трохи от пържените картопки и капки от соса на мидите в косата й“.

— Бистра водица — заяви той и гаврътна половината си водка с тоник. Тя почти не гореше... това, което гореше, бе първата истинска враждебност за вечерта — първият предвестник на онази няма и необяснима ярост, която го бе завладяла почти от момента, в който започна да пие. — Освежи я малко, а?

Барманът добави още водка и срамежливо изрече:

— Мисля си, че четохте великолепно тази вечер, господин Гардънър.

Гардънър се почувства абсурдно трогнат. „Улица Лейтън“ бе посветена на Боби Андерсън и това момче зад бара — едва ли то самото достатъчно голямо, за да има законно право да пие — напомни на Гардънър за Боби, каквато беше, когато дойде в университета.

— Благодаря.

— Не е зле да сте малко по-внимателен с тази водка — подхвърли барманът. — Тя има навика да удря най-неочаквано.

— Аз се контролирам — заяви Гардънър и самоуверено смигна на бармана. — Видимост десет мили преди безкрая.

Извърна се от бара и пак погледна към ояденото говедо и Маккардъл. Тя улови погледа му и го изгледа в отговор, студено и без да се усмихва, със сини очи, наподобяващи кубчета лед. „Цуни ме отзад, фригидна кучко“, помисли си той и вдигна чаша към нея в дебелашки кръчмарски поздрав, като в същото време й показваше благоразположението си с обидно широка усмивка.

— Само тоник, а? Чист тоник.

Гардънър се обърна. Рон Къмингс се бе появил до него, внезапно като Сатаната. И усмивката му беше подходящо сатанинска.

— Върви на майната си — отвърна Гардънър и този път повече хора се обърнаха да го погледнат.

— Джим, стари приятелю...

— Знам, знам, намали звука — изломоти той, но вече усещаше как пулсът в главата му бие по-силно, по-интензивно. Това не беше като главоболията, които му бе предсказал лекарят след злополуката. Пулсирането не идваше откъм предната част на главата му, а по-скоро отнякъде дълбоко отзад. И не болеше.

Всъщност беше доста приятно.

— Правилно — Къмингс кимна почти незабележимо по посока на Маккардъл. — Тя ти е вдигнала мерника, Джим. С удоволствие би те изхвърлила от турнето. Не й давай повод.

— Заеби я.

— *Ти* го направи — рече Къмингс. — Рак, цироза на черния дроб и увреждания на мозъка — всички тези неща са статистически доказани резултати от усилено пиене, затова мога съвсем основателно да очаквам, което и да е от тях в бъдещето си, а ако ми се стовари на главата, няма кого друг да обвинявам освен себе си. В семейството ми се срещат и диабет, глаукома и преждевременно изкуфяване. Но хипотермия^[3] на пениса? Мога да мина и без това. Извини ме.

Гардънър остана неподвижен за момент, изненадан, загледан как Рон се отдалечава. После загра и прихна в гръмогласен смях. Този път сълзите не само бликнаха в очите му. Този път направо се затъркаляха по страните му. За трети път вече хората го изгледаха — едър мъж, в доста оръфани дрехи, с чаша в ръка, пълна с нещо, което подозрително приличаше на чиста водка, застанал сам и смеещ се с всичка сила.

„Престани“, помисли си той. „Намали звука“, каза си пак. „Хипотермия на пениса“ мина му през ума и Гард се заля в нов пристъп на смях.

Малко по малко успя да се овладее. Запъти се към стереоуредбата в другата стая — на събиранията обикновено най-интересните хора се намираха там. Грабна от някакъв поднос два сандвича и ги изгълта. Имаше силното усещане, че онзи Аргълбаргъл и Маккаргълбаргъл все още гледат към него и че Маккаргълбаргъл с изискани фрази дава на Аргълбаргъл в резюме пълната му характеристика, като студената, подлудяваща усмивка не слиза нито за миг от лицето й. „Ти не знаеше ли? Това е самата истина — той я простреля. Право в лицето. Тя му каза, че няма да завежда дело, ако й даде неоспорван развод. Кой може да каже дали това е било правилното решение. Не е стрелял по други жени... поне досега. Но

колкото и хубаво да четете тази вечер — след онази доста ексцентрична пауза, имам предвид — той е нестабилен и както можеш да видиш, не е способен да си контролира пиенето...”

„По-добре внимавай, Гард“, предупреди се сам и за втори път тази вечер мисълта се появи в главата му, с глас силно напомнящ за Боби. „Параноята ти избива. Те не говорят за теб, за бога.“

На прага се обърна и погледна назад.

Двамата зяпаха право в него.

За миг го разтърсиха злоба и смущение... а после насили върху лицето си още една голяма, обидна усмивка и вдигна чаша към тях.

Измитай се оттук, Гард. Може да стане лошо. Пиян си.

Напълно се владее, не се безпокой. Тя иска да си тръгна, ето защо продължава да гледа към мен, затова и разправя на онзи тлъст идиот всичко за мен — че съм прострелял жена си, че съм задържан в Сийбрук със зареден пистолет — иска да се отърве от мен, защото смята, че не бива разни съпругоубиващи комунистосимпатизиращи противоатомнодемонстриращи пияници да получават най-бурните шибани аплодисменти за деня. Но аз умея да бъда невъзмутим. Няма проблеми, скъпа. Просто ще повися малко, ще стоя настрана от огнената вода, ще ударя едно кафе и ще се прибера рано. Няма проблеми.

И макар че не удари никакво кафе, не се прибра рано и съвсем сигурно не остана настрана от огнената вода, се чувстваше добре през следващия час или толкова. Намаляваше звука всеки път щом го усетеше, че започва да се повишава и се насилваше да престане всеки път, когато се хванеше, че започва да прави това, което жена му наричаше *ораторстване*. „Когато се напиеш, Джим — му казваше тя, — един от не най-малките ти проблеми е тенденцията да спиращ да разговаряш и да започваш да *ораторстваш*.“

Стоеше най-вече във всекидневната на Арбърг, където тълпата беше по-млада и не толкова префърцунена и надута. Разговорите им бяха живи, жизнерадостни и интелигентни. Мисълта за атомните централи се надигна в съзнанието на Гардънър — в такива часове това винаги ставаше, — подобно на гниещ труп, изплуващ на повърхността в отговор на оръдейна стрелба. В такива часове — в тази фаза на напиване — увереността, че той трябва да предупреди тези млади мъже и жени за проблема, винаги изплуваше, влачейки след себе си

горещината на гнева и безумието като изгнили коренища. Както винаги. Последните осем години от живота му бяха лоши, а последните три бяха истински кошмар, в който той бе станал непонятен за себе си и плашещ за почти всички хора, които действително го познаваха. Когато пиеше, тази ярост, този ужас и най-вече тази неспособност да обясни изобщо какво се бе случило с Джими Гардънър, да го обясни дори на себе си — намираше излаз в темата за атомните централи.

Тази вечер едва бе повдигнал въпроса, когато Рон Къмингс влезе с олюляване в стаята, с пламнало тясно и изпито лице. Пиян или не, Къмингс все още беше напълно способен да види накъде духа вятърът. Той умело върна разговора отново към поезията. Гардънър бе донякъде благодарен, но също така и ядосан. Нямаше логика, ала беше факт: бяха го лишили от възможността да развие своята идея фикс.

Затова, отчасти благодарение на стегнатите юзди, които сам си бе поставил и отчасти благодарение на навременната намеса на Рон Къмингс, Гардънър успешно избягваше неприятностите почти до края на събирането у Арбърг. Още половин час и щеше да избегне неприятностите напълно... поне, за *тази* вечер.

Но когато Рон Къмингс започна да ораторства за поетите битници с обичайното си режещо остроумие, Гардънър се запъти обратно към столовата да си вземе ново питие и може би нещо за хапване от бюфета. Това, което последва, можеше да е нагласено от дявола с особено злостно чувство за хумор.

— Веднъж като се включи и „Ирокез“, ще се разкрие възможност за работа на повече от трийсет редовни аспиранти — казваше един глас от лявата страна на Гардънър. Той се извърна така внезапно, че едва не разля питието си. Сигурно си въобразяваше — този разговор бе прекалено голямо съвпадение, за да е истина.

До единия край на бюфета бяха застанали в групичка шест души — трима мъже и три жени. Едната двойка беше Световноизвестния водевилен екип на Аргълбаргъл и Маккаргълбаргъл. Мъжът, който говореше, приличаше на търговец на коли с по-добър вкус към дрехите от повечето други сред тази пасмина. Жена му стоеше до него. Тя притежаваше някаква уморена хубост, бледосините ѝ очи бяха уголемени от очила с дебели стъкла. Гардънър веднага отбеляза един факт. Той може и да беше вманиачен и побъркан конкретно на тази

тема, ама винаги бе притежавал остра наблюдателност и още я имаше. Жената със силните очила съзнаваше, че съпругът ѝ прави точно това, в което Нора обвиняваше самия Гард по време на събирания, когато се напиеше: *ораторстваше*. Тя искаше да измъкне мъжа си навън, но все още не виждаше как точно да го направи.

Гардънър хвърли повторен поглед и предположи, че са женени от осем месеца. Можеше да е и година, но осем месеца му се виждаше по-вярно предположение.

Мъжът, който говореше, трябва да бе някое от движещите колела на Бей Стейт Илектрик. *Трябва* да беше Бей Стейт, защото те притежаваха великата благодат, наречена централа „Ирокез“. От думите му човек можеше да си помисли, че това е най-страхотното изобретение след нарязания хляб, и тъй като изглежда наистина бе убеден, Гардънър реши, че трябва да е някое от маловажните движещи колела, може би дори резервна гума. Не му се вярваше големите юнаци да са толкова луди по „Ирокез“. Дори за момент да се пренебрегнеше безумието на атомната енергия, оставаше фактът, че „Ирокез“ бе закъснял с пет години за „включването“ си и съдбата на три вътрешно свързани банкови вериги от Нова Англия зависеше от това, какво ще се случи, когато — и ако — това станеше. Те всички бяха потънали до гърдите в радиоактивни подвижни пясъци и търговски книжа. Беше като някаква откачена игра на музикални столове.

Разбира се, съдилищата накрая бяха дали позволение на компанията да започне хранването с ядрени касети миналия месец и Гардънър предполагаше, че сега копелетата дишаха малко по-леко.

Арбърг слушаше с тържествено уважение. Той не бе в ръководството на колежа, но всеки с пост над този на инструктор бе достатъчно наясно с положението, за да угодничи пред емисар от Бей Стейт Илектрик, дори да е резервна гума. Големите частни предприятия като Бей Стейт можеха да направят много за едно училище, ако пожелаеха.

Дали този Червен киловат тук бе Приятел на поезията? Сигурно толкова, подозираше Гард, колкото той самият бе Приятел на неутронната бомба. Неговата „жена“ обаче — тя, с нейните силни очила и хубаво, уморено лице — „тя“ изглеждала като Приятел на поезията.

Знаейки, че това е ужасна грешка, Гардънър се присламчи към тях. Беше си надянал една приятна „теренът е към края си, скоро трябва да си тръгваме“ усмивка, ала пулсът в главата му биеше по-бързо и клонеше към лявата страна. Старият безпомощен гняв се надигаше в червена вълна. „Не разбирате ли за какво говорите?“ бе почти единственото, което сърцето му можеше да изкрещи. Имаше съвсем логични аргументи против централите с атомна енергия, които би могъл да изтъкне, но в моменти като този съумяваше да открие само немия вик на сърцето си.

„Не разбирате ли за какво говорите? Не знаете ли какви са рисковете? Никой от вас ли не си спомня какво стана в Русия преди две години? *Те* не помнят, *те не могат*. Те има още дълго да погребват жертвите на рака и през следващото столетие. Боже, помогни на идиотите, Господи! Натикай си в задника за около половин час една от тия използвани радиоактивни касети и разкажи на всички колко дяволски безопасна е шибаната ядрена енергия, когато лайната ти започнат да светят в тъмното! Господи! *ГОСПОДИ!* И вие, шушумиги такива, стоите тук и слушате приказките на този човек, като че ли е нормален!“

Гардънър застина неподвижен, с чаша в ръка, любезно усмихнат, заслушан как тази резервна гума декламира ужасните си глупости.

Третият мъж в групата бе на около петдесет и приличаше на професор от колежа. Той се интересувахе от възможностите за евентуални организирани протести през есента. Обръщаше се към резервната гума с името Тед.

Тед Енергетика каза, че не вярва да има големи основания за тревога по този въпрос. Сийбрук доби широка известност, както и инсталацията „Ероухед“ в Мейн, но откакто федералните съдии започнаха да взимат по-строги мерки срещу онова, което *те* видяха като едва ли не създаване на адска обстановка, протестите бързо намаляха.

— Тези групировки си сменят мишените почти толкова бързо, колкото и любимите рок групи — заяви той. Арбърг, Маккардъл и другите се засмяха — всички, с изключение на жената на Тед Енергетика. Видът ѝ само стана малко по-стреснат.

Любезната усмивка на Гардънър остана. Тя изглеждаше като запечатана на снимка върху лицето му.

Тед Енергетика стана по-експанзивен. Той заяви, че било време да покажем на арабите веднъж завинаги, че Америка и американците нямат нужда от тях. Каза, че дори най-съвременните електроцентрали с употреба на въглища били прекалено мръсни, за да бъдат приемливи за Управлението за опазване на околната среда. Добави, че слънчевата енергия била страхотна... „докато грее слънцето“. Последва нова вълна смях.

Главата на Гардънър бучеше и фучеше, фучеше и бучеше. Ушите му, настроени на почти свръхестествена чувствителност, доловиха слаб пукащ звук, като размърдващ се лед и той отпусна хватката на пръстите си само миг преди да ги е стиснал толкова силно, че да счупи чашата.

Гард мигна и върху раменете на Арбърг се появи свинска глава. Тази халюцинация беше съвсем цялостна и съвсем безупречна, чак до четината по зурлата на дебелака. Бюфетът беше в развалини и все пак Арбърг продължи да го прочиства, като довърши последните няколко курабийки, забодѐ едно последно парченце салам и отрязък от сирене върху една и съща пластмасова клечка за зъби и ги прокара с последните трохи от пържените картопки. Всичко това отиде в сумтящата му зурла и през цялото време той не престана да кима, докато Тед Енергетика обясняваше, че атомната енергия действително е единствената алтернатива.

— Слава богу, че хората в Америка най-после започнаха да гледат на онази история в Чернобил с известна перспектива — продължаваше той. — Трийсет и двама загинали. Това е ужасно, разбира се, но само преди месец стана самолетна катастрофа, която уби сто деветдесет и няколко души. А не сте чули хората да крещят по правителството да закрие самолетните линии, нали? Да загинат трийсет и двама човека е ужасно, ама е далеч от Армагедона, в който тези антиядрени ненормалници превръщат събитието. — Тед леко понижи глас. — Те са толкова откачени, колкото и лудите, които виждате по летищата, но в известен смисъл са по-лоши. Те звучат по-разумно. Ала дадем ли им онова, което искат, само след около месец ще се обърнат на сто и осемдесет градуса и ще започнат да пискат, че не могат да си използват сешоарите или ще открият, че миксерите им няма да пожелаят да работят, когато рекат да си забъркат порция вегетарианска храна.

За Гард той вече не изглеждаше като човек. От яката на бялата му риза с тънки червени линии стърчеше косматата глава на вълк. Тя се огледа наоколо, с провиснал розов език и проблясващи зеленикаво жълти очи. Арбърг изгрухтя някакво одобрение и натъпка още каквито остатъци намери в розовата си прасешка зурла. Патриша Маккардъл сега имаше гладката лъскава глава на ловна английска хрътка. Колежанският професор и жена му бяха невестулки. А съпругата на мъжа от електрическата компания се бе превърнала в изплашен заек с въртящи се от страх очи зад очила с дебели стъкла.

„О, Гард, недей“, простена умът му.

Той мигна отново и те си бяха просто хора.

— А на своите протестни митинги тези демонстранти никога не се сещат да споменат едно и то е следното: — завърши Тед Енергетика и се огледа като адвокат от висока класа, който достига кулминацията в заключителната си реч. — За трийсет години мирно развитие на ядрените изследвания не се е случил *нито един фатален инцидент в резултат на използвана атомна енергия в Съединените Американски Щати.*

Той се усмихна скромно и гаврътна остатъка от уискито си.

— Сигурен съм, че всички ние ще спим по-спокойно, като знаем *това* — заяви мъжът, който приличаше на професор от колежа. — А сега смятам, че жена ми и аз...

— Известно ли ви е, че Мария Кюри е умряла от радиационно облъчване? — запита с разговорен тон Гардънър. Обърнаха се глави. — Да. Левкемия, предизвикана от пряко излагане на гама-лъчи. Тя е била първата жертва в дългия поход на смъртта, в чийто край стои електростанцията на този човек. Мария Кюри е направила много изследвания и всичко е записала.

Гардънър огледа внезапно утихналото помещение.

— Бележниците ѝ са заключени в един трезор — продължи той. — Трезор в Париж. Той е изолиран с олово. Бележниците са цели, но са прекалено радиоактивни, за да бъдат докоснати. А за това кой е умрял тук, ние наистина не знаем. Комисията по атомна енергия и Управлението за опазване на околната среда добре го пазят в тайна.

Патриша Маккардъл го гледаше намръщено. Забравил за момента професора, Арбърг се върна към поглъщането на последните остатъци от оголената маса на бюфета.

— На пети октомври 1966 — рече Гардънър — стана частичен ядрен пробив в хранващия реактор на „Енрико Ферми“ в Мичиган.

— Нищо не се случи — обади се Тед Енергетика и разпери ръце към събраната компания, сякаш за да допълни: „Виждате ли? Нали ви казах“.

— Да — продължи Гардънър. — Нищо не се случи. Господ може и да знае защо, но според мен той ще е единственият. Верижната реакция спря от само себе си. На никой не му е известно защо. Единият от инженерите, които предприемачите извикали, хвърлил поглед, усмихнал се и казал: „Вие, момчета, едва не сте затрили Детройт.“ След което припаднал.

— О-о, но господин Гардънър! Това е било...

Гардънър вдигна ръка.

— Когато се направят проучвания на статистиките за смъртността от ракови заболявания в районите обграждащи, което и да е ядрено съоръжение в страната, се откриват аномалии — смъртността там е далеч над нормата.

— Това е абсолютно невярно и...

— Оставете ме да довърша, моля. Не смятам, че фактите вече имат някакво значение и все пак ме оставете да довърша. Много преди Чернобил при руснаците стана инцидент с реактор на едно място наречено Киштим. Само че тогава премиер беше Хрущов и те си държаха устите здраво затворени. Изглежда са струпвали използваните касети в някаква плитка яма. И защо не? Както би могла да каже мадам Кюри, навремето е изглеждало като добра идея. Доколкото можем да гадаем, вероятно ядрените касети са се окислили, само че вместо да произведат железен оксид или ръжда, както става със стоманените отпадъци, тяхната ръжда представлявала чист плутоний. Това било като запалването на открит огън в близост до резервоар, пълен с леснозапалим газ, ала те не го знаели. Предполагали, че всичко ще бъде наред. *Предполагали*. — Той можеше да чуе яростта, изпълваща гласа му и беше неспособен да я спре. — *Предполагали*, играели си с живота на живите човешки същества, сякаш те са... ммм, като че ли са някакви кукли... и можете ли да познаете какво станало?

В стаята цареше тишина. Устата на Пати бе замръзнала червена цепка. Цветът на кожата ѝ бе заприличал на мляко от гняв.

— Заваляло — рече Гардънър. — Заваляло здравата. И започнала верижна реакция, която предизвикала експлозия. Било като изригването на вулкан от кал. Хиляди били евакуирани. На всяка бременна жена бил направен аборт. Изобщо не се поставял въпросът за избор. Руският еквивалент на ограждане като забранена зона в Киштим влязъл в сила почти за година. После, когато към света започнал да се прокрадва слухът, че на границата със Сибир е станал много лош инцидент, руснаците отново отворили пътищата. И поставили няколко действително весели табели. Виждал съм снимки. Не мога да чета руски, но съм молил четирима или петима различни хора за превод и те всички са на едно мнение. Звучи като зла етническа шега. Представете си, че карате по някоя американска магистрала — I-95 или I-70, например — и попадате на знак, върху който е написано: МОЛЯ ЗАТВОРЕТЕ ВСИЧКИ ПРОЗОРЦИ, ИЗКЛЮЧЕТЕ ВСЯКАКВА ВЕНТИЛАЦИЯ И СЛЕДВАЩИТЕ ТРИЙСЕТ КИЛОМЕТРА КАРАЙТЕ С МАКСИМАЛНАТА ВЪЗМОЖНА ЗА КОЛАТА ВИ СКОРОСТ.

— Глупости! — отсече на висок глас Тед Енергетика.

— Според закона за свобода на информацията снимките са на разположение — каза Гард. — Ако този човек просто лъжеше, може би щях да го преглътна. Но той и останалите като него правят нещо лошо. Те са като търговци, които разправят на хората, че цигарите не само не предизвикват рак на белите дробове, а са пълни с витамин С и предпазват от настинки.

— Да не би да намеквате...

— Трийсет и двама загинали в Чернобил можем да *удостоверим*. Дявол да го вземе, те може и да „са“ само трийсет и двама. Разполагаме със снимки, направени от американски лекари, които предполагат, че жертвите вече трябва да са доста над двеста, но да кажем, че са трийсет и две. Това не променя познанията ни за излагането на силна радиация. Смъртта на всички не настъпва веднага. Ето какво е най-подвеждащото. Смъртта приижда на три вълни. Първо, хората, които са изгорели при инцидента. Второ, жертвите на левкемията, най-вече деца. Трето, най-смъртоносна вълна: рак при възрастните на четирийсет и отгоре. Толкова много случаи на рак, че можете да стигнете и по-далеч и да ги наречете епидемия. Рак на костите, на гърдата, на черния дроб, меланом — рак на кожата с други

думи — са най-честите. Ала не са пропуснати и рака на червата, на пикочния мехур, мозъчните тумори...

— Спрете, много ви моля, *спрете!* — извика жената на Тед. Истерията придаде на гласа ѝ изненадваща сила.

— Бих спрял, ако можех, мила — каза Гардънър нежно. — Но не мога. През 1964 Комисията по атомна енергия поръчала разработването на сценарий за най-лошите последици, в случай че избухне някой реактор с размери една пета от онзи в Чернобил. Резултатите били толкова страшни, че Комисията по атомна енергия засекретила доклада. Той твърдял...

— Млъкни, Гардънър — изрече високо Пати. — Ти си пиян.

Той не ѝ обърна внимание, вперил очи в жената на енергетика.

— Той твърдял, че такъв инцидент в относително земеделски район на САЩ — този, който те избрали, бил центърът на щата Пенсилвания, където е Петкилометровият остров, между другото — ще убие 45 000 души, ще направи радиоактивни седемдесет процента от щата и ще причини щети на стойност седемнайсет милиона долара.

— Свети боже! — извика някой. — Да не ни *пързалиш*?

— Не — рече Гардънър без да сваля поглед от жената, която сега изглеждаше хипнотизирана от ужас. — Ако умножите по пет, ще получите 225 000 загинали и щети за осемдесет и пет милиона долара.

Той безгрижно си напълни пак чашата в стихналия гроб на стаята, вдигна я по посока на Арбърг и изля в гърлото си две големи глътки чиста водка. *Незаразена водка*, както се надяваше човек.

— Та така! — завърши той. — Говорим за почти четвърт милион души загинали до момента, когато ще се разсее и третата вълна, някъде около 2040 година. — Гардънър намигна на Тед Енергетика, чиито устни се бяха отдръпнали и оголили зъбите му. — Ще бъде трудничко да се качат *толкова* много хора, дори на „Боинг 767“, нали?

— Тия цифри си ги извади направо от задника — отвърна ядосано Тед Енергетика.

— Тед... — започна нервно жена му. Тя бе станала мъртвешки бледа, като се изключат мъничките горящи червени точки в горната част на скулите ѝ.

— Да не очакваш от мен да стоя тук и да слушам тази... тази партийно оцветена реторика? — попита той и се приближи толкова до Гардънър, че застанаха с почти опрени гърди. — *Това* ли очакваш?

— В Чернобил те убиха децата — каза Гардънър. — Не можете ли да го проумеете? И онези на десет години, и другите, още *неродените*. Повечето може и да са още живи, ама те умират точно в този миг, докато ние стоим тук с чаши в ръце. Някои дори не могат още да четат. Повечето никога няма да целунат любимо момиче. В този миг, докато ние стоим тук с чаши в ръце. Те убиха своите деца.

Той погледна към жената на Тед и сега гласът му започна да трепери и леко да се повишава, като в пледоария.

— Ние знаем от Хирошима, Нагазаки, от собствените си опити край Тринити и на Бикини. *Те убиха собствените си деца, проумяват ли какво ви говоря? Има деветгодишни деца в Припят, които ще умрат издрисквайки собствените си вътрешности! Те убиха децата!*

Жената на Тед отстъпи крачка назад, с широко разтворени зад очилата очи и потрепваща конвулсивно уста.

— Ние ще признаем на господин Гардънър, че е добър поет, мисля — започна Тед Енергетика, като обгърна с ръка раменете на жена си и отново я придърпа към себе си. Приличаше на каубой, който дърпа теле. — Той не е много добре запознат с атомната енергия, обаче. Наистина нямаме представа какво може да се е случило или да не се е случило в Киштим и данните на руснаците за броя на жертвите в Чернобил са...

— Я стига с тия лайна — срязва го Гардънър. — Много добре знаеш за какво говоря. Бей Стейт Илектрик има всички тези данни в документацията си, заедно с повишената заболяемост от рак в районите около американските ядрени съоръжения, водата, зарамена от ядрените отпадъци — водата в дълбоките водоносни слоеве, водата, с която хората си перат дрехите и мият чиниите и себе си с нея, водата, която пият. Ти *знаеш*. Ти и всяка друга частна, общинска, щатска и федерална енергийна компания в Америка.

— Престани, Гардънър — предупреди Маккардъл и пристъпи напред. Тя заслепи групичката със свръхсияйна усмивка. — Той е малко...

— Тед, *наистина* ли знаеш? — изведнъж попита жената на Тед.

— Естествено, разполагаме с известни статистики, но...

Той млъкна. Челюстта му се затвори с толкова силно изщракване, че почти успяха да го чуят. Не беше казал много... ала то бе достатъчно. Изведнъж те разбраха — всички те, — че е изпуснал

солидно количество текст в своята проповед. Гардънър изпита моментен, горчив, неочакван триумф.

За миг настъпи неловка тишина, а после, съвсем преднамерено, жената на Тед се отдръпна от него. Той се изчерви. На Гард му заприлича на човек, който току-що си е халосал пръста с тежък чук.

— О, получаваме всякакви видове доклади — каза той. — Повечето не са нищо друго, освен купчини лъжи... съветска пропаганда. Хора като този идиот са направо щастливи да ги погълнат с все кукичката, влакното и плувката. Доколкото изобщо ни е известно, Чернобил може съвсем да не е бил катастрофа, а опит да ни накарат да се въздържаваме...

— Господи, още малко и ще ни кажеш, че земята е плоска — намеси се Гардънър. — Виждал ли си снимките на момчетата от армията, облечени в противорадиационни костюми, които се разхождат около една електростанция на половин час път с кола от Харисбърг? Знаеш ли как са се опитали да запушат някакъв пробив там? Натъпкали в счупената отходна тръба една баскетболна топка, увита в изолирбанд. Това свършило работа за известно време, после налягането я изхвърлило и тя пробила дупка право в противоаварийната обвивка на реактора.

— Ти си се въоръжил с чудесно количество дяволски добра пропаганда — ухили се разярено Тед. — Руснаците обожават хора като теб! Плащат ли ти или го правиш даром?

— Кой звучи сега като някой перко от аерогарата? — попита Гардънър и леко се подсмихна. Той направи крачка към Тед. — Ядрените реактори били по изпипани от фигурата на Джейн Фонда, а?

— Що се отнася до мен, аз съм горе-долу на това мнение, да.

— Моля ви — обади се жената на професора, разстроена. — Можем да дискутираме, но нека да не крещим, моля ви... в края на краищата ние сме хора от „колеж“...

— Някой трябва дяволски силно да крещи за това! — изкрещя Гардънър. — Тя се сви и премига, а мъжът ѝ се вторачи в Гардънър с искрящи като късчета лед очи. Гледаше го втренчено, сякаш винаги го зачеркваше и Гард предположи, че случаят е точно такъв. — Няма ли да крещите, ако къщата ви гори и вие сте единствената в семейството, която се е събудила посред нощ и е осъзнала какво става?

Или само ще ходите на пръсти наоколо и ще шепнете, защото сте човек от *колеж*?

— Просто смятам, че това вече отиде твърде далече...

Гардънър престана да я слуша, обърна се към господин Бей Стейт Илектрик и му намигна заговорнически.

— Кажи ми, Тед, колко близо е разположена *твоята* къща до това ново и модерно ядрено съоръжение, което вие, момчета, строите?

— Аз не трябва да съм там през цялото време и...

— Не е твърде близо, а? Така си и мислех. — Той погледна към госпожа Тед. Тя се сви и отдръпна от него, вкопчвайки се в ръката на съпруга си. Гард си помисли: „Какво ли от онова, което вижда в мен, я кара да се свива така? Какво точно?“.

Гласът на ровещия си в носа, четящ комикси полицаи звънна пак в печален отговор: „Простреля жена си. Хубава си я свършил, а?“.

— А *вие* планирате ли да имате деца? — попита я той меко. — Ако е така, за ваше добро се надявам, че *наистина* живеете със съпруга си на безопасно разстояние от централата... те все успяват да сгафят нещо. Както на Петкилометровия остров. Не много преди да отворят смукателната тръба, някой открил, че по някакъв начин водопроводчиците са успели да свържат един резервоар за течни радиоактивни отпадъци с вместимост 10 000 литра към питейния водопровод, вместо към защитната канализация. Всъщност, открили това около седмица преди обектът да бъде задействан. Как ви харесва тази история?

Тя плачеше.

Тя плачеше, но той не можеше да спре.

— Хората, които провели разследването, записали в доклада си, че свързването на тръбите с радиоактивна вода от охладителите с онези, които снабдяват с вода питейния водопровод, било „в общи линии непрепоръчителна практика“. Ако вашто мъжле тука реши да ви покани на обиколка из компанията, бих ви казал същото, което съветват да правите в Мексико: не пийте от водата. А ако вашето мъжле ви покани след като вече сте бременна — или след като дори само си *мислите*, че може да сте — кажете му... — Гардънър се усмихна, първо на нея, после на Тед. — Кажете му, че имате главоболие.

— Млъквай — рече Тед. Жена му бе започнала да стене.

— Точно така — включи се Арбърг. — Наистина смятам, че е време да млъкнете, господин Гардънър.

Гард погледна първо към тях, после към останалите гости, които зяпаха сцената до бюфета мълчаливо и с широко отворени очи. Младият барман беше между тях.

— *Млъквай!* — изкрещя Гардънър. Болката заби едно лъскаво хромирано острие в лявата страна на главата му. — *Да!* Млъквай и остави проклетата къща да изгори! Можете да се обзаложите, че тези скапани боклуци ще се навъртат наоколо да приберат по-късно застраховките срещу пожар, след като пепелта изстине и изгребат каквото е останало от труповете! *Млъквай!* Това е, което всички тези момчета искат да направим! И ако човек не млъкне сам, може и да го *накарат*, като Карън Силкуд...

— Млъкни, Гардънър — изсъска Патриша Маккардъл. В произнесените от нея думи липсваха шипящи съгласни, което правеше изсъскването невъзможно, но независимо от това тя изсъска.

Той се наведе към жената на Тед, чиито бледи бузи вече бяха мокри от сълзи.

— Освен това можете да проверите данните за детската смъртност. Тя винаги нараства в района на атомните съоръжения. Дефекти при раждането от рода на Даунов синдром — монголоидизъм, с други думи — или слепота, или...

— Искам да се махнете от къщата ми — намеси се Арбърг.

— Имаш парченца от пържени картопки по брадичката — каза му Гардънър и пак се обърна към господин и госпожа Бей Стейт Илектрик. Гласът му идваше от все по-дълбоко и по-дълбоко. Като че ли слушаше глас, който излиза от кладенец. Всичко отиваше към критичната точка. По цялото контролно табло започваха да светкат червени лампички.

— Този Тед тука, може да лъже колко силно преувеличено е било всичко, а то имало само слаб пожар и купища безпочвени вестникарски заглавия, и всички вие може дори и да му повярвате... но фактът е, че *онова, което се случи в ядрената електростанция край Чернобил изпрати в атмосферата на тази планета повече радиоактивни вещества от всички атомни бомби, взривени над земната повърхност след Тринити.*

— Чернобил е още горещ.

— И дълго ще си остане такъв. Колко дълго ли? Никой в действителност не знае, нали, Тед?

Той вдигна чаша към Тед и след това огледа застаналите наоколо гости, които до един се бяха умълчали и го гледаха, повечето не помалко разстроени от госпожа Тед.

— И това ще се случи пак. Може би в щат Уошингтън. Те трупаха използваните ядрени касети от ханфордските реактори в незащитени ями, също като в Киштим. Или при следващото голямо земетресение в Калифорния? Във Франция? Полша? Или пък право тук, в Масачузетс, ако този човек постигне своето, и централа „Ирокез“ бъде включена през пролетта. Оставете само някой да натисне погрешното копче в погрешния момент и следващият път, когато „Ред Сокс“ открият шампионата във Фенуей, ще бъде около 2075 година.

Патриша Маккардъл беше станала бледа като восъчна свещ... ако се изключеха очите ѝ, които плюеха сини искри, сякаш току-що изхвърлени от електрожен. Арбърг бе отишъл в другата крайност: той беше червен и мрачен като тухлите на изискания си потомствен фамилен дом. Госпожа Тед местеше поглед от мъжа си към Гардънър и обратно, като че ли те бяха две кучета, които могат да хапят. Тед видя този поглед, усети опита ѝ да се измъкне от обгърналата я, държаща я в плен ръка. Гардънър предположи, че тази нейна реакция се дължи на неговите думи и това провокира последната ескалация. Тед без съмнение е бил инструктиран как да се справя с истерици като Гардънър. Компаниите учеха своите Тедовци да вършат това с такава лекота, както авиокомпаниите обучават стюардесите си как да демонстрират аварийната кислородна система в самолетите, с които летят.

Но вече беше късно. Пиянски поднесените, ала убедителни доводи на Гардънър се бяха развилнели като гръмотевична буря... и сега неговата жена се държеше, сякаш той можеше да се окаже Касапина от Рига.

— Господи, до гуша ми дойде от вас, хора, и от вашите преструвки! Нали беше там тази вечер, чете несвързаните си стихове по микрофони, които работят с електричество, слуша неприятния си глас усилен през *високоговорители*, които работят с електричество, използва електрическо осветление, за да можеш да виждаш... откъде,

вие, лудити такива, си мислите, че идва тази енергия? От Магьосника от Оз? Господи!

— Късно е — забързано се обади Маккардъл — и всички ние...

— Левкемия — обърна се Гардънър направо към широко разтворените очи на жената на Тед с ужасна поверителност. — Децата. Винаги децата са първите, които си отиват след авария. Има поне едно хубаво: ако изгубим „Ирокез“, Фондацията на Джими ще има работа.

— Тед? — изхленчи тя. — Той не е прав, нали? Искам да кажа... — Тя ровеше за кърпичка или салфетка в чантичката си и я изпусна. Нещо вътре се счупи с кратко изпукване.

— Престани — каза Тед на Гардънър. — Ако искаш, ще продължим този разговор, но престани преднамерено да разстройваш жена ми.

— Аз *искам* тя да е разстроена — заяви Гардънър. Той вече напълно бе прегърнал мрака. Принадлежеше му, както и мракът му принадлежеше на него и това беше чудесно. — Има толкова много неща, които тя изглежда не знае. Неща, които *трябва* да знае. Като се има предвид за кого е омъжена и въобще.

Той обърна красивата, широко ухилена гримаса към нея. Този път тя се втренчи в него без да мигне, като гълъб хипнотизиран от светлината на приближаващи се фарове.

— Използваните ядрени касети, например. Знаете ли къде отиват, когато вече не са необходими за реактора? Той разправи ли ви как ги отнася феята Ядрена касетка? Не е вярно. Хората в енергетиката един вид ги скътват настрана, като катерици. Тук, там и навсякъде има огромни горещи купчини с използвани ядрени касети, които седят наред мръсни, плитки басейни с вода. Те са истински *горещи*, мадам. И ще си останат такива много дълго време.

— Гардънър, искам да се махнеш — повтори Арбърг.

Без да му обръща внимание Гардънър продължи, говорейки на госпожа Тед и само на госпожа Тед:

— Те вече започват да губят следите на някои от тези купчини с използвани ядрени касети, знаехте ли това? Подобно на малки деца, които цял ден играят, лягат си вечерта уморени и на другия ден не помнят къде са си оставили играчките. А освен това съществуват и материалите, които просто гръмват. Върхът на мечтите на Лудия бомбаджия. Вече е изчезнал достатъчно плутоний, за да бъде взривено

цялото източно крайбрежие на Съединените щати. Но аз трябва да имам микрофон, в който да си чета несвързаните стихове. Бог забранява да си повишавам гла...

Арбърг го сграбчи изведнъж. Той беше едър и отпуснат, ала доста силен. Ризата на Гардънър се измъкна от панталона. Чашата се изплъзна от пръстите му и се разби на пода. С вълнуващ и впечатляващ глас — глас, какъвто може би само изпълнен с възмущение учител, прекарал много години в залите за лекции може да издаде — Арбърг обяви на всички присъстващи:

— Изхвърлям този негодник навън.

Тази декларация беше посрещната със спонтанни аплодисменти. Не всички в стаята аплодираха — може би дори не и половината. Но жената на енергетика вече плачеше неудържимо, притисната сега до съпруга си, без да се опитва да избяга от него. А допреди Арбърг да го сграбчи, Гардънър стоеше надвесен над нея, сякаш я заплашваше.

Гард усети, че краката му се плъзват по пода, а после се отделят изцяло от него. Той зърна за миг Патриша Маккардъл, със стиснати устни и хвърлящи гневни искри очи, вкопчила една в друга ръце в яростно одобрение, каквото бе отказала да му засвидетелства по-рано. Мирна и застаналия на вратата на библиотеката Рон Къмингс, с чудовищно питие в едната ръка, другата обгърнала хубаво русо момиче, с длан плътно притисната към страничната извивка на едната ѝ гърда. Къмингс изглеждаше загрижен, ама не чак изненадан. В края на краищата това си беше просто разправията от „Бар и грил КАМЕННАТА СТРАНА“, продължена в друга вечер, нали?

Да не би да смяташ да позволиш на тази пълна с лайна торба просто да те изхвърли през прага като мръсна котка?

Гардънър реши, че не смята така.

Той замахна с левия си лакът назад, като вложи цялата сила, на която беше способен. Лакътят му се заби в гърдите на Арбърг. Гардънър си помисли, че така трябва да се чувства човек, когато си удари лакътя в купа с изключително твърдо желе.

Арбърг издаде задавен вик и пусна Гардънър. Той се обърна, със свити в юмруци ръце, готов да удари Арбърг, ако се опита да го сграбчи отново, ако само се опита пак да го докосне. Дори се надяваше, че Аргълбаргъл ще пожелае да се бие.

Но ояденото говедо не показваше никакви признаци, че желае да се бие. То бе загубило интерес и към изхвърлянето на Гардънър. Арбърг притискаше ръце към гърдите си като слаб актьор, който се приготвя да изпее лоша ария. По-голямата част от тухления цвят бе напуснал лицето му, макар че горящи ивици преминаваха през страните му. Дебелите му устни се извиха във формата на буквата О, отпуснаха се, пак се извиха в О, отново се отпуснаха.

— ... сърцето... — изхъхри той.

— Какво сърце? — попита Гардънър. — Да не искаш да кажеш, че ти *имаш* такова нещо?

— ... пристъп... — изхъхри Арбърг.

— Сърдечен пристъп, как не! — отсече Гардънър. — Единственото, което ти е наранено, е чувството за благоприличие. И ти си го заслужаваш, кучи сине.

Той мина покрай Арбърг, все още замръзнал в позата на канец се да запее актьор, притиснал две ръце към лявата страна на гръдния си кош, където Гардънър го бе уцелил с лакътя си. Вратата между столовата и коридора беше натъпкана с хора. Те забързано се отдръпнаха, щом Гардънър се втурна към тях и покрай тях, запътен към външната врата.

Изад него една жена пищеше:

— Махай се оттук, чуваш ли? Махай се, негоднико! *Махай се оттук! Не искам да те видя никога повече!*

Този писклив, истеричен глас бе толкова различен от обичайното котешко мъркане на Патриша Маккардъл (стоманените нокти скрити някъде дълбоко сред възглавничките от кадифе), че Гардънър спря. Той се обърна... и беше разлюлян от предизвикваща сълзи, ударена с пълен замах плесница. Лицето ѝ бе сгърчено от ярост.

— Трябваше да се вслушам в здравия си разум — едвам издиша тя. — Ти не си нищо друго, освен не ставащ за нищо впиянчен простак — едно свадливо, вманиачено, тероризиращо другите, грозно човешко същество. Но аз ще те оправя. Ще видиш. Знаеш, че мога.

— Оо, Пати, не знаех, че си толкова загрижена за мен — каза той. — Колко мило от твоя страна. От години чакам да ме оправиш. Горе ли ще се качим или ще доставим удоволствие на всички и ще го направим на килима?

Рон Къмингс, който се бе приближил до мястото на действието, се засмя. Патриша Маккардъл оголи зъби. Ръката ѝ пак се стрелна напред, като този път перна ухото на Гардънър.

Тя заговори с глас, който беше нисък, но можеше да се чуе съвършено ясно от всеки в помещението:

— Не е трябвало да очаквам нищо по-добро от човек, който е застрелял собствената си жена.

Гардънър се огледа, видя Рон и каза:

— Ще ме извиниш, нали? — и грабна чашата от ръката му. С един-единствен, бърз и ловък жест той дръпна с два пръста деколтето на тясната черна рокля на Маккардъл — платът беше еластичен и се разтегли лесно — и изля уискито вътре.

— Наздраве, скъпа — рече той и се запъти към вратата. Това беше, реши той, най-добрата финална реплика, която можеше да се надява да измисли при създадените обстоятелства.

Арбърг все още стоеше замръзнал, с вкопчени в гърдите му ръце и свиваща се в О и отпускаща се уста.

— ... сърцето... — изхъхри той пак към Гардънър — към Гардънър или към който би пожелал да го чуе.

В другата стая Патриша Маккардъл пищеше:

— *Аз съм добре! Не ме докосвайте! Оставете ме на мира! Нищо ми няма!*

— Ей. Ти.

Гардънър се обърна към гласа и юмрукът на Тед го удари по едната скула. Гардънър премина със залитане по-голямата част от коридора, като се вкопчи в стената, за да запази равновесие. Той се спъна в поставката за чадъри, прекатури я, после се блъсна във външната врата с достатъчна сила, за да накара стъклото на полукръглото прозорче над нея да потрепери.

Тед се приближаваше по коридора към него като бронетранспортър.

— Жена ми е в банята с истерия благодарение на теб и ако не се махнеш оттук още в тази секунда, ще ти размажа главата от бой.

Мракът избухна като прогнила, пълна с набъбнали газове помийна яма.

Гардънър докопа един от чадърите. Той беше дълъг, прибран и черен — типичен чадър на английски лорд. Гард се затича към Тед,

към този човек, който много добре знаеше какви са рисковете, но въпреки това продължаваше напред, защо не, оставаха още седем вноски за изплащането на датсъна и осемнайсет за къщата, така че защо не, нали? Тед, който виждаше шестстотин процентовото увеличение на левкемията просто като един факт, способен да разстрои жена му. Тед, добрият стар Тед, и добрият стар Тед просто бе извадил късмет, че в поставката на края на коридора имаше чадъри, а не ловни пушки.

Тед стоеше зяпнал в Гардънър, очите му се разширяваха, а челюстта му започна да увисва. Видът на бликащ гняв отстъпи на несигурност и страх — страхът, който идва, когато човек разбере, че си има работа със същество, лишено от разум.

— Ей...!

— *Caramba*, задник такъв! — изкрещя Гардънър. Той размаха чадъра, след което с него мушна Тед Енергетика в корема.

— *Ей!* — изпъшка Тед и се преви одве. — *Престани!*

— *Andale, andale!* — извика Гардънър и започна да налага Тед с чадъра — напред, назад, напред, назад, напред, назад. Лентичката, която държеше чадъра прибран около дръжката му, се откачи. Чадърът, все още затворен, но вече разхлабен, плющеше около дръжката. — *Arriba, arriba!*

Тед бе загубил вече твърде много от присъствието на духа си, за да подновява нападението или да мисли за нещо друго, освен за бягство. Той се обърна и побягна. Гардънър го подгони, с крясъци, като удряше гърба и основата на врата му с чадъра. Той се смееше... ала нямаше нищо смешно. Главата му ечеше и бумтеше. Що за победа бе това, да вкараш дори най-добрия човек от този сорт в разправия, макар и временна? Или да принудиш жена му да се разплаче? Или да го биеш със затворен чадър? Щеше ли някое от тези неща да накара атомната централа „Ирокез“ да не бъде пусната в действие другия май? Щеше ли някое от тези неща да спаси онова, което бе останало от неговия нещастен живот или да убие онези проклети червейчета вътре в него, които не спираха да копаят, дъвчат и растат, изяждайки последните остатъци от здравия му разум?

Не, разбира се, че не. Но за момента, безсмисленото движение напред бе всичко, което имаше значение... защото само то му бе останало.

— *Arriba*, копеле такова! — крещеше той и преследваше Тед из столовата.

Тед бе вдигнал ръце към главата си и ги размахваше край ушите си. Приличаше на човек, нападнат от прилепи, пък и чадърът *наистина* напомняше донякъде прилеп, като се издигаше и спускаше с плющене.

— Помогнете ми! — изквича Тед. — Помогнете ми, този човек полудя!

Но всички отстъпваха назад, с разширени от страх очи.

Хълбокът на Тед се удари в единия край на бюфета. Масата се олюля напред и нагоре, сребърните прибори се плъзнаха по наклонената плоскост на свличащата се покривка, чиниите падаха и се чупеха по пода. Купата за пунш „Уотърфорд“ на Арбърг гръмна като бомба и една жена изпищя. Масата запази равновесие за миг и след това се прекатури.

— Помощ? Помощ? *Поооомощ!*

— *Andale!* — Гардънър стовари чадъра върху главата на Тед с особено силен замах. Пружинката му се задейства и чадърът се отвори с приглушено свистене. Сега Гардънър приличаше на някоя полудяла Мери Попинз, преследваща Тед Енергетика с чадър в едната ръка. По-късно щеше да му хрумне, че отварянето на чадър в къщата носи нещастие.

Някакви ръце го сграбчиха изотзад.

Той се извъртя, с очакването, че Арбърг е приключил с неуместния си пристъп и се е върнал да възобнови опита си да изхвърли негодника.

Не беше Арбърг. Беше Рон. Той все още изглеждаше спокоен — но в лицето му имаше нещо, нещо ужасно. Да не беше съчувствие? Да, Гардънър видя, че е точно това.

Изведнъж чадърът вече не му беше нужен. Той го захвърли встрани. Столовата остана съвършено тиха за момент, като се изключи забързаното дишане на Гардънър и шумното, задавяно от хлипове пъхтене на Тед. Прекатурената маса на бюфета лежеше сред купчина лен, счупен порцелан, натрошен кристал. Миризмата на разлят ромов пунш се издигаше в навлажняваща очите мъгла.

— Патриша Маккардъл е на телефона, говори с ченгетата — рече Рон — и когато става дума за Бек Бей, те пристигат бързо. Трябва да

изчезваш оттук, Джим.

Гардънър се огледа и видя групички гости, застанали покрай стените и по праговете, и всички го гледаха с едни и същи разширени, уплашени очи. „До утре те няма да си спомнят дали причината е била атомната енергия, Уилям Карлос Уилямс или колко ангела могат да танцуват на върха на една игла“, помисли си той. „Половината от тях ще кажат на другата половина, че съм се опитал да сваля жена му. Просто този добър, стар любител на забавленията съпругоубиец Джим Гардънър мръднал и спукал от бой един от мъжете с чадър. Освен това и сипал около половин литър уиски между плоските гърди на жената, която му дала работа, когато нямал никаква. Атомна енергия ли, какво общо има пък тя с всичко това?“

— Каква безбожна бъркотия — дрезгаво рече той на Рон.

— Дявол да го вземе, има да говорят за това с години — възкликна Рон. — Най-хубавото четене, което са чували някога, последвано от най-хубавото проваляне на вечеринка, което някога са виждали. А сега се размърдай. Дигай си задника към Мейн. Аз ще ти се обадя.

Тед Енергетика, с разширени и насълзени очи, направи опит да се хвърли към него. Двама младежи — единият беше бармана — го задържаха.

— Сбогом — каза Гардънър на струпаните купчинки хора. — Благодаря за прекрасната вечер.

Той отиде до вратата и се обърна.

— И дори да забравите всичко друго, помнете за левкемията и децата. Помнете...

Ала това, което те щяха да запомнят, беше как млати Тед с чадъра. Видя го изписано по лицата им.

Гардънър кимна и тръгна по коридора, покрай Арбърг, който все още стоеше с вкопчени в гърдите ръце и мърдаше устни. Гардънър не погледна назад. Той ритна встрани поставката за чадъри, отвори вратата и излезе навън в нощта. Повече от всякога му се искаше да удари една глътка и предположи, че трябва да е намерил къде, защото някъде тогава падна в корема на голямата риба и мракът го погълна.

[1] Автор на книги за деца. — Б.пр. ↑

[2] Трудна за разбиране книга (фр.). — Б.пр. ↑

[3] Спадане на телесната температура под нормалната от прекомерно охлаждане. — Б.пр. ↑

ШЕСТ ГАРДЪНЪР ВЪРХУ СКАЛИТЕ

1

Сега, дълго след зазоряване на сутринта на 4 юли 1988 година, Гардънър се събуди — свести се, по-точно — близо до ръба на каменния вълнолом, който се простира към Атлантика, недалеч от Увеселителния парк Аркадия, край плажа Аркадия в Ню Хампшир. Не че тогава Гардънър знаеше къде се намира. Той не помнеше почти нищо друго, освен собственото си име, фактът, че е в състояние, както изглеждаше, на почти пълна физическа агония и някак по-маловажния факт, че очевидно едва не се бе удавил през нощта.

Лежеше на една страна, а краката му киснеха във водата. Предполагаше, че когато снощи се е довякъл тук, е бил на високо и сухо, но явно се бе претърколил в съня си и полека се бе свлякъл надолу по стръмния северен склон на вълнолома... а сега настъпваше приливът. Ако бе закъснял още половин час със събуждането си, предполагаше, че като нищо щеше просто да бъде отнесен от скалите на вълнолома, както изкарана на брега лодка може да бъде отнесена от пясъчен насип.

Едната му обувка още се намираше на крака му, но бе подгизнала и неизползваема. Гардънър я изрита от себе си и апатично загледа как потъва надолу в зеленикавия мрак. „Да имат раците в какво да серат“, помисли си той и седна.

Болката, която прониза главата му, беше толкова силна, че за миг помисли да не е получил удар. Реши, че е оцелял цялата тази нощ върху вълнолома, само за да умре от емболия на другата сутрин.

Болката малко се уталожи и светът излезе от сивата мъгла, в която бе потънал. Той си върна способността да преценява точно колко нещастен се чувства. Несъмнено Боби Андерсън би нарекла това „пълното пътуване на тялото“, както в „Наслади се на пълното

пътуване на тялото, Джим. Какво може да бъде по-хубаво от начина, по който се чувстваш след една нощ прекарана в окото на циклона?“

Една нощ ли? Една нощ?

Изключено, скъпа. Това трябва да е било истински *транс*. Съвсем истински и гнусно реален.

Усещаше стомаха си болезнен и подут. Гърлото и синусите му бяха запушени, като че ли бе повръщал. Погледна вляво от себе си и се увери, че случаят беше точно такъв — резултатът бе там, малко над него, край мястото където трябва да е била първоначалната му позиция, подписът на пияницата — огромна гадна локва от засъхваща повръщия.

Господи, цялото тяло го болеше.

Гардънър прекара трепереща мръсна дясна ръка под носа си и усети люспички от засъхнала кръв. Беше му текла кръв от носа. Това му се случваше от време на време след скиорския инцидент край река Сънди през седемнайсетата му година. Можеше направо да разчита, че ще му потече кръв от носа при всяко натряскване.

Към края на всичките му предишни запивания — а това беше първият път, когато стигаше до дъното на свинщината за почти три години — Гардънър бе чувствал същото като сега: прилошаване, което се простираше по-надълбоко от болящата го глава, подутия стомах, подобен на жива гъба пълна с киселина, болките, схванатите мускули. Това дълбоко прилошаване не можеше да бъде наречено дори депресия — то бе усещане за пълна обреченост.

Този път беше по-лошо от всякога, по-зле дори от депресията, последвала Прочутия купон за Деня на благодарността през 1980 година, когато бяха свършили и преподавателската кариера и бракът му. А също се бе стигнало много близо и до свършването на живота на Нора. Беше стигнал до това състояние в Пенъбскотския щатски затвор. От външната страна на килията му седеше един полицай, четеше последния брой на списание „Крейзи“ и си чоплеше носа. По-късно Гардънър научи, че във всички полицейски участъци са наясно с навика на напиващите се до безсъзнание често да излизат от запоите си дълбоко депресирани. Затова ако се намереше свободен човек, той ти хвърляше по едно око, просто за да са сигурни, че няма да превъртиш напълно... поне докато си под тяхното попечителство и си заобиколен от щатското имущество.

— Къде съм? — бе попитал Гардънър.

— А къде мислиш, че си? — върна въпроса полицаят. Той огледа големия зелен сопол, който току-що бе изровил от носа си и после бавно и с явно задоволство го избърса в подметката на обувката си, стъпи долу и го разтърка по черната пръст на пода. Гардънър не можеше да отдели поглед от тази операция и една година по-късно написа стихотворение за нея.

— Какво съм направил?

Като се изключат няколко кратки проблясъка, последните две денонощия му се губеха в пълен мрак. Проблясъците бяха несвързани, като разкъсвания сред облаците, които пропускат несигурни лъчи слънчева светлина, докато приближава бурята. Как носи на Нора чаша чай и започва да ѝ изнася проповедта си за атомните електроцентрали. О, да, централите. Да живеят вечните ядрени централи. Когато умре, последните му думи върху цялата скапана неразбория няма да бъдат „Цъфнала роза“, а „Атомни електроцентрали“. Можеше да си спомни как пада на алеята за коли покрай къщата. Как си взима пица и е толкова пиан, че едри парчета разтопен на ивици кашкавал се изсипва в ризата му и го изгаря по гърдите. Спомняше си, че се обажда на Боби. Обажда ѝ се и ѝ ломоти нещо несвързано, нещо ужасно, а Нора не пицеше ли? *Пицеше?*

— *Какво съм направил?* — попита той по-настойчиво.

Полицаят го изглежда за момент със съвсем неприкрито презрение.

— Простреля жена си. Ето какво си направил. Хубава си я свършил, а?

И той се върна към списанието си „Крейзи“.

Тогава беше зле. Сега се чувстваше още по-зле. Това бездънно усещане на самопрезрение, разяждащата сигурност, *че си направил лоши неща, които не можеш да си спомниш*. Не чак толкова малко чаши шампанско на новогодишното празненство, където си нахлупи върху главата сенника на един лампион и затанцува буги из стаята, докато той ти се смъкваше върху очите, а всички присъстващи (с изключение на жена ти) смятаха, че това е най-забавното нещо, което са виждали през *живота* си. Без да знаят, че си вършил забавни неща като набиване на декани. Или прострелване на съпруги.

Този път беше по-зле.

Как бе възможно да е по-зле от тогава с Нора?

Имаше *нещо*. В момента главата го болеше прекалено силно, за да направи дори опит да възстанови последния неизвестен период от време.

Гардънър погледна надолу към водата — вълните равномерно се покачваха към мястото, където беше седнал, подпрял лакти на коленете си, с отпусната глава. Когато гребените отминаха, той видя малки рачета и лъскави зелени водорасли. Не... всъщност не водорасли. Зелена тиня. Като сополи.

Застреля жена си... хубава си я свършил, а?

Гардънър стисна очи срещу подлудяващото пулсиране на болката, после ги отвори пак.

„Скачай вътре“, помами го нежно някакъв глас. „Искам да кажа, какво пък, по дяволите, наистина не ти трябва повече тия лайна, нали? Играта свърши. По неофициални данни. Радиоактивен дъжд. Да бъде включен отново в списъка, когато Великото Колело на Карма се завърти в другия живот... или в онзи след него, ако трябва да прекарам следващия като си плащам за този в кожата на някой торен бръмбар или нещо подобно. Сваляй доспехите, Гард. Скачай. При сегашното ти състояние и двата ти крака ще се схванат и всичко ще свърши бързо. Във всички случаи ще е по-добре от нара в затворническата килия. Хайде, скачай.“

Той се изправи и застана олюляващ се върху скалите, с вперен във водата поглед. Само една голяма стъпка, това беше всичко. Можел е да я направи и в съня си. Майка му стара, едва не я бе направил.

Не още. Искам първо да говоря с Боби.

Онази част от съзнанието му, която продължаваше да копнее за още мъничко живот, се вкопчи в тази идея. Боби. Боби беше единственото в стария му живот, което все още някак изглеждаше цяло и добро. Боби си живееше там в Хейвън, пишеше си уестърните, все още със здравия си разум, все още негова приятелка, макар и да не му бе вече любовница. Неговият последен приятел.

Искаш първо да говориш с Боби, а?

Защо? За да минеш и последната граница като забъркаш и нея ли? Господ ти е свидетел, че доста си се старал да го направиш. Тя има полицейско досие благодарение на теб, а без съмнение и своя

собствена папка във ФБР. Не намесвай Боби в това. Скачай и престани да забъркваш каши.

Той се люшна напред, почти съвсем готов да го направи. Онази част от него, която все още искаше да живее, изглежда бе изчерпала аргументите си, не й бяха останали тактики за отлагане. Би могла да изтъкне, че се бе опазил трезвен — повече или по-малко — през последните три години, не беше изпадал в неконтролируемо състояние, откакто ги бяха арестували с Боби в Сийбрук през 1985. Но този довод беше несериозен. Като се изключеше Боби, той вече бе напълно сам. Мозъкът му беше объркан почти през цялото време и се връщаше отново и отново — дори в трезво състояние — на въпроса за атомните електроцентрали. Той съзнаваше, че първоначалните му гняв и загриженост се бяха превърнали в мания... ама съзнаването и реабилитирането съвсем не бяха едно и също. Поезията му се бе изродила. Мозъкът му се бе изродил. И най-лошото от всичко беше, че когато не пиеше, му се искаше да го прави. *Просто болката вече ме съпътства непрекъснато. Аз съм като бомба, която се разхожда наоколо и си търси място, където да избухне. Време е да се обезвредя.*

Добре тогава. Добре. Гардънър затвори очи и се приготви.

Щом го направи, го завладя странна увереност, толкова силно интуитивна, че беше почти прозрение. Той усети, че Боби има нужда да говори с „него“, а не обратното. Че това не е някакъв номер на неговия мозък. Тя действително бе изпаднала в беда. В *голяма* беда.

Гард отвори очи и се огледа, като човек, който се събужда от дълбок транс. Ще намери телефон и ще й се обади. Няма да каже: „Ей, Боби, пак загубих контрол над себе си“, нито: „Не знам къде се намирам, Боби, но този път няма никакво чоплецо си нося ченге, което да ме спре“. Ще каже: „Хей, Боби, как я караш?“ и когато тя му отвърне, че всичко е наред, по-добре от всякога, нахлуваме внезапно с бандата на Джеймс в Нортфийлд или препускаме из прерията с Бъч Касиди и Сънданс Кид в търсене на нови територии и, между другото, Гард, как е твоята собствена неспокойна личност, Гард ще й каже, че е добре, за разнообразие пише няколко хубави неща, мисли да иде до Върмонт за малко, да се види с приятели. После ще се върне върху края на вълнолома и ще скочи. Никакви глезотии. Просто ще се плюсне по корем в мъртвата зона. Това му се виждаше подходящо: в края на краищата по този начин се бе оправял и в живота. Океанът се

намираше тук от близо милиард години. Щеше да почака още пет минути, докато свърши тази работа.

Ама няма да тръсваш всичко върху нея, чуваш ли? Обещай ми, Гард. Никакви издънки и циврене. Предполага се, че си неин приятел, а не еквивалент на гадната ѝ сестра от мъжки пол. Никакви такива лайна.

Беше нарушавал обещания през живота си, Господ му бе свидетел — поне няколко хиляди от тях към себе си. Но това щеше да го спази.

Той трмаво се изкатери върху вълнолома. Земята беше груба и камениста, наистина добро място да си счупиш глезена. Огледа се равнодушно наоколо за орфания си кафяв сак, който винаги взимаше със себе си, когато заминаваше на четене или просто на екскурзия, мислейки си, че може да се е заклепил в някоя от дупките между скалите или просто да лежи някъде наблизо. Нямаше го. Той беше стар другар, орфан и очукан, придружавал го още от последните мъчителни години на брака му, нещо, което бе успял да запази, докато всички ценности се бяха загубили. Е, сега най-последно и сакът бе изчезнал. Дрехи, четка за зъби, сапун в пластмасова кутийка, няколко ивички сушен бекон (понякога Боби се забавляваше като сушеше бекон в бараката си), два-сетдоларова банкнота пхнатата под дъното на сака... и всичките му непубликувани стихове, разбира се.

Стиховете бяха най-малката от тревогите му. Тези, които бе написал през последните две години и на които беше дал страхотно остроумното и жизнерадостно заглавие „Радиационен цикъл“, бяха предоставени на петима различни издатели и отказани от всичките пет. Един анонимен редактор бе написал: „Поезията и политиката рядко се смесват добре; поезията и пропагандата — никога“. Тази кратка проповед беше съвършено вярна, той си го знаеше... и въпреки това не бе могъл да спре.

Е, приливът ги беше зачеркнал с Окончателния син молив. „Иди и направи със себе си същото“, каза си той и бавно се повлече по вълнолома към плажа, като си мислеше, че разходката му до мястото, където се бе свестил, трябва да е била изключителна демонстрация на смъртно опасно цирково изкуство. Той вървеше, червеното и подпухнало лятно слънце изгриваше от Атлантическия океан зад гърба

му, далеч пред него се протягаше уморената му сянка, а на плажа някакво хлапе по дънки и фланелка пукаше фишеци.

2

Чудо: оръфаният му сак все пак не беше загубен. Той лежеше обърнат с дъното нагоре върху плажа, точно над линията на пълния прилив, с обърнат към Гардънър отворен цип, приличен на голяма кожена уста, захапала пясъка. Гард го вдигна и погледна вътре. Всичко беше изчезнало. Дори окъсаното му бельо. Дръпна нагоре имитиращото кожа дъно на сака. Двайсетачката също я нямаше. Наивна надежда, твърде бързо попарена.

Гардънър пусна сака. Бележниците му, и трите, лежаха малко по-нататък на плажа. Единият се подпираше на кориците си, оформил нещо като палатка, вторият лежеше мокър точно под линията на прилива, раздул се до размерите на телефонен указател, а вятърът лениво прелистваше страниците на третия. „Да не ти пука“, мина през ума на Гардънър. *Тъпотииите на едно магаре.*

Хлапето с фишеците се приближи към него... но не прекалено. „Иска да има възможност скоростно да се омете, ако се окажа толкова страшен, колкото несъмнено изглеждам“, помисли Гардънър. „Умно дете.“

— Тия работи твои ли са? — попита хлапето. На фланелката му беше показано момче, което се пръска и от него се разлива храна. ЖЕРТВА НА УЧИЛИЩНИЯ ОБЯД, поясняваше надписът.

— Да — отвърна Гардънър. Той се наведе, вдигна подгизналия бележник, поогледа го и пак го хвърли на земята.

Детето му подаде другите два. Какво можеше да каже? *Не си прави труда, хлапе? Стихотворенията са боклук, хлапе? Поезията и политиката рядко се смесват добре, хлапе, поезията и пропагандата — никога?*

— Благодаря — рече той.

— Нищо. — Детето хвана сака така, че Гардънър да пусне пак вътре двата сухи бележника. — Изненадан съм, че изобщо нещо ви е останало. Тука е пълно с майстори на кражбата през лятото. Заради парка, предполагам.

Хлапето посочи с палец и Гардънър видя върху фона на небето силуета на стръмна конструкция с увеселително влакче. Първата му мисъл беше, че по някакъв начин е успял да мине със запивания целия път на север до Стария плаж с овощната градина преди да загуби съзнание. Повторният поглед промени впечатлението. Нямаше кей.

— Къде се намирам? — попита Гардънър и съзнанието му го върна към зловещо пълните подробности на килията и бъркация си в носа полицай. За миг беше сигурен, че детето ще каже: „А къде мислиш, че се намираш?“.

— На плажа Аркадия — хлапето прозвуча полуизненадано, полупрезрително. — Трябва действително здравата да сте се подредили тази нощ, господине.

— Тази нощ и нощта преди — припя Гардънър с леко дрезгав и малко зловещ глас — томичукалата чукат на вратата.

Детето премига изненадано срещу Гардънър... след което го очарова като неочаквано добави строфи, които никога преди не беше чувал.

— Искам да изляза, но от страх дори няма да погледна томичукалата.

Гардънър се усмихна широко... но усмивката му се превърна в гримаса от нов пристъп на болка.

— Къде си чул това, моето момче?

— От мама. Като бях малък.

— И аз чух за томичукалата от майка си — поясни Гардънър, — ама не знаех тази част.

Хлапето вдигна рамене, сякаш за да покаже, че темата е престанала да предизвиква в него, какъвто и да било интерес.

— Тя имаше навика да съчинява всякакви щуротии. — То премери с поглед Гардънър. — Имате ли болки?

— Моето момче — тържествено се приведе напред Гардънър, — казано с безсмъртните думи на Ед Сандърс и Тюли Къпфербърг, чувствам се като домашно направено лайно.

— Имате вид на човек, който е бил пиян доста дълго време.

— Така ли? А ти по какво познаваш?

— По мама. Тя винаги или почваше да приказва странни неща като тия за томичукалата, или се чувстваше прекалено зле, за да говори.

— Спряла ли е да пие?

— Да. Автомобилна катастрофа — отвърна детето.

Гардънър изведнъж го затресе. Момчето изглежда не забелязваше. То изучаваше небето, следеше полета на една чайка. Тя прекосяваше синевата на утринното небе, покрито с ефирни люспи от перести облаци, стана черна за миг, докато прелиташе пред червеното око на изгряващото слънце, после кацна на вълнолома, където започна да кълве нещо, което чайките вероятно намираха за вкусно.

Гард погледна от чайката към детето, чувствайки се объркано и странно. Всичко това определено започваше да придобива някакъв поличбен смисъл. Хлапето знаеше за измислените томичукала. Колко деца в света бяха чували за тях и какви бяха вероятностите Гардънър да се натъкне на такова, което и (а) знае за тях, и (б) е загубило майка си благодарение на алкохола?

Хлапето бръкна в джоба си и извади няколко преплетени фишека. „Сладката птица на младостта“, помисли си Гардънър и се усмихна.

— Искаш ли да гръмнеш един, два? Да отпразнуваш Четвърти? Може да ти повдигнат настроението.

— Четвърти ли? Четвърти „юли“! Това ли сме днес?

Детето го възнагради със суха усмивка.

— Не е Деня на залесяването.

Двайсет и шести юни беше... той започна да брои отзад напред. Боже милостиви! Цели осем дни му се губеха в мрак. Е... не съвсем. Така всъщност щеше да е по-поносимо. Ивици светлина, съвсем не добре дошли, започнаха да отделят части от тази тъмнина. Мисълта, че е наранил някого — *пак* — вече се надигаше в ума му като увереност. Искаше ли да знае кой

(аргълбаргъл)

е било това и какво му или й беше направил? Май не. Най-добре да се обади на Боби и да свърши със себе си, преди да си е припомнил.

— Господине, как получихте този белег на челото?

— Блъснах се в дърво, докато карах ски.

— Обзалагам се, че е боляло.

— Да, дори повече от сега, но не кой знае колко. Знаеш ли къде има обществен телефон?

Детето посочи към една постройка с ексцентричен зелен покрив, която се издигаше на около километър по-нататък край плажа. Тя увенчаваше ронещ се гранитен нос и приличаше на извадена от корица на евтин готически роман. Трябва да беше курортна атракция. След моментно замисляне Гард се сети за името ѝ.

— Това е „Алхамбра“, нали?

— Точно тя и единствената.

— Благодаря — кимна Гардънър и тръгна натам.

— Господине?

Той се обърна.

— Тази последната книга не си ли я искате? — Хлапето посочи към мокрия бележник, който лежеше под линията на прилива. — Бихте могли да я изсушите.

Гардънър поклати глава.

— Моето момче — каза той, — аз не мога да изсуша дори *себе си*.

— Сигурен ли сте, че не искате да гръмнете няколко фишека?

Гардънър с усмивка поклати глава.

— А ти внимавай с тях, обещаващ ли? Човек може да се нарани с неща, които гърмят.

— Добре. — То се усмихна, малко срамежливо. — Майка ми казваше същото, доста време преди да... знаете.

— Знам. Как се казваш?

— Джак. А вие?

— Гард.

— Весел Четвърти юли, Гард.

— Весел Четвърти, Джак. И се пази от томичукалата.

— Които чукат на моята врата — съгласи се сериозно детето и обърна към Гардънър поглед, изпълнен със странно познание.

За миг на Гардънър му се стори, че ще изживее второ прозрение („кой би могъл да предположи, че махмурлукът бил толкова възприемчив към психическите еманации на вселената?“ попита горчиво саркастичен вътрешен глас). Не знаеше точно за какво се отнасяше, ала то го накара отново да изпита неотложна нужда да говори с Боби. Махна на детето и закрачи по плажа. Вървеше с бърза, равномерна походка, макар че краката му затъваха в пясъка, отделяха

се трудно, тежаха. Скоро сърцето му се разблъска, а главата му бучеше толкова силно, че очите му сякаш пулсираха.

„Алхамбра“ изобщо нямаше вид да се приближава.

Забави ход или ще получиш инфаркт. Или удар. Или и двете.

И той действително забави ход... след което се сепна от очевидната нелепост на тази постъпка. Ето го тук, крои планове как след около петнайсетина минути да се удави, но междувременно си щади сърцето. Сети се за стария виц с осъдения, който отхвърля предложената му от капитана на взвода за разстрел цигара, с думите: „Опитвам се да ги откажа“.

Гардънър отново ускори крачка и сега тласъците болка започнаха да отмерват в равномерни пулсации безсмисленото стихче:

*Късно тази нощ и нощта преди
томичукалата чукат на вратата.
Боби бе разумна, а аз откачих,
но преди да дойдат томичукалата.*

Той спря. *Какви са тия говна за томичукала?*

Вместо отговор, пак прозвуча онзи дълбок глас, ужасяващ и въпреки това абсолютно несъмнен, като крясък на гмурец, понесъл се над притихнало езеро: *Боби е в беда.*

Гард отново тръгна, възвърна си предишната енергична крачка... а после се втурна напред дори още по-бързо. *Искам да изляза, но от страх дори няма да погледна томичукалата.*

Той заизкачва избелелите от времето стъпала, които водеха нагоре, по склона на гранитния нос, от плажа към хотела, когато прокара ръка под носа си и видя, че пак му тече кръв.

3

Гардънър изкара точно единайсет секунди във фоайето на „Алхамбра“ — достатъчно дълго, за да може регистраторът да забележи, че няма на краката си обувки. Той кимна на един здравеняк,

когато Гардънър започна да протестира и двамата го изхвърлиха като мръсна котка.

„Щяха да ме изритат, дори и да носех обувки“, осъзна Гард. „По дяволите, та аз сам бих се изритал.“

В стъклото на хотелската врата бе хвърлил един хубав поглед върху себе си. Прекалено хубав. Беше успял да изтрие по-голямата част от кръвта по лицето си с ръкав, ама все още се виждаха следи от нея. Очите му бяха кървясали и облепени. Едноседмичната му брада го караше да изглежда като таралеж около шест седмици след смяна на бодлите. В буржоазния летен свят на „Алхамбра“, където мъжете бяха мъже, а жените носеха тенис полички, той приличаше на мъжка бездомна бабичка.

Тъй като само най-ранобудните се бяха размърдали, портиерът си направи труда да го осведоми, че има телефон в бензиностанцията.

— Там, където се пресичат магистрала I и шосе 26. А сега се омитай, преди да съм извикал ченгетата.

Ако бе изпитвал нужда да научи нещо повече за себе си, отколкото вече му беше известно, можеше да го види в отворените очи на портиера.

Гардънър бавно се повлече обратно по склона към бензиностанцията. Чорапите му шляпаха и залепваха за асфалта. Сърцето му блъскаше като хъхрещ двигател на форд модел Т, който е свикнал на твърде много усилено каране и твърде малко поддържане. Можеше да почувства как главоболието му се измества наляво, където вероятно щеше да се съсредоточи в точка с размера на иглено връхче... ако плановите му станеха такива, че да живее толкова дълго, във всеки случай. И изведнъж той отново беше на седемнайсет.

Беше на седемнайсет и се занимаваше не с атомни електроцентрали, а с мадами. Нейното име беше Анмари и той си мислеше, че съвсем скоро ще успее да го направи с нея, ако не загуби присъствие на духа. Ако се владееше. Може би дори още тази вечер. Но част от това да се владее включваше доброто му представяне днес. Днес, точно тук, на една от средно стръмните писти в планината Виктъри, щата Върмонт. Той гледаше надолу към ските си и наум си преговаряше какво е необходимо да направи, за да спре по всички правила, преговаряше си, както би се подготвял за изпит, който иска да издържи, макар да знаеше, че е още твърде нов в този спорт, а Анмари

не е, и някак му се струваше, че тя няма да е толкова склонна да му бутне, ако приключи първия си ден във вид на снежна топка в края на пистата за начинаещи. Нямахше нищо против да изглежда малко *неопитен*, стига да не ѝ се видеше направо *глупав*, затова стоеше там, зяпаше тъпо в краката си вместо натам, където отиваше, което беше право към един чворест стар бор с боядисана върху ствола му предупредителна червена ивица, и единствените звуци около него бяха вятърът в ушите му и сухо плъзгащия се под ските му сняг, като всичко се сливаше в един успокояващ шушнец звук: *Шшшшш...*

Единствено нахлуването на стихчето в спомена му го накара да спре близо до бензиностанцията. То дойде и остана, пулсиращо в ритъма на сърцето му и бумтенето на главата му. *Късно тази нощ и нощта преди, томичукалата чукат на вратата.*

Гард се закашля, усети медния, неприятен дъх на собствената си кръв и изплю червеникава на цвят хрчка върху покритата с боклуци пръст на банкетата. Спомни си, че бе питал майка си кои или какво са томичукалата. Не можеше да си спомни какво и дали изобщо му беше отговорила, но знаеше, че винаги ги бе смятал за разбойници, крадци, които правят обирите си на лунна светлина, убиват в сенките и заравят жертвите си в най-тъмния час на нощта. А не беше ли прекарал и един мъчителен, безкраен половин час в мрака на спалнята си, преди сънят да реши най-после да се покаже милостив и да го приеме, мислейки си, че те може да са и канибали, освен крадци? Че вместо да заравят жертвите си в мрака на нощта, може би ги сготвят и... ъ-ъ-ъ...

Гардънър обви изтънели ръце (горе в циклона изглежда не се бе намерил нито един ресторант) около гърдите си и потрепери.

Той пресече шосето пред бензиностанцията, която беше украсена за празника, ала още не бе отворена. Отпред имаше плакати БОГ ДА БЛАГОСЛОВИ АМЕРИКА и НИЕ ОБИЧАМЕ СИУКСИТЕ! Телефонният автомат се намираше върху стената на сградата. Гардънър с благодарност установи, че е от новите. От него можеше да се набира междуградска линия без да се пускат никакви пари. Това поне му спестяваше унижението да прекара част от последната си сутрин в просия по шосетата.

Натисна нулата и му се наложи да спре. Ръката му неудържимо трепереше, по цялата си дължина. Той стисна слушалката между ухото и рамото си, като по този начин си освободи и другата ръка. Сграбчи с

нея дясната си китка, за да я задържи неподвижна... поне доколкото беше възможно. Сега, с вид на стрелец по отдалечена мишена, той използва показалеца си, за да натисне бутоните с бавни и ужасно съсредоточени движения. Роботският глас му каза или да набере номера на телефонната си кредитна карта (изискване, което Гард си помисли, че би бил напълно неспособен да изпълни, дори да притежаваше такава карта) или нула за телефонистката. Гардънър чукна нулата.

— Здравейте, весело прекарване на празника, тук е Ейлийн — изчурулика жизнерадостно гласче. — Бихте ли ми казали сметката си, моля?

— Здравей, Ейлийн, весело прекарване и на теб — каза Гард. — Бих искал разговор за сметка на отсрещния номер, обаждат се Джим Гардънър.

— Добре, Джим.

— Не — изведнъж реши той. — По-добре й кажи, че се обаждат Гард.

Щом телефонът на Боби там, в Хейвън, започна да звъни, Гардънър се обърна и загледа изгряващото слънце. То беше дори още по-червено от преди, издигаше се към тънкия пласт сгъстяващи се перести облаци като голяма кръгла пришка в небето. Слънцето, заедно с облаците, събудиха спомена за още едно детско стихче в съзнанието му: „Червено слънце вечерта, моряко, пей си песента. Червено слънце сутринта, моряко, прибери платна“. Гард не разбираше нищо от червени слънца сутрин „или“ вечер, но знаеше, че тези деликатни разпръснати облачета бяха сигурен предвестник за дъжд.

„Прекалено много проклети стихчета станаха като за последна сутрин на земята“, помисли си той раздражено. „Смятам да те събудя, Боби. Смятам да те събудя, ала ти обещавам да не го правя никога повече.“

Но там нямаше никаква Боби за събуждане. Телефонът звънеше и това беше всичко. Звънеше... звънеше... звънеше.

— Номерът не отговаря — му съобщи телефонистката, просто в случай че е глух или пък за няколко секунди е забравил какво прави и е държал слушалката на задника вместо на ухото си. — Желаете ли да опитам пак по-късно?

Да, може. Ама ще трябва да го направя от бюрото на свети Петър, Ейлийн.

— Добре — отвърна той. — Приятно прекарване.

— Благодаря, Гард!

Гардънър дръпна слушалката от ухото си, като че ли го бе ухапала и се втренчи в нея. За миг гласът така *силно* бе заприличал на Бобиния... така дяволски *силно*...

Той долепи отново слушалката до ухото си и стигна до „Как ме наре...“ преди да осъзнае, че жизнерадостната Ейлийн е затворила.

Ейлийн. Ейлийн, не Боби. Но...

Тя го бе нарекла Гард. „Боби“ беше единствената, която...

Не. По-добре ѝ кажи, че се обажда Гард.

Ето. Съвсем разумно обяснение.

Тогава защо не *изглеждаше* такава?

Гардънър бавно затвори. Стоеше до стената на бензиностанцията с мокри чорапи, измачкани панталони и извадена от тях риза, а сянката му беше дълга, дълга. Стегната групичка мотоциклети профуча по магистрала I на път към Мейн.

Боби е в беда.

Ще бъдеш ли така добър да престанеш? Това са глупости, както Боби сама би ти казала. Някой да ти е разправял, че единственият празник, в който човек може да си иде вкъщи е Коледа? Прибрала се е в Ютика за Великолепния Четвърти, това е всичко.

Да. Разбира се. Беше толкова правдоподобно Боби да се е прибрала в Ютика за Четвърти, колкото той да си наеме жилище в района на новата ядрена електростанция в Бей Стейт. Ан вероятно щеше да отбележи празника като обсипе Боби с ракети М-80.

Е, може пък да са я поканили някъде да води парада, в някое от онези нейни каубойски градчета, за които вечно пише. Дедуд, Абилин, Додж Сити, на някое такова място. Ти направи каквото можеш. Сега иди да си довършиш започнатото.

Умът му не положи никакво усилие да влиза в спор. Нещо, с което можеше да се справи. Вместо това той само изложи отново първоначалната си теза: *Боби е в беда.*

Просто ти служи за извинение, бързо копеле такова.

Но не мислеше така. Интуицията прерастваше в увереност. И независимо дали бяха глупости или не, този глас продължаваше да

настоява, че Боби е закъсала. Реши, че личната му работа щеше да почака, докато по един или друг начин не узнаеше истината. Както сам си бе казал не много отдавна, океанът нямаше да му избяга.

— Може томичукалата да са я хванали — изрече той на глас, след което се засмя — изплашено, дрезгаво кратко изсмиване. Започваше да полудява, хубаво.

СЕДЕМ ГАРДЪНЪР ПРИСТИГА

1

Шшшшш...

Той гледа надолу към ските си, гладки кафяви дървени ленти, летящи по снега. Започна да гледа надолу, само за да се увери, че държи ските добре и успоредно, не иска да изглежда като някакъв левак, който изобищо няма работа тук. Сега е почти хипнотизиран от плавната скорост на ските, от кристалния блясък на снега, отминаващ между тях в равна бяла лента, двайсет сантиметра. Не съзнава състоянието си на полухипноза, докато Анмари не изпищява: Гард, внимавай! Внимавай!

Усещането е като свестяване след слаба доза. Тогава осъзнава, че се е намирал в полутранс, че е гледал прекалено дълго надолу в тази блестяща, летяща лента.

Анмари пищи: „Християнка! Гард! Християнка!“.

Тя пищи отново и този път наистина ли му казва да падне, просто да падне? Господи, човек може да си счупи крак по този начин!

В тези последни секунди преди хрущящия удар, той все още не може да проумее, как нещата стават толкова бързо сериозни.

По някакъв начин е успял да отиде далече в лявата страна на пистата. Борове и смърчове, с натежали от сняг синьо-сиви клони, прелитат като в мъгла на по-малко от два метра от него. Профучава край един показал се от снега камък; лявата му ска не успява да го закачи за сантиметри. Обзет от смразяващ ужас Гард осъзнава, че напълно е загубил контрол, забравил е всичко, на което го учеше Анмари, маневри, толкова лесни на вид, когато ги правиш на детските писти.

И сега се движеше... с колко? Трийсет километра в час? Четирийсет? Петдесет? Леден въздух реже страните му и той

вижда как линията на дърветата покрай писта „Права стрела“ все повече се приближава. Неговата собствена права стрела е станала лек диагонал. Лек, ала все пак достатъчно кривнат, за да е смъртоносен. Вижда, че пътят му скоро ще го изведе окончателно извън пистата и „тогава“ щеше да спре, можеше да се обзаложи, тогава щеше да спре много бързо.

Анмари пак изпищява и Гард си мисли: „Християнка? Наистина ли го казва? Та аз не мога да направя дори «рало», а тя иска от мен да изпълня «християнка»?“

Опитва се да завие надясно, но ските му упорито си остават на курса. Той вече може да види дървото, в което ще се удари, голям, чепат, стар бор. Около чворестия му ствол е направена с боя червена ивица — напълно излишен знак за опасност.

Пак се опитва да обърне, ала е забравил как се правеше.

Дървото се раздува, сякаш то се е втурнало срещу него, докато той самият стои на място; вижда грапави издутини, шръкнали остри отчупени клони, на които може да се наниже, вижда резки по старата кора, вижда капките, където червената боя е потекла.

Анмари изпищява отново и той осъзнава, че също пищи.

Шшишиш...

2

— Господине? Господине, добре ли сте?

Гардънър рязко седна, стреснат, като очакваше да плати за това движение с нетърпимо пронизваща главата му болка. Но болка нямаше. За момент му се зави свят, което можеше да се дължи на глад, ала главата му беше бистра. Главоболието бе преминало съвсем внезапно, докато беше спал — може би дори, докато бе сънувал самата злополука.

— Добре съм — отговори той и се огледа.

Главата му избумка... при съприкосновението си с някакъв барабан. Едно момиче с отрязани до коленете дънки се засмя.

— Прието е да се удря с палки, човече, а не с глава. Мърморехте нещо насън.

Гард видя, че се намира в микробус... и всичко си дойде на мястото.

— Така ли?

— Да. Не беше приятно.

— И сънят ми не беше приятен — отвърна Гардънър.

— Дръпнете си веднъж от това — предложи момичето и му подаде цигара от марихуана. Цигарето, в което беше пъхната, бе останало от добрите стари времена: на него се мъдреше Никсън в синя риза, разперил пръстите и на двете си ръце в характерния жест двойно V, който вероятно и най-възрастният от другите петима в този микробус не си спомняше. — Гарантирано лекува всякакви лоши сънища — добави момичето тържествено.

Точно така ми казаха и за алкохола, лейди Дей. Но понякога лъжат. Запомни това от мен. Понякога лъжат.

Той дръпна лекичко веднъж от учтивост и почти веднага усети как главата му започва да олеква. Върна цигарата на момичето, което седеше облегнато върху плъзгащата се врата на микробуса и рече:

— Бих предпочел да хапна нещо.

— Имам кутия солени бисквити — обади се шофьорът и я подаде назад. — Всичко друго изядохме. Бобъра изяде дори и скапаните сливи. Съжалявам.

— Бобъра е способен всичко да изяде — заяви момичето с рязаните дънки.

Хлапетото на седалката до шофьора се обърна назад. Беше пълничко момче с широко, приятно лице.

— Не е вярно — каза то. — *Не е вярно. Никога не бих изял майка си.*

Всички шумно се разсмяха при тази забележка, включително и Гардънър. Когато най-после беше в състояние, той каза:

— Солените бисквити ще ми дойдат екстра. Наистина.

Така и стана. В началото ядеше бавно, колебливо, като се вслушваше във вътрешностите си за признаци на бунт. Не последва нищо и той взе да яде все по-бързо и по-бързо, докато накрая нагъваше с две ръце, а стомахът му ненаситно поемаше всичко.

Кога бе ял за последен път? Не си спомняше. Някъде в мрака. От досегашния си опит знаеше, че никога не яде много, когато е зает с опити да изпие целия свят — и по-голямата част от онова, което се

опитах да изяде, завършваше в скута му или по предницата на ризата му. Това го накара да се сети за голямата мазна пица, която бе изял — беше се „опитал“ да изяде — вечерта в Деня на благодарността през 1980 година. Вечерта, когато бе прострелял Нора през бузите.

... или можехте да прекъснете единия или и двата очни нерва! Изведнъж яростно кресна в главата му адвокатът на Нора. *Частична или пълна слепота! Парализа! Смърт! Всичко, което този куршум е трябвало да направи, е било да запрати някой зъб в каквато и да е посока, каквато и да е проклета посока въобще! Само един! И недейте да седите там и на всичкото отгоре да ни разправяте глупости как не сте имали намерение да я убие. Като сте стреляли в главата на един човек, какво друго сте целили да направите?*

Депресията на тласъци започна да се връща — големи, черни, километрични вълни. *Трябваше да се самоубиеш, Гард. Не биваше да чакаш.*

Е, може и така да е. Ама да чака помощ от човек като теб, е все едно да си наеме пироманиак да ѝ поправи бензинов резервоар.

Млъквай.

Ти си свършен, Гард. Съсипан. Онова хлапе на плажа несъмнено щеше да те нарече изгърмян фишек.

— Господине, сигурен ли сте, че ви е добре? — попита девойката. Косата ѝ беше червена, подстригана по пънкарски късо. Краката ѝ стигаха приблизително до сливиците.

— Да — отвърна Гардънър. — Не изглеждам ли добре?

— Преди минута изглеждахте ужасно — мрачно изрече тя.

Това го накара да се усмихне — не на казаното от нея, а на сериозността, с която го бе произнесла — и тя му се усмихна в отговор, с облекчение.

Той погледна през прозореца и видя, че пътуваха на север, по отклонението за Мейн — бяха минали само петдесет километра, значи не може да е спал кой знае колко дълго. Перестите облачета от преди два часа бяха започнали да се превръщат в безцветно сиво, което обещавахе дъжд до следобед — вероятно преди да е стигнал до Хейвън, щеше да е тъмно и той да е мокър до кости.

След като беше затворил телефона при бензиностанцията, той си бе събул чорапите и ги беше изхвърлил в кошчето за боклук край едната от бензиновите колонки. После бе отишъл бос до отсрещния

банкет на магистрала 1 и беше застанал край пътя, със стария орфан сак в едната ръка и вдигнат палец на другата, обърнат в посока север.

След двайсетина минути се бе задал този микробус — относително нов додж с номер от щат Делауеър. На страната му бяха изрисувани две електрически китари с кръстосани като мечове грифове, а под тях името на групата: СЪСТАВ НА ЕДИ ПАРКЪР. Микробусът бе спрял и Гардънър се беше затичал към него — задъхан, с блъскащ го по крака сак и пулсираща, нажежена до бяло болка в лявата страна на главата му. Въпреки болката, внимателно изписаният върху вратата на микробуса лозунг го бе очаровал: АКО ЕДИ СВИРИ, НИКОЙ ДА НЕ ЧУКА.

Сега, седнал в задната част на микробуса, напомняйки си да не се обръща много рязко, за да не се блъсне пак в барабаните, Гардънър видя, че се показва разклонението към Стария плаж с овощната градина. В същото време първите капки дъжд зачукаха по предното стъкло.

— Слушай — рече Еди, докато спираше. — Страшно ми е неприятно да те оставя по този начин. Започва да вали, а ти нямаш дори чифт скапани обувки.

— Всичко ще бъде наред.

— *Вие* не изглеждате чак толкова наред — каза тихо момичето с рязаните дънки.

Еди си свали шапката (НЕ ОБВИНЯВАЙТЕ МЕН; АЗ ГЛАСУВАХ ЗА ПАТОКА ХАУАРД, пишеше на козирката) и нареди:

— Кихайте, момчета.

Появиха се портфейли, раздрънчаха се монети в дънкови джобове.

— Не! Ей, благодаря ви, но недейте! — Гардънър усети как гореща кръв приижда към бузите му и запламтява там. Не изпитваше неудобство, а истински срам. Някъде вътре в себе си почувства силно болезнено тупване — и то не беше изтракване на зъбите или костите. Това бе, помисли си той, неговата душа, стоварила се при последното си падане. *Звучеше* дяволски мелодраматично. А как го усещаше ли... ами, усещането беше просто реално. Кое то бе най-ужасното. Просто... реално. „Добре“, помисли си той. „Значи така се чувствал човек. Цял живот слушаш хората да говорят, че някой е стигнал до дъното, ето сега какво било усещането. Това е то. Джеймс Гардънър, който щеше

да бъде Езра Паунд на своето поколение, прибира излишните дребни на кръчмарски състав от Делауеър.“

— Наистина... недейте...

Еди Паркър продължи да поднася поред шапката, все едно нищо не беше казал. В нея се бяха събрали купчина монети и няколко банкноти по един долар. Бобъра получи шапката последен. Той пусна вътре две монети по четвърт долар.

— Вижте — започна Гардънър, — много съм ви благодарен, но...

— Хайде, Бобър — подкани го Еди. — Кихай, скръндза такава.

— Действително, имам приятели в Портланд, просто ще се обадя на някой от тях... пък и може да съм си оставил чековата книжка при онзи мой познат от Фалмът — добави разпалено Гардънър.

— *Бобъра-а е скрън-дза* — започна весело да скандира момичето с рязаните дънки.

— *Бобъра-а е скрън-дза, Бобъра-а е скрън-дза!* — подеха и другите, докато Бобъра, със смях и въртейки очи, добави още четвърт долар и един билет от някаква нюйоркска лотария.

— Ето, всичко ми взехте — заяви той. — Освен, ако не искате да изчакате и резултата от изядените сливи.

Този път и момчетата, и момичето с рязаните дънки се разсмяха неудържимо. Като погледна примирено към Гардънър, сякаш за да му каже: „Нали виждаш с какви идиоти трябва да се разправям? Ясни са ти, нали?“, Бобъра му подаде шапката и той трябваше да я поеме, ако не го бе направил, монетите щяха да се пръснат по пода из целия микробус.

— Наистина — опита се да върне шапката на Бобъра, — аз съм съвсем добре...

— Не си — отсече Еди Паркър. — Така че стига глупости, какво ще кажеш?

— Искам просто да кажа благодаря — рече Гардънър. — В този момент май не мога да измисля нищо друго.

— Е, не е толкова много, че да ти се наложи да го споменаваш в данъчната си декларация — каза Еди, — ама поне ще можеш да си купиш няколко сандвича и едни от онези гумените сандали.

Момичето плъзна встрани вратата на микробуса.

— И гледай да се оправиш — заръча тя. После, преди да е успял да отговори, го прегърна и целуна, с влажни, приятелски, полуотворени устни и аромат на марихуана. — Пази се, голямо момче.

— Ще се опитам.

И точно, когато почти изцяло вече бе излязъл навън, той внезапно, пламенно отново я прегърна.

— Благодаря. Благодаря на всички ви.

Застана върху лентата за спиране до отклонението. Дъждът сега валеше малко по-силно. Страничната врата на микробуса се плъзна в затворено положение. Момичето му махна. Гардънър махна в отговор и микробусът потегли по мокрото шосе. Гард ги изглежда как се отдалечават, с все още вдигната за поздрав ръка, в случай че продължават да гледат назад. По бузите му свободно се стичаха сълзи и се смесваха с дъжда.

3

Изобщо не му се удаде възможност да си купи гумени сандали, но стигна до Хейвън преди мръкване и не му се наложи да върви пеша последните горе-долу петнайсетина километра до къщата на Боби, както се бе опасявал. Човек може да си помисли, че шофьорите са по-склонни да взимат стопаджийи, когато вали, ама точно тогава е най-вероятно да те подминат. На кого му е притрябвала някаква човешка локва върху съседната седалка?

Преди да стигне в Огъста го взе един фермер, който непрекъснато и разпалено се оплакваше от правителството по целия път до границите на Китайския квартал, където остави Гард. Гард извървя няколко километра, като махаше на малкото минаващи коли и се чудеше дали краката му наистина се превръщаха в лед или само така му се струваше, когато един самосвал с грохот и трясък спря до него.

Гардънър се покатери колкото можеше по-бързо в кабината. Тя миришеше на стари дървени трупи и кисела дърварска пот... но беше топла.

— Благодаря — рече той.

— Няма за кво — отвърна шофьорът. — Казвам се Фриман Мос — и протегна ръка.

Гардънър, който нямаше никаква представа, че отново ще срещне този човек в не толкова далечното бъдеще при доста по-невесели обстоятелства, я пое и раздруса.

— Джим Гардънър. Отново благодаря.

— Аре стига вече — каза Фриман Мос.

Той подкара камиона, който се затръска по края на пътя и започна да набира скорост, както си помисли Гард, не само неохотно, ами с истинска болка. *Всичко* се тресеше. Двигателят виеше под тях като свряна в комин вещица. Възможно най-старата четка за зъби в света, с изтъркани косми, почернели от смазката, която е трябвало да почиства някой зацапан зъбец из двигателя, потропваше върху таблото в съседство със стар освежител за въздух във формата на гола жена с много големи гърди. Мос освободи скоростния лост, успя да намери втора след безкрайно несполучливо ръчкане напред и силом изкара самосвала обратно на пътя.

— Яката те е наквасило. От обяда в „Пияните понички“ ми остана половин термос кафе... искаш ли?

Гардънър го изпи с благодарност. То беше силно, горещо и здравата наблъскано със захар. Той прие от шофьора и цигара, като всмукваше дълбоко и с удоволствие, макар димът да дразнеше гърлото му, което започваше сериозно да го боли.

Мос го остави малко преди Хейвън в седем без петнайсет. Дъждът бе понамалял и небето просветляваше откъм запад.

— Вече вярвам, че Господ ще отпусне малко залез — рече шофьорът. — Страхотно ми се иска да имам някакви обувки, които да ти дам, драги... обикновено нося чифт стари гуменки зад седалката, ама днес валеше толкова силно, че не взех нищо друго, освен четката си за зъби.

— Благодаря, ще се оправя. Приятелката ми е на не повече от километър нагоре по пътя.

Всъщност фермата на Боби все още се намиреше на около пет километра, но ако кажеше това на Мос, после нямаше да може да го спре да не го откара дотам. Гардънър беше уморен, треската му се усиляваше и все още бе подгизнал, въпреки четирийсет и петте минути прекарани в горещия, сух въздух на шофьорската кабина... ала не

издържаше повече добрина днес. В настоящото състояние на духа му, това като нищо можеше да го накара да полудее.

— Добре. Успех!

— Благодаря.

Той слезе и помаха, докато камионът зави по някакъв страничен път и с грохот се запъти към дома си.

Дори след като Мос и неговият камион — музеен експонат бяха изчезнали, Гардънър остана още миг на място, с мокрия сак в ръка и потънали в калта на землистия банкет боси крака, бели като великденски лилии, загледан в табелата с името на града на около петдесет метра назад край пътя, по който бе дошъл. „Домът е мястото, където, стигнеш ли веднъж, са длъжни да те приберат“, бе казал Фрост. Но нямаше да е зле да не забравя, че той не си е у дома. Може би най-лошата грешка, която мъжът може да направи, е да си въобрази, че домът на някой приятел е и негов, особено, когато този приятел е жена, чието легло някога е споделял.

Не у дома, съвсем не... ала все пак вече *беше* в Хейвън.

Той започна да се изкачва по пътя към къщата на Боби.

4

Около петнайсет минути по-късно, когато облаците на запад най-после се разкъсаха, за да пропуснат лъчите на залязващото слънце, стана нещо странно: през главата на Гардънър се понесе музика, силна, ясна и кратка.

Той спря, съзерцавайки слънчевата светлина, която се разливаше над разстланите километри мокри гори и поля на запад, лъчите, бликнали към земята подобно на драматичните слънчеви лъчи в някой от библейските епоси на Де Мил. Шосе 9 започваше да се издига оттук и изгледът на запад бе просторен, величествен и тържествен, вечерната светлина някак английска и пасторална в ясната си красота. Дъждът бе придал на пейзажа лъскав, измит вид — задълбочаващи се цветове, които сякаш запълваха структурата на нещата. Гардънър изведнъж изпита огромна радост, че не се е самоубил — не по някакъв сантиментален Арт Линклетеровски начин, а защото беше допуснат до този миг на красота и осезаем блясък. Застанал тук, вече почти на края

на силите си, трескав и болен, той усети простичко, детинско удивление.

Всичко беше стихнало и умълчано в последните слънчеви отблясъци на вечерта. Не се виждаше никакъв знак за промишленост или техника. Човешко присъствие, да: голям червен хамбар, долепен до бяла селска къща, навеси, едно, две ремаркета, но това беше всичко.

Светлината. Светлината го бе впечатлила толкова силно.

Нейната свежа чистота, толкова древна и дълбока — тези слънчеви лъчи, наклонени почти хоризонтално през разкъсващите се облаци, докато дългият, смутен, изтощителен ден се приближаваше към края си. Тази вечна светлина, сякаш отричаше самото време и Гардънър почти очакваше да прозвучи рогът на някой ловец, с призива „Съберете се всички!“. После ще чуе кучешки лай, тропот на конски подкови и...

... и в този миг музиката, дразнеща и модерна, екна в главата му, като прогони всяка друга мисъл. Ръцете му посегнаха към слепоочията в сепнат жест. Музиката звучи поне пет секунди, а може би и десет, и това, което чуваше, беше съвсем конкретно: „Доктор Хук“ пееха „Бейби кара дънките ѝ да говорят“.

Текстът се чуваше слабо, но достатъчно ясно — като че ли слушаше малък транзистор, от рода на ония, които хората си носеха на плажа преди уокмените да завладеят света. Ала мелодията не се изливаше в ушите му, тя идваше от предната част на главата му... от мястото, където докторите бяха запълнили дупката в черепа му с парченце метал.

*Кралицата на всички нощни птици,
танцуваща сред мрака.
Тя не обелва дума,
но кара дънките ѝ да говорят.*

Звукът беше толкова силен, че едва се издържаше. Това му се бе случвало веднъж и преди, тази музика в главата, след като си беше пъхнал пръста в една фасонка — дали е бил пиан тогава? Господи, дали кучетата пикаят върху пожарните кранове?

Бе открил, че такива музикални посещения не бяха нито халюцинация, нито се срещаха толкова рядко — някои хора бяха улавяли радиопредавания с металните си фламинга в предния двор, с пломбите си, със стоманените рамки на очилата си. През 1957 година, в продължение на седмица и половина, едно семейство в Шарлот, Северна Каролайна бе получавало сигнали от радиостанция за класическа музика във Флорида. Първо ги чули да се носят от чашата за вода в банята. Скоро и други стъклени чаши в къщата започнали да улавят звука. Преди всичко да свърши, цялата къща била изпълнена със странния шум от стъклария, излъчваща Бах и Бетовен, като музиката се прекъсвала само за мигове, колкото да бъде съобщено точното време. Накрая, когато десетина цигулки задържали за дълго един много висок тон, почти всички чаши в къщата спонтанно се счупили и феноменът престанал.

Затова тогава Гардънър знаеше, че не е единствен и беше сигурен, че не е полудял — ама това не бе голяма утеха, а и в никой от другите случаи звукът не бил толкова силен, колкото при него след инцидента с фасонката.

Сега песента на „Доктор Хук“ изчезна така бързо, както и се бе появила. Гардънър стоеше напрегнато, в очакване да се възобнови. Тя не го направи. Онова, което дойде вместо нея, по-силно и настойчиво от преди, беше повторение на думите, които по начало го бяха накарали да тръгне: *Боби е в беда!*

Той се извърна от гледката на запад и пак тръгна нагоре по шосе 9. И макар да го тресеше и да бе много уморен, вървеше бързо — всъщност, не след дълго, почти тичаше.

5

Беше седем и половина, когато най-после стигна до имота на Боби — който местните жители все още наричаха фермата на стария Гарик, дори след всичките тези години. Гардънър се зададе с олюляване по пътя, запъхтян, със сгорещен и нездрав вид. Пощенската кутия стоеше с леко открехната вратичка, както винаги я оставяха и Боби, и Джо Полсън, пощаджията, за да му е по-лесно на Питър да я отваря с лапи. На алеята бе паркиран синия пикап на Боби. Товарът в

каросерията бе покрит с брезент, за да се предпази от дъжда. А отсреща се издигаше самата къща и от източния ѝ прозорец, зад който се намираше люлеещия се стол на Боби, където тя обикновено четеше, струеше светлина.

Всичко *изглеждаше* наред. Никакъв намек за проблеми. Преди пет години — дори преди три — Питър щеше да излае при доближаването на непознат отвън, но Питър беше остарял. Дявол да го вземе, както и те.

Погледнат тук отвън, домът на Боби излъчваше някаква тиха, пасторална красота, подобна на запленилата го гледка в края на града — той символизираше всички неща, които Гардънър бе желал да има за себе си. Усещане за спокойствие или може би просто чувство за намерено място. Със сигурност не можеше да види нищо странно, както стоеше тук, край пощенската кутия. Къщата изглеждаше — *чувстваше се* — като дом на човек, който е доволен от себе си. Не точно съвсем успокоен или оттеглил се, или избягал от световните проблеми... но равномерно полюляващ се. Това беше къщата на разумна, относително щастлива жена. Тя не бе изградена в зоната на торнадата.

И въпреки всичко, нещо не беше както трябва.

Той стоеше там, непознатият тук навън в мрака

(но аз не съм непознат аз съм приятел неин приятел приятеля на Боби... нали?)

и в него се надигна внезапен, плашещ импулс: да се махне. Просто да се завърти на едната си боса пета и да избяга. Защото изведнъж изпита съмнение дали иска да открие какво става вътре в тази къща, в каква беда точно е попаднала Боби.

(Томичукалата Гард ето какви са томичукалата)

Той потрепери.

(късно тази нощ и нощта преди томичукалата са на Боби пред вратата иска да излезе, но)

Престани.

(Гард от страх дори няма да погледне томичукалата)

Той облиза устни и направи опит да се убеди, че са толкова сухи само от треската.

Махай се оттук, Гард! Има кръв по луната!

Страхът му вече наистина бе стигнал страшно дълбоко и, ако ставаше дума за всеки друг, освен Боби — всеки друг, освен последния му истински приятел — щеше да се раздвоява, така си е. Къщата имаше провинциален и приятен вид, светлината, която се лееше от източния прозорец беше уютна и всичко изглеждаше наред... ала дъските, стъклата, камъчетата по алеята, самият въздух, притискащ лицето му... всичко пишеше към него да тръгва, да се маха, нещата в тази къща са лоши, опасни, може би дори зли.

(Томичукала)

Но каквото и друго да имаше там, Боби също беше вътре. Гардънър не бе изминал всички тези километри, повечето под проливния дъжд, за да се обърне и побегне в последната секунда. Затова, въпреки ужаса, той подмина пощенската кутия и тръгна по алеята, като се движеше бавно и гримасничеше, когато острите камъчета се забиваха в меките ходила на босите му крака.

После предната врата рязко се отвори, стреснатото му сърце се метна към гърлото в един-единствен бърз скок и той си помисли: „Това е някой от тях, от томичукалата, той ще се втурне насам, ще ме сграбчи и ще ме изяде!“. Едва успя да потисне надигналия се писък.

Силуетът на вратата беше слаб — прекалено слаб, помисли си Гард, за да бъде Боби Андерсън, която никога не бе изглеждала дебела, но беше здраво и добре сложена, приятно закръглена, точно където трябваше. Ала гласът, макар да прозвуча пискливо и несигурно, несъмнено беше на Боби... и Гардънър леко се отпусна, защото Боби звучеше дори по-ужасена, отколкото се чувстваше той, когато стоеше до пощенската кутия и гледаше към къщата.

— Кой е? Кой е там?

— Аз съм Гард, Боби.

Настъпи дълга пауза. По верандата изшумоляха стъпки.

Предпазливо:

— Гард? Наистина ли си ти?

— Да.

Той преодоля разстоянието до моравата по твърдите, бодливи камъчета на алеята. И зададе въпроса, заради който бе изминал целия този път и бе отложил собственото си самоубийство:

— Добре ли си, Боби?

Несигурността напусна гласа ѝ, но Гард все още не можеше да я види ясно — слънцето отдавна се бе скрило зад дърветата и сенките бяха дебели. Той се запита къде ли е Питър.

— Добре съм — отвърна Боби, като че ли винаги бе изглеждала толкова ужасяващо слаба, като че ли винаги бе посрещала пристигащите на вратата ѝ с остър, изпълнен със страх глас.

Тя слезе по стъпалата на верандата и се озова извън сянката, хвърляна от надвисналата отгоре стряха. Гардънър най-последно успя да я види добре в пепелявата светлина на здрача. Завладяха го ужас и изумление.

Боби идваше към него, усмихната, очевидно щастлива да го види. Дънките ѝ се развяваха и плющяха по тялото ѝ, както и ризата. Лицето ѝ беше изпито, очите потънали дълбоко в орбитите, челото ѝ бледо и някак прекалено широко, кожата опъната и блестяща. Несресаната ѝ коса висеше покрай врата ѝ и падаше върху раменете, наподобявайки изхвърлени върху плажа водорасли. Ризата беше закопчана накриво. Ципът на дънките ѝ се бе смъкнал повече от половината. Тя миришеше на мръсотия, пот и... е, сякаш бе направила беля в гащите и после беше забравила да ги смени.

Изведнъж в съзнанието на Гард изникна ясна картина: снимка на Карън Карпентър, направена малко преди смъртта ѝ, която бе настъпила вследствие на *anorexia nervosa*. Тя му беше приличала на снимката на жена, която вече е мъртва, но някак живее, жена, която е само усмихващи се зъби и излъчващи писък трескави очи. Боби изглеждаше така сега.

Сигурно бе загубила не повече от десет килограма — това беше всичко, което можеше да си *позволи* да загуби и да остане на краката си, — но шокираният мозък на Гард продължаваше да упорства, че по-скоро са петнайсет, няма начин.

Тя изглежда се намираше на последния остър ръб на изтощението. Очите ѝ, като очите на онази бедна изгубена жена върху корицата на списанието, бяха огромни и блестящи, усмивката ѝ представляваше широко безмозъчно ухилване на нокаутиран боксьор в мига преди коленете му да се огънат.

— Добре! — повтаряше този влачещ се, мръсен, препъващ се скелет и с приближаването на Боби, Гардънър отново можеше да чуе потреперването в гласа ѝ — не страх, както си бе помислил, а пълно

изтощение. — Реших, че съвсем си ме изоставил! Страшно се радвам да те видя!

— Боби... Боби, за бога, какво...

Боби бе протегнала ръка към Гардънър, за да я стисне. Тя силно трепереше във въздуха и Гардънър видя колко тънка, колко печално, невероятно тънка беше станала ръката на Боби Андерсън.

— Започнала съм много неща — изкрюка Боби с треперещия си глас. — Много работа е свършена и дяволски много остава да се свърши, но се приближавам, приближавам се, почакай само докато видиш...

— Боби, какво...

— Добре съм, аз съм добре — повтаряше Боби и падна напред, в полусъзнание, в ръцете на Гардънър. Опита се да каже още нещо, но от устата ѝ излезе само изгъргорване и малко слюнка. Гърдите ѝ бяха малки, стопени възглавнички, опрени в ръката му.

Гардънър я вдигна, смаян колко лека бе станала. Да, петнайсет бяха, *най-малко* петнайсет. Беше невероятно, ала за жалост не можеше да се отрече. Заля го усещане, което и го шокира, и го изпълни с ужас: „Това изобщо не е Боби. Това съм аз. Аз, в края на запоя“.

Той бързо понесе Боби нагоре по стълбите и те влязоха в къщата.

ОСЕМ ИЗМЕНЕНИЯ

1

Той положи Боби върху дивана и бързо се запъти към телефона. Вдигна слушалката с намерение да завърти 0 и да попита телефонистката какъв номер трябва да набере, за да се свърже с най-близката бърза помощ. Боби имаше нужда да бъде откарана до болницата в Дери и то веднага. Пълно изтощение, предполагаше Гардънър (макар и той самият да беше толкова уморен и разстроен, че просто не знаеше какво да мисли). Някакъв вид нервно разстройство. Боби Андерсън изглеждаше като последния човек на света, който би превъртял, но очевидно го бе направила.

Тя каза нещо от дивана. Отначало Гардънър не я разбра. Гласът ѝ прозвуча като дрезгаво изграчване.

— Какво, Боби?

— Не се обаждай на никого — повтори Боби. Успя да го произнесе малко по-силно този път, ала дори това усилие сякаш напълно я изтощи. Страните ѝ горяха, останалата част на лицето ѝ беше восъчно бледа, а очите ѝ бяха ярки и трескави като сини скъпоценни камъни — диаманти или може би сапфири. — Недей, Гард... на *никого*!

Андерсън се отпусна пак назад върху дивана, силно задъхана. Гардънър затвори телефона и разтревожено отиде при нея. Тя имаше нужда от лекар, това бе очевидно и Гардънър смяташе да ѝ го осигури... но точно в този момент несъмнената тревога на Боби изглеждаше по-важна.

— Ще остана тук с теб — рече той и пое ръката ѝ, — ако това те безпокои. Господ е свидетел колко пъти ти си била до мен в...

Андерсън клатеше глава с усиливаща се настойчивост.

— Просто имам нужда от сън — прошепна тя. — От сън... и храна на сутринта. Най-вече от сън. Не съм спала изобщо... от три

дни. Може би — четири.

Гардънър я гледаше напълно смаян. Той свърза казаното току-що от нея с начина, по който изглеждаше.

— Какви дяволи са те прихванали? — „И защо?“, добави умът му. — Наркотици? Комунизъм?

Помисли си за кокаин и го отхвърли. Боби несъмнено би могла да си позволи да взема кокаин, ако искаше, но Гардънър не смяташе, че дори наркоманизирането може да държи някой мъж или жена без сън три, четири дни и да свали петнайсет килограма за — Гардънър изчисли времето, откакто не бе виждал Андерсън — не повече от три седмици.

— Никакви наркотици — заяви Боби.

Очите ѝ се въртяха и блестяха. От крайчеца на устата ѝ безпомощно се проточи слюнка и тя я всмукна обратно. За миг Гардънър видя върху лицето на Боби изражение, което не му хареса... и го поизплаши малко. Това беше изражението на Ан. Старческо и лукаво. После очите на Боби плавно се затвориха и показалите се клепачи имаха деликатния, леко пурпурен цвят на пълното изтощение. Когато пак отвори очи, там лежеше просто Боби... и Боби се нуждаеше от помощ.

— Смятам да се обадя за бърза помощ — заяви Гардънър и отново стана. — Изглеждаш сериозно болна, Бо...

Тънката ръка на Андерсън се протегна и сграбчи китката на Гардънър, докато той се обръщаше към телефона. Тя го задържа с изненадваща сила. Гард погледна надолу към Боби, която макар че продължаваше да изглежда ужасно изтощена и почти отчайващо съсипана, вече не го гледаше с такъв трескав блясък в очите. Сега погледът ѝ беше пряк, ясен и разумен.

— Ако се обадиш на някого — изрече тя с все още потрепващ, но почти нормален глас, — край на нашето приятелство, Гард. Говоря сериозно. Обади се на бърза помощ, болницата в Дери или дори на стария доктор Уоруик в града и между нас всичко ще бъде свършено. Никога повече няма да влезеш в моя дом. Вратата ще бъде заключена за теб.

Гардънър се вгледа в Боби с нарастващи смайване и ужас. Ако можеше да убеди себе си в този момент, че Боби е в треска, с радост би го направил... ала случаят очевидно не беше такъв.

— Боби, ти... — *не знаеш какво приказваш?*

Но тя знаеше. Това беше ужасното. Заплашваше да прекрати приятелските им отношения, ако Гардънър не направи исканото от нея, използваше приятелството им като коз за първи път през всичките години, откакто Гардънър я познаваше. А в очите на Боби Андерсън откри и още нещо: знанието, че нейното приятелство е може би единственото нещо на земята, което имаше стойност за Гардънър.

Дали нещо би се променило, ако ти кажех колко много приличаш сега на сестра си, Боби?

Не... по лицето ѝ видя, че нищо не би могло да се промени.

— ... не знаеш колко зле изглеждаш — завърши той неубедително.

— Така е — съгласи се Боби и по лицето ѝ пробяга призрак на усмивка. — Добих известна представа, обаче, повярвай ми. Твоето лице... го показва по-добре от всякакво огледало. Но, Гард... имам нужда само от сън. Сън и... — очите ѝ отново се затвориха и тя ги отвори с видимо усилие — закуска — завърши. — Сън и закуска.

— Боби, това не е всичко, от което имаш нужда.

— Да — ръката на Боби още не беше пуснала китката на Гардънър и сега тя го стисна отново. — Имам нужда от „теб“. Аз те повиках. С мислите си. И ти ме чу, нали?

— Да — с неудобство призна Гардънър. — Предполагам.

— Гард — гласът на Боби се загуби. Той зачака, а мозъкът му гореше. Боби се нуждаеше от медицинска помощ... но това, което бе казала за края на тяхното приятелство, ако се обади на някого...

Нежната целувка, която тя положи в средата на мръсната му длан, го изненада. Погледна я, сепнат, погледна в огромните ѝ очи. Трескавият блясък ги бе напуснал. Всичко, което видя сега в тях, беше молба.

— Почакай до утре — каза Боби. — Ако утре не съм по-добре... хиляди пъти по-добре... ще отида. Става ли?

— Боби...

— Става ли? — пръстите ѝ го стиснаха, настоявайки Гардънър да се съгласи.

— Ами... предполагам...

— Обещай ми.

— Обещавам.

„Може би“, добави мислено Гардънър. „Ако не започнеш да дишаш по-особено след като заспиш. Ако не те намеря, като дойда да те погледна през нощта, с устни като че ли си яла боровинки. Ако не загубиш съзнание.“

Това беше глупаво. Опасно, подло... ала най-вече глупаво. Бе излязъл от голямото черно торнадо с убеждението, че самоубийството е най-добрият начин да приключи с всичките си нещастия и да е сигурен, че няма да причинява повече нещастия на другите. Беше решил да го направи. Знаеше, че е така. Намирал се бе на ръба да скочи там, в онази студена вода. После увереността, че Боби е в беда

(аз те повиках и ти ме чу, нали?)

го бе завладяла и той се озова тук. „А сега, дами и господа“, сякаш чуваше как казва Алън Лъдън с бързия си, лек глас на майстор шегаджия, „ето го и въпроса, на който трябва да ми отговорите. Десет точки, ако успеете да ми кажете защо на Джим Гардънър му пука от заплахата на Боби Андерсън да сложи край на тяхното приятелство, когато той самият смята да направи същото като се самоубие. Какво? Никой ли? Е, сега ще ви изненадам! И аз не знам!“

— Добре — казваше Боби. — Добре, чудесно.

Вълнението, което много се бе доближавало до ужас, се стопи — бързото задъхано поемане на въздух се забави и част от червенината по бузите ѝ избледня. Значи от обещанието все пак бе имало известна полза.

— Спи, Боби.

Той щеше да седи буден и да я наблюдава за промени. Беше уморен, но щеше да си направи кафе (и да хапне, каквото намереше от храната на Боби, ако имаше нещо изобщо). Дължеше на Боби това нощно бдение. В миналото имаше нощи, когато тя бе бдяла над него.

— Спи сега — и нежно измъкна китката си от нейните пръсти.

Очите ѝ се затвориха, после бавно се отвориха за последен път. Боби се усмихна, толкова мило, че той отново се влюби в нея. Тя имаше такава власт над него.

— Също... като едно време, Гард.

— Да, Боби. Като едно време.

— Обичам... те...

— И аз те обичам. Спи.

Дишането ѝ стана по-дълбоко. Гардънър седя край нея три минути, после пет, загледан в тази усмивка на мадона, все по-убеден, че тя е заспала. Тогава, съвсем бавно, очите на Боби отново с мъка се отвориха.

— *Грандиозно* — прошепна тя.

— Моля? — Гардънър се приведе напред. Не беше сигурен, че я е чул правилно.

— Това, което е... което може да *прави*... което *ще* направи...

„Говори насън“, помисли си Гардънър, ала усети как отново се смразява. Онова лукаво изражение пак се бе върнало в лицето на Боби. Не върху него, а в него, сякаш се бе появило под кожата.

— Трябваше ти да го намериш... мисля, че беше предназначено за теб, Гард...

— Кое?

— Поогледай се наоколо — поръча Боби. Гласът ѝ отслабваше. — Ще видиш. Ние ще завършим разкопките заедно. Ще видиш, че това ще разреши... проблемите... всички проблеми...

Гардънър вече трябваше силно да се наведе, за да чува думите ѝ.

— Кое, Боби?

— Поогледай се наоколо — повтори Боби и последната дума заглъхна, потъна и се превърна в изхъркване. Тя бе заспала.

2

Гардънър едва не отиде пак до телефона. Близо беше. Изправи се, но на половината път през всекидневната се отклони и вместо това отиде до люлеещия се стол на Боби. Първо ще я погледа малко, реши той. Ще я погледа малко и ще се опита да помисли какво може да означава всичко това.

Той преглътна и се намръщи от болката в гърлото си. Имаше температура и подозираше, че не става дума за някакви си трийсет и седем градуса. Чувстваше се повече от болен; чувстваше се *нереален*.

Грандиозно... това, което е... което може да прави...

Щеше да поседи тук известно време и да помисли още малко. После щеше да направи каничка силно кафе и да разтвори около шест аспирини в него. Тази доза щеше да се справи с болките и

температурата, поне временно. Можеше да му помогне и да остане буден, освен това.

... което *ще* направи...

Гард затвори очи, унасяйки се в дрямка. Можеше да го направи. Можеше да дремне, но не за дълго. Никога не бе успявал да заспи в седнало положение. А и Питър щеше да се появи всеки момент. Щеше да види стария си приятел Гард, да скочи в скута му и да го уцели по топките. Както *винаги*. Когато работата опираше дотам да се скочи в стола, на който седиш и да бъдеш уцелен по топките, Питър никога не пропускаше. Дяволски будилник е, ако си заспал. Пет минути, не повече. Четирийсет мигвания. Нищо нямаше да стане.

Трябваше ти да го намериш. Мисля, че беше предназначено за теб, Гард.

Той се унесе и скоро дрямката му премина в толкова дълбок сън, че се приближаваше до изпадане в кома.

3

ишшшш...

Той *гледа надолу към ските си, плоски кафяви дървени ленти, препускащи по снега, хипнотизиран от плавната им скорост. Не съзнава това близко до хипноза състояние, докато един глас от лявата му страна не казва:*

— Това, което вие, копелета, винаги пропускаете да споменете на шибаните си комунистически антиядрени митинги, е следното: за трийсет години разработване на атомната енергия за мирни цели, не сме пострадали нито веднъж.

Тед е облечен в пуловер с изобразени елени отпред и е обут в избелели дънки. Той кара бързо и добре. Гардънър, от друга страна, напълно е загубил контрол.

— Ще се блъснеш — казва един глас от дясната му страна. Той поглежда натам и вижда Аргълбаргъл. Аргълбаргъл е започнал да се разлага. Тлъстото му лице, зачервено от алкохола на вечерта с гостите, сега има сиво-жълтия цвят на стари завеси, окачени на мръсни прозорци. Плътта му е започнала да провисва, а кожата — да

се разпъва и цепи. Аргълбаргъл забелязва изненадата и ужаса на Гардънър. Сивите му устни се разтеглят в усмивка.

— Точно така — казва той. — Аз съм мъртъв. Това „наистина“ беше сърдечен пристъп. Не лошо храносмилане или жлъчка. Припаднах пет минути след като ти си тръгна. Те повикаха бърза помощ и момчето, което бях наел да стои на бара, успя да раздвижи за малко сърцето ми с масаж, но в линейката умрях завинаги.

Усмивката се разширява, става замечтана като ухилването на мъртва пъстърва върху изоставения плаж на отровено езеро.

— Умрях на светофара при Стороу Драйв — завършва Аргълбаргъл.

— Не — прошепва Гардънър. Точно... точно от това винаги се бе страхувал. Последното, неоправимо, пиянско деяние.

— Да — настоява мъртвецът, докато летят надолу по хълма и се носят все по-близо до дърветата. — Аз те поканих в къщата си, дадох ти ядене и пиене, а ти ми се отплати като ме уби в пиянска разправа.

— Моля те... аз...

— Ти какво? Какво? — пак от лявата му страна. Елените от пуловера на Тед са изчезнали. Те са заменени от жълти символи, предупреждаващи за радиация. — Ти си нищо, ето какво! Откъде мислите, вие, лудити такива на днешния ден, че идва енергията?

— Ти ме уби — гъгне Арбърг отдясно, — но ще си платиш. Ще се блъснеш, Гардънър.

— Да не мислиш, че ни я подарява Магьосникът от Оз? — крещи Тед. Внезапно в гласа му се прокрадват хленчеци нотки. Устните му стават на мехурчета, обелват се, напукват се и започват да гноят. Едното му око заблестява с млечната белота на пердето. Гардънър осъзнава с надигащ се ужас, че гледа лице, което показва симптомите на човек в последния напреднал стадий на лъчева болест.

Радиационните символи върху пуловера на Тед стават черни.

— Ти ще се блъснеш, обзалагам се — припява Арбърг. — Ще се блъснеш.

Гардънър вече плаче от ужас, както плака след като простреля жена си, след като чу невероятния гръм на пистолета в ръката си и видя как тя политна назад към кухненския шкаф, с притисната към бузата ръка като жена, възкликваща шокирано: „Моята земя!

НИКОГА!“. А после кръвта бликна между пръстите ѝ и мозъкът му в последно отчаяно усилие да отрече всичко, си бе помислил: „Кетчуп, успокой се, това е само кетчуп“. След което бе започнал да плаче както сега.

— Що се отнася до вас, отговорността ви свършва до писането на протестни плакати. — Гной се стича на струйки по лицето на Тед. Косата му е изпадавала. Раните покриват черепа му. Устата му се разтегля в същата замечтана усмивка като на Арбърг. Сега, в някаква последна крайност на ужаса, Гардънър осъзнава, че не може да контролира ските си и лети по писта („Правя стрела“?) оградена с мъртъвци. — Ама вие изобщо не бихте могли да ни спрете, да си го знаете. Никой не би могъл. Реакторите са извън контрол. И всичко е в това състояние от... ами, смятам, че от около 1939 година. Достигнахме критичната маса някъде към 1965. Сега не подлежи на контрол. Експлозията ще бъде скоро.

— Не... не...

— Ти летеше нависоко, но тези, които летят най-високо, най-зле падат — продължава да натяква Арбърг. — Да убиеш домакина си е най-лошото убийство от всички. Ти ще се блъснеш... ще се блъснеш...

Тряс!

Колко е вярно това. Той прави опит да се обърне, но ските му упорито поддържат курса си. Вече може да види големия, посивял стар бор. Аргълбаргъл и Тед Енергетика са изчезнали и той си мисли: Те томичукала ли бяха, Боби?

Може да види червената ивица боя по чворестия ствол на бора и... тогава кората започва да се бели и разцепва. Докато Гардънър се хлъзга безпомощно към дървото, вижда, че то оживява и се разтваря, за да го погълне. Зейналото дърво расте и се раздува, сякаш устремено към него, порастват му пипала и в центъра му има ужасна гнила чернота, обградена от червена боя, наподобяваща червилото на някаква злокобна проститутка, а той чува как в тази черна, гърчеща се уста вят тъмни ветрове и...

Той не се събуди тогава, макар да му се струваше така — всеки знае, че дори най-чудатите сънища изглеждат истински, те дори си имат своя лъжлива логика, но това не е реалността, не би могла да бъде. Той просто заменяше един сън с друг. Толкова често се случва.

В този сън сънуваше своята стара ски злополука — за втори път същия ден, можете ли да си представите? Само че този път дървото, в което се удари, онова, което едва не го уби, има прогнила уста вместо възлеста дупка от чеп. Той сепнато се събужда и установява, че се намира в люлеещия се стол на Боби, толкова облекчен от самото събуждане, че не го е грижа дето целия се е схванал и гърлото вече така го боли, сякаш е подплатено с бодлива тел.

Мисли си: Сега ще стана, ще си направя кафе и ще се натъпча с аспирин. Нали точно това смятах да направя преди? Започва да се изправя и точно в този момент Боби си отваря очите. И тогава разбира, че сънува, няма начин, защото от очите на Боби струят зелени лъчи светлина — това напомня на Гардънър за рентгеновото зрение на Супермен от комиксите, както художниците обикновено го рисуват, с лъчи като от прожектор. Но светлината, която излиза от очите на Боби, е някак блатна и ужасяваща... в нея има нещо гнило, като примигващия блясък на блуждаещи огънове над тресавище в гореща нощ.

Боби бавно се надига и се оглежда... поглежда към Гардънър. Той се опитва да ѝ каже недей... моля те, не насочвай тази светлина към мен.

Ала не излизат никакви думи и когато тази зелена светлина го блъсва, той вижда, че очите на Боби горят от нея — при извора си лъчите са зелени като изумруд, ярки като слънчев протуберанс. Гард не може да гледа, трябва да извърне очи. Опитва се да вдигне ръка, за да заслони лицето си, но няма сили, ръката му е твърде тежка. Тя ще ме изгори, мисли си той, ще ме изгори и след няколко дни ще се покажат първите рани, отначало ще реша, че са пъпки, защото така изглежда лъчевата болест в началото, просто групичка пъпки, само че „тези“ пъпки никога няма да минат, те ще започнат да се влошават... все повече и повече...

Пак чува гласа на Арбърг, безплътен остатък от предишния сън и сега в гъгненето му звучи триумф: Знаех си, че зле ще свършиш,

Гардънър!

Светлината го докосва... облива го. Дори през здраво стиснатите му клепачи осветява мрака в зеленото на светец часовников циферблат. Ала в сънищата няма истинска болка, както няма и тук. Ярката зелена светлина не е нито гореща, нито студена. Не е никаква. Само дето...

Гърлото му.

Гърлото вече не го боли.

И той чува, ясно и безпогрешно: „... процента отстъпка! Никога вече може да не се повтори такава отбивка от цената! ВСИЧКИ печелят! Шезлонги! Гумени дюшеци! Чадъри...“.

Пластинката в черепа му, пак се разприказва. И спря почти преди да е почнала.

Както и болящото го гърло.

А и онази зелена светлина също бе изчезнала.

Гардънър отваря очи... предпазливо.

Боби лежи на кушетката, със затворени клепачи, дълбоко заспала... точно както беше. Какви са тия истории за лъчи, бликащи от очите ѝ? Боже мой!

Той сяда отново в люлеещия се стол. Преглъща. Никаква болка. Температурата също доста е спаднала.

Кафе и аспирин, мисли си Гард. Смяташе да станеш за кафе и аспирин, помниш ли?

Разбира се, отвърща той, настанява се по-удобно в люлеещия се стол и затваря очи. Но никой не пие кафе и аспирин насън. Ще свърши това веднага щом се събужда.

Гард, ти си буден.

Това, разбира се, е невъзможно. В света на будните от очите на хората не струят зелени лъчи, лъчи, които лекуват болни гърла и висока температура. В сънищата — si, в реалността — не.

Той кръстосва ръце пред гърдите си и се унася. И не усеща нищо повече — нито заспал, нито буден — през остатъка от нощта.

Когато Гардънър се събуди, от западния прозорец върху лицето му падаше силна светлина. Гърбът дяволски го болеше, а като се изправи вратът му издаде мъчително, артритно скръцване, което го накара да направи гримаса. Беше девет и четвърт.

Той погледна към Боби и изживя миг на задушаващ страх — в този момент реши със сигурност, че тя е мъртва. После видя, че просто е толкова дълбоко и неподвижно заспала, че наистина създава впечатление за труп. Всеки можеше да направи тази грешка. Гръдният ѝ кош се повдигаше от бавни, постоянни вдишвания, с дълги, но равномерни паузи между тях. Гардънър ги засече и установи, че вдишва не повече от шест пъти в минута.

Ала тази сутрин изглеждаше по-добре — не кой знае колко, но много по-добре от мършавото плашило, което се бе довлякло да го посрещне снощи.

„Не вярвам и моят вид да е бил много по-стока“, помисли си той и отиде в банята на Боби да се обръсне.

Лицето, което го погледна от огледалото, не беше чак толкова зле, колкото се бе опасявал. С известна тревога забеляза, че през нощта пак му е текла кръв от носа — не много, ама достатъчно, за да покрие горната му устна. Той взе една кърпа за лице от шкафчето вдясно на мивката и пусна топлата вода да я намокри.

Сложи кърпата под течащата от горещия кран вода с цялата разсеяност на стария навик — с бойлера на Боби човек има време да изпие чаша кафе и да изпуши една цигара, преди да дойде поне хладка струя — и това не беше чак...

— Оох!

Гард издърпа ръката си изпод вода, толкова гореща, че вдигаше пара. Добре, ето какво получаваше като приемаше, че Боби просто ще продължи да се носи по течението на живота без никога да се погрижи да ѝ оправят проклетия бойлер.

Гардънър пхна опарената ръка в устата си и погледна към водата, която излизаше от крана. Парата вече бе замъглила долния край на огледалото за бръснене върху гърба на аптечката. Той се пресегна, установи, че држката на крана е прекалено гореща, за да я пипне и я завъртя с помощта на кърпата. После постави гумената запушалка, източи малко гореща вода — внимателно! — и добави щедра порция студена. Възглавничката плът под левия му палец леко се бе зачервила.

Отвори аптекката и поразрови нещата, докато попадна на предписаното шишенце валиум със собственото му име на етикета. „Ако това чудо става по-добро като остарява, сега трябва да е върха“, помисли. Още беше почти пълно. Е, какво бе очаквал? Каквото и използваше Боби, то с дяволска сигурност имаше действие противоположно на това на валиума.

Гардънър също не търсеше него. Той искаше онова, което трябваше да е отзад, ако още беше...

А! Успех!

Измъкна една самобръсначка и пакетче ножчета. Малко тъжно огледа слоя прах върху бръсначката — от много отдавна не се бе бръснал сутрин тук, при Боби, — след което го изтри. „Поне не я е изхвърлила. Това щеше да е по-лошо от праха.“

Бръсненето го накара да се почувства по-добре. Съсредоточи се върху него, като го протакаше, докато мислите му следваха своите собствени пътища.

Свърши, прибра принадлежностите за бръснене зад валиума и се изми. После се загледа замислено в крана с буквата Т на држката и реши да слезе в мазето и да види що за чудо на бойлерите е монтирала Боби. Единственото друго за вършене беше да гледа как Боби спи, което тя изглежда си го правеше добре и сама.

Той отиде в кухнята като си мислеше, че действително се чувства добре, особено сега, когато болките във врата и гърба от прекараната в люлеещия се стол на Боби нощ започваха да утихват. „Ти си човека, който никога не успяваше да заспи седнал, нали?“ заподиграва си се кротко той. „Да се търкаляш по вълноломите е по в твой стил, нали?“ Но такова дразнене изобщо не можеше да се сравнява с грубото, почти несвързано самоосмиване от предишния ден. Единственото, което винаги забравяше в хватката на махмурлука и ужасните следзапойни депресии, беше чувството за възстановяване, идващо понякога по-късно. Случваше се да станеш някой ден и да осъзнаеш, че не си вливал никаква отрова в организма си нито снощи... нито през изминалата седмица... а може би дори и през целия изминал *месец*... и започваш да се чувстваш наистина добре.

А колкото за страховете му, че може да е хванал грип или дори пневмония — те също се бяха стопили. Гърлото не го болеше. Носът му не бе запушен. Нямаше температура. Господ му беше свидетел, че

се бе превърнал в идеалната мишена за вирусите след осем дни пиене, нередовния сън и пътуването му накрая на стоп до Мейн с боси крака в бурята и дъжда. Но всичко бе минало през нощта. Понякога Господ беше добър.

Той спря в средата на кухнята и усмивката му за миг отстъпи място на изненадано и малко разтревожено изражение. В съзнанието му се промъкна фрагмент от съня — или сънищата

(радиореклами в нощта... дали имат нещо общо с доброто ми здраве тази сутрин?)

и после пак избледня. Той пропъди тези мисли, доволен от факта, че се чувства добре и Боби изглежда добре — по-добре, във всеки случай. Ако тя не се събудеше сама до десет часа, най-късно до десет и половина, щеше да я събуди. Ако се чувстваше по-добре и говореше разумно, хубаво. Щяха да обсъдят онова, което ѝ се бе случило („НЕЩО е станало със сигурност“, помисли Гардънър и отсъстващо се зачуди дали не е получила някакви ужасни новини от близките си... съобщение, което несъмнено е било сервирано от сестра Ан). Щяха да продължат оттам. Ако тя още, макар и слабо, напомняше отнесената и доста ужасяваща Боби Андерсън, която го бе посрещнала снощи, Гардънър смяташе да повика лекар, независимо дали това се харесваше на Боби, или не.

Той отвори вратата на мазето и заопипва за старомодния ключ на стената. Намери го. Ключът беше същия. Светлината не беше. Вместо слабия блясък на двете шейсетватови крушки — единственото осветление в мазето на Боби, откакто се помнеше — мазето бе обляно от силно бяло сияние. Беше светло като в универсален магазин за стоки с намаление. Гардънър тръгна надолу, като протегна ръка към разнебитеното старо перило. На негово място откри стабилно и здраво ново. То бе закрепено към стената с нови месингови скоби. Някои от стъпалата, които преди определено поддаваха, също бяха сменени.

Гардънър стигна долния край на стълбата и спря да се огледа, като изненадата му вече граничеше с по-силно чувство — започваше да прилича на шок. Онази леко плесенясала миризма на корени и пръст също бе изчезнала.

Тя приличаше на жена изстискана до краен предел, без майтап. Стигнала до съвсем пълно занемаряване. Не можеше да си спомни дори колко дни са минали, откакто не е лягала да спи. Нищо чудно.

Чувал съм за подобрения из къщата, ама това е нещо невероятно. Не би могла да свърши всичко сама, обаче. Нали? Разбира се, че не.

Но Гардънър подозираше, че някак си Боби го бе направила.

Ако Гардънър се бе събудил тук, а не на вълнолома край нос Аркадия, без никакви спомени за непосредственото минало, нямаше да познае, че се намира в мазето на Боби, макар да бе влизал в него безброй пъти преди. Единствената причина, поради която сега беше сигурен, че се намира в мазето ѝ, бе фактът, че е влязъл през нейната кухня.

Миризмата на корени *не беше* напълно изчезнала, но бе отслабнала. Пръстеният под на мазето беше старателно заравнен — не, не *само* заравнен, забеляза Гардънър. Пръстта в мазетата остарява и след известно време добива кисел дъх. Човек трябва да направи нещо, ако иска да прекарва повече време под земята. Андерсън очевидно бе докарала прясна пръст, която беше изсушила преди да утъпче. Гардънър предполагаше, че това бе прочистило въздуха вътре.

По тавана бяха закрепени редици флуоресцентни лампи, като покритите с капаци краища на всяка бяха свързани със старите греди посредством вериги и още месингови скоби. Те пръскаха равен бял блясък. Всички лампи представляваха единични тръби, с изключение на онези над работната маса. Те бяха двойни, затова там блясъкът бе толкова силен, че караше Гардънър да мисли за операционна зала. Той пристъпи към работната маса на Боби. *Новата* ѝ работна маса.

Преди Андерсън имаше долу обикновена кухненска маса, покрита с мръсна мушама. Тя се осветяваше от настолна лампа и върху нея бяха разхвърляни инструменти, повечето в не кой знае колко добро състояние и няколко пластмасови кутийки с гвоздеи, винтове, болтове и други такива. Това бе мястото за дребни поправки на жена, която нито е много добра в тях, нито те особено я интересуват.

Старата кухненска маса беше изчезнала, заменена от три дълги, леки плота от вида, който слагат в църквите за разпродажби на домашно изпечени тестени произведения. Те се простираха от край до край пред лявата стена на мазето и образуваха една дълга маса. По нея бяха разпръснати железарии, инструменти, макари от изолирани тънки и дебели жици, кутии от кафе, пълни с щифтове, скоби и метални щипки... десетки други неща. Или стотици.

После идваха батериите.

Имаше пълен кашон под масата, голяма разнообразна колекция от дълготрайни батерии, все още в найлоновите си опаковки: от волт и половина, тънки, средни и дебели, от девет волта. „Тия вътре трябва да струват към двеста долара“, помисли си Гардънър, „а по масата се търкалят още. Какво става, по дяволите...“

Смаян, той обиколи масата като човек, който разглежда изложените стоки и се чуди дали да си купи някоя. Изглежда Боби правеше няколко неща едновременно... а Гардънър не беше сигурен какво е нито едно от тях. Тук, по средата на масата, имаше голяма квадратна кутия с дръпната встрани предна стеничка, зад която се показваха осемнайсет различни бутона. До всеки от тях бе написано името на популярна песен — „На главата ми продължават да падат дъждовни капки“, „Ню Йорк, Ню Йорк“, „Мелодията на Лара“ и така нататък. До нея едно листче с упътване, старателно забодено с кабарчета към масата, я идентифицираше като единствения и неповторим Сребърногласен цифров звънец (Произведен в Тайван).

Гардънър не можеше да проумее защо ѝ е притрябвал на Боби звънец с вграден микрочип, който позволява на собственика да програмира различна песен, когато му се прииска — да не би да си е мислила, че Джо Полсън ще умира да слуша „Мелодията на Лара“, когато идва да ѝ донесе някаква пратка? Но това не беше всичко. Гардънър можеше да разбере поне *употребата* на Сребърногласен цифров звънец, ако не подбудите на Боби да си го монтира. Ала тя изглежда се бе заела да го *изменя* по някакъв начин — на практика да го свързва с частите на радиоточка с размерите на малък куфар.

Шест жици — четири тънки и две умерено дебели — се проточваха между радиото (неговото упътване също беше старателно забодено за масата) и отворените вътрешности на Сребърногласния.

Гардънър погледа известно време всичко това и продължи нататък.

Нервно разстройство. Тя е получила някакъв много странен вид нервно разстройство. От вида, който особено би се харесал на Пат Съмерал^[1].

Попадна на още нещо, което разпозна — приспособление за отоплителна инсталация наречено възвращач. То се свързва към комина и предназначението му е да връща част от топлината, която иначе се губи. Беше нещо, което Боби би могла да види по каталозите

или в железарския магазин на Огъста и някой да я увещава да го купи. Но тя никога не би го направила, защото това би означавало, че ще трябва да го монтира.

Ала сега очевидно го беше купила и монтирала.

Не можеш да кажеш, че е получила нервно разстройство и „това е всичко“, защото когато някой с истинско творческо въображение го удари дамлата, рядко случаят опира просто до „това е всичко“. Перколясването сигурно никога не е хубаво, но когато някой като Боби мине границата, то може да се окаже и доста смайващо. Само погледни тези говна.

Вярваш ли си?

Да, вярвам си. Не искам да кажа, че творческите натури са по-фини или чувствителни и следователно получават по-фини и чувствителни нервни разстройства — тези дивотии можете да ги оставите за почитателите на Силвия Плат. Просто творческите натури получават и творчески нервни разстройства. Ако не ти се вярва, пак повтарям: погледни тези говна.

В дъното се намираше бойлерът, бяла цилиндрична грамада, долепена до дясната стена. Той „изглеждаше“ същия, но...

Гардънър се приближи, с желание да открие как Боби го бе спретнала така радикално.

Обхванала я е някаква щура мания за подобрения из къщата. И най-смахнатото е, че май не прави разлика между неща като поправяне на бойлера и преустройство на звънци. Нови перила. Прясна пръст, докарана и утъпкана върху пода на мазето. Бог знае още какво. Нищо чудно, че е изтощена. И, само между другото, Гард, откъде Боби е разбрала как да свърши всички тези неща? Ако е използвала курс чрез кореспонденция на „Популярна механика“, трябва наистина здравата да е зубрила.

Първоначалните му шок и изненада от попадането на тази смахната работилница в мазето на Боби започваха да се превръщат в задълбочаващо се безпокойство. По масата той видя не само доказателства за вманиачено поведение — купища съоръжения, организирани твърде старателно, упътвания, забодени по всичките си четири краища, — които го бяха разтревожили. Нито доказателствата за маниякалност в очевидната неспособност на Боби да прави разлика

между имащи стойност и напълно безсмислени подобрения (*очевидно безсмислени, поправи се Гардънър*).

Онова, от което го побиваха тръпки, беше мисълта — поне *опитите* му да мисли за това — за огромните, *разточителни* количества енергия, изразходвани тук. За да се направят само нещата, които бе видял до този момент, Боби трябва да е горяла като факла. Имаше проекти като флуоресцентното осветление, които вече бяха завършени. Други още бяха в процес на изпълнение. Освен това трябва да е ходила и до Огъста, за да се снабди с всички тези инструменти, жици и батерии. *Плюс докарването на прясна пръст, с която да смени старата. Не го пропускай.*

Какво може да я е накарало да направи всичко това?

Гардънър не знаеше, не му се искаше да си представя Боби тук, търчаща напред-назад, работеща по два различни проекта „направи си сам“ едновременно, или по пет или десет. Образът беше прекалено ясен. Боби, с навити ръкави на ризата и разкопчани горни три копчета, със стичащи се между гърдите ѝ капчици пот, с коса, небрежно захваната в конска опашка, горящи очи и бледо лице, като се изключат двете трескави червени петна, по едно на всяка буза. Боби, с вид на полудяла Госпожица Вещица, която става все по-мършава, докато завива бурми, стяга болтове, прокарва жици, докарва пръст, стои на подвижната стълба, протегната назад като балерина, със стичаща се по лицето ѝ пот и изпъкнали по врата ѝ жили, как окача новите лампи. А, и докато говорим за това, не забравяй как Боби поставя новата електрическа инсталация и поправя бойлера.

Гардънър докосна емаилираната му повърхност и бързо си дръпна ръката. Той само *изглеждаше* непроменен. Беше адски горещ. Гард приклепна и отвори капака в основата на бойлера.

И в този миг всъщност Гардънър *наистина* напусна реалността.

6

Преди бойлерът работеше с домакинска газ. Малките медни тръбички, които захранваха с газ пещта на бойлера, идваха от окачени зад къщата бутилки. Камионът по зареждането от „Дед ривър газ“ в Дери идваше веднъж в месеца и ги подменяше, ако имаха нужда от

смяна — а те обикновено имаха, защото бойлерът беше и разточителен, освен че бе неефикасен... две неща, които по-често вървяха заедно, отколкото обратното, сега като се замислеше над това. Първото, което Гардънър забеляза, беше, че медните тръбички вече не бяха свързани с бойлера. Те висяха свободно зад него и краищата им бяха запушени с плат.

„Дявол да го вземе, как си топли тя водата?“ помисли той и тогава *действително* погледна в отвора, след което напълно замръзна за момент.

Разумът му изглеждаше достатъчно ясен, да, но онова усещане за откъсване и носене се бе върнало — чувството за отделяне. Нашият Гард пак се понасяше нагоре, нагоре като сребърен, детски, пълен с хелий балон. Знаеше, че го е страх, ала съзнаването на този факт бе мъгляво, почти без значение, в сравнение с това мрачно чувство, което идваше като развързано от същността му. „Не, Гард. Господи!“ викаше от дълбините ѝ един скръбен глас.

Спомни си как бе отишъл на панаира във Фрайбърг, когато беше малък, на не повече от десет. Влязоха в Огледалния лабиринт с майка му и вътре ги разделиха. Тогава за първи път бе изпитал това странно усещане за отделяне от самия себе си, за отплуване встрани или отгоре, извън физическото му тяло и физическия му (ако имаше такова нещо) разум. Можеше да *види* майка си, о, да — пет майки, десет, *сто* майки, някои ниски, други високи, някои дебели, други кльощави. В същото време виждаше и пет, десет, сто Гарда. Понякога някое от неговите отражения заставахе до нейното и той се протягаше, почти без да мисли, в очакване да докосне панталона ѝ. Ала там се оказваше само празният въздух... или друго огледало.

Дълго време се бе лутал и предполагаше, че е изпитвал и паника, но *усещането* не беше като при паника и, доколкото можеше да си спомни, никой не се бе *държал* като че ли е бил в паника, когато накрая се беше измъкнал навън — след само петнайсет минути въртене, търсене, връщане и натъкване на бариери от чисто стъкло. Челото на майка му се бе смръщило за миг, после се бе прояснило. Това беше всичко. Ала той бе *изпаднал* в паника, точно както усещаше, че става и сега: това чувство, че мозъкът ти се разпада на съставните си части, като някаква машина, която се разглобява при нулева гравитация.

Случва се... но отминава. Почакай, Гард. Просто изчакай да премине.

Затова той остана клекнал, загледан в отворената вътрешност на Андерсъновия бойлер и зачака да му мине, както някога бе почакал краката му да го отведат на верния път и навън от онзи ужасен Огледален лабиринт на панаира във Фрайбърг.

Махането на пръстена за газта бе оставило кръгло кухо пространство в основата на бойлера. То беше запълнено с объркана плетеница от жици — червени, зелени, сини, жълти. В средата на плетеницата се намираше картонена поставка за яйца. Синият печат гласеше: „Хилкрест Фармс“. Във всяка от вдлъбнатините се намираше по една голяма батерия от волт и половина, свързана в горния си край с мъничко фуниевидно капаче и всички жици изглежда или започваха — или завършваха — при тези капачета. Като ги погледа по-дълго, в състояние, което не *усещаше* точно като паника, Гардънър забеляза, че първоначалното му впечатление — че жиците са в объркана плетеница — не беше по-вярно от първоначалното му впечатление, че всичко по работната маса на Боби е в безпорядък. Не, в начина, по който жиците влизаха или излизаха от тези дванайсет фуниевидни капачета имаше ред, въпреки че в някои влизаха или излизаха по две жици, а в други свързаните жици стигаха и до шест. Имаше ред дори във формата, която образуваха — тя представляваше малка арка. Някои от жиците се връщаха отново в капачета, поставени върху други батерии, но повечето отиваха към разпределителни табла, закрепени към стените на подгряващото отделение на бойлера. Те бяха взети от електронни играчки правени в Корея, предположи Гардънър — имаше твърде много евтини, сребристи спойки върху гофриран фибър. Една невероятна смесица от различни компоненти... ала тя очевидно вършеше нещо. Да. Например, загряваше водата с такава скорост, че да ти излязат мехури.

В средата на отделението, право срещу поставката за яйца, в арката, образувана от жиците, грееше ярко кълбо от светлина, не по-голямо от два сантиметра в диаметър, но на вид ярко като слънцето.

Гардънър автоматично бе вдигнал ръка да се предпази от този безмилостен блясък, който блискаше през отвора като твърда бяла пръчка от светлина и хвърляше сянката му далеч назад върху пръстения под. Можеше да гледа към кълбото само като си

премрежеше очите, докато станеха на съвсем малки цепки и чак тогава леко отвореше пръстите си.

Ярко като слънцето.

Да... само че вместо жълта, светлината беше заслепяващо синкавобяла, като сапфир. Блясъкът ѝ пулсираше и леко се местеше, после оставаше постоянен, след което отново пулсираше и се местеше: имаше някакъв цикъл.

„Но къде е топлината?“ запита се Гардънър и това започна да го връща към действителността. „Къде е топлината?“

Той протегна едната си ръка нагоре и пак я постави върху гладката, емаилирана повърхност на бойлера — ама само за секунда. Дръпна я с мисълта, че водата бе вдигала пара, когато потече от крана в банята. В бойлера също имаше гореща вода, вярно, и то много — по всички правила тя би трябвало да изври на пара и да взриви бойлера на Боби заедно с цялото мазе. Но очевидно не ставаше нищо такова, което беше мистерия... ала тя бе нищо в сравнение с факта, че не усещаше никаква топлина да излиза от отвора — абсолютно никаква. Би трябвало да си е изгорил пръстите, още когато дръпна малкото лостче, за да отвори капака, а след като го махна, слънцето с размер на монета трябваше направо да е свалило кожата от лицето му. Затова...?

Бавно, колебливо, Гардънър посегна към отвора с лявата си ръка, като продължаваше да държи дясната пред очите си, за да ги пази от прекалено силния блясък. Устата му бе стисната в гримаса, тъй като очакваше да се изгори.

Разперените му пръсти се плъзнаха в отвора... и тогава се сблъскаха с някаква преграда. По-късно си мислеше, че усещането малко напомняше за натискане с пръсти по опънат найлонов чорап — само че в случая преградата поддаде съвсем малко и го спря. Пръстите му не можаха да пробият, както биха пробии един найлонов чорап.

Но преграда нямаше. Никаква, поне доколкото можеше да види.

Той престана да натиска и невидимата мембрана леко изтласка пръстите му обратно, вън от отвора. Гардънър ги погледна и видя, че трепереха.

Това е силово поле, ето защо не се изгорих. Някакъв вид силово поле, което поглъща топлината. Господи боже, намърдал съм се във фантастичен разказ от „Поразяващи истории“. Някъде към 1947

година, предполагам. Чудя се, дали съм на корицата? И ако съм, кой ме е нарисувал? Върджил Финли? Ханес Бок?

Ръката му започваше да трепери по-силно. Той посегна към капака, не го уцели, пак се опита и го захлопна със сила, отрязвайки този ослепителен поток бяла светлина. Бавно отпусна дясната си ръка, но продължаваше да вижда остатъчния образ на мъничкото слънце, както човек вижда крушката на фенерчето, след като му е било светнато първоначално в лицето. Само че това, което Гардънър виждаше, беше голяма зелена ръка, носеща се из въздуха, с ярко, ектоплазмично синьо между пръстите.

Остатъчният образ изчезна. Ала не и треперенето.

Никога през живота си Гардънър не бе изпитвал толкова силна нужда да пийне. Намери какво в кухнята на Андерсън.

7

Боби не пиеше много, но си държеше, както тя се изразяваше, „суровина“ в един шкаф зад тенджерите и тиганите: бутилка джин, бутилка скоч, бутилка бърбън, бутилка водка. Гардънър измъкна бърбъна — някаква куча марка, ала просящите нямат право на избор — сипа си два пръста в пластмасова чаша и ги гаврътна.

По-добре внимавай, Гард. Предизвикваш съдбата.

Но не беше така. Точно сега щеше едва ли не да приветства един запой, ала циклонът се бе отнесъл някъде другаде... поне за момента. Той си сипа още два пръста бърбън в чашата, съзерцава го известно време, после изсипа по-голямата част в мивката. Върна бутилката на мястото ѝ и добави вода и кубчета лед, превръщайки онова, което беше течен динамит, в цивилизовано питие.

Помисли си, че хлапето от плажа би одобрило тази постъпка.

Предполагаше, че съноподобното спокойствие, което го бе обзело след излизането от Огледалния лабиринт и което чувстваше отново сега, беше защита срещу желанието просто да легне на пода и да пици, докато загуби съзнание. Спокойствието си бе наред. Онова, което го плашеше, беше колко бързо съзнанието му се бе заело със задачата да го убеди, че нищо от случилото се не е истина... а е видял всичко в халюцинация. Невероятно, но разумът му подхвърляше

идеята, че онова, което бе видял, когато отвори капака в основата на бойлера, е било много силна електрическа крушка — двеста вата, да речем.

Не беше нито електрическа крушка, нито халюцинация. Това беше нещо като слънце, много малко, горещо и ярко и то плуваше под арка от жици, над поставка за яйца пълна с батерии. Сега можеш да откачиш, ако желаеш, или да се помолиш, или да се натряскаш, но ти видя, каквото видя и няма защо да се самозалъгваме, нали? Да.

Гардънър провери пак Андерсън и видя, че тя още спи като дърво. Бе решил да я събуди към десет и половина, ако дотогава не е станала сама. Сега си погледна часовника и с удивление разбра, че е само девет и двајсет. Беше прекарал в мазето много по-малко време, отколкото си бе представял.

Мисълта за мазето извика отново нереалното видение на онова миниатюрно слънчице, увиснало във въздуха под арката от жици, светещо като свръхгореща топка за пинг-понг... и тези мисли накараха неприятното усещане, че мозъкът му се разпада, да се върне. Той го отблъсна. То не искаше да си отиде. Отблъсна го по-силно, като си казваше, че няма да мисли за всичко това повече, докато Боби не се събуди и просто не му обясни какво става тук.

Погледна надолу към ръцете си и видя, че са изпотени.

8

Гардънър взе питието си и излезе зад къщата, където откри още доказателства за Бобиния почти свръхестествен пристъп на дейтелност.

Тракторчето ѝ се намираше пред голямата барака от лявата страна на градината — в това нямаше нищо необичайно, тя обикновено го оставяше там, когато синоптиците казваха, че няма да вали. Но дори от десет метра разстояние Гардънър можеше да забележи, че Андерсън е извършила някакви радикални промени с двигателя му.

Не. Стига толкова. Забрави тези шуротии, Гард. Иди си вкъщи.

Нямаше нищо нереално или откъснато в този глас — той беше дрезгав, изпълнен с паника, ужас и смайване. За миг Гардънър усети,

че е на ръба да се вслуша в него... а после си помисли какво бездънно предателство щеше да бъде *това* — към Боби и към него самия. Мисълта за Боби вчера го бе предпазила от самоубийство. А като не се бе убил, смяташе той, беше измъкнал и нея от лапите на смъртта. Китайците имаха поговорка: „Ако спасиш живот, носиш отговорност за него“. И ако Боби имаше нужда от помощ, как щеше да ѝ я окаже? Като дори не се и опитахе да разбере какво става тук ли?

Той гаврътна остатъка от питието, сложи празната чаша върху най-горното стъпало на задната стълба и тръгна към тракторчето. Почти несъзнателно долавяше свиренето на щурците във високата трева. Не беше пиян, нито дори пийнал, доколкото можеше да прецени. Алкохолът сякаш направо бе прескочил нервната му система. Беше я подминал без да мигне, както казват англичаните.

(като палавите елфи, които раз-прас закърпили обувките, докато общарят спял)

Само че Боби не бе спала, нали? Боби бе хвърчала, докато падна — буквално падна — в ръцете на Гардънър.

(раз-прас чук-чук-чук късно тази нощ и нощта преди томичукалата чука на вратата)

Като застана до тракторчето и погледна открития двигател, Гардънър не само потрепери — той се разтрепери като човек, умиращ от студ, горните му зъби се впиха в долната устна, лицето му побледня, слепоочията и челото му се покриха с пот.

(те са поправили бойлера както и тракторчето томичукалата умеят да вършат много неща)

Тракторчето на Боби беше малка работна машина, която щеше да е почти безполезна на големи пространства, където земеделието е основната работа. По-голямо беше от управляема сенокосачка, но по-малко и от най-малкия трактор, произведен някога от „Диър“ или „Фармол“. Бе идеално за човек, който обработва градина, едва надхвърляща по големина определението парцел — а случаят тук беше точно такъв. Боби имаше градина от около акър и половина — боб, краставици, грах, царевица, репички и картофи. Никакви моркови, зеле и тиквички. „Не отглеждам неща, които не обичам — бе казала веднъж на Гардънър. — Животът е прекалено кратък.“

Тракторчето имаше много възможности, както и би трябвало да бъде — дори един преуспяващ фермер не би си позволил покупката на

мини трактор за 2 500 долара само за едноакрова градина. То можеше да оре, да коси с едно устройство и да реже сено с друго, да тегли товар по груб терен (тя го бе използвала като влекач през есента и, доколкото на Гардънър му беше известно, бе засядала само веднъж), а през зимата го приспособяваше на снегорин и за половин час си почистваше с него алеята. Силовата му уредба се състоеше от мощен четирицилиндров двигател.

Или поне така беше.

Двигателят още се намираше там, но сега бе отрупан с най-странния набор от невъобразими джунджурии и приспособления — Гардънър се улови, че мисли за нещото звънец-радио на масата долу в мазето на Боби и се зачуди дали тя не смята скоро да го монтира на тракторчето... може да беше радар или нещо такова. Изплъзна му се кратък, объркан изблик на смях.

В единия край на двигателя стърчеше бурканче от майонеза. То беше пълно с някаква прекалено безцветна, за да е бензин течност и капачето му бе свързано с месингово приспособление за предната част на двигателя. Върху кожуха се мъдреше нещо, което по би вървяло на шевролет ноува или суперспорт: спойлер като на състезателен автомобил.

И имаше много жици — беше пълно с жици навсякъде, промушени като змии нагоре и надолу, навън и навътре, около почти всичко, свързани по начини, които нямаха абсолютно никакъв смисъл... поне доколкото можеше да види Гардънър.

Той се обърна към опростеното арматурно табло, започна да се извъръща... и тогава погледът му отскочи обратно към него, а очите му се разшириха.

Тракторчето имаше лост за смяна на скоростите и начина за използването му бе изобразен на квадратно парче метал, завинтено към таблото над индикатора за налягането на маслото. Гардънър беше виждал това квадратче метал достатъчно често. През изминалите години от време на време и той бе карал тракторчето. Преди на него винаги бе пишело:

1 3
0 N 4

2 R

Сега беше добавено нещо ново — нещо, което бе достатъчно просто, за да звучи ужасяващо:

1 3

0 N 4 ----- ИЗДИГАНЕ

2 R

Не вярваш, нали?

Не знам.

Хайде, Гард — летящ трактор! Не се занасяй.

В бойлера й има миниатюрно слънце.

Глупости. Аз мисля, че е електрическа крушка, много силна, двеста вата например...

Не е електрическа крушка!

Добре, добре, успокой се. Просто всичко това звучи като реклама на филм за извънземни: „Ще повярвате, че тракторът може да лети“.

Млъкни.

Или: „Джон Диър, позвънете у дома“. Така става ли?

Той отново стоеше в кухнята на Андерсън и с копнеж гледаше към шкафа, в който се намираше алкохола. Извърна очи — не беше лесно, защото те сякаш бяха увеличили теглото си — и се върна във всекидневната. Видя, че Боби си беше сменила позата и дишането й се бе учестило. Първите признаци на събуждането. Гардънър си погледна отново часовника и видя, че е почти десет часа. Приблужи се към етажерката край бюрото на Боби, с намерение да си намери нещо за четене, докато тя стане, нещо, което да отвлече за малко мислите му от цялата тази история.

Онова, което видя върху бюрото на Боби, до очуканата стара пишеща машина, беше в известен смисъл най-силният шок. Поне достатъчно голям шок, за да не обърне внимание на друга промяна: На стената над и зад бюрото и пишещата машина висеше ролка с

перфорирана компютърна хартия, подобна на гигантско руло хартиени кърпи.

9

БИЗОНСКИТЕ ВОИНИ

Роман от Робърта Андерсън

Гардънър остави най-горния лист встрани, с гърба нагоре, и видя собственото си име — или по-скоро прякора, който само той и Боби използваша.

На Гард, който е винаги тук, когато имам нужда от него

Нова тръпка премина през тялото му. Остави и втория лист встрани, по същия начин, върху първия.

В онези дни, точно преди Канзас да потъне в кръв, в прерията все още се намираха бизони в изобилие — поне в достатъчно изобилие, за да могат бедните хора, и индианци, и бели, да бъдат погребвани в бизонски кожи вместо в ковчези.

„Вкусиш ли веднъж бизонско месо, никога вече няма да поискаш мръвка, която води произхода си от крава“ — казваха старите заселници и сигурно го вярваха, защото тези ловци от равнините, тези бизонски воители, изглеждат съществували в някакъв свой свят от космати духове с гърбици — навсякъде около тях се носеше спомена за бизоните, миризмата на бизоните — миризмата, да, защото повечето мажеха с бизонска мас лицата, вратовете и ръцете

си, за да ги предпазят от изгарящото прерийно слънце. Те си слагаха бизонски зъби на огърлици, а понякога и в ушите си, гамашите им бяха от бизонска кожа и не един от тези номади носеше бизонски пенис като талисман или гаранция за несекваща потентност.

Самите те духове, неотлъчно следваха стадата, които прекосяваха ниската остра трева като огромни облаци, покрили прерията със сенките си. Облаците останаха, но големите стада ги няма... както и бизонските воители, лудите от пустошта, която никога не е знаела що е ограда, мъжете, които идваха с препускане от никъде и пак изчезваха с препускане към същото място, мъже с мокасини от бизонска кожа на краката и подрънкващи кости на вратовете, духове извън времето и пространството, които съществуваха точно преди цялата страна да потъне в кръв.

Късно следобед на 24 август 1848 година, Робърт Хауел, който щеше да умре при Гетисбърг след по-малко от петнайсет години, си устрои лагер близо до едно малко поточе в дълбините на Небраска, сред онази странна област известна като Страната на пясъчните хълмове. Поточето беше малко, ала водата ухаеше на свежест...

Гардънър бе навлязъл с четирийсет страници в романа и беше изцяло погълнат от него, когато чу Боби Андерсън да се провиква сънливо:

— Гард? Гард, тука ли си още?

— Идвам, Боби — каза той и стана, в ужас от онова, което предстоеше и вече полуповярвал, че е откачил.

Това трябва да е причината, разбира се. Не е възможно да има мъничко слънце в основата на Бобиния бойлер, нито нова скорост на тракторчето ѝ, която да предполага левитация... но щеше да му е полесно да повярва в което и да е от тези неща, отколкото във факта, че Боби бе написала роман от четиристотин страници на име „Бизонските воители“ за трите седмици, през които Гард не я бе виждал. Роман, който — просто по една случайност — беше най-хубавото нещо, писано

някога от нея. Невъзможно, да. По-лесно — по дяволите, *по-разумно* — беше да вярва, че е полудял и просто да остави нещата дотам.
Стига да можеше.

[1] Известен изобретател. — Б.пр. ↑

ДЕВЕТ

АНДЕРСЪН РАЗКАЗВА ИСТОРИЯ

1

Боби ставаше от леглото бавно, като гримасничеше — приличаше на грохнала старица.

— Боби... — започна Гардънър.

— Господи, всичко ме боли — изпъшка Андерсън. — И трябва да си сменя... няма значение. Колко дълго съм спала?

Гардънър си погледна часовника.

— Четиринайсет часа, мисля. Или малко повече. Боби, новата ти книга...

— Да. Задръж тази мисъл, докато се върна.

Тя бавно завървя през стаята към банята, разкопчавайки ризата, с която бе спала. Докато се влачеше към банята, Гардънър успя добре да я огледа — доста по-добре, всъщност, отколкото му се искаше — и видя колко много тегло бе загубила. Това надхвърляше всякаква мършавост и стигаше до атрофия.

Боби спря, сякаш усетила, че той я гледа и без да се обръща, заяви:

— Всичко мога да обясня, да знаеш.

— Можеш ли? — попита Гардънър.

2

Андерсън остана в банята дълго — много по-дълго, отколкото би й отнело ползването на тоалетната и смяната на превръзката — Гардънър беше съвсем сигурен, че тя точно това смяташе да направи. На лицето й просто бе изписан израза „сполетя ме проклятието“. Ослуша се за душа, но той не течеше и Гард започна да се притеснява. Боби изглеждаше съвсем с всички си, когато се събуди, ала това

означаваше ли непременно, че *беше* наред? Започнаха да му се привиждат смущаващи видения как Боби се промушва през прозорчето на банята и хуква само по дънки из гората с откачено кискане.

Той постави дясната си ръка върху лявата страна на челото си, където беше белегът. В главата му бе започнала да пулсира лека болка. Изчака да минат още една, две минути, след което стана и тръгна към банята, като полагаше усилия да стъпва тихо и то не го направи съвсем несъзнателно. Видението как Боби прекрачва през прозорчето на банята, за да избегне обясненията, се смени с картината на ведро прерязващата си гърлото Боби, използвайки едно от ножчетата на Гард, за да избегне обясненията завинаги.

Реши, че само ще се послуша. Ако чуе нормално звучащи движения, ще отиде в кухнята да направи кафе и може би да забърка няколко яйца. Ако не чуе нищо...

Тревогите му бяха излишни. Вратата на банята не се бе затворила докрай, когато тя влезе вътре и, като се оставят настрана другите подобрения, незатворените врати из къщата очевидно още притежаваха стария си навик леко да се откrehват сами.

Вратата беше отворена достатъчно, за да види как Боби стои пред огледалото, където неотдавна бе стоял самият Гардънър. Тя държеше четка за зъби в едната си ръка и паста в другата... но още не бе отвила капачката. Стоеше и гледаше в огледалото с почти хипнотична съсредоточеност. Устните ѝ бяха дръпнати назад, а зъбите — оголени.

Андерсън долови раздвижването в огледалото и се извърна, без да полага никакво особено усилие да прикрие измършавелите си гърди.

— Гард, зъбите ми нормални ли ти си виждат?

Гардънър ги погледна. Струваха му се същите, каквито са били винаги, макар че не си спомняше някога да е виждал толкова много от тях — те отново му напомниха онази ужасна снимка на Карън Карпентър.

— Да. — Той усилено се мъчеше да не поглежда към опъналия кожата ѝ гръден кош и болезнената изпъкналост на плаващите ѝ ребра над талията на дънките, увиснали на невероятно силно пристегнатия колан. — Така ми се струва. — Усмихна се предпазливо. — Вижете, госпожо, никакви дупки.

Андерсън се опита да му върне усмивката с все още дръпнати назад по венците устни. Резултатът от този експеримент беше доста гротескен. Тя постави показалеца си върху един кътник и натисна.

— Лати и се ато павя тоа?

— Какво?

— Клати ли се като правя това?

— Не. Поне доколкото мога да видя. Защо?

— Просто заради този сън, който непрекъснато се повтаря. Той...

— Боби погледна надолу към себе си. — Излез оттук, Гард. Не съм облечена.

Не се тревожи, Боби. Нямах намерение да ти скоча на кокалите. Най-вече, защото този израз щеше прекалено добре да отговаря на онова, което би се получило.

— Извинявай — рече той. — Вратата беше отворена. Помислих, че си излязла.

Той затвори, като силно дръпна бравата.

Зад вратата Боби ясно произнесе:

— Знам какво се чудиш.

Гард нищо не каза — просто остана там. Но имаше чувството, че тя знаеше — *знаеше* — че е още там. Сякаш можеше да вижда през вратата.

— Чудиш се дали не полудявам.

— Не — обади се тогава той. — Не е така, Боби. Но...

— Аз съм толкова нормална, колкото и ти — каза през вратата Боби. — Така съм се схванала, че ми е трудно да ходя и дясното ми коляно е превързано заради нещо, което не мога добре да си спомня, и съм гладна като вълк, и знам, че съм загубила твърде много тегло... ала съм нормална, Гард. Мисля, че преди денят да е свършил, ще изживееш моменти, в които ще се чудиш дали *ти* си в ред. Отговорът е — и двамата сме.

— Боби, какво става тук? — попита Гардънър. Въпросът му се изплъзна под формата на безпомощен вик.

— Искам да сваля този проклет бинт и да видя какво има под него — изрече през вратата Андерсън. — Изглежда здравата съм си цапардосала коляното. Някъде из гората, сигурно. После искам да взема един горещ душ и да си сложа чисти дрехи. Докато правя тези

неща, ти можеш да приготвиш за двама ни някаква закуска. И аз ще ти разкажа всичко.

— Ще го направиш ли?

— Да.

— Добре, Боби.

— Радвам се, че си тук, Гард — добави тя. — Един, два пъти имах лоши усещания. Като че ли ти не се справяше особено добре.

Гардънър почувства как започва да вижда двойно, образът потрепери и отплува във вид на призми. Той прекара ръка през лицето си.

— Няма болка, няма преумора. Отивам да приготвя закуската.

— Благодаря ти, Гард.

Тогава Гардънър се отдалечи, но трябваше да върви бавно, защото независимо колко пъти потъркваше очите си, зрението продължаваше да му прави номера.

3

Веднага, щом прекрачи прага на кухнята, спря и пак се върна при затворената врата на банята. Беше му хрумнала нова мисъл. Вътре водата вече шуртеше.

— Къде е Питър, Боби?

— *Какво?* — извика тя под барабанящия душ.

— *Казах, къде е Питър?* — повтори той, като повиши глас.

— Умря — отвърна Боби, като надвика падащата вода. — Много плаках, Гард. Ала той беше... знаеш...

— Стар — промърмори Гардънър, после се сети и отново повиши глас. — Значи от старост, а?

— Да — извика изпод душа Андерсън.

Той остана там още само за миг, преди да се върне в кухнята, като се чудеше защо бе убеден, че Боби го излъга за Питър и начина, по който беше умрял.

4

Гард забърка осем яйца и опече бекон на Бобиния грил. Забеляза, че след последното му идване тук, над обикновената фурна беше инсталирана микровълнова и над основните места за работа бяха сложени нови неоновы лампи, както и над кухненската маса, където Боби най-често се хранеше — обикновено с книга в свободната си ръка.

Той направи кафе, силно и черно, и тъкмо отнасяше всичко на масата, когато дойде и Боби, облечена с чисти джинси и фланелка. Мократа ѝ коса беше увита с кърпа.

Андерсън огледа масата.

— А препечените филийки? — попита тя.

— Приготи си сама скапаните филийки — любезно рече Гардънър. — Аз не съм минал на стоп триста километра, за да ти сервирам закуската.

Андерсън го зяпна.

— *Какво* си направил? Вчера? В дъжда?

— Да.

— Но, за бога, какво се е случило? Мюриъл каза, че си на литературно турне, което свършва на 30 юни.

— Обаждала си се на Мюриъл? — Той беше абсурдно трогнат. — Кога?

Андерсън махна с ръка, сякаш това нямаше никакво значение. Вероятно беше права.

— Какво се е случило? — попита отново тя.

Гардънър си помисли да ѝ каже — *искаше* да ѝ каже, осъзна той, поразен. Затова ли му бе нужна Боби? Наистина ли Боби Андерсън не беше нищо повече от стена, на която да се облегне? Той се поколеба, изпълнен с желание да ѝ разкаже... и не го направи. Щеше да има време за това по-късно.

Може би.

— По-късно — рече той. — Искам да знам какво става тук.

— Първо закуската — заяви Андерсън — и това е заповед.

Гард даде на Боби по-голямата част от яйцата и бекона, а тя не губи време — нахвърли се върху тях като жена, която от дълго време не се е хранила, както трябва. Наблюдавайки я как яде, Гардънър си спомни биографията на Томас Едисън, която бе чел като съвсем малък — на не повече от десет или единайсет години. Едисън изпадал в периоди на трескава работа, когато идеите и изобретенията идвали едно след друго. По време на тези изблици той забравял съпругата, децата, банята, дори храната. Ако жена му не идвала да му поднася яденето, можел е буквално да умре от глад между електрическата крушка и фонографа. На една от страниците го имаше нарисувана, вкопчил ръце в ужасно разрошената си коса — като че ли се опитваше да достигне до мозъка под нея, мозъкът, който не му даваше покой — и Гардънър си спомняше как бе мислил, че този човек изглежда напълно луд.

И, сети се сега той, като докосна лявата страна челото си, Едисън често е имал мигрени. Мигрени и дълбоки депресии.

Гард не забелязваше никакви признаци на депресия в Боби, обаче. Тя изгълта яйцата, изяде седем, осем парчета бекон със съответния брой препечени филийки, полети с олио и изпи две големи чаши портокалов сок. Щом свърши, звучно се оригна.

— Страхотно, Боби.

— В Португалия хубавото оригване се смята за комплимент към готвача.

— А какво правят след хубаво чукане? Пърдят ли?

Андерсън отметна назад глава и избухна в смях. Кърпата падна от косата ѝ и изведнъж на Гард му се прииска да я отведе в леглото, торба с кокали или не.

Като се усмихна леко, той рече:

— Хубаво, това беше добре. Благодаря. Някоя неделя ще ти приготвя превъзходни яйца „Бенедикт“. Сега давай.

Андерсън се пресегна зад него и измъкна наполовина пълен пакет „Кемъл“. Тя запали една и бутна цигарите към Гардънър.

— Не, благодаря. Това е единственият лош навик, от който почти съм успял да се откажа.

Но още преди Боби да свърши, той вече бе изпушил четири.

— Ти си поогледал наоколо — започна Андерсън. — Спомням си, че ти казах да го направиш и знам, че си ме послушал. Изглеждаш, както се чувствах и аз, след като открих нещото в гората.

— Какво нещо?

— Ако ти кажа сега, ще решиш, че съм луда. После ще ти покажа, но за момента мисля, че е по-добре само да поговорим. Кажи ми какво видя наоколо. Какви промени.

Гардънър ги изброи: подобренията в мазето, купчината проекти, необикновеното малко слънце в бойлера. Странните преустройства в двигателя на тракторчето. Той се поколеба за миг, като си мислеше за добавката в диаграмата на скоростите и я пропусна. Предполагаше, Боби и без това знаеше, че я е видял.

— И някъде сред всички тези неща си намерила време да напишеш нова книга. И то дълга. Прочетох първите трийсет, четирийсет страници, докато те чаках да се събудиш и смятам, че е хубава, освен дето е дълга. Най-добрият роман, който си писала някога, вероятно... а ти си написала няколко чудесни книги.

Андерсън кимна, доволна.

— Благодаря ти. И аз мисля, че стана. — Тя посочи към последното парче бекон в чинията. — Искаш ли го?

— Не.

— Сигурен ли си?

— Да.

Тя го взе и го изяде.

— Колко време ти отне да го напишеш?

— Не съм съвсем сигурна — поколеба се Андерсън. — Може би три дни. Във всеки случай не повече от седмица. По-голямата част направих насън.

Гард се усмихна.

— Не се шегувам, сериозно — каза Андерсън.

Гардънър спря да се усмихва.

— Чувството ми за време доста се е скапало — призна тя. — Знам, че още не работех върху него на 27-и. Това е последният ден, в който времето — последователното време — ми се струва напълно ясно. Ти дойде тук снощи, на 4-и и той беше свършен. Значи... седмица, най-много. Но наистина не смятам, че бяха повече от три дни.

Гардънър зяпна. Андерсън го изгледа спокойно и избърса пръстите си в салфетка.

— Боби, това е невъзможно — заяви накрая той.

— Щом смяташ така, значи си пропуснал пишещата ми машина.

Гардънър бе хвърлил един поглед на старата машина на Боби, когато сядаше и това беше всичко — вниманието му мигновено бе привлечено от ръкописа. Старата черна „Ъндърууд“ я бе виждал хиляди пъти. Ръкописът, от друга страна, беше нов.

— Ако я бе погледнал по-отблизо, щеше да забележиш ролката компютърна хартия зад нея, както и едно от онези приспособления. Поставка за яйца, батерии и всичко останало. Какво? Това ли?

Тя бутна цигарите през масата към Гардънър, който си взе една.

— Не знам как работи, ама нямам представа как действат и останалите неща — включително и онова, което захранва с енергия цялата къща. — Боби се разсмя на изражението на Гардънър. — Не съм включена към Централно енергоснабдяване — Мейн, Гард. Накарах ги да прекратят обслужването — както те се изразяват, сякаш са напълно убедени, че не след дълго човек пак ще им потърси услугите — чакай да видим... преди четири дни. Това *наистина* си го спомням.

— Боби...

— Има едно приспособление като онова нещо в бойлера и другото зад пишещата ми машина в свързаната отзад кутия, но то е дядото на всички останали. — Андерсън се засмя — със смеха на жена, обзета от приятни спомени. — В него има двайсет или трийсет сухи батерии. Мисля, че Поли Андрюс от търговския център „Кудър“ ме смята за откачена — изкупих всички батерии, които имаше на склад, а после отидох за още в Огъста. Дали това беше в деня, когато докарах пръстта за мазето? — зададе последния въпрос на себе си тя, като се намръщи. После лицето ѝ се проясни. — Да, май така беше. Историческото търсене на батерии през 1988, минах през седем различни магазина, прибрах се със *стотици* батерии и тогава спрях в Албиън и взех товар глинеста пръст, за да оправя въздуха в мазето. Почти съм сигурна, че свърших тези две неща в един и същи ден.

Тревожното смръщване отново се появи и за миг Гардънър си помисли, че Боби пак изглеждаше уплашена и изтощена — *разбира се*, че още беше изтощена. Изтощение като това, което Гардънър бе видял

снощи, стигаше до мозъка на костите. Само една нощ сън, независимо колко дълъг и колко дълбок, не би могъл да го изтрие. А освен това и тези налудничави, халюцинирани истории — книги, написани насън, цялото хранене на къщата, осигурявано от сухи батерии, пътувания до Огъста за откачени неща...

Само дето доказателствата бяха тук, навсякъде около него. Той ги бе *видял*.

— ... *онова* — каза Андерсън и се засмя.

— Какво, Боби?

— Казах, че беше дяволски трудна работа да направя *онова*, което хранва с енергия цялата къща и разкопките там отвън.

— Какви разкопки? Там ли е нещото в гората, което искаш да ми покажеш?

— Да. Скоро. Само ми дай още няколко минути. — Лицето на Андерсън пак доби вид на човек, който изпитва удоволствие от разказа си и Гардънър изведнъж си помисли, че това трябва да е изражението на всички хора с истории, които не само *искат* да разкажат, но и *трябва* да го направят. От досадника по залите за лекции, който през 1937 година е взел участие в експедиция за изследване на Антарктида и все още си носи избеляващите диапозитиви, за да го доказва до моряка Исмаил, последният от злополучния кораб „Пекуод“, който завършва разказа си с отчаяния вик: „Само аз останах, за да ви разкажа“. Дали *онова*, което Гардънър долавяше под жизнерадостните, несвързани спомени на Боби за Десетте Шантави Дни в Хейвън беше лудост и отчаяние? Смяташе, че да... *знаеше*, че е така. Кой друг беше по-добре подготвен да забележи признаците? С каквото и да се бе сблъскала Боби тук, докато той четеше поезия на матрони с наднормено тегло и скучаещите им съпрузи, то почти бе успяло да разстрои мозъка ѝ.

Андерсън запали нова цигара с леко трепереща ръка, която накара пламъкът на клечката за миг да се олюлее. Това беше едно от нещата, които човек забелязва само, ако следи за тях.

— Дотогава бях свършила поставките за яйца, а на него и без това щяха да му трябват прекалено много батерии само за една или две, затова взех от кутиите за пури на чичо Франк — на тавана трябва да има десетина такива стари дървени кутии, вероятно дори Мейбъл Нойс от антикварния би дала няколко долара за тях, а ти знаеш каква

стипца е *тя* — и ги натъпках с тоалетна хартия, като се опитах да направя в нея гнезда, за да могат батериите да стоят прави. Нали знаеш... гнезда.

Андерсън правеше бързи, дълбаещи движения с десния си показалец и погледна към Гард, със светнали очи, за да види дали я е разбрал. Гардънър кимна. Чувството за нереалност се прокрадваше отново, усещането, че мозъкът му се готви да се изниже през върха на главата му и да отплува към тавана. „Едно питие може да оправи положението“, помисли си той и пулсирането в главата му се усили.

— Но въпреки това батериите продължаваха да падат. — Тя смачка цигарата и веднага запали нова. — Те бяха бесни, направо бесни. Аз също побеснях. Тогава ми хрумна една идея.

Те?

— Слязох до къщата на Чип Маккосланд. Надолу по Дъгаут Роуд.

Гардънър поклати глава. Никога не бе слизал по Дъгаут Роуд.

— Е, добре, той живее там с онази жена — предполагам, че нямат законен брак — и около десетина деца. Боже, не знаеш какво значи повлекана... мръсотията по врата ѝ, Гард... изобщо не би могла да се измие, освен ако се използва пневматичен чук преди това. Предполагам, че той е бил женен преди и... няма значение... просто... отдавна не е имало, с кого да си приказвам... имам предвид, че „те“ не разговарят, поне не по начина, по който го правят двама души и аз не преставам да смесвам маловажните неща с...

Думите на Андерсън бяха започнали да изскачат все по-бързо и по-бързо и сега вече почти се препъваха една в друга. „Тя набира скорост“, помисли си с известна тревога Гардънър, „и съвсем скоро ще започне или да крещи, или да плаче“. Не знаеше мисълта за кое го ужасяваше повече и пак си помисли за Исмаил, Исмаил, втурнал се по улиците на Бедфорд, Масачузетс, вонящ на лудост дори повече, отколкото на китова мас, как сграбчва накрая някакъв злощастен минувач и закрещява: „Слушай! Аз съм единственият оцелял, който може да разкаже, затова най-добре слушай, да те вземат дяволите! Най-добре слушай, ако не искаш да използвам този харпун като шибан супозиторий! Аз имам история за разказване, тя е за оня шибан бял кит и ТИ ЩЕ МЕ СЛУШАШ!“.

Той се пресегна през масата и докосна ръката ѝ.

— Разкажи го както искаш. Аз съм тук и те слушам. Разполагаме с достатъчно време; както сама каза, днес е почивният ти ден. Затова говори по-бавно. Ако заспя, значи твърде много си се отдалечила от темата. Става ли?

Андерсън се усмихна и видимо се отпусна. На Гардънър му се искаше пак да попита какво става там в гората. И най-вече кои бяха *те*. Но беше по-добре да изчака. „Всичко лошо се струпва върху онзи, който изчаква“, помисли той и след малка пауза за събиране на мислите, Боби продължи.

— Чип Маккосланд има три или четири кокошарника, това е всичко, което бях започнала да казвам. За няколко долара успех да взема всички поставки за яйца, от които се нуждаех... даде ми дори и няколко от големите. Всяка от тях събира по десет дузини яйца.

Андерсън весело се засмя и добави нещо, което накара Гардънър да настръхне.

— Още не съм ги използвала, но когато го направя, предполагам, че ще разполагаме с достатъчно ток, за да може целия Хейвън да се откаже от услугите на Централно енергоснабдяване — Мейн. Като ще остане достатъчно за Албиън, както и за по-голямата част от Троя. И така, пуснах хранването тука — Господи, колко несвързано говоря — и вече бях закачила приспособлението към пишещата машина — май действително съм спала — дремвах, поне — и тук стигаме до въпроса, нали?

Гардънър кимна, като все още се опитваше да възприеме идеята, че може да се окаже и истина, а не само халюцинация, направеното с обикновен тон изявление на Боби, че е по силите ѝ да построи „приспособление“, способно да захрани три градчета с енергия, като използва за източник сто и двацет батерии.

— Това, което прави устройството зад машината... — Андерсън се намръщи. Главата ѝ леко се наклони, почти като че ли се вслушваше в глас, който Гардънър не можеше да чуе. — Май ще е по-лесно да ти покажа. Иди там и сложи лист хартия, ако обичаш.

— Добре. — Той се запъти към вратата на всекидневната и погледна назад към Андерсън. — Ти няма ли да дойдеш?

Боби се усмихна.

— Аз ще остана тук — заяви тя и тогава Гардънър проумя всичко. Проумя го и дори разбирането му бе на някакво умствено

равнище, където се допускаше само чистата логика — нали самият безсмъртен Холмс казваше, че когато елиминираш невъзможното, трябва да повярваш в онова, което остане, колкото и да е невероятно. А там, до онова, което Боби понякога наричаше своя словесен акордеон, „имаше“ нов роман.

Да, само че машините не пишат книги сами, Гард, стари приятелю. Знаеш ли какво би казал вероятно безсмъртния Холмс? Че фактът на стоящия до пишещата машина на Боби роман, плюс фактът, че никога преди не си го виждал, не означава, че това е нов роман. Холмс би казал, че Боби е написала тази книга по някое време в миналото. После, докато теб те е нямало, а на нея дъската ѝ се е разхлопвала, го е извадила и го е сложила до машината. Тя може дори да вярва в онова, което ти разправя, но така то не става истина.

Гардънър пристъпи в задръстения с вещи ъгъл на стаята, който служеше на Боби като място за писане. Беше удобно да стигнеш до лавицата с книги, така че тя можеше просто да се изтъркаля назад върху колелцата на стола и да си вземе почти всичко, което ѝ потребваше. *Прекалено е хубав, за да е някой изваден от куфара.*

Знаеше какво би казал безсмъртният Холмс за „това“, също: той щеше да се съгласи, че е невероятно „Бизонските воини“ да е роман, изваден от куфара. Щеше да твърди обаче, че писането на цяла книга за три дни — и то не на машината, а докато подремваш като котка между повтарящи се пристъпи на дейтелност — е аб-со-лют-но невъзможно.

Само че този роман не беше излязъл от никой куфар. Гардънър го знаеше, защото познаваше Боби. Боби беше точно толкова неспособна да натика толкова хубав роман в куфара си, колкото Гард да запази здравия си разум, когато ставаше дума за ядрена енергия.

Майната ти, Шерлок, както и на кабриолета, в който се возите с доктор У. Господи, как ми се пие.

Желанието — нуждата — да пие се бе върнала изцяло, с плашеща сила.

— Там ли си, Гард? — извика Андерсън.

Този път той съзнателно погледна ролката компютърна хартия. Тя висеше свободно надолу. Погледна зад пишещата машина и действително видя още едно от „приспособленията“ на Боби. То беше по-малко — половин поставка за яйца, като последните две гнезда бяха

празни. В останалите четири имаше батерии и върху всяка старателно бе закрепена по една от онези малки фунийки (като ги разгледа повнимателно, Гард реши, че са направени от консервна тенекия, внимателно изрязана в тази форма с ножици), от върха на всяка излизаше жица — една червена, една синя, една жълта и една зелена. Те отиваха до друго разпределително табло, което изглеждаше като извадено от радио и бе закрепено вертикално с две къси, плоски парченца дърво, залепени към масата, а таблото бе пъхнато като в сандвич между тях.

Една-единствена жица, дебела почти колкото коаксиален кабел, излизаше от разпределителното табло и се включваше в пишещата машина.

— Пъхни вътре малко хартия! — извика Андерсън. Тя се засмя. — *Това* беше нещото, което почти бях забравила, не е ли глупаво? Те не ми бяха от никаква полза там и едва не полудях, преди да забележа отговора. Седях си един ден в кенефа и като посегнах към тоалетната хартия... *еврика!* Боже, колко тъпа се чувствах! Просто я навий на валяка, Гард!

Не. Моментално се махам оттук и отивам на стоп право в „Пурпурната крава“ в Хампдън и се натряскам така, че никога да не си спомня всичко това. Изобщо не искам да научавам кои са „те“.

Вместо да избяга, той дръпна края на ролката, пъхна перфорирания край на първия лист под валяка и го превъртя, докато хартията се показва отпред. Сърцето му биеше силно и бързо.

— Готово! — извика. — Искаш ли да... включа нещо?

Не виждаше никакво копче, но и да бе видял, не би искал да го докосва.

— Не е необходимо! — отвърна тя и Гардънър чу някакво изщракване. То беше последвано от жужене — звукът на трансформатор за детско електрическо влакче.

От пишещата машина на Андерсън започна да струи зелена светлина.

Гардънър направи неволна, стресната крачка назад с крака, които усещаше като кокили. Светлината бликаше между клавишите в страни, разширяващи се лъчи. Отстрани „Ъндърууда“-а имаше монтирани стъклени плочки, които сега грееха като стените на аквариум.

Изведнџж клавишите на пишещата машина започнаха да потъват сами, задвижиха се нагоре-надолу като клавиши на свиреща пианола. Буквите бързо зачукаха и по страницата се заредиха думи:

На пет клафтера дълбочина баща ми лежи.

Дзън! Бам!

Валякът се върна.

Не, не виждам това. Не вярвам, че го виждам.
тези прекрасни перли бяха неговите очи.

Бледа зелена светлина струеше през клавиатурата и по думите като радий.

Дзън! Бам!

Моята бира е „Райнголд“ — чудесната бира.

Редът се появи за не повече от секунда, така изглеждаше. Клавишите чукаха в сливац се бърз звук. Машината приличаше на работещ телекс.

Мисли за „Райнголд“ като купуваш бира!

Мили боже, дали наистина тя го прави, или е някакъв номер?

Щом разумът му се сблъска с това ново чудо, той откри, че трескаво търси подкрепата на Шерлок Холмс — номер, разбира се, че е номер, всичко е част от нервното разстройство на бедната стара Боби... от нейното много *творческо* нервно разстройство.

Дзън! Бам! Валякът се стрелна обратно.

Не е никакъв номер, Гард.

Валякът се върна и почукващите клавиши написаха следното пред разширените му, изцъклени очи:

Първият път беше прав. Върша това от кухнята. Приспособлението зад пишещата машина е чувствително към мисли, както фотоелектрическата клетка е чувствителна към светлина. Това чудо изглежда приема мислите ми ясно от разстояние седем, осем километра. Ако се намирам по-далече, започва да изопачава нещата. На повече от петнайсет километра не работи изобщо.

Дзън! Бам! Големият сребрист лост от лявата страна на валяка се натисна сам два пъти, премествайки хартията — която сега съдържа три безгрешно написани послания, — с няколко реда нагоре. После спря.

Така че, както виждаш, не е било необходимо да седя пред пишещата машина, за да работя по романа си — виж, мамо, не пипам с ръце! Тази бедна стара „Ъндърууд“ работеше като бясна през последните два, три дни, Гард, и през цялото време, докато тя работеше, аз бях в гората, вършех си нещо из къщата или в мазето. Но, както ти казах, повечето време спях. Странно... дори ако някой бе успял да ме убеди, че такова устройство съществува, не бих повярвала, че то ще работи за мен, защото винаги съм била зле с диктуването. Аз трябва сама да си пиша писмата, винаги съм казвала, защото ми е необходимо да виждам думите върху хартията. Невъзможно ми е да си представя как някой би могъл да продиктува цял роман на магнетофон, например, макар че някои писатели очевидно правят точно така. Ала това не е като диктуването, Гард — то е като пряко влизане в подсъзнанието, по-скоро като

сънуване, а не писане... но онова, което излиза, не прилича на сънищата, които често са нереалистични и объркани. Това наистина вече изобщо не е пишеща машина. То е сънуваща машина. Такава, която сънува рационално. Има нещо космически забавно във факта, че ми я дадоха, за да напиша „Бизонските воители“. Ти си прав, този роман наистина е най-доброто, което съм написала някога, но той все пак си е един обикновен уестърн. Все едно да изобретиш перпетуум-мобиле, за да престане детето ти да иска от теб нови батерии за колата играчка! Ала можеш ли да си представиш какъв щеше да е резултатът, ако Ф. Скот Фицджералд имаше такова приспособление? Или Хемингуей? Фокнър? Селинджър?

След всяка въпросителна пишещата машина се умълчаваше за момент, след което изстрелваше ново име. След Селинджър спря окончателно. Гарднър изчиташе текста едновременно с появяването му, но някак механично, почти без да го възприема. Погледът му се върна към началото на страницата. *Аз си мислех, че това е номер, че може по някакъв начин да е свързала машината така, че тя сама да натрака тези откъси от стихотворение. И тя написа...*

Беше написала: „Не е никакъв номер, Гард“.

Изведнъж си помисли: „Можеш ли да ми четеш мислите, Боби?“.

Дзън! Бам! Валякът внезапно се върна, от което той подскочи и едва не извика.

Да. Но само донякъде.

Какво правихме на 4 юли в годината, в която престанах да преподавам?

Отидохме с кола до Дери. Ти каза, че познаваш някакъв човек, който щял да ни продаде малко димки, но те до една бяха калпави. Ти се беше натряскал здравата.

Искаше да се върнеш и да го пребиеш от бой. Не успях да те разубедя, затова се върнахме и да ме вземат дяволите, ако къщата му не гореше. Оказа се, че имал доста истински експлозив в мазето и си изпуснал цигарата в един от сандъците с него. Ти видя огъня и пожарните и се разсмя толкова силно, че падна на улицата.

Чувството за нереалност достигна вече връхната си точка. Той се бореше с него, задържайки го на ръка разстояние, докато очите му шареха по предишните пасажи в търсене на нещо друго. След секунда или две го намери: *Има нещо космически забавно във факта, че ми я дадох, за да напиша „Бизонските воини“...*

А преди това Боби беше казала: *Батериите непрекъснато падаха и те бяха бесни, направо бесни...*

Бузите му силно горяха, като от треска, но челото си усещаше студено като парче лед — дори постоянната пулсираща болка над лявото му око сякаш беше студена... плитки пробождания, които се забиваха с ритъма на метроном.

Втренчен в пишещата машина, която бе пълна с тази някак призрачна зелена светлина, Гардънър помисли: *Боби, кои са „те“?*

Дзън! Бам!

Клавишите затракаха устремно, буквите заформяха думи, думите образуваха детско стихче:

*Късно тази нощ
и нощта преди
томичукалата
чукат на вратата.*

Джим Гардънър изкрещя.

Най-после ръцете му престанаха да треперят — достатъчно, за да вдигне горещото кафе до устата си без да се залее целия и по този начин да завърши сутрешното празненство на смахнатите и с няколко изгаряния. Андерсън продължаваше да го наблюдава от другия край на кухненската маса със загрижен поглед. Тя си пазеше една бутилка много хубав коняк в най-тъмните дълбини на килера, далеч от „попълзновения на алкохолици“ и бе предложила да сипе малко от него в кафето на Гард. Той бе отказал, не просто със съжаление, а с истинска болка. Имаше *нужда* от този коняк — той щеше да притъпи болката в главата му и дори може би щеше да я отстрани напълно. А най-важното беше, че щеше да накара мозъка му отново да се върне във фокус. Щеше да го отърве от това „току-що отплавах от края на света“ усещане.

Единственият проблем беше, че най-накрая бе стигнал до „онази“ точка, нали? Правилно. Онази точка, където нямаше всичко да свърши с няколко лъжички коняк в кафето. Прекалено много неща се бяха случили, откакто бе отворил капака в основата на Бобиния бойлер и после се бе качил горе за глътка уиски. Тогава нямаше опасност. Сега въздухът беше натежал от дебнещи торнада.

Затова: никакво пиене повече. Дори лъжичка коняк в кафето, докато не разбере какво става тук. Включително какво става с Боби. Най-вече това.

— Съжалявам за последното, което излезе — каза Андерсън. — Но не съм сигурна, че можех да го спра. Казах ти, че това е сънуваща машина. Тя е също и подсъзнателна. В действителност изобщо не долавям голяма част от мислите ти, Гард — опитвала съм с други хора и в повечето случаи става лесно, като че ли забивам пръстта си в прясно тесто. Мога да стигна до самото дъно на онова, което предполагам, че би нарекъл инстинктивните импулси... макар че там долу е ужасно, пълно е с най-чудовищни... не могат да се нарекат дори идеи... *представи*, би казал ти вероятно. Опростени като детски драскулки, ама живи. Като онези риби от дълбините на океана, които експлодират, ако ги изнесеш горе. — Боби изведнъж потрепери. — Те са *живи* — повтори тя.

За миг се възцари тишина, в която само птиците отвън пееха.

— Все едно, онова, което долавям при теб са само повърхностните мисли, а и повечето от *тях* са накъсани и объркани.

Ако ти беше като другите, щях да знам какво е ставало с теб и защо изглеждаш толкова ужасно...

— Благодаря, Боби. Знаех си, че има някаква причина, която ме кара да идвам тук и щом не е готвенето, значи трябва да е заради ласкателствата. — Гард се усмихна, но усмивката му беше нервна и той запали нова цигара.

— При това положение — продължи Боби, сякаш той изобщо не бе проговарял — мога да направя няколко догадки от опит, въз основа на случвалото се преди, ала ти ще трябва да ми разкажеш детайлите... не бих могла да ги открия сама, дори да исках. Не съм сигурна, че щях да ги видя ясно даже и да ги изтикаш в мозъка си на преден план и да сложиш пред тях килимче с покана „Добре дошла“. Но когато ме попита кои са „те“, това малко стихче за томичукалата изскочи като голям мехур. И то само се прехвърли върху пишещата машина.

— Добре — рече Гардънър, макар че изобщо не беше добре... нищо не беше добре. — Какво са те освен томичукала? Някакви вълшебници? Палави елфи? Гномове?

— Помолих те да огледаш наоколо, защото исках да добиеш представа колко голямо е всичко това — поясни Андерсън. — Колко важни могат да бъдат последиците.

— Осъзнавам го, хубаво — каза Гардънър и в крайчеца на устните му заигра усмивка. — Още няколко важни последици и ще бъда готов за усмирителна риза.

— Твоите томичукала са дошли от космоса — поясни Андерсън, — както вероятно вече си се досетил.

Гардънър предполагаше, че мисълта бе направила и повече, отколкото само да мине през главата му — но устата му пресъхна, а пръстите му замръзнаха около чашата с кафе.

— Те някъде тук ли са? — попита той и гласът му сякаш идваше някъде от много, много далече. Изведнъж го хвана страх да се обърне, страх, че може да види как нещо озъбено, с три очи и рог, където би трябвало да е устата, с валсова стъпка се измъква от килера, нещо, което принадлежи само на филмовия екран, може би в някой епос „Междузвездни войни“.

— Мисля, че те... действителните физически „те“ — са мъртви от дълго време — заяви спокойно Андерсън. — Вероятно са умрели

много преди появата на човека върху земята. Но пък... Карузо е мъртъв, а продължава да пее от дяволски много плочи, нали?

— Боби — обади се Гардънър. — Разкажи ми какво се случи. Искам да започнеш от самото начало и да завършиш с думите: „И тогава ти се появи, точно навреме, за да ме хванеш преди да припадна.“ Можеш ли да направиш това?

— Не съвсем — отвърна тя и се усмихна. — Ама ще се постарая.

8

Андерсън говори дълго. Когато свърши, минаваше пладне. Гард седеше от другата страна на кухненската маса и пушеше, като само веднъж се извини, за да отиде до банята, където взе още три аспирина.

Андерсън започна с нейното спъване, разказа как се върна и изкопа още от кораба — достатъчно, за да осъзнае, че е намерила нещо абсолютно уникално — и после отиде там за трети път. Тя не разказа на Гардънър за кълвача, който беше мъртъв, но не и покрит с мухи, нито за свиващото се перде на Питър, нито за посещението си във ветеринарната лечебница. Прескочи тези неща гладко, споменавайки само, че когато се върнала от първия си цял ден прекаран в работа по нещото, открила Питър мъртъв върху предната веранда.

— Приличаше на заспал — каза Андерсън и в гласа ѝ прозвуча сантиментална нотка, толкова необичайна за онази Боби, която познаваше, че Гардънър рязко вдигна поглед... и после пак бързо го сведе надолу към ръцете си. Андерсън тихо плачеше.

След няколко мига Гардънър попита:

— И после?

— После ти се появи, точно навреме, за да ме хванеш преди да припадна — издекламира Андерсън със смях.

— Не разбирам какво искаш да кажеш.

— Питър умря на 28 юни — рече Андерсън. Нямаше голяма практика като лъжец, ала реши, че е успяла да го произнесе равно и естествено. — Това е последният ден, който си спомням ясно и последователно. До твоето появяване снощи. — Тя се усмихна открито и невинно на Гардънър, но това също беше лъжа — нейните ясни, последователни, съзнателни спомени свършваха предишния ден, на 27

юни, когато бе застанала над онова титанично нещо, заровено в земята, стиснала дръжката на лопата. Те свършваха, когато беше прошепнала: „Всичко е наред“ и бе започнала да копае. Имаше още за разказване, наистина, всякакви видове още, ала не можеше да си ги спомни в последователност, а онова, което можеше, имаше нужда от редакция... от внимателна редакция. Например, не можеше да каже на Гард истината за Питър. Не още. *Те* ѝ бяха казали, че не бива, но по този въпрос не ѝ бяха необходими никакви указания.

Те също ѝ бяха казали, че Джим Гардънър трябва да бъде наблюдаван много, много внимателно. Не за дълго, разбира се — скоро Гард щеше да бъде

(част от нас)

в екипа. Да. И щеше да е *страхотно* като влезе в екипа, защото ако имаше на света човек, когото Андерсън обичаше, то това беше Джим Гардънър.

Боби, кои са „те“?

Томичукалата. Тази дума, която бе изплувала като сребърен мехур от странната непроницаемост на неговия мозък, вършеше работа не по-зле от която и да е друга, нали? Определено. По-добра беше от някои.

— И сега какво? — попита Гардънър, като запали последната ѝ цигара. Изглеждаше едновременно замаян и съсредоточен. — Не твърдя, че мога да преглътна всичко това... — той кратко и налудничаво се засмя. — Може би просто гърлото ми не е достатъчно голямо, за да мине цялото наведнъж.

— Разбирам те — каза Андерсън. — Мисля, че главната причина да си спомням толкова малко за последната седмица, е, защото всичко е толкова... невероятно. Като че ли мозъкът ти е вързан за реактивна шейна.

Не ѝ беше приятно да лъже Гард, чувстваше се неловко. Но скоро с всички лъжи щеше да бъде свършено. Гард щеше да бъде... щеше да бъде...

Ами... убеден.

Когато види кораба. Когато го *усети*.

— Независимо доколко вярвам или не вярвам, предполагам, че съм принуден да повярвам в по-голямата част.

— „Като елиминираш невъзможното, онова, което остава е истината, колкото и да е невероятна.“

— И това взе от мен, нали?

— Като форма. Нямахте дори да разбера какво е, ако не те бях чувала да го казваш един, два пъти.

Гардънър кимна.

— Е, струва ми се, че отговаря на нашето положение сега. Ако не повярвам на доказателствата, които дават сетивата ми, трябва да реша, че съм луд. Макар че, Бог ми е свидетел, по света има достатъчно хора, които с радост биха удостоверили, че съм точно такъв.

— Ти не си луд, Гард — изрече тихо Андерсън и сложи ръка върху неговата. Той обърна своята и я стисна.

— Ами... нали знаеш, мъж, който е прострелял жена си... има хора, които биха казали, че това е много убедително доказателство за лудост. Нали?

— Гард, това стана преди осем години.

— Разбира се. И онзи човек, дето го ударих с лакът в гърдите — беше преди осем дни. Освен това преследвах един мъж из хола и столовата на Арбърг с чадър, разказах ли ти? Поведението ми през последните няколко години е изключително саморазрушително...

— Здравейте, приятели, и още веднъж добре дошли на Националния час по самосъжаление! — изчурулика весело Боби Андерсън. — Наш гост тази вечер е...

— Вчера сутринта щях да се самоубия — тихо каза Гардънър. — Ако не бях усетил тези внушения — и то наистина много силно — че ти си в беда, сега щях да съм храна за рибите.

Андерсън го изгледа внимателно. Ръката ѝ бавно стисна неговата така, че го заболя.

— Действително си го мислил, така ли? Господи!

— Да. Искаш ли да знаеш, докъде съм стигнал? Това ми изглеждаше най-разумното нещо, което можех да направя при дадените обстоятелства.

— Хайде стига.

— Сериозно говоря. После се появи тази мисъл. Мисълта, че си в беда. Затова отложих решението си, докато ти се обадя. Но теб те нямаше.

— Сигурно съм била в гората — рече Андерсън. — И ти пристигна тичешком. — Тя вдигна ръката му до устата си и нежно я целуна. — Ако цялата тази шантава история не означава нищо друго, поне резултатът е, че още си жив, задник такъв.

— Както винаги съм впечатлен от почти френския финес на комплиментите ти, Боби.

— Ако някога *наистина* го направиш, ще се погрижа да бъде написано върху надгробния ти камък, Гард. ЗАДНИК с букви, издълбани достатъчно дълбоко, за да не се изтрият поне едно столетие.

— Е, благодаря ти — каза Гардънър, — но за известно време няма да е нужно да се безпокоиш за това. Защото аз все още го имам.

— Кое?

— Онова усещане, че си в беда.

Тя се опита да отвърне поглед, опита и да си издърпа ръката.

— Погледни ме, Боби, по дяволите.

Най-после, колебливо, тя го направи, леко издала напред долната си устна, с онова упорито изражение, което той така добре познаваше... но дали не изглеждаше освен това и съвсем мъничко неспокойна? Гардънър реши, че да.

— Всичко уж е толкова хубаво — захранване на къщата с енергията на батерии, книги, които се пишат сами, Бог знае още какво — защо тогава продължавам да чувствам, че си в беда?

— Не знам — отвърна тихо Боби и стана да измие чиниите.

9

— Разбира се, че работих, докато едва не припаднах, това едно — рече Андерсън. Сега беше обърната с гръб към него и той имаше чувството, че така ѝ е по-добре. Съдовете дрънчаха в горещата, сапунена вода. — И не съм казала просто: „Пришълци от космоса, е-ха, евтина, чиста електроенергия и телепатия, голяма работа!“, нали? Пощаджията ми изневерява на жена си, знам за това — *не искам* да го знам, по дяволите, не съм клюкарка, но то беше там, Гард, най-отпред в главата му. Да не го видя, щеше да е като да не забележа някой неонов знак висок сто метра.

— Разбирам — рече той и си помисли: „Тя не казва истината, поне не цялата, и ми се струва, че дори не го съзнава“. — Въпросът остава: какво ще правим сега?

— Не знам. — Тя погледна през рамо, видя вдигнатите вежди на Гардънър и продължи: — Да не би да мислеше, че смятам да ти предложа отговора в спретнато малко есе, около петстотин думи или по-малко? Не мога. Имам няколко идеи и това е всичко. Може би дори не са много добри. Предполагам, че първото нещо е да те разведа наоколо, за да можеш

(да бъдеш убеден)

да хвърлиш един поглед. После...

Гардънър дълго я гледа. Този път Боби не сведе очи: те бяха открити и невинни. Ала тук нещата не бяха както трябва. Неща като онази фалшива сантиментална нотка в гласа на Боби, когато говореше за Питър. Сълзите може и да бяха истински, но тонът... изобщо не беше както трябва.

— Добре. Да идем да хвърлим поглед на твоя кораб в земята.

— Хайде първо да обядваме — ведро предложи Андерсън.

— Ти *пак* ли си гладна?

— Да. Ти не си ли?

— Господи, не!

— Тогава аз ще ям и за двама ни — заяви Андерсън и го направи.

ДЕСЕТ ГАРДЪНЪР РЕШАВА

1

— Боже Господи! — Гардънър тежко седна върху един прясно отрязан пън. Трябваше или да седне или щеше да падне. Сякаш силно го бяха ударили в стомаха. Не, усещането бе по-странно и порадикално. Повече приличаше като че ли някой беше натикал маркуча на индустриална прахосмукачка в устата му и я бе включил, изсмуквайки всичкия въздух от дробовете му за една секунда. — Боже Господи! — повтори той с немощен, останал без въздух глас. Изглежда това бе всичко, на което беше способен.

— Бива си го, нали?

Те бяха слезли до средата на склона, недалеч от мястото, където Боби бе намерила мъртвия мармот. Преди склонът беше гъсто осеян с дървета. Сега през тях бе изсечена просека, за да минава странното превозно средство, което Гардънър почти разпозна. То стоеше в края на Андерсъновия изкоп и изглеждаше дребно и заради разкопките, и заради нещото, което се подаваше от земята.

Ровът сега беше дълъг седемдесет метра и бе по седем метра широк и в двата си края. В средата се разширяваше до към десет метра, за около петнайсет метра от цялата дължина на прореза — това разширение оформяше нещо като женски хълбоци, видени в силует. Сивият горен край на кораба, с вече триумфално изложена на показ заобленост, се издигаше от уширението като дъното на гигантска стоманена чаена чинийка.

— Господи боже! — възкликна отново Гардънър. — Погледни това нещо.

— *Направила* съм го — каза Боби и по устните ѝ заигра лека, отнесена усмивка. — Повече от седмица го гледам. Най-красивото нещо, което съм виждала през живота си. То ще разреши много от

проблемите ни, Гард. „И дойде човекът на кон, който яздеше безспир...“

Просека през мъглата. Гардънър погледна към Андерсън, която май се носеше из тъмните места, откъдето бе дошло това невероятно нещо. Изразът върху лицето ѝ накара кръвта му да се вледени. Очите ѝ не бяха просто зареяни. Те представляваха празни прозорци.

— Какво искаш да кажеш?

— Ммм? — Андерсън се огледа, като че ли се събуждаше от дълбок сън.

— Какво искаш да кажеш с този човек на кон?

— Имам предвид теб, Гард. И мен. Но струва ми се... мисля, че най-вече имам предвид теб. Слез тук долу и поогледай.

Андерсън бързо се спусна по склона, с лекотата и грацията на натрупания опит. Тя измина около десет метра преди да осъзнае, че Гардънър не я следва. Обърна се назад. Той беше станал от пъна, ала това бе всичко.

— Няма да те ухапе — окуражи го Андерсън.

— Така ли? А какво *ще* ми направи, Боби?

— *Нищо!* Те са *мъртви*, Гард! Твоите томичукала са *били* съвсем истински, но са *били смъртни*, а този кораб е тук от поне петдесет милиона години. Ледникът го е заобиколил! Той го е покрил, ала не е могъл да го отмести. Дори всички тези тонове лед не са успели да го помръднат! Затова ледникът го е заобиколил. Можеш да погледнеш в изкопа и да *видиш*, като замръзнала вълна е. Доктор Борнс от университета би пощурял, ако научеше... но те са съвсем мъртви, Гард.

— Влизала ли си вътре? — попита Гардънър, без да помръдне.

— Не. Люкът... смятам, *чувствам*, че има такъв — все още е под земята. Ала това не променя нещата, които *знам*. Те са мъртви, Гард. *Мъртви*.

— Те са мъртви, ти не си влизала в кораба, но изобретяваш като Томас Едисън в период на вдъхновение, а можеш и да четеш мисли. Затова повтарям: какво *ще* направи той на *мен*?

И така, тя каза най-голямата лъжа от всичките — каза я хладнокръвно, без абсолютно никакво съжаление. Андерсън заяви:

— Нищо, което да не желаеш — и пак заслиза надолу, без да се обърне да види дали той я следва.

Гардънър се поколеба, главата ужасно го болеше. Накрая тръгна надолу след нея.

2

Превозното средство край рова беше старата камионетка на Боби, която преди бе представлявала голямо кънтри скуайър комби. Андерсън го беше докарала в Мейн от Ню Йорк, когато постъпваше в колежа. Това бе станало преди тринайсет години, а то и тогава не беше ново. Боби го кара до 1984, когато дори Елт Баркър от бензиностанцията на Шел, единственият гараж и ремонтна работилница в Хейвън, отказа да му сложи лепенка за преминат преглед. Тогава, след един уикенд безумна работа — през по-голямата част от времето бяха пияни и Гардънър все още смяташе, че само по чудо не успяха да се вдигнат във въздуха със старата горелка на Франк Гарик — те изрязаха покрива на комбито от гърба на предната седалка до края му и го превърнаха в подобие на камионетка.

— Глей кво стана, Гард, приятелче — гордо заяви Боби Андерсън, зяпнала в останките от комбито. — Направо си го спретнахме бомба.

После се преви надве и повърна. Гардънър я вдигна и я отнесе върху верандата (докато Питър неспокойно се вреше в краката му по целия път). Щом стигнаха там, тя припадна. Той я положи внимателно на пода и сам загуби съзнание.

Камионетката започна здравата да се бори с местните пътища, ала накрая предаде богу дух. Андерсън я подпря на трупчета в единия край на градината, с изявлението, че никой не би пожелал да я купи дори за части. Гардънър си мислеше, че тя просто е сантиментална.

Сега камионетката беше възкресена — макар че изобщо не приличаше на същото превозно средство, като се изключат синята боя и останките от имитация на дърво отстрани, която едно време бе представлявала търговската марка на кънтри скуайър. Шофьорската врата и по-голямата част от предницата бяха изчезнали напълно. На тяхно място имаше странна смесица от приспособления за копаене и изгребване на пръстта. В разстроените очи на Гардънър камионетката на Андерсън сега приличаше на повредено детско багерче. Нещо,

което напомняше гигантска отвертка, стърчеше от предишното място на решетката. Машината сякаш бе сглобена изцяло от някой стар всъдеход Д-9.

Боби, откъде взе тази машина? Как я придвижи от мястото, на което беше, дотам, където е сега? Боже милостиви!

И все пак всичко това, колкото и да беше забележително, успя да задържи погледа му само за няколко мига. Той се запъти през разкопаната земя към застаналата наблизо Боби, бръкнала с ръце в джобовете, загледана надолу в земната цепнатина.

— Какво мислиш, Гард?

Той не знаеше какво мисли, а и без това не бе способен да говори.

Надолу изкопът достигаше действително изненадваща дълбочина: девет, десет метра, предположи той. Ако слънчевите лъчи не падаха под подходящ ъгъл, нямаше да вижда дъното на рова изобщо. Между стените на изкопа и гладкия корпус на кораба имаше пространство от около метър. По корпуса не се забелязваше нищо. Нямаше никакви цифри, символи, рисунки или йероглифи.

В дъното на изкопа нещото изчезваше в земята. Гардънър поклати глава. Отвори уста, откри, че все още няма думи и пак я затвори.

Онази част от корпуса, в която първоначално Боби се бе препънала, след което беше опитала да я разклати с ръка — мислейки, че може да е консервна кутия, останала след прекаран от дървосекачи уикенд в гората — сега се намираше право пред носа на Гардънър. Той лесно можеше да се пресегне през еднометровото пространство и да я хване, както бе направила самата Андерсън само преди две седмици... с тази разлика: когато Андерсън за първи път докосна повърхността на този кораб в земята, тя се бе намирала на колене. Гардънър стоеше прав. Той съвсем бегло беше отбелязал подробностите по този склон — грубият, кален терен, дърветата, отсечени и захвърлени настрани, пъновете, измъкнати като гнили зъби — ала след като направи тези моментни наблюдения, той престана да им обръща внимание. Щеше да ги огледа по-задълбочено, ако Андерсън му бе казала каква част от хълма тя просто я отрязала. Възвишението затрудняваше изваждането на нещото... затова тя просто премахна половината от страната му, за да си улесни работата.

„Летяща чиния“, помисли безсилно Гардънър. „Аз съм скочил. Това е предсмъртна фантазия. Всеки миг ще се свестя и ще открия, че се опитвам да вдишам солена вода. Всеки миг вече. Само още някаква си секунда.“

Ала нищо подобно нито стана, нито щеше да се случи, защото всичко беше „реалност“. Действително бе летяща чиния.

И някак това беше най-лошото. Не космически кораб, чужда ракета или извънземно превозно средство. То бе „летяща чиния“. Те бяха развенчани от Военновъздушните сили, мислещите учени, психолозите. Никой самоуважаващ се автор на научна фантастика не би използвал такова нещо в разказа си, а ако го направеше, никой самоуважаващ се редактор не би докоснал този разказ и с петметрова тояга. Летящите чинии бяха излезли от употреба в жанра горе-долу по същото време като Едгар Райс Бъроуз и Отис Адълбърт Клайн. Те бяха най-старият майтап от книгите. Летящите чинии бяха нещо повече от демоде, самата идея беше шега, на която се отделяше внимание само от откачените, религиозните ексцентрици и, разбира се, таблоидните вестници, където всеки седмичен пакет от новини трябваше да съдържа поне една чиниеста история, от рода на ШЕСТГОДИШНО МОМИЧЕНЦЕ БРЕМЕННО ОТ ПРИШЪЛЦИ С ЛЕТЯЩА ЧИНИЯ, РАЗКАЗВА ОБЛЯНАТА В СЪЛЗИ МАЙКА.

Всички подобни разкази, по някакви непонятни причини, изглежда водеха началото си от Бразилия или Ню Хампшир.

И все пак точно това се намираше тук — където си е стояло през цялото време, докато столетията са минавали над него като мигове. Изведнъж му хрумна един ред от Битие и го накара да потръпне, като че ли леден вятър бе лъхнал край него: „В онези дни на Земята имаше великани“.

Той се обърна към Андерсън, а очите му почти молеха.

— Истинска ли е? — можеше само да шепне.

— Истинска е. Докосни я.

Тя почука по корпуса, който издаде звук като от удар с юмрук по махагон. Гардънър посегна... и пак си дръпна ръката.

По лицето на Андерсън като сянка премина разочарование.

— Казах ти, Гард — няма да те ухапе.

— Няма да ми направи нищо, което да не желая.

— Точно така.

Гардънър си помисли — доколкото беше в състояние да мисли при сегашното си безумно притеснение, — че някога вярваше същото за алкохола. Беше чувал хора — повечето от тях сред неговите студенти в колежа през началото на седемдесетте — да казват същото и за най-различни наркотици. Много от тях бяха завършили в клиники.

Кажи ми, Боби, ти искаше ли да работиш, докато припаднеш? Искаше ли да изгубиш толкова много от теглото си, че да заприличаш на жив скелет? Предполагам, че всичко, което действително желая да науча е, дали ти се опитваш да ми повлияеш, или на теб самата ти влияят? Защо излъга за Питър? Защо не чувам птици в тази гора?

— Хайде — търпеливо го подкани Боби. — Имаме доста неща да обсъдим и трябва да вземем някои трудни решения, та не ми се ще на средата да заявиш, че си сметнал цялата работа за халюцинация, предизвикана от бутилката с алкохол.

— Гадно е да приказваш така.

— Такива са повечето неща, които действително се налага да бъдат казани. Изпадал си в делириум тременс преди. Знаеш го, както и аз.

Да, но старата Боби никога не би го изтъкнала... или поне не по този начин.

— Като го докоснеш, ще повярваш. Само това искам да кажа.

— Ама го правиш така, като че ли е важно за теб.

Андерсън неспокойно се размърда.

— Добре — предаде се Гардънър. — Добре, Боби.

Той се протегна и улови края на кораба, до голяма степен както Андерсън го бе хванала в онзи първи ден. Гард осъзна — прекалено ясно осъзна, — че по лицето на Боби се разля изражение на открито нетърпение. Това беше лицето на човек, който очаква избухването на бомбичка.

Почти едновременно се случиха няколко неща.

Първото беше усещане за вибрация, разпростиращо се из ръката му — от вида вибрации, които човек може да почувства, ако си постави дланта върху електрически стълб, съдържащ високоволтови жици. За миг плътта му сякаш изтръпна, като че ли вибрацията се разпространяваше с невероятно голяма скорост. После усещането премина. Щом изчезна, главата на Гардънър се изпълни с музика, но тя

бе толкова силна, че приличаше повече на писък. В сравнение с нея, чутото предишната вечер изглеждаше като шепот — сега се чувстваше поставен в центъра на високоговорител, усилен до дупка.

*Денят ме кара да се изключвам и то не на шега,
от девет до пет не се чувствам в желана среда.
Щом свърша, си тръгвам към къщи, където...*

Тъкмо си отваряше устата да изпищи, когато музиката спря, съвсем изведнъж. Гардънър знаеше песента, която бе популярна, докато беше в гимназията и по-късно изпя чутата част от припева, гледайки си часовника. Изживяването бе имало следната последователност: секунда или две високоскоростна вибрация, избухване на разцепваща ушите музика, продължила грубо към дванайсет секунди, после потеклата от носа кръв.

Само дето не беше правилно да се каже разцепваща ушите музика. Тя разцепваше *главата*. Изобщо не бе дошла откъм ушите му. Беше се забила в главата му от онова проклето парче стомана в челото.

Той видя, че Андерсън отстъпи слепешком назад, вдигнала отбранително ръце. Изразът на нетърпение се бе превърнал в изненада, страх, объркване и болка.

Последното нещо беше, че главоболието му изчезна.

Напълно и до край.

Но кръвта от носа му не просто потече, а направо рукна неудържимо.

3

— Ето, вземи. Господи, Гард, добре ли си?

— Ще се оправя — рече Гардънър с глас, леко приглушен от носната ѝ кърпичка. Той я сгъна надве и я постави върху носа си, като силно я притисна под него. Отметна глава назад и лигавият вкус на кръв започна да изпълва гърлото му. — Имал съм и по лоши кръвоизливи от сегашния. — Така беше... но много отдавна.

Те се бяха дръпнали назад с около десет крачки от ръба на ямата и седяха върху едно повалено дърво. Боби го гледаше с тревога.

— Господи, Гард, не съм предполагала, че може да се случи *такова* нещо. Вярваш ми, нали?

— Да — каза Гардънър. Той не знаеше точно *какво* бе очаквала Боби... ала наистина не беше това. — Ти чу ли музиката?

— Не може да се каже, че я чух. Хванах я непряко от главата ти. Направо щеше да ме разкъса.

— Така ли?

— Да. — Боби се засмя, малко несигурно. — Когато съм сред много хора, аз ги изключвам...

— Успяваш ли да го направиш? — Той махна кърпичката от носа си. Беше подгизнала от кръв — можеше да я стисне в шепата си и от нея да потече кръв на ручейче. Но струята най-после намаляваше... слава богу. Гардънър хвърли кърпичката и откъсна парче плат от ризата си.

— Да — отговори Андерсън. — Е... не съвсем. Не мога да изключа мислите им *напълно*, но мога да ги приглуша до степен да звучат като... ами като слаб шепот в дълбините на съзнанието ми.

— Направо невероятно.

— Просто е *необходимо* — мрачно поясни Андерсън. — Ако не можех да го правя, предполагам, че никога повече нямаше да изляза от тази проклетая къща. В събота бях в Огъста и си пооткрехнах съзнанието да видя какво ще бъде усещането.

— И разбра.

— Да, приличаше на ураган, който вилнее в главата ми. И най-плашещото беше, колко ми бе трудно да затворя отново вратата.

— Тази врата... бариера... или каквото е... как я издигна?

Андерсън поклати глава.

— Мога да го обясня не повече от човек, който умее да си мърда ушите, ала сам не знае как го прави.

Тя си прочисти гърлото и погледна за миг към обувките си — кални работни обувки, видя Гардънър. Имаха вид, сякаш не бяха събувани от краката ѝ често през последните две седмици.

Боби леко се усмихна. Усмивката ѝ беше притеснена и същевременно болезнено комична — в този момент тя изглеждаше съвсем като старата Боби. Тази, която бе останала негов приятел,

когато никой друг не искаше дори да го познава. Това беше погледът „е, хайде де“ на Боби — Гардънър го бе видял още първия път, когато я срещна — тя беше новак студент по английски, а той новак преподавател, апатично занимаващ се с дисертация, която вероятно още тогава знаеше, че никога няма да завърши. Махмурлия и изпълнен с раздразнителност, Гардънър бе попитал новата си група първокурсници какво представлява дателния падеж. Никой не предложи отговор и Гардънър тъкмо се бе гласял с голямо удоволствие да им натрие носовете, когато Андерсън, Робърта, ред 5, стол 3, вдигна ръка и направи опит. Стесняваше се... но отговори правилно. Не се изненада, когато се оказа, че единствено тя е изучавала латински в гимназията. Същата „е, хайде де“ усмивка, която виждаше сега, се бе появила върху лицето на Боби тогава и Гард усети как го залива вълна на обич. Дявол да го вземе, Боби бе изживяла трудни дни... но тя си беше Боби. Нямахме спор по този въпрос.

— И без това повечето време държа бариерите пуснати — говореше тя. — Иначе е като да надзърташ през прозорците. Нали си спомняш, казах ти, че пощаджията ми, Полсън, има тайна връзка?

Гардънър кимна.

— Това не е нещо, което искам да знам. Или че някой беден нещастник е клептоман, или че друг пие тайно... как ти е носът?

— Кръвта спря. — Гардънър остави кървавото парче риза на земята, до кърпичката на Андерсън. — Значи държиш блокировките включени, а?

— Да. Независимо по какви причини — морални, етични или просто за да не оглушея от шума, държа ги включени. С теб ги изключих, защото не мога да проникна, дори когато се опитвам. „Действително“ опитах един, два пъти и, ако ми се сърдиш за това ще те разбера, но го направих само от любопитство, защото никой друг не е така... заключен.

— *Никой* друг?

— Аха. Сигурно има някаква причина, нещо от рода на истински рядко срещана кръвна група. Може дори да е *точно* това.

— Съжалявам, кръвната ми група е 0.

Андерсън се разсмя и стана.

— Имаш ли сили да се прибираме, Гард?

Заради пластинката в главата ми е, Боби. Той тъкмо щеше да го каже, когато, по някаква причина, реши да не го прави. Пластинката в главата ми те държи отвън. Не знам откъде знам това, но е така.

— Да, нищо ми няма — рече той. — Само дето бих пийнал
(едно питие)
едно кафе.
— Имаш го. Хайде.

4

Докато част от нея реагираше спрямо Гард с топлотата и искрените добри чувства, които винаги бе изпитвала към него, дори в най-лошите моменти, друга част от нея (част, която всъщност изобщо вече не беше Боби Андерсън) стоеше студено на една страна и внимателно наблюдаваше всичко. Преценяваше. Задаваше въпроси. И първият въпрос беше дали

(те)

действително искаше Гардънър да е наоколо. Тя

(те)

си бе мислила отначало, че сега всичките ѝ проблеми ще се разрешат, Гард ще се присъедини към нея в копаенето и вече няма да е необходимо да свърши тази... мм, тази първа част... съвсем сама. Той беше прав за едно: опитът да свърши всичко сама едва не я бе убил. Но промяната, която бе очаквала да стане с него, не беше настъпила. Само този стряскащ кръвоизлив от носа.

Той никога вече няма да го докосне, ако то кара носа му да кърви така. Няма да го докосне и със сигурност няма да влезе вътре.

Може да не се стигне дотам. В края на краищата Питър също не го беше пипал. Питър не искаше дори да се приближи и все пак окото му... и подмладяването...

Не е същото. Той е човек, не е някакво си старо гонче. И, трябва да го признаеш, Боби, като се изключат кръвта от носа и вълната от музика, нямаше абсолютно никаква промяна.

Нямаше мигновена промяна.

Дали е заради стоманената пластинка в главата?

Може би... но защо трябва подобно нещо да има такова значение?

Онази студена част от Боби не знаеше, тя знаеше само, че е възможно. Самият кораб излъчваше някаква огромна, почти вдъхваща живот сила. Онези, които бяха пристигнали с него бяха мъртви, тя бе сигурна, че не е излъгала за това, но *самият кораб* беше почти жив и излъчваше страхотно енергийно поле през металната си кожа... а тя знаеше, че обхватът на излъчването разширява по малко чадъра си с всеки нов освободен от нея сантиметър повърхност. Тази енергия се бе свързала с Гард. Тогава... какво?

Беше някак преработена. Първо преработена и после изхвърлена в кратко, жестоко мощно радиоизлъчване.

И така, какво да правя?

Не знаеше, но това нямаше значение.

Те щяха да й кажат.

Когато настъпеше моментът, *те* щяха да й кажат.

Междувременно той щеше да погледа. Ех, само ако можеше да *прочете* мислите му! Щеше да е толкова по-просто, ако можеше, майка му стара, да *прочете* мислите му!

Един глас студено откликна: *Напий го. Тогава ще успееш да прочетеш мислите му. Ще го направиш без никакви усилия.*

5

Бяха дошли дотук с тракторчето, което изобщо не летеше, а си вървеше по земята съвсем както винаги — ала вместо с предишните рев и ръмжене на двигателя, сега то се движеше в пълна тишина, която беше някак призрачна.

Излязоха от гората и минаха през края на градината. Андерсън паркира тракторчето на същото място, където се бе намирало тази сутрин.

Гардънър вдигна поглед към небето, което отново започваше да се заоблачава, и каза:

— По-добре го прибери в бараката, Боби.

— Нищо му няма — отвърна кратко тя. Пъхна ключовете в джоба си и се запъти към къщата. Гардънър погледна към бараката,

тръгна след Боби, после пак погледна. На вратата ѝ имаше огромен катинар. Още едно нововъведение. В гората изглежда беше пълно с такива.

Какво държиш там вътре? Машина на времето, която се хранва с батерии? Какво си е скътала там Новата Подобрена Боби?

6

Когато той влезе в къщата, Боби ровеше из хладилника. Накрая извади две бири.

— Сериозно ли говореше за кафето, или предпочиташ една от тези?

— Какво ще кажеш да пийнем кока-кола? — попита Гардънър. — Летящите чинии вървят по-добре с кола, това е моят девиз. — Той се разсмя доста налудничаво.

— Разбира се — съгласи се Боби, после замря по средата на движението, с което връщаше бирите в хладилника и посягаше към две бутилки кола. — Направих го, нали?

— А?

— Заведох те там и ти го показах. Кораба. Нали?

„Господи“, помисли Гардънър. „Боже Господи!“

За миг, застанала там с бутилките в ръце, тя приличаше на човек, страдащ от болестта на Алцхаймер.

— Да — потвърди Гардънър и усети как кожата му изстива. — Направи го.

— Добре — въздъхна с облекчение Боби. — И аз мислех, че съм го направила.

— Боби? Добре ли си?

— Естествено — заяви Андерсън и добави безцеремонно, сякаш ставаше дума за нещо без никакво или поне с много малко значение: — Просто не помня много от момента, в който напуснахме къщата, досега. Но предполагам, че това всъщност няма значение, нали? Ето ти колата, Гард. Да пием за живота по другите светове, какво ще кажеш?

7

И така те пиха за другите светове, а после Андерсън го попита какво смята да правят с космическия кораб, в който се бе спънала сред гората зад къщата си.

— *Ние* няма да правим нищо. *Ти* ще трябва да направиш нещо.

— Вече съм започнала, Гард — каза меко тя.

— Разбира се — малко сприхаво отвърна той, — само че аз говоря за някакво крайно решение. С радост бих ти дал съвет — ние впиянчените, съсипани поети сме страхотни в даването на всякакви съвети, — но *ти* си тази, която трябва да направи нещо. Нещо малко по-важно от простото му изкопаване. Защото той е твой. Намира се в твоята земя и е твой.

Андерсън изглеждаше шокирана.

— Нали не мислиш наистина, че това нещо *принадлежи* на някого? Само защото чичо Франк ми е оставил мястото в завещанието си? Защото той е имал неоспоримо право, стигащо назад във времето до част от кралския парцел, който крал Джордж III е прочистил от французите, а те преди това са прочистили от индианците? Господи, Гард, това нещо е било на петдесет милиона години, когато предшествениците на цялата проклета човешка раса са клечали на петите си из пещерите и са си чоплели носовете!

— Сигурен съм, че това е съвсем вярно — сухо се съгласи Гардънър, — но то не променя закона. Пък и смяташ ли да седнеш да ми разправяш, че не изпитваш чувство за собственост към него?

Андерсън доби разстроен и същевременно замислен вид.

— За собственост? Не... не бих казала. Изпитвам чувство за отговорност, а не за собственост.

— Добре, все едно какво е. И тъй като ме питаш за мнението ми, ще ти го дам. Обади се във военновъздушната база „Лаймстоун“. Кажи на който ти се обади, че си открила в земите си неидентифициран обект, приличен на някаква модерна летяща машина. В началото може да имаш известни проблеми, но ще успееш да ги убедиш. После...

Боби Андерсън се разсмя. Тя се смя дълго, силно и на глас. Смехът ѝ беше искрен и в него нямаше нищо прикрито, ала въпреки това Гардънър се почувства страшно неловко. Боби се смя, докато по страните ѝ потекоха сълзи. Той все повече настръхваше.

— Извинявай — рече тя, щом забеляза изражението му. — Просто не мога да повярвам, че чувам всичко това точно от теб.

Разбираш ли... просто... — Боби пак избухна в смях. — Смаяна съм. Все едно някой баптистки проповедник да препоръчва пиенето като лек срещу похотта.

— Не разбирам за какво говориш.

— О, много добре разбираш. Слушам как човекът, който беше арестуван с пистолет в сака, човекът, който смята, че правителството няма да миряса, докато не светнем всички в тъмното като радиови часовници, да ми разправя просто да се обадя на военновъздушните сили, за да цъфнат тук и да се заемат с извънземен космически кораб.

— Земята е твоя...

— Глупости, Гард! Моята земя е толкова уязвима за правото на американското правителство да отчуждава в полза на обществото, колкото и всяка друга. Правото му да отчуждава в полза на обществото е това, което строи магистралите.

— А понякога и атомните електроцентрали.

Боби отново седна и загледа Гардънър в настъпилата тишина.

— Помисли над това, което каза — кротко заговори тя. — Три дни след като направя подобно обаждане, нито земята, нито корабът ще бъдат вече „мои“. След шест дни целия имот ще бъде ограден с бодлива тел и на двайсет метра ще има часови. Шест седмици по-късно, предполагам, осемдесет процента от населението на Хейвън ще бъде изхвърлено, изритано... или просто ще изчезне. Те могат да направят това, Гард. Знаеш го. Всичко се свежда дотам: ти искаш от мен да вдигна телефона и да се обадя на Даласката полиция.

— Боби...

— Да. Дотам се свежда всичко. Аз съм намерила чуждоземен космически кораб, а ти искаш да го предам на Даласката полиция. Мислиш ли, че те ще дойдат тук и ще кажат: „Моля ви, елате с нас във Вашингтон, г-це Андерсън, нашите шефове умират от нетърпение да чуят вашите идеи по този въпрос, не само защото вие сте собственик — е *бяхте* собственик — на земята, върху която е това нещо, но и защото нашите шефове *винаги* се консултират с авторите на уестърни преди да решат какво да правят с подобни неща. Освен това и президентът иска да наминете към Белия дом, за да чуе какво мислите. Пък и той желае да ви каже, колко много му е харесал романът ви «Коледа сред обсаден огън».“

Андерсън отметна глава назад и този път смехът ѝ беше луд, истеричен и съвсем неестествен. Гардънър почти не забеляза. *Наистина* ли си бе мислил, че те ще дойдат тук и ще се държат учтиво? При наличието на нещо с такъв огромен потенциал, какъвто беше случаят? Отговорът беше „не“. Те щяха да вземат земята. Щяха да изхвърлят него и Боби... но дори това нямаше да им се види достатъчно, за да се чувстват удобно. Възможно ли бе да ги натикат в някое място, кръстоска между съветски концлагер и тайна медицинска лаборатория? Всичко можеше да стане, единственото сигурно беше, че излизане оттам нямаше да има.

А нищо чудно и това да не се окажеше достатъчно... затова, моля, опечалените да не носят цветя. Тогава, и само тогава новите пазачи на кораба щяха да спят спокойно.

В края на краищата той не беше археологическа находка, като някоя ваза на етруските или гюлета, изровени от земята в района на древна военна битка, нали? Жената, която го бе открила, впоследствие беше успяла да захрани цялата си къща с батерии... и сега той бе готов да повярва, че макар новата скорост на тракторчето все още да не бе влязла в употреба, то скоро и това щеше да стане.

И какво, конкретно, щеше да го *накара* да заработи? Микрочипове? Полупроводници? Не. *Боби* беше добавеният допълнително елемент, Новата Подобрена Боби Андерсън. *Боби*. Или може би всеки, който се доближеше до нещото. А едно такова нещо... е, няма как да оставите обикновените граждани да имат достъп до него, не съм ли прав?

— Каквото и друго да представлява — промърмори Гардънър, — това проклето чудо трябва да е страхотен усилвател на разума. То те е превърнало в гений.

— Не. В учен идиот — тихо възрази Андерсън.

— Какво?

— Учен идиот. В „Пайнланд“ — щатската клиника за тежки случаи на умствена изостаналост — имат около половин дузина такива. Докато бях в колежа, две лета работих там по една изследователска програма. Имаше едно момче, което можеше да умножи наум две шестцифрени числа и да ти каже верния отговор за по-малко от пет секунди... но беше много вероятно в същото време и да се изпикае в гащите си. Имаше и друго дванайсетгодишно момче, с

ненормално голяма глава — колкото спечелила награда тиква. То можеше да напише на машина съвършено безгрешен текст със скорост сто и шейсет думи в минута. Не можеше да говори, не можеше да чете, не можеше да *мисли*, но пишеше като ураган.

Андерсън измъкна една цигара от пакета и я запали. Очите ѝ гледаха твърдо в Гардънър.

— Ето това съм аз. Учен идиот. Това е *всичко*, което съм и те ще го разберат. Тези неща — модифицирането на пишещата машина, поправката на бойлера — си ги спомням съвсем откъслечно. Когато ги *върших*, всичко ми се струваше кристално ясно. Но после... — Тя погледна умолително към Гардънър. — Разбираш ли?

Той кимна.

— Всичко идва от кораба, като радиопрограма от предавателна станция. Ала само защото радиото може да приема програмата и да я предава на човешкото ухо, ние не смятаме, че то *говори*. Правителството с радост ще ме грабне, след което ще ме заключи някъде и ще ме нареже на малки късчета, за да види дали не са настъпили и някакви физически промени... веднага щом застигналия ме нещастен случай им даде повод да ми направят аутопсия. Ето това е.

— Сигурна ли си, че не ми четеш мислите, Боби?

— Да. Но смяташ ли наистина, че някакви скрупули биха им попречили да затрият няколко души заради подобно нещо?

Гардънър бавно поклати глава.

— Следователно да послушам съвета ти означава да се стигне дотам — каза Андерсън. — Първо, викаш Даласката полиция, после попадаш в ръцете на Даласката полиция и накрая си убит от Даласката полиция.

Гард я погледна с безпокойство и каза:

— Добре, признавам, че сбърках. Но каква е алтернативата? Трябва да направиш *нещо*. Господи, това чудо те „убива“.

— *Какво?*

— Отслабнала си с петнайсет килограма, как е това като начало?

— Петнай... — Андерсън изглеждаше стресната и обезпокоена.
— Не, Гард, изключено. *Седem* може би, ама аз и без това взимам витамини и...

— Иди да се претеглиш — предложи Гардънър. — Ако мръднеш стрелката над четирийсет и седем, дори с обувките на краката, ще изям скалата. Загубиш ли още някой килограм, ще се разболееш. В състоянието, в което се намираш, можеш да получиш сърдечна аритмия и да умреш за два дни.

— Имах нужда малко да поотслабна. Пък и бях...

— ... прекалено заета, за да се храниш, това ли щеше да кажеш?

— Е, не точно с тези ду...

— Като те видях снощи, приличаше на човек, оцелял от Батаанския марш на смъртта. Разбра кой съм, но това беше *всичко*. И все още не си на себе си. Пет минути след завръщането ни от гората, където ходихме да гледаме твоята действително забележителна находка, ти ме питаше дали вече си ме водила да я видя.

Погледът на Боби още беше забит в масата, ала той можеше да види изражението ѝ: упорито и враждебно.

Гард нежно я докосна.

— Искам само да кажа, че колкото и да е чудесно онова нещо в гората, то е повлияло ужасно на тялото и мозъка ти.

Боби се дръпна от него.

— Ако намекваш, че съм луда...

— Не, не твърдя, че си луда, за бога! Но *може* да полудееш, ако не намалиш темпото. Нали не отричаш, че има моменти, които ти се губят?

— Подлагаш ме на кръстосан разпит, Гард.

— За жена, която само преди петнайсет минути ме е помолила да ѝ дам съвет, ти си дяволски проклето враждебен свидетел.

Те се изгледаха гневно през масата за миг.

Андерсън се предаде първа.

— Не е вярно, че ми се губят моменти. Не се опитвай да приравниш нещата, които се случват с теб, когато пиеш прекалено много, с онова, което става с мен. Не е същото.

— Няма да споря за подробностите, Боби. Само се опитваш да ми отвлечеш вниманието и го знаеш. Онова нещо там е опасно. Това ми се вижда важно на мен.

Андерсън вдигна поглед към него. Изражението ѝ беше непроницаемо.

— Мислиш, че това е важното — изрече тя и думите ѝ не прозвучаха нито въпросително, нито утвърдително — те излязоха съвсем равно и безизразно.

— Ти не само си взимала или получавала идеи — продължи Гардънър. — Била си „принуждавана“.

— Принуждавана — изражението на Андерсън не се промени.

Гардънър си потърка челото.

— Да. Както лошият и глупав стопанин може да принуждава коня си да върви все напред и напред, докато увисне мъртъв на хамута... а после да се изправи над него и да го бие с камшик, задето е имал наглостта да умре. Подобен човек е опасен за конете, а онова, което е в кораба... смятам, че е опасно за Боби Андерсън. Ако не бях дошъл...

— Какво? Какво щеше да стане, ако не беше дошъл?

— Мисля, че още щеше да се намираш там, работейки ден и нощ, без да се храниш... и докъм края на седмицата щеше да бъдеш мъртва.

— Не съм на това мнение — студено възрази Боби, — но само заради спора, да приемем, че си прав. Сега отново съм на себе си.

— Ти *не* си на себе си и *не* си добре.

Онова мулешко изражение пак се появи на лицето ѝ, целият ѝ вид говореше, че Гард приказва глупости и тя няма намерение да го слуша.

— Чуй ме — настоя Гардънър. — Съгласен съм с теб за едно. Това е най-голямото, най-важното и най-шашващото нещо, което някога се е случвало. Когато всичко се разбере, заглавията в „Ню Йорк Таймс“ ще накарат вестника да изглежда като списание „Нешънъл Инкуайър“. Хората ще си сменят скапаните *религии* заради него, знаеш ли това?

— Да.

— Не става дума за буре с барут, а за атомна бомба. *Това* знаеш ли?

— Да — рече отново Андерсън.

— Тогава престани с тази попикана физиономия. Ако ще говорим, хайде, по дяволите, да „говорим“.

Андерсън въздъхна.

— Да. Добре. Извинявай.

— Признавам, че не бях прав да викаме Военновъздушните сили. Те заговориха заедно, после заедно се разсмяха и това беше хубаво.

Все още усмихнат, Гардънър каза:

— *Нещо* трябва да се направи.

— Съгласна съм.

— Но, Боби... Господи! Мен са ме късали на химия и едва изкарах по физика. Не знам точно как, ама смятам, че трябва да бъде... ммм... обезвредено или заглушено.

— Имаме нужда от специалисти.

— Точно така! — хвана се за думата Гардънър. — Специалисти.

— Гард, всички специалисти юридически работят за Даласката полиция.

Гардънър махна отвратено с ръка.

— Сега, като си тук, аз ще се оправя. Знам го.

— По вероятно е да стане обратното. На *мен* да започнат да ми се губят моменти.

Андерсън заяви:

— Мисля, че си струва риска.

— Вече си решила, нали?

— Решила съм какво *искам* да правя, да. А то е да си мълча и да довърша разкопките. Няма да е нужно дори да го изкопавам цялото. Смятам, че стигна ли — *стигнем* ли, надявам се — на още петнайсетина метра дълбочина, ще се натъкнем на люк. Ако успеем да влезем вътре... — Очите на Боби заискриха и Гардънър усети, че и в собствените му гърди се надига подобно вълнение при тази мисъл. Всички съмнения на света не можеха да удържат това вълнение.

— Ако успеем да влезем вътре? — повтори Гардънър.

— Ако успеем да влезем вътре, ще можем да стигнем до контролното табло. А ако успеем да направим това, смятам направо да отлепя този разбойник от земята.

— Мислиш ли, че можеш да го направиш?

— *Знам*, че мога.

— И после?

— За после не знам — вдигна рамене Боби. Това беше най-добрата и най-ефикасна лъжа, която бе изрекла досега... ала Гардънър *усети*, че е лъжа. — По-нататък ще видим, нищо повече не знам.

— Но твърдиш, че аз трябва да взема решение.

— Да. Що се отнася до външния свят, всичко, което мога да направя, е да продължа с опазването на тайната. Ако ти решиш да говориш, как бих могла да те спра? Да те застрелям със старата пушка на чичо Франк? Не бих могла. Вероятно героиня от някоя моя книга би го направила. Аз не мога. Това, за жалост, е истинския живот, в който няма никакви истински отговори. В истинския живот, предполагам, просто ще стоя тук и ще те гледам как тръгваш. Но когото и да повикаш, Гард — учени от университета в Ороно, биолози от лабораториите Дженингс, физици от Масачузетския технологически институт — когото и да повикаш, ще се окаже, че *всъщност* си повикал Даласката полиция. Резултатът ще бъде хора с пушки, които ще се изсипят тук, заедно с камиони пълни с бодлива тел. — Тя леко се усмихна. — Поне няма да ми се налага да ходя в онази тайна медицинска лаборатория сама.

— Така ли?

— Да. Сега и ти си вътре. Когато дойдат да ме отведат, ти ще бъдеш на седалката до мен. — Вялата усмивка стана по-широка, ала все още й липсваше добро настроение. — Добре дошъл в маймунската клетка, приятел. Не се ли радваш, че дойде?

— Очарован съм — заяви Гардънър и изведнъж двамата се разсмяха.

8

Когато смехът им замря, Гардънър откри, че атмосферата в кухнята на Боби значително се е подобрила.

Андерсън попита:

— Какво мислиш, че ще стане с кораба, ако Даласката полиция се добере до него?

— Чувала ли си някога за Хангар 18?

— Не.

— Според слуховете, Хангар 18 трябва да е част от военновъздушна база край Дейтън. Или Дирборн. Или някъде другаде. Където и да е, в Щатите. Предполага се, че там се намират трупите на пет дребни човечета с рибешки лица и хриле на вратовете.

Пришълци. Това е просто един от слуховете, които се разправят, както и че някой намерил глава на плъх в сандвича си от закусвалнята или че в нийоркските канали има алигатори. Само че сега аз почвам да се питам дали *наистина* е слух. Във всеки случай, мисля, че това ще е краят.

— Може ли сега аз да ти разкажа един от тези съвременни слухове, Гард?

— Давай.

— Чувал ли си някога за човека, който изобретил хапче, заместващо бензина?

9

Слънцето залязваше сред ярко великолепие от червено, жълто и пурпурно. Гардънър седеше върху един голям пън в задния двор на Боби Андерсън и го наблюдаваше. Бяха разговаряли през по-голямата част от следобеда, като ту дискутираха, ту спореха, ту се караха. Боби бе приключила разговора с изявлението, че пак е гладна като вълк. Тя пригответи огромна купа със спагети и опече малко тлъсто свинско месо. Гардънър я последва в кухнята с желанието да продължи дискусията — из главата му мислите се търкаляха като топки по билиардна маса. Андерсън не му позволи. Тя предложи на Гард питие, което той — след дълга, замислена пауза — прие. Уискито се плъзна в гърлото му приятно и го накара да се чувства добре, но за секунда му се струваше, че не изпитва нужда от него — е, не чак *огромна* нужда. Сега, докато седеше там, пълен с храна и алкохол и гледаше към небето, предположи, че Боби е била права. Вече бяха провели целия конструктивен разговор, който имаха да водят.

Беше дошло време да решава.

Боби бе погълнала невероятна вечеря.

— Ще повърнеш, Боби — предупреди Гардънър. Каза го сериозно и въпреки това не можа да сдържи усмивката си.

— Няма — отвърна спокойно Боби. — Никога не съм се чувствала по-добре. — Тя се оригна. — В Португалия това е комплимент за готвача.

— А след хубав секс... — Гард повдигна единия си крак и пусна въздух. Боби се разсмя от сърце.

Те измиха чиниите („Още ли не си изобретила нещо да се оправя с тях, Боби?“ „Ще го направя, само ми дай време“) и отидоха в малката, разхвърляна всекидневна — която не се бе променила много от времето на нейния чичо, — за да изгледат вечерните новини. Не ставаше нищо хубаво. Близкият изток пак пушеше от израелските въздушни нападения над сирийските сухопътни войски в Ливан (и бяха уцелили едно училище по погрешка — Гардънър се намръщи при кадрите с обгорени, пищящи деца), руснаците напредваха към позициите на афганистанските бунтовници, държавен преврат в Южна Америка.

Във Вашингтон Съвета за национална безопасност бе публикувал списък на деветдесет атомни съоръжения в трийсет и седем щата с проблеми по сигурността „от средни до сериозни“.

„От средни до сериозни, страхотно“, помисли си Гардънър, чувствайки старата безсилна ярост да се надига и размърдва, да го разяжда отвътре като киселина. „Ако загубим Топика, ще е средно. Ако гръмне Ню Йорк, тогава вече ще е сериозно.“

Той осъзна, че Боби го наблюдава малко тъжно.

— Продължава да те тормози, нали? — попита тя.

— Вярно е.

Когато новините свършиха, Андерсън каза на Гардънър, че си ляга.

— В седем и половина?

— Още съм гроги. — Така и изглеждаше.

— Добре. И аз самият ще се пъхна под завивките след малко. Чувствам се уморен. Тези два дни бяха направо откачена работа, но не съм съвсем сигурен, че ще успея да заспя, като знам как бръмчи из главата ми всичко това.

— Искаш ли валиум?

Той се усмихна.

— Видях, че още е там. Ще мина без него. Ти си тази, която е можела да вземе някое и друго успокоително през последните две седмици.

Цената на щата Мейн, за да се съгласи с решението на Нора да не го дава под съд, беше, че Гардънър трябваше да се включи в една

напътстваща програма. Тя бе продължила шест месеца. Валиумът очевидно щеше да трае вечно. Гардънър на практика не го беше взимал изобщо от около три години, ала от време на време — най-вече, когато се готвеше да пътува — изпълняваше рецептите. Иначе някой компютър можеше да изплюе името му и психологът да получи още някой и друг долар от съдилището на щата Мейн, за да го навести и да се увери, че главата му все още стои свита в приемливия размер.

След като тя си легна, Гардънър изключи телевизора и поседя малко в люлеещия се стол на Боби, зачетен в „Бизонските воители“. Не след дълго я чу да захърква. Гардънър подозираше, че хъркането на Боби също може да е част от конспирация, чиято цел е да го държи буден, но му беше все едно — Боби винаги бе хъркала, цената на един крив хрущял в носа, и това винаги бе дразнило Гардънър, ала снощи той откри, че някои неща могат да бъдат и по-лоши. Ужасната тишина, с която бе спала на кушетката, например. Това беше „много“ по-лошо.

Гардънър бе надникнал за миг вътре, намирайки Боби в много по-естествена за Боби Андерсън спяща поза, гола, като се изключи долнището на пижамата, със свободни малки гърди и изритано в безпорядък между краката одеяло, едната ръка под бузата, а другата съвсем близо до лицето, с палец почти пъхнат в устата. Боби беше добре.

Затова Гардънър бе излязъл тук да вземе решение.

Малката градина на Боби се готвеше за голяма реколта — царевицата беше по-висока от всяка друга, която Гардънър бе видял по пътя си на север от плажа Аркадия, а доматиите ѝ щяха да спечелят наградата синя панделка. Някои от тях вече биха стигнали до коляното на човек, крачещ край реда. В средата на всичко това растеше групичка гигантски слънчогледи, зловещи като трифиди, и кимаха в лекия бриз.

Когато Боби го попита дали е чувал някога за така нареченото „бензиново хапче“, Гардънър се усмихна и кимна. Още един от слуховете на двайсети век, правилно. После тя го попита дали вярва в него. Гардънър, продължавайки да се усмихва, каза „не“. Боби му напомни за Хангар 18.

— Да не искаш да кажеш, че ти *вярваш* в съществуването на такова хапче? Нещо, което просто пускаш в резервоара и караш с него цял ден?

— Не — отвърна тихо Боби. — Нищо от онова, което съм чела, не предполага възможността то да съществува. — Тя се приведе напред, облегла лакти на коленете си. — Но ще ти кажа в *какво* вярвам: и да *съществуваше*, то нямаше да е на пазара. Някой голям картел или може би самото правителство, щеше да го купи... или открадне.

— Да — съгласи се Гардънър. Той неведнъж бе мислил за лудите иронии, присъщи на всяко статукво: отвори границите на Щатите и махни всички митничари от работните им места? Узакони наркотиците и унищожил службата за борба с тях? Със същия успех можеш да се опиташ да застреляш човека на луната.

Гард избухна в смях.

Боби го погледна, изненадана, но също се усмихна.

— Е? Сподели с мен.

— Просто си мислех, че ако *имаше* такова хапче, Даласката полиция щеше да застреля човека, който го е измислил, а после щеше да го натика до зелените човечета в Хангар 18.

— Без да говорим за цялото му семейство — съгласи се Боби.

Този път Гард не се засмя. Този път хич не му се видя толкова забавно.

— В тази светлина — продължи Боби — погледни на това, което съм направила тук. Аз дори не съм сръчна в ръцете, какво остава за някакви научни способности и въпреки това силата, която работи чрез мен, е създала разни неща, достойни за проекти в „Момчешки живот“ — построени от съвсем некомпетентно момче, при това.

— Те вършат работа — отвърна Гардънър.

Да, съгласи се Боби. Вършат. Тя дори имала смътна представа „как“ го правят — на принцип, който можел да бъде наречен „сливане на деформирани молекули“. Той бил неатомен, напълно чист. Телепатичната пишеща машина, бе казала тя, използвала сливането на деформираните молекули като източник на енергия, но действителния ѝ принцип на работа бил много по-сложен и Боби не го разбирала. Вътре имало енергиен пакет, който щом заработел, започвал да излъчва светлина, ала нищо друго не ѝ било ясно.

— Ти само докарай тука купчина учени от Управлението за национална безопасност или от Арсенала и те сигурно ще разглобят всичко за по-малко от шест часа — рече Андерсън. — Ще се разхождат

наоколо с вида на хора, които току-що някой е ритнал по топките и ще се питат един друг как, по дяволите, е възможно досега да не са се сетили за такива елементарни принципи. И знаеш ли какво ще стане после?

Гардънър сериозно се замисли над това, навел глава, стиснал с една ръка кутията бира, която Боби му беше дала, а с другата притиснал челото си и изведнъж се озова отново на онова ужасно събиране, заслушан как Тед Енергетика защитава централата „Ирокез“, която дори в този момент се зареждаше с ядрени касети: „Ала дадем ли им онова, което искат, само след около месец ще се обърнат на сто и осемдесет градуса и ще започнат да пискат, че не могат да си използват сешоарите или ще открият, че миксерите им няма да пожелаят да работят, когато рекат да си забъркат порция вегетарианска храна“. Той се видя как отвежда Тед Енергетика до бюфета на Арбърг — видя го толкова ясно, като че ли се бе случило... по дяволите, като че ли се случваше *в този миг*. На масата, между пържените картопки и купата сурови зеленчуци, се намираше една от измишльотините на Боби. Батериите бяха свързани към разпределително табло, а то от своя страна беше закачено към обикновен стенен ключ от вида, който може да се намери във всеки електричарски магазин за един, два долара. Гардънър се видя как завърта този ключ и изведнъж всичко върху масата — картофките, суровите зеленчуци, сосиерата с петте различни вида сос, останките от студените ордъоври и скелета на пилето, подносите, питиетата — всичко се вдигна на трийсет сантиметра във въздуха и после просто остана там, хвърляйки декоративни сенки върху бялата ленена покривка. Тед Енергетика погледа малко, средно обезпокоен. После помете с ръка измишльотината от масата. Жиците се скъсаха. Батериите се търкулнаха и изпопадаха. Всичко с трясък се стовари обратно на масата, чашите се разсипаха, подносите се преобърнаха и фасовете се разпиляха. Тед си свали спортното сако и покри останките от устройството, както човек покрива труп на сгазено върху шосето животно. Приключил с това, той се обърна към малкото си задържана аудитория и продължи да говори. *Тези хора си мислят, че могат да карат с техните торти и яденето им вечно. Те приемат, че винаги ще има възможност за връщане назад. Но грешат. Няма никакво връщане. Всичко е съвсем просто: атомни централи или нищо*. Гардънър се чу как крещи от ярост, която, за

разнообразие, беше напълно трезва: „Ами това, което току-що счупи? Какво ще кажеш за него?“. Тед се наведе и повдигна спортното си сако с грацията на фокусник, размахващ пелерината си пред омагьосаната публика. Под него нямаше нищо, като се изключат няколко пържени картофчета. Нито следа от устройството. Абсолютно никаква следа. „Какво да кажа за какво *нещо*?“ попита Тед Енергетика, като гледаше право в Гардънър с израз на симпатия, примесена с щедра порция презрение. Той се обърна към публиката си. *Някой да вижда тук нещо?... Не*, отговарят те в хор, като декламиращи деца: Арбърг, Патриша Маккардъл, всички останали, дори младият барман и Рон Къмингс декламираат с другите. *Не, не виждаме нищо, не виждаме абсолютно нищо, Тед, съвсем нищо, ти си прав, Тед, или атомните централи, или нищо*. Тед се усмихва. *И да знаете, че следващото, което ще почне да ни разправя, ще са разни врели-некипели за чудодейното хапче, дето можеш да го сложиш в резервоара и цял ден да караш колата си с него*. Тед Енергетика започва да се смее. Останалите се присъединяват към него. Всички му се смеят.

Гардънър вдигна глава и обърна агонизиращ поглед към Боби Андерсън.

— Мислиш, че те ще... какво? Ще потулят всичко?

— А ти не мислиш ли? — И след малко, с много нежен глас, Андерсън го подкани: — Гард?

— Да — отвърна Гардънър след дълго време и за момент малко му оставаше да избухне в сълзи. — Да, разбира се. Разбира се, че ще го направят.

10

Сега той седеше върху един пън в задния двор на Боби, без да има и най-малката представа, че в тила му е насочена заредена ловна пушка.

Седеше и си мислеше за въображаемото преиграване на събирането. Всичко бе толкова ужасно и така напълно очевидно, та реши, че можеше да му бъде простено времето, което му бе отнело да го види и възприеме. Корабът в земята не можеше да бъде разглеждан само спрямо благополучието на Боби или на градчето Хейвън.

Независимо какво представляваше или какво бе извършил с Боби или някой друг от непосредствената околност, цялостното разпореждане с кораба в земята трябваше да се разглежда в зависимост от *световното* благополучие. Гардънър бе участвал в десетки комитети, чиито цели се простираха от възможното до съвсем налудничавото. Той бе участвал в демонстрации, беше давал повече, отколкото можеше да си позволи, в помощ за плащането на реклами във вестниците в две безуспешни кампании за затварянето на мейнския „Янки“ чрез референдум. Като студент в колежа бе протестираше срещу намесата на Щатите във Виетнам, членуваше в Грийнпийс, подкрепяше Националната екологична асоциация. По какви ли не начини се бе опитвал да спомогне за световното благополучие, но усилията му, макар и в резултат на самостоятелно мислене, винаги бяха изразявани от името на някаква групировка. Сега...

От теб зависи, Гард, приятелче. Само от теб. Той въздъхна. Прозвуча, сякаш изхлипа. Поръчай тези прекрасни промени, бели момко... добре. Но първо си задай въпроса кой иска светът да се промени? Гладните, болните, бездомните, нали? Родителите на онези деца в Африка, с големите кореми и умиращите очи. Черните в Южна Африка. Организацията за освобождение на Палестина. А дали Тед Енергетика иска една голяма порция прекрасни промени? Прехапи си езика! Нито Тед, нито съветското политбюро, нито президентът на Съединените щати, нито Седемте сестри, нито Ксерокс, нито Бари Манилоу.

О, не, не и големите клечки, не и хората с истинска власт, онези, които управляват машината Статукво. Техният девиз е: „Разкарай прекрасното далеч от очите ми“.

Имаше време, когато и за миг не би се поколебал и това време не беше чак толкова далече в миналото. Боби нямаше да се нуждае от никакви аргументи: самият Гард щеше да е човекът, който да удря коня, докато сърцето му се пръсне... само че и той щеше да се впрегне там, за да тегли заедно с него. Тук, най-после, се откриваше източник на чиста енергия, толкова изобилна и лесна за произвеждане, че можеше да се сметне за безплатна. До шест месеца всеки ядрен реактор в Съединените щати щеше да бъде спряен окончателно. До една година — всички реактори в света. Евтина енергия. Евтин транспорт. Пътуванията към други планети и дори други звездни системи

изглеждаха възможни — в края на краищата корабът на Боби бе долетял до Хейвън, щата Мейн, от космоса. Той беше, всъщност — ако обичате, туш, маестро — ОТГОВОРЪТ НА ВСИЧКО.

Дали има оръжия на борда на този кораб, как мислиш?

Той тъкмо бе смятал да зададе на Боби този въпрос, когато нещо го спря. Оръжия? Възможно е. И щом Боби е способна да получи достатъчно от тази останала необяснена сила, за да сътвори телепатична пишеща машина, дали би могла и да създаде нещо, напомнящо с вида си за смайващия пистолет на Флеш Гордън, което освен това и да работи? Или пък дезинтегратор? Или въртящ се лъч? Нещо, което вместо да гърми или фучи, просто да превръща хората в купчини димяща пепел? Не е изключено. А в такъв случай няма ли и някои от хипотетичните учени на Боби да *приспособят* неща, като бойлера на Боби или преустройство двигателя на тракторчето в друго, което би допринесло съществено да се навреди на хората. Със сигурност. В края на краищата много преди дори да е било помислено за тостери, сешоари и подово отопление, щатът Ню Йорк вече е използвал електричеството, за да пържи убийци в „Синг Синг“.

Това, което плашеше Гардънър бе, че идеята за оръжието съдържаше определена привлекателност. Част от нея, предполагаше той, беше просто егоизъм. Ако работата стигнеше дотам да се покрива със спортно сако бъркотията, със сигурност той и Боби щяха да бъдат част от онова, което щеше да има нужда от скриване. Но освен това имаше и други възможности. Една от тях, макар и луда, нелишена от привлекателност, беше идеята, че той и Боби щяха да имат възможността да ритнат доста задници, които имаха нужда от изритване. Представата, как изпращат веселяци като Аятолаха в Зоната на фантомите, беше толкова очарователна, че Гардънър едва не се разкикоти. Защо да чакат израелците или арабите да си сортират проблемите? И всички видове терористи... сбогом, приятели. Ще се видим на оня свят.

Чудесно, Гард! Страхотно е! Ще го пуснем по телевизията! Ще бъде по-хубаво от „Чумата на Маями“! Вместо двамата безстрашни наркомани, ето ви ги Гард и Боби, обикалят планетата с тяхната летяща чиния! Хей, някой да ми подаде телефона! Трябва да се обадя в Си Би Ес!

„Не е смешно“, помисли Гардънър.

Че кой се смее? Нали ти точно за това говореше? Ти и Боби да си играете на Самотния рейнджър и Тонто?

„И какво, ако е така? Колко време е необходимо, за да почне това решение да изглежда добро? Колко бомби в куфарчета? Колко жени, застреляни из тоалетните на посолствата? Колко мъртви деца? Колко дълго ще допуснем това да продължава?“

Страхотно, Гард. Хайде, всички на планетата Земя, пейте заедно с Гард и Боби — просто следвайте този припев: „Ооотгооворт, приятелю, е да се нооосиш заедно с вятъра...“.

„Отвратителен си.“

А ти започваш да звучиш неприкрито опасно. Спомняш ли си колко беше уплашен, когато онзи полицай откри пистолета в сака ти? Колко беше уплашен, защото дори не си спомняше да си го слагал там? Всичко това започва отначало. Единствената разлика е, че сега става дума за по-голям калибър. Мили боже, докога?

Когато беше по-млад, тези въпроси изобщо не биха изникнали... а в случай че го направеха, той просто нямаше да им обърне внимание. Явно Боби бе постъпила така. Тя, в края на краищата, бе заговорила за човека на кон.

„Какво искаш да кажеш с този човек на кон?“

Имам предвид нас, Гард. Но мисля... мисля, че най-вече имам предвид теб.

„Боби, когато бях на двацет и пет, горях през цялото време. Като станах на трийсет, се запалвах само от време на време. Но кислородът тук изглежда изтънява, защото сега горя само, когато съм пиян. Страхувам се да се кача на този кон, Боби. Ако историята някога ме е научила на нещо, то е, че конете обичат да се втурват неуправляемо напред.“

Той пак се размърда върху пъна и дулото на пушката проследи движението му. Андерсън седеше в кухнята на една табуретка и цевите се преместваха по перваза на прозореца с всяко помръдване на Гардънър. Тя долавяше много малка част от мислите му. Това беше вбесяващо, подлудяващо. Ала долавяше достатъчно, за да знае, че Гардънър се готви да вземе решение... а когато се стигнеше дотам, Андерсън беше сигурна, че ще разбере какво е то.

Ако бе неправилното решение, тя щеше да пръсне задната част на главата му и да зарови трупа в меката почва на края на градината.

Щеше да ѝ е страшно неприятно да го направи, но ако се наложеше, нямаше да се поколебае.

Андерсън хладнокръвно чакаше да настъпи моментът, с мозък, настроен на трудно доловимия поток мисли на Гардънър.

Малко оставаше вече.

11

Това, което всъщност те плаши, е възможността да действаш от позицията на силата за първи път в нещастния си, объркан живот.

Той седна по-изправено, а лицето му изразяваше силна тревога. Не е вярно, нали? Разбира се, че не е.

О, Гард, знаеш, че е така. Ти подкрепяше дори бейзболни отбори, които бяха катастрофално без изгледи за победа. И не ти се налагаше да се безпокоиш, че някой от тях ще се класира за Световните Сери. Същото е и с кандидатите и каузите, които поддържах, нали? Защото ако твоите политици никога не получат шанса да бъдат изпробвани, и на теб няма да ти се налага да откриваш, че новият шеф е същия като предишния, нали?

„Не се страхувам. Най-малко пък от това.“

Как не! Човекът на кон? Ти? Боже, каква смехория. Ти ще получиш сърдечен удар, ако някой те помоли да бъдеш човек на детско велосипедче. Собственият ти живот не е бил нищо друго, освен постоянни опити да разрушиш всеки източник на сила, който си имал. Вземи брака си. Нора беше твърда, накрая ти се наложи да я простреляш, за да се отървеш от нея, ала когато залозите бяха направени, ти пак взе да се колебаеш, нали? Ти си човек, който при всяко положение успява да покаже, че е на висота. Докара се дотам да загубиш работата си като преподавател, като така се лиши от още един източник на сила. Вече дванайсет години прекарваш в изливане на достатъчно алкохол върху малката искрица талант дадена ти от Бога, за да успееш да я изгасиш. А сега това. По-добре бягай, Гард.

„Не е честно! Кълна се в Бога, не е!“

Така ли? А достатъчно ли е, за да си получиш заслуженото наказание?

Може би. Вероятно. Във всеки случай той откри, че решението вече е взето. Щеше да се присъедини към Боби, поне за малко щеше да кара по нейния начин.

Безгрижната увереност на Боби, че всичко е само игра, не отговаряше много на изтощението и отслабването ѝ. Това, което корабът в земята бе успял да направи на Боби, вероятно щеше да го причини и на него. Случилото се — или онова, което не бе успяло да се случи днес — нищо не доказваше. Той не бе очаквал всички промени да настъпят изведнъж. И все пак корабът — и каквато сила се излъчваше от него — имаше огромен капацитет да върши добро. Това беше главното и... е, добре, *майната* им на томичукалата.

Гардънър стана и се запъти към къщата. Слънцето бе залязло и здрачът вече изсивяваше. Гърбът му се беше схванал. Той се протегна, застанал на пръсти, и се намръщи, когато гръбнакът му изпука. Погледна покрай тъмния, мълчалив силует на тракторчето към вратата на бараката и новия ѝ катинар. Помисли си да иде дотам и да се опита да надзърне през един от покритите с прах прозорци... но се отказа. Може би се страхуваше да не би от вътрешната страна на тъмния прозорец да изскочи бяло лице, чиято усмивка да разкрива смъртоносен пръстен от канибалски зъби. „Здрасти, Гард, искаш ли да се запознаеш с *истинските* томичукала? Ела вътре! Тук има много от нас!“

Гардънър потрепери — почти можеше да чуе как тънички, зли пръсти драскат по дъските. Прекалено много неща се бяха случили вчера и днес. Въображението му бе излязло от релсите. Тази вечер то не искаше да миряса. Не знаеше дали да се надява, че ще заспи или трябва да се пази точно от това.

12

Щом влезе веднъж вътре, безпокойството му започна да избледнява. Заедно с него си отиде и част от жаждата му за алкохол. Той си съблече ризата и надникна в стаята на Андерсън. Боби лежеше

точно както я бе оставил, с напъхано между ужасно слабите крака одеяло, с отметната настрани ръка, похъркваща.

Дори не е помръднала. Господи, трябва да е страшно уморена.

Гардънър си взе един продължителен душ, като пусна горещата вода, колкото посмя по-силно (което с новия бойлер на Боби означаваше, че завъртя крана само на пет градуса встрани от леденостудената). Когато кожата му започна да става червена, той излезе изпод душа в една баня, изпълнена с пара като Лондон в хватката на мъгла от разказите за Шерлок. Избърса се, изми си зъбите с пръст — *трябва да се погрижа за някои запаси тук* — и отиде да си легне.

Докато се унасяше, откри, че пак мисли за последното, което Боби бе споменала по време на разговора им. Тя смяташе, че корабът в земята е започнал да влияе на хората от градчето. Когато я помоли да му даде някакъв пример, тя се разсея и смени темата. Гардънър предполагаше, че в тази луда история, всичко беше възможно. Макар имотът на стария Франк Гарик да бе усамотен, той се намирал почти точно в географския център на района. *Съществуваше* селище Хейвън наистина, но то беше на седем километра по на север.

— Както го разправяш, звучи сякаш изпуска някакъв отровен газ — бе казал той с надежда да не му е проличало колко неспокоен се чувства в действителност. — Нашествие от Космоса.

— Отровен газ? — повтори Боби. Тя пак се бе дръпнала в себе си. Лицето ѝ, толкова слабо сега, беше затворено и далечно. — Не, не е отровен газ. Наречи го „изпарения“, ако трябва да го кръщаваш някак. Но повече прилича на вибрацията, която се усеща като го докоснеш.

Гардънър не каза нищо. Не искаше да наруши състоянието ѝ.

— Изпарения? Не е и това. Ала *напомня* изпарения. Ако дойдат техници с уреди за установяване на газови примеси, предполагам, че няма да открият нищо необичайно. В случай че изобщо корабът влияе по някакъв физически начин на въздуха, той със сигурност ще е неуловим.

— Мислиш ли, че това е възможно, Боби? — тихо попита Гардънър.

— Да. Не твърдя: *знам*, че това се случва, защото не е така. Не разполагам с вътрешна информация. Но смятам, че някакво много тънко покритие върху корпуса на кораба — и то действително *тънко*,

навярно с дебелина не повече от молекула — може би се окислява, когато го оголвам и влиза в съприкосновение с въздуха. Това означава, че аз получавам първата, най-силна доза... а после то се разпръсва от вятъра, като радиоактивни частици след ядрена експлозия. Хората в градчето ще получат някаква част... под *някаква* разбирам *страхотно малка* в случая.

Боби се намести в люлеещия се стол и отпусна надолу дясната си ръка. Това беше жест, който Гардънър бе виждал много пъти преди и сърцето го заболя за старата му приятелка, като видя как израз на мъка прекосява лицето ѝ. Боби отново вдигна ръка в скута си.

— Ала изобщо не съм сигурна, че става точно това. Има един роман от човек на име Питър Строб, „Носещия се дракон“ — чел ли си го?

Гардънър поклати глава.

— Там се разказва как в атмосферата е всмукан някакъв експериментален химикал, който после попада върху едно предградие в Кънектикът. Онзи газ *действително* е отровен — нещо като газ за лудост. Хората започват да се бият без никаква причина, някакъв човек решава да си боядиса цялата къща — и прозорците включително — в ярко розово, една жена бяга за здраве, докато получава инфаркт и така нататък. Има и още един роман — казва се „Мозъчна вълна“ и е написан от... — Андерсън смръщи вежди, замислена. Ръката ѝ пак увисна край стола, после се върна в скута ѝ. — Същото име като моето, Андерсън. Пол Андерсън. В него земята минава през опашката на комета и нещо от падналите частици прави животните по-умни. Книгата започва с един заек, който буквално по метода на дедукцията се измъква от хваналия го капан.

— Хитро — откликна Гардънър.

— Да. Ако си имал коефициент на интелигентност 120 преди минаването на земята през опашката на кометата, след това се оказваш с коефициент 180. Разбираш ли?

— Съвършена интелигентност?

— Да.

— Но термина, който ти използва преди, беше учен идиот. Това е точно обратното на съвършената интелигентност, нали?

Андерсън махна с ръка.

— Няма значение.

Сега, легнал тук в леглото, докато се унасяше, Гардънър се запита дали наистина беше така.

13

Тази нощ му се присъни сънят. Беше съвсем прост. Той стоеше в мрака пред бараката, между къщата и градината. От лявата му страна тракторчето приличаше на тъмна сянка. Мислеше си точно онова, което бе смятал тази вечер — да се приближи и да надникне през единия от прозорците. Какво ли щеше да види? Ами томичукалата, разбира се. Но не го беше страх. Напротив, изпитваше облекчение, радост. Защото томичукалата не бяха никакви чудовища или канибали, те бяха като елфите в онази приказка за добрия обуцар. Той щеше да погледне през мръсното прозорче на бараката като онова очаровано дете, което гледа през прозореца на спалнята си на илюстрацията в книжката „Нощта преди Коледа“ (а какво беше дядо Коледа, този весел стар елф, ако не един голям възрастен представител на томичукалата в червен костюм?) и щеше да види как *те* се смеят и бърборят, насядали край дълга маса, и сглобяват генератори на енергия, левитиращи скейтбордове и телевизори, които показват мисли, вместо филми.

Той се понесе към бараката и изведнъж тя грейна в същия блясък, който бе видял да излиза от преустроената пишеща машина на Боби — сякаш бараката се бе превърнала в някаква странна панаирна латерна, само че тази светлина не беше топло жълта, а ужасно, гнило зелена. Тя се просмукваше през дъските, изпълваше прозорците и през дупките пропускаше лъчи, които рисуваха зли котешки очи по земята. И *сега* той се изплаши, защото тази светлина изобщо не се излъчваше от никакви мънички дружелюбни пришълци от космоса. Ако ракът имаше цвят, той щеше да бъде същия като онзи, който се разливаше от всяка цепнатина, дупчица и прозорец на бараката на Боби Андерсън.

Ала Гард продължи да се приближава, защото в сънищата човек невинаги може да се контролира. Той продължи да се приближава, като вече не искаше да поглежда вътре, както не би искало и детето, което на Бъдни вечер гледа през прозореца на спалнята си, ако види, че дядо Коледа се спуска по покрития със сняг покрив от другата страна на пътя, стиснал по една отрязана глава във всяка от облечените си с

ръкавици ръце, и как, още капещата от разръфаните вратове кръв, вдига пара на студа.

Недейте, моля ви, недейте...

Но продължи да се приближава и щом навлезе сред това зелено сияние, в главата му нахлу рок музика с парализираща, разкъсваща мозъка сила. Сега беше Джордж Търогуд с „Дистройърс“ и Гард знаеше, че когато Джордж започне да свири с онази негова невероятна китара, мозъкът му ще завибрира за миг в убийствена хармония, а после просто ще експлодира като стъклените чаши в къщата, за която бе разправял на Боби едно време.

Всичко това нямаше значение. Важен беше само страхът — страхът от томичукалата в бараката на Боби. Той ги усещаше, почти можеше да ги *помирише*, наситена, електрическа миризма като от озон или кръв.

И... странните звуци, сякаш се плискаше някаква течност. Чуваше ги дори през оглушителната музика в главата си. Напомняха за работеща старовремска пералня, само че шумът не беше от вода, а от нещо, което звучеше лошо, лошо, *лошо*.

Щом се изправи на пръсти, за да погледне в бараката, цялото му лице стана зелено като лицето на труп, изваден от плаващи пясъци. Джордж Търогуд започна да свири на китарата си, Гардънър запищя от болка... и *тогава* главата му се пръсна. Той се намери седнал в старото двойно легло на стаята за гости, гърдите му бяха покрити с пот, а ръцете му трепереха.

Гард легна отново и си помисли: „Господи! Ако ще сънуваш кошмари за нея, по-добре утре иди и погледни вътре. Освободи съзнанието си“.

Очакваше решението му да предизвика още кошмари. Легна си пак с мисълта, че този е само първия. Но не сънува нищо повече.

Тази нощ.

На другия ден се присъедини към Боби на изкопа.

КНИГА ВТОРА

СКАЗАНИЕ ЗА ХЕЙВЪН

*Хвърлиха бомба по терориста,
уцелиха президента!
Охраната излезе чиста,
разкриха тайните агенти!*

*Защото всички са пияни,
загубени, затрити.
И няма никаква промяна,
те стават само за боклука!*

*Защото всички са пияни,
загубени, затрити!
И вечно поркат като луди,
когато трябва да работят.*

„Да
пиеш в
работно
време“
Рейнмей
кърс

*А после той се втурна към града с викове:
„Видях го на небето!“*

„На небето“
Кридънс
Клиъруотър Ривайвъл

ЕДНО ГРАДЪТ

1

Преди да стане Хейвън, градът беше сменил четири други имена.

Като населено място историята му датира от 1816 г., когато е бил известен под името плантацията Монтвил, собственост на някой си Хю Крейн, който през 1813 г. закупил имота от управата на Масачузетс, към чиято територия по онова време принадлежал и Мейн. Самият Крейн бил лейтенант от войната за независимост.

Всъщност названието на плантацията Монтвил било иронично. През целия си живот бащата на Крейн така и не успял да отиде подалеч от Доувър и си останал лоялен привърженик на торите дори и след откъсването на колониите от Англия. Починал като дванайсетия граф на Монтвил. При нормални обстоятелства Хю Крейн вероятно би станал тринайсетия граф, понеже бил най-големият син, само че вбесеният му баща го лишил от наследство. Без да се смуцава кой знае колко от това, Крейн продължил живота си и с насмешка се представял ту за първия граф на централен Мейн, ту за безимотен херцог.

Земята, която Крейн наричал плантацията Монтвил, била някъде около двацет и два хиляди акра. След официалната ѝ регистрация тя се превърнала в сто деветдесет и третия град на масачузетската област Мейн. Крейн я закупил, защото изобилствала от дървен материал и се намирала едва на двацетина мили от градчето Дери, откъдето трупите се пускали по реката към морето.

За този имот, който по-късно станал Хейвън, Хю Крейн платил всичко на всичко хиляда и осемстотин английски фунта. По онова време обаче това не била малка сума.

2

Когато през 1826 г. Хю Крейн се поминал, постоянното население на плантацията Монтвил наброявало сто и трима души, без да се броят временно пребиваващите дървосекачи, с които всяка година в продължение на шест-седем месеца броят на местните жители се удвоявал. Само че от тях никой не се задържал — дървосекачите предпочитали да харчат малкото припечелени пари в Дери, където и в крайна сметка се заселвали, щом станели твърде стари за работа в горите. А в онези времена „да си твърде стар за работа в горите“ означавало човек да е оставил след себе си своя двайсет и пети рожден ден.

Както и да е, около 1826 г. селището, което впоследствие станало градчето Хейвън, вече се разраствало покрай разкаляния коларски път, водещ на север към Дери и Бангор.

Именно това бил пътят (без значение как точно ще го наричаме, макар и по-късно превърнал се в добре известното шосе 9, познато под това име на всички, с изключение на най-възрастните заселници като Дейв Рътлидж), по който към края на всеки месец дървосекачите поемали към Дери, за да пръснат парите си по кръчми и жени. Това бил големият град, за който всички старателно пестели, но на тръгване почти нямало човек, дето първо да не се отбие в ханчето на Кудър за една-две бири за из път. Оборътът на заведението не бил голям, ала все пак приходите винаги надхвърляли разходите и то се развивало успешно. Отсреща пък имало бакалия, притежавана и стопанисвана от племенника на Хайрам Кудър, която, макар и в по-малка степен, също реализирала известни печалби. А през 1828 г. един братовчед на Хайрам Кудър отворил бръснарница с амбулаторна служба точно до бакалията. По онова време било нещо съвсем естествено човек да се отбие там и да види как на някой от трите бръснарски стола се е отпуснал дървосекач, когото подстригват и едновременно с това му шият раната на ръката, а върху клепаците му се мъдрят две големи пиявици, извадени от стъкленицата до кутията за пури, които бързо набъбват и почервяват от изсмуканата кръв, за да предотвратят инфектирането на раната и да го предпазят от митичното заболяване, известно като „пъпка в мозъка“. Някъде около 1830 г. Джордж, братът на Хайрам Кудър, отворил в южния край на градчето хотел и магазин за хранителни стоки.

А през 1831 г. плантацията Монтвил вече се наричала Кудърсвил.

Това не било изненада за никого.

Името Кудърсвил се задържало чак до 1864 г., когато отново го променили — този път на Монтгомъри — в памет на Елис Монтгомъри, местен момък, загинал в битката при Гетисбърг, където според някои Съединените американски щати се запазили като съюз само благодарение на Двайсети полк от Мейн. Смяната на името била добра идея. Така или иначе две години преди това единственият жив представител на рода Кудър, старият и ненормален Албиън, банкрутирал и се самоубил.

В годините след Гражданската война щатът бил обзет от новомания, необяснима като всички подобни явления. Получило се нещо като модата на кринолините и дългите бакенбарди, само че сега хората се впуснали да дават на малките градчета класически имена. Така в Мейн се появили Спарта, Картаген и Атина, а малко по-късно и Троя. През 1878 г. жителите на градчето почти единодушно решили отново да му променят името, този път от Монтгомъри на Илион. Това, разбира се, накарало майката на Елис Монтгомъри да избухне в съзливисти протести още там, на самото събрание в кметството, ала поради напредналата ѝ възраст — тогава тя била на седемдесет и пет години, — тирадата ѝ не прозвучала особено убедително. Все пак някои неофициални източници от онова време свидетелстват, че събралите се граждани я изслушали търпеливо, дори с известна доза вина и като нищо щели да отхвърлят току-що взетото решение (мнозина смятали, че госпожа Монтгомъри безспорно имала право в твърденията си, че четиринайсет години изобщо не са онзи „неувяхващ спомен в сърцата на бъдните поколения“, обещан на загиналия ѝ син на церемонията по смяната на името от 4 юли 1864 г.), само дето за зла участ именно в този момент пикочният мехур на възрастната дама не издържал. Докато я извеждали от кметството, тя неуморно продължавала да сипе хули срещу неблагодарните простаци, които скоро щели да се каят за своето безразсъдство.

Това обаче не попречило Монтгомъри да стане Илион.

Така минали дваайсет и две години.

По едно време в градчето се появил някакъв сектантски проповедник, който незнайно как прескочил Дери и предпочел да се засели в Илион. Той се представял под името Колсън, но Мъртъл Дюплиси, самоуката хроникьорка на Хейвън, решила, че истинското име на Колсън всъщност било Кудър и проповедникът се явявал незаконен син на Албиън Кудър.

Все едно, самоличността му тук не е от значение. По-важното е, че той скоро успял да спечели повечето от християните в градчето и да ги привлече към своето собствено самобитно тълкуване на въпросите на вярата, така че когато дошло време за прибиране на царевицата новият проповедник вече разполагал със солидно паство, за голямо разочарование на господин Хартли, който обслужвал духовните потребности на методистите от Илион и Троя, и на господин Кроуел, който пък се грижел за душите на баптистите от Илион, Троя, Етна и Юнити (тогавашните шегобийци упорито разпространявали слуха, че жилището на Емъри Кроуел му било предоставено от кметството на Троя, но хемороидите му били от Бога.) Както и да е, воплите и на двамата се оказали глас в пустиня, а паството на проповедника Колсън непрекъснато нараствало, докато онова почти вълшебено лято на 1900 г. се точело към края си. Прибраната реколта била нещо повече от рекордна: бедната и неособено плодородна земя на Нова Англия, обикновено стисната като прословутия дикенсов Скрудж, този път надминала и рога на изобилието. Господин Кроуел, онзи с Божите хемороиди, ставал все по-потиснат и мълчалив. Карал я така цели три години и накрая се обесил в избата на жилището си.

Новата евангелистка страст, която помитала Илион като холерна епидемия, докарала много безсънни нощи и на методисткия свещеник господин Хартли. По принцип методистите са може би най-сдържаните измежду всички вярващи християни и се вслушват не толкова в самата проповед, колкото в нейното вътрешно послание, а когато се молят, го правят в благопристойно мълчание, като смятат, че най-подходящото място за казване на амин е само след края на Отче наш и на малкото химни, неизпети от църковния хор. Да, но същите тези доскоро сдържани люде сега вече се държали безобразно. Още малко, викал си господин Хартли, и ще почнат да измъкват и змии от пазвите си. Всеки вторник, четвъртък и неделя сборищата в шатрата на новия проповедник, издигната край пътя за Дери, ставали все по-

шумни, невъздържани и емоционално непредсказуеми. „Ако такива работи се вършеха в някоя панаирджийска палатка, всички щяха да ги сметнат за прояви на истерия — рекъл той веднъж на Фред Пери, църковен настоятел и близък негов приятел, с когото понякога вечер сядал на чашка шери в задната стаичка на църквата. — Но понеже това е шатрата на проповедника, значи може да се представи и като религиозен екстаз.“

С течение на времето подозренията на преподобния Хартли по отношение на Колсън се оказали повече от основателни, защото в един момент Колсън избягал от градчето, но първо понатрупал доста нечисти парици и добре се възползвал от наивността на немалко жени и девойки. На всичкото отгоре оставил и друг траен спомен за присъствието си, като променил за последен път названието на градчето.

Проповедта му в онази знойна августовска вечер започнала с темата за жътвата като символ на Божията благодат, след което Колсън побързал да насочи вниманието си към самото градче. Било толкова горещо, че се принудил да си разгърди редингота. Косата по слепоочията му лепнела от пот. Сестрите от паството вече се готвели за обичайните безобразия и крясъци амин, ала проповедникът още не мислел да свършва.

— За мен този град е свещен — обърнал се Колсън към присъстващите и здраво сграбчил амвона с двете си лопатести ръце. Вероятно той е имал и други причини да нарече града свещен, освен факта, че бил почел мястото с шатрата си (да не говорим за женските истории), но за тях проповедникът така и не казал нищо. — Това е моят *пристан*! Обетованата земя, която ми напомня за домашното огнище на детството и за онази райска градина на Адам и Ева, където двамата живеели в мир и сговор, преди да посегнат към плодовете на дяволското дърво. Свещен е, казвам ви! — вдъхновено изревал Колсън.

Години по-късно все още се намирали хора от неговото паство, които продължавали да се възхищават от начина, по който божият служител славел делата Господни, па бил той мошеник, или не.

— Амин! — отвърнала тълпата.

Вечерта била топла и задушна, но това едва ли обяснявало напълно поруменелите женски лица, които станали често срещано явление, откакто проповедникът Колсън се заселил в градчето.

— Това място е благодат свише!

— Алилуя! — възторжено пригласяли богомолците с блеснали погледи. Бюстовете на жените трепетно се повдигали и спускали, малки розови езичета се стрелкали и облизвали засъхналите устни.

— Това е градът на надеждата! — разпалено крещял Колсън. Зарязал амвона, той крачел насам-натам и от време на време с резки движения на главата отхвърлял назад черните си къдрици, при което излагал на показ жилестата си шия. — В надеждата е същността на Божията промисъл, в надеждата и в благодатната жътва, повярвайте!

— Слава тебе, Господи!

Колсън се върнал на амвона, пак го сграбчил и заплашително изгледал множеството.

— Чуйте ме добре, братя. Този град ви обещава вечен *пристан* и благословена *жътва*. Знам го, то се вижда отвсякъде, само не разбирам защо при толкова много знамения, сте го нарекли с такова невзрачно име. Ето това не ми е ясно, братя. Сигурно дяволът има пръст в тая работа, казвам ви.

Още на следващия ден всички започнали да говорят, че трябва да променят името на градчето от Илион на Хейвън^[1]. Преподобният господин Кроуел направил вял опит да се възпротиви, а преподобният господин Хартли реагирал по-остро, но илионските общинари запазили неутралитет и само изтъкнали, че такова нещо би струвало на кметството двацет долара за нова регистрация в административния център Огъста и вероятно още други двацет за смяна на табелите с името на града и за изработване на нови бланки за официалните документи на общината.

Да, но дълго преди мартенското събрание, на което щяла да се обсъжда и гласува точка 14 от дневния ред относно пререгистрирането на сто деветдесет и третия град на Мейн и смяната на името му от Илион на Хейвън, проповедникът Колсън буквално си прибрал шатрата и изчезнал в тъмното. Въпросното събиране на багажа и изчезване станало на 7 септември през нощта, непосредствено след онова събитие, за което Колсън говорел от няколко седмици насам и го наричал Великия жътвен молебен на 1900 г. В продължение на цял месец той гръмко обявявал наляво и надясно, че иде ред на най-важната проповед за тази година, ако не и в живота му, дори и да останел до края на дните си на това място. Усещал го в душата си,

защото такава била повелята на Бога. Ох, как подскачали сърцата на жените при тез омайни думи! Това щял да бъде, викал проповедникът, най-величественият израз на смирена благодарност и преклонение пред всепроникващата Божия любов, дарила ги с обилна жътва.

Самият Колсън също пожънал завидна реколта. Без да губи време той предумал някои по-симпатични дами да покажат любовта си към Бога и веднага след молебена ашладисал на поляната зад шатрата не две, не четири, а цели *шест* млади девойки.

— Чувал съм какво ли не за всякакви тъпкачи — рекъл една вечер в бръснарницата старият Дюк Барфийлд, известен като най-големия смрадливец в околността. Вонял на запъртък, престоял поне месец в блатна кал и хората говорили с него само от разстояние, като гледали да стоят откъм наветрената му страна. — Знам за мъжаги, дето ще оправят наведнъж две-три мадами като нищо, ама тоя ебльо Колсън ги слага всичките в джоба със здравата си баданарка.

Три от завоеванията на проповедника били девизи, преди появата на сектантския сатър.

Любовните дарове през онази паметна нощ в края на лятото на 1900 г. били наистина забележително щедри, макар и клюките в бръснарницата да се различавали относно точната стойност на паричното им изражение. Но всички били единодушни в едно: непосредствено преди Великия жътвен молебен, продължил до десет вечерта и последвалите го тържествени среднощни песнопения плюс онождането на ливадата поне докъм два сутринта, явно е имало голямо преливане на твърда валута. Други пък си спомнили, че през целия си престой в градчето Колсън нямал почти никакви разходи. Жените направо се изпотрепвали коя да му носи храна, а новият собственик на хотела му отпуснал безплатно малка двуколка за временно ползване. Да не говорим за нощните развлечения на проповедника, които естествено също му излизали без пари.

Рано сутринта на 8 септември от Колсън и шатрата му вече нямало и следа. Потрудил се човекът, ожънал, че и пак засял. За времето между 1 януари 1901 г. и общоградското събрание в края на март, в областта се родили девет незаконни деца, три момичета и шест момчета. И деветте „продукта на свободната любов“ поразително си приличали — шест от децата били със сини очи и всички се родили с гарвановочерни перчеми. Според клюкарите от бръснарницата пък (а

на земята няма друга подобна група безделници, които толкова успешно да съчетават сквернословие и логика, като онези старци, дето по цял ден само опърдявали невъздържано плетените си столове, докато бавно си свивали цигари или лениво изстрелвали кафяви тютюневи храчки към плювалника) било направо невъзможно да се назове точния брой на младите момичета, „внезапно заминали при роднини“ на другия край на щата, отпътували за Ню Хампшир или преместили се чак долу в Масачузетс. Носели се слухове и за немалко „омъжени“ жени, които също родили в този период, а тъкмо с тези жени нима човек може да е сигурен? По този въпрос посетителите на бръснарницата винаги разказвали какво се случило на 29 март, когато Фейт Кларъндън родила почти четирикилограмов здравеняк от мъжки пол. Навън влажният северняк свирел в стрехите на къщата и носел едри парцали от последния за сезона сняг. Било същинска виелица. Кора Симард, акушерката, бабувала при израждането на бебето, придремвала край кухненската печка и чакала мъжа си Ъруин да си пробие път през бурята и да дойде да я вземе. В просъница тя видяла как Пол Кларъндън се надвесил над люлката с новородения си син, която била поставена в най-топлия ъгъл от другата страна на печката, и останал така, с вперени в бебето очи, повече от час. Тук Кора направила ужасна грешка, защото решила, че този втренчен поглед означава умиление и бащина любов. Тя затворила клепачи и пак задрямала. А като се събудила, Пол Кларъндън отново се надвесвал над люлката, но с бръснач в ръка. После сграбчил бебето за синьочерния гъст перчем и преди Кора да успее да изпищи, му прерязал гърлото и мълком излязъл от стаята. Малко след това тя чула някакви гъргорещи звуци откъм спалнята, а когато потресеният Ъруин Симард най-сетне събрал кураж да влезе вътре, заварил съпрузите на леглото, с хванати ръце. Кларъндън първо бил прерязал гърлото на жена си, после легнал до нея, стиснал дясната ѝ ръка със своята лява и сторил същото със себе си. И всичко това станало само два дни, след като в градчето гласували за смяната на името му.

Преподобният господин Хартли бил абсолютно против новото име, предложено от човек, за когото вече със сигурност се знаело, че е крадец, мошеник, прелюбодеец и изобщо изчадие ада. Това той го заявил публично от амвона и енорияшите му одобрително поклатали глави, което го изпълнило с някакво неприсъщо за него мрачно и отмъстително задоволство. На 27 март 1901 г. господин Хартли отишъл на общоградското събрание, уверен, че точка 14 от дневния ред ще бъде отхвърлена със значително мнозинство. Убеждението му било толкова силно, че дори не поискал да вземе думата, когато, след като кметският секретар прочел точката, общинският началник Лутър Рувъл лаконично подканил присъстващите да гласуват. Иначе, дори и при най-дребното подозрение, Хартли непременно би изразил своето категорично несъгласие и то със страст и ярост, каквито дотогава не познавал. За зла участ такива подозрения въобще не го измъчвали.

— Тези, които са за предложението, да кажат „да“ — рекъл Лутър Рувъл.

Прозвучало такова мощно и страстно „да“, че цялата зала се разтърсила из основи, а Хартли го усетил като жесток удар в стомаха. Огледал се наоколо с нищо неразбиращ поглед, но вече било твърде късно. Силата на неочаквания положителен вот толкова го объркала, че изобщо не успял да установи колцина от собствените му енорияши са гласували в подкрепа на предложението.

— Момент... — задавено започнал той, ама никой не го слушал.

— Има ли против?

Тук-там се обадили няколко разпокъсани и неубедителни гласове, към които се присъединил и Хартли. Той дори направил опит да изкрещи с всички сили несъгласието си, но от свитото му гърло излязло само някакво едва доловимо продрано ръмжене.

— Предложението се приема — рекъл Лутър Рувъл. — Преминаваме към точка 15...

На преподобния Хартли внезапно му станало горещо, дори непоносимо горещо. Струвало му се, че всеки момент ще припадне, затова тръгнал към изхода, като с мъка си пробивал път през тълпите мъже, облечени с окаляни шаячни панталони и дебели ризи на черни и червени карета, които изпълвали залата, потънала в зловонни облаци дим от евтините им пури и саморъчно направените лули от царевични кочани. На всичкото отгоре усещал как не само ще припадне, но и ще

повърне преди това. Седмица по-късно обаче Хартли вече почти не бил в състояние да си обясни тази своя реакция на отвращение, граничещо с ужас, а след една година дори отказвал да признае, че се бил чувствал толкова зле.

Но сега Хартли стоял на площадката пред кметството, вкопчил се с две ръце в желязното перило, поемал мъчително дъх и се взирал в отсрещното поле, покрито с топящ се сняг, който на места вече съвсем го нямало и тук-там белотата на полето била изпъстрена с тъмните петна на подгизналата почва. Някак непривично за него, тази гледка кой знае защо му заприличала на посрана и захвърлена нощница. За първи и последен път в живота си той завиждал на Брадли Колсън — или Кудър, ако това било истинското му име. Завиждал му за бягството от Илион, пардон, от *Хейвън*, и отчаяно се питал защо и той не може да избяга. *Как стана така, че всички гласуваха за промяната? Нали уж вече знаеха, че този човек е мошеник! Защо го направиха?*

Някой поставил тежка, топла десница на рамото му. Бил старият му приятел Фред Пери. Издълженото му и грубовато лице изглеждало притеснено и загрижено. Хартли меко се усмихнал.

— Добре ли си, Дон? — запитал Фред Пери.

— Нищо ми няма. Просто ми се позамая главата от това гласуване. Не очаквах такъв резултат.

— И аз — казал Фред.

— Изобщо не допусках, че енорияшите ми ще гласуват така — продължил Хартли. — А се оказа, че почти всички са за смяната на името. Ти как мислиш?

— Хм-м...

Преподабният господин Хартли отново се поусмихнал.

— Очевидно съм се заблуждавал, че разбирам хората.

— Влез вътре, Дон. Скоро ще се разглежда въпросът за павирането на Ридж Роуд.

— Ще остана още малко да поразмишлявам върху човешката природа — отвърнал Хартли, помълчал известно време и, тъкмо когато Фред Пери се канел да си тръгва, го попитал почти умолително: — Кажи ми, Фред, ясно ли ти е защо стана така? По-възрастен си от мене с цели десет години и сигурно разбираш по-добре някои неща.

А Фред Пери, който макар и със сведен поглед също бил гласувал за смяната на името, поклатил глава и казал, че не разбира

абсолютно нищо. Вярно, вътре в себе си той харесвал и уважавал преподобния господин Хартли, но независимо от това (а може би именно заради него) Фред с известна доза перверзно и донякъде отмъстително задоволство подкрепил името, предложено от Колсън — от изчадието адово, от мошеника и прелюбодееца Колсън.

Точно така, Фред Пери наистина не разбирал абсолютно нищо.

[1] Хейвън означава пристан. — Б.пр. ↑

ДВЕ БЕКА ПОЛСЪН

1

Ребека Бучард Полсън беше омъжена за Джо Полсън, един от двамата пощаджии в Хейвън и един от общо тримата служители в пощата на градчето. От известно време Джо изневеряваше на жена си, но това не бе тайна за Боби Андерсън. А от три дни насам и Бека Полсън също го знаеше. Самият Исус ѝ го беше казал. Всъщност през тези три дни Исус ѝ разказа потресаващи истории, от които тя направо се поболя, загуби здравия си сън и ѝ се струваше, че сигурно ще полудее... Едновременно с това обаче същите тези истории някак странно я привличаха, така че тя за нищо на света не би обърнала портрета на Исус с лицето надолу, нито пък смееше да Му кресне да си затваря устата. От една страна Ребека изпитваше мрачна наслада, докато Го слушаше, а от друга не можеше да не Му вярва, понеже добре знаеше, че Той е Спасителя.

Исус беше поставен върху телевизора в дома на семейство Полсън и стоеше там от цели шест години, а преди това мястото Му беше между два фотоапарата „Зенит“, където пък според сметките на Бека бе прекарал най-малко шестнайсет години. Портретът Му представляваше стереоскопична картичка, подарена им за сватбата от най-голямата сестра на Ребека — Корин, която живееше в Портсмут. Още тогава Джо бе отбелязал, че сестра ѝ май се е отървала доста евтино с този жалък подарък, но коментарът му не беше изненада за Бека, тъй като от такива като Джо не можеше да се очаква да знаят, че истинската красота няма цена.

На картичката Исус беше облечен в обикновена дълга бяла роба и държеше овчарска гега, а прическата Му наподобяваше онази на Елвис малко след уволнението от армията. Точно така: нейният Исус приличаше на Елвис Пресли от времето на песента му „Кашишки блус“. Очите Му бяха нежно кафяви, а зад Него, в идеална триизмерна

перспектива, в далечината се губеше стадо овце, бели като белъто от телевизионните реклами на перилни препарати. Бека и Корин бяха изкарвали детството си в овцевъдна ферма в Ню Глостър и тя чудесно знаеше от личен опит, че овцете никога не могат да изглеждат чак толкова чистички и бели, като малки пухкави облачета на фона на синьото небе. От друга страна обаче Ребека си мислеше, че щом Исус може да превръща водата във вино и да съживява мъртъвци, значи спокойно би могъл и да премахне олайнените фъндъци, висящи от задниците на овцете.

Джо вече на няколко пъти се бе опитвал да махне от телевизора рисунката на Исус и сега тя вече знаеше защо. Точно така, всичко й беше ясно и то нямаше нищо общо с изтъкваните от Джо причини.

— Някак си не е редно Исус да стои върху телевизора, докато гледаме „Магнум“ или „Полицията на Маями“ — викаше той. — Не е ли по-добре да го преместим на бюрото ти, а, Ребека? Или да го слагаме там само до неделя, а ти после можеш да го връщаш обратно, докато гледаш Джими Суогарт и Джак Ван Имп. Обзалагам се, че Исус предпочита Джими Суогарт пред „Полицията на Маями“.

Тя поклати отрицателно глава.

— Добре де — не мирясваше Джо, — но ще ти кажа, че винаги, когато каня приятелите си за редовната партия покер в четвъртък вечер, на тях това положение изобщо не им се нрави. Никой не обича да бъде наблюдаван от Исус Христос, докато събира бяла кента и се чуди с колко чипа да влезе.

— Че как иначе — отвърна Ребека. — Покерът е дяволско изобретение.

Джо, който беше голям цар на тази игра, се ядоса и изсумтя:

— Сигурно дяволът ти подари тогава новия сешоар и онзи гранатов пръстен, дето толкова ти харесва, така ли? В такъв случай не е ли по-добре да ги върнеш в магазина, да си вземеш парите и да ги подариш на Армията на спасението? Мисля, че още пазя касовите бележки.

Този аргумент принуди Ребека да отстъпи и тя позволи на Джо да обръща с гръб стереоизображението на Исус Христос всеки четвъртък, когато беше негов ред да кани вкъщи приятелите си, за да се наливат с бира, да дрънкат мръсотии и да играят покер. Само да го обръща с гръб, нищо повече.

Но сега тя вече знаеше истинската причина, поради която Джо искаше да се отърве от картината. Вероятно през цялото време той е подозирал, че в нея има някаква магия. Не точно магия, а тайнство, поправи се Ребека, понеже магиите обикновено се свързват с всякакви езичници, канибали, ловци на глави и католици, макар че в крайна сметка и двете думи означават едно и също, нали така? Както и да е, сигурно Джо бе усетил, че в картината има нещо, чрез което прегрешението му би могло да излезе наяве.

Самата Ребека подозираше също, че от известно време нещо не е наред. Нощем Джо изобщо не се сещаше за нея и макар това от една страна да я облекчаваше (сексът ѝ се струваше противна работа, брутален, често болезнен и винаги унижителен — точно както майка ѝ го беше обяснявала), от друга страна това, че той от време на време ѝ лъхаше на непознат парфюм, не я оставяше на мира. Въпреки всичко Бека вероятно не би обърнала внимание на очевидната връзка между новото ухание на Джо и внезапната му загуба на интерес към нея, ако най-внезапно на 7 юли картичката на Исус върху телевизора „Сони“ не бе проговорила. Тя дори не би обърнала внимание и на факта, че горедолу по същото време, когато Джо започна да ухае и престана да я ухажда нощем, от пощата в Хейвън се пенсионира старият Чарли Естабрук и мястото му бе заето от някаква жена на име Нанси Вос, дошла от пощата в Огъста. Същата тази Вос (която Бека вътре в себе си наричаше просто „парясницата“) беше с около пет години по-възрастна от нея и Джо, което я правеше към петдесет годишна, но външно изглеждаше по-млада, стегната и доста запазена, докато самата Ребека не криеше, че след омъжването си бе малко понапълняла и от шейсет килограма гонеше вече осемдесетте, особено откакто Байрън, единственият им син, ги напусна и отиде да живее на друго място.

По принцип тя изобщо не би се занимавала с всички тези истории и дори би ги приела с известно облекчение, защото щом онази парясница си падаше по примитивния секс, животинските стонове и непристойните движения на телата, кулминиращи в изливането на някаква лепкава течност с едва доловима миризма на риба, дето на вид прилича на евтин препарат за миене на чинии, значи от това можеше да се направи единственото заключение, че и самата парясница едва ли е нещо повече от животно. Да не говорим, че по такъв начин Бека се

освобождаваше от едно доста досадно, макар и все по-рядко, задължение. Така е, тя за нищо на света не би седнала да се рови в историите на мъжа си, стига картината на Исус да не бе заговорила.

За първи път това се случи в четвъртък малко след три следобед. Бека тъкмо се наместваше във всекидневната, за да гледа сериала „Болница“ с парче какаов кейк в едната ръка и бирена халба, пълна с черешов сок, в другата. Всъщност любимите ѝ герои Люк и Лора едва ли щяха да се появят пак на екрана, но тя не губеше надежда.

Когато посегна да включи телевизора, Исус внезапно отвори уста и каза:

— Слушай, Бека. Да знаеш, че Джо го навира на оная парясница в пощата. Прави го почти всяка обедна почивка, а понякога и след работа. Дори веднъж така се беше разгонил, че ѝ го напъха още докато сортираха писмата. А и онази хубостница си я бива, защото можеше да го помоли да почака малко, ама не го направи. И това далеч не е всичко. — С развята около глезените роба, Исус прекоси картината и приседна върху парче скала, отпусна гегата между краката Си и мрачно я изгледа. — Какви ли не работи стават в Хейвън. Сигурен съм, че няма да повярваш и на половината от тях.

— Господи! — изпищя Бека и падна на колене.

За зла участ едното ѝ коляно плъокна право в средата на какаовия кейк (на големина и дебелина почти колкото семейната Библия), така че цялата малинова плънка в средата изскочи и обля муцуната на котарака Ози, който тъкмо бе изпълзвал изпод кухненската печка, за да види какво става.

— Господи! Господи! — продължаваше да нарежда Бека, а Ози изсъска и побягна обратно към кухнята със стичащ се по мустаците му червеникав сироп, напъха се отново под печката и остана там до края на деня.

— Целият род на Джо Полсън е такъв — добави Исус. — Никога нищо добро не е излизало от тях.

Една от овцете тръгна към Него, но Той замахна с гегата и я прогони като в жеста Му пролича някаква непреднамерена досада, която напомни на Бека за покойния ѝ баща въпреки обзелото я вцепенение. Овцата се отдалечи и образът ѝ леко се набръчка, което вероятно се дължеше на стереоскопичното изображение, после

напълно изчезна зад ръба на картината, но очевидно това вече беше оптическа илюзия.

— Нищичко — повтори Исус. — Вуйчото на Джо си беше чиста проба убиец, нали така, Бека? Първо уби собствения си син, после жена си и накрая се самоуби. И когато дойде горе на небето, знаеш ли Ние какво му казахме? „Тук място за тебе няма!“ Това беше Нашият отговор. — Исус се приведе напред и се облегна на гегата. — Иди долу при рогатия, рекохме, понеже там ти е мястото. Вярно, долу наемът може да ти се стори доста висок, пък и хазаинът никога не спира отоплението, ама това вече си е твой проблем. Разбираш ли сега какво му казахме?

Исус вдигна поглед и най-неочаквано ѝ намигна. Ребека отново изпищя и побягна навън.

2

Спря се чак в задния двор. Дишаше тежко, безцветно русата ѝ коса беше разчорлена и почти закриваше лицето ѝ, а сърцето ѝ биеше толкова бързо, че направо я влудяваше. Слава богу, никой не бе чул писъците ѝ, тъй като двамата с Джо живееха почти извън градчето, на Ниста Роуд, и най-близките им съседи бяха семейство Бродски, дето дори нямаха къща, ами обитаваха някакъв жалък фургон на около километър от тях. Дотук добре. Иначе ако някой я беше чул, положително щеше да я сметне за полудяла.

Само че май наистина си полудяла, Бека, щом допускаш, че някаква си картина може да говори. За такова нещо татко би ти насинил задника поне на три места: веднъж задето лъжеш, втори път защото си вярваш и третата синявица ще е понеже крещиш на висок глас. Няма говорещи картини, Ребека.

„Така е“, внезапно се намеси втори глас. „Измисляш си, Бека. Няма такова нещо, макар че кой знае откъде иначе би могла да знаеш какво става... Всъщност ти сама си накарала картината на Исус да проговори, точно както правеше Едгар Бърджън с Чарли Маккарти в шоуто на Ед Съливан.“

Тази мисъл обаче ѝ се стори още по-ужасяваща и някак по-луда, отколкото идеята, че картината е проговорила от само себе си, затова

Ребека побърза да я отхвърли. Все пак чудеса стават всеки ден, рече си тя. Да си спомним за онзи мексиканец, който беше открил иконка на Дева Мария в царевичната си питка, или за лековитите свойства на лурдската вода. А наскоро в едно таблоидно издание пишеше за някакви деца, дето карали скалите да плачат. Ето ги истинските чудеса, особено това последното, с разплаканите скали, което по сила на внушението можеше да се сравнява единствено с проповедите на Пат Робъртсън, докато счуването на гласове си беше чиста лудост.

Точно така. Пък и на тебе вече от доста време ти се чуват гласове, няма какво да си кривиш душата. Например гласа на Джо. Всичко е ясно: всъщност ти говори Джо, а не Исус...

— Не, не! — простена Ребека. — Не е възможно. Нищо не ми се чува!

Тя стоеше в задния двор до простора с прането и се взираше с празен поглед в отсрещната гора, която се полюшваше от маранята на знойния ден. В същото време на около километър по права линия навътре в гората Боби Андерсън и Джим Гардънър бавно и упорито разкопаваха някакви гигантски вкаменели останки.

„Полудяла си“, кънтеше в главата ѝ неумолимият глас на покойния ѝ баща. „Съвсем си откачила от тази жегга. Ела насам, Ребека Бучард, за да ти насиня задника, та друг път да не дрънкаш подобни дивотии.“

— Не са дивотии! — хленчеше Ребека. — Картината наистина ме заговори, кълна се! Не съм виновна аз!

Картината безспорно беше най-доброто обяснение, защото в такъв случай ставаше дума за чудо, а чудесата по принцип са Божие дело. Вярно, че от подобни чудеса понякога можеш и да полудееш — точно както самата Ребека се чувстваше в момента, — но пък това съвсем не означава, че изобщо си луд. От друга страна обаче да ти се чуват гласове или да си убеден, че долавяш мислите на други хора, не говори в полза на душевната нормалност...

Бека се огледа и видя как от лявото ѝ коляно струи кръв. Тя пак изпищя и хукна обратно към къщата, за да се обади на местния лекар, на „Бърза помощ“ или на когото и да е, все едно. Врхлетя във всекидневната, сграбчи телефона и трескаво завъртя шайбата, а Исус отново се обади:

— Не се паникьосвай, Бека. Това на коляното ти е малиновият сироп от плънката на кейка. Успокой се малко, че иначе ще си докараш някой инфаркт.

Тя сепнато погледна към телевизора и изтърва слушалката на телефона, която с трясък падна върху масичката. Исус продължаваше да седи на парчето скала, дори вече Си беше кръстосал краката. Странно колко много приличаше на баща ѝ, само дете не бе толкова заплашителен и Му липсваше неговата сприхавост. Просто седеше и я гледаше търпеливо.

— Опитай и ще видиш, че съм прав — подканящо рече Исус.

Ребека внимателно си докосна коляното и примижа в очакване на болката, но не усети нищо. После видя малиновите семки в червеникавата плънка и съвсем се успокои, дори си облиза пръстите.

— Освен това — продължи Исус, — крайно време е да зарежеш всички тия глупости, че ти се счуват гласове и тем подобни. Истината е, че Аз мога да говоря с когото Си искам и както Си искам. Точка.

— Защото Ти си Спасителя — прошепна Ребека.

— Именно — отвърна Исус. После погледна надолу към екрана на телевизора, където тъкмо рекламираха някакви прибори за правене на салата, които бясно подскачаха насам-натам, и добави: — И бих те помолил да спреш тези говна, защото ни пречат на разговора и Ми гъделичкат краката.

— Добре, Господи — кимна Ребека и изключи телевизора.

3

Същата седмица в неделя следобед Джо Полсън се беше изтегнал на хамака в задния двор и спеше, а върху обширния му стомах лениво се протягаше котаракът Ози. Отместила встрани завесата, Бека стоеше до прозореца във всекидневната и го гледаше. Спи, проклетникът, и несъмнено сънува оная парясница и насън я поваля върху купчината писма, каталози и брошури от препоръчаната поща, вдига ѝ краката и я „вдява“, както биха се изразили онези развратници, покерните приятели на Джо.

Тя държеше завесата с лявата ръка, понеже в дясната стискаше няколко плоски деветволтови батерии, които след малко занесе в

кухнята, тъй като там на масата сглобяваше някакво устройство, което Исус ѝ бе поръчал да направи. Отначало Ребека се опъваше и каза на Исус, че никак не я бива за такива работи. Навремето баща ѝ все я хокаше, че е тровава и несръчна. Дори мислеше да повтори любимия му израз, че тя и задника си не би могла да забърше без специална писмена инструкция, но после реши, че човек не споделя подобни неща със Спасителя.

Исус обаче ѝ отвърна, че това са глупости: щом може да изпълни готварска рецепта, значи като нищо ще се справи и с тази дреболия. Не след дълго Ребека с най-голямо удоволствие се убеди, че Той е бил абсолютно прав. Сглобяването се оказа не само лесно, но и изключително приятно занимание. Далеч по-приятно от готвенето, например, което между другото също не ѝ се удаваше кой знае колко. Кейковете ѝ никога не бухваха, а ако речеше да омеси хляб, той вечно излизаше някак клисав. Тя беше започнала да сглобява малката машинка от вчера, като използваше материали от тостера заедно с електромотора на един стар миксер и някаква електронна платка, взета от изпотрошеното радио, дето го държаха при вехториите в бараката. Смяташе да приключи още преди Джо да се събуди и да дойде да гледа по телевизията мача на „Ред Сокс“, който почваше в два часа.

Ребека взе миниатюрната поялна горелка и ловко я запали с клечка кибрит. Само седмица преди това щеше да се изсмее на всеки, който ѝ кажеше, че някога би могла да си служи с пропанов поялник. Но сега виждаше, че запояването е детинска работа. Исус подробно ѝ бе обяснил къде и как да запои всички проводници към платката от непотребното радио.

И това съвсем не беше всичко, което Исус ѝ разказа през последните три дни. От Него тя научи такива потресаващи неща, че чак нощем не можеше да заспи и дори се боеше да ходи на пазар в градчето, както обикновено правеше всеки петък привечер, защото беше сигурна, че гузната ѝ физиономия ще я издаде. „Винаги разбирам, когато си направила някоя пакост, Бека“ — викаше баща ѝ. — „Пише го на лицето ти.“ Стигна дотам, че за първи път в живота си загуби апетит. А Джо не забелязваше нищо. Изглежда се интересуваше единствено от парясницата си и от мачовете на „Ред Сокс“. Вярно, онази вечер, докато гледаха „Хил стрийт блус“, видя как Ребека си гризе ноктите, което тя никога преди не бе вършила и дори всъщност

бе едно от нещата, за които му се караше на него, но този факт задържа вниманието му за не повече от десетина секунди, а после Джо отново впи поглед в екрана и потъна в мисли за тежките бели гърди на Нанси Вос.

Ето някои от нещата, които Исус ѝ разказа и с които я накара да си загуби съня, и да започне да си гризе ноктите на четирийсет и пет годишна възраст:

През 1973 г. Мос Харлингън, един от покерната компания на Джо, уби баща си. Това стана по време на лов за елени в района на Гринвил и всички го сметнаха за нещастен случай, само дето прострелването на Ейбъл Харлингън беше съвсем умишлено. Всъщност Мос просто залегна зад едно повалено дърво и изчака баща му да преджапа някакво поточе на петдесетина метра от него, после го застреля, все едно че бе изкуствена патица на стрелбище. Вътре в себе си Мос смяташе, че е убил баща си за пари. Фирмата на Мос, „Биг дич кнстракшън“, трябваше да погасява две полици от две различни банки, чийто падеж настъпваше горе-долу по едно и също време, като всяка от банките се оправдаваше с другата и не желаше да удължи погасителния срок. Мос потърси баща си за помощ, но старият Ейбъл отказа, макар че можеше да му отпусне известна сума. Затова той го застреля и наследи цял куп пари веднага щом окръжният следовател приключи следствието с мнение, че смъртта е настъпила вследствие на нещастен случай. Полиците бяха изплатени в срок, след което Мос Харлингън заживя с мисълта, че е убил баща си за пари. Подсъзнателните мотиви за убийството обаче бяха съвсем други. Някога много отдавна, когато Мос беше на десет години, а брат му Емъри на седем, майка им замина да изкара зимата на Роуд Айланд, тъй като брат ѝ ненадейно почина и тя трябваше да помогне на жена му да се посъвземе от шока и да си стъпи отново на краката. Да, но докато майката я нямаше, Ейбъл Харлингън го удари на педерастия със собствените си деца. Тези извращения престанаха веднага, щом жена му се върна и не се повтори повече, дори в съзнанието си Мос ги бе забравил напълно, без да си спомня как нощем лежеше буден и скован от смъртен ужас, докато наблюдаваше вратата на стаята в очакване да види сянката на баща си. Не помнеше и как притискаше уста в сгъвката на лакътя си, а по хладното му лице се стичаха изгарящо солени сълзи от ярост и срам, тъй като през това време баща му бавно

намазваше члена си със свинска мас и с въздишка и сумтене му го напъхваше в задника. В съзнанието си Мос бе забравил и това, че забиваше зъби до кръв в ръката си, за да не се разплаче, нито си спомняше как от съседното легло брат му Емъри отчаяно хленчеше: „Недей, татко, моля ти се! Не искам! Недей поне тази вечер!“. Характерно за малките деца е, че забравят бързо. Само че от всичко това вероятно бе останал някакъв неясен подсъзнателен спомен, понеже когато Мос Харлингън взе на мушка и застреля мръсния дърт педераст, той първо изчака ехото от изстрела да заглъхне в огромната горска пустош на Мейн и после тихо прошепна: „Не се бой, Ем. Довечера можеш да спиш спокойно“.

А пък Алис Кимбъл, учителка в прогимназията на Хейвън, беше лесбийка. За нея Ребека научи от Исус в петък, малко след като същата тази дама, облечена в строг и внушителен зелен костюм, се бе отбила у тях, за да набира парични дарения за Дружеството за борба с раковите заболявания.

Дарла Гейнс, красивата седемнайсет годишна девойка, която им носеше неделния вестник, имаше петнайсетина грама марихуана и я криеше между дюшека и пружината на леглото си. За нея Исус каза на Ребека в събота, тъкмо след като Дарла си тръгна, понеже беше идвала да събере вноската за последните пет седмици (три долара плюс петдесет цента бакшиш, за който Бека вече съжаляваше, че ѝ го е дала). Дарла и приятелят ѝ редовно пушеха марихуана в леглото ѝ и после се любеха, само че на чукането му викаха „хоризонтален танц“. Правеха го почти всеки работен ден откъм два и половина до три следобед, тъй като родителите на Дарла работеха в едно обувно предприятие в Дери и се прибираха вкъщи чак след четири часа.

Ханк Бък, още един от покерната компания на Джо, работеше в някакъв супермаркет в Бангор и мразеше шефа си до такава степен, че преди около година бе изсипал половин флакон разслабително в шоколадовия му шейк, понеже шефът го бе изпратил да му купи нещо за обед от съседното заведение на „Макдоналдс“. В резултат на което се бе получило нещо далеч по-грандиозно от обикновено посиране: към три и петнайсет същия ден шефът изригна подобно на лайняна атомна бомба, тъкмо докато обядваше на една маса в закусвалнята на супера. Ханк успя някак си да запази сериозно изражение чак до края на работното време, но след като се качи в колата и подкара към дома

си, се разхили толкова неудържимо, че за малко щеше да напълни собствените си гащи. От смях по пътя му се наложи да спира на два пъти, защото направо не можеше да шофира.

— Смееше се, представяш ли си? — рече Исус на Ребека. — Какво мислиш за това?

На нея този номер ѝ се стори голяма низост, но подобни неща очевидно бяха само началото. Исус като че ли знаеше такива злепоставящи или неприятни истории за всеки човек, с когото Ребека общуваше.

Тези ужасяващи излияния правеха живота ѝ непоносим.

От друга страна тя вече не можеше да живее без тях.

Сигурно бе само едно: Бека непременно трябваше да направи нещо.

— Така — обади се Исус.

Гласът Му идваше иззад нея, от картината върху телевизора. Правилно, иначе нямаше откъде да идва. Идеята, че думите Му просто ѝ се счуват или че всъщност тя самата съумява някак си да чете мислите на хората, ѝ звучеше невероятно. Не би трябвало да е възможно. В противен случай ставаше страшно...

В главата на Бека се въртяха мисли за Сатаната и за лов на вещици.

— Готово — продължи Исус, сякаш за да потвърди съществуването Си и сериозният му и леко суховат тон странно ѝ напомни за баща ѝ. — Устройството е почти завършено, остава само да запоиш червения проводник за онази продълговата джаджа ей там вляво. Не, не, не там. По-насам, а така... Идеално. Недей да слагаш много припой. То е като брилянтин: едно докосване стига... Нищо повече.

Исус Христос и брилянтин. Интересно.

4

Джо се събуди към два без четвърт, бутна Ози на земята, стана, поизчисти си фланелката от котешките космаци и с видимо удоволствие се изпика до бръшляна в ъгъла на моравата. После влезе в къщата. „Янките“ срещу „Ред Сокс“. Уха-а! Щеше да е велик мач. Той

отвори хладилника, хвърли бегъл поглед на парчетата проводник върху кухненския шкаф и за миг се зачуди какво ли е намислила тази смотанячка Бека, но след това умът му бързо се насочи към Нанси Вос. Питаше се какво ли би станало, ако се изпразни между циците ѝ. Реши да опита още в понеделник. Вярно, двамата с нея често се караха и понякога дори се дърлеха като кучета през август, но напоследък май всички бяха станали доста сприхави. Виж, чуването беше съвсем друга работа. С нея Джо се чувстваше похотлив като гимназист, а и Нанси си я биваше. И двамата просто нямаха насита, дори веднъж-дваж Джо от възбуда се бе изпразвал насън, все едно че беше някакъв тийнейджър. Той извади бутилка бира и тръгна към всекидневната. Днес бостънчани положително щяха да победят с резултат 8:5, според Джо. Напоследък той познаваше с удивителна точност изхода от всички мачове, а в Огъста имаше някакъв тип, който приемаше облози, така че за три седмици Джо бе спечелил почти петстотин долара, само че за тях Бека не знаеше нищо. Беше ги скътал за черни дни. Цялата работа му се струваше много забавна, защото той всеки път знаеше точно кой и защо ще спечели, а като отидеше в Огъста, веднага забравяше какви ще са причините за предстоящата победа и само залагаше за името на победителя. Но пък в крайна сметка това бе най-важното, нали така? Последния път типът от Огъста доста сумтя, докато му изплащаше печалбата от дваисет доларовия залог три към едно. Тогава играеха „Метс“ срещу „Пиратите“, а за „Метс“ щеше да хвърля самият Гудън, така че работата им беше съвсем опечена, но Джо заложи на „Пиратите“ и за всеобщо учудване те спечелиха с 5 на 2. Той, разбира се, не знаеше колко време още оня тип щеше да приема залозите му, но дори и да откажеше, какво от това? Винаги можеше да отскочи до Портланд, където също имаше две-три места за залагания. Отскоро обаче всеки път като напускаше Хейвън го заболяваше главата — вероятно имаше нужда от очила, — ама на фона на тези нови необуздани страсти главоболието му се виждаше същинска дреболия. Стига да съберяха достатъчно пари, двамата с Нанси спокойно можеха да заминат някъде и да оставят Ребека на нейния Исус. И без това тя явно искаше да живее само с него.

Беше по-студена и от лед, изобщо не можеше да се сравнява с Нанси, на която дори и акъл не ѝ липсваше. Днес, например, тя го повика в задната стая на пощата да му покаже нещо.

— Погледни, Джо! Виж какво измислих. Сигурно трябва да си изкарам патент за него, как смяташ?

— За какво става дума? — запита Джо.

Всъщност той вече почваше да се ядосва, защото на практика не даваше пет пари за нейните измислици. Интересуваха го единствено циците ѝ и, ядосан или не, усещаше как оная работа вече му е станала. Възбуден беше като хлапак. Само че това, което Нанси му показва, макар и не за дълго го накара да забрави за ерекцията си.

Нанси Вос бе взела отнякъде трансформатор от детско влакче, към който после бе прикрепила няколко сухи батерии, а цялото това нещо бе свързано чрез проводници със седем сита за пресяване на брашно с извадени мрежи. Ситата бяха подредени в кръг, но щом Нанси включи трансформатора, няколко тънки жички, подаващи се от нещо като кухненска бъркалка, се раздвижиха и започнаха да загребват препоръчаните писма от купчината на пода, след което ги запращаха в седемте сита, на пръв поглед безразборно.

— Какво е това? — попита Джо.

— Устройство за сортиране на пощата — отвърна Нанси и му посочи отделните сита. — Ето това е за центъра на Хейвън, а онова — за района на Дери Роуд. Другото пък е за Ридж Роуд, после идва Ниста Роуд, и така нататък...

Отначало Джо не ѝ повярва. Реши, че е някаква шега, и дори мислеше да я плесне. „Защо ме удрияш?“ — би изхленчила тя, а той щеше да ѝ цитира Силвестър Сталоун във филма „Кобра“: „Защото има хора, които носят майтап, ама аз не съм от тях“. Да, но после се увери, че машинката наистина работи, само дето от стърженето на жичките по пода го побиваха тръпки. Чуваше се някакво приглушено шушнене, сякаш наоколо се разхождаха гигантски паяци. Както и да е, устройството си действаше, и това е. Джо видя как една от жичките се пресегна, сграбчи някакво писмо за Роскоу Тиболт и го хвърли в правилното сито — за втора зона, обхващаща района на Хамър Кът, — независимо, че писмото носеше погрешен пощенски код, отговарящ на централната зона на Хейвън.

Много му се искаше да попита Нанси как точно работи проклетото чудо, но понеже щеше да изпадне в ролята на пълен бунак, вместо това се поинтересува откъде е взела проводниците.

— Извадих ги от едни телефони, които се продаваха с намалена цена в търговския център на Бангор. Използвах и някои други чаркове, но сглобяването не беше никак мъчно. Просто ми хрумна как да го направя, нали разбираш?

— Разбирам — бавно отвърна Джо, докато си мислеше за физиономията на оня тип със залозите, когато бе отишъл при него да си прибере шейсетте долара печалба след победата на „Пиратите“ срещу „Метс“ и тяхната звезда Гудън. — Добро постижение, особено за жена.

Нанси свъси вежди и той си рече: „Май искаш нещо да ми кажеш, а? Ще ти се да се сбием, така ли? Давай тогава, няма проблеми. Все ми е тая дали ще се чукаме или ще се шамаросваме.“

След миг обаче лицето ѝ се проясни, тя се усмихна и каза:

— Сега вече ще имаме повече време за себе си. — После ръката ѝ се плъзна по панталона му и сграбчи стоманената издутина отпред. — Искат ли се, нали, Джо?

Точно така, искаше му се. Двамата се проснаха на пода и той веднага забрави, че преди малко ѝ беше сърдит, както забрави и за удивителната си способност да отгатва резултата от всякакви спортни състезания, като се почне от бейзболни мачове и конни надбягвания, та чак до срещите по голф. А след като проникна в нея и тя простена от удоволствие, Джо дори престана да чува зловещото дращение на противните жички, които продължаваха да сортират препоръчаните писма и да ги разпределят в брашнените сита.

5

Когато Джо влезе във всекидневната, Бека седеше в люлеещия се стол и се преструваше, че чете последния брой на списанието „Горният етаж“. Десет минути преди това тя бе успяла да монтира зад капака на телевизора сглобеното от нея устройство и Исус ѝ беше показал как точно да го свърже към електрическата схема на приемника. Бека следваше съвсем стриктно инструкциите Му, понеже Той я предупреди, че човек трябва много да внимава, когато бърника в телевизора.

— Направо можеш да се изпържиш като в тиган — рече ѝ Исус.
— Дори и когато са изключени, в тези апарати има толкова ток, колкото не можеш да си представиш.

В момента телевизорът продължаваше да си стои изключен и Джо сприхаво каза:

— Защо не си го включила да загрява?

— И сам знаеш как да си го пуснеш, по дяволите! — тросна се Бека и това бяха последните думи, които тя каза на съпруга си.

Джо учудено вдигна вежди, защото за първи път чуваше Бека да ругае и отначало реши да я пита какво става, но после се отказа. С малко късмет дъртата кобила много скоро можеше изведнъж да се окаже сама и да види как се живее без никаква опора.

— Така е, знам — за последен път изсумтя Джо на жена си.

После натисна бутона и включи телевизора. Мигновено през тялото му пробягаха над две хиляди волта: всъщност променливият ток на мрежата бе превърнат в постоянен с убийствена сила на напрежението. Джо се опули, очите му изскочиха и се пръснаха като гроздови зърна в микровълнова фурна. С другата ръка той тъкмо беше посегнал да постави бутилката бира върху телевизора до картичката на Исус, но когато електричеството го удари, Джо конвулсивно стисна бутилката толкова силно, че я строши и в пръстите и дланта му се забиха хиляди миниатюрни кафяви стъкълца. Бирата обля телевизора, чиято пластмасова кутия вече бе започнала да се стопява, и стоята се изпълни с пара, миришеца на мая.

— Оооохх! — изкрещя Джо Полсън.

Лицето му бързо почерняваше, а от косата и ушите му излизаше синкав дим. Пръстът му продължаваше да стои като закован върху бутона на телевизора.

В това време на екрана светна картина. Беше Дуайт Гудън, който тъкмо правеше онези два несполучливи пробег, които обогатиха Джо Полсън с четирийсет долара. Изображението примигна и сега вече показваше как той и Нанси Вос се чукат на пода в пощата сред купища каталози, бюлетини на Конгреса и рекламни брошури на застрахователни компании, според които всеки би могъл да се застрахова дори и ако е над шейсет и петгодишна възраст, без никакви посещения на застрахователни агенти и медицински свидетелства: с една дума пълна осигуровка срещу някакви си жалки стотинки дневно.

— Не! — изпищя Ребека и изображението пак се смени.

Този път на екрана тя виждаше Мос Харлингън, залегнал зад един повален бор, който тъкмо вдигаше двуцевката си и се прицелваше в баща си, като тихо си мърмореше: „Не се бой, Ем. Довечера можеш да спиш спокойно“.

Образът отново подскочи и показва фигурите на мъж и жена, които копаеха нещо в гората. Жената седеше зад волана на някаква смесица между малък челен товарач и карикатура от Руб Голдбърг, а мъжът омотаваше с верига дебелото стъбло на един дънер. Малко зад тях от земята се подаваше предмет с формата на гигантска сателитна антена. Цветът ѝ беше сребрист, но някак матов, защото не блестеше, макар че слънцето я огряваше.

Дрехите на Джо Полсън избухнаха в пламъци.

В стаята миришеше на озон и бира за готвене. Стереоскопичната картичка на Исус се размърда и изведнъж експлодира.

Бека изпищя и внезапно осъзна жестокия факт, че всъщност тя, именно тя и никой друг, е убиецът на собствения си мъж.

Изтича към него и сграбчи спазматично сгърчената му ръка, но токът я удари и нея.

Господи Исусе, спаси го, спаси мене и ни помогни и на двамата, трескаво се молеше тя, докато електричеството шибаше тялото ѝ и я изправи на пръсти, като някаква първокласна балерина. А в същото време в главата ѝ кънтеше присмехулния и налудничав глас на баща ѝ: „Отново те преметнах, Бека. Хубав номер ти скроих, а? Пада ти се, та да знаеш друг път да не лъжеш. Нека ти е за урок“.

Под напора на синкави огнени езици задният капак на телевизора, който тя бе закрепил обратно на мястото му, след като монтира вътре своето устройство, се откъсна и се удари в стената. Бека се свлече на килима и помъкна Джо със себе си, но той вече беше мъртъв.

Малко по-късно от тлеещите тапети зад телевизора се подпалиха и басмените завеси, ала Ребека Полсън не виждаше нищо. Тя също бе мъртва.

ТРИ ХИЛИ БРАУН

1

Денят, когато Хилман Браун направи своя най-паметен фокус в кариерата си на любител илюзионист — всъщност може да се каже своя единствен „истински“ фокус, — беше неделя, 17 юли, точно една седмица преди кметството на Хейвън да хвъркне във въздуха. Това, че дотогава фокусите на Хилман Браун винаги пропадаха и от тях не излизаше нищо, не бива да ни учудва, понеже той все пак бе едва десетгодишен.

Хили носеше моминското име на майка си. Представители на рода Хилман живееха в Хейвън още от времето, когато градчето се наричаше Монтгомъри, и макар че Мари Хилман без никакви колебания стана Мари Браун, понеже обичаше съпруга си, тя въпреки всичко искаше да запази фамилното име на своя род, пък и Брайънт нямаше нищо против. Така че седмица след раждането на бебето, то вече се казваше Хили.

Момчето растеше нервно и неспокойно. Според Ев, бащата на Мари, то имало пружинки вместо нерви и целият му живот щял да премине в непрекъснато лашкане насам-натам. Отначало подобни приказки никак не се нравеха на Брайънт и Мари Браун, но след като Хили навърши една година, те вече приемаха поведението му като житейски факт. Има бебета, които се успокояват като си смучат палците, а други искат човек да им люлее кошчето или люлката. Хили разклащаше кошчето си почти непрекъснато, като едновременно с това плачеше гръмогласно и си смучеше палците и на двете ръце. Смучеше ги толкова упорито, че когато стана на осем месеца те вече бяха покрити с болезнени мехури.

— Скоро ще престане, не се безпокойте — уверено отсече доктор Лестър от Дери, след като огледа отвратителните рани по

палците на Хили, при вида на които Мари всеки път се разплакваше, сякаш бяха на нейните ръце.

Само че Хили не престана. Очевидно нуждата му от утеха бе далеч по-голяма от болката, която му причиняваха изранените палци, така че с течение на времето мехурите не изчезнаха, а загрубяха и се превърнаха в твърди мазоли.

— Винаги ще си остане такъв нервак — предричаше дядото, дори и когато никой не го питаше. Всъщност шейсет и тригодишният Ев Хилман беше неспасяем бърбревец и вечно се обаждаше за щяло и нещяло. — Целият е като направен от пружинки, да му мислят майка му и баща му, казвам ви.

И Хили наистина ги държеше под напрежение. От двете страни на алеята за автомобили към къщата на семейство Браун имаше декоративни пънове, поставени там от Брайънт по настояване на Мари, върху които тя бе подредила саксии с различни растения и цветя. Един ден тригодишният Хили се измъкна от кошчето си, където го бяха оставили да спи („А защо трябва да спя, мамо?“ — вечно питаше той и винаги получаваше един и същ отговор от измъчената си майка: „За да си почина и аз, Хили“), промуши се през прозореца и ловко събори и разхвърля по земята всичките дванайсет на брой саксии, чинийки и пънове. Когато Мари видя стореното, тя избухна в сълзи, точно както навремето бе оплаквала подутите му палци. Хили също се разплака, с палци в уста, разбира се, защото той не беше прекатурил саксиите от лошотия, а просто понеже бе сметнал това за добра идея.

— Не знаеш в какви разходи ме хвърляш, Хили — каза по този повод баща му и тези думи той щеше да повтаря доста често до въпросната неделя на 17 юли 1988 г.

На петгодишна възраст един декемврийски ден Хили се метна на шейната си и се понесе по заледената алея на двора надолу към шосето. Изобщо не му хрумнало, както той по-късно обясни на пребледнялата си майка, че по пътя би могло да се задава кола. Просто се събудил, видял лъскавия лед и решил да изпита скоростта на шейната, нищо друго. Добре, че Мари случайно го забеляза, както забеляза и спускащия се по шосе 9 тежък бензиновоз, което я накара да изпищи толкова силно, че загуби гласа си за цели два дни и можеше да говори само с дрезгав шепот. Същата нощ, докато трепереше в прегръдките на Брайънт, тя му призна, че в онзи миг пред очите ѝ

съвсем ясно се изправила надгробната плоча на Хили, дори прочела надписа: „Хилман Ричард Браун, 1978–1983, Напуснал ни твърде скоро“.

— Хили-и-и-и!

Мощният крясък на майката, прозвучал като шум от реактивен двигател, сепна Хили, той подскочи и падна от шейната тъкмо преди тя да излезе на шосето. Сложат лед върху асфалта на алеята беше съвсем тънък, пък и за беда на Хили Браун му липсваше онзи късмет, който обикновено е присъщ на палавите и непослушните деца — да се отърват здрави и читави след всяко премеждие, — така че при падането той си счупи лявата ръка точно над лакътя и си ожули челото толкова жестоко, че чак загуби съзнание.

А шейната продължи надолу и изскочи на шосето. Шофьорът на бензиновоза реагира мигновено, преди още да е видял, че е празна, извъртя волана и камионът се заби в една снежна пряспа, прекоси я с грациозността на танцуващ слон и се килна на една страна в крайпътната канавка. Мъжът се измъкна от кабината и изтича към Мари Браун, а бензиновозът сякаш само това бе чакал: наклони се още малко и грохна върху замръзналата трева подобно на умиращ мастодонт. От трите преливни клапана на цистерната рухна скъпоценно гориво.

Грабнала изпадналото в безсъзнание дете, Мари пищеше и тичаше по шосето. Обезумяла и объркана от ужас тя кой знае защо реши, че Хили е прегазен, макар и съвсем ясно да го бе видяла как пада от шейната в подножието на алеята.

— Мъртъв ли е? — викна шофьорът. Беше целият пребледнял, с широко отворени очи и щръкнала коса. Отпред на панталоните му се оформяше мокро петно. — За бога, госпожо, кажете мъртъв ли е?

— Сигурно — изхлипа Мари. — Мъртъв е, мъртъв!

— Кой е мъртъв? — запита Хили и отвори очи.

— О, Хили! — пак изпищя Мари и го притисна към себе си. — Слава тебе, Господи!

Хили ѝ отвърна с яростен рев. Без да иска, майка му бе разместила счупените кости на лявата му ръка.

Следващите три дни той изкара в болницата.

— Е, тази случка поне ще го научи на това-онова — рече Брайънт на другия ден вечерта, надвесен над чинията с фасул и

кренвирши.

Ев Хилман също вечеряше с тях. Откакто жена му почина, той често ги навестяваше и поне по пет пъти седмично оставаше да похапне.

— Мислиш ли? — ухили се той, както си дъвчеше царевичния хляб.

Брайънт изглежда кисело тъста си, но не каза нищо.

Ев, естествено, се оказа прав. Именно това бе една от причините, задето Брайънт понякога не можеше да го понася. Още на втората нощ в болницата, дълго след като другите деца в педиатрията бяха заспали, Хили реши да разузнае наоколо. Така и не се разбра как точно е успял да се шмугне покрай дежурната сестра, ала фактът си остана факт. Отсъствието му бе забелязано в три часа сутринта. Нямаше го нито в детското отделение, нито на етажа. Сестрата повика охраната и всички започнаха да претърсват цялата болница. Пак нищо. Досадата на персонала се превърна в яд. Обади се на родителите на Хили и те веднага пристигнаха, притеснени и разтревожени. Мари плачеше, но поради подутия си ларинкс от устата ѝ излизаха само някакви дрезгави звуци.

— Вероятно някак си се е измъкнал от сградата на болницата — осведоми ги началникът на административния отдел.

— Че как, по дяволите, едно петгодишно момче може да се измъкне от сградата! — викна Брайънт. — Болница ли е това или какво?

— Ами-и-и... Вижте, господин Браун, все пак не сме затвор...

Мари ги прекъсна и изхриптя:

— Трябва да го намерите. Навън температурата е под нулата, а Хили е бил по пижама. Та той може... може да е...

— Успокойте се, госпожо Браун. Уверявам ви, че няма причини за тревога — усмихна ѝ се началникът на администрацията.

Вътре в себе си обаче той съвсем не мислеше така. Още щом разбра, че момчето е изчезнало малко след проверката в единайсет вечерта, началникът лично бе проверил каква е външната температура, което го накара веднага да се обади на доктор Елфман, специалист по хипотермия. Зимно време в Мейн имаше немалко случаи на преохлаждане на организма. Прогнозата на доктор Елфман прозвуча доста мрачно:

— Ако се е измъкнало навън, момчето сигурно е мъртво — каза той.

Болницата бе претърсена отново, този път с помощта на полицаи и пожарникари. Безуспешно. На Мари Браун ѝ дадоха успокоително и я сложиха да си легне. Единствените добри вести бяха отрицателни: поне засега никой не беше открил премръзналото и облечено в пижама телце на Хили. Всичко е ясно, мислеше си началникът на административния отдел. Току до болницата минаваше река Пенъбскот, замръзнала от студа. Нищо чудно момчето да е опитало да я прекоси по леда и да е пропаднало във водата. Сякаш родителите на този малък нехранимайко не можеха да го отведат в друга болница. По дяволите!

В два след пладне Брайънт Браун седеше вцепенено до леглото на спящата си жена и отчаяно се питаше как да ѝ съобщи, че единственото им дете е мъртво, ако се стигнеше до най-лошото. Горедолу по същото време един санитар, слязъл в приземния етаж да провери бойлерите на пералните машини, видя нещо изумително: между гигантските нагревателни котли небрежно се разхождаше малко момченце с гипсирана ръка, босо и намъкнало само някакво долнище от пижама.

— Хей! — възкликна санитарят. — Какво правиш тук?

— Здравсти — отвърна Хили и тръгна към него. Краката му бяха почернели от мръсотия, а по пижамата му имаше петна от грес и машинно масло. — Не знаех, че болницата била толкова голяма. Май съм се загубил.

Санитарят го взе на ръце и го занесе право в администрацията, където шефът настаня Хили в огромно кресло (след като предвидливо го застла с няколко подлистника на бангорския вестник „Дейли Нюз“) и изпрати секретарката си да донесе пепси-кола и шоколадови бонбони за малкия пикльо. При други обстоятелства началникът на отдела сигурно лично би свършил всичко това, за да впечатли детето с бащинската си загриженост, но не и сега. При други обстоятелства, *което означава, рече си той, с всяко друго дете, ама не и с това.* Просто го беше страх да остави Хили сам дори за миг.

След малко секретарката се върна с поръчаните лакомства, но шефът отново я отпрати — този път да доведе Брайънт Браун. Бащата се имаше за твърд човек, но когато видя как Хили си седи в

началническото кресло с провесени крака на десет сантиметра от килима, похапва бонбони и отпива от газираната напитка, а вестникът прошумолява изпод задника му, от очите му рукаха сълзи на облекчение и благодарност. Това, разбира се, накара Хили — който всъщност никога в живота си не бе вършил умишлено нищо лошо, — също да се разплаче.

— За бога, Хили, къде беше?

Доколкото можеше, Хили набързо описа своите перипетии, а баща му и администраторът се опитаха от думите му да установят обективната истина, което не бе много лесно. Той се загубил и попаднал в приземието („Вървах след една фея, татко“ — каза Хили), след което се намъкнал под някакъв котел, за да поспи. Отдолу било много топло, затова си свалил горнището на пижамата, като внимавал да не повреди гипса.

— И кученцата ми харесаха — добави Хили. — Не може ли и ние да си вземем кученце, а, татко?

Санитарят, който откри Хили, бе намерил и горнището на пижамата му. То се търкаляше под котел 2. Човекът се наведе да го измъкне и видя въпросните „кученца“, макар че те се разбягаха от светлината. За тази случка обаче той по-късно не спомена нищо пред господин и госпожа Браун. Те едва ли щяха да понесат втори шок. Санитарят имаше меко сърце и разбираше, че е по-добре родителите да не знаят как синът им е прекарал нощта в компанията на плъхове, някои от които му се видяха наистина колкото кученца, докато бягаха от лъча на фенерчето му.

2

Когато го питаха за отношението му към тези неща и към други подобни, макар и не чак толкова внушителни негови изяви през следващите пет години, Хили просто свиваше рамене и отвърщаше:

— Какво да правя като все ми се случват разни работи.

Момчето явно е искало да каже, че е с повишена акцидентна склонност, ама по онова време сигурно още не е знаело този ценен научен термин.

Две години след раждането на Дейвид, когато Хили бе осемгодишен третокласник, един ден той донесе вкъщи бележка от своята учителка, госпожа Ъндърхил, която молеше за среща с господин и госпожа Браун. Макар и не без известни притеснения, те побързаха да се отзоват на молбата. Вече знаеха, че предишната седмица всички третокласници в Хейвън са били подложени на тест за интелигентност. Вътре в себе си Брайънт бе почти убеден, че госпожа Ъндърхил ще ги уведоми за това как резултатите на Хили са доста под нормалните и трябва да го запишат за извънкласни занятия. Мари пък тайно смяташе, че Хили има дислексия. Затова през нощта и двамата спаха зле.

А госпожа Ъндърхил направо им каза, че Хили изобщо не се побира в тестовете за неговата възраст: с една дума, момчето било абсолютен гений.

— Най-добре е да го заведете в Бангор, където да го подложат на теста „Уехслър“, за да разберете колко е истинският му коефициент на интелигентност — посъветва ги тя. — Тук при нас ние използваме „Томпал“, но за Хили то е все едно да се опитваш да определиш интелигентността на човек посредством тест за стадо овце.

Мари и Брайънт обсъдиха помежду си идеята на учителката и единодушно я отхвърлиха. Нямаха никакво желание да измерват умствените способности на Хили. Стигаше им да знаят, че не е бавноразвиващ се. Пък и, както Мари каза същата вечер в леглото, това положение обясняваше много неща: и вечното немирство на Хили, и неспособността му да спи повече от шест часа на денонощие, и внезапните му интереси, които припламваха като ураган и после изчезваха също толкова бързо. Веднъж, когато Хили беше почти деветгодишен, тя взе Дейвид и отскочи до пощата за четвърт час, а като се върна, намери кухнята в ужасяващ безпорядък, макар че я бе оставила чиста и спретната, както винаги. Мивката преливаше от изпоцапани с брашно чинии и всякакви други съдове. На масата се топеше бучка масло, а във фурната нещо се печеше. Мари веднага натика Дейвид в детската кошарка и отвори вратичката на фурната, като очакваше в лицето да я лъхнат облаци дим и миризма на изгоряло. Вместо това обаче вътре тя откри тава с кифлички, които макар и безформени, се оказаха доста приятни на вкус, защото вечерта всички си похапнаха от тях. Вярно, Мари първо хубаво нашляпа Хили и го

отпрати разплакан и хленчещ в стаята му, а после приседна до масата и рева чак докато не ѝ стана смешно. През цялото това време лъчезарният Дейвид кротко я гледаше, комично сграбчил решетките на кошарката и видът му някак изобщо не пасваше на разигралата се буря.

Едно от положителните качества на Хили беше неговата огромна и искрена любов към по-малкия му брат. Отначало Мари и Брайънт не му позволяваха дори да докосне бебето, нито рискуваха да го оставят сам с него за повече от трийсет секунди, но лека-полека и двамата се поуспокоиха.

— Спокойно можете да изпратите Хили и Дейвид да изкарат две седмици на планина, без нищо да им стане — викаше по този повод Ев Хилман. — Хили е направо влюбен в брат си и ще се грижи за него както трябва, ще видите.

И това си беше чистата истина. Повечето, ако не и всичките неприятности на Хили се кореняха или в искреното му желание да помогне на родителите си, или да направи нещо добро за себе си, само дето от това не излизаше нищо. С Дейвид обаче, който боготвореше и земята под нозете на брат си, Хили просто нямаше как да сбърка...

Поне до 17 юли, когато направи онзи фокус.

3

Според автора на „Детфордска трилогия“, Робъртсън Дейвис (Господ да му даде още хиляда години живот), отношението ни към магията и магьосниците до голяма степен определя отношението ни към действителността, а от друга страна отношението ни към действителността е показател за това как възприемаме света на вълшебствата, който ни обгражда и ни кара да се чувстваме като малки деца в гората. Това важи и за най-възрастните от нас (а защо не и за самия господин Дейвис?), защото в тази гора някои от дърветата хапят, а от други се носят загадъчни омайни аромати, чието благоухание без съмнение е свойство на кората им.

На Хили Браун му беше съвсем ясно, че живее в свят на чудеса. Такова беше неговото отношение и то си оставаше неизменно, независимо от всичките му неприятности и премеждия. Светът му се

струваше изпълнен с някаква мистична красота подобно на стъклените топки, които майка му и баща му всяка година окачваха на коледната елха (Хили също копнееше да украсява елхата, но и той, и родителите му, знаеха от опит, че да му се даде стъклена топка е все едно тя да бъде осъдена на смърт). За него всичко беше толкова прекрасно и тайнствено, колкото кубът на Рубик, който получи за деветия си рожден ден (вярно, тайнствеността на куба бе разкрита още на втората седмица, след което Хили вече го подреждаше за секунди). С една дума, отношението му към магията не можеше да бъде друго, освен едно — той я обожаваше. Тя сякаш бе създадена за Хили Браун. За съжаление обаче той самият, подобно на Дънстабъл Рамзи от „Детфордска трилогия“ на Дейвис, не беше създаден за нея.

По случай десетия рожден ден на Хили Брайънт Браун трябваше да се отбие в търговския център на Дери, за да избере още един подарък за сина си. По време на почивката за кафе в службата му се обади Мари.

— Знаеш ли, Брайънт, татко е забравил да купи подарък на Хили. Можеш ли да вземеш нещо от негово име, а той ще ти върне парите, като си получи пенсията?

— Разбира се — отвърна Брайънт и мислено добави: — *Ще ми върне парите, когато цъфнат налъмите.*

— Благодаря, скъпи — облекчено въздъхна Мари.

Тя чудесно разбираше, че баща ѝ, който вече се хранеше у тях почти всеки ден, вместо доскорошните пет пъти седмично, беше като трън в очите на съпруга ѝ, но той не се оплакваше, което я караше да го обича още повече.

— Баща ти има ли нещо конкретно предвид?

— Не — каза Мари. — Изцяло се осланя на теб.

Типично за него, рече си Брайънт. Същия следобед той се отби в единия от двата магазина за играчки на търговския център и започна да оглежда различните игри, кукли (онези от тях, които бяха за момченца, ги наричаха с евфемизма „екшън фигури“), модели и комплекти (погледът на Брайънт попадна на голяма кутия с надпис „Млад химик“ и мисълта за това как Хили смесва разни вещества в колби и епруветки го накара да потръпне). Не виждаше нищо подходящо: десетгодишният му син бе станал на такава възраст, когато бебешките залъгалки вече не вършеха работа, но пък все още беше твърде малък

за сложни неща като сглобяеми хвърчила или самолетчета с газови двигатели. Абсолютно нищо не му хващаше окото, а Брайънт бързаше. Гостите на Хили щяха да пристигнат в пет, сега беше четири и петнайсет. Нямаше да има време да се прибере.

Ръката му почти случайно сграбчи кутията с магиите. „Трийсет нови фокуса!“, пишеше отгоре. Добре. „Вълшебни мигове за младия илюзионист!“, продължаваше надписът. И това добре. „За деца между 8 и 12 години“. Чудесно. „Гарантирана безопасност“. Идеално. Брайънт без колебание купи комплекта и го вмъкна в къщата, скрит под сакото му, докато Ев Хилман, Хили, Дейвид и три техни другарчета възторжено и фалшиво пееха в хор „Сладката Бетси от Пайк“.

— Идваш тъкмо навреме за тортата — целуна го Мари.

— Първо опаковай това — рече Брайънт и ѝ подаде комплекта. Тя бегло го разгледа и кимна. — Как върви тържеството? — добави той.

— Добре — усмихна се Мари. — Когато дойде реда на Хили да бъде сляпата баба и със завързани очи да забодее опашката на магарето, той се спъна в крака на масата и убоде без да иска Станли Джърниган. Други произшествия засега няма.

Брайънт веднага се поотпусна. Нещата наистина се подреждаха чудесно, за разлика от миналата година. Тогава Еди Голдън, докато по време на играта на криеница се напъхваше в „най-страхотното скривалище“ на Хили, си беше разпрал крака на някакво ръждясало парче бодлива тел, което Хили винаги ловко избягваше (всъщност дотогава той дори така и не го бе забелязал). Наложиха се да отведат Еди в „Бърза помощ“, където му направиха три шева и му поставиха инжекция против тетанус, но той се оказа алергичен към нея и трябваше да прекара в болницата няколко дни след деветия рожден ден на Хили.

Мари пак се усмихна и целуна Брайънт за втори път.

— Татко ти е много благодарен — рече тя. — Аз също.

След малко Хили започна да разопакова подаръците. Правеше го с огромно удоволствие, но когато стигна до магическия комплект, възторгът му стана безграничен. Той се втурна към дядо си (който вече бе смогнал да погълне половината от специалната шоколадова торта и тъкмо си отрязваше ново парче) и го прегърна с всичка сила.

— Благодаря, дядо! Благодаря! Точно, каквото исках! Как позна?

— Е, нали и аз някога съм бил малък — рече Ев Хилман и топло се усмихна на внука си.

— Страхотен подарък! Погледни, Станли, цели трийсет и четири фокуса! Гледай, Барни...

Той рязко се извъртя, за да покаже кутията на Барни Апългейт, но ръбът ѝ закачи чашата с горещо кафе на Мари, тя се счупи и опръска ръката на Барни, който изпищя от болка.

— Извинявай, Барни — рече Хили, без да престава да подскача от радост. — Виж я само! Какво ще кажеш, а? Идеален подарък, нали?

Останалите няколко подаръка, които Брайънт и Мари бяха предварително избрали и поръчали от каталога на „Шварц“, за да са сигурни, че ще пристигнат навреме, просто останаха на заден план и придобиха второстепенното значение на елементарни копиеносачи в епична междуплеменна битка. Родителите на Хили се спогледаха многозначително.

— *Извинявай, скъпи* — каза погледът на Мари.

— *Няма нищо* — отвърна ѝ Брайънт също с очи. — *Такъв е животът с Хили.*

После двамата избухнаха в смях.

Насъбралите се деца ги зяпнаха за момент — Мари завинаги запомни сериозните кръгли очи на Дейвид, — но след това отново насочиха вниманието си към Хили, който вече отваряше кутията с магиите.

— Интересно дали не е останало още от сладоледа с орехи и сироп от кленов сок? — подхвърли Ев и Хили, за когото днес дядо му безспорно бе най-великият човек на света, веднага изтича към кухнята да провери.

4

В своята „Детфордска трилогия“ Робъртсън Дейвис твърди и това, че същата банална истина, която важи за писането на романи, рисуването на картини или залагането на конни състезания и убедителното представяне на всякакви лъжи и измислици, се отнася и до фокусите и магиите: някои хора ги бива, а други — не.

Хили определено не го биваше.

В „Петият бизнес“, първата книга от трилогията на Дейвис, разказвачът (момченце горе-долу на годините на Хили), заплепен от чудния свят на магиите, прави фокуси — лоши — пред абсолютно доволна и безкритична публика, състояща се от един-единствен зрител (по-малко момченце, приблизително на възрастта на Дейвид), чиито резултати скоро разкриват цялата ирония на ситуацията: по-голямото дете установява, че малкият му зрител има онази вродена дарба за правене на фокуси, която на него самия му липсва. На практика още с първия опит да скрие монета в дланта си, малчуганът напълно засрамва баткото разказвач.

Тук обаче приликата свършва: Дейвид Браун също не го биваше да прави магии и фокуси. Само че той обожаваше брат си и би седял послушно и търпеливо дори и ако Хили, вместо да се опитва да извади валетата от тестето карти или да накара Виктор, семейния котарак, да се измъкне от вълшебния цилиндър на магьосника (въпросният цилиндър го изхвърлиха през юни, понеже Виктор се изака вътре), му изнасяше лекции по термодинамика на парата или му четеше кой от кого е произлязъл според Евангелието от Матей.

Не че Хили беше пълен провал като фокусник, нищо подобно. В действителност първото МАГИЧЕСКО ГАЛАПРЕДСТАВЛЕНИЕ НА ХИЛИ БРАУН, проведено на задната морава в двора точно в деня, когато Джим Гардънър напусна Троя, за да се присъедини към „поетите на коледа от Нова Англия“, беше сметнато от всички за грандиозен успех. Присъстваха дузина деца, повечето приятели на Хили, плюс няколко дребосъка от детската градина на Дейвид, поканени за асортимент, и четирима-петима възрастни, пред които Хили направи десетина фокуса. Повечето от фокусите му станаха както трябва, но не поради някакъв вроден талант или усет, а благодарение на всеотдайните упорити репетиции на Хили. Само че без частица талант няма изкуство, дори и човек да разполага с цялата интелигентност и упоритост на света. С интелигентност и упоритост най-много да се стигне до големи фалшификации.

Освен това за почти случайно избрания от Брайънт магически комплект трябва да се каже и следното: понеже създателите му са предвиждали, че играта им ще попадне в несръчните ръце на начинаещи млади илюзионисти, те са се постарали при повечето от

фокусите да се разчита предимно на механични приспособления. Човек например първо трябваше да завинти и стегне „Размножаващите се монети“. Същото се отнасяше и за „Вълшебната гилотина“, която представляваше умален модел (с надпис „Произведено в Тайван“, дискретно щампован върху пластмасовата ѝ основа) с бръснарско ножче на пружина. Когато някой поуплашен зрител (или примирацията от радост Дейвид) си поставеше показалеца в гнездото на гилотината, под което в специален отвор имаше закрепена цигара, Хили пускаше острието, което падаше и срязваше цигарата на две, без изобщо да докосне пръста над нея.

Е, имаше и фокуси, за чийто ефект не се използваха никакви механични приспособления. Хили например дълго се стара, докато се научи как да прави розетка, така че да измъква незабележимо най-долната карта от тестето и да я пренася най-отгоре, но накрая усвои номера блестящо, без да знае, че подобно „пренасяне“ е много полезно за мошеници покерджии като Питс Барфийлд, а не за илюзионисти. По принцип дори и при най-внушителните фокуси с карти пред повече от двајсетина души задушевността на атмосферата се губи и от тях не излиза почти нищо, но за Хили такава опасност нямаше, защото зрителите му бяха достатъчно малобройни, така че той успяваше да забавлява добре и деца, и възрастни, като небрежно вадеше отгоре карти, току-що напъхани в средата на тестето, или караше Розали Скехан да си избере някоя и да я напъха обратно между другите, а после я изваждаше от чантичката ѝ. Дори изкарваше валетата от горящата къща, което може би е най-добрият фокус с карти на всички времена.

Естествено, не мина и без провали. Хили без издънки ще е нещо като „Макдоналдс“ без хамбургери, отбеляза Брайънт същата вечер, докато си лягаше. Когато се опита да излее кана вода в носната кърпичка на Джо Полсън — пощаджията, който месец по-късно щеше да умре от токов удар — Хили успя единствено да намокри както нея, така и панталоните си. После Виктор отказа да излезе от цилиндъра, но най-лошото стана при номера с „Изчезващите монети“, над който Хили здравата се бе трудил. Това всъщност бяха кръгли шоколадчета, обвити в златисто фолио, които се продаваха под името „Вкусните пари“ и Хили ги бе натъпкал без никакви проблеми в ръкавите си, но

когато се завъртя, те внезапно изхвъркнаха и доведоха приятелите му до лудешки възторг.

Въпреки всички премеждия обаче аплодисментите в края на представлението бяха съвсем искрени. Публиката реши почти единодушно, че за своите десет години Хили е голям илюзионист. Обратното мислеха само трима души: Мари Браун, Брайънт Браун и самият Хили.

— Още не го е намерил, нали? — попита Мари като си легнаха.

И двамата с Брайънт разбираха, че тя има предвид онова тайнствено „нещо“, което Господ бе поставил в главата на Хили и което той тъй трескаво търсеше.

— Не — отвърна Брайънт след продължителен размисъл. — Още не е. Но пък се потруди здравата.

— Така е — рече Мари. — Дори се радвам за него. Хубаво е да знае, че може да прави нещо, вместо по цял ден да скача като шило в торба. Вярно, по едно време чак ми домъчня, докато го гледах как се поти над тези фокуси, все едно учи за държавен изпит.

— Аха.

— Както и да е — въздъхна Мари. — Представлението му мина и сега вече предполагам, че ще зареже всичко и ще се насочи към нещо друго. В крайна сметка, ще намери онова, което търси.

5

Отначало изглеждаше сякаш Мари ще се окаже права и с интереса на Хили към фокусите ще стане същото като с интересите му към мравуняците, лунните камъни и вентрилоквизма. В един момент магическият комплект бе изваден изпод леглото, където Хили го държеше да му е подръка, в случай че посред нощ се събуди с някоя нова идея, и вече се намираше върху претрупаното му бюро. За Мари това се оказа начална сцена в добре позната пиеса. А окончателната развръзка щеше да настъпи, когато той преместеше кутията с триковете в прашната таванска стая.

Само че умът на Хили още не се бе отказал от фокусите. Цели две седмици след магическото представление той беше изпаднал в дълбока депресия, за която родителите му така и не разбраха. За нея

знаеше само Дейвид, но със своите четири години, той просто не можеше да направи нищо, освен да се надява, че Хили ще се оправи.

А Хили Браун се опитваше да свикне с мисълта, че за първи път в живота си е претърпял неуспех в нещо, с което *истински му се е занимавало*. Вярно, бе доволен от аплодисментите и поздравленията, пък и не страдаше от прекалена скромност, та да сметне чистосърдечните похвали за елементарна проява на любезност, но така или иначе част от съзнанието му си оставаше хладна и непробиваема — нещо, което при други обстоятелства сигурно би го направило велик актьор, — затова и сега именно на тази част не ѝ стигаха само аплодисменти и похвали. Хили не можеше да се отърве от усещането, че всички тези аплодисменти и овации са всъщност онова, с което едни некадърници даряват други некадърници.

Накратко, чистосърдечните похвали не го задоволяваха.

Той, естествено, не си служеше с понятията на възрастните, но това ни най-малко не променяше нещата. Ако майка му се досещаше за мислите му, тя несъмнено щеше много да се ядоса на гордостта му, тъй като в Библията бе ясно казано, че след нея идва падението. Нищо чудно дори да му се разсърди повече, отколкото когато Хили падна на шосето пред онзи бензиновоз или когато един ден се опита да изкъпе с шампоан Виктор в тоалетната чиния. „Какво още искаш, Хили?“, щеше да извика тя с умолително вдигнати ръце. „Похвала ли?“

Отговор можеха да ѝ дадат Ев и Дейвид. Първият виждаше много неща, а вторият — още повече.

Хили искаше очите им така да се ококорят, сякаш всеки момент ще изскочат от орбитите си. Искаше момичетата да пицят, а момчетата да крецят от възторг. Щеше му се всички да се смеят до полуда, когато от цилиндъра му се появише Виктор, захапал монета и с панделка на опашката. С удоволствие би заменил всичките чистосърдечни похвали и искрени аплодисменти на света срещу единствен писък, кикот или припадък на жена, както бе чел, че е ставало, когато Хари Худини правел световноизвестния си номер с измъкването от гюма за мляко. За Хили спонтанните аплодисменти означаваха само, че се е представил добре. Виж, когато зрителите пицят, смеят се и припадат, ето кога човек разбира, че е велик.

Само че той усещаше — не, знаеше със сигурност — че колкото и да му се иска, никога няма да стане велик. Това за него бе голям удар.

Неуспехите му с някои от фокусите хич не го притесняваха: по-важното беше, че нищо не може да се промени. Сякаш бе настъпил краят на Дядо Коледа.

С една дума, докато за родителите му тази внезапна загуба на интерес вероятно се дължеше на най-обикновена смяна в посоката на капризния пролетен вятър на детството, за Хили същото нещо бе резултат от неговия първи зрял и съзнателен извод: щом няма да стане велик фокусник, значи по-добре да зареже напълно магическия комплект. Нямаше как просто да го остави да се търкаля наоколо и от време на време да прави по някой фокус, все едно че му е хоби. Провалът му го бе наранил твърде дълбоко. Беше като погрешно уравнение. Най-добре да го изтрие и да опита с друго.

Ако възрастните можеха със същата непоколебимост да се отказват от маниите си, животът без съмнение щеше да е хиляди пъти по-приятен. Макар и да не го казва направо, в своята „Детфордска трилогия“ Робъртсън Дейвис също намеква за това.

6

На 4 юли Дейвид влезе в стаята на Хили и го завари надвесен над магическия комплект. Пред него бяха разпилени различни части от реквизита, но имаше и някои нови неща. Батерии, например. Батериите от голямото радио на татко, рече си Дейвид.

— Какво правиш, Хили? — попита той дружелюбно.

Хили смръщи вежди, скочи на крака и избута Дейвид навън толкова рязко, че той се препъна и падна на килима. Поведението му беше толкова неочаквано, че от изненада Дейвид дори не се разплака.

— Изчезвай! — кресна Хили. — Не давам да ми зяпаш новите фокуси! Едно време Медичите са екзекутирали такива като тебе, дето са се навирали да шпионират номерата на любимите им илюзионисти.

След това жестоко изявление, Хили затръшна вратата в лицето на Дейвид, който остана да хленчи отвън и да се моли да го пусне. Това ненадейно безсърдечие от страна на лекомисления, но обикновено добродушен по-голям брат, така стресна Дейвид, че той слезе на долния етаж, пусна телевизора и рева, докато не заспа пред сериала „Сесами стрийт“.

Възобновеният интерес на Хили към фокусите припламна горедолу по същото време, когато картината на Исус започна да говори с Ребека Полсън.

Умът му внезапно бе обзет от едничката мисъл, че щом го бива да прави разни механични трикове като „Размножаващите се монети“, защо тогава да не си измисли свои собствени фокуси? Най-добрите на света! По-добри и от часовниковия механизъм на Търстън или шарнирните огледала на Блакстън. Така да бъде, след като очевидно изобретателността е по-важна от сценичната ловкост, що се отнася до въздишките, писъците и гръмките крясъци на аудиторията.

Особено напоследък Хили бе абсолютно уверен в способностите си да измисля нови неща. Умът му направо пращеше от идеи.

Това, разбира се, изобщо не бе първият път, когато го обземаха мисли за изобретения, само че досега всички те бяха някак неясни и се основаваха предимно върху фантазиите му, а не на някакви строго научни принципи: все неща от типа на ракети, направени от картонени кутии, или лъчеви пистолети, чиято конструкция обаче отдалече си личи, че е от дърво и парчета стиропор. Е, от време на време го осеняваха и наистина добри идеи, дори с определена практическа насоченост, ала Хили винаги ги зарязваше, понеже не знаеше как точно да ги реализира. Усърдието му обикновено стигаше да закове някой пирон или да среже дъска на две, нищо повече.

Но сега вече нещата му бяха кристално ясни.

„Велики фокуси“, рече си той и се залови да свързва разни проводници, да отвива и завива винтчета и гайки, да чопли нещо с отвертката. На 8 юли майка му каза, че отива на пазар в Огъста (тя говореше някак завеяно, защото от една седмица я измъчваше почти непрестанно главоболие, което се усили още повече, откакто Мари научи за пожара в къщата на Джо и Бека Полсън, причинил смъртта им) и Хили веднага я помоли да се отбие в търговския център и да му купи някои дреболии от магазина за електроуреди. После ѝ даде списък на необходимите му неща, плюс осем долара, оцелели незнайно как от парите за рождения му ден и небрежно запита дали би му заела останалата сума. А на листчето пишеше:

Десет броя (10 бр.) пружинни накрайници с единична цена 70 цента. (Кат. номер 1334567)

Три броя (3 бр.) двойни контакти (пружинни) с единична цена 1.00 долар. (Кат. номер 1334709)

Един брой (1 бр.) коаксиално щепселно съединение с единична цена 2.40 долара. (Кат. номер 19776-K)

Ако не беше проклетото главоболие и общата ѝ отпадналост, Мари сигурно би се зачудила за какво са му на Хили подобни неща и откъде се е сдобил с толкова точна информация — чак до каталожните им номера, — без да е провел междуградски телефонен разговор с магазина за електроуреди в Огъста. Тя дори би допуснала, че синът ѝ най-сетне е намерил, каквото търсеше толкова време.

В известен ужасяващ смисъл бе станало точно това.

Ала тя само кимна, съгласи се да изпълни поръчката и да му заеме недостигащата сума.

По-късно, когато двамата с Дейвид се връщаха от Огъста, на Мари наистина ѝ хрумнаха някои от горните въпроси. Пътуването я бе оправило, от главоболието ѝ нямаше нито следа. Дейвид също се поразвесели, макар че откакто Хили го прогони от стаята си, беше станал затворен и някак замислен, противно на обичайната му бърливост и добро настроение. Той пак се разприказва и Мари именно от него научи, че Хили вече е планирал своето второ МАГИЧЕСКО ГАЛАПРЕДСТАВЛЕНИЕ, което ще се състои в задния двор точно след девет дни.

— Ще има много нови фокуси — начумерено добави Дейвид.

— Така ли?

— Да — кимна той.

— Как мислиш, хубави ли ще бъдат?

— Не знам — отвърна Дейвид, като си мислеше как Хили го бе изблъскал от стаята.

Всеки момент можеше да се разплаче, ала Мари не го забелязваше. Преди десетина минути бяха прекосили Албиън, вече навлизаха в Хейвън и главоболието ѝ се връщаше, а заедно с него и предишното чувство — сега дори по-силно, — че мислите ѝ като че ли се изплъзват от нейния контрол. Бяха твърде много, тя чак не бе в

състояние да ги долови всичките. Мари се стегна и накрая си спомни на какво ѝ прилича безпорядъкът в главата ѝ. Като гимназистка посещаваше кръжока по драматично изкуство (дори допускаше, че Хили е наследил именно от нея любовта си към сценичните изяви) и сега мислите ѝ наподобяваха мърморенето на зрителите, което се чуваше зад завесата преди началото на представлението. Човек не разбираше какво си говорят, но знаеше, че са там.

— Не мисля, че ще са нещо особено — повтори Дейвид.

Той гледаше през прозореца и в очите му внезапно се появи някаква затворническа самота. Наблизо бучеше тракторът на Джъстин Хърд, който брануваше нивата си, въпреки че вече бе почти средата на юли. Целият мозък на четирийсет и две годишния Джъстин за миг сякаш се разгърна пред погледа на малкия Дейвид и на него изведнъж му стана ясно, че той всъщност унищожава новата реколта: разорава недоузрялата пшеница, тъпче на каша дините с гумите на трактора си и мачка лехите с грах. Джъстин Хърд просто си мислеше, че е още май. Май 1951 г. Човекът бе полудял.

— Няма да са никак хубави — заключи Дейвид.

8

На първото МАГИЧЕСКО ГАЛАПРЕДСТАВЛЕНИЕ на Хили присъстваха около двайсет души. На второто зрителите бяха само седем: майка му, баща му, дядо му, Дейвид, Барни Апългейт (десетгодишен), госпожа Креншо (която се беше отбила с надеждата да продаде на Мари някой парфюм от серията „Ейвън“) и самият Хили. И този рязък спад в броя на публиката съвсем не бе единствената разлика спрямо първото представление.

Тогава сред зрителите имаше известно оживление, на моменти дори преминаващо в безочливост (например саркастичните аплодисменти, приветствали злополучното изпадане на „Вкусните пари“ от ръкава на Хили). А публиката сега се държеше вяло и безучастно. Присъстващите седяха отпуснато като неподвижни манекени върху сгъваемите столове, които Хили и неговият „асистент“ (бледият и мълчалив Дейвид) бяха подредили на моравата. Бащата на Хили, който на първото представление се смя и аплодира като луд, сега

прекъсна тържественото слово на Хили за „мистериите на Ориента“ и каза, че едва ли ще може да изгледа всичките чудеса докрай, тъй като току-що бил окосил тревата и оплевил градината и с позволението на Хили иска да се оттегли, за да вземе душ и да изпие една бира.

Времето също бе друго. Денят на първото МАГИЧЕСКО ГАЛАПРЕДСТАВЛЕНИЕ беше ясен и топъл, изпъстрен от ярката зеленина на растенията и цялата пищност на късната пролет, характерна за северните райони на Нова Англия. А днешният юлски ден бе задушен и потискащо влажен, слънцето едва пробиваше маранята и стоеше като увиснало от хромираното небе. Госпожа Креншо си вееше с една от рекламните си брошури и нетърпеливо чакаше края на представлението. Човек направо може да припадне в тази жегата, мислеше си тя, докато гледаше малчугана с черното костюмче и нарисуваните с боя за обувки мустаци, стъпил на импровизираната сцена от празни щайги за портокали. Изведнъж я обзе желанието да убие този малък фукльо...

Фокусите излязоха много по-добре, чак да не повярваш, но за огромно смайване и възмущение на Хили въпреки всичко публиката изглеждаше безумно отегчена. Той видя как баща му неспокойно потропваше с крак и явно се подготвяше да си ходи, което направо го накара да побеснее, защото Хили най-вече искаше да впечатли именно него.

„Какво, по дяволите, става с тези хора?“ сприхаво си рече той. Под официалното си черно костюмче Хили бе не по-малко потен от самата госпожа Креншо. „Днес надминавам и великия Худини, а никой нито пици, нито се смее. Нищо не разбирам. Защо така?“

В центъра на сцената имаше нещо като малка платформа, също от празна щайга за портокали, която бе покрита с чаршаф. Вътре се намираше изобретеното от Хили устройство с онези батерии, които Дейвид бе видял в стаята му, плюс разни чаркове от един стар калкулатор марка „Тексас Инструмънтс“, откраднат от него (без никакви угризения) от бюрото на майка му в хола. Чаршафът върху щайгата бе така разстлан, че в една от гънките му се криеше втора нехарактерна за Хили тайна придобивка — крачният педал от шевната машина на Мари. Педалът беше свързан с устройството под щайгата посредством два от пружинните накрайници, които той бе помолил майка си да му купи от магазина за електроуреди в Огъста.

С помощта на изобретеното устройство Хили можеше да кара предметите да изчезват и после да ги връща обратно.

Лично на него този трик му се виждаше грандиозен, дори умопомрачителен. Кой знае защо обаче реакцията на зрителите още от самото начало бе вяла и равнодушна.

— Първият номер се казва „Изчезналият домат“ — гръмко обяви Хили. От кутията си с „магически пособия“ той измъкна един домат и го показа на публиката. — Бих искал някой доброволец да дойде и да се увери, че доматът е съвсем истински, без никакви шашарми. Вие, сър! Заповядайте насам! Благодаря!

Хили посочи баща си, който махна уморено с ръка и каза:

— Няма нужда, Хили. Добре виждам, че е домат.

— Чудесно! Гледайте сега как започват мистериите на Ориента...

Хили се приведе, постави домата на белия чаршаф върху щайгата и го покри с едно от копринените шалчета на майка си, после размаха магическата си пръчка над издутината под синкавото шалче.

— Фокус-мокус-препаратус! — кресна той и незабележимо натисна скрития педал на шевната машина.

Издутината под шалчето изчезна и то се изпъна без нито една гънка. Хили го вдигна и показа на публиката, че платформата отдолу е празна, след това търпеливо зачака възторжените крясъци и викове, но получи само ръкопляскания.

Любезни ръкопляскания, нищо повече.

А госпожа Креншо си помисли: „Дупка. В платформата има дупка. Изобщо как е възможно да седя на тази жегга и да гледам щуротиите на малкия пикльо, за да продам някой жалък парфюм на майка му? Загубена работа“.

Хили започна да се ядосва.

— Предлагам ви още една ориенталска мистерия. „Завръщането на изчезналият домат“! — Той впи яростен поглед в госпожа Креншо. — А що се отнася до онези от вас, които си мислят разни глупости като дупки в платформата и тем подобни, веднага ще им кажа, че дори и невежите знаят, че всеки може да пусне домат през дупката, ама трудно би го накарал да се изкачи обратно, нали?

Обгърнала с дебелия си задник стола, на госпожа Креншо й идеше да потъне в земята от срам, макар и външно да се усмихваше

любезно. Мислите ѝ постепенно изчезнаха от главата на Хили подобно на отслабващ радиосигнал.

Той отново постави шалчето върху платформата, махна с вълшебната пръчица и пак настъпи педала. Шалчето се надигна, Хили гордо го дръпна встрани и показва появилия се отдолу домат.

— Гледайте! — викна той, сигурен, че сега вече овациите ще бъдат бурни и невъздържани.

Публиката обаче си оставаше хладна като преди.

Барни Апългейт се прозина.

Хили с удоволствие би го убил. Иначе планът му не бе лош: започваше с домата и щеше да свърши с най-внушителния от новите му фокуси, ама нещата още от самото начало потръгнаха зле. В напълно оправдания си възторг от това, че е изобретил машина, която кара разни предмети да изчезват (Хили дори възнамеряваше да я предложи на Пентагона още веднага щом снимката му се появеше на корицата на „Нюзуик“ като най-великия маг на всички времена), той не бе предвидил две неща. Първо, по принцип човек трябва да е или съвсем малко дете или умствено недоразвит, за да вярва безусловно на всички фокуси, и второ: номерата на Хили всъщност почти не се различаваха един от друг. Всеки следващ фокус беше като предишния.

След „Изчезналият домат“ и „Завръщането на изчезналият домат“ Хили мрачно продължи с „Изчезналото радио“ (радиоапаратът на баща му, значително поолекнал без осемте батерии, които вече се намираха с устройството под платформата) и „Завръщането на изчезналото радио“.

Вежливи ръкопляскания.

После дойде ред на „Изчезналият стол“ и завръщането на същия.

Зрителите седяха отпуснато и като замаяни от слънцето, а може би и от онова, което предстоеше да се случи в Хейвън. Кой знае, нищо чудно и от корпуса на кораба да се излъчваше нещо, което правеше атмосферата особено тежка и неподвижна него ден, без ни най-малък полъх на вятъра.

„Трябва да направя нещо“, притеснено си рече Хили. Нямаше как, реши да прескочи „Изчезналото шкафче“, „Изчезналият велосипед“ (на майка му) и „Изчезналият мотоциклет“ (на баща му, чието настроение в момента караше Хили да се съмнява, че той би се

съгласил да го докара на платформата). Затова най-добре бе да премине направо към заключителния номер:

„Изчезналото братче“.

— А сега, дами и господа...

— Хили, съжалявам, но трябва да... — започна баща му.

— ... стигаме до последния фокус — бързо добави Хили и видя баща си да се отпуска намусено обратно в стола. — Трябва ми доброволец. Ела тук, Дейвид.

Дейвид пристъпи напред, а по лицето му се четеше някаква смесица от страх и примиреност. Макар и да не му бяха казали предварително, той чудесно разбираше каква ще е неговата роля. Всичко му бе съвсем ясно.

— Не искам — рече той на Хили.

— Трябва — твърдо отвърна брат му.

— Страх ме е, Хили — замоли го Дейвид с насълзени очи. — Ами ако не се върна?

— Не се бой — прошепна Хили. — Нали видя, че дотук всички неща се връщаха?

— Така е, ама те не бяха *живи* — каза Дейвид. Сълзите вече се стичаха по лицето му.

Хили погледна брат си и за миг усети как го обзема някакво зловещо съмнение. Той обичаше Дейвид и любовта му към него намираше по-успешен израз от всичко друго, с което се бе занимавал, включително и фокусите. А сега изведнъж се почувства като човек, отворил очи след тежък кошмар, само за да бъде отново повлечен от него. „Няма да го направиш, нали? Кой би избутал брат си насред улица с оживено движение, понеже е сигурен, че всички коли ще спрат? Та ти дори не знаеш къде изчезваха онези неща?“

После извърна очи към публиката — всички бяха отегчени и полузаспали, с изключение на Барни Апългейт, който внимателно чоплеше някаква стара рана на лакътя си — и в гърдите му пак лумна предишното възмущение. Хили изведнъж забрави за уплахата на Дейвид.

— Хайде, качвай се на платформата — нареди му той.

Дребното личице на Дейвид се разтрепери цялото, но той послушно тръгна към нея. През всичките хиляда и петстотин дни на своя живот Дейвид непрекъснато бе боготворил по-големия си брат,

затова му се подчини и сега, макар че краката му бяха омекнали и едвам го удържаха върху покритата с чаршаф щайга, под която се намираше тайнствената машинка.

Той се изправи и застана с лице към публиката: малко закръглено момченце със сини гащета и избеляла фланелка, на която пишеше „НАРИЧАТ МЕ ДОКТОР ЛЮБОВ“. По лицето му се стичаха сълзи.

— Усмхни се, за бога! — изсъска Хили и постави крак върху педала на шевната машина.

Дейвид заплака още по-силно, но все пак успя да изкриви устни в някаква пародия на усмивка. Мари Браун не виждаше ужасените сълзи на сина си. Госпожа Креншо бе седнала на друг стол (чиито алуминиеви крака под тежестта ѝ веднага затънаха дълбоко в моравата) и се канеше да си ходи. Тя вече не даваше пет пари дали ще продаде някой парфюм на тъпата кучка, или не. Цялото мъчение просто не си струваше усилията.

— Внимание! — кресна Хили към полузаспалата публика. — Сега ще видите най-голямата мистерия на Ориента! Номерът е известен на малцина, но почти никой не го практикува. Нарича се „Изчезналият човек“! Отваряйте си очите на четири!

И той метна чаршафа върху разтреперания Дейвид. Платът закри изцяло брат му, чак до краката, а отдолу се чу тихо ридание. Хили отново потръпна. Изпитваше някаква далечна боязън, примесена с известна доза нежелание да продължава с фокуса.

— Хили, недей... Моля ти се, страх ме е... — хленчеше Дейвид изпод чаршафа.

Хили се поколеба, ала после си рече: „Я стига! Продължаваме, и това е! Няма нищо страшно, защото научих фокуса от томичукалата!“.

Малко по-късно Хили Браун съвсем загуби своя разсъдък.

— Фокус-мокус! — викна той, размаха вълшебната пръчица към потръпващата фигура на платформата и настъпи педала.

Bzrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr.

Чаршафът започна бавно да хлътва надолу, все едно че някой го разстилаше върху легло. Хили рязко го дръпна встрани.

— ETO!

Беше като замаян от триумф и страх, дори двете чувства за миг замряха в идеално равновесие, като деца с еднакво тегло, седнали от двете страни на люлка.

Дейвид го нямаше.

9

Поне този път сънливата апатия сред публиката изчезна. Барни Апългейт заряза раната на лакътя си, а Брайънт Браун зяпна от учудване и се понадигна от стола. Мари и госпожа Креншо престанаха да си шушукат, но Ев Хилман се намръщи и дори сякаш се притесни, само дето от известно време при него това му бе обичайното изражение на лицето.

„Господи!“ помисли Хили и душата му се изпълни с неземно блаженство. „Успях!“

Обаче интересът на зрителите не продължи дълго и триумфът му набързо секна. По принцип фокусите с хора са винаги по-интересни от фокусите с предмети или животни (няма нищо лошо в това от цилиндъра си да извадиш заек, ала всички илюзионисти чудесно знаят, че публиката предпочита да види как срязват надве не кон, а красива полугола девойка с пищно тяло), макар и в крайна сметка да става дума за едно и също нещо. Вярно, този път аплодисментите бяха по-силни (Барни Апългейт дори се провикна: „Браво, Хили!“), но след миг всичко отново стихна и Хили видя, че майка му пак се запrikaзва с госпожа Креншо, а баща му се изправи.

— Отивам да взема един душ, Хили — промърмори извинително той. — Представлението беше много хубаво.

— Да, ама...

Откъм улицата проехтя клаксон на кола.

— Това е мама — викна Барни и скочи така стремително, че едва не прекатури госпожа Креншо. — Чао, Хили! Фокусът ти го биваше!

— Ама... — Очите на Хили вече преливаха от сълзи.

Барни застана на колене и помахаше с ръка, все едно че се сбогува с някого под платформата:

— Чао, Дейви! Голям фокус направихте с брат ти!

— *Но него изобщи го няма отдолу, по дяволите!* — викна Хили.

Само че Барни вече тичаше към колата. Майката на Хили и госпожа Креншо бавно вървяха към портата на задния двор и

разлистваха каталога с парфюмите. Изобщо като че ли всичко се случваше прекалено бързо.

— Недей да ругаеш, Хили! — подметна през рамо майка му без да се обръща. — И накарай Дейвид да си измие ръцете като се приберете, че там отдолу сигурно е мръсно.

Не си бе тръгнал единствено дядо им, Ев Хилман. Той стоеше и гледаше Хили със същото загрижено изражение като преди.

— А ти какво чакаш? Защо не си отиваш? — сопнато и нацупено запита Хили, макар в гласа му да се долавяха и несигурни нотки.

— Кажи ми, Хили — започна Ев със сериозен като никога тон, — ако брат ти наистина не е там под платформата, къде е тогава?

„Не знам“, помисли Хили и точно в този момент люлката в главата му се разлюля. Гневът му спадна, но страхът тръгна нагоре, много нагоре. Последва го и чувството за вина. Той си представи разплаканото и изкривено от страх лице на Дейвид, после видя и своето (благодарение на доброто си въображение), което изглеждаше намусено и почти злобно, дори някак хулиганско. „Усмихни се, за Бога!“ Образът на Дейвид в главата му направи плах опит да се усмихне през сълзи.

— Отдолу е, разбира се. Къде иначе да е? — отвърна Хили и се разхлипа. После седна върху импровизираната сцена и притисна зачервеното си лице към коленете. — Там е. Всички знаете къде е, защото никой не ми хареса фокусите. Повече никога няма да ви показвам нищо! Мразя тази игра, нещо друго трябваше да ми подариш...

— Хили...

Ев пристъпи към него, още по-притеснен и загрижен. Нещо ставаше тук... пък и в Хейвън също. Усещаше го с цялото си тяло.

— Кажи какво има, Хили?

— Махай се! — извика Хили през сълзи. — Мразя те! Не знаеш как те мразя!

Дядовците също са хора, на които не са им чужди чувствата на обида, срам и объркване. Ев Хилман в момента ги изпитваше и трите заедно. Стана му много болно от последните думи на Хили, макар и да знаеше, че момчето е емоционално разстроено. Същевременно го бе срам и от факта, че именно неговият подарък бе причина за сълзите на Хили, макар и на практика избран и купен от зет му. Това просто си

никак страшно, нали?“. Дори се чудеше дали да не го шляпне веднъж-дваж, задето му изкара акъла и провали представлението. Или...

Да, ама не се случваше нищо.

В гърлото на Хили започна да се събира страх на буци. Започнали? Май по-скоро си е бил там през цялото време, помисли той. Просто сега растеше... Точно така, именно това беше правилната дума: растеше сякаш му бяха пъхнали балон в гърлото и го надуваха. В сравнение с този нов страх предишното му лошо настроение и чувството за вина изглеждаха направо като приятни преживявания. Той опита да преглътне, но не можа да прекара никаква слюнка покрай издутината.

— Дейвид? — прошепна Хили и пак натисна педала.

Бъррррррррррррр.

Реши, че в никакъв случай няма да го шляпа, а ще го прегърне. Щом Дейвид се върнеше, Хили просто щеше да падне на колене, да го прегърне и да му каже, че може да вземе всичките му пластмасови войничета (с изключение може би на разузнавачите) и да си играе с тях цяла седмица.

Отново нищо не се случи.

Чаршафът, с който беше покрил Дейвид, си лежеше все така смачкан като дрипа върху другия чаршаф, който пък закриваше щайгата, под която се намираше тайнствената машина на Хили. От Дейвид нямаше и следа. Хили стоеше сам-самичък в задния двор на знойното юлско слънце, сърцето му биеше все по-бързо и по-бързо, а буцата в гърлото му продължаваше да расте. „Още малко и ще се спуска“, рече си той. „Тогава сигурно ще извикам“.

„Стига толкова! Разбира се, че ще се върне. Нали домати се върна, и радиото също, и столът. А и всички онези неща, с които правих опити в моята стая. Няма начин да не се...“

— Хили! — повика го майка му. — Взимай Дейвид и се прибирайте да се миете!

— Добре — отвърна Хили с едва потрепващ, но иначе учудващо бодър глас. — Ей сега.

Вътрешно обаче той отчаяно се молеше: „Моля ти се, Дядо Боже, нека се върне! Обещавам, че повече няма да правя така! Ще му дам всичките си войничета все за него завинаги, и другите си игри също

ще му подаря, само нека се върне! Моля те, Дядо Боже, нека този път машината проработи!“.

Хили отново настъпи педала.

Бърррррррррррррр...

После пак погледна със замъглени от сълзи очи към омачкания чаршаф. За миг му се стори, че се надига, но това се оказа само полъх на вятъра, раздвижил краищата му.

В главата на Хили започна да нахлува паника, остра като метални стружки. След малко той щеше да започне да пищи и то така, че майка му да изскочи от кухнята, а баща му да изтича на двора само с пешкир около кръста и стичащ се по скулите му шампоан, като и двамата с изумени погледи щяха да се питат какво ли пък е направил Хили сега. Тази паника обаче поне в едно отношение щеше да се окаже милостива: след като го обземеше напълно, тя щеше да блокира мислите му.

За съжаление нещата още не бяха стигнали чак дотам. В момента съзнанието на Хили бе обсебено от две мисли, които преминаха като комети една след друга.

Първата: „Досега никога не бях правил да изчезва нещо живо. Дори доматиът беше откъснат, а татко веднъж каза, че като откъснеш нещо, то вече преставя да е живо“.

И втората: „Ами ако Дейвид не може да диша там, където е сега? Какво ли ще стане с него, ако не може да *диша*?“.

Досега той почти не се беше питал какво ли става с нещата, които караше да изчезват. Но сега...

Последната му свързана мисъл, преди паниката да се спусне върху него подобно на покров — или траурен воал, — бе всъщност не толкова мисъл, колкото образ в картини. Той видя Дейвид на фона на някакъв странен и страховит пейзаж, все едно че се намираше в далечен и безжизнен свят. Сивата почва изглеждаше суха и студена, с пукнатини, които зееха като устата на мъртви змии и крайт им не се виждаше, накъдето и да погледнеш човек, а небето беше по-черно и от кадифето, върху което бижутерите подреждаха своите скъпоценни камъни. Звездите бяха невиджано ярки, тъй като мястото, което Хили виждаше в ужасеното си въображение, бе почти изцяло лишено от въздух.

И сред цялата тази чуждоземна пустош лежеше неговият дундест четиригодишен брат с късите си панталонки и фланелката с надписа „НАРИЧАТ МЕ ДОКТОР ЛЮБОВ“. Дейвид протягаше ръце към гърлото си и се опитваше да диша безкислородната атмосфера на една планета, която се намираше на милиарди светлинни години от родния дом. Хили виждаше как братчето му се дави и посинява, а по устните и ноктите му вече се образува смъртоносна скреж. После...

Тук обаче паниката най-сетне напълно го облада.

Той захвърли чаршафа, под който трябваше да се намира Дейвид, и прекатури щайгата, прикриваща тайнственото устройство. Почна бясно да рита педала и запищя. Едва след като майка му изтича при него, Хили изведнъж осъзна, че не само пищи, но и крещи несвързано:

— Всичките войничета! — викаше той. — Всичките! Все за тебе! Завинаги! Кълна се!

А после дойде и зловещата фраза:

— *Върни се, Дейвид! Ела си! Моля те!*

— Господи! — ахна Мари. — Какво говори това дете?

Брайънт сграбчи сина си за раменете и го извъртя към себе си.

— Къде е Дейвид? Къде отиде Дейвид?

Но Хили вече бе припаднал и на практика така и не се върна повече в пълно съзнание. Малко след това над стотина мъже и жени, сред които бяха и Боби и Гард, навлязоха в гората от другата страна на шосето и започнаха да търсят Дейвид, братчето на Хили.

Ако го бяха попитали, Хили вероятно би им казал, че според него, те го търсят твърде близо до къщата.

Прекалено близо.

ЧЕТИРИ БЕНТ И ДЖИНГЪЛС

1

Към осем вечерта на 24 юли, една седмица след изчезването на Дейвид Браун, полицаят Бентън Роудс излизаше от Хейвън, седнал зад волана на служебната кола. Заедно с него беше и Питър Габънс, известен сред колегите си с прякора Джингълс. Мръкваше се и здрачът изпепеляваше всичко наоколо. Придаваше му някаква метафорична саждена окраска, която разбира се нямаше нищо общо с истинското пепелище, занимаващо в момента мисълта на полицаите. Роудс непрекъснато си представяше откъснатата ръка, защото мигновено бе познал чия е тя. Господи!

„Престани да мислиш за това!“ заповяда си той.

„Добре“, кимна съзнанието му и продължи да изтласква на преден план ръката.

— Опитай пак да се свържеш по радиото — гласно рече Роудс. — Предполагам, че смущенията по трасето се дължат на проклетия параболичен отражател, дето наскоро го монтираха в Троя.

— Ясно — кимна Джингълс и взе микрофона. — Патрул 16 вика централата. Чуваш ли ме, Тъг? Приемам.

Той отпусна бутона и двамата се вслушаха. От радиостанцията обаче се чуваха само някакви особени смущения, подобни на далечни гласове на призраци.

— Да пробвам ли пак? — запита Джингълс.

— Няма смисъл. След малко ще излезем от обхвата на отражателя и тогава ще видим.

Движеха се по шосе 3 към Дери. Бент караше с около сто километра в час и беше пуснал бурканите да се въртят. Интересно какво ли ставаше с другите патрулни коли? Досега в района на Хейвън никога не бяха имали проблеми с радиовръзката, дори точно обратното: радиочестотите към и от градчето бяха толкова чисти, че

чак изглеждаха някак странно зловещи. Само че тази вечер в Хейвън очевидно ставаха и други странни неща.

„Вярно е“, рече си той. „Пък и човек няма как да сбърка полицейския пръстен, дори и когато е на женска ръка. Сухожилията й висяха като от агнешки бут в месарницата. Боже, каква гледка беше тази откъсната ръка...“

„Стига! Стига толкова, по дяволите!“

„Добре, добре. Бях забравил, че не желая да мисля повече за това. Като някакво парче печено месо, нали? А и цялата тази кръв!“

„Ясно, преставам. Знам, че ще полудея, ако продължавам да мисля за ръката, но не виждам как бих могъл да мисля за нещо друго. Ръката и китката й бяха ужасна гледка, по-жестока от всичко, което съм виждал при пътнотранспортни произшествия, но какво да кажа за останалите неща? Откъснатите глави, очите, краката... Експлозията сигурно е била страхотна...“

— Къде ли е втората патрулна кола? — неспокойно запита Джингълс.

— Не знам.

Но като ги намереха, щеше да им даде да разберат.

„Имам гатанка за вас, момчета“, смяташе да им каже. „Станала е експлозия и мястото е пълно с осакатени тела, но има само един смъртен случай. Как бихте обяснили този факт? Освен това какво ще кажете за обстоятелството, че след експлозията на нафтовата отоплителна инсталация в кметството единствената щета е отнесената от взрива кула с часовника? И най-сетне, защо онзи тип Берингър, председателят на общинските съветници, не може да идентифицира трупа, след като дори аз знаех чий е? Предават ли се?“

Беше покрил откъснатата ръка с някакво одеяло. С останалите части и парчета от тела не знаеше какво да прави, пък и те не му се струаха толкова важни. Но, виж, ръката на Рут просто трябваше да я покрие.

Всичко това ставаше на тротоара в центъра на Хейвън, докато оня идиот Алисън — шефът на пожарната команда — стоеше и се хилеше глупаво, сякаш присъстваше на тържествен обяд, а не на оглед на местопроизшествието след експлозия, довела до смъртта на една чудесна жена. Цялата работа беше пълна лудост. Абсолютна.

На Питър Габънс му викаха Джингълс, тъй като имаше дълбок и плътен глас като на актьора Анди Девайн, а Джингълс беше едно от неговите превъплъщения в някакъв стар сериен телевизионен уестърн. Когато Габънс се премести от Джорджия и постъпи на работа в тукашната полиция, диспечерът Тъг Елъндър започна да му вика Джингълс и прякорът му така си и остана. Сега обаче Джингълс изведнъж се обади с висок и задавен глас, който нямаше нищо общо с гласа на филмовия герой:

— Спри за малко, Бент. Повдига ми се.

Роудс бързо отби и спря така, че колата поднесе и почти хлътна в крайпътната канавка. Слава богу, че Габънс беше първият, който не издържа.

Джингълс изскочи от дясната врата, а Бент го последва от лявата. На фона на синкавата светлина от въртящите се буркани на полицейския автомобил двамата повърнаха всичко, което имаха в stomасите си. После Бент отпаднало се облегна на колата и си избърса устата с опакото на ръката. Откъм треволяка от другата страна се чуваше, че партньорът му продължава да повръща. Той вдигна лице към небето и мислено поблагодари на слабия освежителен ветрец.

— Сега съм малко по-добре — обади се Джингълс. — Благодаря ти, Бент.

Бентън извърна глава към него. Очите на Джингълс изглеждаха като тъмни дупки. Приличаше на човек, който непрекъснато обработва наличната информация и все не успява да стигне до някакъв логичен извод.

— Какво става в Хейвън? — запита Бент.

— Не видя ли? Часовниковата кула на кметството им е литнала като ракета.

— Че как може от експлозия в сутерена на сградата да пострада само кулата?

— Не знам.

— По дяволите! — Бент се опита да плюне, но не можа. — А ти самият вярваш ли в тази версия? Посред юли месец да избухне отоплителна инсталация и да отнесе само кулата?

— Не. Има нещо гнило.

— Точно така. Цялата работа вони до небесата. — Бент помълча малко и добави: — Кажи ми, Джингълс, не усещаш ли, че там става

нещо странно?

— Може — предпазливо отвърна Джингълс. — Може и да усещам нещо.

— Какво?

— Не знам — каза Джингълс.

В гласа му се долавяха някакви неравни нотки и той говореше на пресекулки като малко дете, което всеки момент ще се разплаче. Над тях по нощното небе вече блещукаха милиони звезди, а омайната лятна тишина ехтеше от песента на щурците.

— Не знам — продължи Джингълс, — ама се радвам, че се измъкнах оттам...

На него, разбира се, му беше съвсем ясно, че вероятно още на другия ден ще трябва да се върне в Хейвън, за да помогне в разчистването и разследването. Изведнъж той наистина се разплака.

2

След малко те се качиха в колата и продължиха. По небето вече нямаше никакви остатъци от дневна светлина. Слава богу, рече си Бент, защото хич не му се щеше да вижда лицето на Джингълс... нито искаше Джингълс да вижда неговото.

Между другото, Бент, обади се предишният глас в главата му, всичко беше адски странно, нали? Чак тръпки да те побият от гледката на откъснатите глави и крака, някои от тях все още обути в мънички обувки. Ами телцата? Видя ли телцата? И онова око, синьото? Забеляза ли го? Сигурно, защото го ритна в отводнителната шахта, когато се наведе да вдигнеш ръката на Рут Маккосланд. Беше пълно с откъснати крайници, главички и телца, но Рут се оказа единствения покойник. Гатанка, достойна и за шампиони по отгатване, нали?

Откъснатите крайници и части от тела бяха неприятна гледка, също както и огромното количество мъртви и обезобразени прилепи, ала нищо не можеше да се сравни с дясната ръка на Рут, на чийто среден пръст се виждаше пръстенът на съпруга ѝ, защото всъщност от всичко друго само тази ръка беше истинска.

Отначало търкалящите се наоколо главички, телца и крачета им бяха изкарали акъла, а Бент за миг помисли, независимо от лятната ваканция, да не би в момента на експлозията в кметството да е имало посещение на ученици, но после блокираният му мозък се раздвижи и той осъзна, че дори и децата от детската градина нямат толкова миниатюрни крайници, пък и няма човек, на който, като му откъснат ръка или крак, от раната да не тече кръв.

До него Джингълс държеше малка димяща главичка в едната си ръка и полустопено краче в другата.

— Кукли — рече той. — Гадни кукли. Откъде ли са се взели, а, Бент?

Бентън тъкмо мислеше да му каже, че не знае (макар и отвътре нещо да му подсказваше отговора, който по-късно щеше да обясни мистериозните кукли), когато изведнъж забеляза, че отсреща в закусвалнята хората продължаваха да се хранят, все едно нищо не беше станало. Други спокойно пазаруваха в околните магазини. В сърцето му нахлу хлад, сякаш го бе докоснал някакъв леден пръст. Бе загинала жена, която всички познаваха открай време, уважаваха я и дори я обичаха, а ето че сега никой не даваше пет пари за случилото се.

Гледаха си работата и се правеха, че не виждат нищо.

Именно това беше моментът, когато Бент Роудс го обзе желанието — *силното* желание — да се махне от Хейвън.

Едва сега в колата той си спомни за куклите и намали радиото, което продължаваше да издава неясни и безсмислени звуци.

— Тя имаше кукли. Госпожа Маккосланд.

„Рут“, рече си Бент. „Щеше ми се да я познавах по-добре, за да мога да я наричам Рут, както ѝ вика Монстър. Викаше. Доколкото съм чувал, всички са я обичали. Затова и ми се видя странно, как никой не прояви никакъв интерес към случилото се...“

— Вярно — отвърна Джингълс. — Такова ѝ е било хобито. Чувал съм да разправят за това в закусвалнята „Хейвън Лънч“, или може да е било в ханчето на Кудър, където съм се отбивал да изпия някоя газирана вода със старците.

„Искаш да кажеш бира“, помисли си Роудс, но иначе само кимна и каза:

— Ясно. Значи това са били нейните кукли. Веднъж нещо си говорехме за госпожа Маккосланд с Монстър и той...

— С Монстър ли? — прекъсна го Джингълс. — Нима Монстър Дуган е познавал Рут Маккосланд?

— Доста добре, предполагам. Бил е партньор на мъжа ѝ почти до смъртта му. Та той ми каза, че тя имала почти двеста кукли. Това било единственото ѝ хоби, дори веднъж изложила колекцията си в Огъста и се гордеела с постижението си повече от всичко друго, което била направила за градчето. А доколкото знам госпожа Маккосланд е направила много за Хейвън.

„Ах, защо не мога да ѝ викам Рут!“, рече си отново Бентън.

— Според Монстър, като изключим куклите, през цялото останало време тя все нещо е работила за благото на обществото — продължи гласно той, помълча малко и добави: — От думите му останах с убеждението, че той не е никак безразличен към нея. — Това прозвуча малко старомодно, като в уестърн на Рой Роджърс, ала отношението на Буч Монстър Дуган към Рут Маккосланд не можеше да бъде описано по друг начин. — Мисълта ми е, ако се случи ти първи да му съобщиш лошата вест, да внимаваш как точно ще го направиш.

— Ясно, ще го имам предвид. Само това остава и Монстър Дуган да се включи в разследването. Изобщо днес се оказа отвратителен ден, а?

Бент се усмихна мрачно.

— Значи куклите са нейни — продължи Джингълс и той кимна. — Естествено, аз веднага се досетих, че това са кукли... — Джингълс забеляза косия поглед на Бент и се поусмихна. — Добре де, добре. Отначало се стъписах за една-две секунди, но още щом видях как отразяват слънчевите лъчи и че няма никаква кръв, всичко ми се изясни. Само не можах да разбера, откъде са се взели толкова много.

— Засега нищо не е ясно. Нито знаем откъде са се взели, нито пък някой може да каже какво е правела самата госпожа Маккосланд на това място.

— Кой ли би могъл да я убие, Бент? — намръщи се Джингълс. — Та тя беше толкова мила и приятна жена. По дяволите!

— И аз мисля, че става дума за предумишлено убийство — каза Бент и гласът му прозвуча като пукот на сухи съчки. — Изобщо не

допускам, че е нещастен случай, какво ще кажеш?

— Така е. Не е имало никаква експлозия на отоплителната инсталация. А и помниш ли онзи дим, дето не ни позволи да слезем долу в сутерена? Май не миришеше на нафта, а?

Бент поклати глава. Каквото и да беше, той през целия си живот не бе усещал друга такава миризма. Вероятно това бе и единственото нещо, за което оня кретен Берингър имаше право: че димът сигурно е отровен и е най-добре да не ходят долу, докато въздухът в сутерена на кметството не се прочисти. Сега обаче се запита дали не са ги задържали навън умишлено, само и само да не видят, че на отоплителната инсталация всъщност й няма нищо.

— Вярвам, че след като напишем докладите си, на местните рапони ще им се наложи да дават обяснения за много неща — рече Джингълс. — Имам предвид Алисън и Берингър. Нищо чудно да трябва да говорят и със самия Дуган.

— Цялата история беше шашава — замислено кимна Бент. — И атмосферата в Хейвън също беше ненормална, чак ми се зави свят. А на тебе?

— От оня дим ще е — колебливо каза Джингълс.

— Глупости. Главата ми се замая още на улицата.

— Куклите й, Бент. Куклите. Какво правеха куклите й там?

— Не знам.

— И аз. Това нещо някак не мога да го вържа. Допускам, че е възможно някой да я е мразел дотолкова, че да я убие, но чак пък да вдигне във въздуха и куклите заедно с нея... Ти как мислиш?

— Не вярвам.

— Ама сигурно е било така, иначе нищо не разбирам — рече Джингълс разпалено.

Бент започна да проумява, че Джингълс просто се опитва да сведе безумието на случилото се до някакво разумно обяснение. Той му каза да пробва отново радиовръзката.

Този път приемаха малко по-добре, но сигналят продължаваше да е слаб, макар че бяха съвсем близо до Дери. Бент не си спомняше друг път да са имали такова мощно смущение от параболичния отражател на Троя.

Според свидетелите експлозията бе възникнала към 3:05 след пладне, плюс-минус половин минута. Часовникът на кметството както винаги ударил три, а пет минути по-късно се чул страхотен трясък. Сега, докато пътуваше в мрака към Дери, в главата на Бентън Роудс се оформи такава картина, че той чак настръхна от ужас. Роудс съвсем ясно видя как в същия този зноен и задушен юлски следобед часовникът на кулата на кметството показва три и четири минути и изведнъж всички се споглеждат: и посетителите в закусвалнята, и онези в магазините, заедно с жените по пазара и децата на спортните уреди в градинката до училището, където висяха лениво по лостовете или се люлееха на люлките. Погледи си разменят и пълничките дами, играещи тенис по двойки на кортовете зад кметството: първо помежду си, после и към противничките от другата страна на мрежата. Те зарязват играта и топките бавно се търкулват в някой ъгъл на игрището, а дамите залягат по корем и си запушват ушите. Чакаат... Чакаат експлозията.

Всички в града залягат и се ослушват за оглушителния взрив, който ще разтърси деня като удар на гигантски ковашки чук върху дървена талпа.

Бент неволно потръпна зад волана на полицейската кола.

Касиерките и клиентите в магазините. Хората, насядали по масите или на бара в закусвалнята. Всички. Просто в три и четири минути цялото гадно население на Хейвън вкупом се просва по очи, а две минути по-късно стават и се залавят с обичайната си работа, сякаш нищо не се е случило. С изключение на един-двама заплеси, като Алисън и Берингър, които почват да обясняват, че е избухнала отоплителната инсталация, което не е вярно, и че не познават жертвата, което също не отговаря на истината.

Да, ама дали е възможно всички да са знаели какво ще се случи?

Една част от съзнанието на Бент вярваше тъкмо в това. Защото ако никой не е знаел, как тогава единствените жертви на експлозията ще са само Рут Маккосланд и нейните кукли? Защо няма нито една елементарна порезна рана, когато върху главната улица се изсипва ураган от строшени стъкла, движещ се със скорост поне двеста километра в час?

— Според мен вече би трябвало да сме се измъкнали от обхвата на шибания отражател — каза Бент. — Опитай пак да се свържеш.

Джингълс взе микрофона и мимоходом отбеляза:

— Не разбирам къде изчезнаха останалите патрулни коли.

— Може да са отишли на някое друго местопроизшествие. Нали знаеш, че злото не идва само...

— Така е. Понякога ни залива с какво ли не, дори с ръчички и крачета на кукли...

Докато Джингълс се оправяше с микрофона, Бент взе един остър завой и на светлината на фаровете видя пред себе си камионетка, спряла диагонално по средата на шосето.

— Господи!

Той механично настъпи педала на спирачката. Гумите изсвириха и дори запушиха, а в главата на Бент за миг се мярна мисълта, че няма да удържи колата, само че секунда по-късно предницата ѝ се закова на три метра от мистериозната и безмълвна камионетка, изоставена на пътя.

— Подай ми тоалетната хартия — тихо помоли Джингълс с пресипнал глас.

Двамата излязоха от колата и автоматично разкопчаха кобурите. Миризмата на изгоряла гума висеше неподвижно в нощния въздух.

— Това пък сега какво е? — извика Джингълс, а Бент си рече: „И той го усеща. Има нещо гнило, дето е свързано по някакъв начин с всичко, което става в онова гнусно градче, и Джингълс също го усеща“.

Полъхна ветрец и Бент чу как брезентът на каросерията се раздвижи и свободният му край се плъзна по нещо, което изшумоля сухо, като пукот от опашка на гърмяща змия. Бент сепнато подскочи и стомахът му се сви на топка. Стори му се, че отвътре го гледа цев на базука. Той тръгна да заляга, но изведнъж смаяно осъзна, че базуката всъщност е някаква извита метална тръба, поставена върху нещо като малко дървено скеле. Нямаше нищо страшно. Да, ама той се боеше, направо бе обхванат от ужас.

— Същата тази камионетка я видях в Хейвън, Бент. Беше паркирана пред ресторанта.

— Има ли някой там? — викна Бент.

Нищо.

Той погледна Джингълс, който също извърна глава към него. Тъмните му очи бяха широко отворени, а лицето побледняло.

„Дали пък смущенията се дължаха на параболичния отражател?“ рече си внезапно Бент. „Наистина ли само заради него не можехме да се свържем с централата?“

— Ако има някой, веднага да се обади! — отново викна Бент. — Иначе...

Откъм каросерията на камионетката долетя някакъв пронизителен лудешки кикот, после пак настъпи тишина.

— Господи, каква каша! — простена Джингълс Габънс.

Бент измъкна пистолета и пристъпи напред. Светът изведнъж се изпълни с ослепителна зелена светлина.

ПЕТ РУТ МАККОСЛАНД

1

Рут Арлин Мерил Маккосланд беше на петдесет години, но изглеждаше десет години по-млада, дори петнайсет в някои дни. Всички в Хейвън бяха единодушни, че макар и жена, тя е най-добрият констабъл, който е имало градчето. Според някои слухове това се дължало на факта, че мъжът ѝ бил щатски полицаи, но други пък твърдяха, че то нямало значение, понеже Рут си е Рут, и толкоз. Както и да е, в крайна сметка преобладаваше мнението, че всички са случили с нея. Тя бе просто непреклонна, но справедлива и не губеше присъствие на духа при никакви обстоятелства. Накратко, такива са слуховете, които се носеха за нея, но имаше и много други. А в градче като Хейвън, управлявано от мъже още от първия му ден, подобни неща несъмнено си имат своето значение. С една дума, Рут беше забележителна жена.

Родена и израснала в Хейвън, тя всъщност се падаше далечна племенница на същия онзи духовен пастир господин Доналд Хартли, който през 1901 г. така силно се изненада, когато в градчето гласуваха за промяна на неговото име. Едва седемнайсет годишна, през 1955 г. я приеха за редовен студент в мейнския университет и тя се оказа третата жена в цялата история на университета, допусната до редовен курс на обучение в юридическия факултет.

Следващата година Рут се влюби в Ралф Маккосланд, също студент по право. Ралф беше висок метър и деветдесет и стърчеше с повече от една глава над Рут, но въпреки това не му стигаха още десетина сантиметра, за да се изравни по ръст със своя приятел Антъни Дуган (на когото му викаха Буч, а сред малцината си приятели беше известен и като Монстър). Едър и широкоплещест, Ралф беше учудващо грациозен и с изключително добродушен нрав. Мечтата му бе да стане щатски полицаи. Когато Рут го попита защо, той отвърна,

че и баща му бил такъв. После побърза да добави, че за тази работа не е необходимо да завършва право, защото изискванията за щатски полицаи са средно образование, добро зрение и рефлексии, както и чисто свидетелство за съдимост, само че той искал не просто да тръгне по стъпките на баща си, но и да постигне нещо повече от него. „Всеки, който се захваща с някаква работа, без да мисли в перспектива, е или луд, или мързелив“, каза веднъж Ралф на Рут, докато пиеха кока-кола в „Мечата бърлога“. Но понеже се срамуваше от амбициите си, той не й спомена, че истинската му мечта е един ден да стане първото ченге на щата Мейн. Рут обаче си го знаеше и без това.

Година по-късно тя прие предложението на Ралф за женитба, но при условие че той първо ще я изчака да се дипломира. Не че й се занимаваше с право, обясни тя, но й се искаше да може да му помага в неговата работа. Ралф се съгласи. Всеки здравомислещ човек, изправен пред чистосърдечната и някак интелигентна красота на Рут Мерил, би се съгласил. Така че, когато двамата се ожениха през 1959 г., тя беше дипломиран юрист.

Рут влезе в брачното ложе като девица. Това до известна степен я притесняваше, макар в действителност само една малка част от съзнанието й, върху която тя не можеше да упражнява характерния за нея железен контрол, се питаше дали и онази му работа е толкова голяма, колкото другите му крайници, защото понякога я беше усещала точно така, когато се случеше да танцуват или да се прегръщат поплътно. Но Ралф се държа много нежно и внимателно и тя усети само някаква почти недолговима болка, която бързо се превърна в удоволствие.

— Искам да забременея — прошепна му Рут, след като той вече бе проникнал в нея.

— Ей сега, госпожо — отвърна Ралф леко задъхан.

Ала Рут така и никога не зачена.

Като единствено дете на Джон и Холи Мерил след смъртта на баща си през 1962 г. тя наследи прилична сума пари и запазена стара къща в Хейвън, затова двамата с Ралф продадоха малкото си следвоенно жилище в Дери и през 1963 г. се завърнаха в Хейвън. И макар един пред друг да се уверяваха, че нищо не им липсва и са напълно щастливи, вътрешно и двамата усещаха, че във викторианския им дом има твърде много празни стаи. Понякога Рут си мислеше, че

идеалното щастие вероятно може да се постигне единствено в контекста на разни дребни несъвършенства: трясък от счупена ваза или прекатурен аквариум за рибки, възторжен крясък тъкмо когато човек се унася в следобедна дрямка или онази безобидна детинска лъжа, че който яде бонбони в навечерието на празника. Все светии ще забременее и на другата сутрин ще роди чудовище. А когато я обземеше меланхолия (което тя гледаше да не става често), Рут винаги се сещаше за тъкачите на ориенталски килими, които неизменно добавят умишлена грешка в своя рисунък в чест на съвършения Създател, който единствено може да е безгрешен. Струваше ѝ се, че в пъстроцветната шарка на един пълноценен и почтен живот именно детето гарантира тази жадувана грешка.

Във всяко останало отношение обаче двамата с Ралф наистина бяха щастливи. Винаги подготвяха заедно най-трудните му казуси, така че свидетелските му показания в съда неизменно бяха прецизни, неоспорими и унищожителни. Нямаше значение дали става дума за шофиране в нетрезво състояние, за умишлен палеж или за пиянска свада в някоя кръчма, придружена с трошене на бутилки и глави. Достатъчно бе да си арестуван от Ралф Маккосланд, за да знаеш, че шансовете ти да се измъкнеш без присъда са като шансовете на човек да се отърве с дребни наранявания след избухване на ядрено устройство в непосредствена близост до него.

И докато Ралф напредваше бавно, но сигурно по бюрократичната стълбица на щатската полиция, Рут също се отдаде на обществена кариера, макар че тя не наричаше заниманията си нито „кариера“, нито „политическа дейност“. За нея те бяха служба в полза на обществото. Малка, но съществена разлика. За околните Рут бе напълно спокойна и доволна от живота жена, но за себе си знаеше, че ѝ трябва дете. Пък и в това нямаше нищо чудно, като се има предвид, че самата тя си беше продукт на своето време, а дори и най-интелигентните са донякъде податливи на текущата пропаганда. Двамата с Ралф отидоха на преглед в Бостън и след многобройни тестове лекарят ги увери, че нито един от тях не е стерилен. Просто трябвало да се отпуснат и да почакаят малко. В известен смисъл това бе жестока вест, защото ако се беше оказало, че единият е стерилен, те щяха да си осиновят дете, и точка. Сега обаче те решиха да последват съвета на лекаря и да изчакаят. В онзи момент и двамата още не знаеха и дори не подозираха, че когато

след известно време щяха да започнат отново да говорят за осиновяване, на Ралф няма да му остава да живее дълго.

Всъщност през тези последни години на техния брак Рут си бе избрала свое собствено осиновяване: тя осинови Хейвън.

Библиотеката, например. В методистката църква открай време се търкаляха купища книги, детективски и всякакви евтини издания, от които лъхаше на мухъл още щом ги отвориш, а имаше и такива, които се бяха издули до дебелината на телефонен указател от спуканите тръби на водопроводната инсталация през 1947 г., но повечето кой знае как се бяха запазили в учудващо добро състояние. Рут внимателно ги прегледа и сортира като задържа запазените, продаде неугледните за стара хартия и изхвърли абсолютно негодните екземпляри. През декември 1968 г. тя официално откри библиотеката в пребоядисаната и обновена църковна стаичка, а самата Рут стана библиотекарка на обществени начала, където работи до 1973 г. В деня на нейното оттегляне, църковните настоятели окачиха портрета ѝ в читалнята. Отначало Рут се възпротиви, но после склони, защото видя, че хората са решили да я почитат, независимо от това дали тя го иска, или не. С една дума щеше да ги обиди, без обаче да ги откаже от целта им. За настоятелите това просто бе въпрос на чест. Същата тази библиотека, която Рут създаде със собствените си ръце, докато търпеливо и старателно прехвърляше томчетата от старите кашони с полупремръзнали пръсти, седнала на студения под в църквата и омотана до ушите в червеното карирано ловджийско яке на Ралф, а дъхът ѝ излизаше като пара от устата, през 1972 г. беше избрана за най-добрата общинска библиотека в целия щат.

При други обстоятелства цялата работа положително щеше да достави поне малко удоволствие на Рут, но през 1972 и 1973 г. нищо не беше в състояние да я зарадва. През 1972 г. Ралф Маккосланд почина. В края на пролетта той започна да се оплаква от непрестанно главоболие, а през юни дясното му око се възпали. Рентгеновата снимка показва тумор в мозъка. Умря през октомври, два дни преди трийсет и седмия си рожден ден.

В погребалната зала Рут дълго стоя и гледа без да откъсва поглед от отворения ковчег. Цяла седмица почти непрекъснато бе плакала и предполагаше, че едва ли някога ще престане, но пред хората не би го показала за нищо на света. Беше все едно да се появи гола на публично

място. За присъстващите (а те комай бяха целия град) тя изглеждаше спокойна и невъзмутима, както винаги.

— Сбогом, скъпи — промълви Рут най-накрая и го целуна по устните.

После изхлузи полицейския пръстен от средния пръст на дясната му ръка и го постави на своя. На другия ден отиде с колата до едно ателие в Бангор и си го направи по мярка. Носеше го постоянно чак до смъртта си и макар че тогава експлозията откъсна ръката от тялото ѝ, нито Бент, нито Джингълс се усъмниха дори за миг чий е пръстенът.

2

Библиотеката обаче не беше единствената обществена дейност на Рут. Всяка есен тя събираше волни пожертвувания за Дружеството за борба с раковите заболявания, като в продължение на седем години събраните от нея суми неизменно бяха най-големите в категорията на подобните на Хейвън градчета в щата Мейн. Тайната на успеха ѝ бе съвсем проста: Рут не пропускаше никого. Тя разговаряше любезно и безстрашно с всякакви свъсени и полуграмотни обитатели на покрайнините, които често изглеждаха по-страшни от озъбените си кучета, дето се разхождаха в задните им дворове сред боклуци и останки от стари автомобили и селскостопански инвентар. Така или иначе, в повечето случаи винаги ѝ даваха по нещо. Вероятно голяма част от онези окаяни самотници просто са го правели от изненада, че някой изобщо се е сетил за тях.

При тези посещения веднъж я ухапа куче. Случката беше интересна. Самото куче не бе кой знае колко голямо, но имаше много зъби.

МОРАН, пишеше на пощенската кутия. В къщата освен кучето май други нямаше. То дотича с ръмжение някъде изотзад, докато Рут чукаше по небоядисаната врата на верандата. Тя протегна ръка да го погали, но песът на господин Моран я ухапа, после отстъпи и от вълнение направи локва на пода. Рут тръгна надолу по стълбите, като в движение извади от чантичката си носна кърпичка и я омота около кървящата си китка. Кучето се хвърли след нея и отново я ухапа, този път по крака. Тя го ритна и то отстъпи, но докато куцукаше към колата

си, песът я настигна и пак впи зъби в глезена ѝ. Сега раната беше наистина сериозна, защото кучето на Моран успя да откъсне немалко парче месо от левия глезен на Рут (която него ден носеше пола, но след това преживяване вече винаги гледаше да е с панталон, когато ходеше да събира волни пожертвувания за Дружеството за борба с раковите заболявания), после се оттегли в центъра на обраслата с бурени морава пред къщата, където седна и заръмжа, а от провисналия му език се стичаше кръвта на Рут. Само че вместо да се вмъкне в колата и да си тръгне, тя отиде отзад и отвори багажника, като внимаваше да не прави резки движения, за да не би кучето отново да се нахвърли върху нея. Оттам извади старата пушка ремингтън, която я имаше още от шестнайсет годишна възраст и с един изстрел застреля кучето, което пак се канеше да скочи към нея. После вдигна трупа му и го положи върху разгърнати страници от стар вестник в багажника на колата, запали и го откара в кабинета на д-р Дагет — ветеринарният лекар на Огъста, който се грижеше за Питър, кучето на Боби, но впоследствие продаде клиентелата си и се премести във Флорида.

— Дано не е бясно, че тогава ще я загазя — спокойно рече Рут на ветеринаря.

А той стоеше и се взираше в кучето, между чиито помръкнали очи се виждаше отворието от куршума, отнесъл голяма част от задната черепна кост, после извърна очи към Рут Маккосланд, която макар и с обилно кървящ глезен се държеше любезно и непринудено, както винаги.

— Бихте ли хвърлили един поглед на кучето, доктор Дагет? — продължи тя. — Знам, че почти не съм оставила нещо за оглеждане, но все пак.

Напълно изуменият ветеринар побърза да я осведоми, че трябва веднага да иде на преглед при специалист, който да промие раната и да направи няколко шева, но Рут отвърна, че и той самият спокойно може да направи промивката, а що се отнася до „кърпежа“, както тя го нарече, за него имало време. Щяла да се отбие в болницата на Дери, но първо искала да се обади по телефона. Рут го помоли да извърши оглед на кучето, докато тя телефонира и попита дали може да използва телефона от кабинета, за да не притеснява останалите клиенти, тъй като на влизане някаква жена беше изпищяла при вида на кръвта от глезена на Рут и на убитото куче, чието вкочаняващо се тяло тя

носеше увито в парцаливо одеяло. Дагет ѝ каза, че може да говори колкото си иска и Рут веднага се зае с телефона (като не забрави да уреди с телефонистката за чия сметка са обажданията: първото тя го прехвърли на сметката на търсения абонат, а второто — на домашния си телефон, защото се съмняваше, че господин Моран би приел разговорът да е за негова сметка). В момента Ралф се намираше в дома на Монстър Дуган, където работеха върху фотографии по едно дело за убийство, което скоро щеше да влезе в съда. Нито жената на Монстър, нито самият Ралф усетиха нещо нередно в гласа на Рут: той дори покъсно отбеляза, че от нея би излязло голям криминален престъпник. По телефона тя му каза, че малко ще закъснее, защото нещо я е забавило при събирането на волните пожертвувания, така че ако Ралф се прибере преди нея, да си стопли печеното и да си приготви любимата гарнитура от замразените зеленчуци, които са в камерата на хладилника. Там имало поне пет-шест пакета, да си избере нещо. А за десерт да извади от кутията за хляб кейка с кафе. Докато говореше с Ралф, Дагет се бе заел да ѝ промива раната и Рут леко пребледня от болка. Ралф я запита какво точно я е забавило, но тя отвърна, че ще му каже като се видят вкъщи, а той каза, че с нетърпение очаква да го чуе и добави, че я обича. Рут му отговори, че и от нейна страна положението било абсолютно същото и затвори. После, докато Дагет приключваше с раната зад коляното ѝ (ръката той бе промил по време на разговора ѝ с Ралф) и премина към по-сериозното ухапване на глезена (Рут буквално усещаше как оголената ѝ плът се дърпа и свива от докосването на спирта), тя позвъни на Моран и го осведоми, че кучето му я е ухапало три пъти, третият път сериозно, затова тя го била застреляла, но оставила в пощенската му кутия визитната картичка на Дружеството за борба с раковите заболявания, така че ще му бъде благодарна, ако той направи своето дарение за тази благородна кауза. Отсреща настъпи кратко мълчание, после господин Моран заговори. Не след дълго той вече крещеше, а накрая дори виеше от ярост. Господин Моран така се разяри, че в забележителните вулгарни изрази, с които си послужи, се открояваха не само обикновени поетични нотки, но и епична възвишеност, подобна на Омировата. През целия си по-нататъшен живот той никога повече нямаше да може да постигне такова красноречие, колкото и да опитваше и каквото и да правеше, затова често си спомняше с някаква носталгична тъга за

сегашния паметен разговор с Рут. Тази жена безспорно съумя да изкара наяве най-доброто от него. Господин Моран ѝ каза, че ще я осъди и ще ѝ прибере всичките пари, дори и в извънградските ѝ сметки, ако има такива. Съдът просто нямало как да ѝ се размине, защото Моран редовно играел карти с най-добрите адвокати в околността, така че много скоро щяла да установи, че куршумът, с който е убила доброто му старо куче, ще се окаже най-скъпото нещо, дето тя изобщо някога е притежавала. После добави, че след като приключи с нея, тя вероятно ще прокълне майка си, задето навремето е кандисала да разтвори крака за баща ѝ. След това господин Моран поясни, че след като майка ѝ е била достатъчно глупава да го направи, дори и това не обяснявало всичко, понеже съдейки от гласа на Рут, той определено можел да заяви, че всъщност най-важното, което не ѝ достигало, било просто изтекло от несъмнено недораслата пишка на баща ѝ и се изгубило между неизброимите тлъсти гънки на онези безформени парчета сланина, които майка ѝ гръмко наричала бедра. По-нататък господин Моран я посъветва да не бърза да се смята за говняната кралица на Хълма на фъшкиите, защото много скоро щяла със сигурност да установи, че не е нищо друго освен незначително лайно, пометено от струята на Великия кенеф на живота, а тъкмо в този случай именно ръката на господин Моран щяла да дръпне водата на това великолепно изобретение и той нямал никакво намерение да се отказва от тази приятна възможност. Господин Моран спомена още много неща все в тоя дух. Той не само говореше, а изнасяше проповед. В този ден дори проповедникът Колсън не би могъл да се извиси до нивото на Моран. Рут търпеливо го изчака да замлъкне поне за малко и заговори учтиво и любезно, без да дава да се разбере, че глезенът ѝ направо изгаря от болка като в пещ. Тя осведоми господин Моран, че макар и законът да не е особено ясен по този въпрос, обикновено в случаите на ухапвания от куче делото се печели от пострадалия, независимо, че може да е неканен посетител, а за съда най-важния въпрос е дали собственикът на кучето наистина е взел всички необходими мерки за...

— *Какво искаш да кажеш, да ти еба майката?* — изрева господин Моран.

— Опитвам се да ви обясня, че по принцип в съда едва ли ще ви разберат като им кажете, че кучето ви е било отвързано и затова е ухапало посетителката, отбила се да помоли за волни пожертвования

за благотворителна организация като Дружеството за борба с раковите заболявания. С други думи искам да ви накарам да проумеете, че като нищо ще ви осъдят да ми заплатите щетите. Стана ли ви ясно сега?

Отсреща настъпи мълчание. Музата на господин Моран го бе напуснала завинаги.

Рут направи малка пауза, за да се пребори с обзелата я моментна слабост, след като доктор Дагет бе промил и превързал раната, после продължи:

— Ако ме дадете под съд, господин Моран, как смятате, не би ли могъл адвокатът ми да намери още някой, който да свидетелства, че кучето ви е нападало и други хора?

Мълчание.

— А може би ще намери и двама, а?

Отново мълчание.

— Ако не и повече...

— Да ти го начукам в устата, путко смотана! — внезапно изригна Моран.

— Е — рече Рут, — не мога да кажа, че разговорът с вас ми беше приятен, но във всеки случай си направих някои изводи. Човек понякога си мисли, че е видял дъното на хорската глупост, но след подобно общуване за сетен път се уверява, че такова дъно просто няма. Боя се, че не мога да говоря повече с вас. Днес смятах да посетя още шест къщи, но се налага да го отложам за друг път, защото трябва да отида в болницата в Дери да ми зашият глезена.

— Да пукнеш дано! — каза Моран.

— Разбирам. Бих ви помолила обаче наистина да се опитате да дадете своя принос за Дружеството за борба с раковите заболявания. Това е ужасна болест и трябва да я спрем на всяка цена. Дори и такива сприхави, вулгарни, идиотски и заченати погрешка създания като вас могат да ни помогнат с някаква скромна сума.

В крайна сметка господин Моран не подаде жалба в съда. А седмица по-късно Рут получи от него пощенски плик с емблемата на Дружеството за борба с раковите заболявания, само че на плика нямаше марка — умишлено, според нея, за да го доставят с наложен платеж. Вътре имаше малка бележка и банкнота от един долар с голямо кафяво петно върху нея. ЕТО С КАКВО СИ ИЗБЪРСАХ ГЪЗА ДНЕС, КУЧКО ТАКАВА!, триумфиращо пишеше на бележката.

Почеркът беше едър и необработен, като на първолак с проблеми в моторната памет. Рут внимателно хвана банкнотата за единия ъгъл и я пусна при прането. После я извади, съвсем чиста (сред многото неща, за които господин Моран очевидно нямаше никаква представа, беше и това, че лайната се изпират) и я изглади с ютията. Сега вече банкнотата беше не само чиста, но изглеждаше като нова: все едно че днес е излязла от банката. След това Рут я прибра в брезентовата служебна чанта, където държеше всички волни пожертвувания, а в бележника си записа старателно името и дарената сума: „Б. Моран — 1.00 долар“.

3

Библиотеката в Хейвън. Дружеството за борба с раковите заболявания. Организацията на малките градове в Нова Англия. С всички тези неща Рут се занимаваше на обществени начала, а освен тях развиваше и активна дейност в методистката църква. Много рядко на благотворителните църковни обеди нямаше нещо приготвено от Рут Маккосланд: я тавичка с печено на фурна, я козунак или друго. Освен това тя участваше и в училищното настоятелство, както и в комисията по учебниците.

Хората ѝ се чудеха как се справя с всичко, а като я питаха, Рут само се усмихваше и отвърщаше, че щастието е в това да не оставаш без работа. При цялата ѝ заетост човек би си рекъл, че тя едва ли има време за някое хоби, но всъщност хобито ѝ бяха не едно, а две неща. Рут обичаше да чете (особено удоволствие ѝ доставяха уестърните на Боби Андерсън; тя ги имаше всичките, и то с автограф) и събираше кукли.

Всеки психиатър веднага би свързал куклите на Рут с несбъднатата ѝ мечта да си има деца. Макар че не си падаше по психиатрите, тя вероятно с готовност би се съгласила с подобно становище, поне до известна степен. „Не ме интересува причината. Знам само, че куклите ме правят щастлива“, би отвърнала Рут, ако някой я запознаеше с възгледите на психиатрията по този въпрос. „Според мен щастието е тъкмо“ „обратното на тъгата, отчаянието и омразата, затова не е необходимо всеки път да му правим анализ, откъде точно идва.“

През първите години след като се преместиха в Хейвън двамата с Ралф работеха в един и същи кабинет на горния етаж на къщата, която бе достатъчно голяма, за да може всеки да си има отделен кабинет, но те предпочитаха да прекарват вечерите заедно. Всъщност просторният им кабинет беше направен от две стаи, а Ралф само бе избил преградната стена, така че полученото помещение се оказа по-голямо и от всекидневната на долния етаж. Там те поставиха колекцията на Ралф от монети и кибритени кутии, като отделиха цяла стена само за книгите му (неговата любима тематика беше военната история, романи въобще не четеше), после добавиха и едно старо бюро за Рут, което тя лично бе преоблядисала.

По-нататък Ралф измайстори още нещо за нея, което и двамата нарекоха „класната стая“.

Горе-долу две години преди да се появи главоболието му, Ралф забеляза, че Рут вече няма къде да подрежда куклите си (в момента тя дори бе поставила цял ред от тях на бюрото си, и те често падаха, когато пишеше на машина). Кукли седяха и върху табуретката в ъгъла или провисваха небрежно миниатюрните си крачета от первазите на прозорците, но въпреки всичко на гостите обикновено им се налагаше да държат в скута си поне по три-четири от тях, ако искаха да седнат на някой стол. А при Рут идваха много хора, защото тя се явяваше и нотариус, така че при нея почти непрекъснато имаше някой посетител, било да му заверят договор за продажба, било за франкиране на кредит или друго.

Затова един ден малко преди Коледа Ралф седна и скова за куклите ѝ десетина мънички пейки, подобни на църковните. Рут направо се влюби в тях, понеже те ѝ напомняха за началното училище в Кросман Корнър, и веднага побърза да ги подреди в редици и да намери места на куклите. Оттогава на това място му викаха класната стая.

На следващата Коледа — последната за Ралф, макар че тогава още се чувстваше добре и туморът в мозъка му, който щеше да го убие, не бе по-голям от микроскопична драскулка — той ѝ подари други четири пейки, заедно с три нови кукли и малка черна дъска в същия мащаб. По такъв начин илюзията за класна стая стана пълна.

А на черната дъска пишеше:

Възрастните направо примираха при вида на класната стая на Рут. Повечето от децата също и тя винаги с удоволствие наблюдаваше как разни момченца и момиченца си играят с куклите ѝ, макар някои от тях да бяха доста скъпи, а по-старите екземпляри можеха лесно да се счупят. Имаше и родители, които дори почваха да нервничат, когато разберяха, че децата им държат китайска кукла от началото на века или куклата, принадлежала някога на дъщеричката на съдията от Върховния съд Джон Маршал. В това отношение Рут проявяваше деликатност и щом забележеше, че удоволствието на детенцето от куклите ѝ прави майка му наистина неспокойна, тя веднага изваждаше Барби и Кен, които пазеше за такива случаи. Децата се заиграваха и с тях, ама го правеха някак вяло, сякаш добре разбираха, че истински хубавите кукли кой знае защо са им отнети. Ако обаче Рут усещаше, че майката на детето не му позволява да играе с куклите само понеже ѝ се струва, че не е редно малки деца да пипат играчките на голяма жена, тя бързаше да обясни, че няма нищо против.

— А не те ли е страх, че ще ги изпотрошат? — запита я веднъж Мейбъл Нойс.

Антикварното магазинче на Мейбъл беше пълно с всевъзможни табелки от типа на ПРЕКРАСНО КАТО ГО ПОГЛЕДНЕШ, ПЪК НА ПИПАНЕ ВЪЛШЕБНО. НО АКО ВЗЕМЕШ ДА ГО СЧУПИШ, ВЕДНАГА ТРЯБВА ДА ГО КУПИШ и тя добре знаеше, че куклата на щерката на Джон Маршал струва поне шестстотин долара, защото веднъж показа снимката ѝ на търговец на стари кукли от Бостън, който я оцени на четиристотин, а Мейбъл добави още двеста, за да получи реалната цена. Тук беше и куклата на Ана Рузвелт, плюс оригинална хаитянска обредна фигура, плюс Бог знае още какво... И всички те седяха рамо до рамо с най-обикновени вехтории като Парцалените Ан и Анди.

— Ни най-малко — отвърна Рут. Просто двете с Мейбъл имаха коренно противоположно отношение към вещите. — Щом Бог е решил, че някоя от тези кукли трябва да се строши, Той може или да я строши сам, или да възложи задачата на дете. Но засега децата не са строшили нищо. Е, вярно, че две-три глави малко са се килнали на

една страна, пък и Джо Пел направи нещо на изтеглящия пръстен върху гърба на госпожа Бизли, та сега тя само мънка неразбрано, ала това са единствените по-сериозни щети. Нищо друго.

— Да ме прощаваш, ама продължавам да мисля, че поемаш твърде големи рискове с тези чупливи и безценни неща — рече Мейбъл и изсумтя. — Понякога ми се струва, че през целия си живот съм научила една-едничка истина: децата трошат всичко, което им попадне.

— Тогава сигурно съм имала късмет. Но досега те винаги са се държали много внимателно. Защото ги обичат, предполагам. — Рут направи малка пауза и се понамръщи. — Поне повечето от тях — поправи се тя след това.

Фактът, че не всички деца имаха желание да си играят с „дечицата в класната стая“, а някои дори сякаш се страхуваха от тях, беше нещо, което я озадачаваше и наскърбяваше. Малката Едуина Търлоу, например, която избухна в пронизителен плач, когато майка ѝ я взе за ръка и почти насила я отведе при куклите, седнали на своите мънички пейки и вперили съсредоточени погледи в черната дъска. Самата госпожа Търлоу смяташе куклите на Рут за *чудесни малки създания, прелестни и сладки като шоколад смехоранчета* и още куп такива изтъркани сравнения, с които искаше да каже колко ѝ харесват и как изобщо не може да разбере защо дъщеря ѝ се бои от тях. Според нея Едуина просто се стеснявала. Рут обаче бе забелязала уплашения блясък в очите на момиченцето, само дето не успя да разубеди майка му (за която мислеше, че е рядко тъпа и упорита жена) да не дърпа насила детето към куклите.

Норма Търлоу повлече малката Едуина към класната стая и тя така се разпищя, че накара Ралф да дотича от избата, където плетеше тръстикови столове. После я успокояваха поне два-сет минути и дори се наложи да я заведат на долния етаж, далеч от куклите. Норма Търлоу щеше да потъне в земята от срам и всеки път, когато хвърляше бесен поглед към Едуина, детето отново избухваше в истерични ридания.

По-късно същата вечер Рут се върна в кабинета и тъжно изгледа своята класна стая, пълна с притихнали ученици (сред които имаше и такива баби и дядовци като госпожа Бизли и Стария Худ, който като го обърнеха наопак и малко променяха облеклото му, се превръщаше в

Големия лош вълк). Питаше се как е възможно така да изплашат малката Едуина. Самото дете така и не можа да даде някакво смислено обяснение: колкото и нежно да го питаха, то просто изпадаше в нови пристъпи на ужас.

— Разстроихте момиченцето — тихо рече Рут на куклите си. — Какво ѝ направихте?

А те само я гледаха със своите стъклени, пришити като копчета очи.

— Хили Браун също се дърпаше от тях, когато майка му дойде да ѝ завериш онзи договор за продажба, помниш ли? — обади се Ралф зад гърба ѝ.

Рут трепна, извърна се и му се усмихна.

— Вярно — отвърна тя. — Хили също реагира странно.

А имаше и други подобни случаи, не много, но достатъчно, за да я карат да се притеснява.

— Хайде, деца. Предавайте се — подкани ги Ралф и постави ръка на кръста на Рут. — Кой от вас уплаши бедното дете?

Куклите го гледаха мълчаливо.

Изведнъж обаче, в продължение на някакъв неуловим миг, Рут усети тръпка на ужас, която пробяга от стомаха ѝ нагоре по гръбначния стълб и почти осезаемо раздвижи прешлените ѝ, подобно на кокален ксилофон, после изчезна...

— Не се притеснявай, Рути — каза Ралф и се наведе към нея.

От аромата на тялото му, както винаги, ѝ се зави свят. Той я прегърна и я целуна, притисна я здраво към себе си и тя усети желанието му.

— Недей — задъха се Рут и се поотдръпна. — Не пред децата.

— Ами пред събраните съчинения на Хенри Стийл Комагър може ли? — засмя се Ралф и я сграбчи в обятията си.

— Идеално — прошепна тя и след секунда осъзна, че роклята ѝ вече е наполовина... не, не — три четвърти, не — четири пети смъкната.

Любиха се трескаво, с огромно удоволствие и от двете страни. От всички страни. Моментната хладна тръпка бе забравена напълно.

За нея обаче тя си спомни още същата година през нощта на 19 юли. Нарисуваният Христос бе започнал да говори на Бека Полсън на 7 юли. А на 19 юли куклите заговориха на Рут Маккосланд.

Жителите на Хейвън се изненадаха много приятно, когато две години след смъртта на Ралф Маккосланд през 1972 г. вдовицата му се кандидатира за констабъл. Втората кандидатура беше на един младок на име Мъмфри. Повечето го смятаха за глуповат, но това не зависело от него, понеже живеел отскоро в градчето и още не знаел да се държи както трябва. За постоянните посетители на „Хейвън Лънч“ Мъмфри просто заслужаваше да бъде по-скоро съжаляван, отколкото презиран. Той щеше да се кандидатира от листата на демократите, като основният момент в неговата предизборна платформа беше това, че служебните задължения на констабъла включват разпавии и задържане на пияници, хулигани и нередовни шофьори, дори понякога се налага арестуването на опасни престъпници, от което следва, че за такава длъжност жителите на Хейвън едва ли ще изберат жена, независимо от юридическото й образование, нали така?

Само че сметките му излязоха криви. Подадените гласове бяха 407 за госпожа Маккосланд и 9 за Мъмфри. Сред тези девет гласа вероятно се намираха и гласовете на жена му, брат му, дваисет и три годишния му син и на самия Мъмфри. Значи оставаха още пет неясно чии бюлетини, за които никой никога не си призна, но в себе си Рут бе убедена, че там някъде в южния край на градчето господин Моран сигурно бе успял да събере четирима приятели и да ги убеди да гласуват срещу нея. Три седмици след изборите Мъмфри и жена му напуснаха Хейвън. Синът му обаче, сравнително приятен момък на име Джон, предпочете да остане, макар че и след четиринайсетте години, прекарани в Хейвън, на него все още му викаха „оня новия“ като например „оня новия, Мъмфри де, дойде тази сутрин да се подстриже — същият, дето баща му се кандидатира срещу Рут и загуби съкрушително, нали се сещате?“ Оттогава насетне никой повече не дръзна да се противопоставя на Рут.

Жителите на Хейвън съвсем основателно бяха приели кандидатурата на Рут като публично оповестяване, че периодът ѝ на траур е приключен. В този смисъл едно от нещата (само едно от многото), които завалята Мъмфри така и не разбра, беше, че с почти

единодушния вот срещу него градчето Хейвън сякаш казваше: „Привет, Рут! Добре дошла отново при нас!“

Смъртта на Ралф дойде толкова неочаквано и така я съсипа, че едва не погуби онази част от нейната същност, която се раздаваше на другите. А според Рут именно тази част някак омекотяваше и допълваше характера ѝ, където иначе преобладаваха нотки на желязна логика и хладна интелигентност, дори неумолимост — нещо, от което тя тайно се срамуваше, но знаеше, че е така.

В един момент обаче тя усети, че ако позволи на състрадателността си да се затрие, това би означавало втора смърт за Ралф, затова Рут се завърна при хората в Хейвън. Дойде да им служи отново.

А в малките градчета, дори и само един-единствен такъв човек като нея, бе в състояние да промени баланса на тъй нареченото от някои любители на мъглявата терминология „качество на живота“, защото може да се превърне в нещо като сърце на градчето. Всъщност Рут бе на път да стане точно това, още когато съпругът ѝ се помина. И сега, две години по-късно — след период, който тя сравняваше с мрачен престой в ада — Рут отново преоткриваше себе си, досущ като човек, попаднал на отдавна забравена и захвърлена на тавана вещ: я стари карнавални очила, я дървен люлеещ се стол в учудващо запазено състояние. С една дума, тя измъкна на дневна светлина забутаното късче от себе си, огледа го и се увери, че е непокътнато, после го почисти и го върна обратно в живота си. Кандидатурата за констабъл беше едва първата ѝ стъпка. Рут не можеше да обясни защо, но ѝ се струваше, че така хем ще помене Ралф, хем пак ще се заеме с обичайните си занимания, без да изневерява на себе си. Допускаше, че новата ѝ работа ще е досадна и неприятна, но от друга страна същото беше и когато събираше волни пожертвувания за Дружеството за борба с раковите заболявания или участваше в заседанията на комисията по избор на подходящи учебници за началните класове. Да, ама досадно и неприятно изобщо не означава неблагоприятно — нещо, което мнозина не осъзнават или нарочно не признават. Плюс това, рече си Рут, ако работата наистина не ѝ допадне, нищо не я насилваше да се кандидатира за втори мандат. В крайна сметка желанието ѝ бе да служи на хората, а не да се принася в жертва. Щом нещо не ѝ се

понравеше, просто щеше да остави на Мъмфри или някой като него да си опита късмета следващия път.

Само че Рут скоро установи, че новата работа ѝ харесва. Освен всичко останало, тя ѝ позволи да постави точка на някои неприятни истории, пред които предшественикът ѝ Джон Харли дълго време си бе затварял очите.

Дел Кълъм, например. Кълмови живееха в Хейвън открай време и Делбърт — навъсен тип, който работеше като механик към бензиностанцията „Шел“ на Елт Баркър — вероятно не бе първият от рода си, който спеше със своите собствени дъщери. Изобщо този род изобилстваше от кръвосмешения: Рут бе чувала, че в Пайнланд живеят поне двама умствено недоразвити представители на фамилията Кълъм (а според хорската мътва, единият от тях се бил родил с патешки ципи между пръстите на ръцете и краката си).

Кръвосмешението е една от онези древни провинциални традиции, за които поетите романтици рядко пишат. Вероятно именно традиционният аспект на това явление бе и причината, поради която Джон Харли така и не направи сериозен опит да преустанови подобни извращения. Само че при Рут такива гротескни традиции просто не вървяха. Затова един ден тя се вдигна и отиде в дома на Дел Кълъм, откъдето малко по-късно се разнесоха крясъци и викове, които стигнаха чак до Албиън Търлоу, а той живееше на половин километър от мястото и бе глух с едното ухо. След крясъците някой включи верижен трион, после се чу изстрел и писък. Воят на триона млъкна внезапно и Албиън, който вече бе изтичал на пътя и се взираше към къщата на Кълъм, засенчил с длан очите си, чу отчаяните вопли на момичетата (Делбърт изглежда бе прокълнат да има само момичета, шест на брой, а и те също бяха прокълнати с такъв баща).

След това, докато разказваше случилото се на зяпналата го постоянна компания в „Хейвън Лънч“, старият Албиън добави, че мислел да изтича в къщата си и да позвъни в полицията, но изведнъж се сетил, че констабълът е вече там и най-вероятно изстрелът е бил даден именно с полицейския пистолет.

Така че Албиън си останал край пътя в очакване на ново развитие. Горедолу пет минути след спирането на триона, по шосето към града минала колата на Рут Маккосланд, а още пет минути по-късно профучала и камионетката на Дел Кълъм, до когото седяла и

силно преbledнялата му жена. Отзад в каросерията се търкаляли дюшеци, кашони с дрехи и кухненски съдове. Делбърт и Маги Кълъм никога вече не се веснаха отново в Хейвън. Трите им момичета, които бяха над осемнайсет годишна възраст отидоха на работа в Дери и Бангор, а по-малките три ги изпратиха в общежитие. Цял Хейвън се радваше, че най-последва фамилията Кълъм е разбита. Всички гледаха на нея като на някакъв грозд отровни гъби, израсли, там накрая на Ридж Роуд, в покрайнините на градчето. Хората дълго се чудеха какво точно е направила Рут, за да ги прогони, но след това тя никога не засегна тази тема.

Пък и Кълъмови съвсем не бяха единствените, които слабицката и неособено висока Рут Маккосланд с течение на годините или пропъди от градчето, или тикна в затвора. Да си спомним за онези хипита наркомани, дето се настаняха на около два километра източно от фермата на стария Франк Гарик. Тайфата на тези жалки отрепки се задържа на това място не повече от месец и после мъничкото краче на Рут им би един шут и те изчезнаха, както бяха дошли. Според хорската мътва племенницата на Франк, която пишеше разни книги, вероятно от време на време също пушеше марихуана (изобщо за писателите кой знае защо винаги се смята, че непременно са или наркомани и алкохолици, или любители на екзотични сексуални пози), само че тя поне не се занимаваше с продажби на наркотични субстанции, за разлика от онези мърляви хипита.

След това Рут се зае с Джоргенсънови, дето живееха накрая на Милър Бог Роуд. Преди време Бени Джоргенсън почина от удар, а три години по-късно жена му Айва се омъжи повторно и стана Айва Хейни. Не след дълго на седем годишния ѝ син и петгодишната ѝ дъщеря започнаха да се случват какви ли не битови злополуки. Веднъж момчето падна във ваната, а момичето си изгори ръката на печката. Друг път момчето се хлъзна на пода в кухнята и си строши ръката, пък сестра му настъпи някакво гребло, полузаровено под шумата в градината, и дръжката му я удари по главата. Като капак на всичко момчето се препъна по стълбицето към мазето, докато отивало за подпалки и си пукна черепа. Известно време никой не знаеше дали изобщо ще оживее. Късмет, какво да се прави.

Но един ден Рут реши, че на такъв късмет трябва да се сложи край.

Тя се метна на стария си додж и подкара към къщата, където намери Елмър Хейни седнал на верандата да си пие бирата и да си чопли носа, докато прелистваше списанието „Авантюри“. Рут си поговори с него и му намекна, че очевидно той е причината за злополуките в дома на Айва и за всички неприятности на дечицата й Бети и Ричард Джоргенсън. Според нея някои втори бащи имали навика да се държат отвратително със заварените си деца, затова за тях щяло да е най-добре, ако Елмър Хейни си събере нещата и напусне града. Час по-скоро. Още тази седмица.

— Пет пари не давам за приказките ти — невъзмутимо отвърна Елмър Хейни. — Имай предвид, че в момента се намиращ в моята къща, така че изчезвай, преди да съм взел някоя цепеница, кучко проклета!

— Не е зле първо да помислиш малко — усмихна му се Рут.

По същото време отвън до пощенската кутия бил паркирал Джо Полсън, който чул цялата разправия, защото имал добър слух, пък и Елмър Хейни хич не си давал зор да говори тихо. Така, както той по-късно разказа случката в „Хейвън Лънч“, Джо просто си седял и сортирал пощата, а онези двамата спорели и му пречели да си подреди писмата, затова му се наложило да изслуша целия разговор.

— Интересно как разбра, че тя му се усмихнала? — попита го Елт Баркър.

— Усетих го в гласа й — отвърна Джо.

Още същия ден Рут посети управлението на щатската полиция в Дери и се срещна с Буч Монстър Дуган. Двуметровият гигант Монстър беше най-едрото ченге в цяла Нова Англия. А що се отнася до вдовицата на приятеля му Ралф, за нея той не би се спрял пред нищо, дори и пред убийство.

Два дни по-късно Монстър и Рут заедно посетиха къщата на Хейни. Това бе почивният ден на Монстър, затова той носеше цивилни дрехи. Айва Хейни беше на работа, Бети — на училище, а Ричард продължаваше да е в болницата. Елмър Хейни естествено се правеше на безработен, седеше си както винаги на верандата с бира в ръка и четеше последния брой на „Страстни приказки“. Рут и Монстър Дуган прекараха с него не повече от час, през което време на Елмър Хейни му се случиха невероятни битови инциденти. Онези, които същата нощ го забелязаха да напуска града, твърдяха, че имал вид, сякаш са го

прекарвали през сортировачка за картофи, а по-късно единствено старият Джон Харли се осмели да попита какво е станало.

— Направо няма да повярваш — засмя се Рут. — Докато се опитвахме да го убедим, че заварените му деца ще живеят далеч по-добре, ако той напусне града, Елмър Хейни внезапно реши да вземе душ. Представяш ли си, както си говорехме! И взе, че падна във ваната, а после се хлъзна на линолеума и си изгори ръката на печката! След това му се прииска да излезе на чист въздух, ама навън настъпи едно гребло, досущ като онова, което бе настъпила малката Бети Джоргенсън преди два месеца. Всичко това изглежда му дойде твърде много, затова той предпочете да си събере багажа и да изчезне начаса. Не го укорявам, бедничкия. Сигурно и за него е по-добре да живее някъде другаде.

5

Именно Рут бе човекът, който най-пълно олицетворяваше идеята за сърцето и душата на Хейвън и може би това бе причината тя да бъде една от първите, усетили промяната в него.

Цялата работа започна с главоболие и лоши сънища.

А главоболието се появи през месец юли. Имаше дни, когато то беше толкова слабо, че Рут почти не го забелязваше, но друг път, без никакво предупреждение, то изведнъж прерастваше в плътна пулсираща болка точно зад челото ѝ. Главата я боля с особена сила вечерта на 4 юли и Рут дори се принуди да позвъни на Кристина Маккийн, с която възнамеряваше да отиде до Бангор, за да гледат фойерверките, и да ѝ се извини, че няма да може да я придружи.

Тя си легна още по светло, но успя да заспи дълго след като навън вече се бе мръкнало. Смяташе, че безсънието ѝ се дължи на жегата и високата влажност на въздуха и вероятно тази нощ тя изобщо не е единствената в цяла Нова Англия, дето не може да заспи. Да не говорим, че тая година имаше много такива нощи. Просто лятото бе незапомнено горещо и задушно.

Рут спа и сънува фойерверки.

Само че те не бяха бели, червени или искрящо оранжеви, а изглеждаха някак убито и потискащо зелени. Избухваха по небето

подобно на гигантски риби звезди, ала вместо да се разтварят навън, ракетите преливаха една в друга и се превръщаха в огромни грозни рани.

В съня си Рут се огледа и видя познати лица на хора, с които бе живяла цял живот. Тук бяха семействата на Харли, Креншо и Браун, както и на Дюплиси, Андерсън и Кларъндън. Всички те стояха и сезираха в небето, а по лицата им пробягваха блатно зеленикави отблясъци. Бяха се натрупали навсякъде: пред пощата и дрогерията, пред закусвалнята и антикварното магазинче, пред „Нордърн Нашънъл Банк“. Хора имаше и пред училището и бензиностанцията. В очите им гореше зелен огън, те зяпаха с глуповато отворени уста.

Зъбите им обаче ги нямаше.

Джъстин Хърд се извърна към нея и се ухили. Устните му се дръпнаха назад и оголиха беззъбите розови венци. На гротескното осветление в съня на Рут ѝ се стори, че слюнката, която се стичаше по тях, прилича на сополи.

— Така е по-добре — изфъфли Джъстин, а тя си рече: „Трябва да се махат и то веднага! Иначе ще ги сполети участта на Ралф!“.

Джъстин вече пристъпваше към нея и Рут видя с нарастващ ужас как лицето му се сгърчва и променя като придобива бързо бузестите и подшити очертания на Лъмпкин, нейната кукла бостанско плашило. Тя се огледа като обезумяла и установи, че всички наоколо са се превърнали в кукли. Наблизо стоеше Мейбъл Нойс и я гледаше с предишните си пресметливи и хищни очи, само че устните ѝ бяха свити в сърцевидната форма на порцеланова кукла.

— Томичукалата — профъфли Мейбъл със странно звънлив глас, от който Рут се сепна и се събуди, ококорена в тъмното.

Главоболието ѝ поне засега бе изчезнало. Кой знае как тя изведнъж се оказа напълно разсънена, а в главата ѝ упорито се въртеше мисълта: „Рут, непременно трябва да се махнеш още сега. Веднага! Няма време дори да опаковаш, просто навлечи някакви дрехи, мятай се в колата и ИЗЧЕЗВАЙ!“.

Само че тя не направи нищо.

Просто си легна отново и след дълги опити заспа.

Когато пристигна съобщението, че домът на Полсънови гори, доброволната противопожарна служба на Хейвън реагира както си му е редът, само дето никой не си даде зор да бърза. Рут беше на мястото цели десет минути, преди да се появи първият помпиер. А когато най-сетне пристигна и самият Дик Алисън, тя мислеше да му откъсне главата, но някак си още от самото начало знаеше, че и двамата Полсънови са мъртви... Дик Алисън също го знаеше, затова и не бързаше, само че от това Рут не се чувстваше по-добре. Тъкмо обратното.

Притесняваше я именно това предварително знание. На какво ли се дължеше?

Рут не знаеше.

Невъзможно ѝ бе дори да приеме самия факт на неговото съществуване. В деня на пожара в дома на Джо Полсън тя установи, че вече цяла седмица знае за неща, за които просто не бе имало откъде да научи. А и всичко това ѝ идваше толкова естествено! Без никакви тържествени фанфари и тропети. Предварителното ѝ знание сякаш бе станало част от нея — дори част от „всички“ в Хейвън, — нещо като туптенето на сърцето ѝ. Рут вече не си мислеше за него, точно както не си мислеше и за отекващия меко в ушите ѝ сърдечен ритъм.

А би трябвало да си помисли. Защото това нещо променяше Хейвън и промените не бяха никак хубави.

7

Няколко дни преди изчезването на Дейвид Браун, Рут внезапно и с огромно изумление забеляза, че жителите на градчето са я изолирали. Вярно, никой не я заплуваше, докато сутрин отиваше пеша до кабинета си в кметството, нито пък я замеряха с камъни, пък и тя все още усещаше голяма част от старото добро отношение в мислите на хората, но едновременно с това знаеше, че всички се обръщат след нея и я гледат как се отдалечава по улицата. Тя се стараеше да върви с гордо вдигната глава и спокойно лице, въпреки че отвътре черепът ѝ пулсираше като от болен зъб и от много ноци насам все не можеше да заспи, а се мяташе неспокойно в леглото, докато най-сетне не

изпаднаше в някакъв унес, изпъстрен с неясни сънища, от чиито хватки всеки път трябваше да се изтръгва с нокти и зъби.

Просто я наблюдавах... Наблюдавах я и чаках...

Какво ли чаках?

Това обаче Рут го знаеше: чаках я „да стане“.

8

През седмицата между пожара в дома на Полсънови и второто МАГИЧЕСКО ГАЛАПРЕДСТАВЛЕНИЕ на Хили с Рут започнаха да се случват странни неща.

Писмата ѝ, например. Но това беше само едно на ръка.

Пощенската ѝ кутия се пълнеше както преди със сметки, рекламни брошури и каталози, но без писма. Не пристигаха абсолютно никакви писма. Рут изчака три дни и след това се отби в пощата. Зад тезгяха беше само Нанси Вос. Стоеше права и я гледаше безизразно, докато Рут говореше. Дотолкова безизразно, че след като тя млъкна, вече ѝ се струваше, че направо усеща физически тежестта на погледа ѝ, все едно че на лицето ѝ са поставени два малки прашни и черни камъка.

В настъпилата тишина някъде отзад се чуваше тихо бръмчене и скърцане като от крачета на паяци. Рут нямаше никаква представа какво

(устройство за сортиране на пощата)

може да е това, ама звуците никак не ѝ харесаха. Не ѝ харесваше и тази жена, защото беше спала с Джо Полсън и мразеше Ребека, пък и...

Навън беше горещо, но тук вътре направо не можеше да се диша. Рут усещаше как тялото ѝ вече плува в пот.

— Трябва да попълниш жалба — каза Нанси Вос бавно и провлачено, като побутна към нея бяло картонче и мрачно се усмихна. — Заповядай, Рут. Това е формулярът.

Рут забеляза, че зъбите ѝ ги няма.

А отзад продължаваше да се чува: *скръц-скръц, скръц-скръц, скръц-скръц.*

Рут започна да попълва формуляра. Под мишниците на роклята ѝ се очертаваха тъмни потни петна. Навън слънцето здравата напичаше паркинга на пощата. Беше поне трийсет и осем градуса на сянка, без никакъв полъх на вятъра и тя знаеше, че асфалтът така се е размекнал, че човек би могъл да си откърти парченце и да го сдъвче като дъвка...

„Изложете проблема“, пишеше на формуляра.

„Полудявам“, помисли си Рут. „Това е моят проблем. А на всичкото отгоре ми е дошъл първият мензис от три години насам“.

С ясен и четлив почерк тя написа, че от една седмица не е получила нито едно писмо и желае да се проучат причините за това положение.

Скръц-скръц, скръц-скръц.

— Какъв е този шум? — попита Рут, без да вдига глава. Беше я страх.

— Машинка за сортиране на пощата — провлачи Нанси. — Аз я измислих. — Тя направи пауза и после добави: — Но ти знаеш за нея, нали, Рут?

— Откъде мога да знам, ако ти не ми кажеш? — рече Рут и с огромно усилие на волята си наложи гласът ѝ да звучи нормално.

Перодръжката, с която пишеше, трепна и остави мастилено петно върху формуляра. Голяма работа: Рут вече знаеше, че писмата ѝ не идват, понеже Нанси Вос ги изхвърля. Това също бе част от предварителните ѝ познания. Само че тя успя да запази самообладание и лицето ѝ си остана ведро и спокойно. Гледаше Нанси Вос право в очите, макар и да се боеше от тежестта на черния ѝ пращен поглед.

„Хайде, говори!“ подканяха я очите на Рут. „Не ме е никак страх от такива като тебе. Говори... И ако си мислиш, че ще побягна като мишка, жестоко се лъжеш.“

Нанси не издържа и сведе очи, после ѝ обърна гръб.

— Викни ме като свършиш с формуляра — рече тя. — И без това съм затрупана с толкова работа, че се чудя откъде да почна. След смъртта на Джо тук стана лудница. Вероятно затова

(МАХАЙ СЕ ОТ ГРАДА КУЧКО МАХАЙ СЕ ДОКАТО ВСЕ ОЩЕ ТЕ ПУСКАМЕ)

писмата ви не идват навреме, госпожо Маккосланд.

— Нима? — каза Рут.

Вече ѝ бяха необходими нечовешки усилия, за да запази гласа си в рамките на естествената интонация. Последната мисъл на Нанси се бе стоварила върху нея като конски ритник, със силата и яркостта на светкавица. Рут погледна формуляра на жалбата и забеляза

(тумор)

как върху него се разстила огромно черно петно. Тя го смачка и го захвърли.

Нанси мълчеше. Сигурно се преструваше, че не е чула нищо, ама това не беше вярно.

Скръц-скръц, скръц-скръц.

Зад гърба ѝ някой отвори входната врата на пощата. Рут се извърна и видя, че в помещението е влязла Боби Андерсън.

— Привет, Боби — поздрави я тя.

— Здравей, Рут.

(така е тя е права махай се докато можеш Рут почти никой от нас не ти мисли злото)

— Пишеш ли някоя нова книга, Боби?

Рут едва сподавяше треперенето на гласа си. Да ти се счуват чужди мисли не е никак хубаво, защото човек веднага почва да си въобразява, че сигурно е полудял, но да чуеш такова нещо не от кой да е, а от Боби Андерсън,

(махай се докато можеш)

която беше изключително свестен човек...

„Нищо не съм чула“, рече си Рут и сграбчи идеята с някаква отпаднала отчаяност. „Нещо съм се объркала, това е всичко.“

Боби отключи пощенската си кутия и измъкна наръч писма, после погледна Рут и се усмихна, а тя забеляза, че един от кътниците ѝ на долната челюст вляво го няма. От другата страна на горната челюст също ѝ липсваше зъб.

— Тръгвай си, Рут — тихо ѝ каза тя. — Просто се качвай в колата и заминавай. Не съм ли права?

Рут обаче внезапно се стегна, независимо от страха и пулсиращата болка в главата си.

— Няма — отвърна тя. — Това тук е моят град. Така че ако знаеш какво става в него, кажи и на останалите си другари да не ме насилват, защото имам приятели извън Хейвън, които ще ме изслушат, колкото и невероятно да им прозвучат думите ми. Ако не заради мене, ще го

сторят в името на покойния ми съпруг, ясно ли е? А ти би трябвало да се срамуваш от себе си, понеже Хейвън е и твой град също! Или поне беше доскоро, във всеки случай.

На Рут за миг ѝ се стори, че Боби се смути и сконфузи, ала тя побърза да се засмее нехайно и някак по момичешки лъчезарно, само дето в полубеззъбата ѝ усмивка имаше нещо, което уплаши Рут повече от всичко останало. В нея вече нямаше нищо човешко, по-скоро приличаше за зяпнала пъстърва. На вид Боби си беше Боби, пък и мислите ѝ си бяха нейните, но в усмивката нямаше и следа от нея.

— Както искаш, Рут — рече тя. — Знаеш, че всички в Хейвън те обичат. Според мен след седмица-две, най-много три, ще престанеш да се съпротивляваш... А аз само исках да ти предложа избор, нищо друго. Щом си решила да останеш, твоя си работа. Скоро ще се справиш, не се притеснявай.

9

На връщане Рут се отби в търговския център „Кудър“ да си купи дамски превръзки. Нямаше никакви: нито превръзки, нито тампони, нито памук, нито хигиенни кърпички. Нищичко.

А наблизко висеше някаква набързо написана на ръка бележка:

САНИТАРНИ МАТЕРИАЛИ ЩЕ ИМА УТРЕ.
СЪЖАЛЯВАМЕ ЗА НЕУДОБСТВОТО.

10

На 15 юли, в петък, започнаха проблемите със служебния ѝ телефон.

Отначало сутринта в слушалката се чуваше някакво силно бръмчене и Рут трябваше да крещи, за да могат да я чуят, а по обяд към шума се добави и прашене. От два следобед нататък телефонът ѝ стана абсолютно неизползваем.

Като се върна след работа вкъщи, Рут пък установи, че домашният ѝ телефон изобщо не е шумен. При него просто нямаше никакъв сигнал, затова тя отиде у съседите, за да се обади оттам на телефонни повреди. Уенди Фанин месеше хляб в кухнята си, а до нея миксерът забъркваше второто парче тесто.

С някакво вяло учудване Рут забеляза, че въпросният миксер не е включен в контакта на стената, а кабелът му води към нещо като електронна игра с махнат капак, откъдето се излъчваше силна мека светлина.

— Няма проблеми, телефонирай, докъдето искаш — рече ѝ Уенди. — Знаеш

(махай се Рут махай се от Хейвън)

къде е телефонът, нали?

— Да — отвърна Рут и тръгна към хола, после спря. — Отбих се в „Кудър“ да си купя дамски превръзки, но нямаше никакви, представяш ли си?

— Знам — усмихна се Уенди и оголи три празни места от зъби, а допреди седмица всички си бяха на мястото. — Именно аз купих последния пакет. Но скоро всичко ще се оправи. Ще „станем“ малко повече и няма да имаме нужда от такива неща.

— Нима? — попита Рут.

— Естествено — рече Уенди и отново се зае с тестото.

Телефонът на Уенди Фанин беше в пълна изправност, но това ни най-малко не изненада Рут. Дежурното момиче от повредите ѝ каза, че веднага ще изпратят човек. Рут ѝ благодари, а на излизане благодари и на Уенди.

— Няма защо, Рут — усмихна ѝ се тя. — Нали знаеш, че всички в Хейвън те обичат?

Въпреки жегата Рут потръпна от думите ѝ.

Не след дълго пристигнаха телефонните техници и почоплиха нещо в цокъла на стената, после направиха проба. Апаратът работеше идеално и те си заминаха, ала час по-късно линията отново отказа.

Същата вечер на улицата в главата ѝ зашумоляха разни мисли, леки като листа, раздвижени от полъх на октомврийски вятър.

(Рут, наша Рут, цял Хейвън те обича)

(но се махай или се променяй)

(ако останеш, никой няма да ти стори нищо)

(затова или се махай, или оставай, ама не се бъркай)

(остави ни на мира Рут, не ни закачай)

(остави ни на мира да „станем“, остави ни да „станем“)

Тя вървеше бавно, а главата ѝ пулсираше от чужди гласове.

Мина покрай „Хейвън Лънч“ и надзърна вътре. Бийч Джърниган, готвачът на аламинути, я видя и ѝ махна с ръка. Рут също му махна, после забеляза как устните на Бийч се раздвижиха и съвсем ясно оформиха думите „Ето я“. Неколцина от седящите на бара извиха глави към нея и махнаха с ръце за поздрав. В усмивките им се виждаха празни дупки от зъби. Рут отмина и остави след себе си търговския център „Кудър“ и методистката църква. Право пред нея бе сградата на кметството със своята четвъртита тухлена часовникова кула. В лятната вечер стрелките показваха 7:15 и в цял Хейвън мъжете си отваряха студени бири и настройваха транзисторите си на спортното предаване с водещ Джо Костилиони. По-надолу Рут видя Боби Трмейн и Стефани Колсън, които вървяха бавно ръка за ръка към шосе 9. Двамата бяха гаджета от четири години и беше цяло чудо как Стефани още не е забременяла, мимоходом отбеляза Рут.

На пръв поглед това си беше най-обикновена юлска вечер, нормална като всяка друга.

Само че *нищо* не бе нормално.

От библиотеката излязоха Хили Браун и Барни Апългейт, а зад тях като опашка на хвърчило се мъкнеше Дейвид, малкото братче на Хили. Тя ги запита какви книги са си взели и момчетата ѝ ги показаха с удоволствие. Само в очите на мъничкия Дейвид Браун Рут видя несигурния проблясък на същата паника, която измъчваше и нея. И именно фактът, че тя усети страха му и не направи нищо, бе основната причина, която я накара да вземе толкова присърце изчезването му два дни по-късно. Някой друг вероятно би се оправдал с думите: „Имам си достатъчно свои проблеми, че да се занимавам и с Дейвид Браун“. Само че Рут не бе жена, която би потърсила утеха в подобни оправдания. Тя съвсем ясно беше доловила тихия ужас на момченцето и примирението му, че нищо не може да спре хода на събитията, че те просто са предопределени и отсега нататък всичко ще се развива от зле на още по-зле. Така се бе и оказало: фокус-мокус и Дейвид изчезна. Затова също като дядо му и Рут се нагърби със своя дял от вината.

Като стигна кметството, тя се върна и пое към дома си. Стараеше се по лицето ѝ да не личи съсипващото я главоболие и душевния смут, в който бе изпаднала. Чуждите мисли в главата ѝ се въртяха, шумоляха и танцуваха.

(обичаме те, Рут)

(можем да чакаме колкото искаме)

(ш-ш-шт ш-ш-шт, заспивай)

(точно така, заспивай и сънувай)

(сънувай неща и начини)

(начини да „станеш“, начини да „станеш“, начини)

Рут се прибра вкъщи, заключи вратата, качи се на горния етаж и притисна лице във възглавницата.

Сънувай начини да „станеш“.

Господи, как ѝ се искаше да знае какво точно значи това.

Ако тръгваш — тръгвай, ако оставаш трябва да се промениш.

Дължна беше да знае, защото каквото и да значеше и независимо дали го искаше или не, то ѝ се случваше. Колкото и да му се съпротивляваше, тя също „ставаше“.

(да, Рут, да)

(спи... сънувай... мисли... „ставай“)

(да, Рут, да)

Тези мисли, шушнеци и далечни, я съпровождаха чак докато заспа, после се проточиха и изчезнаха в мрака. Легнала направо с дрехите си напърно на огромното легло, Рут потъна в дълбок сън.

Събуди се схваната, но с бистър и освежен ум. От главоболието ѝ нямаше и следа. Срамният и някак унижително ненадеен мензис, появил се след три годишна пауза, когато тя мислеше, че окончателно си е отишъл, също беше престанал. За първи път от две седмици насам Рут се чувстваше съвсем наред. Възнамеряваше да вземе дълъг студен душ и после да разнищи цялата история докрай. Искаше да разбере дали да дири външна помощ и как точно да подходи, за да не я сметнат за луда. Беше се стремила цял живот да изгражда репутация на разумна и аргументирана личност, така че именно сега бе моментът да види, доколко ще повярват на думите ѝ.

Рут започна да смъква изпомачканата от съня рокля, но пръстите ѝ внезапно замръзнаха върху копчетата.

Езикът ѝ неволно бе попаднал на празно място сред зъбите на долната челюст, дори нещо там леко я наболяваше. Тя бързо плъзна поглед по завивките на леглото и не след дълго откри падналия през нощта зъб. От този миг нищо вече не изглеждаше чак толкова просто, абсолютно нищичко.

Главоболието отново я връхлетя.

11

Юлските горещини в Хейвън нямаше да бъдат нищо в сравнение с предстоящия августовски зной, когато в продължение на цяла седмица температурите всеки Божи ден щяха да надхвърлят четирийсет и пет градуса, но засега и тази непрестанна задушна жегата, особено в периода 12–19 юли, бе додеяла на всички в градчето.

Улиците направо трептяха от мараня, а прашните листа на дърветата висяха безсилни и отпуснати. От време на време застоялият въздух се огласяше от различни звуци, като особено се набиваше шумът от старата камионетка на Боби Андерсън, която сега бе преобразувана в земекопна машина, чийто рев изпълваше Хейвън почти непрекъснато през тези осем особено жарки дни от шест-седем километра разстояние. Всички знаеха, че там, в старата ферма на Франк Гарик, става нещо важно — важно за цялото градче, — ала никой не го споменаваше гласно, както се мълчеше и за факта, че от това бе полудял най-близкият съсед на Боби — Джъстин Хърд. Той майстореше разни неща, което бе част от неговото „ставане“, но понеже съвсем загуби разсъдъка си, някои от тях можеха да се окажат доста опасни. Имаше например едно устройство за генериране на хармонични вълни в земната кора, които бяха в състояние да предизвикат толкова мощно земетресение, че половината от източната част на щата като нищо щеше да хлътне в Атлантическия океан.

Това нещо Джъстин го бе направил, за да прогони от леговищата им проклетите диви зайци и мармоти, които му изпояждаха лехите с марули. „Този път здравата ще ги разтърся тези мръсни малки копеленца“, мислеше си той.

Един ден обаче Бийч Джърниган отиде на фермата му, тъкмо когато Джъстин брануваше на другия край на полето (всъщност той

разораваше дванайсет акра с пшеница и едновременно с това, плувнал в пот и дръпнал устни назад в някаква неизменна маниакална гримаса, се притесняваше за трите си лехи марули), и тайно задигна устройството му, което бе сглобено от разни непотребни чаркове от стереокасетофони и усилватели. Когато Джъстин на връщане установеше кражбата, той вероятно щеше да реши, че това е дело на мръсните зайци и мармоти, и щеше да седне да го сглобява отново, но Бийч или някой друг по-късно пак щяха да го откраднат. А при малко късмет следващия път Джъстин би могъл да реши да направи нещо друго, не толкова опасно.

Всеки ден слънцето изгриваше на небето с цвят на блед порцелан и после сякаш увисваше от покрива на света. Бездомните песове се събираха на рехавата сянка под надвисналата стряха отзад на „Хейвън Лънч“ и се излежаваха с провесени езици, без дори да ги е грижа за бълхите. Улиците пустееха, само от време на време профучаваше по някоя кола на път към Дери или Бангор, но и те не бяха много, понеже по платената магистрала им излизаше по-бързо.

Всички преминаващи през градчето обаче неизменно установяваха необяснимо и рязко подобряване на качеството на радиоприемането. По шосе 9 например един шофьор на камион, на когото магистралата I-95 бе омръзнала и той реши да заобиколи през Хейвън, макар и да си удължаваше пътя с около час, с огромна изненада разбра, че рокпрограмата, която слушаше, идва чак от Чикаго. Двама старци пък, поели към Бар Харбър, попаднаха на станция с класическа музика от Флорида. Но цялото това странно и кристалночисто радиоприемане бързо заглъхваше след напускане на очертанията на Хейвън.

Измежду транзитно преминаващите имаше и такива, които изпитваха доста неприятни странични ефекти: предимно главоболие и гадене, понякога дори силно гадене. Според тях това се дължало на развалената от жегата храна в крайпътните заведения.

Едно малко момченце от Квебек, тръгнало с родителите си за Олд Орчард Бийч, загуби четири млечни зъба и то само за десет минути, докато комбито на баща му прекосяваше Хейвън. А майка му заяви на цветист френски, че никога не била виждала подобно нещо. После обясни на детето, че докато са спали в мотела е дошла добрата

фея, взела му е зъбите (от които само един се е клател) и в замяна му е оставила монета от един долар.

Някакъв математик от Масачузетския технически институт, отиващ на двудневна конференция по цифрови кодове, изведнъж осъзна, че е на ръба на свършено нова теория и философия на математиката. Лицето на горкия човек посивя и по тялото му изби студена пот, докато пред очите му със страховита яснота се разгръщаше концепцията за това как да се докаже, че всяко четно число над две е сума от две прости числа, а после същата теория да се приложи за разделяне на ъгъла на три равни части и дори...

Той спря, измъкна се от колата и повърна в канавката. След това се изправи с треперещи от слабост колене, но бе толкова развълнуван, че изобщо не забеляза изпадналия от устата му зъб. Ръцете му го сърбяха да докопа отнякъде парче тебешир и да изпълни въображаемата черна дъска със синуси и косинуси, а прегрелият му мозък се измъчваше от видения на Нобеловата награда. Постоя още малко, после се метна в колата и отново подкара към Ороно. Старата му таратайка субару изнемогваше под непосилната за нея скорост от над сто километра в час. Само че като стигна Хампдън над мечтите за величие вече се бе надвесил облак, а в Ороно от тях остана единствено неясен блясък и той си рече, че вероятно е прекарал някакъв топлинен шок, от който реално не беше нищо друго освен повръщането, чиято миризма още се усещаше по дрехите му. Но целия първи ден от конференцията математикът прекара някак бледен и замислен, без да разговаря с почти никого. Очевидно скърбеше за мимолетното видение.

Същата тази сутрин се разпадна и Мейбъл Нойс, както се туткаше в сутерена на антикварното си магазинче. Да се каже, че е загинала при злополука или поради собствена непредпазливост не би било коректно, защото и двете неща не описваха добре какво точно ѝ се случи. Мейбъл нито се простреля в челото, докато чистеше старинен пистолет, нито си напъха пръста в електрическия контакт, а просто се разложи на молекули и изчезна. Всичко стана бързо и спретнато: за миг проблесна синкава светлина и от нея не остана нищо, освен парче димяща презрамка от сутиен и някакво апаратче на вид като уред за лъскане на сребърни прибори. Това бе и истинското му предназначение. Според Мейбъл така се опростяваше едно много

неприятно и досадно занимание и тя дори се чудеше как досега не се е сетила да изнамери такава машинка, след като никъде не се продаваха, а устройството им беше толкова елементарно, че кой знае как онези дребосъци в Корея още не бяха започнали да заливат пазара с тях. И без това корейците произвеждаха какви ли не дивотии, да не говорим за другите жълтурчета — японците, дето май напоследък така се бяха надули, че просто явно не им се занимаваше с дреболии като тази. От известно време насам Мейбъл непрекъснато откриваше нови неща, които би могла да измайстори от залежалите битови уреди в магазинчето си. *Страхотни* неща. Тя по цял ден се ровеше в каталозите си и за свое изумление откриваше за колко много изделия все още никой не се е досетил и какви блестящи възможности за забогатяване се очертаваха пред нея. Само че сега изглежда нещо бе объркала в опроводяването на уреда за лъскане на сребърни прибори, защото стана късо съединение и Мейбъл се разпадна и изчезна в зоната на здрача за по-малко от 0.0006 наносекунди.

В интерес на истината тази загуба не натъжи почти никого в Хейвън.

Градчето лежеше като бездиханно в юлската омара, а от гората зад фермата на Гарик долиташе равномерно бучене на машините, с които Боби и Гардънър продължаваха да копаят.

Всички останали сякаш бяха потънали в тежка дрямка.

12

Рут обаче не спеше, а си мислеше за шума, дето идваше откъм къщата на Боби Андерсън (вътре в себе си тя вече не наричаше това място фермата на стария Гарик), както и за самата Боби Андерсън.

От известно време насам в Хейвън съществуваше нещо като единен център на познанието или колективен мисловен процес, споделян от цялото население на градчето. Само преди месец Рут би назовала подобна идея лудост, ала сега тя бе неоспорим факт. Знанието присъстваше и се проявяваше също като онези шушнещи гласове в главата ѝ.

И част от него ѝ казваше, че цялата работа е тръгнала от Боби.

Макар и неумишлено, тя бе поставила началото на всичко. А сега двамата с приятеля ѝ (за Рут той беше абсолютно непроницаем, познаваше го просто, защото го бе виждала да седи вечер заедно с Боби на верандата ѝ) работеха неуморно по четиринайсет часа на ден, с което още повече влошаваха положението. Всъщност Рут не смяташе, че приятелят на Боби наистина разбира какво върши. Според нея той някак си съумяваше да стои извън колективната мрежа.

Интересно как така влошаваха положението?

Рут не знаеше. Дори нямаше никаква представа с какво точно се занимават. Достъпът до това бе блокиран не само за нея, а и за всички в Хейвън. По-нататък щяха да разберат, но нямаше да го научат, а просто щяха да „станат“, точно както по едно и също време бе дошла и секнала едновременната менструация на всички жени между осем и шейсет годишна възраст в градчето. Рут само знаеше, че цялата работа е свързана с разкопките на онова място. Един следобед тя задряма и ѝ се присъни, че Боби и приятелят ѝ от Троя разкопават някакъв гигантски сребърен цилиндър с диаметър около седемдесет метра. С отстраняването на пръстта се виждаше, че от центъра му, като зърно на гръд, се подава друг, значително по-малък цилиндър, върху който са изписани знаците „плюс-минус“. След малко Рут се събуди и разбра, че е сънувала огромна алкална батерия, заровена между камънаците в земята зад къщата на Боби. Батерия, по-голяма и от мандрата на Франк Спрус.

От една страна Рут съзнаваше, че каквото и да разкопаваха Боби и приятелят ѝ в гората, то не би могло да бъде никаква батерия, но от друга — тя бе абсолютно убедена, че става дума „тъкмо“ за това. Явно Боби бе попаднала на някакъв изключително мощен енергиен източник, който буквално я приковаваше към себе си. Ето каква беше силата, която едновременно наелектризираше и сковаваше целия град. Силата, която ставаше все по-осезаема и непреодолима.

Умът ѝ прошепна: „Не се занимавай с това. Да става каквото ще. Обичаха те, Рут, поне то е вярно. Гласовете им звучат в главата ти като шумолене на есенни листа, но ветрецът ги завихря в циклон; чуваш ги и макар понякога да са смътни и неясни, знаеш, че не лъжат. Повярвай им, когато ти казват, че са те обичали и още те обичат. Но ако се забъркаш в това, което става, ще те убият, Рут. Тебе, а не приятеля на Боби, който в известен смисъл е недосегаем, понеже не му се чуват

гласове и не «става», освен когато е пиян. Точно това казва и гласът на Боби: «Гард става пиян». А с останалите внимавай, Рут. Не им се бъркай, защото ще те убият... Нежно, с любов. Затова стой настрана. Нека правят, каквото искат“.

Да, но в такъв случай градът ѝ щеше да бъде унищожен. Не променен, както ставаше с името му, и не унижен, както навремето го бе унижил оня сладкодурен проповедник, а „унищожен“. И Рут също щеше да погине с него, понеже тайнствената сила вече я разяждаше. Усещаше го в себе си.

В такъв случай какво ще правиш?

Засега нищо. Нещата биха могли и сами да се оправят. В момента по-важно беше дали няма как да предпази собствените си мисли от външно влияние.

Рут започна да експериментира със скоропоговорки: „Чичковите червенотиквеничковчета. Крал Карл и кралица Клара крали кларинети. Шише се суши на шосе“. След няколко опита тя установи, че може с лекота да задържа непрекъснато една от тях в дъното на съзнанието си. После отскочи до търговския център и си купи малко прясна царевича и кайма за вечеря, а на излизане размени няколко любезни думи с касиерката Мадж Тилетс и с Дейв Рътлидж, който си седеше на обичайното място до входа на магазина и както винаги плетеше без да бърза стол от тръстика с възлестите си и сковани от артритата ръце. Само дето старият Дейв напоследък изобщо не изглеждаше толкова възрастен, колкото бяха свикнали да го виждат. Ни най-малко.

И двамата я изгледаха някак предпазливо и тревожно, дори смаяно.

Чуват ме, ама не много добре... Заглушавам ги! Ура!

Рут не знаеше доколко успешно се справя, пък и не биваше да се осланя напълно на своя ход, но той все пак действаше. Това обаче не означаваше, че те не могат да четат мислите ѝ, особено ако няколко души се свържеха в мрежа и вкупом атакуваха нейния мозък, а тя допускаше тъкмо такава възможност. Но най-важното беше, че е постигнала нещо: че в доскоро празния ѝ колчан вече имаше една стрела.

Същата съботна вечер Рут реши да изчака до вторник на обяд, което правеше още около шейсет часа. Ако положението се влошаваше все така, щеше да отиде в щатската полиция в Дери при някой от

старите приятели на покойния ѝ съпруг — Монстър Дуган например — и да разкаже какви неща стават на шейсет километра от тях по шосе 9.

Планът не беше от най-добрите, но друг нямаше.

После Рут Маккосланд заспа.

Присъניה ѝ се заровени в земята батерии.

ШЕСТ

РУТ МАККОСЛАНД: КРАЙ

1

От плана на Рут не излезе нищо заради изчезването на Дейвид Браун. След това тя просто не можеше да напусне градчето. Защото Дейвид го нямаше и всички го знаеха... ала знаеха и това, че момченцето някак си все още продължава да се намира в Хейвън.

По време на „ставането“ винаги идва един момент, който може да се нарече „танца на заблудата“. В Хейвън този момент настъпи с изчезването на Дейвид Браун и започна да се разгръща в процеса на издирването му.

Рут тъкмо слушаше местната емисия новини, когато телефонът ѝ иззвъня. Обаждаше се Мари Браун. Беше изпаднала в истерия и почти не ѝ се разбираше какво говори.

— Успокой се, Мари — рече ѝ Рут и вътрешно се похвали, че вече е вечеряла, защото се очертаваше сериозна работа.

Отначало от думите на Мари единствено ѝ стана ясно, че с детенцето ѝ Дейвид се е случило нещо неприятно по време на някакво детско представление в задния двор, а Хили бил в шок...

— Дай ми Брайънт — помоли я Рут.

— Но ще дойдеш! Обещай ми, че ще дойдеш! — ридаеше Мари. — Моля те, Рут, ела, преди да е мръкнало. Все още има време да го намерим, знам го!

— Разбира се, че ще дойда — отвърна Рут. — Но по-добре ми дай Брайънт.

Брайънт също беше замаян, но поне можа да обясни какво се е случило. Цялата работа звучеше доста налудничаво, но нима нещо в Хейвън вече можеше да я учуди? След представлението публиката си тръгнала, останали само Хили и Дейвид да разчистят и приберат реквизита. После Дейвид изчезнал, а Хили припаднал и по-късно не помнел нищо от станалото преди това. Само повтарял, че като види

Дейвид ще му подари всичките си пластмасови войничета, но не знаел защо го казва.

— Най-добре е да дойдеш веднага — завърши Брайънт.

На излизане, преди да се качи в колата, Рут спря за малко и хвърли поглед пълен с омраза към главната улица на Хейвън. „Сега пък какво направихте?“ рече си тя. „Какво направихте, по дяволите?“

2

Рут бързаше, защото до залез-слънце оставаха два часа. Тя веднага събра Брайънт, Ев Хилман, Джон Голдън от отсрещната къща и Хенри Апългейт, бащата на Барни в задния двор на къщата. Мари също искаше да се присъедини към групата на търсачите, но Рут настоя тя да остане при Хили. В сегашното си състояние щеше повече да им пречи, отколкото да помага. Родителите, разбира се, веднага бяха претърсили наоколо, но повърхностно и панически, пък и за себе си бяха убедени, че Дейвид по всяка вероятност е прекосил пътя и е навлязъл в отсрещната гора, затова и търсенето им бе по-скоро хаотично и безцелно мотаене насам-натам.

От притеснените им лица и разпокъсаните думи Рут научи това-онова, но най-много разбра от умовете им.

Това бяха два вида умове: човешки и чужди. В процеса на „ставането“ винаги се стигаше до момент, когато то можеше да се изроди в шизофренична полуда, докато човешкото съзнание се отбраняваше срещу опитите на чуждия разум да го обсеби и завладее. Така се стигаше до принудителното приемане и до танца на неистината.

В този смисъл началото можеше да бъде поставено от Мейбъл Нойс, но нея никой не я обичаше чак дотам, че да танцува. Виж, със семействата Хилман и Браун работата беше точно обратната. И двата рода се кореняха дълбоко назад в историята на Хейвън, хората ги обичаха и уважаваха.

Пък и в края на краищата Дейвид Браун беше съвсем малко дете.

Колективната мрежа на човешкия ум, или така да се каже Рут-съзнанието, си мислеше: „Може пък да се е наврял сред треволяка зад къщата и да е заспал. Това е далеч по-вероятно, отколкото идеята на

Мари, че се е загубил в гората, тъй като за да иде в гората трябва да прекоси пътя, а Дейвид е бил послушно момче. Поне за това всички са единомислени. Непрекъснато са му повтаряли никога да не пресича сам шосето. Затова може да се сметне, че едва ли е в гората“.

— Ще претърсим ливадата и полето зад къщата метър по метър — рече Рут. — И няма само да се разхождаме, ами ще се взираме внимателно.

— И ако не го открием? — Очите на Брайънт я гледаха разтревожено и умолително. — Какво ще правим тогава, а, Рут?

Не беше нужно дори да му отвърща, трябваше само да си го помисли. В случай че не успееш да намерят Дейвид скоро, тя щеше да телефонира на още хора и с фенерчета и мегафони всички щяха да се отправят към гората, за да разширят претърсвания район. А ако не откриеш Дейвид до другата сутрин, Рут смяташе да се обади на Орвал Дейвидсън от Юнити и да го накара да доведе копоите си. Цялата тази процедура бе позната на почти всички, тъй като мнозина от жителите на Хейвън бяха редовни участници в разни спасителни групи, особено по време на ловния сезон, когато гората бъркаше от неопитни външни ловци, помъкнали едрокалибрени двуцевки и накончени в новинички луксозни спортни облекла. Някои от тях често се губеха, но обикновено ги намираха живи и здрави, най-много да бяха гладни и сконфузени.

Рядко се случваше да ги открият мъртви.

Рядко се случваше и да не ги открият въобще.

Сега също всички знаеха, че няма да намерят Дейвид Браун и го знаеха още дълго преди да почнат да го търсят. Умовете им се бяха свързали в мрежа веднага след пристигането на Рут. Беше някаква инстинктивна реакция, неволна като примигването с клепач. Вървяха и търсеха Дейвид със свързани в едно умове. Мислите им се обединиха в толкова силен хор, че в радиус от сто километра, където и да се намираще Дейвид, той сигурно би притиснал главата си с ръце и би извикал от болка. Иначе би ги чул поне от петстотин километра и щеше да знае, че го търсят.

Не, Дейвид Браун в никакъв случай не се беше загубил. Той просто... *не бе там*.

Но понеже това се знаеше от томичукалата, а търсачите все още се мислеха за „човешки същества“, ето как те подхващаха танца на

неистината.

Просто „ставането“ изискваше многобройни лъжи.

А онази от тях, която всички си повтаряха, че уж не са се променили изобщо, беше най-голямата.

Това също им бе добре известно. Дори и на Рут Маккосланд.

3

Към осем и половина, когато здрачът вече се превръщаше в нощ, петимата търсачи бяха нараснали на дванайсет. Новината се разпространяваше бързо, дори „ненормално“ бързо. Първо претърсиха всички дворове и ливади откъм къщата на Хили, като почнаха от импровизираната сцена на магическото представление (Рут лично пропълзя отдолу с електрическо фенерче в ръка, защото смяташе, че ако Дейвид Браун изобщо е някъде наблизо, той явно е заспал там, ала видя само изпотъпкана трева и усети някаква особена миризма на електричество, която чак я накара да сбърчи нос от погнуса) и после разшириха обхвата навън към гората.

— Мислиш ли, че е отишъл в гората, Рут? — запита Кейси Тремейн.

— А къде иначе? — уморено отвърна тя.

Главата я болеше отново. Дейвид просто
(не беше там)

бе толкова в гората, колкото и президентът на Съединените американски щати. Все едно...

А в дъното на съзнанието й скоропоговорките се надпреварваха като катерички в затворено колело.

В мрака тя видя как Брайънт Браун внезапно закри лицето си с ръка и се извърна встрани. Настъпи неловка тишина, после Рут рече:

— Ще ни трябват още хора.

— От щатската полиция ли, Рут? — попита Кейси.

Всички я гледаха със сериозни и непроницаеми изражения.

(недей, Рут, недей)

(не викай външни хора, ние ще се погрижим)

(не ни трябват външни хора, докато)

(докато си сменяме кожата)

(и „ставаме“)

(ако е в гората, ще го чуем да вика)

(не ни трябва външни хора, Рут, ш-ш-шт, недей)

(всички те обичаме, ама без външни хора)

Гласовете кънтяха в главата ѝ и сякаш изпълваха околния влажен мрак. Рут виждаше само очертанията на телата и бялото на лицата, които дори не ѝ приличаха на човешки. „Интересно дали все още има някой със здрави зъби?“ истерично си рече Рут Маккосланд.

Тя отвори уста, като си мислеше, че сигурно ще изпищи, но поне за нея гласът ѝ прозвуча напълно нормално. В главата ѝ скоропоговорките

(Крал Карл и кралица Клара крали кларинети)

препускаха по-бързо от всякога.

— Рано е още да се обръщаме към щатската полиция, нали, Кейси?

Кейси я погледна озадачено, после каза:

— Това ти го решаващ, Рут.

— Добре тогава — рече тя. — Хенри, Джон и вие останалите. Искам да съберете петдесет души, които познават гората. Кажете им да дойдат с електрически фенерчета, иначе няма да ги допусна да участват в претърсването, че току-виж и някой от тях се изгубил.

Рут говореше и усещаше как увереността ѝ се връща, а страхът отслабва. Всички я гледаха с уважение.

— А аз ще се обадя на Адли Маккийн и Дик Алисън — продължи тя. — Брайънт, върни се у вас и кажи на Мари да свари много кафе. Очертава се безсънна нощ, ще имаме много работа.

Хората се разпръснаха. Онези, които трябваше да се обаждат по телефона, се отправиха към къщата на Хенри Апългейт. Тя беше по-отдалечената, ала на никой не му се щеше да се връща в дома на Дейвид Браун, тъкмо когато Брайънт щеше да обяснява на жена си, че според Рут Маккосланд четири годишният им син най-вероятно се е загубил

(не беше там)

в неизбродимата гора.

Рут пак се почувства отпаднала. Щеше ѝ се да може някак да убеди себе си, че просто полудява, нищо друго. Тогава всичко би било далеч по-лесно.

— Рут?

Тя се извърна. Наблизо стоеше Ев Хилман, притеснен и уплашен. Побелялата му коса се развяваше около измъченото му лице.

— Хили отново изпадна в несвяст. Очите му са отворени, но...

— Ев потръпна.

— Съжалявам — рече Рут.

— Ще го откарам в болницата в Дери. Брайънт и Мари предпочитат да останат тук, за да помагат в търсенето.

— А защо не повикаш доктор Уоруик?

— Предпочитам в Дери.

Ев я гледаше без да мига. Очите му бяха зачервени и избелели, почти безцветни, ала в тях нямаше никаква налудничавост. Рут изведнъж установи, *че почти не може да чете мислите му* и това така я развълнува, че вълнението ѝ чак я блъсна в главата. Каквото и да ставаше тук в Хейвън, Ев също както и приятелят на Боби, не вземаше участие в него. За някои неща той се досещаше, други усещаше, но нямаше нищо общо с тях.

Възбудата ѝ се превърна в завист.

— Според мен Хили ще се чувства по-добре извън града — продължи Ев. — А ти как мислиш, Рути?

— Съгласна съм — бавно отвърна тя.

Мислеше си за онези гласове в главата ѝ и за това как Дейвид не беше там, но после се насили и прогони тази нелепа идея. *Нищо подобно!* Все пак, интересно дали гласовете бяха човешки? Бяха. Бяха, ама сега...

— Прав си — добави Рут. — Предполагам, че така ще е по-добре за него.

— Можеш и ти да дойдеш с нас, Рути.

Тя го изглежда мълчаливо, после попита:

— Да не би Хили да е направил нещо, Ев? Виждам името му в главата ти, примигва като неонов надпис.

Той вдигна поглед към нея без ни най-малко да е изненадан от факта, че именно тя — здравомислещата Рут Маккосланд — или чете мислите му, или си внушава, че го прави.

— Може. Вцепенението, в което е изпаднал, сякаш се дължи на някоя негова постъпка, за която той сега съжалява. Но и така да е, пак

съм сигурен, че не е виновен. Нещо става в Хейвън и оттам идва цялата работа, Рут.

Някъде отзад се захлопна врата. Рут се обърна и видя, че от къщата на Апългейт излизат няколко души и тръгват към тях. Ев също се озърна, после пак погледна Рут.

— Ела с нас, Рут.

— И да зарежа града си? Не мога, Ев.

— Добре. А ако Хили си спомни нещо...

— Ще ми се обадиш — завърши думите му тя.

— Стига да мога — изсумтя Ев. — Защото нещата отиват на зле.

— Знам — отвърна Рут. — Знам.

— Идват, Рут — намеси се дошлият Хенри Апългейт и изглежда Ев Хилман с хладен и подозрителен поглед. — Повикахме все добри хора.

— Чудесно — рече Рут.

Ев отвърна на изпитателния поглед на Апългейт, после мълчаливо се отдалечи. Час по-късно, докато Рут организираше и разпределяше групите за първото обхождане на гората, тя видя как очуканият валиант на Ев се измъкна от двора на Брайънт Браун и свърна по шосето към Бангор. На седалката до Ев седеше малката тъмна фигурка на Хили, неподвижна като манекен в магазин за облекла.

„Желая ви късмет и на двамата“, помисли си Рут. Нея също я измъчваше непреодолимото желание да се махне от това кошмарно място.

Когато колата на стареца изчезна зад първия хълм, Рут се огледа и видя двайсетина мъже и пет-шест жени, застанали от двете страни на пътя, които просто си стояха и я гледаха.

(с обич)

На нея отново ѝ се стори, че телата им се променят и губят своите човешки очертания: те просто „ставаха“ и се превръщаха в нещо, за което тя дори не смееше да си помисли. Променяше се и Рут...

— Какво сте ме зяпнали! — кресна им тя малко прекалено пронизително. — Хайде, да вървим да търсим Дейвид Браун!

Не го намериха нито тази нощ, нито в понеделник, който също се оказа безумно зноен и задушен ден. Към търсачите се бяха присъединили Боби Андерсън и приятелят ѝ, така че бученето на земекопните машини зад фермата на стария Гарик вече не се чуваше, поне за известно време. Приятелят Гардънър не изглеждаше никак добре: беше блед и го мъчеше силен махмурлук. Отначало Рут не вярваше, че той ще може да изкара целия ден с тях и смяташе да го отстрани от групата на търсачите, защото беше почти сигурна, че Гардънър няма да издържи и ще заспи някъде по пътя, но човекът излезе упорит и вървя с тях през цялото време.

Самата Рут също бе на края на силите си. Към умората ѝ от издирването на Дейвид Браун се добавяха и усилията да устои на неуловимите промени, които настъпваха в нейното съзнание.

Бе успяла да подремне едва в ранните часове на понеделнишкото утро, после отново излезе и пак започна да се налива с кафе и да пуши цигара след цигара. Вече ѝ беше съвсем ясно, че не бива да разчита на външна помощ. Иначе който и да дойдеше, щеше веднага да разбере, че в Хейвън става нещо странно и вниманието на външните лица безспорно би се насочило именно към тези особености, а изгубеното момченце щеше да остане на заден план.

Знойният задух продължи и след залез-слънце. По едно време се чуха далечни гръмотевици, но не заваля, нито полъхна ветрец. По небето проблеснаха светкавици и изчезнаха. В храсталаците и шубраците монотонно бръмчаха комари. Под краката на търсачите пукаха сухи съчки, а мъжете тихо ругаеха, докато се препъваха в тъмнината или залитаха по неравния терен. Лъчите на фенерчетата им се лутаха безцелно насам-натам. Сред групата се усещаше някаква трескавост, но липсваше сплотеност и дори още преди да настъпи утрото на вторник вече имаше няколко случая на сбивания помежду им. Безмълвното общуване сякаш не носеше мир и разбирателство в Хейвън, а точно обратното. Рут полагаше отчаяни усилия да поддържа темповете на издирването.

Малко след полунощ, тоест в ранните часове на вторник сутринта, светът изведнъж се отдръпна от нея, подобно на огромна риба, която, както си седи лениво и неподвижно, изведнъж махва с опашка и след миг вече я няма. Като на филм Рут видя как фенерчето се изплъзна от ръката ѝ и падна на земята. Горещата пот, обливаща

лицето ѝ, внезапно стана студена, а непрестанната болка в главата ѝ сякаш избухна. Рут дори чу звука от експлозията, все едно че в центъра на мозъка ѝ някой бе дръпнал халката на граната, после буквално видя как някакви ярки крепдешинени ленти пробягаха през преплетените сивкави каналчета на малкия ѝ мозък. Краката ѝ омекнаха, тя залитна и падна в храсталака. На светлината на фенерчето се виждаха дълги и опасни бодили, но кой знае защо на Рут те се сториха по-меки и от пухена възглавница.

Тя опита да извика, но не можа.

Ала всички я чуха.

Към нея се насочиха стъпки. Заподскачаха лъчи на фенерчето. Някой

(Джъд Таркингтън)

се сблъска с някой друг

(Ханк Бък)

и между двамата се разгоря яростна словесна схватка,

(гледай къде ходиш, глупак такъв)

(внимавай, Бък, че ще те прасна с фенерчето)

после мислите им се съсредоточиха върху нея и то с някаква абсолютна и неподправена

(всички ние те обичаме, Рут)

нежност, ала в тази нежност имаше нещо лепкаво, което я ужасяваше. Някакви ръце я подхванаха и я обърнаха по гръб,

(всички те обичаме и ще ти помогнем да „станеш“)

след което я повдигнаха внимателно.

(И аз те обичам, Рут, но недей да спориш и да се съпротивляваш. Само гледай да намериш Дейвид Браун, нищо друго.)

(всички те обичаме, Рут...)

Рут забеляза, че някои от хората плачеха, но други (колкото и да не ѝ се искаше да го признае) ръмжаха и бърчеха устни, точно като кучета преди да се счепкат.

5

Ад Маккийн я откара у дома ѝ, а Хейзъл Маккрийди я сложи да си легне. Рут потъна в мъчителна дрямка, изпъстрена с объркани

сънища, от които когато се събуди във вторник сутринта си спомняше само един: как Дейвид Браун се задушава и умира на някакво място, дето почти нямаше въздух. Момченцето лежеше върху суха и напукана тъмна почва, която почти се сливаше с черното небе, от което блестяха неземно ярки звезди. От устата на Дейвид рухна кръв, а очите му се пръснаха и точно тогава Рут подскочи ужасено и се събуди.

Тя стана и веднага се обади в кметството. Отсреща ѝ отговори Хейзъл, която я осведоми, че почти целият град е излязъл в гората, за да се включи в издирването на Дейвид. Но ако не го намерели до утре... Хейзъл млъкна и не довърши изречението.

Беше вторник, десет часа сутринта, когато Рут отново се присъедини към търсачите. Групата вече бе навлязла петнайсетина километра навътре в гората.

Нют Берингър я погледна и каза:

— Нямаш

(никаква работа тук, Рут)

— ... и това ти е добре известно — завърши гласно мисълта си той.

— Напротив, Нют — отвърна тя с нехарактерна за нея рязкост. — А сега ме остави на мира, защото нямам време за приказки.

Рут остана в гората през целия безкраен и зноен следобед, като викаше с всичка сила името на Дейвид, чак докато не прегракна съвсем. А на мръкване Бийч Джърниган я върна обратно в града. Отзад в камионетката му имаше нещо покрито с брезент, но Рут нито знаеше, нито се интересуваше какво е то. Единственото ѝ желание бе да остане в гората, но понеже силите я напускаха, тя се боеше, че ако припадне отново, никой нямаше да ѝ позволи да участва в по-нататъшното търсене. Затова реши да се прибере за малко вкъщи, да похапне и да поспи пет-шест часа.

Тя влезе в кухнята и си направи сандвич с шунка, после си наля чаша мляко вместо кафето, което всъщност ѝ се пиеше и отнесе малката си вечеря на горния етаж в класната стая. Остави подноса на бюрото и седна да погледа куклите. Те също я зяпаха със стъклените си очи.

„Стига вече смях и игри“, помисли си Рут. „Часът започва, всичко спри. Който покаже език и зъби...“

Мисълта ѝ заглъхна.

По едно време тя се сепна и не че точно се събуди, но се върна към действителността и си погледна часовника. После смаяно ококори очи. Бе донесла вечерята си в класната стая към осем и половина и подносът още си стоеше до лакътя ѝ, само че вече беше единайсет и четвърт.

Пък и...

... пък и някои от куклите си бяха сменили местата.

Германското момченце например, облечено в баварско кожено панталонче, вместо да си седи между японката с изящно кимоно и индийката с нейното сари, се беше облегнало на лейди Ефанби. Рут се изправи с разтуптяно сърце и се огледа. Хопи се беше преместила в скута на хаитянския вуду, направен от зебло и с бели кръстчета вместо очи. А руският мужик лежеше по гръб на пода и гледаше в тавана, отметнал назад глава като на труп, току-що свален от бесилката.

Кой ми е разместил куклите? Кой е бил тук?

Тя продължаваше да се оглежда като полудяла и дори всеки момент очакваше да зърне оня побойник Елмър Хейни, изправил се в тъмния ъгъл, където беше бюрото на Ралф, да я гледа и да се хили с тъпата си усмивка. „Нали ти казах, жено, че си само една загубена и нахална путка.“

Нищо. Нямаше никой.

Кой е бил тук? Кой ми е разместил...

Сами се разместихме, скъпа.

Това беше някакво лукаво и ехидно гласче.

Рут машинално посегна към устата си. Очите ѝ щяха да изскочат от ужас. Едва тогава видя едрите и разкривени букви, изписани на черната дъска. Някой ги бе надраскал с такава сила, че тебеширът се беше чупил на няколко пъти, което се виждаше от търкалящите се в улея на дъската парчета.

ДЕЙВИД БРАУН Е НА АЛТАИР-4.

Какво? Какво? Какво значи...

„Значи, че е твърде далеч“, каза Хопи и изведнъж от ватените ѝ пори изби зеленикава светлина. Рут я гледаше вцепенена от ужас, а дървеното лице на куклата зловещо ѝ се ухили до ушите. От устата

изпадна умрял щурец и сухо тропна на пода. *Твърде далеч, твърде далеч, твърде далеч...*

„Не! Не вярвам!“ изпищя Рут.

Целият град, Рут... е отишъл твърде далеч... твърде далеч... твърде далеч...

Не!

Изгубен... изгубен...

Очите на картонената кукла Грейнър внезапно се изпълниха със същия зеленикав огън. „И ти си изгубена“, рече куклата. „Вече си полудяла досущ като останалите, а Дейвид Браун ти е само повод да си тук...“

Не...

Всичките ѝ кукли мърдаха неспокойно, а зеленото пламъче прескачаше от една на друга, докато цялата класна стая не започна да припламва и Рут ужасено си представи, че се намира във вътрешността на някакъв призрачен изумруд.

Гледаха я със стъклените си очи и тя най-сетне проумя защо навремето куклите ѝ толкова бяха уплашили малката Едуина Търлоу.

Лукави и потайни, гласчетата им шумоляха и ѝ нашепваха... но те бяха и гласовете на града. Това Рут Маккосланд го знаеше много добре.

Дори си мислеше, че вероятно става дума за последните частици здрав разум, останали в града... и в нея.

Нещо трябва да се направи, Рут. Говореше ѝ порцелановата китайска кукла и по устните ѝ се стичаше огън, но гласът принадлежеше на Бийч Джърниган.

Трябва да предупредиш някого. Това вече беше гумената френска кукла, ала с гласа на Хейзъл Маккрийди.

Да, ама никой няма да те пусне извън града, Рут. Думите дойдоха откъм куклата на Никсън, чиито два пръста бяха вдигнати във формата на знака „V“, ала всъщност говореше Джон Ендърс от прогимназията. *Могат, но ще сбъркат.*

Всички те обичат, Рут, но опитай ли да напуснеш града, веднага ще те убият. Знаеш го, нали? Това бе Кюпай, чиято гумена глава приличаше на обърната обратно сълза, а гласът беше на Джъстин Хърд.

Трябва да дам някакъв знак.

Правилно, Рут. Знак и ти знаеш как...

Използвай ни нас, ние ще ти покажем...

Тя залитна и отстъпи, после вдигна ръце към ушите си, сякаш да прогони гласовете. Лицето ѝ бе цялото разкривено от ужас. Най-много се уплаши от това, че изобщо може да сметне тези гласчета за последните остатъци на здравия разум. Сега вече беше сигурна, че всичката лудост на Хейвън е тук, право пред нея.

Знак, точно така. Ще ти покажем какво да направиш, Рут. Ние знаем, а ти ИСКАШ да знаеш. Кметството, Рут... Часовниковата кула...

Шумолящите гласчета внезапно подеха напева: *Кметството, Рут! Да! Да! Това е! Кметството... Кметството... Да!*

Стига! изпищя тя. Стига, стига! Моля ви...

След това, за първи път откакто на единайсет години припадна, след като спечели онова надбягване на една миля, организирано от методистката църква, Рут Маккосланд отново загуби свят.

6

По някое време през нощта тя се поразмърда и замаяно слезе в спалнята, без да посмее да погледне назад. Боеше се. Главата ѝ пулсираше като след препиване, което ѝ се беше случвало веднъж-дваж, когато си бе позволявала да изпие някоя и друга чашка в повече. Освен това Рут смътно усещаше как старата викторианска къща се поклаща и проскърцва подобно на дървена шхуна, попаднала на силно вълнение. Всъщност, докато бе лежала безчувствено на пода в класната стая, над централните и източните райони на Мейн беше бушувала страхотна гръмотевична буря. Откъм северозапад в цяла Нова Англия бе нахлул студен фронт, който най-после успя да измести неподвижно заседналата от десетина дни влажна жегата. Тази рязка промяна във времето се придружаваше от незапомнени гръмотевични бури, най-силните от които не засегнаха Хейвън, но въпреки това градчето остана без електроснабдяване в продължение на няколко дни.

Прекъсването на електричеството обаче не беше кой знае каква трагедия, понеже Хейвън вече си имаше собствено уникално енергозахранване. В случая най-важното нещо бе промяната на

времето. Когато тя настъпи, Рут съвсем не беше единствения човек в градчето, събудил се посред нощ с непоносимо главоболие.

Всички, от най-възрастния до най-младия жител на Хейвън, отвориха очи с едно и също усещане, а през това време ураганните ветрове гонеха задушния въздух на изток към океана и го разкъсваха на дребни и безобидни повеи.

7

Рут спа до един часа на обяд в сряда. Когато се събуди, главата още я понаболяваше, но тя взе два аналгина, така че към пет следобед вече се чувстваше съвсем наред. Вярно, имаше лека мускулна треска и тялото ѝ бе някак сковано, но това бяха все дреболии в сравнение с нещата, които я тормозеха от началото на юли, затова и не можаха да помрачат доброто ѝ настроение. Дори и притесненията за Дейвид Браун останаха на заден план.

На главната улица ѝ направи впечатление, че всички минувачи, с които се разминаваше, гледаха някак особено, все едно че току-що се бяха отърсили от влиянието на приказен магьосник.

Рут се запъти към кабинета си в сградата на кметството, като през цялото време се наслаждаваше на лекия ветрец, който си играеше с косите ѝ и гонеше малки облачета по кристалната синева на небето, сякаш вече бе настъпило циганското лято. На полето зад училището някакви деца пускаха хвърчило и тя чак се засмя от възторг.

В кабинета си обаче Рут мигновено забрави за смеха и побърза да свика на съвещание тримата общинари на Хейвън, заедно с кмета и Брайънт и Мари Браун. Първата ѝ работа беше да им се извини, че още не е уведомила щатската полиция за изчезването на момченцето, защото смятала, че ще го открият бързо, най-много до следващия ден, ако не още същата вечер. Тя добре разбираше, че нищо не я оправдава, ала нека поне всички знаят защо не го е сторила. После Рут добави, че това е най-голямата грешка, която е допуснала за целия си мандат като констабъл на Хейвън и никога няма да си я прости, особено ако се окаже, че Дейвид Браун е сериозно пострадал.

Брайънт я слушаше и мълчаливо клатеше глава. Изглеждаше изнурен и замаян. А Мари се пресегна през масата и хвана ръката ѝ.

— Няма защо да се обвиняваш, Рут — тихо рече тя. — Има и други причини. Всички ги знаем, нали? — Останалите кимнаха.

„Вече не мога да им чета мислите“, внезапно установи Рут, но тъкмо тогава нещо ѝ пошушна: „А нима някога си могла, Рут? Наистина ли? Не беше ли това по-скоро халюцинация, породена от притесненията ти за Дейвид Браун?“.

Можех, можех.

Да повярва, че е било халюцинация, щеше да опрости нещата, но нямаше да бъде вярно. Освен това сега Рут изведнъж усети и нещо друго: „въпреки всичко тя все още долавяше чуждите мисли“. Беше като далечно бучене, както когато си допрял до ухото си раковина, за което децата казват, че е шумът на морето. Тя не знаеше какви точно са мислите им, но ги чуваше. Интересно дали и те я чуваха?

„ЧУВАТЕ ЛИ МЕ?“ с всичка сила кресна Рут наум.

Ръката на Мари Браун сепнато подскочи към слепоочието ѝ, сякаш я бе пронизала остра болка. Нют Берингър се намръщи, а Хейзъл Маккрийди, която дращеше нещо в бележника пред себе си, вдигна поглед, все едно че Рут бе проговорила гласно.

Ясно. Чуват ме.

— Както и да е. Станалото, станало — приключи Рут. — Но сега е крайно време да уведомя щатската полиция. Смятате ли, че е редно да го направя?

При нормални обстоятелства на нея и през ум нямаше да ѝ мине да им задава подобни въпроси. Всъщност ѝ плащаха немалка заплата, за да отговаря на въпроси, а не да пита.

Но сега нещата в Хейвън се бяха променили. Всичко беше различно, независимо от прохладния ветреца и свежия въздух. Много различно.

Погледнаха я с изненада и дори леко възмущение.

Гласчетата в главата ѝ зазвучаха съвсем отчетливо: *Недей, Рут, недей... не ни трябват никакви външни хора... сами ще се справим... без външни хора докато „ставаме“... ш-ш-шт... недей, Рут... ш-ш-шт...*

А навън внезапен повей на вятъра разтърси прозорците на кабинета на Рут и стъклата издрънчаха. Адли Маккийн извърна очи към тях, другите го последваха, после той се усмихна, озадачено и някак криво.

— Разбира се, Рут — каза Адли. — Щом смяташ, че е време да се обадим на щатските полицаи, значи е време. Всички вярваме на преценката ти, нали така?

Останалите кимнаха.

С една дума в сряда следобед времето се беше променило, духаше вятър и издирването на Дейвид Браун бе поето от щатската полиция. Още същата вечер снимката му се появи по всички местни телевизионни канали заедно с телефонен номер, на който хората можеха да се обаждат по всяко време на денонощието.

8

В петък обаче Рут Маккосланд осъзна, че току-що отминалите сряда и четвъртък не бяха нищо друго освен краткотраен отдых по средата на непрекъснат процес. Просто тя се движеше бавно и неотклонно към някаква неземна лудост.

Част от съзнанието ѝ смътно отчиташе този факт и се опитваше да се съпротивлява, но нищо не можеше да спре процеса. Единствената ѝ надежда бе, че в налудничавите гласове на куклите ѝ се съдържаха и известна доза истина.

Сякаш като на кино тя видя как ръката ѝ се протегна към чекмеджето в кухнята и извади най-острия нож — оня, с който обикновено чистеше риба. Взе го и се качи горе в класната стая.

Там още блещукаше прогнилата зеленикава светлина. Светлината на томичукалата. Вече всички в града ги наричаха така, пък и името си го биваше, нали? Така е, съвсем прилично име. Томичукалата.

Дай някакъв знак. В момента можеш да направиш само това, нищо друго. Искат да се отърват от тебе, Рут. Обичат те, ама любовта им е станала убийствена. Нищо чудно да е израз на някакво перверзно уважение, защото всъщност още ги е страх от тебе. Боят се дори и сега, макар и ти вече да си почти толкова луда, колкото всички останали. Може някой да чуе сигнала ти... да го чуе... да го види... да го разбере.

9

На дъската сега имаше някаква тромава и несръчна рисунка на часовниковата кула на кметството, все едно че бе правена от първокласник.

Рут не успя да си свърши работата с куклите в класната стая. Просто призрачното пулсиращо зеленикаво сияние направо я вбесяваше, затова тя ги премести една по една в ъгъла на мъжа си и там им разпори коремите като опитен хирург: и на французойката, и на клоуна от миналия век, и на Кюпай. Не пропусна нито една кукла. После напъха в прорезите някакви дребни устройства, сглобени от малки батерии, проводници, платки от стари калкулатори и картонените цилиндри от рола тоалетна хартия, а след това чевръсто ги заши с дебел черен конец. На бюрото на мъжа ѝ редицата голи кукли бързо растеше и в един момент те започнаха да ѝ приличат на мъртви деца, жертви на масово отравяне, съблечени и ограбени след смъртта им.

От средата на всеки шев се подаваше върхът на картонения цилиндър подобно на някакъв странен телескоп, а тоалетната хартия щеше да служи за насочване и канализиране на силата. Рут нямаше ни най-малка представа откъде е научила всичко това и как точно ѝ е хрумнало да направи устройствата. Познанието ѝ сякаш бе дошло от същото място,

Алтаир-4)

където бе изчезнал Дейвид Браун.

Докато продупчваше с ножа меките им и беззащитни тела, зелената светлина издишаше отвътре като от спукана гума.

(Изпращам сигнал)

чрез убийството на единствените деца, които някога съм имала.

Сигналът. Мисли за сигнала, не за децата.

С помощта на удължителен шнур Рут навърза куклите една за друга във верига, като предварително бе зачистила изолацията от краищата му, а после напъха лъскавия меден проводник във фишека, който бе конфискувала от Гърбушко, четиринайсет годишния син на Бийч Джърниган, горе-долу една седмица преди началото на цялата лудост. (На момчето му викаха Гърбушко, понеже едното му рамо бе малко по-високо от другото.) След това Рут колебливо изгледа празните чинове на класната стая. Вътре все още бе достатъчно светло,

за да се вижда рисунката на часовниковата кула на кметството, която самата тя бе направила през един от онези празни периоди, които сякаш ставаха все по-дълги и по-дълги.

На рисунката стрелките на часовника показваха три часа.

Рут зарязва работата си и отиде да си легне. Заспа сравнително бързо, но сънят ѝ бе мъчителен, тя стенеше и се въртеше неспокойно. А гласчетата продължаваха да звучат в главата ѝ и нашепваха странни и объркани мисли: за отмъщение, за печене на сладкиши, сексуални фантазии, притеснения за необичайния ѝ мензис, нови идеи за непознати устройства и машини, мечти за власт. И всичко ставаше на фона на някакъв почти недоловим нелеп тътен, все едно че през главата ѝ протичаше замърсен до крайност поток, заливащ я с мислите на нейните съграждани, само дето това изобщо не бяха „човешки“ мисли, защото онази част от съзнанието на Рут, която се бе вкопчила упорито в останките от здравия ѝ разум, знаеше истината: гласовете съвсем не принадлежаха на хората, с които тя бе израсла и живяла години наред. Това бяха гласове на чужденци. На томичукалата.

10

В четвъртък на обед Рут вече бе сигурна, че промяната във времето не беше решила нищо.

Щатската полиция пристигна, ала не започна широкообхватно издирване, тъй като от доклада на Рут — подробен и изчерпателен, както винаги — ставаше ясно, че четиригодишният Дейвид Браун не би могъл сам да се отдалечи на по-голямо разстояние, отколкото вече бе претърсено от местните жители, освен ако не е бил отвлечен. Това бе версията, с която трябваше да се заемат сега. Към доклада имаше приложени и топографски карти, изпълнени с ръкописните бележки на Рут, от които се виждаше, че тя бе ръководила издирвателните мероприятия безупречно.

— Направила си всичко както трябва, Рути — каза ѝ Монстър Дуган същата вечер. Беше сбърчил чело толкова силно, че всяка бръчка приличаше на цепнатина от земетресение. — Не си пропуснала нищо. Но трябваше да ни уведомиш по-рано.

— Извинявай, Буч.

— Както и да е — сви рамене той. — Станалото — станало.

— Така е — отвърна тя и се усмихна вяло. Това беше една от любимите фрази на Ралф.

Буч ѝ зададе купища въпроси, само не и онзи, който тя искаше да чуе: „Рут, какво става в Хейвън?“. Всъщност силните ветрове бяха прочистили атмосферата на градчето и никой от пристигналите външни хора не бе забелязал нищо особено.

Ала неприятностите си оставаха. Злата магия продължаваше да действа, сякаш вече нищо не можеше да я спре. Поне така си мислеше Рут и се питаше какво ли би станало, ако в Хейвън изпратят лекарски екип за масов преглед на цялото население. Дали биха установили недостиг на железни минерали у жените или оплешивяващи отпред мъже? Или подобро зрение (особено периферното), плюс внезапна загуба на зъби? А защо не и хора със силно увеличен коефициент на интелигентност: толкова чувствителни, че — ха-ха! — чак могат да ти четат мислите?

В сряда през нощта Рут загуби още два зъба. Единия го намери на възглавницата си в четвъртък сутринта и той ѝ се стори като някакво гротескно жертвоприношение на феята от приказките, а другият го нямаше никъде. Рут допусна, че го е глътнала насън, макар че ѝ беше все едно какво е станало с него.

11

Маниакалната идея да взриви кметството вече се бе превърнала в нещо като отровен бръшлян, здраво обгърнал и обсебил цялото ѝ съзнание. Гласчетата на куклите ѝ го нашепваха като обезумели. В петък Рут направи последен опит да се измъкне от тяхната хватка.

Тя реши да напусне града: в крайна сметка той вече не беше нейният град. Според нея самият факт, че още не го бе напуснала, не можеше да означава нищо друго освен капан, заложен за нея от томичукалата и тя се бе хванала в него, също като Дейвид Браун, все едно беше заек.

Отначало си мислеше, че старият ѝ додж няма да запали, защото те несъмнено щяха да са му направили нещо, но за нейно учудване колата ѝ се оказа в ред.

После си рече, че явно няма да я пуснат да излезе от Хейвън и ще я спрат с безумните си усмивчици и безкрайните внушения *всички ние те обичаме, Рут*. Нищо подобно.

Тя подкара по главната улица и се насочи извън града. Седеше изправена и стискаше волана с побелели кокалчета на пръстите, на устните ѝ бе застинала мрачна усмивка, а в главата ѝ прелитаха

(чичковите червенотиквеничковчета крал карл и кралица клара крали кларинети)

скоропоговорки. Изведнъж усети как погледът ѝ се извъръща към часовниковата кула на кметството

(сигналът, Рут, дай знак)

(експлозията)

(взриви я чак до Алтаир-4, Рут)

и тя се стегна, за да не гледа натам. Идеята за взривяване на кметството, чрез което да привлече вниманието към ставащите в Хейвън неща, беше абсолютно налудничава. Все едно заради бълхата да подпалиш юргана.

Рут се почувства много по-добре, когато тухлената кула се скри от погледа ѝ.

Тя излезе на шосето за Дери и настъпи педала на газта докрай (като се има предвид възрастта му старият ѝ додж се движеше забележително бързо). Чувстваше се като човек, измъкнал се по случайност от бърлогата на кръвожадни лъвове, благодарение не толкова на собствените му усилия, колкото на чист късмет. Въпреки това обаче, докато градчето се отдалечаваше зад гърба ѝ, Рут все още продължаваше да си мисли, че непременно ще започнат да я преследват.

Тя караше и непрекъснато поглеждаше в огледалото за обратно виждане, защото всеки момент очакваше появата на колите на преследвачите. Беше сигурна, че ще искат да я върнат обратно.

Твърде много я обичаха, за да я пуснат да си иде.

Но шосето отзад си оставаше пусто. Нямахше го нито Дик Алисън, подкарал едната от трите пожарни камионетки на градчето, нито Нют Берингър и старият му ментовозелен олдсмобил, нито Боби Тремейн със своя жълт додж чалънджър.

Рут наближи разделителната линия между общините на Хейвън и Албиън и подкара още по-бързо. Колкото повече се доближаваше до

тази линия — за която основателно или не вече си мислеше, че е точката, отвъд която щеше да е спасена — толкова повече последните две седмици ѝ се струваха като някакъв черен и уродлив кошмар.

Няма да се върна. Няма.

Кракът ѝ все повече натежаваше върху педала на газта.

Изведнъж обаче в главата ѝ изплува някакво предупреждение. Вероятно се дължеше на нещо, казано ѝ някога от гласчетата, което подсъзнанието ѝ бе запаметило. Нали от известно време насам мозъкът ѝ се пълнеше с всякаква информация, както насън, така и наяве. Точно когато пред нея се появи табелата с надписа

А
Л
Б
И
Ъ
Н

кракът ѝ отпусна газта и стъпи върху спирачката. Педалът хлътна почти докрай, преди да окаже някакво въздействие, защото през последните четири години никой не го беше регулирал. Рут свърна вдясно и отби върху банкета. Зад нея се вдигна облак прах, бял и сух като костено брашно. Вятърът отново бе престанал и въздухът около Хейвън пак беше замрял в предишната си неподвижност. Рут си рече, че вдигнатият от нея прахोляк вероятно няма скоро да се уталожи.

Сграбчила волана с две ръце тя седеше и се чудеше защо е спряла.

Чудеше се. Почти знаеше. Започваше

(да „става“)

да схваща. Да се досеща.

Барьера? За това ли си мислиш? Че са поставили бариера на пътя, така ли? Че са превърнали целия Хейвън в мравуняк, върху който са сложили похлупак? Глупости, Рут! Пълни глупости!

Само че си беше точно така. Доказваше го не само простата логика и опитът ѝ, но и сетивата ѝ също го долавяха. А докато седеше

в купето и слушаше ленив джаз (от някаква студентска станция с малък обхват, излъчваща от Бъргенфилд, Ню Джърси) покрай нея мина камион пълен с пилета, най-вероятно на път към Дери. Миг по-късно в обратната посока профуча шевролетът на Нанси Вос. Отзад на бронята му имаше лепенка, на която пишеше „ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ ИЗПОЛЗВАТ САМО ПРЕПОРЪЧАНА ПОЩА“.

Нанси изобщо не погледна към Рут, просто си караше по пътя. Очевидно отиваше в Огъста.

Виждаш ли? Нищо не ги спира, помисли си Рут.

Така е, рече някой в главата ѝ. Това за тях не важи, Рут. Важи само за тебе, за приятеля на Боби Андерсън и може би за още един-двама други. Ако не вярваш, опитай, за да видиш какво ще стане. Подкарай с осемдесет километра в час и само гледай как ще спреш. Иначе всички те обичаме и ще ни е много неприятно да наблюдаваме какво ще ти се случи, ама не сме в състояние да го предотвратим. Няма как.

Вместо да подкара, тя излезе от колата и отиде до крайпътната табела на разделителната линия. Сянката ѝ се мъknеше по петите, а жаркото юлско слънце я удряше право в главата. Откъм къщата на Боби се дочуваше неясният, но неспирен грохот на машините. Пак копаеха. Ваканцията на Дейвид Браун свърши. Рут усещаше, че всички се приближават до... до нещо. Обхвана я някаква неясна паника.

Тя наближи табелата, отмина я и продължи да върви... В сърцето ѝ се промъкна дива надежда. *Беше напуснала Хейвън. Вече се намираще на територията на Албиън.* Само след миг и щеше да се затича към най-близката къща, към най-близкия телефон. Рут

... забави крачка.

По лицето ѝ се изписа удивление, което постепенно премина в избистрена и ужасяваща сигурност.

Ставаше ѝ все по-трудно да върви напред. Самият въздух сякаш се бе превърнал в пружина, която опъваше кожата по челото и скулите ѝ и я притискаше в гърдите.

Рут наведе глава и продължи. От усилието устните ѝ се бяха разкривили в грозна гримаса, по шията ѝ изскочиха жили. Приличаше на жена, вървяща срещу ураганен вятър, макар и листата на дърветата от двете страни на шосето да висяха отпуснато. В момента тя изпитваше почти същото чувство като Гардънър, когато той опита да

бръкне в специалния бойлер на Боби Андерсън. Струваше й се, че целият път е блокиран от някакъв невидим чорапогащник, направен по мярката на древногръцките титани. „Вярно, чувала съм за съвършено прозрачни чорапогащници“, истерично си помисли Рут, „но това наистина е нелепо“.

От силния натиск гърдите започнаха да я болят. Внезапно краката й взеха да се хлъзгат по настилката на шосето. Паниката съвсем я сграбчи. Явно бе достигнала и леко задминала онази точка, откъдето започваше еластичното съпротивление на невидимата бариера и сега то я връщаше обратно.

Рут опита да се обърне, за да се измъкне от лепкавата сила, но загуби равновесие и отскочи назад пряко волята си, зяпнала от изненада. Все едно че се беше блъснала в гигантски гумен балон.

Краката й за миг се откъснаха от земята, тя полетя и падна на колене, като при това се ожули здравата и си скъса роклята. После се изправи, простена леко от болка и се върна в колата.

Седя вътре поне двацет минути, та охлузеното малко да я отпусне, като гледаше вяло профучаващите и в двете посоки на шосето коли и камиони. По едно време на велосипеда си с въдица в ръка покрай нея мина и Ашли Рувъл, който я видя и вдигна ръка за поздрав.

— Привет, госпожо Маккосланд — изфъфли бодро той и се усмихна широко.

Във фъфленето му няма нищо странно, отпаднало си рече Рут, като се има предвид, че момчето е останало съвсем без зъби. Тя обаче не успя да потисне хладната тръпка, побила я от следващите думи на Ашли:

— Всички ние много ви обичаме, госпожо Маккосланд...

Тя поседя още малко, после запали, направи обратен завой и пое през знойната тишина обратно към Хейвън. Докато караше по главната улица към дома си, й се струваше, че твърде много хора я заглеждат с някакви лукави искрици в очите си.

Рут вдигна поглед към огледалото за обратно виждане и видя в него очертанията на часовниковата кула, която се намираще в началото на късата главна улица на градчето.

Стрелките на часовника приближаваха три часа.

Тя спря пред къщата на Уенди Фанин, паркира небрежно и остави двигателя да работи на празни обороти, без да вади контактния

ключ. На арматурното табло пред нея глуповато просветваше червена лампичка, а Рут седеше отпуснато на седалката и унесено гледаше в огледалото за обратно виждане. Когато дойде на себе си, часовникът на кулата тъкмо отмерваше шест. Беше загубила три часа... и още един зъб. Пропиляното време го нямаше никакво, но зъбът — резец — се търкаляше в скута ѝ.

12

По-късно куклите ѝ говориха през цялата нощ и Рут си помисли, че нищо от онова, което ѝ казаха, не би могло да се нарече чак пълна лъжа... И това бе най-ужасното от всичко. Тя седеше в противното им зеленикаво присъствие и слушаше лунатичните им разкази.

Те ѝ обясниха, че тя с пълно право смята, че полудява. Ако се направела рентгенова снимка на мозъка ѝ, или на мозъка на който да е друг жител на Хейвън и после я покажели на произволен невролог, той сигурно начаса би побягнал от ужас. Просто мозъкът ѝ се изменял. „Ставал“.

Зъбите ѝ, пардон — бившите ѝ зъби, също „ставали“. И очите. Нима не вижда, че цветът им се променя? Точно така: вече не са тъмнокафяви, а изсветляват. Онзи ден например в „Хейвън Лънч“ забелязала ли е какво е станало с яркосините очи на Бийч Джърниган? И те се променят и придобиват светлокафяв цвят, досущ като нейните...

Светлокафяви очи... падащи зъби... Господи, какво става с нас?

Куклите я гледаха с мънистените си очета и ѝ се усмихваха.

Не се притеснявай, Рут. Това са само пришълците от космоса, за които от години се правят евтини филмчета и сериали. Разбираш го, нали? Нашествието на томичукалата. Ако искаш да ги видиш тъкмо такива, каквито ги представят в разните му фантастични книги и филми, само погледни в очите на Бийч Джърниган. Или на Уенди. А може и в твоите.

— Значи ме разяждат отвътре, така ли? — прошепна Рут в летния мрак, докато петъчната нощ преливаше в съботното утро.

„А ти какво мислиш, че е «ставането», Рут?“, засмяха се куклите и върху съзнанието ѝ още веднъж падна милостиво було.

Когато се събуди в събота сутринта, слънцето отдавна бе изгряло, непохватната рисунчица на часовниковата кула на кметството продължаваше да си стои на черната дъска в класната стая, а върху покритото с чаршаф бюро на Ралф имаше над две дузини портативни калкулатори, натъпкани в брезентовата ѝ торба, с която Рут навремето ходеше да събира волни пожертвувания за Дружеството за борба с раковите заболявания. Върху някои от тях дори се виждаха лепенки с надписи. **БЕРИНГЪР. ХЕЙЗЪЛ МАККРИЙДИ. ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ. ДАНЪЧНА СЛУЖБА.** Май съвсем не беше спала тази нощ, а по-скоро бе изпаднала в един от онези празни периоди и през това време бе откраднала калкулаторите на общината.

Защо ли?

Не е твоя работа да питаш, Рут, прошепнаха ѝ куклите и тя вече с всяка изминала минута и секунда разбираше все по-добре какво беше уплашило толкова малката Едуина Търлоу. От тебе се иска само да изпратиш сигнала... и да умреш.

Интересно каква част от тази идея е моя и до каква степен те ме насилват да го сторя?

Няма значение, Рут. Каквото има да се случва, ще се случи, затова го направи, колкото можеш по-скоро. Престани да мислиш. Просто го направи, защото част от тебе също го иска, нали?

Да. Всъщност го искаше „по-голямата“ част от нея. Дори искаше не само да даде знак на външния свят или нещо подобно, защото това щеше да е едва глазурата от разум върху пищната шоколадова торта на тоталната полуда.

Рут направо искаше да стане част от експлозията.

Картонените цилиндри от тоалетната хартия щяха да насочат силата към часовниковата кула подобно на разрушителна стихия и самата кула щеше да литне като ракета, а взривната вълна щеше да разтърси улиците на осквернения Хейвън и да ги покрие с разруха, точно каквото желаше Рут. Именно това желание бе част от нейното „ставане“.

Същата вечер Буч Дуган ѝ се обади по телефона, за да ѝ каже докъде са стигнали със случая Дейвид Браун. Някои неща се оказали доста необичайни. Хилман, братчето на момчето, бил в болницата, и то в състояние, което силно наподобявало кататония. Дядо му също не бил много по-добре, защото започнал да разправя наляво и надясно как Дейвид Браун не се бил загубил, а направо изчезнал. С други думи искал да каже, че онзи фокус всъщност бил съвсем истински. На всичкото отгоре твърдял, че половината от жителите на Хейвън полудявали, а останалите вече били абсолютно ненормални.

— Старецът дори отиде до Бангор и говори с един тип на име Брайт, репортер от „Дейли Нюз“ — добави Монстър. — От вестника искали факти, а получили пълни щуротии. Тоя старец почва да ми лази по нервите, Рут.

— По-добре му кажи да не се връща — отвърна тя. — Защото иначе няма да може да напусне отново града.

— *Какво?* — викна Монстър. Гласът му изведнъж заглъхна. — Нещо връзката пропада, Рут. Не те чувам.

— Казах, че утре може да имаме повече късмет. Все още не съм изгубила надежда. — Тя си разтри слепоочието и изгледа куклите, подредени в редица на бюрото на Ралф и навързани с проводници една за друга като адска машина на терорист. — Утре очаквай сигнал.

— *Какво?* — Гласът на Монстър почти изчезна сред увеличаващите се смущения по линията.

— Дочуване, Буч. Благодаря, че се обади. Ослушвай се за сигнала. Мисля, че ще се чуе чак в Дери. Към три часа.

— *Рут, не те чувам... Обади ми се ти... След малко...*

Тя окачи слушалката на безполезния вече телефон и пак погледна към куклите, после се заслуша в усиливащата се врява в главата си и зачака да настъпи нужния час.

15

Неделята се оказа ден като от пощенските картички с изгледи от щата Мейн: ясен, топъл и безоблачен. В един без четвърт Рут Маккосланд, облечена в красива синя лятна рокля, напусна дома си за последен път. Тя излезе, заключи входната врата и се изправи на

пръсти, за да окачи ключа на малката кукичка, забита в дървото на рамката. Навремето Ралф постоянно повтаряше, че дори и най-несръчния крадец веднага би намерил ключа, защото това ще е първото място, където би погледнал, но Рут упорстваше и продължаваше да го оставя все там. Къщата им така и не бе обрана никога. В крайна сметка, според Рут, всичко беше въпрос на доверие между нея и родния ѝ град.

Тя тръгна надолу по стълбите и помъкна след себе си старата пътна торба на Ралф, в която бе напъхала куклите.

По тротоара вървеше Боби Тремейн и си подсвиркуваше някаква мелодия. Той я видя и каза:

— Да ви помогна ли, госпожо Маккосланд?

— Не, не. Благодаря ти, Боби.

— Добре. — Той ѝ се усмихна. В устата му бяха останали едва няколко зъба, подобно на порутени тараби по оградата на дом, обитаван от духове. — Ние всички те обичаме.

— Знам — отвърна Рут, докато качваше торбата на предната седалка в колата. — Знам го чудесно.

(какво мислиш, Рут, къде отиваш)

(Крал Карл и кралица Клара крали кларинети)

(кажи ни, Рут, кажи ни какво ти наредиха куклите)

(чичковите червеноотиквеничковчета)

(хайде, Рут, това ли е което искаме, или не)

(искаш ли да се запознаеш с крал Карл)

Тя погледна Боби и се усмихна, а той трепна и някак като че ли се смути.

(Обичате ме, така ли?... Да, ама ви е страх, и с основание)

— Тръгвай, Боби. Остави ме на мира — подкани го Рут и Боби си тръгна.

Той повървя известно време, после се обърна през рамо и я погледна. Младежкото му лице изглеждаше притеснено и недоверчиво.

Рут подкара колата към кметството.

Поради неприсъствения ден сградата бе съвършено празна. Тя вървеше по пустите и кънтящи коридори и дърпаше след себе си торбата, понеже бе твърде тежка, за да я носи. От това мозайката на пода сухо скърцаше като опашката на гърмяща змия. Здравно сграбчила с две ръце връвта на торбата, лека-полека Рут бавно изкачи три етажа.

Главата отново я болеше мъчително. Тя прехапа устни и два зъба веднага се откъртиха с някаква прогнила лекота. Рут побърза да ги изплюе. При всяко поемане на въздух дъхът ѝ я дращеше по гърлото като остра слама. През високите прозорци на третия етаж нахлуваха прашни ивици слънчева светлина.

Рут повлече торбата по напечения и задушен коридор. На този етаж имаше само две стаи, по една от всяка страна. В тях се съхраняваха градските архиви. Ако приемем, че кметството на Хейвън бе неговия мозък, то в тези две знойни тавански стаички се помещаваше неговата хартиена памет, свидетелстваща за периодите, когато градчето започна своето съществуване под името плантацията Монтвил и впоследствие премина през имената Кудърсвил, Монтгомъри и Илион.

А наоколо шумоляха и нашепваха познатите гласчета.

Рут за момент поспря пред последния прозорец на коридора и се загледа надолу към главната улица. Пред търговския център „Кудър“ бяха паркирани поне петнайсет коли, понеже в неделя магазините му работеха от обяд до шест вечерта. Хора се виждаха и в закусвалнята „Хейвън Лънч“. Животът си течеше както обикновено.

Всичко изглежда толкова нормално... толкова нормално, че чак лошо да ти стане!

Рут усети, че я обзема някаква колеблива нерешителност, но тъкмо тогава видя как Мус Ричардсън вдигна глава към нея и помахаше с ръка, все едно че я виждаше през зацапаното стъкло на прозореца.

След Мус и други хора започнаха да гледат нагоре към нея.

Рут отстъпи назад, обърна се и взе пръта за отваряне на прозорците, оставен в ъгъла на коридора, после хвана с куката му халката на сгъваемата стълба към часовниковата кула и я спусна надолу. След това остави пръта и се заслуша в механичното тракане на часовниковия механизъм, на фона на което се чуваше и шумоленето на крилата на спящите прилепи. Кулата беше пълна с прилепи. Отдавна трябваше да я почистят, но опушването се очертаваше като доста неприятна и скъпа процедура. Очевидно щяха да го направят едва когато механизмът на часовника се повредеше и се наложеше да го ремонтират, а това със сигурност щеше да е скоро. Не след дълго някой ден часовникът щеше да отмери пладне в три посред нощ и стига

общинските съветници и кметът да си бяха на мястото, всичко щеше да се направи, както си му е редът.

Рут омота около китката си връвта на торбата и започна да се изкачва по стълбата, а товарът подскачаше след нея, сякаш влачеше труп в чувал. С всяка измината стъпка връвта се впиваше все по-силно в плътта ѝ. Ръката ѝ посиня и изтръпна. Тя дишаше тежко и мъчително, а дъхът сякаш разкъсваше гърдите ѝ.

Най-сетне сенките в кулата я обгърнаха и Рут се озова в същинския таван на кметството. Тя издърпа и торбата, после се огледа. Смътно съзнаваше, че венците и ушите ѝ бяха почнали да кървят, в устата ѝ се усещаше металният леко кисел вкус на кръвта.

Около нея като в гробница лъхаше на стари тухли, напечени от лятната жегата. Вляво се виждаше огромен кръг: гърбът на циферблата, който отвън гледаше към главната улица. В по-заможните градове обикновено часовниковите кули имаха по четири циферблата за четирите посоки, но в Хейвън той беше само един, с диаметър около три метра и половина. Виждаха се и зъбните колела, които бавно се въртяха, а върху камбаната, където падаше чукът, имаше дълбока вдлъбнатина от многобройните удари. Шумът от работата на часовниковия механизъм бе много силен.

Рут чевръсто и сръчно отмота връвта, дори по-скоро я отлепи от плътта на ръката си и отвори торбата. В момента самата тя работеше точно като часовника, отмерено и методично, пък и главата ѝ, подобно на часовниковата кула, бе пълна с какви ли не неща. После започна една по една да изважда куклите отвътре. Подреждаше ги в кръг, така че ръцете и краката им да се допират. В тъмнината изглеждаше, че те сякаш провеждат някакъв спиритичен сеанс.

След това взе фишека и го прикрепил към вдлъбнатината на камбаната, така че на точен час, когато чукът паднеше...

Бу-у-ум.

Просто ще седя тук и ще чакам, рече си тя. Ще чакам удара на чука.

Обзе я внезапна сънлива отпадналост. Рут затвори очи.

Тя бавно идваше на себе си. Отначало помисли, че си е в леглото вкъщи, с лице притиснато към възглавницата. Струваше ѝ се, че просто всичко е било жесток кошмар. Само дето възглавницата ѝ пареше и бе някак мъхеста, а одеялата мърдаха и дишаха.

Рут вдигна ръце и докосна мъничко горещо телце. Плътта едва-едва покриваше костите. Прилепът бе кацнал точно над дясната ѝ гръд, под рамото... Внезапно ѝ хрумна, че именно тя го бе повикала... *именно тя ги бе повикала всичките*. Дори долавяше мислите му: грапави животински инстинкти, тъмни и неразбираеми, пълни единствено с кръв и насекоми, преследвани в непрогледен мрак.

— Не! — изпищя Рут. Неземните набръчкани мисли на това създание направо я влудяваха, бяха непоносими. — Не!

Тя неволно стисна пръсти и усети как меките кости на крилата се раздвижват, прилепът изписка и я ухапа по бузата.

Миг по-късно вече пищяха всички прилепи, защото по тялото ѝ бяха накацали десетки, ако не и стотици от тях. Имаше ги навсякъде: по раменете ѝ, в косата, по краката... В скута ѝ мърдаха поне дузина.

— Не! — изпищя отново Рут в прашния мрак на часовниковата кула.

Прилепите се разлетяха с писъци. Мекото шумолене на крилата им наподобяваше шепота на гласчетата в Хейвън.

— Не! Не! Господи!

Един от прилепите се заплете в косата ѝ, а друг се блъсна в лицето ѝ и дъхът му я лъхна с вонята на изоставен курник.

Светът около нея бясно се въртеше. Рут някак успя да се изправи. Стоеше и размахваше ръце, за да прогони прилепите, които сякаш бяха навсякъде подобно на черен облак. Пърхането на крилата им и онези гласчета вече се бяха слели в едно.

(всички те обичаме, Рут!)

гласовете

(мразим те, Рут, не ни се бъркай)

гласовете на Хейвън.

Беше забравила къде се намира. Точно до нея зееше капандурата, през която се промъкна в кулата. Рут тръгна към нея и в този момент камбаната на часовника удари. Звукът бе някак приглушен и необичаен, вероятно защото чукът удряше детонаторът ѝ... но не се случваше нищо.

Тя се обърна към него. От невярващите ѝ очи също течеше кръв и през червеникавата мъгла видя как чукът отново се спуска и удря, после пак, но въпреки това светът си оставаше цял и непокътнат.

„Провал“, рече си Рут Маккосланд. „Пълен провал.“

След това падна в отвора на капандурата.

Прилепите се разлетяха от тялото ѝ, роклята ѝ се изду нагоре, едната обувка се изхлузи от крака ѝ. Тя се удари в стълбата, извъртя се и падна на лявата си страна със страхотен трясък. От силата на удара се строшиха ребрата ѝ, но Рут някак успя да се преобърне по гръб. Повечето от прилепите бяха успели да се върнат в познатия им мрак на часовниковата кула, но пет-шест все още се въртяха объркано в коридора на третия етаж. Писъците им кънтяха в главата ѝ и направо я влудяваха със своята неземност. Всъщност това бяха онези гласове, които Рут чуваше почти непрекъснато от 4 юли насам. Градът не само полудяваше... С него ставаше нещо много по-лошо. Много, много по-лошо...

На всичкото отгоре тя не успя да направи нищо. Фишекът на Гърбушкото се оказа празен. Рут припадна и се свести четири минути по-късно. На носа ѝ бе кацнал прилеп и жадно лочеше кръвта от бузата ѝ.

— Изчезвай оттук, гадно чудовище! — кресна тя и го разкъса на две, почти агонизираща от отвращение.

Все едно че раздираше лист хартия. Гнусните му вътрешности се посипаха по покритото ѝ с паяжини лице. Рут дори не можеше да отвори уста и да изпищи, макар че много ѝ се искаше да извика: „Остави ме да умра, Господи! Моля те! Не желая да съм като тях, не желая да «ставам»!“ Страх я беше да не се задави с парчетата умираща птица.

И в този миг фишекът експлодира под удара на чука. Звукът бе някак влажен и прозаичен. Отначало квадратът на капандурата се изпълни със зелена светлина, после всичко разцъфна в зелено. За кратък миг Рут видя скелетите на прилепите, все едно че ги гледаше на рентген.

След това зеленото стана черно.

Беше три и пет следобед.

В целия Хейвън хората бяха залегнали. Дори някои първо слязоха долу в избите на къщите си, било уж да вземат компоти, било да постоят на хлад. Бийч Джърниган лежеше зад тезгяха на „Хейвън Лънч“, закрил с ръце тила си. Мислеше си за онова нещо под брезента в каросерията на камионетката му.

В 3:05 основата на часовниковата кула експлодира и във всички посоки се разлетяха тухли и мазилка. Проехтя страхотен трясък, който се понесе из околността и изпотроши почти всички прозорци в Хейвън, плюс десетина в Троя и Албиън.

От назъбените процепи между тухлите изскочи зелен огън и кулата на кметството започна да се издига като някаква сюрреалистична крилата ракета, излязла изпод четката на Рене Магрит. Ракета с циферблат на часовник. Под нея бушуваше зелена огнена стихия, която обаче беше абсолютно студена, иначе куклите щяха да се стопят, както щеше да изгори и ръката на Рут Маккосланд, а може би и цялото градче.

Часовниковата кула се понесе нагоре върху този зелен огнен стълб и стените ѝ почнаха да се издуват встрани, но илюзията се задържа още един кратък миг: в следобедното небе излиташе тухлена ракета... А после проехтя страховитата експлозия, съвпаднала с дванайсетия удар — пладне?, полунощ? — на полуделия часовник. Всичко стана досущ като при злополучната совалка „Чалънджър“. Разхвърчаха се тухли — по-късно Бентън Роудс щеше да види някои от щетите, но не и най-големите разрушения, които бяха отстранени веднага.

Парчетата тухли пробиха стените на няколко къщи, изпотрошиха прозорци и огради. Изобщо тухлите падаха от небето като бомби. Голямата стрелка на часовника, направена от ковано желязо, изсвистя като смъртоносен бумеранг и се заби в един от старите дъбове пред градската библиотека.

Земята се покри с мазилка и изпотрошени дъски.

А после настъпи тишина.

След известно време хората започнаха предпазливо да се изправят и да се оглеждат. Някои дори се заловиха да разчистват пораженията. През целия град сякаш бе преминал ураган, но никой не беше пострадал. А в действителност само един човек бе видял

наистина литването на тухлената ракета, сторило му се като шизофреничен сън.

Това бе Джим Гардънър. В момента Боби спеше. Бе полегнала по негово настояване. И без това в тази следобедна жегата не можеше да се работи, особено що се отнася до Боби. Тя се беше посъвзела малко от онова ужасно състояние, в което Гардънър я заварил, но все още се преуморяваше, пък и отскоро отново ѝ се беше появила обилна менструация.

Чудя се, мрачно си мислеше той, *дали скоро няма да се наложи да ѝ преливат кръв?* От друга страна знаеше, че едва ли ще се стигне дотам. Бившата му жена също бе имала тежки проблеми с месечния си цикъл, вероятно защото навремето майка ѝ била взимала някакви хормонални лекарства. Затова Гардънър бе попрочел това-онова за тази телесна функция, от която собственото му тяло бе лишено и вече знаеше, че аматьорските представи за менструацията — месечно изтичане на кръв от вагината — просто не е вярно. Повечето от съставките на мензиса всъщност бяха не кръв, а непотребна материя. С една дума менструацията се явяваше ефикасен процес за отстраняване на телесни отпадъци при жени в детеродна възраст, които в момента не са бременни.

Не, не. Той лично не вярваше, че Боби ще умре от загубата на кръв, стига да нямаше някой вътрешен кръвоизлив, което бе почти изключено.

Глупости. В такава ситуация знае ли човек кое е изключено и кое — не?

Добре, добре. Ясно. Пък и Гардънър съзнаваше, че каквото и да става, жените не могат да менструират непрекъснато, седмица след седмица. В крайна сметка кръвта и онази другата материя бяха едно и също нещо: части от тялото на Боби. Чист канибализъм, ала...

Не, не беше канибализъм. По-скоро, все едно че някой бе завъртял термостата на Боби до краен предел и сега тя бавно изгаряше. Миналата седмица по време на канската жегата тя на няколко пъти щеше без малко да умре, така че, колкото и нелепо да звучеше, издирването на Дейвид Браун за нея бе като почивка.

Отначало Гардънър дори не вярваше, че ще успее да я склони да подремне. Но към три без четвърт Боби внезапно заяви, че се чувства

уморена и вероятно ще иде да полегне, после запита и него дали не би искал да покърти час-два.

— Искам — отвърна той. — Но първо ще поседна на верандата да почета.

И да довърши онази бутилка, добави наум.

— Добре, но не се бави много — рече Боби. — Малко сън ще ти бъде от полза, сигурна съм.

Само че той не бързаше и още си пиеше пиенето, когато грохотът прекоси полето и хълмовете между къщата и градчето, което представляваше разстояние от около осем километра.

— Какво, по дяволите...

Тътенът се усиливаше и Гардънър изведнъж го видя. Гледката бе пълен кошмар, очевидно плод на пиянската му фантазия... Делириум тременс, нищо друго... Изобщо не ставаше дума за някакви си телепатични пишещи машини или космически нагреватели за вода — *това тук си беше невероятна тухлена ракета, която излиташе направо от центъра на Хейвън!* Шапки долу, приятели, рече си той. Вече съм неизлечимо луд.

Само че малко преди да експлодира и да залее небето със зелени пламъци, Гардънър разпозна летящото чудовище и разбра, че нищо не му се привижда.

Това явно бе силата на Боби Андерсън, с която възнамеряваха да спрат надпреварата във въоръжаването и производството на ядрени оръжия, да предотвратят лудостта на човечеството. Именно тази сила се издигаше във висините върху огнен стълб, защото някой ненормален от градчето бе съумял по някакъв начин да постави експлозив в кметството и да вдигне във въздуха часовниковата кула, сякаш беше фойерверк.

— Майка му стара! — ужасено промълви Гардънър.

Внимавай, Гард! Нали виждаш бъдещето? Такова ли го искаш наистина? Оная жена с тебе е откачила и ти добре го знаеш... то е очевидно. Нима ще оставиш цялата тази сила в нейните ръце, а?

Не е луда, уплашено отвърна Гардънър. Изобщо не е луда. Пък и това нищо не променя. Ако не сме ние с Боби, ще е някой друг, нали така? Но ще я държа под око, обещавам...

Много хубаво, глупак такъв!

Онова нещо в небето експлодира и заля всичко със зеленикав огън. Гардънър закри очи. Без сам да знае, беше станал прав.

Откъм къщата изтича Боби Андерсън.

— Какво става, по дяволите? — извика тя, но вече знаеше.

В себе си Гардънър бе абсолютно сигурен, че тя знае, затова бързо спусна бариерата пред ума си — през последните две седмици бе усвоил този трик и го прилагаше с огромен успех. Всъщност бариерата не беше нищо друго, освен рецитиране на случайни стари адреси, откъси от стихотворения или песни, които се оказа, че вършат чудесна работа. По такъв начин той с лекота прикриваше мислите си, макар и на практика методът му да не се отличава особено от разбърканите поредици от образи и хаотични мисли, изпълващи главите на хората през повечето време (но ако беше видял отчаяните опити на Рут Маккосланд да скрие своите мисли, Гардънър вероятно би се досетил, че всъщност пластината в главата му го улеснява неимоверно и му спестява куп неприятности). Вече няколко пъти той бе виждал как Боби го гледа озадачено и веднага извързва глава встрани, щом установеше, че я е забелязал, но дори и така на него му бе съвсем ясно, че тя се опитва да прочете мислите му. Опитва се, ама все не успява...

Затова сега Гардънър използва бариерата си, за да прикрие първата лъжа, която щеше да каже на Боби, откакто преди почти три седмици на 5 юли бе свързал съдбата си с нейната.

— Не знам — отвърна той. — Бях задрямал на верандата. По едно време чух експлозия и блесна някаква зелена светлина. Това е.

Очите на Боби пробягаха по лицето му, после тя кимна:

— Най-добре е да идем в градчето и да видим.

Гардънър се поотпусна. Беше я излъгал, само защото смяташе, че така е по-безопасно, а тя дори му повярва. Сега обаче не му се щеше да се излага.

— А защо не идеш сама? — попита той. — Естествено, ако ти трябва компания...

— Добре, добре — прекъсна го тя нетърпеливо и веднага тръгна.

Той изчака да види пикапа на пътя, после се върна на верандата и би един шут на чашата си. Пиенето му беше вече неудържимо, крайно време бе да го зареже. Наоколо ставаше нещо особено и Гардънър искаше да гледа, а когато си пиан, все едно че си спял.

Подобни заричания не му бяха за първи път. Понякога дори издържаше известно време без да близне нищо, ала този път не стана така. През нощта, когато Боби се върна, Гардънър спеше пиян на верандата.

Въпреки всичко обаче сигналят на Рут бе приет. Човекът, който го прие, не притежаваше кой знае каква ясна мисъл и работеше заедно с Боби, но нещо постоянно го притесняваше и го караше да пие все повече и повече. Все пак той долови сигнала и дори отчасти го разбра: иначе Гардънър не би излъгал. Що се отнася до Рут, тя вероятно щеше да е много по-доволна от другото си постижение.

Жената умря със запазен разсъдък.

СЕДЕМ

БИЙЧ ДЖЪРНИГАН И ДИК АЛИСЪН

1

Измежду цялото население на Хейвън най-радостен от процеса на „ставането“ беше Бийч Джърниган. Ако случайно Гардънъровите томичукала се появяха лично пред Бийч и му предложи да постави по една ядрена бомба в седемте най-големи града на планетата, той без колебание би тръгнал веднага да ангажира самолетни билети. Дори в Хейвън, където напоследък тихият фанатизъм се превръщаше в начин на живот, неговите разбирания и пристрастия минаваха за крайни. А ако макар и за миг си представеше растящите съмнения на Гардънър, той просто би го отстранил веднъж завинаги. Точка.

Разбира се, за поведението на Бийч си имаше причини. През май — малко след рождения ден на Хили Браун — у него се появи някаква дразнеща кашлица, която си остана и не искаше да си отиде. Иначе Бийч нямаше нито хрема, нито температура, но в един момент започна силно да се притеснява, защото не след дълго вече кашляше и по малко кръв. А когато човек има ресторант, той не бива изобщо да кашля, то е ясно. Клиентите се мръщят и стават нервни, после някой се обажда в комисията по обществена хигиена и току-виж ти затворили заведението за цяла седмица, докато си направят тестовете. А приходите от „Хейвън Лънч“ не бяха кой знае колко големи (Бийч работеше по дванайсет часа дневно, от което печелеше едва шейсет и пет долара на седмица и го спасяваше само това, че нямаше дългове), затова затварянето на заведението за цяла седмица през лятото щеше да е катастрофа. Вярно, лятото още не бе дошло, но приближаваше. Ето защо един ден Бийч Джърниган отиде на преглед при доктор Уоруик, а той го изпрати до болницата в Дери, за да си направи рентгенова снимка на дробовете. Когато получи снимката, доктор Уоруик я огледа замислено в продължение на цели двайсет секунди, после повика Бийч и му каза:

— Имам лоши вести за тебе, Бийч. Седни.

Бийч седна. Струваше му се, че ако не бе стола, сигурно би паднал на пода. Краката му изведнъж се подкосиха. През май масовата телепатия в Хейвън още не съществуваше, но дори и без нея всичко му стана ясно и той разбра какво ще му каже доктор Уоруик: не е туберкулоза, а рак на белите дробове.

Само че всичко това стана през май, а сега бе юли и Бийч се чувстваше по-здрав от всякога. Според доктор Уоруик към 15 юли той вече щеше да е приет в онкологията, ала ето че дори не се беше сещал за нея, хранеше се като вълк и смяташе, че на сто метра може да надбяга и Боби Тремейн. Не бе ходил и за втора рентгенова снимка, защото знаеше, че голямото тъмно петно на левия му дроб бе изчезнало. Освен това, ако толкова държеше на снимката, спокойно можеше един следобед да седне и сам да си направи рентгенов апарат. Вече знаеше как да го сглоби.

В този момент обаче, след експлозията, имаше други неща, които трябваше да се предприемат и то бързо.

Направиха събрание, в което взеха участие всички жители на Хейвън. Естествено, не се събраха на едно място, понеже това не беше необходимо. Бийч продължаваше да приготвя своите хамбургери в „Хейвън Лънч“, Нанси Вос сортираше писмата, както обикновено (след смъртта на Джо тя понякога работеше и в неделя), а Боби Тремейн отново се напъха под колата си, за да монтира още една смукателна тръба, така че да понижи разхода на гориво и с четири литра да постигне пробег от поне сто километра. Беше нещо като бензиновите присадки, използвани от Боби Андерсън, ама не съвсем. Нют Берингър, който чудесно съзнаваше, че няма никакво време за губене, пътуваше към къщата на Апългейт с максималната скорост, която се осмеляваше да си позволи. Все едно какво правеха, всички бяха свързани като в локална мрежа от безмълвни гласове: същите гласове, които така силно плашеха Рут.

Четирийсет и пет минути след експлозията в дома на Хенри Апългейт вече се бяха събрали около седемдесет души. Откакто фирмата „Шел“ вече не се занимаваше с ремонт и регулиране на двигатели, работилницата на Хенри бе останала най-голямата в града. Два часа по-късно пристигна и Кристина Линдли, която макар и седемнайсет годишна наскоро бе спечелила втора награда на

Четиринайсетия конкурс по фотография в щата Мейн. Момичето изглеждаше уплашено и останало без дъх (но вътрешно тя се чувстваше доста възбудена, ако трябва да сме точни) от пътуването с Боби Тремейн и лудешките му скорости, на моменти надвишаващи сто и осемдесет километра в час. Откакто Боби си оправи доджа, колата вече летеше като жълта стрела.

Бяха изпратили Кристина да направи две снимки на часовниковата кула. Това бе деликатна задача, тъй като кулата вече представляваше безформена развалина от порутени тухли, мазилка и части от часовника, така че на практика трябваше да се направи снимка от снимка.

Кристина бързо прелистваше албума с изгледи от градчето, за който Нют по телепатичен път я бе уведомил, че се намира в кабинета на Рут Маккосланд. Две от снимките ги биваше, но тя ги отхвърли, понеже не бяха цветни. Идеята бе да изработят визуална илюзия на часовниковата кула: нещо, което се вижда, ала не може да се пипне.

С други думи смятаха да проектират в небето гигантски диапозитив.

Хубав фокус.

Навремето Хили Браун сигурно би му се зарадвал.

Кристина тъкмо започваше да губи надежда, когато най-сетне попадна на нужната снимка: великолепен изглед от кметството на Хейвън заедно с часовниковата кула и то обхваната под такъв ъгъл, че се виждаха две от страните ѝ. Идеално. Така щяха да постигнат необходимата перспектива и дълбочина на кадъра. Отдолу Рут грижливо бе отбелязала източника на снимката: списание „Янки“, 5/87 г.

Трябва да тръгваме, Крис, рече ѝ Боби, без да си отваря устата. Той пристъпваше нетърпеливо от крак на крак като малко дете, на което му се пишка.

Да, да. Добре. Именно това...

Тя изведнъж млъкна сепнато.

Господи, рече след малко. Господи.

Боби Тремейн бързо пристъпи към нея. Какво става, по дяволите?

Кристина му посочи снимката.

— За бога! — кресна с всичка сила Боби Тремейн, а Кристина само кимна.

2

В седем същата вечер, след безмълвна и изнурителна работа (като се изключи някое и друго изръмжаване, ако някому се стореше, че съседът му се тутка и не върши нищо) устройството вече беше готово. Приличаше на огромен прожекционен апарат за диапозитиви, поставен върху промишлена прахосмукачка.

Изпитаха го и на полето зад къщата на Хенри се появи гигантско втренчено изображение на женско лице. Присъстващите изгледаха с мълчаливо одобрение триизмерния образ на бабата на Хенри Апългейт. Машината работеше. Значи веднага щом момичето донесеше снимката на кметството — всъщност *снимките*, понеже искаха да създадат стереоизображение, — вече можеха...

В този момент обаче в главите им прозвуча гласът на Кристина — някак отпаднал, но усилен от Боби Тремейн.

Лоши вести.

— За какво става дума? — обърна се Кайл Арчинбърг към Нют. — Не чух добре.

— Да не си глух? — сприхаво изсумтя Анди Бейкър. — Когато онази мръсна кучка вдигна кметството във въздуха, трясъка са го чули в три окръга, а сега ти... — Той сви юмруци.

— Престанете и двамата! — нареди им Хейзъл Маккрийди и после се извърна към Кайл. — Момичето се е справило чудесно със задачата.

Тя говореше умишлено високо, така че хем да може да обясни ситуацията на Кайл Арчинбърг, хем думите ѝ да достигнат до Кристина Линдли и да ѝ вдъхнат увереност, защото ѝ се струваше, че в гласа на девойката се долавя истерия, а от това никой нямаше да спечели. В подобно състояние тя лесно можеше да изпорти нещо, а точно сега нямаше време за никакви грешки.

— Не е нейна вината, че на снимката се виждат стрелките на часовника — добави Хейзъл.

— Какво искаш да кажеш? — попита Кайл.

— Кристина е открила идеалната цветна снимка. Ако се гледа откъм църквата и гробището, всичко е наред, но откъм пътя ефектът малко се губи, затова не бива да позволяваме на външни лица да заобикалят отзад, поне за няколко дни, докато Крис намери втора снимка под същия ъгъл... Във всеки случай, който и да дойде, смятам, че ще се интересува повече от отоплителната инсталация и смъртта на Рут. Ще се оправим някак... Най-много да се наложи да затворим някои улици, нали така? — Хейзъл вдигна поглед към Нют.

— Естествено — веднага отвърна той. — Ще оправяме канализацията. Няма нищо по-просто от това.

— Все още не разбирам същността на проблема — рече Кайл.

— Ти си проблема, гъон такъв! — викна Анди Бейкър.

Кайл ядосано замахна към механика, но Нют ги разтърва.

— Престанете! — каза той и се обърна към Кайл: — Проблемът е, че Рут вдигна във въздуха часовниковата кула на кметството днес в 3:05 следобед. А на единствената добра снимка, която Кристина е открила, циферблатът на часовника показва десет без четвърт.

— Аха — рече Кайл и по лицето му изби пот. Той извади носна кърпа и я забърса. — Майка му стара. Какво ще правим сега?

— Ще импровизираме нещо — спокойно отвърна Хейзъл.

— Онази мръсна кучка! — кресна Анди. — Ако не беше вече мъртва, щях веднага да я утепам!

— Целият град я обичаше и ти го знаеш много добре, Анди — отбеляза Хейзъл.

— Ама се надявам дяволът хубаво да я повърти с дългата си вилица там долу — рече Анди и изключи машината.

Бабата на Хенри изчезна и Хейзъл се поотпусна. Имаше нещо призрачно в това грубо изсечено женско лице, чието стереоизображение висеше във въздуха над ливадата на Хенри, по която още пасяха крави и от време на време преминаваха през изображението или хлътваха в голямата старомодна брошка, дето старичката си я бе закачила на високата яка.

— Няма страшно — внезапно се намеси Боби Андерсън и всички я чуха, дори и Кристина Линдли.

Това им стигаше, за да се успокоят.

— Откарай ме вкъщи — каза Кристина на Боби Тремейн. — Бързо. Знам какво да направя.

— Вече си там. — Той я сграбчи за китката и я помъкна към вратата.

— А не мислиш ли, че трябва...

„да взема и снимката?“, довърши мисълта си тя.

— По дяволите! — възкликна Боби и се плесна по челото.

4

Междувременно Дик Алисън, шефът на пожарната команда в Хейвън, седеше в кабинета си, плувнал в пот въпреки климатичната инсталация и отбиваше телефонните обаждания. Първото беше от полицията в Троя, второто — от самия началник на полицията в Юнити и третото — от Асошиейтед Прес.

Той сигурно и без друго щеше да се поти, но една от причините да не усеща благотворното въздействие на климатика, бе отнесената от взрива врата на кабинета му. Освен това цялата гипсова мазилка от стените бе изпопадала на пода и отдолу се виждаше дървената обшивка, като някакви ребра на древен скелет. А Дик седеше сред останките и обясняваше на звънящите, че трясъкът наистина е бил страхотен и вероятно има един смъртен случай, но разрушенията не са чак толкова големи, колкото би допуснал човек. Само че докато повтаряше всички тези говна на някой си Джон Лиандро — репортер от бангорския вестник „Дейли Нюз“ — един корков панел от тавана се срути върху главата му. Дик изръмжа като вълк и го бутна встрани, замълча, засмя се и каза, че това било таблото за обяви. Проклетото нещо отново паднало, защото стативът му бил калпав. Така е, сега виждал колко била права майка му като викала, че който купува евтино, получава евтини, пък и...

Той говори все в тоя дух още пет минути, но най-сетне Лиандро се отегчи и затвори телефона. А тъкмо когато и Дик поставяше своята слушалка върху вилката, отвън в коридора с мощен тътен се срина таванът.

— АХ, МАМКА ТИ МРЪСНА! — изригна Дик Алисън и стовари с всичка сила левия си юмрук върху бюрото.

От ярост дори не усети, че от удара си счупи четири пръста на ръката. Ако в този момент някой бе имал неблагоприятното да влезе в кабинета, Алисън би му прегризал гърлото, а после щеше да си напълни устата с топла кръв и да я изплюе в лицето на агонизиращия посетител. Известно време той крещя, руга и тропа с крака по пода като малко дете, което не го пускат да излезе навън.

Дори физиономията му стана детинска.

Това обаче не го правеше по-малко опасен.

Томичукалата, томичукалата чукат на вратата.

5

Дик успя да намери време между две телефонни позвънявания да отиде до кабинета на Хейзъл и намери бинт, с който омота здраво подутата си ръка, после напълно забрави за нея. Такова нещо нямаше да е възможно, ако той все още беше човек, защото четири строшени пръста се забравят трудно. Ала Дик вече бе „станал“, а един от атрибутите на ставането включваше способността за съзнателно потискане на болката.

В този случай това бе добре дошло за него.

Пак в промеждутъците на разговорите си с външния свят Дик успяваше да поддържа връзка и с хората, събрали се в дома на Хенри Апългейт. Той ги осведоми, че най-късно до пет часа очаква пристигането на двама-трима щатски полицаи и попита дали ще смогнат да сглобят диапроектора дотогава. А когато Хейзъл му обясни проблема, Дик отново побесня, само че сега към гнева му се прибави и страх. Поуспокои се малко едва след като Хейзъл поясни какво е измислила Кристина Линдли. Момичето им бе казало, че в дома си разполага със собствена тъмна стая, където щяла да изработи негатив на снимката от списание „Янки“. После смятала да го увеличи малко, не защото иначе диапроекторът не можел да работи (точно обратното: увеличението само щеше да направи образа на часовниковата кула по-зърнист и неясен), а понеже на нея самата ѝ трябвал по-голям негатив.

След това щяла да вземе негатива, продължаваше телепатичното послание на Хейзъл и с аерограф да заличи стрелките на часовника, а Боби Тремейн ще ги изреже отново, за да показват 3:05. Него много го

бивало за такива работи. Имал твърда ръка, в момента това било най-важното.

Аз пък мислех, че когато правиш негатив от снимка, той обикновено излиза размазан, рече Дик Алисън. Особено ако снимката е цветна.

Крис си е набавила великолепно оборудване за проявяване на филми, каза Хейзъл. Беше съвсем излишно да добавя, че седемнайсет годишната Кристина Линдли понастоящем разполагаше с най-модерната тъмна стая в света.

В такъв случай кога ще е готова?

Според нея към полунощ, отвърна Хейзъл.

Мили боже! Дик викна толкова силно, че онези оттатък край къщата на Хенри чак подскочиха.

Освен това ще ни трябват и около трийсет сухи батерии, спокойно се намеси Боби Андерсън. Моля те, Дик, виж какво можеш да направиш. Разбираме притесненията ти за полицията, но се опитай някак да позамажеш положението, бива ли?

Добре, отвърна той след кратко колебание.

И ги задръж, колкото можеш повече. Всъщност притеснявам се от радиото им, а не толкова от самите полицаи, защото едва ли ще изпратят много хора. Но ако видят какво е станало и ако го предадат по радиото...

Думите ѝ бяха последвани от тих ропот на съгласие, звучащ като шума на океана в раковина.

„Няма ли как да заглушиш предаванията им оттук?“, запита Боби.

Ами...

Прекъсна ги възторженият глас на Анди Бейкър: Хрумна ми нещо по-добро. Накарайте Бък Питърс да си размърда дебелия задник и да дойде веднага при бензиностанцията.

Точно така!, обади се възбудено Боби, без да го изчака да свърши. Именно! А като напуснат града, някой трябва... Бийч, смятам, че това си...

След малко Бийч вече знаеше какво ще прави.

Бент Роудс и Джингълс Габънс от щатската полиция на Мейн пристигнаха в Хейвън към пет и четвърт следобед. Бяха се настроили да заварят скучните димящи останки от отоплителната инсталация в кметството и вероятно някоя остаряла пожарна машина, паркирана отсреща и заобиколена от десетина-петнайсет дежурни зяпачи. Вместо това обаче те установиха, че цялата часовникова кула е хвъркнала като ракета. Улицата бе посипана с парчета тухли и мазилка, виждаха се изпотрошени прозорци и навсякъде се търкаляха осакатени тела на кукли... ала хората се разхождаха наоколо и си гледаха работата, сякаш нищо не се бе случило.

Дик Алисън ги посрещна с някаква особена сърдечност, все едно че ставаше дума за тържествен обяд, а не за авария, съпоставима с природно бедствие.

— За бога, човече, какво е това чудо? — попита го Бент.

— Вярно, май по телефона не успях да ви опиша както трябва истинските му измерения — отвърна Дик и огледа посипаната с тухли улица, после им се усмихна гузно. — Ама не допусках, че някой би ми повярвал, преди да го е видял с очите си.

— Виждам го и пак не мога да повярвам — измърмори Джингълс.

И двамата с Бент почти веднага решиха да не се занимават повече с този надут бюрократ, само че това устройваше чудесно Дик Алисън. Той стоеше зад тях и следеше очите им, докато оглеждаха разрушенията. Усмивката му постепенно се стопи и лицето му стана хладно и враждебно.

По едно време Роудс забеляза човешката ръка сред разпилените мънички крайници. Силно пребледнял, той се извърна към Дик. Кой знае защо, така изглеждаше значително по-млад.

— Къде е госпожа Маккосланд? — запита Роудс, като едва сдържаше истерията в гласа си.

— Знаете ли, според мен онова там също е част от проблема — бавно започна Дик. — Нали разбирате...

Дик Алисън наистина успя да ги задържи доста дълго време и то без да го заподозрат в нищо. Полицаяте си тръгнаха чак в осем без четвърт, когато вече се мръкваше. Работата бе деликатна, защото ако бяха останали още, положително щяха да започнат да се чудят къде се бави подкреплението, което бяха поръчали.

По радиото в колата и двамата един след друг говориха с централата в Дери, после озадачено оставяха микрофона и се гледаха учудено. В отговорите, които получаваха, нямаше нищо странно, само че „гласът“ им се виждаше особен. В момента обаче нямаша време да се занимават с подобна дреболия, понеже трябваше да осмислят наличните факти и най-вече да определят мащаба на инцидента. На всичкото отгоре и двамата добре познаваха жертвата. Значи се налагаше много внимателно да очертаят евентуалните посоки на следствието и да си изяснят някои процедурни тънкости, така че да сведат усложненията до минимум.

А освен това ефектите на Хейвън вече си казваха думата.

Положението им беше като на хора, работещи с винилни съединения в помещение без вентилация: дрогираха се, без да го усещат. Все още не им се чуваха гласове — бе твърде рано за това и те щяха да напуснат градчето дълго преди появата им — ала се чувстваха необичайно. Нещо ги забавяше и ги караше да вършат с върховно усилие дори и най-рутинните дейности.

Всичко това Дик Алисън го прочете в мислите им, докато си пиеше кафето отсреща в „Хейвън Лънч“. Слава богу, ченгетата бяха твърде заети и объркани, за да обърнат внимание на факта, че

(Тъг Елъндър)

диспечерът в централата тази вечер май не говори със собствения си глас. И в това нямаше нищо чудно, разбира се. Просто те изобщо не говореха с Тъг Елъндър, а с Бък Питърс. Радиосигналите нито стигаха до Дери, нито идваха оттам. Цялата връзка се осъществяваше от бензиностанцията на Елт Баркър, където Бък Питърс седеше и се потеше, надвесен над някакъв микрофон, а до него стоеше Анди Бейкър. Диалогът по радиото се водеше от Бък, който за целта използваше апарата на Анди (сглобен от него през свободното му време и доста невзрачен на вид, само дето сигналите му можеха да се уловят и на Уран, стига там да имаше кой да ги приеме). Наблизо се навъртаха още няколко души, чиято задача бе да четат мислите на Бент

Роудс и Джингълс Габънс и да предават на Бък всичко, което се отнася до Тъг Елъндър, с когото ченгетата си мислеха, че разговарят. Бък Питърс притежаваше вроден имитаторски талант и всяка година на празника на земеделците имитираше било президента на страната, било такива народни любимци като Джими Кагни и Джон Уейн. Естествено, още много не му достигаше, за да стане втори Рич Литъл, ала по принцип публиката почти винаги разбираше кого имитира в момента.

А в нашия случай задачата на Бък се улесняваше и от факта, че онези, които подслушваха мислите на Бент и Джингълс му внушаваха какво точно да каже, защото обикновено всеки питащ има в главата си някаква предварителна идея за очаквания отговор. Накратко, ако ченгетата се хванаха на трика — а това до голяма степен бе точно така — то не се дължеше толкова на таланта на Бък, колкото на отговорите на „Тъг“, които напълно съвпадаха със собствените им очаквания. Освен това Анди бе успял да преиначи още повече гласа на Бък чрез вмъкване на смущения по трасето: не чак толкова силни, колкото онези по обратния път към Дери, но достатъчни да замъгляват гласа на „Тъг“ всеки път, когато в главите на ченгетата

(това изобщо не е гласът на Тъг, дали не е настинал)

възникнеха съмнения.

В седем и четвърт Бийч донесе нова чаша кафе и Дик попита:

— Готов ли си?

— Естествено.

— И си сигурен, че оная машинка ще работи, така ли?

— А как иначе? Искаш ли да видиш? — Бийч вече направо му се подмазваше.

— Не. Няма време. А елена? Намерихте ли елен?

— Да. Бил Елдърли го уби, а Дейв Рътлидж го одра.

— Добре тогава. Можеш да тръгваш.

— Окей, Дик.

Бийч си свали престилката и я окачи на един пирон зад тезгяха, после обърна табелата на вратата, така че сега вместо „ОТВОРЕНО“ пишеше „ЗАТВОРЕНО“. Обикновено табелата висеше неподвижно на мястото си, но този път излезлият лек ветреца я поклащаше насам-натам, защото стъклото бе счупено.

Бийч поспря за малко и се обърна към Дик с едва сдържана ярост.

— Все пак тя не биваше да го прави — рече той.

Дик сви рамене. Беше му все едно, станалото не можеше да се върне обратно.

— Важното е, че вече не е между нас. А и децата ще направят чудесно изображение. Що се отнася до Рут... в Хейвън няма друга като нея.

— Ами оня тип във фермата на стария Гарик?

— Той е непрекъснато пиян. Пък и наистина иска да участва в разкопките. Хайде, тръгвай вече, Бийч. Ченгетата ще си заминат всеки момент, а идеята ни е случката да ги споходи, колкото е възможно по-далеч от Хейвън.

— Ясно, Дик. И внимавай.

— Всички трябва да внимаваме — усмихна се Дик. — Ситуацията е изключително деликатна.

Бийч излезе, качи се в камионетката си, която от дванайсет години паркираше все на едно и също място пред „Хейвън Лънч“ и подкара по улицата, като старателно заобикаляше купчините строшени стъкла. Отзад в каросерията имаше нещо покрито с брезент, а по-навътре се виждаше издут найлонов чувал, в който се намираше най-големият елен, дето Бил Елдърли успя да открие и застреля за краткото време, с което разполагаше. По закон в Мейн ловът на елени през юли бе абсолютно забранен.

Щом камионетката се скри от погледа му (на задната ѝ броня имаше лепенка с надпис „ПРАВИ ЛЮБОВ, А НЕ ВОЙНА, НО БЪДИ ГОТОВ И ЗА ДВЕТЕ“), Дик се обърна към тезгяха и се пресегна за чашата с кафе. Както винаги, кафето на Бийч си го биваше, тъкмо от каквото имаше нужда в момента. Дик бе не просто уморен, а се чувстваше направо изчерпан. Макар че навън все още не се бе мръкнало съвсем и макар че по принцип той си лягаше чак след като чуеше химна по телевизията, този път не искаше нищо друго, освен да е в собственото си легло. Целият ден бе ужасно напрегнат, пък и краят му щеше да настъпи едва след като Бийч се отчетеше за изпълнената задача. Само дето кашата, забъркана от Рут Маккосланд изобщо нямаше да се оправи с премахването на двете ченгета. Вярно, можеха да прикрият много неща, но не и елементарния факт, че полицаите са

се връщали от Хейвън, където друг полицаи (по-точно констабъл, ала и те са служители на закона, дето на всичкото отгоре е бил женен за щатски полицаи) току-що бил изчезнал при загадъчни обстоятелства.

От всичко това следваше, че веселбата тепърва предстои.

— То пък ще е една веселба — кисело измърмори на себе си Дик. — Да ме шибат манафите, ако не съм познал.

От кафето получи киселини в стомаха, но се насили и го допи.

Отвън изрева мощен двигател, Дик се обърна и видя, че полицаите си тръгват. Бяха пуснали бурканите да се въртят и мигащата им синкава светлина пробягваше по черните сенки на разрухата.

8

Кристина Линдли и Боби Тремейн стояха един до друг и със затаен дъх наблюдаваха ваничката с проявителя, за да видят дали на снимката ще излезе нещо.

Лека-полека образът започна да се показва. В цвят.

Видя се часовниковата кула на кметството в Хейвън. Стрелките на часовника сочеха 3:05.

Идеално, облекчено въздъхна Боби.

Не съвсем, рече Кристина. Остава още едно нещо.

Той стреснато се извърна към нея. Какво? Нещо не е наред ли?

Напротив. Всичко е, както трябва. Просто се налага да свършим още една работа.

Всъщност Кристина не беше грозна, но понеже носеше очила и цветът на косата ѝ бе един такъв миши, тя открай време се смяташе за неугледна. Макар и седемнайсет годишна, досега никога не бе излизала с момче. В момента обаче това ни най-малко не я притесняваше. Тя свали ципа на полата си и я остави да се изхлузи, смъкна подплатата от изкуствена коприна и памучните си гащички, купени в Дери на половин цена, после внимателно прескочи купчината дрехи на пода и извади мократа снимка от ваничката с проявителя, изправи се на пръсти и я окачи да съхне. Кожата на бедрата ѝ приятно блестеше. След това се обърна към Боби и разтвори крака.

Хайде, почвай.

Направиха го прави, облегнаха се на стената. Когато той ѝ разкъса химена, тя впи зъби в рамото му и също му пусна кръв. И двамата свършиха едновременно, ръмжащи и вкопчили се един в друг, ала всичко беше много, много хубаво.

Точно като едно време, рече си Боби, докато пътуваха обратно към къщата на Апългейт и веднага се зачуди какво ли е искал да каже с това.

Все едно. Няма значение, заключи накрая той.

9

Бийч подкара разбрицаната си камионетка с непосилната за нея скорост от сто километра в час. Всъщност едно от малкото неща, които още не бе ремонтирал, откакто го осени новото познание, бе именно старата му таратайка. Но сега Бийч искрено се надяваше, че тъкмо тази вечер железният му кон няма да го изложи.

Той прекоси разделителната линия и навлезе в района на Троя, ала все още нито чуваше, нито виждаше бурканите на полицейския автомобил, който би трябвало да се движи след него. Затова слезе на деветдесет (и то с известно облекчение, понеже камионетката вече почваше да загрява), а след Нюпорт намали до осемдесет километра в час. Вече съвсем се беше стъмнило.

Като наближи Дери, Бийч започна да си мисли, че проклетите ченгета сигурно са тръгнали по друг маршрут, което обаче не му се струваше кой знае колко вероятно, защото това беше най-краткият път, но къде са тогава, за Бога? Тъкмо в този момент долови тихото ромолене на мислите им.

Бийч спря и известно време се ослушва напрегнато, за да е сигурен, че са те. Устните му бяха сбръчкани в някаква безформена гримаса, може би защото повечето от зъбите му вече ги нямаше и това го правеше да изглежда много по-възрастен. Ставаше дума за

(лунички)

Рут. Те бяха, не можеше да е никой друг. Мисълта стана по-ясна
(през кръвта се виждаха луничките ѝ)

и Бийч доволно поклати глава. Те са. Дори се движеха доста бързо, така че трябваше да се пипа чевръсто.

Той подкара отново, отмина един завой и пред него се проточи последната права отсечка на шосе 3 към Дери. Бийч извъртя камионетката напърно и блокира пътя. После развърза с треперещи от възбуда пръсти връзките на брезента, покриващ подобното на базука нещо в каросерията и го махна, а гласовете на ченгетата в главата му ставаха все по-силни.

След малко фаровете на колата им осветиха дърветата покрай пътя и Бийч приведе глава. След това се пресегна към трансформаторите от детското влакче, шест на брой, които бяха закрепени неподвижно върху парче дъска (а тя бе притегната с болтове към дъното на каросерията, за да не мърда) и ги включи един по един. Те забръмчаха приглушено, но внезапно шумът им се загуби сред писъка на свирещи гуми и спирачки. Цялата каросерия се изпълни с мигаща синя светлина и Бийч побърза да се притисне към дъното, скръстил ръце над главата си, като панически си мислеше, че е изпортил всичко, защото не трябваше да паркира веднага след завоя, понеже сега ченгетата щяха да се блъснат в камионетката му и сигурно щяха да се отърват само с наранявания, докато той самият щеше да загине на място, а после щяха да намерят и тайната машинка и да почнат въпросите.

Изложи се, Бийч. Спасиха ти живота, а ти се изложи... как не те е срам... как не те е срам...

В този момент обаче свиренето на спирачките спря. От силната миризма на изгоряла гума започна да му се повдига, но поне катастрофата беше избегната. Бурканите на полицейската кола продължаваха да се въртят. Чуваше се и пращенето на радиото.

— Това пък сега какво е? — викна ченгето с дрезгавия глас.

Бийч предпазливо се надигна и надзърна. Колата стоеше накрая на две дълги черни и криволичеши следи от спирачки, които се открояваха върху асфалта съвсем ясно дори и на слабата светлина на звездите. Беше едва на три метра от него. *Какво ли щеше да стане, ако бяха карали малко по-бързо...*

Ако бяха, ама не бяха.

Още звуци. Ченгетата излязоха от колата и хлопнаха вратите. Трансформаторите, захранващи устройството, тихо бръмчаха, а самото устройство не се различаваше кой знае колко от онова, което Рут бе напъхала в коремите на своите кукли. Към това бръмчене се добавяше

и второ. На мухите, които бяха подушили кръвта под найлоновия чувал, но не можеха да стигнат до трупа на елена.

Скоро ще ви дам тази възможност, помисли Бийч и се ухили. *Жалко само, че няма да успеете да вкусите и от онези двамата юнаци отвън.*

— Същата тази камионетка я видях в Хейвън, Бент — добави дрезгавият глас. — Беше паркирана пред ресторанта.

Бийч леко намести извитата метална тръба върху поставката ѝ, така че през нея да може да вижда и двете ченгета. Дори не бе необходимо те да стоят плътно един до друг, понеже обхватът на мерника позволяваше известно движение встрани.

Дръпнете се от колата, момчета, рече си Бийч и постави палец върху някакъв бутон от звънец. Беше се ухилил толкова широко, че чак му се виждаха розовите беззъби венци. *Не ми се ще и колата да пострада. Хайде, мръднете малко.*

— Има ли някой там? — извика другото ченге.

Томичукалата, глупако! Томичукалата чукат на вратата, помисли Бийч и се изкиска. Беше му станало толкова смешно, че не можа да се сдържи.

— Ако има някой, веднага да се обади!

Той вече се кикотеше като луд. Дори може би така стана по-добре, понеже онези двамата се спогледаха, измъкнаха пистолетите си и пристъпиха към камионетката. Идеално, защото се отдалечаваха от полицейската кола.

Бийч ги изчака, за да се увери, че колата няма да пострада от пламъка, тъй като му беше наредено да я остави непокътната и затова бе твърдо решил да избегне и най-малката драскотина върху бронята. Когато ченгетата наближиха достатъчно, той рязко натисна звънеца. „Сбогом, приятелчета“, рече си Бийч и не само се изкикоти, но чак подвижна от възторг. Мракът се озари от плътен зелен пламък, който обхвана двамата полицаи и ги погълна за частица от секундата. Отвътре проблеснаха няколко жълтеникави искри, навярно някой от ченгетата бе натиснал машинално спусъка на пистолета си.

Във въздуха миришеше на топящи се трансформатори, дори един от тях гръмна сред облак искри, част от които опариха ръката на Бийч. Зеленият пламък, излизащ от металната тръба трепна, после спря. Полицайте бяха изчезнали. Почти...

Бийч бързо скочи на земята и започна да оглежда мястото. Това бе второстепенен път и едва ли някой би тръгнал към Дери толкова късно, но все пак знае ли човек...

На шосето се търкаляше димяща обувка. Той се наведе и я вдигна, ала едва не я изпусна. Стори му се много тежка, но като я погледна отвътре, веднага разбра причината. Там още си стоеше парче крак с чорап.

Бийч взе обувката и я отнесе в кабината на камионетката. Като се прибереше в града, щеше да се отърве от нея. Нямаше смисъл да я заравя. В Хейвън разполагаха с далеч по-ефикасни средства за премахване на неща. „Ако мафията знаеше с какви работи се занимаваме в града на янките, сигурно веднага щяха да поискат да си купят лиценз от нас“, рече си той и пак се изкиска.

После измъкна ръждясалите шплинтове от задния капак на каросерията, отвори го и се пресегна към найлоновия чувал с трупа на елена. Интересно чия беше тази идея? На стария Дейв? Все едно, вече нямаше никакво значение. От известно време в Хейвън всички идеи бяха общи.

Чувалът се оказа тежък и неудобен за вдигане, затова Бийч сграбчи задните крака на елена и започна да го издърпва. След малко чувалът глухо тупна на асфалта. Бийч отново се огледа за фарове на приближаваща кола, не забеляза нищо подозрително и със сумтене започна да измъква трупа от найлона. Еленът бе старателно изкормен и изчистен. Той го обхвана с две ръце и го вдигна. Месото на врата му се прорязваше от жили, дебели като кабели, а одраните устни оголваха венци без нито един зъб. Главата на елена с полунаболи рога висеше безжизнено под дясната мишница на Бийч. Мътните му невиждащи очи бяха вперени в нощта.

Бийч пристъпи няколко крачки и захвърли трупа в крайпътната канавка, после се върна и прибра чувала в кабината на камионетката. Би предпочел да го остави отзад в каросерията, защото вонеше неприятно, но от движението можеше да изпадне и някой да го намери. След това заобиколи от другата страна при волана, като пътем подръпна с погнуса окървавената си риза, за да не се допира до тялото му. Щом се прибереше, щеше да я свали и да облече друга.

Влезе в кабината и запали двигателя. Даде заден ход и обърна в посока към Хейвън, после поспря за миг да огледа отново мястото и да

се увери, че сцената е подредена както трябва, за да внуши необходимите изводи и си рече, че всичко е наред. Непредубеденият наблюдател щеше да види празен полицейски автомобил, спрял на сред пътя със следи от гуми по асфалта. Двигателят му не работи, но бурканите продължават да се въртят. Наблизо в канавката се търкаля изкормен труп на елен. Него просто няма как да не го забележат, особено през юли.

А дали нещо в тази версия сочеше към Хейвън?

Не. Според Бийч нямаше какво. Тук се разказваше за двама полицаи на път към управлението след оглед на местопроизшествие с една жертва, които случайно попадат на браконieri, току-що убили елен. А после какво е станало с ченгетата? Ами че нали тъкмо в това е въпросът! Пък с течение на времето евентуалните отговори щяха да звучат все по-зловещо и версията, че браконьерите са ги ликвидирали и заровили някъде в гората би се налагала от само себе си. Нищо общо с Хейвън, нали? Бийч бе абсолютно убеден, че никой не би съумял да свърже двете събития едно с друго.

В огледалото за обратно виждане той видя, че отзад се задават фарове на кола, затова включи на скорост и внимателно заобиколи автомобила на ченгетата. Бурканите за миг го окъпаха с пулсираща синя светлина, после потънаха в мрака. Бийч погледна седалката до себе си и очите му пробягаха по типовата черна обувка и стърчащия от нея тъмносин служебен чорап като опашка на детско хвърчило. Отново го напуши смях. *Обзалагам се, господинчо, че когато тази сутрин си нахлузвал тъпата си обувка, изобщо не си предполагал, какво ще ѝ се случи вечерта, нали?*

Бийч Джърниган пак се засмя и рязко превключи на втора. Прибираше се вкъщи и никога досега не се бе чувствал толкова добре.

ОСЕМ ЕВ ХИЛМАН

1

Бангор: уводна статия във вестник „Дейли Нюз“, 25 юли 1988

г.:

МИСТЕРИОЗНО ИЗЧЕЗВАНЕ НА ДВАМА ЩАТСКИ ПОЛИЦАИ ОТ ДЕРИ

ИЗДИРВАНЕТО ИМ ВЕЧЕ Е В ПЪЛЕН ХОД

от Дейвид Брайт

Снощи към 9:30 часа в района на Дери е намерен изоставен полицейски автомобил, с което е поставено началото на второто за сезона издирване на изчезнали лица в централната и източната част на щата Мейн. Наскоро преди това изчезна четиригодишният Дейвид Браун от Хейвън, който още е в неизвестност. По ирония на съдбата малко преди да изчезнат двамата полицейски служители, Бентън Роудс и Питър Габънс, са се връщали от същия град, където са били на предварителен оглед на инцидент с отоплителна инсталация, отнел човешки живот (вж. подробности на същата страница).

По-късно добре осведомен източник от полицията заяви, че следствието очертава мрачни перспективи, тъй като недалеч от полицейския автомобил е открит застрелян и одран елен, което кара мнозина да мислят, че...

2

— Вижте това — рече на другата сутрин Бийч на Дик Алисън и Нют Берингър, докато си пиеха кафето в „Хейвън Лънч“ и преглеждаха току-що пристигналия вестник. — А мислехме, че никой не би направил връзката. По дяволите!

— Успокой се — отвърна Нют, а Дик кимна с глава. — Едва ли някой ще свърже изчезването на четиригодишно дете, вероятно загубило се в отсрещната гора или отвлечено от сексуален маниак, с изчезването на двама едри и добре въоръжени щатски полицаи. Нали така, Дик?

— Правилно.

3

Нищо подобно.

4

Бангор: вестник „Дейли Нюз“, първа страница, долу:

КОНСТАБЪЛЪТ НА ХЕЙВЪН ЗАГИВА ПРИ НЕЩАСТЕН СЛУЧАЙ

ВИДНА ОБЩЕСТВЕНИЧКА СТАВА ЖЕРТВА НА ПОЖАР

от Джон Лиандро

Вчера в родния си град Хейвън почина петдесет годишната Рут Маккосланд, една от трите жени, заемащи длъжността констабъл в щата Мейн. Според Ричард Алисън, шефа на пожарната команда в града, госпожа Маккосланд вероятно е загинала от експлозията на парите от дизелово гориво, насъбрали се в мазето на кметството в резултат от дефектен спирателен кран. Господин Алисън твърди, че долу в мазето се съхранява част от градските архиви, но няма подходящо осветление. „Сигурно е драснала клечка кибрит — заяви Алисън. — Във всеки

случай това е теорията, върху която почива следствието в момента.“

На въпроса дали не допускат умишлен палеж, той отвърна отрицателно, но добави, че след изчезването на двамата щатски полицаи, изпратени за предварителен оглед на местопроизшествието (вж. същата страница по-горе) не би изключил подобна версия. „Понеже нито един от полицаите не е имал време да състави констативен протокол, ще трябва да потърсим съдействието на щатската инспекция по противопожарна охрана, но в момента повече ме интересува съдбата на изчезналите полицаи.“

А Нютън Берингър, председателят на общинските съветници в Хейвън, заяви, че целият град е потънал в скръб от нелепата смърт на госпожа Маккосланд. „Тя беше очарователна жена — каза господин Берингър. — Всички бяхме просто влюбени в нея.“ Чувствата му се споделят напълно от жителите на Хейвън, мнозина от тях избухват в сълзи само при споменаване на името на Рут Маккосланд.

Нейната обществена кариера в града започва през...

5

Връзката, разбира се, бе направена от Ев — дядото на Хили. Същият Ев Хилман, който справедливо би могъл да бъде наречен града-отцепник и който се бе завърнал от Втората световна война с две малки стоманени пластинки в главата, защото по време на едно сражение във Франция до него избухнала германска граната.

В понеделник сутринта след кървавата неделя в Хейвън той се намираше на обичайното си място: при Хили в стая 371 на болницата в Дери. Беше си наел малка обзаведена стаичка на главната улица, но там само преспиваше нощем (по-точно будуваше до зори), след като сестрите успеяха да го пропъдят от леглото на внука му.

Понякога лежеше в тъмното и му се струваше, че откъм чешмата някой му се присмива. Тогава си мислеше, че е откачил и си викаше:

„Полудяваш, старче“. Но това не беше вярно. А друг път му се щеше вече да е полудял.

Беше се опитал да обясни на сестрите какво според него се е случило с Дейвид, в което той самият не се съмняваше ни най-малко, защото го „знаеше“. Те го съжаляваха, но Ев отначало не го разбираше. Проумя го чак след като сбърка и говори с онзи репортер. Именно този разговор му отвори очите. Иначе си мислеше, че сестрите му се възхищават заради обичта му към Хили и им е жал за него, защото усещаха, че внукът му си отива, ама по-късно разбра, че направо го смятат за смахнат. Няма такива дечица, дето да изчезват безследно по време на домашни представления. Това нещо го знаят и децата от детската градина.

След като прекара известно време сам в Дери, полуобезумял от притеснения за Хили и Дейвид и изпълнен с презрение към собственото си малодушие, както и със страх за останалата в Хейвън Рут Маккосланд, Ев започна да се отбива в едно заведение на главната улица. Там от разговорите с бармана той научи историята на някой си Джон Смит, бивш учител в близкото градче Клийвс Милс. Този човек прекарал в кома няколко години, но после се свестил и дори придобил способности на екстрасенс. Преди известно време обаче внезапно полудял и се опитал да убие един конгресмен от Ню Хампшир на име Стилсън.

— Всъщност за това, че бил екстрасенс, само съм чувал — добави барманът, докато точеше на Ев нова бира. — Лично на мене подобни истории ми се струват чиста помия. Но ако и ти имаш нещо такова за разказване — Ев му бе намекнал, че знае за нещо, в сравнение с което „Челюсти“ е като приспивна песен, — значи ти трябва Брайт от „Дейли Нюз“ в Бангор. Навремето той написа цяла статия за Джон Смит. Понякога се отбива тук за по някоя бира, пък и ще ти кажа, че наистина беше убеден в способностите на Смит.

До този момент Ев бе изгълтал три бири една след друга, което се оказа достатъчно, за да повярва, че на света има и прости решения. Затова побърза да отиде до телефона, пусна няколко монети и се обади в редакцията на „Дейли Нюз“, като помоли да го свържат с Дейвид Брайт. Разбира се по телефона не му разказа нищо, а само го осведоми, че знае нещо важно, на което трябва спешно да се даде гласност.

Брайт звучеше заинтересувано, дори сякаш прояви известна съпричастност. Той веднага попита Ев кога би могъл да дойде в Бангор (фактът, че не предложи сам да посети Дери и да разговаря на място със стареца би трябвало да подсказва на Ев, че е твърде вероятно да е надценил интереса и съпричастността на Брайт) и Ев на свой ред го запита дали е удобно да се видят още тази вечер.

— Ще остана в редакцията още два часа — отвърна Брайт. — Можете ли да пристигнете преди полунощ, господин Хилман?

— Тръгвам веднага — рече Ев и затвори телефона.

После излезе от бара с бодра стъпка и блясък в очите. Изглеждаше с двайсет години по-млад от стареца, който преди това бе влязъл.

Само че разстоянието до Бангор бе над четирийсет километра и въздействието на трите бири се изпари още по средата на пътя, така че Ев паркира пред сградата на „Дейли Нюз“ напълно трезвен. Дори по-лошо: чувстваше се замаян и объркан. Освен това съзнаваше, че разказът му е тромав и несръчен. Въртеше се като в порочен кръг все около магическото представление и непрекъснато повтаряше как е изглеждал Хили и как е абсолютно убеден, че Дейвид Браун е изчезнал наистина.

Най-сетне спря... по-точно не че спря, ами мудният му разказ някак си пресъхна от само себе си.

Брайт седеше без да поглежда към Ев и потропваше с молив по бюрото.

— А вие тогава погледнахте ли веднага под платформата, господин Хилман?

— Не... Не... Но, знаете ли...

Сега вече Брайт вдигна поглед към него. Имаше симпатично лице, но в него Ев видя онова изражение, което му отвори очите: човекът просто го смяташе за по-луд и от мартенския заек.

— Всичко това е много интересно, господин Хилман...

— Оставете, оставете — прекъсна го Ев и се изправи.

Столът, на който седеше рязко отскочи назад и почти се събори. Някъде зад Ев тракаха принтери и звъняха телефони, наоколо сновяха хора с ръкописи и изрезки в ръце. Той изведнъж осъзна, че минава полунощ, че е уморен и го е страх, а този тип тук го мисли за смахнат.

— Оставете — повтори Ев. — Късно е, а вие сигурно трябва да се прибирате вкъщи при семейството си.

— Господин Хилман, опитайте се да ме разберете...

— Разбирам ви, повярвайте — отвърна Ев. — Май чак сега всичко ми стана ясно. Време е да тръгвам, господин Брайт. Чака ме дълъг път, а утре посещенията в болницата започват в девет сутринта. Извинявайте, задето ви загубих времето.

Той бързо се измъкна от редакцията като яростно се проклинаше как изобщо е могъл да забрави, че най-големите глупаци са старите глупаци, а след това негово изпълнение безспорно трябваше да го изберат за техен тартор. Е, така поне поставяше точка на опитите си да каже на хората какво става в Хейвън. Може и да е стар, но втори път няма да допусне подобна излагация.

Никога.

6

Решението му трая точно петдесет и шест часа: докато не видя заглавията в понеделнишките вестници. След това веднага го обзе желанието да се срещне с човека, натоварен с разследването на случая с изчезналите полицаи. В „Дейли Нюз“ пишеше, че се казвал Дуган и познавал добре Рут Маккосланд. Дори възнамерявал да отиде на погребението ѝ и да каже няколко прощални думи, въпреки неимоверната му заетост в момента. Сигурно ѝ е бил голям приятел, рече си Ев.

Само че от предишния му ентусиазъм нямаше и следа. Душата му се разкъсваше от уплаха и горчива безнадеждност. Просто двете статии от първата страница направо изсмукаха и малкото останали му сили.

Хейвън се превръща в гнездо на змии, които вече почват да хапят. Трябва да убедя някого в това, но как? Кой ще ми повярва, че в града има масова телепатия и Бог знае още какво? Нали самият аз нямам ясна представа откъде ги знам тези неща. На практика не съм видял нищо. А на всичкото отгоре никой не вижда нищо. По дяволите, един цял град полудява, без това да прави впечатление на никого!

Ев отново прелисти на страницата с некролога. Ясният поглед на Рут го гледаше от една от онези вестникарски снимки, които всъщност представляваха безброй ситни точки. Красивите ѝ и открити очи спокойно се взираха в неговите. Ев знаеше, че в Хейвън имаше цяла дузина мъже, тайно влюбени в нея, за които Рут изобщо не подозираше. Той я гледаше и си мислеше как погледът ѝ сякаш отрича самата идея за смъртта, все едно че такова нещо няма. Да, ама сега тя бе мъртва.

После си спомни как бе извел Хили, докато онези, които щяха да търсят Дейвид в гората, се събираха.

Ела с нас, Рут.

Не мога, Ев... Обаждай ми се.

Ев беше опитал да ѝ позвъни веднъж, понеже му се струваше, че ако Рут дойде при него в Дери, щеше да бъде в безопасност, а и би подкрепила достоверността на историята му. В объркаността и отчаянието си, пък и от мъката по родния град, той дори не бе в състояние да прецени кое е най-важното за него. Обзело го бе пълно безразличие. На три пъти опитва да позвъни с автоматично избиране в Хейвън, последния път след разговора си с Брайт, ала така и не успя да се свърже. После пробва чрез „поръчки“ и телефонистката му каза, че вероятно има повреда по линията, да изчака малко. Ев се съгласи, но не се обади повече. Просто остана да лежи в мрака на стаята и да се вслушва в присмехулните шумове откъм мивката и чешмата.

И ето че сега, три дни по-късно, Рут се бе свързала с него. Чрез некролога във вестника.

Той се извърна към Хили. Момчето спеше. Лекарите отказваха да назоват състоянието му кома: според тях мозъчната енцефалограма не давала основания да се говори за кома, а по-скоро за дълбок сън. На Ев му беше все едно какъв точно ще е научният термин. Той знаеше, че Хили си отива и изобщо не се интересуваше дали ще премине в кома или в така нареченото състояние на аутизъм: тази дума не му беше известна, но веднъж чу как един от лекарите тихо я пошепва на друг свой колега. Думи, думи, думи... И всичките означаваха едно: Хили си отиваше и това бе най-лошото.

Докато пътуваха към Дери, внукът му се държеше като човек, изпаднал в дълбок шок. Отначало Ев предполагаше, че щом се измъкнат от Хейвън, нещата малко ще се пооправят, а пък Брайънт и

Мари така и не забелязаха особеното поведение на по-големия им син, понеже вниманието им бе изцяло насочено към изчезналия Дейвид.

Само че напускането на Хейвън не помогна. Състоянието на Хили се влошаваше. През първото денонощие в болницата той спа цели единайсет часа. Можеше да отговаря на елементарни въпроси, но по-сложните го объркваха. Освен това се оплакваше от главоболие. Не си спомняше нищо за магическото представление и смяташе, че рожденият му ден е бил само преди една седмица. А през нощта насън бе промълвил съвсем ясно фразата: „Всичките войничета! Все за тебе!“ По гърба на Ев пробягаха хладни тръпки. Именно това бе крещял изпадналия в истерия Хили, когато братчето му изчезна и всички се юрнаха да го търсят.

На следващия ден Хили спа четиринайсет часа, а после изглеждаше унесен, още по-замаян и объркан отпреди. Когато специално повиканата детска психоложка го помоли да си каже презимето, той отвърна: „Джонатан“, но това бе презимето на „Дейвид“.

А сега Хили вече спеше денонощно. Вярно, понякога си отваряше очите и дори привидно гледаше Ев или някоя от сестрите, ала щом го заговореха, той само се усмихваше едва-едва и пак се унасяше.

Момчето си отиваше. Лежеше като спящата красавица в замъка и само стъклената бутилка от системата, окачена над главата му и периодичните съобщения по вътрешната уредба на болницата разваляха илюзията.

Отначало сред невролозите имаше големи вълнения, понеже бяха открили някакво петно в кората на главния мозък на Хили и смятаха, че странната му отпадналост вероятно се дължи на тумор, но после, когато два дни по-късно го заведоха на рентген още веднъж (за да проследят забавено снимките, както обясни техникът на Ев, защото било трудно да се допусне, че десет годишно дете може да има тумор в мозъка, и то без никакви предхождащи симптоми), петното бе изчезнало. Завеждащият отделението по неврология проведе малък разговор на четири очи с техника на рентгеновия апарат и от изражението на лицето му Ев направи извода, че е хвърчала перушина. След това неврологът му каза, че се налага да направят втори комплект

снимки, но според него и дума не може да става за мозъчен тумор. Просто първите снимки били дефектни.

— Веднага си помислих, че им има нещо — рече лекарят.

— Защо?

Неврологът, огромен мъж с пищна рижа брада, се усмихна:

— Защото петното изглеждаше прекалено голямо. Направо казано, дете с такъв гигантски тумор в мозъка би трябвало да е в критично състояние от много дълго време насам... ако изобщо продължава да живее.

— Разбирам. Значи все още не знаете какво му е на Хили, така ли?

— Работим по няколко направления — отвърна неврологът и се усмихна смутено, като избягваше да гледа Ев в очите.

На другия ден психоложката дойде отново. Беше дебела жена с черна коса. Този път тя попита къде са родителите на Хили.

— Търсят братчето му — каза Ев и очакваше, че думите му ще я шокират, ама не позна.

— Обадете им се и им кажете, че ще имам нужда от помощта им.

Брайънт и Мари веднага пристигнаха, но идването им се оказа напълно безпредметно. И двамата се бяха променили и отчуждили до неузнаваемост. Това не остана незабелязано и от психоложката, която, след като им зададе по няколко въпроса, побърза да приключи. Ев направо я усещаше как отстъпва, а и той самият едва се сдържаше да не напусне стаята. Просто не можеше да понася чуждите им погледи, които го караха да се чувства като белязан за нещо. Жената с карираната блуза и избелелите джинси някога беше негова дъщеря и дори още приличаше на него, ала в сърцето си Ев вече не я усещаше като такава. По-голямата част от Мари бе мъртва, останалото също бързо умираше.

Психоложката така и не ги повика повече.

Оттогава тя се отбива при Хили още два пъти. Вторият път беше събота — денят преди експлозията в кметството на Хейвън.

— С какво го хранят? — внезапно запитва тя.

Ев седеше до прозореца и почти дремеше, напечен от горещото слънце. Въпросът на дебеланата го сепна и той отвори очи.

— Моля?

— С какво го хранят, питам.

— Как с какво? С нормална болнична храна, разбира се.

— Съмнявам се.

— Няма причини за съмнение — рече Ев. — Знам, защото и аз съм се хранил тук със същата храна. А вие защо питате?

— Защото му липсват десет зъба — рязко отговори психоложката.

7

Въпреки болките от артрит Ев стисна юмрук и го стовари върху коляното си.

А сега какво ще правиш, старче? Дейвид го няма и ще ти е много по-лесно, ако свикнеш с мисълта, че е умрял, не е ли така?

Вярно. Щеше да му е адски мъчно, но пък така нещата се опростяха, само че той не можеше да повярва в това. Част от съзнанието му бе твърдо убедена, че Дейвид е жив. Възможно бе и да бъркаше желанието с действителността, но Ев се съмняваше, защото отдавна беше отминал възрастта на подобни грешки. Просто в главата му пулсираше една и съща мисъл: „Дейвид е жив. Загубил се е и го грози смърт, но все още може да бъде спасен. Стига да се решиш да направиш нещо и да действаш както трябва. Виждаш, че шансовете са мизерни за такъв дъртак като тебе, дете напоследък, ако не намери кенеф навреме, винаги си опикава гащите. Мизерни, твърде мизерни...“.

В понеделник вечерта Ев бе задрямал в стаята на Хили — сестрите често се правеха, че не го виждат и го оставяха и след изтичането на времето за посетители — после изведнъж се сепна и подскочи, защото му се присъни ужасен кошмар. Намираше се на някакво тъмно и каменисто място, където планински зъбери се устремяха към черното небе, осеяно със студени звезди, а леденият вятър остро виеше в тесните скалисти дефилета. На светлината на звездите под него се виждаше огромно плато, което изглеждаше сухо и безжизнено. От край до край във всички посоки го разсичаха гигантски цепнатини, създаващи илюзията за неземеен паваж. Отнякъде се чуваше пронизителният хленч на Дейвид: „Помогни ми, дядо! Не

мога да дишам! Помогни ми, моля ти се! Страх ме е! Не исках да правя оня фокус, ама Хили ме накара и сега не знам как да се върна вкъщи!“.

Ев седеше и гледаше Хили. Целият беше плувнал в пот, която се стичаше по лицето му като сълзи.

Той стана, отиде до леглото и се надвеси над внука си.

— Хили — рече Ев, съвсем не за първи път. — Къде е брат ти? *Къде е Дейвид?*

Този път обаче Хили отвори очи. От воднистия му и невиждащ поглед по гърба на Еверет пробягаха хладни тръпки: стори му се, че го гледа сляпа пророчица.

— На Алтаир-4 — тихо и съвършено ясно промълви Хили. — Дейвид е на Алтаир-4 при томичукалата. Томичукалата, томичукалата чукат на вратата.

Клепачите му рязко се затвориха и той отново заспа дълбоко.

А Ев остана още дълго време, надвесен над него. Кожата му внезапно бе придобила цвета на маджун.

После го втресе.

8

Градът-отцепник.

Ако допуснем, че Рут Маккосланд беше сърцето и душата на Хейвън, тогава спокойно може да се каже, че седемдесет и три годишният Ев Хилман (който съвсем не бе чак толкова изкуфял, за колкото напоследък се смяташе) е неговата памет. През дългия си живот старецът бе станал свидетел на много неща и знаеше хиляди истории, защото беше добър слушател.

На излизане от болницата в понеделник вечерта той се отби в книжарницата на Дери, където вложи девет долара в покупката на атлас на Мейн, съдържащ подробни карти на цялата територия на щата, раздробена на по 1 000 квадратни километра. На карта 23 се виждаше и градчето Хейвън. От книжарницата Ев освен атласа си беше купил и пергел, с който сега, без да знае защо, очерта кръг около Хейвън. Някогашната плантация, дала началото на градчето, остана в единия му край.

Дейвид е на Алтаир-4.

Дейвид е на Алтаир-4 при томичукалата. Томичукалата, томичукалата чукат на вратата.

Ев седеше и се мръщеше над картата и нарисувания от него кръг. Опитваше се да разгадае смисъла на изреченото от Хили.

„Да беше взел червен молив, старче. Хейвън вече трябва да се очертава в червено на всички карти“.

Той се приведе още малко. Надалече все още нямаше никакви проблеми със зрението си и от трийсет метра спокойно можеше да различи бобено от царевично зърно, но отблизо не виждаше почти нищо, а на всичкото отгоре си бе забравил очилата за четене в къщата на Мари и Брайънт. Не му се връщаше да си ги вземе, тъй като имаше смътното усещане, че след това май изобщо няма да му е до разчитане на дребни шрифтове. Засега бе по-добре — и по-безопасно — да я кара без очила.

Почти забол нос в атласа, Ев внимателно разглеждаше очертаното от пергела място. Иглата беше забита върху Дери Роуд, малко на север от потока Престън и леко на изток от Индианската гора, както я наричаха като деца. На картата обаче тя бе означена като Горящата гора, но той бе чувал и това име веднъж-дваж.

Ев намали радиуса на пергела и очерта втори кръг, който точно обхващаше къщата на Брайънт и Мари. На запад минаваше Ниста Роуд, свързващ шосе 9 с Дери Роуд и завършващ в каменна кариера непосредствено до същата гора, все едно как ѝ викаха.

Ниста Роуд... Ниста Роуд... Какво ли му говореше това име? Едно време, още преди да се роди, там нещо се бе случило, за което после хората дълго са си спомняли...

Ев затвори очи, все едно че заспа, както си седеше: съсухрен оплешивяващ старец, облечен в чиста памучна риза и памучен панталон с ръбове.

Миг по-късно в главата му нахлуха спомени и той дори се учуди как е могъл да не се сети веднага. Семейство Кларъндън, разбира се. Точно така. Онези, дето живеели на разклона между Ниста Роуд и стария път за Дери. Пол и Фейт Кларъндън. Фейт, която се повлякла по акъла на сладкодумния проповедник и родила дете с черна коса и греховно сини очи девет месеца след като божият служител духнал от града. А Пол се надвесил над люлката с новородения си син и после се пресегнал за бръснача.

Едни клатели глави и обвинявали за всичко проповедника Колсън, или както там му било името на оня мошеник.

Други смятали, че вината била изцяло на Пол Кларъндън; според тях Фейт изобщо не бивало да се омъжва за толкова буен и ревнив човек.

А за трети нямало съмнение, че причината е единствено у Фейт. Ев си спомняше как разни старци в бръснарницата (след години, разбира се, но градчетата като Хейвън не забравят нищо) винаги говореха за нея като за „цицорестата булка, от която нищо добро не можеше да се очаква“.

Но имаше и хора, които на ухо твърдяха, че за всичко е виновна гората.

Ев се измъкна от унеса си и отвори очи.

Точно така: имаше и такива хора. Майка му викаше, че били невежи и суеверни, ама баща му бавно клатеше глава, пафкаше лулата си и повтаряше, че понякога в старите истории човек открива по зрънце истина, затова не бивало да се отхвърлят с лека ръка. Той, например, винаги се прекръствал, когато черна котка му минела път.

— Глупости! — сумтеше майка му. Това Ев добре го помнеше, понеже по онова време бе деветгодишен.

— Да, ама и майка ти също хвърля щипка сол през рамо всеки път, когато разлее вино — добавяше бащата.

— Глупости! — повтаряше майка му и се прибираше в къщата.

А баща му си пушеше лулата на верандата, приседнал до Ев и разказваше ли, разказваше. Още от малък Ев беше добър слушател и попиваше всичко, което чуеше... с изключение на онзи фатален един-единствен път, когато сбърка и не изслуша Хили, а се остави сълзите му да го объркат и си тръгна позорно, вместо да сподели мъката на детето.

Ев пак затвори очи и се вслуша. Ровеше спомените си... паметта на Хейвън.

9

Наричаха я Индианската гора, защото там бе намерил смъртта си Големия Атлантик, вождът на индианското племе микмак. Всъщност

белите го бяха нарекли така, а истинското му име беше Уауейвока, което означаваше „роден от високите води“. Големия Атлантик просто беше груб и неточен превод на индианското значение. Първоначално племето обитавало района на сегашната община Пенъбскот и селцата Олдтаун, Скоухеган и Грейт Удс, но през 1880 г. се разразила небивала грипна епидемия, от която индианците гинели като мухи. Мъртвите ги погребвали в землището на Лъдлоу, ала понеже епидемията се разраствала, в един момент начело с вождата Уауейвока те поели на юг към гората. Уауейвока умрял през 1885 г. и на смъртния си одър обявил гората за прокълната, макар че самият той бил завел племето си там. Историята станала известна, защото по времето на смъртта му сред индианците живеели и двама бели мъже: единият бил антрополог от „Бостън Колидж“, а другият работел в „Смитсониън Инститют“. Двамата проучвали живота на индианците от североизточната част на страната, чийто брой стремително намалявал и не след дълго те щели да изчезнат напълно. От техните сведения обаче не ставало съвсем ясно дали Големия Атлантик лично прокълел гората или просто споменава съществуващо отпреди суеверие.

Както и да е, гробът на вождата отдавна бил забравен, но името Индианската гора останало. Доколкото Ев си спомняше, всички в Хейвън и околните градчета, граничещи с нея, й викаха така, макар че той добре разбираше и мотивите на картографите, изготвили атласа на Мейн, да не поставят думи като „индиански“ в своите карти, защото хората продължаваха да бъдат особено чувствителни към подобни изрази.

Понякога в старите истории човек открива по зрънце истина, казваше баща му...

Ев, който също се прекръстваше, когато черни котки му минаваха път (и дори само при вида им, за по-сигурно), напълно споделяше мисълта на баща си. Винаги имаше някаква истина, колкото и малка да е тя. Прокълната или не, Индианската гора открай време бе известна с лоша слава.

Не беше донесла нищо добро нито на вождата Уауейвока, нито на семейство Кларъндън. Ловците също си патеха в нея. Ев си спомняше поне две-три убийства, извършени там...

Да не говорим за нещастните случаи по време на лов. Той притвори очи и започна да се рови в архивите на паметта си. Сещаше

се за поне десетина, повечето в резултат на погрешна стрелба, след което от гората излизаха окървавени ловци, стенещи и ругаещи. А други ги изнасяха или в безсъзнание, или направо мъртви. Имаше и хора, простреляли се по непредпазливост, докато използвали пушките си като тояги, на които да се подпират при преодоляване на паднало дърво или нещо друго. А понякога оръжията гърмели без видима причина... Говореше се и за самоубийство, но Ед си спомни и за две чисти убийства, станали през ноември в Индианската гора: и двата пъти след разгорещени свади — веднъж по време на игра на карти и веднъж, понеже двама приятели се скарали чий е куршумът, убил елен с рекордни размери на рогата.

А за случаите на изгубени в гората ловци просто не си струваше да се говори. Всяка година организираха поне една група търсачи за издирването на някой уплашен нещастник от Масачузетс, Ню Джърси или Ню Йорк, но имаше години и с по няколко такива групи. Само дето невинаги успяваха да открият загубилите се.

Вярно, повечето бяха градски жители, които изобщо не биваше да бъдат допускани до гората, ала се случваше и местни ловци да се изгубят. Според старите ветерани нещо ставало с компасите в Индианската гора и те или не отчитали правилно посоките, или съвсем отказвали да работят. Бащата на Ев казваше, че вероятно там някъде под земята имало гигантско находище на магнитна руда, от което стрелките на компасите пощурявали. Разликата между гражданите и горските ветерани била в това, че първите се учили да боравят с компас от книгите и му вярвали безрезервно. Така че всеки път, когато стрелката полудявала и сочала изток, вместо север или просто се въртяла като бутилката от онази игра с целувките, те изпадали в положението на хора със силна диария, но без какалашки, с които да си забършат задниците. По-умните от тях захвърляли компасите и търсели други начини за ориентиране. В най-лошия случай човек просто трябвало да тръгне по течението на някой поток или да се движи по права линия. Рано или късно нямало начин да не излезе на пътека или да не види стълбовете на електропровода.

Ев обаче познаваше и хора, които цял живот бяха живели и ловували в Мейн и въпреки това се налагаше да бъдат издирвани, или успяваха да се измъкнат сами от гората само благодарение на чиста случайност. Ала най-забележителна бе историята на Делбърт

Маккрийди, на когото не му липсваше нито опит, нито кураж. Двамата с Ев се знаеха от деца. Във вторник, 10 ноември 1947 г., Дел взел голямата си ловна пушка и отишъл на лов в Индианската гора. Изминали две денонощия и него все го нямало, затова госпожа Маккрийди потърсила Алф Тремейн, който по онова време бил констабъла на Хейвън. Веднага сформирали група за издирване от около двајсетина мъже, който навлезли в гората оттам, където Ниста Роуд се вливал в изоставената диамантена кариера. В края на седмицата групата вече наброявала двеста души.

Тъкмо се канели да отпишат Дел — чиято дъщеря е Хейзъл Маккрийди, разбира се, — когато той се измъкнал от гората по течението на потока Престън. Бил изтощен, замаян и с около десет килограма по-лек, отколкото когато го видели за последен път.

След няколко дни Ев го посети в болницата.

— Какво стана, Дел? Небето беше ясно през цялото време, нима не можа да се ориентираш по звездите?

— Така беше — призна Дел силно засрамен. — Досега винаги се бях ориентирал по тях.

— Ами мъха? Нали ти ме научи още като деца, че мъхът по дърветата сочи север?

— Така е — унило повтори Дел и млъкна.

Ев го изчака малко, после отново го притисна.

— Добре де, кажи тогава какво се случи?

Известно време Дел не продумваше нищо, след това едва чуто рече:

— Въртял съм се насам-натам като улав.

Ев седеше и не го прекъсваше, колкото и да му беше трудно.

— Отначало всичко беше наред — продължи най-сетне Дел. — До обяд ловувах както винаги, без да се притеснявам, че ще се загубя. После похапнах и изпих една от бирите на мама, от която ми се приспа и съм задрямал. Сънувах някакви особени неща... не ги помня точно, ама знам, че бяха особени. А докато съм спал, виж какво е станало.

Дел Маккрийди повдигна горната си устна и показа на Ев празна дупка.

— Паднал ти е зъб, така ли?

— Да. Лежеше в скута ми... Интересно как е станало, защото никога не съм имал неприятности със зъбите, като изключим оня

възпален мъдрец, от който едва не умрях, ама то беше много отдавна... Та като се събудих, вече се стъмваше...

— *Хайде де!*

— Знам какво си мислиш — тросна се Дел с някаква горчивина в гласа. — Но просто съм проспал целия следобед, колкото и да не ти се вярва... А после отворих очи...

Той извърна поглед към Ев, но след миг пак сведе гузно глава и се затвори в себе си, сякаш не можеше да гледа стария си приятел в очите.

— Имах чувството, че някой е откраднал мозъка ми... — Дел се засмя неловко, но си личеше, че хич не му е до смях. — Станах и тръгнах, като известно време си мислех, че следвам Полярната звезда, но когато към девет часа все още не бях излязъл на Хамър Кът Роуд си разтърках очите и установих, че сигурно съм гледал някоя от планетите, Марс или Сатурн или нещо подобно... Легнах да прекарам нощта и докато не се озовах при потока Престън седмица по-късно не си спомням абсолютно нищо, освен разни откъслечни неща...

— Не знам какво да кажа — започна Ев и млъкна. Цялата работа звучеше невероятно, като се има предвид опита и хладнокръвието на Дел. — Да не би да си се паникьосал?

Дел пак го погледна. Тоя път обаче в очите му освен обърканост блещукаше и частица хумор.

— Не вярвам човек да може да се паникьосва цяла седмица — сухо рече той. — Сигурно ще да е доста уморително...

— Значи...

— Точно така — кимна Дел. — Нямам представа какво е станало с мене. Знам само, че като се събудих, краката и задникът ми бяха схванати, а в един от сънищата чувах някакво странно бръмчене — като от стълбовете с високо напрежение. Това е всичко... Бях забравил всички начини за ориентиране и се скитах из гората, все едно я виждах за първи път... Чак когато излязох на потока Престън се посвестих и успях да се измъкна, а сега сигурно съм станал за посмешище на целия град, ама ще ти кажа, че съм благодарен, задето съм още жив... Слава богу...

— Никой няма да те подиграва, Дел — каза Ев, но сам не си вярваше.

Цели пет години Дел се бори с присмехулните погледи на старците от бръснарницата и когато разбра, че няма да го оставят на мира, се премести в Ийст Едингтън, където отвори гараж и малка работилница за ремонт на двигатели. Ев от време на време се отбиваше да го види, но Дел повече никога не стъпи в Хейвън. По понятни причини.

10

Ев затвори пергела до най-малкия възможен радиус и описа трети кръг. Този път вътре остана една-единствена къща, а той си рече: „Тази къща е най-близо до центъра на Хейвън. Чудно как досега никога не съм мислил за това“.

Беше парцелът на стария Гарик, разположен на края на Дери Роуд. Зад него вече започваше Индианската гора.

Трябваше да оцветя този кръг в червено или в друг цвят, все едно какъв.

Сега мястото се обитаваше от Боби Андерсън, племенницата на Франк, само че тя беше зарязала земеделието и пишеше романи. Ев дори не я познаваше кой знае колко, но беше чувал, че жената се ползва с добра репутация в градчето. Хората разправяха, че си плащала сметките в срок и не се занимавала с клюки. Освен това съчинявала хубави уестърни с убедителни сюжети и герои, които не били комбинация от супермени и ругатни, като писанията на оня щурак от Бангор и събратята му. С една дума, книгите ѝ били страхотни.

Особено като се има предвид, че е жена.

Хората от Хейвън гледаха с добро око на Боби Андерсън, макар и да не забравяха, че тя живее в градчето едва от тринайсет години, пък и още помнеха Франк Гарик, когото всички смятаха за смахнат. Навремето той произвеждаше най-добрите зеленчуци в околността, но това не променяше психическото му състояние. Човекът непрекъснато се опитваше да разказва на някого своите сънища, а те обикновено бяха за Второто пришествие. След време нещата дотолкова се влошиха, че Арлин Кълъм, която продаваше това-онова на тротоара в центъра с вид на християнска мъченица, бягаше панически да се крие,

щом забележеше камионетката на Франк Гарик да се задава по главната улица. А и самата камионетка си я биваше: беше цялата изпъстрена с лепенки, на които пишеше неща от типа на „АКО ДЕНЯТ НА ЕКСТАЗА Е ДНЕС, НЯКОЙ ТРЯБВА ДА МИ ДЪРЖИ ВОЛАНА“.

Към края на шейсетте години старецът съвсем се чална на тема летящи чинии. Вървеше и непрекъснато разправяше за пророк Илия и за огнената колесница, която го понесла във вихрушка към небето, понеже била задвижвана от електромагнетизъм. Вече напълно луд, той умря от инфаркт през 1975 г.

„Но преди да умре му изпопадаха зъбите“, рече си Ев и внезапно го побиха хладни тръпки. „Видях го с очите си, пък и си спомням, че Джъстин Хърд също говореше за това... А сега, като изключим Боби, разбира се, най-близо до къщата му живее Джъстин, но и него не бих го нарекъл образец на разумен и нормален човек. Колчем го срещам, преди да се махна от Хейвън, той все ми заприличваше на Франк Гарик.“

Интересно как никой досега не се бе сещал да потърси някаква връзка между странните събития и случки, дето ставаха между двата кръга. Ев отново се замисли, но по едно време стигна до извода, че в крайна сметка в това няма нищо чак толкова необичайно. Човешкият живот е съставен от множество случайности, образуващи сложна и преплетена мозайка, чиито шарки — каквито тук се явяваха мистериозните смъртни случаи, убийствата, загубените ловци, лудостта на Франк Гарик и може би онзи подозрителен пожар в дома на семейство Полсън — понякога бият на очи само ако ги търсиш. Чак след това човек почва да се чуди как досега не ги е забелязал. А иначе...

Изведнъж му хрумна нещо друго: възможно беше Боби Андерсън също да не е съвсем наред. Ев си спомни, че от началото на юли, ако не и преди това, откъм Индианската гора се чуваше грохот от машини. Той не му беше обръщал внимание, понеже не намираше в това нищо необичайно, тъй като Мейн изобилстваше от гори, голяма част от които принадлежаха на компания за производство на хартия и местните жители отдавна бяха свикнали с масирания дърводобив.

Но сега, след като бе видял шарката на мозайката, Ев стигна до извода, че явно не става дума за дърводобив, тъй като машините не бяха достатъчно навътре в гората, където се намираха маркираните

дървета на компанията. Шумът по-скоро идваше от фермата на стария Гарик. Освен това познатото бръмчене на дърворезачките, пукотът на падащите стволоче и писъкът на бензиновите триони никак неусетно бяха заменени от други звуци, които трудно можеха да се свържат с дърводобива. Според Ев в момента там вероятно работеха някакви земекопни машини.

Схванеш ли веднъж движението на шарката, после всичко си отива на мястото съвсем лесно, като последните десетина елемента от детска мозайка.

Ев седеше и гледаше картата с кръговете. Имаше чувството, че вените му се изпълват с мрачен ужас, който бавно сковаваше цялото му тяло.

Щом веднъж видиш шарката, след това няма как да не я виждаш. Той рязко затвори атласа и си легна.

11

Но не можа да заспи.

Какво ли правят там? Строят ли нещо? Или карат хората да изчезват? Какво?

Щом почнеш да се унася в дрямка и пред погледа му веднага се изправяше един и същ образ: всички жители на Хейвън стоят скупчени на главната улица и с някакви упоени и безизразни физиономии са се вторачили в посока югозапад, към бученето откъм гората — все едно са мюсюлмани, обърнали се за молитва с лице към Мека.

Булдозери... Земекопни машини... Багери...

С нареждането на парчетата от мозайката човек лека-полека започва да вижда цялата картина. Ев лежеше в тясното си легло недалеч от изпадналия в кома Хили и си мислеше, че сега вече много неща са му ясни. Не всички, но голяма част от тях. Виждаше ги и знаеше, че никой няма да му повярва. Не и без доказателства. А той не смееше да се върне в Хейвън, защото щяха да го впримчат и нямаше да го пуснат да излезе отново.

Имаше нещо там, в Индианската гора. В земята, която Франк Гарик бе завещал на племенницата си — онази с романите уестърни. Същото нещо объркваше компасите и главите на хората, доближили се

твърде много до него. Според Ев подобни странни аномалии вероятно се срещаха по цялата планета. Ако не друго, така поне се обясняваше защо на някои места хората изглеждат толкова намръщени през цялото време. Неприятно нещо. Свърталище на зли духове. Дори нищо чудно да е прокълнато.

Ев неспокойно се обърна по гръб и впери поглед в тавана.

Нещо е било заровено в земята, Боби Андерсън го е намерила и сега го изкопава заедно с приятеля си, дето живееше с нея във фермата. Как ли му беше името?

Той се замисли, ала то все му се изплъзваше. Само си спомняше как Бийч Джърниган стисна устни, когато веднъж в „Хейвън Лънч“ някой отвори дума за приятеля на Боби, понеже го видяха да излиза от търговския център с торба покупки в ръце. Според Бийч той имал малка къща в Троя, нещо като колиба с печка за дърва и найлони на прозорците вместо стъкла.

Друг възрази, че човекът бил образован, но Бийч го сръза с думите, че и измежду образованите имало много хаймани, с което всички се съгласиха.

Нанси Вос също не одобряваше приятеля на Боби. Нейната версия беше, че той застрелял жена си, но отървал затвора, понеже бил професор в колеж.

— В тая държава е достатъчно да имаш тапия с няколко латински думи вътре и никой нищо не може да ти направи — викаше тя по този повод.

Редовните абонати на „Хейвън Лънч“ продължиха да обсъждат пришълеца дълго след като той се метна в пикапа на Боби и подкара към фермата на Гарик.

— Аз пък чух, че тапията му била в областта на концентратите — обади се старият Дейв Рътлидж от обичайното си място в ъгъла. — Който и да е ходил във фермата, все казва, че тоя тип бил непрекъснато пиян като пор.

След думите му бе избухнал познатият ехиден смях на провинциалните клюкари. Кой знае защо никой не обичаше приятеля на Боби. Застрелял бил жена си. Пиел. Живее в незаконна връзка, без да е женен. Всичко това бяха пълни глупости. Сред същите тези постоянни посетители, дето сега злословеха по негов адрес, Ев познаваше хора, които не само биеха жените си по няколко пъти на

ден, но дори им сменяха физиономииите до неузнаваемост, защото такива работи бяха нещо свършено нормално, щом дъртачките почнеха да знаят твърде много. Други се наливаха с бира още от ранно утро, като привечер преминаваха на уиски или на домашен царевичак и я караха така до посред нощ. А трети се придържаха към половия живот на зайците, прескачаха от дупка на дупка и чукаха де когото сварят. Интересно все пак как се казваше приятелят на Боби?

Ев отново започна да се унася. Виждаше ги струпани по тротоарите, на моравата пред библиотеката и в парка. Всички гледаха като омагьосани към онези звуци откъм гората. Той се разсъни.

Какво беше открила, Рут? Защо те убиха?

Ев се завъртя и легна на лявата си страна.

Дейвид е жив... Но за да го върна, трябва да започна от Хейвън. После се обърна надясно.

Ако се върна, ще убият и мене. Навремето ме обичаха почти колкото Рут, или поне така си мислех. Сега обаче ме мразят. Видях го в очите им вечерта, когато тръгнаха да търсят Дейвид. Откарах Хили в болницата, понеже детето беше болно и имаше нужда от лекар, ама и на мен ми трябваше повод да се измъкна. Предполагам, че ме оставиха да замина, защото в момента бяха твърде заети с Дейвид, или просто искаха да им се махна от главата. Все едно, знам само, че имах късмет. Втори път едва ли ще ме пуснат току-така. А трябва да се върна, но как?

Ев се мятеше трескаво в леглото, хванат натясно между двете крайности на избора, който не търпеше отлагане: щом искаше да спаси Дейвид, докато е още жив, значи се налагаше да се върне в Хейвън, ала тогава щяха да го убият и набързо да го заровят в нечия нива.

Малко преди полунощ той се унесе в неспокойна дрямка, която бързо премина в дълбокия и непробуден сън на пълното изтощение.

12

На другата сутрин, във вторник, Ев се събуди чак в десет и четвърт. От години не беше ставал толкова късно, но пък се чувстваше освежен и бодър като никога досега. Освен това насън бе измислил и начин за връщане в Хейвън, така че после да успее да напусне

градчето безпрепятствено. Ако е рекъл Господ, разбира се. Но заради Дейвид и Хили трябваше да рискува.

Смяташе да го направи в деня на погребението на Рут Маккосланд.

13

Буч Монстър Дуган се оказа най-едрият човек, когото Ев някога бе виждал. Дотогава палмата на първенството за него безспорно се държеше от Хенри — бащата на Джъстин Хърд, — чийто ръст надвишаваше метър и деветдесет и пет при тегло сто и осемдесет килограма, а раменете му бяха толкова широки, че вечно му се налагаше да влиза ребром през вратите, ала сега Ев реши, че стоящият пред него полицай е по-едър и от Хенри. Малко по-лек, може би, но определено по-висок.

Той се ръкува и веднага усети, че Дуган вече е предупреден за него. Личеше си по израза на лицето му.

— Заповядайте, господин Хилман. Седнете — каза Дуган и самият той се отпусна върху въртящия се стол, който хлътна под тежестта му като след удар с парен чук. — Мога ли да ви помогна с нещо?

Сигурно очаква, че ще почна да му разказвам разни врели-некипели, спокойно си рече Ев, точно както и ние едно време очаквахме същото от Франк Гарик като го срещяхме по улиците. И вероятно няма да го разочаровам. Затова внимавай, Ев. Не бързай и току-виж си успял да го убедиш, още повече че вече знаеш къде искаш да отидеш.

— Може и да можете — отвърна Ев. Сега поне не беше пил нищо: разговорът му с онзи репортер след трите бири се оказа голяма грешка. — От пресата разбрах, че утре ще ходите на погребението на Рут Маккосланд.

— Така е — кимна Дуган. — Бяхме приятели с нея.

— А вероятно и други ваши колеги от управлението в Дери ще ходят. Все пак мъжът ѝ беше щатски полицай, а и самата Рут се водеше на работа към полицията. Вярно, че констабъл не е кой знае каква

длъжност, ама предполагам разбирате какво искам да кажа. Ще има ли на погребението й и други ваши колеги?

Дуган свъси буйни вежди и се намръщи.

— Господин Хилман, не ми е ясно за какво точно става дума.

Освен това съм зает човек, добави изражението на лицето му. Двама от служителите ми са безследно изчезнали и имам основателни подозрения да смятам, че са застреляни от браконieri на елени. И всичко това в деня на смъртта на старата ми приятелка Рут Маккосланд. В момента на задника ми се пече яйце и нямам нито време, нито настроение да слушам глупости.

— Знам. Но скоро ще разберете. Само ми кажете ще ходят ли и други ваши колеги на погребението?

— Да. Поне половин дузина смятат да отидат, аз също. Но ще тръгна по-рано, за да поразпитам местните хора за един друг случай.

— Знам го — кимна Ев. — А и вие сигурно знаете за мене.

— Господин Хилман...

— Напоследък наговорих големи дивотии и то все не пред когото трябва — невъзмутимо продължи старецът. — При други обстоятелства не бих постъпил така, но бях силно разстроен. Единият ми внук изчезна, а другият е в нещо като кома.

— Да, зная.

— Бях толкова объркан, че направо не знаех какво правя. Първо говорих с една-две от сестрите в болницата, после отидох в Бангор и се срещнах с някакъв репортер на име Брайт. Предполагам, че вече сте чули какво съм му казал.

— Доколкото разбирам, според вас Дейвид Браун е... ъ-ъ-ъ... жертва на нещо като конспирация...

Ев за малко щеше да се разсмее. Думата му се стори хем необичайна, хем изключително удачна. Той самият никога не би се досетил за нея. А в Хейвън наистина съществуваше някаква огромна конспирация. Същински пъклен заговор.

— Точно така. Освен това смятам, че тук може да се говори за три случая, които са толкова свързани един с друг, колкото още никой не може да си представи: изчезването на внука ми, изчезването на двамата полицаи и смъртта на Рут Маккосланд, която освен ваша, беше и моя добра приятелка.

Дуган сякаш се сепна и едва доловимото презрение от погледа му изчезна. На Ев дори му се стори, че той чак сега го видя истински — него, Еверет Хилман, а не някакъв си стар глупак, отбил се в полицията, просто защото си няма друга работа.

— Може би е най-добре да ми опишете накратко защо смятате така — каза Дуган и си извади бележника.

— Не, не. Излишно е да записвате каквото и да било. Можете да си приберете бележника.

Дуган го изглежда мълчаливо. Не докосна бележника, но остави молива на масата.

— Брайт реши, че съм изкукуригал, а аз още не му бях казал и половината — продължи Ев. — Затова на вас няма да разкажа нищо, освен това, че според мен Дейвид е жив. Не мисля, че е в Хейвън, ала ако се върна там, бих могъл да опитам да разбера къде е. Но подозирам — за това имам повече от основателни причини, — че не съм особено желан в града. Дори нещо повече, опасявам се, че при нормално стечение на обстоятелствата, ако се прибера, не след дълго ще изчезна точно като внука ми Дейвид Браун. Или ще ми се случи нещо, както стана с Рут.

Лицето на Буч Дуган се изопна.

— Бих помолил да обясните по-подробно, господин Хилман — рече той.

— Не мога. Всичко това го знам, без да имам никакви доказателства. Предполагам, че звучи налудничаво, но ако ме погледнете в очите, поне ще повярвате, че съм искрен.

— Те и мошениците изглеждат много искрени, господин Хилман — въздъхна Дуган. Ев понечи да каже нещо, но той поклати глава. — Извинете. Не беше съвсем тактично от моя страна, но от неделя насам почти не съм спал. Май вече не мога да издържам на такива маратони. Всъщност вярвам в искреността ви, само че досега освен разни мрачни предчувствия не чух нищо друго от вас. Вие просто говорите с недомлъвки, а така правят хора, които или ги е страх, или не разполагат с конкретни факти. Аз обаче нямам време, за да ви измъквам думите с ченгел от устата. Освен това ви отговорих на въпросите, а вие още не сте ми казали какво искате от мене.

— С удоволствие ще ви кажа. Дошъл съм тук по две причини, господин Дуган. Първо искам да се уверя, че утре в Хейвън ще има

много полицаи, защото там, където има ченгета, е по-малко вероятно да се случи нещо непредвидено, нали така?

Дуган мълчеше и го гледаше безизразно.

— Второ, дойдох да ви уведомя, че утре и аз ще бъда в Хейвън, макар и не на погребението на Рут. Ще нося със себе си сигнален пистолет, така че ако някой от вашите хора види на небето да избухва ракета, това ще означава, че съм изпаднал в една от онези ситуации, за които никой иначе не би ми повярвал. Разбирате ли ме?

— Значи връщането в Хейвън може да се окаже... ъ-ъ-ъ... нездравословно за вас, така ли? — Лицето на Дуган продължаваше да е все така безизразно, но Ев усети, че той отново го смята за луд.

— Казах „при нормално стечение на обстоятелствата“. А покрай вас смятам, че ще мога да се измъкна. Всички в Хейвън обичаха Рут, това няма нужда да ви го казвам. Значи на погребението ѝ ще дойдат доста хора. Не съм сигурен дали са я обичали по времето на смъртта ѝ, но съм убеден, че на траурната церемония ще присъства почти цялото население на града.

— Откъде знаете? — попита Дуган. — Или и за това не ви се говори?

— Напротив. Ще ви кажа. Ако не дойдат, това ще изглежда подозрително.

— На кого?

— На вас. На онези полицаи, които са били приятели на нея и мъжа ѝ. На демократите от окръг Пенъбскот. Дори не бих се учудил, ако конгресменът Бренан изпрати представител от Огъста — все пак Рут взе дейно участие в предизборната му кампания. Мисълта ми е, че тя не е коя да е и това добре се знае в Хейвън. В този случай те просто нямат друг избор. Затова се надявам, че всички ще са толкова заети с формалната страна на церемонията, че дори няма да разберат, че съм се връщал в Хейвън.

Буч Дуган скръсти ръце на гърдите си. Дядото си го биваше. Отначало Дуган допускаше, макар и само теоретично, че Дейвид Брайт, който по принцип разбираше от хора, този път може и да е сбъркал в преценките си за Ев Хилман и съвсем неоснователно да го е обявил за луд. Сега обаче той почна да се притеснява, и то не заради това, че старецът говореше пълни щуротии, а защото беше наистина

превъртял. Но пък от друга страна в гласа му се долавяше някаква странна убедителност, погледът му беше ясен и твърд...

— Говорите сякаш в Хейвън няма нито един, дето да не е замесен в нещо — рече Дуган. — А според мен е невъзможно. Не е ли така?

— Така е, но само на пръв поглед. Нали именно по тази причина никой не е забелязал нищо. Преди петдесет години, например, нима някой би допуснал появата на атомната бомба? Или на телевизора и видеоето? И сега е така, господин Дуган. Просто хората не виждат подалеч от хоризонта, това е всичко. И отказват да слушат като им се говори.

Ев стана и протегна десница към Дуган, сякаш бе абсолютно убеден, че полицаят ще се ръкува с него. За голяма своя изненада Буч направи тъкмо това.

— Още като ви видях, разбрах, че ме смятате за ненормален — тъжно се усмихна Ев. — А след всичките ми приказки сигурно убеждението ви окончателно се е затвърдило. Но сега вече зная каквото ме интересуваше и ви казах каквото имах да казвам. Само ще ви помоля за една услуга. Поглеждайте към небето от време на време. Ако видите сигнална ракета...

— Горите са сухи това лято — прекъсна го Дуган и изведнъж му се стори, че думите му са някак неубедителни и маловажни, дори лекомислени. Нещо отвътре го караше да вярва на стареца.

Той обаче си прочисти гърлото и продължи:

— Мисълта ми е, че ако наистина имате такъв пистолет и го използвате, нищо чудно да избухне горски пожар. А понеже знам, че не притежавате разрешително за оръжие, от цялата работа може да се окажете тикнат в затвора.

Усмивката на Ев стана още по-широка, макар и да си личеше, че не му е никак весело.

— Ако видите ракетата — рече той, — имам чувството, че бангорският дранголник ще бъде най-малката ми неприятност. Довиждане, господин Дуган.

Ев излезе и внимателно затвори вратата след себе си. Дуган остана неподвижен зад бюрото, озадачен и смаян както никога преди. „Празни брътвежи“, рече си той и скочи на крака.

От известно време обаче имаше нещо, което правеше Буч Дуган неспокоен. Изчезването на двамата полицаи, негови колеги и добри познати, някак си го бе изместило на заден план, ала днешното посещение на Ев Хилман отново му го припомни и именно това го накара да се спусне подир стареца.

Ставаше дума за последния му разговор с Рут, макар че той се притесняваше за нея още преди него. Струваше му се, че поведението ѝ във връзка с издирването на малкия Дейвид Браун изобщо не подобаваше на онази Рут Маккосланд, която познаваше от години. За него реакциите ѝ бяха абсолютно непрофесионални.

После, вечерта преди смъртта ѝ, той я бе потърсил по телефона пак по същия случай, за да сверят наличната информация, макар да знаеше много добре, че и двамата не разполагат с нищо ново. Просто си мислеше, че понякога и от най-обикновен разговор може да изскочи нещо. Докато говореха, стана дума за дядото на момчето, а Буч вече се беше срещал с Дейвид Брайт от „Дейли Нюз“ на по чаша бира, затова подхвърли на Рут идеята на Ев Хилман, че явно целият град е обхванат от някаква мистериозна полуда.

Само че за негово учудване Рут нито се засмя на теориите му, нито ги отхвърли. Дуган дори не си спомняше отговора ѝ, понеже тъкмо тогава линията пропадна. Това не го изненада кой знае колко, тъй като телефонните кабели до по-малките населени места все още минаваха по дървени стълбове над земята и връзките редовно се губеха, особено при силен вятър. Тогава на човек му се струваше, че говори по детски телефон, направен от две консервени кутии, свързани с канап.

„По-добре му кажи да не се връща“, беше отвърнала Рут. Дуган бе сигурен, че я е чул правилно. А след това, малко преди да я загуби съвсем, му се стори, че тя спомена нещо за найлонови чорапи. Ни в клин, ни в ръкав. Вероятно не я беше разбрал както трябва, но пък тонът ѝ нямаше как да бъде сбъркан. Просто Рут звучеше уморено и тъжно, сякаш провалът ѝ в издирването на Дейвид Браун я бе смазал напълно. И тук линията се разпадна. Той не я потърси отново, защото ѝ беше казал всичко, което знаеше: тоест почти нищо.

На следващия ден Рут вече бе мъртва.

По-добре му кажи да не се връща. В тази фраза Буч Дуган беше абсолютно сигурен.

*Но подозирам, че не съм особено желан в града.
Кажу ми да не се връща.
Не след дълго ще изчезна като внука ми Дейвид Браун.
Да не се връща.
Или ще ми се случи нещо, както стана с Рут.
Да не се връща.
Той настигна стареца на паркинга пред управлението.*

14

Хилман имаше стар виолетов валиант с проядени от ръждата калници. Старецът тъкмо отваряше вратата му, когато над него се надвесих Дуган и му каза:

— Утре идвам с тебе.

— Че ти дори не знаеш къде отивам — изгледа го учудено Ев.

— Не ме интересува. Но поне няма да се притеснявам, че ще подпалиш половината горски масиви в източен Мейн, докато си играеш на Джеймс Бонд и се опитваш да сигнализираш.

Ев продължаваше да го гледа изпитателно, после поклати глава:

— Не е зле да има някой около мене, особено такъв, дето е възедричък и умее да борави с патлак. Но онези в Хейвън също не пасат трева, господин Дуган. Напоследък дори са свръхподозрителни и веднага ще им направи впечатление, ако не се появиш на погребението.

— По дяволите! Не мога да разбера как е възможно да приказваш такива дивотии и едновременно с това в думите ти да има някакъв смисъл!

— То е сигурно защото и ти усещаш нещо — отвърна Ев. — Явно и на тебе ти се струва, че в Хейвън стават странни случки. — Той помълча малко, после каза с изненадващо за Дуган прозрение: — Или си познавал Рут достатъчно добре, за да ти се стори, че напоследък тя изобщо не бе същата.

Двамата стояха на паркинга пред управлението и се гледаха, а надвисналото над тях слънце очертаваше тъмните им сенки върху светлия чакъл и показваше, че е към два следобед.

— Довечера ще се обадя, че съм болен — рече Дуган. — Ще кажа, че ме е пипнал оня стомашен вирус, дето броди от известно време в управлението. Става ли, как мислиш?

Ев кимна с внезапно облекчение, което се оказа толкова силно, че той чак се смути. Всъщност идеята да се промъкне обратно в Хейвън го плашеше повече, отколкото бе готов да признае, дори и пред себе си. А сега почти беше успял да убеди огромното ченге, че в града има нещо гнило. Виждаше го в очите му. Не че беше кой знае какво постижение, но в сравнение с преди представляваше гигантска крачка напред. Безспорно тук много му беше помогнала и Рут Маккосланд.

— Добре — съгласи се Ев. — Ама първо искам да ме изслушаш внимателно, понеже утре от това може да зависи животът ни. Не се обаждай на никого от онези полицаи, които ще ходят на погребението и в никакъв случай не казвай, че ти самият няма да отидеш, защото имаш нещо друго предвид. Просто тази вечер позвъни на двама-трима от останалите ти колеги и им се оплачи, че внезапно си заболял и се съмняваш дали утре ще можеш да пътуваш за Хейвън, колкото и да ти се иска.

— А защо да ги лъжа? — намръщи се Дуган, после изведнъж проумя причината и чак зяпна от почуда. Ев мълчаливо го наблюдаваше. — За Бога, човече! Нима намекваш, че четат мисли? И че ако хората ми знаят, че в действителност не съм болен, онези в града могат да го разберат направо от главите им, така ли?

— Нищо не намеквам — отговори Ев. — Ти го казваш.

— Вече наистина имам чувството, че си въобразяваш...

— Аз пък ще ти кажа, че още от самото начало не съм очаквал да дойдеш с мене. И през ум дори не ми минаваше. В най-добрия случай се надявах да те убедя да поглеждаш от време на време към небето, та ако загазя, да видиш ракетата. Смятах, че така ще мога да си свърша работата, защото вниманието на онова змийско гнездо щеше да е ангажирано с погребението. Ти сам предложи да ме придружиш, затова сега трябва да ми вярваш. Ако не друго, поне заради Рут... Не се свеня да използвам името ѝ, защото искам да дойдеш с мене. Дори се сецам за още едно доказателство: утре няма начин да не почувстваш някакви особени усещания.

— Чувствам ги и сега — отвърна Дуган.

— Толкова по-добре — сухо каза Ев и го погледна с очакване да чуе решението му.

— Имаш ли предвид някое конкретно място, където искаш да отидеш? — попита по едно време Дуган. — Или просто ще се мотаеш из града, докато ти писне?

— Разбира се, че имам нещо наум — спокойно отвърна Ев и си помисли: „Точно зад фермата на стария Гарик, където почва Индианската гора и компасите танцуват като пияни. Мястото ще го намеря лесно, понеже машините, с които работят Боби Андерсън и нейният приятел сигурно оставят след себе си диря колкото магистрала. В това отношение не вярвам да имам никакви проблеми“.

— Добре тогава. Дай ми адреса, където си отседнал в Дери и аз утре в девет сутринта ще те взема с личната си кола. Ще бъдем в Хейвън тъкмо навреме за църковната служба.

— Колата е от мене — отсече Ев. — Не тая, естествено. Нея я знаят в Хейвън. Наел съм друга. Освен това те искам не в девет, а в осем, тъй като ще използваме обиколни маршрути.

— Аз също мога да вляза незабелязано в Хейвън — отбеляза Дуган. — Не се безпокой за това.

— Няма. Само че ми се ще да заобиколя целия град и да мина по шосето откъм Албиън. С една дума знам точно пътя, който ми трябва.

— А за какъв дявол искаш да заобиколиш оттам?

— Защото така ще бъдем най-отдалечени от гробището. Идеята ми е да стоим по-настрана от онези муцуни в Хейвън колкото може повече.

— Наистина те е страх от тях, така ли?

Ев кимна.

— Защо си наел кола? — продължаваше да пита Дуган.

— За Бога, няма ли най-после да ме оставиш на мира! — възкликна старецът и извъртя толкова комично очи, че Буч Дуган се ухили.

— Такава ми е работата — отвърна той. — Та кажи все пак защо трябва да ходим в Хейвън с кола под наем, след като никой няма да познае моята? — Дуган помълча малко и добави: — Единствено Рут я беше виждала, но тя сега е мъртва.

— Защото имам такава мания — тросна се Ев, но после лицето му се набръчка в неподозирано сърдечна усмивка. — А човек трябва

да се съобразява с маниите си, нали?

— Добре — каза Буч. — Предавам се. Осем часа. По твой маршрут, с твоя кола и с всичките ти мании. Сигурно съвсем съм полудял, та да стигна дотам да се вода по акъла ти.

— Утре по това време мисля, че ще ти стане много по-ясно какво значи да си полудял — рече Ев и побърза да се вмъкне във валианта, преди Дуган да му е задал следващия въпрос.

Буч обаче нямаше повече въпроси. Беше се навъсил като човек, който още през първия ден на своя престой в Ню Йорк е разтворил кесията си и е купил моста „Бруклин“, макар и нещо отвътре да му е казвало, че такава гигантска конструкция едва ли е за продан. „Никой не може да те измами, ако ти самият не го искаш“, мислеше си той. Навремето бе работил три години в Огъста като следовател по измами в особено големи размери и това бе първото нещо, на което го бяха научили. Вярно, старецът звучеше с някаква необичайна убедителност, ала Буч Дуган знаеше, че при него дори нямаше нужда от кой знае какво убеждаване: той направо се беше хвърлил слепешката и без да му мисли много. Обичаше Рут Маккосланд и след година-две вероятно щеше да събере достатъчно кураж, за да ѝ предложи брак, а когато любимият умре, в сърцето на човек остава черна дупка, която може да се запълни с отказа да се повярва, че всичко това е резултат от нелепа и жестока случайност. Сто пъти по-добре е да си внушиш — дори и само за миг, — че истинската причина е нещо осезаемо, от което може да се потърси отговорност. Така дупката става по-малка. Това са истини, които ги знае и последният глупак.

Дуган въздъхна тежко и бавно тръгна към управлението. Изведнъж се почувства много по-остарял, отколкото бе всъщност.

А Ев отиде право в болницата и прекара остатъка от деня край леглото на Хили. Към три часа взе хартия и написа две бележки. Едната я остави на масичката до него и я затисна с вазата, защото през отворения прозорец полъхваше лек ветрец и можеше да я отнесе, а другата, която беше по-дълга, той сгъна старателно и я пхна в джоба си. После стана и излезе.

Качи се в колата и подкара към промишлената зона на Дери, където спря пред някакво магазинче за медицинска техника, на чиято врата пишеше: „Специализирани доставки на дихателни апарати и самоспасители от респираторен тип“.

Той поговори с продавача и му обясни какво търси. Човекът помисли малко и го посъветва да провери в Бангор, където имало магазин за водолазни принадлежности, но Ев възрази с думите, че стандартните бутилки със сгъстен въздух са много тежки, а на него му трябвало нещо леко и портативно. Те размениха още няколко думи, след което Ев подписа типов договор за вземане под наем на медицинска апаратура за срок от трийсет и шест часа и си тръгна с някакъв странен пакет в ръце. Продавачът го изпрати до вратата и постоя там, като замислено се чешеше по темето.

15

Медицинската сестра видя бележката до главата на Хили и я прочете.

Хили,

Известно време няма да бъда при тебе, но искам да ти кажа, че скоро ще се оправиш, а ако успея да помогна това да стане по-бързо, от мене няма да има по-щастлив дядо на света. Убеден съм, че Дейвид е още жив и че не ти си виновен за изчезването му. Обичам те, Хили. Надявам се да не отсъствам дълго.

Дядо ти

Само че той така и не видя повече Хили Браун.

ДЕВЕТ ПОГРЕБЕНИЕТО

1

От девет сутринта нататък в Хейвън започнаха да пристигат външните хора, които бяха познавали Рут Маккосланд и с които тя по едно или друго време бе работила. Скоро след това по главната улица почти не можеше да се намери свободно място за паркиране. В „Хейвън Лънч“ кипеше трескава дейност. Бийч непрекъснато получаваше поръчки за яйца, бекон, наденици и пържени картофи. Конгресменът Бренан не дойде, но изпрати близък сътрудник. „Трябваше лично да дойдеш, Джо“, рече си Бийч с ехидна усмивчица. „Тъкмо да понаучиш някои нови трикове как да управляваш страната по-добре.“ Денят се случи ясен и слънчев, все едно че беше краят на септември, а не юли. Небето синееше, без да е много горещо, дори подухваше умерен западен ветреца. В Хейвън отново имаше непознати и градът пак ги посрещаше с хубаво време. Скоро обаче всичко това щеше да се промени, безмълвно говореха помежду си местните жители. Не след дълго щяха да се отърват завинаги от външните натрапници.

Но днешният ден, както вече казахме, беше разкошен: типично за Нова Англия лятно време, тъкмо каквото търсят туристите. Ден за хора с голям апетит. Повечето от новодошлите побързаха да си поръчат обилни закуски, но Бийч забеляза, че чиниите им се връщаха почти недокоснати. Натрапниците сякаш загубиха апетит, блясъкът в очите им изчезна и те придобиха някакъв болнав вид.

Заведението беше претъпкано, ала разговорите нещо не вървяха.

„Сигурно въздухът на китното ни градче не ви допада, приятели“, помисли Бийч и си представи как влиза в склада за продукти, където под купчина покривки за маси бе скрил онова устройство, с което се отърва от двете любопитни ченгета. После

взема смъртоносната базука и зеленият пламък за миг прочиства цялата проклета пасмина от ресторанта.

Не, не... Не сега... Скоро всичко това няма да има никакво значение. Може би най-много още един месец...

Той погледна чинията с недоядената закуска, която се канеше да почисти и забеляза паднал зъб сред остатъците от бъркани яйца.

„Томичукалата идват, приятелчета“, рече си Бийч. „Само че когато най-сетне дойдат, дори няма да почукат, а просто ще влязат заедно с вратата.“

Той се усмихна още по-широко и изхвърли зъба в кофата за боклук.

2

Когато искаше, Дуган можеше да не отронва нито дума, точно като днес. Старецът също мълчеше. Съгласно уговорката Дуган бе пристигнал на адреса на Ев Хилман в осем сутринта. До бордюра зад валианта стоеше джип чероки, на чиято задна седалка имаше чувал от зебло. Гърлото му бе пристегнато с канап.

— От Бангор ли нае този джип?

— От Дери.

— Доста скъпичко ти е излязло, предполагам.

— Не съвсем.

С това разговорът им свърши. След около час и половина стигнаха до разделителната линия между общините Албиън и Хейвън. „Ще използваме обиколни маршрути“, бе казал старецът вчера, ама изглежда се беше изразил прекалено деликатно. Буч работеше в тази част на Мейн от двайсет години и до днес смяташе, че познава района като петте си пръста, но се оказа, че се е заблуждавал. В сравнение със стария Хилман неговите знания изпъкнаха като доста повърхностни и бегли.

От разклона на магистралата те отбиха по шосе 69, после свърнаха към някакъв неидентифициран тесен асфалтов път, който премина в чакълена настилка и ги изведе на запад от Троя. Оттам тръгнаха по нещо като коларски път с трева между коловозите и

накрая излязоха на полуизоставен черен път, който изглеждаше така, сякаш не е бил използван от 1950 г. насам.

— Имаш ли изобщо някаква представа къде отиваме? — високо попита Буч, за да надвика рева на джипа, който тъкмо се измъкваше с форсиран двигател от блатясала локва, пълна с прогнили стволоче на дървета и изпод четирите му двигателни колела хвърчаха трески и кал.

Ев мълчаливо кимна. Беше се вкопчил във волана като стара плешива маймуна.

След известно време се спуснаха по почти непроходим горски сипей и поеха по друг черен път, който според Буч Дуган трябваше да е шосе 5 към Албиън. Невъзможното беше станало. Старецът направи тъкмо това, което бе обещал: заобиколиха Хейвън, без нито веднъж да навлязат в очертанията на градчето.

Ев спря джипа на около трийсет метра от табелата, отвъд която започваше община Хейвън. После изключи двигателя и спусна страничния прозорец. Отвън не се чуваше нито звук, освен тихото цъкане на изстиващия метал. На Дуган му се видя странно, че дори птиците ги нямаше никакви.

— Какво има в този чувал отзад? — запитва той.

— Най-различни боклуци. По-късно може да ни потърбват.

— А защо спря?

— Чакам камбаните на църквата — отвърна Ев.

3

Само че в десет без четвърт прозвучаха не познатите камбани на методистката църква, с чийто звук Ев бе отраснал от най-ранно детство и които сега очакваше да чуе, а вместо тях във въздуха отекна някаква нова мелодия, призоваваща опечалените — както истинските, така и мнимите със своите крокодилски сълзи — да се съберат в църквата, където щеше да започне първата част от траурната церемония (Втора част: полагане в гроба; Трета част: помен за Бог да прости в читалището с газирани напитки за присъстващите).

Преди няколко седмици преподобният Гурингър — кротък и свенлив човечец, който обикновено правеше и на мухата път — беше

заявил на всеуслушание, че проклетите църковни камбани вече му били дотегнали и едвам ги понасял.

— Ами защо тогава не направиш нещо, Гуи? — попита го Памела Сарджънт.

През целия му живот никой никога не се бе обръщал към преподобния Лестър Гурингър с името „Гуи“, но сега той не му обърна внимание.

— Скоро ще им видя сметката — мрачно отвърна отчето и я изгледа през дебелите си очила. — Много скоро.

— Имаш ли нещо предвид?

— Може би — потайно рече Гурингър. — Времето ще покаже.

— С всичко е така, Гуи — подметна Памела. — Времето е най-добрият съдник.

Всъщност преподобният Гурингър отдавна си мислеше за църковните камбани и дори се чудеше как досега идеята му не е хрумнала на някой друг преди него, толкова проста и красива беше тя. И най-важното: за нея не бе необходимо да търси одобрението нито на църковното настоятелство, нито на Дамския клуб (организация, в която очевидно членуваха само два типа жени — дебелогъзи пуйки с цици като пъпешки или кльощави плоскогърди крави като Памела Сарджънт с противното ѝ цигаре имитация на слонова кост и дрезгава тютюнджийска кашлица) или на малцината заможни членове на паството му. След всяка среща с тези хора отчето поне цяла седмица страдаше от непоносим запек, защото мразеше да проси. Замисълът му обаче бе толкова елементарен, че за неговото осъществяване преподобният Лестър Гурингър нямаше нужда от чужда помощ. А онези, които не разбират от шега, да си ебат майката.

— Що се отнася до тебе, Пам, ако още веднъж ме наречеш Гуи, така ще ти го начукам, че задникът ти ще запее като синигер на джанка — мърмореше си той, докато сменяше бушоните в приземието на църквата, за да поемат по-високото напрежение на тока, което изискваше хрумването му. — Ако при тебе изобщо може да се говори за задник...

Той се изкиска и продължи работата си. Преподобният Гурингър през целия си живот никога не си бе служил с такива вулгарни изрази, нито пък си беше мислил подобни неща, ала сега той изведнъж се почувства волен и свободен да говори каквото си ще. Дори беше

твърдо решил да съветва всеки от хейвънското гражданство, който се осмелеше да не хареса новата система камбани, да ходи да шиба гевреци.

Само че градът намери хрумването му за великолепно. То си беше и такова, затова в днешния траурен ден господин Гурингър усети как сърцето му прелива от гордост, когато с тръпнеща ръка щракна новия ключ във вестиария и звукът на камбаните се понесе над Хейвън и изпълни утринния въздух с мелодията на избрани църковни химни. Измислената от него уредба беше програмируема, като за днес Лестър Гурингър бе подбрал всички любими химни на Рут, които включваха такива незабравими методистки и баптистки стълбове на вярата като „Моят пръв приятел е Исус“ и „Ето го светът на татко“.

Преподобният Гурингър стоеше и доволно потриваше ръце, докато наблюдаваше как паството му на групи от по двама-трима се стича към църквата, водено от зова на камбаните.

— Това е то, мама му стара! — възкликна той.

Не си спомняше някога да се е чувствал по-добре. Възнамеряваше да изпрати Рут Маккосланд във вечния ѝ дом с грандиозна заупокойна служба.

В края на краищата всички я бяха обичали.

4

Камбаните.

Дейв Рътлидж, най-възрастният жител на Хейвън, насочи ухо към тях и се усмихна беззъбо. Щеше да се усмихва така дори и ако звукът им бе съвсем фалшив, просто защото изобщо можеше да ги чува, тъй като до началото на юли Дейв беше почти напълно глух и непрекъснато се оплакваше, че краката му мръзнат от лошото кръвообращение. В това, разбира се, нямаше нищо чудно: все пак човекът гонеше деветдесетте. Но този месец, сякаш благодарение на някаква магия, и слухът, и кръвообращението му рязко се подобриха. Хората му казваха, че изглеждал десет години по-млад, а той самият се чувстваше като на седемдесет. Как тогава да не се радва на сладката песен на камбаните? Дейв стана и се отправи към църквата.

Зовът на камбаните.

През януари онзи същият сътрудник на конгресмена Бренан, когото той изпрати от свое име в Хейвън, беше ходил до Вашингтон, където се запозна с някаква красива млада жена на име Анабел. Това лято тя дойде в Мейн и дори го придружи до Хейвън, за да му прави компания, а той ѝ обеща, че на връщане към Огъста ще преспят в Бар Харбър. Отначало мястото не ѝ хареса никак, защото в ресторанта малко ѝ прилоша и тя дори не успя да си довърши закуската, пък и на всичкото отгоре готвачът на аламинути ѝ заприлича на Чарлс Мансън. Когато мислеше, че никой не го гледа, се усмихваше толкова лукаво и загадъчно, че човек неволно почваше да се чуди дали не е посипал пържените яйца с арсеник. Само че после химните на камбаните я омагьосаха напълно, понеже ѝ напомниха за детството в Небраска.

— За Бога, Марти, как е възможно в едно толкова забутано градче да има такива разкошни църковни камбани?

— Може някой богат турист да е умрял наблизо и да е завещал всичко на Хейвън — отвърна разсеяно Марти.

Той лично пет пари не даваше нито за химните, нито за камбаните. Откакто пристигна тук, имаше непрекъснато главоболие, което ставаше все по-мъчително, а и венците му бяха започнали да кървят. Само се молеше да не е пиорея, от която страдеше цялото му семейство.

— Хайде, време е вече да ходим в църквата — добави Марти и си помисли: „Че да свършваме по-скоро и да отидем в Бар Харбър, където да ти покажа какво значи чукане. Господи, какво гнусно градче!“

Двамата излязоха и тръгнаха по главната улица. Той в правителствено тъмносиво, а тя в спретнато черно костюмче (макар че, както му беше подхвърлила дяволито по пътя за насам, отдолу бельото ѝ било от най-бяла коприна — там, където изобщо го имало, разбира се). Редом с тях крачеха и жителите на Хейвън, също облечени в подходящи траурни дрехи. На Марти му направи впечатление, че бяха пристигнали и много щатски полицаи, чиито сиво-сини униформи се набиваха в очите.

— Погледни, Марти! Часовника!

Тя му посочи кулата на кметството, която бе солиден тухлен градеж, но за миг сякаш трепна и затанцува пред погледа на Марти. Главоболието му веднага се усили. Сигурно очите му нещо се бяха преуморили. Преди три месеца той ходи на преглед и лекарят му каза, че с такова зрение би могъл спокойно да стане пилот на изстребител, ама явно беше сбъркал. А и как да не сбърка, като в списание „Тайм“ пишеше, че напоследък в САЩ почти половината от всички медици редовно вземат кокаин... но все пак защо така изведнъж главата му се замая? От камбаните ще да е. Звънът им някак си отекуваше и се умножаваше в съзнанието му. Бяха десетина, после стотина... хиляда, а сега вече цял милион и всичките следваха мелодията на химна „Когато се срещнем в краката на Исус“.

— Какво му е на часовника? — сприхаво попита той.

— Виж му стрелките — отвърна тя. — Не ти ли приличат на нарисувани?

6

Зовът на камбаните.

Еди Стампнел от управлението в Дери и Анди Райдаут от Ороно също вървяха към църквата. И двамата познаваха и се възхищаваха от Рут.

— Красиво, нали? — колебливо рече Еди.

— Не знам — отвърна Анди. — Непрекъснато си мисля за Бент и Джингълс. Сигурно са пречукани от някоя селска банда браконieri, които вече са ги заровили по нивята. Честно казано, чак тръпки ме побиват в тоя Хейвън.

— Тръпки побиват главата ми — отбеляза Еди. — Така ме цепи, че ще пукна от болка.

— Хайде тогава да свършваме по-бързо и да изчезваме — каза Анди. — Рут беше голяма работа, ама вече я няма. А без нея не виждам какво можем да правим в това загубено градче.

Двамата влязоха в методистката църква и дори не забелязаха преподобния Лестър Гурингър, който стоеше до превключвателя на

чудните камбани, потриваше доволно ръце и усмихнато приемаше поздравите на пристигащите.

7

Плачът на камбаните.

Боби Андерсън се измъкна от синия си шевролет пикап, хлопна вратата и приглади тъмносинята си рокля, после се погледна в страничното огледало и тръгна към църквата. Вървеше с наведена глава и отпуснати рамене. Беше много уморена и имаше нужда от почивка. Вярно, Гард ѝ помагаше доколкото може да преодолее натрапчивата си мания,

(както и да го наричаш, това е мания, няма защо да се заблуждаваш)

но и самият той бавно отпадале. Не беше дошъл на погребението, защото си отспиваше снощното пиянство, положил посивяло лице върху лакътя си и обгърнат от зловонния облак на издишвания от него въздух. Тази сутрин Андерсън се чувстваше не просто уморена, а сякаш препълнена от някаква неопределена тъга. Мъчно ѝ беше за Рут, за Дейвид Браун, та дори и за целия град, ала най-много за нея самата. „Ставането“ продължаваше за всички в Хейвън, с изключение на Гард и в това нямаше нищо лошо, само дето тя усещаше как губи своята индивидуалност, която се топеше като утринна мъгла. Боби вече подозираше, че последната ѝ книга — „Бизонските воители“ — в по-голямата си част е написана не от нея, а от томичукалата...

8

Камбаните, камбаните, камбаните.

Откликна им цял Хейвън. Беше Първа част от ритуала наречен „Погребението на Рут Маккосланд“ или „Колко много я обичахме тази жена“. Нанси Вос временно затвори пощата, за да присъства на църковната служба. Шефовете ѝ едва ли щяха да одобрят тази постъпка, ама не беше тяхна работа. Засега, рече си тя. А иначе много

скоро ги очакваше голяма експресна пратка от Хейвън: такава, дето щеше да разтърси цялата проклета планета.

Откликна им и Франк Спрус, собственик на най-голямата мандра в Хейвън, заедно с Джон Мъмфри, чийто баща навремето се беше кандидатира за Рут на изборите за констабъл. На зова на камбаните се отзова и Ашли Рувъл с родителите си: същият, който бе минал покрай нея с въдица в ръка два дни преди смъртта ѝ. Ашли дори плачеше. Там бяха доктор Уоруик и Джъд Таркингтън, към които се присъединиха Адли Маккийн и опрялата се на ръката му Хейзъл Маккрийди. Камбаните повикаха и Нют Берингър и Дик Алисън, които бавно пристъпваха и придържаха Джон Харли — предшественика на Рут, застанал между тях. От слабост той беше станал почти прозрачен, а жена му Маги не се чувстваше добре и си бе останала вкъщи.

Хората прииждаха като омагьосани, с целите си семейства: Трмейн и Търлоу, Апългейт и Голдман, Дюписи и Арчинбърг... Все стари и добри фамилии със здрав френски, ирландски, шотландски и канадски корен. Само че сега, събрани в църквата, всички бяха някак различни. Мозъците им се сляха в едно и почнаха да следят външните пришествици. Дебнеха мислите им и се ослушваха за подозрителни нотки... а камбаните отекваха в чуждата им кръв.

9

Ев Хилман седеше зад волана на джипа и изумено клатеше глава, наострил уши към далечния звън на камбаните.

— Какво е това, по дяволите...

— Камбаните на църквата, естествено — отвърна Буч Дуган. — Хубава мелодия са им докарали. Подготвят се за началото на погребението, предполагам.

Ще погребват Рут, а аз какво правя тук на край града с този побъркан старец?

Не знаеше, но за друго вече беше твърде късно.

— Камбаните на нашата методистка църква никога не са звучали по този начин — рече Ев. — Някой ги е сменил.

— И какво от това?

— Нищо. Или всичко, кой знае. Тръгваме, господин Дуган. — Ев завъртя ключа и двигателят на джипа изръмжа.

— Пак ще те попитам — започна Дуган, повикал на помощ цялото си търпение. — Имаш ли изобщо представа какво търсим в момента?

— Не знам. — Джипът прекоси разделителната линия на Албиън и навлезе в община Хейвън. Ев го обзе мрачното предчувствие, че въпреки всички предпазни мерки, той едва ли щеше да успее пак да се измъкне от града. — Ще разберем, като го видим.

Дуган не каза нищо. Само седеше и се питаше кое го накара да се поведе по акъла на изкуфелия дъртак. Сигурно беше по-луд и от него. После вдигна ръка и започна да си разтрива челото, малко над веждите.

Болеше го главата.

10

Църквата се изпълни с тихи въздишки, подсмърчане и хлипане в момента, в който преподобният Гурингър подхвана своята погребална служба, замислена като поредица от химн, молитва, друг химн, прочит на любимата притча на Рут (от Проповедта на планината), плюс трети химн. От слънчевите лъчи, които нахлуваха през писаните многоцветни стъкла на прозорците, плешивото му теме хвърляше меки пъстри сенки наоколо. Целият амвон под него бе опасан с големи букети цветя, чийто тежък сладникав аромат висеше почти неподвижно във въздуха, независимо от свежия ветреца, идващ откъм отворените горни прозорци на църквата.

— Братя и сестри — започна Гурингър. — Събрали сме се тук, за да почетем кончината на Рут Маккосланд и да си припомним образцовия ѝ живот.

Прилежно скръстили ръце с по някоя и друга носна кърпичка между пръстите местните жители седяха и с насълзени очи слушаха думите на духовния пастир. Измежду тях нямаше нито един, който да не изглежда в чудесно здраве, дори някои направо працияха от сили и енергия. Но на всеки щеше веднага да му направи впечатление как стеклите се в църквата миряни с лекота можеха да бъдат разделени на

две групи. Външните хора изобщо не изглеждаха здрави. Бяха бледи, с мътни погледи и на два пъти по време на службата се виждаха фигури, които притичваха между редовете пейки към изхода, явно за да повърнат отвън. А други имаха само леко вълнение в stomасите си, недостатъчно да ги принуди да се втурнат към вратата, ала все пак твърде неприятно като усещане.

Поне неколцина от тях до края на деня щяха да загубят по някой зъб.

У трети се появи главоболие, което изчезна с напускането им на града, но те го отдадоха на закъснялото действие на аспирин.

А имаше и такива, на които им хрумнаха изключително интересни идеи, докато седяха на твърдите дървени пейки и слушаха погребалната проповед на Гурингър. Дори в някои случаи споходилите ги идеи им се сториха толкова необозрими и фундаментални, че чак им заприличаха на изстрел в главата. Тези хора направо трябваше да се борят с желанието си да скочат и да изтичат на улицата с крясъка: „Еврика!“

Местните жители от Хейвън забелязваха тези работи и се забавляваха както могат. Те седяха и гледаха как нечия вяла и апатична физиономия внезапно се стяга, ококорва очи и зяпва озадачено. Всички тези белези им показваха, че още някой току-що е бил обзет от Гениалната идея.

Еди Стампнел от управлението в Дери, например, измисли гигантска, покриваща цялата страна радиочестота, по която всички ченгета да могат да комуникират едновременно. На всичкото отгоре тя щеше да е защитена от вмешателствата на проклетите любопитни носове на цивилните боклуци, от чиито радиопредаватели почти не остана празно място в ефира. В главата му се въртяха локални мрежи и връзки и то с такава шеметна скорост, че умът му дори нямаше време да ги обхване: ако идеите му бяха вода, той непременно щеше да се удави. „След това изобретение ще ме научи цял свят“, трескаво си мислеше Еди. Той съвсем забрави за преподобния Гурингър, за приятеля си Анди Райдаут, за неприязънта си към противното градче и дори за Рут Маккосланд. Идеята сякаш погълна съзнанието му до дъно. *Ще се прочуя, защото така полицейската работа ще се постави на нови основи, и то не само в Америка. Майка му стара!* МАЙКА МУ СТАРА!

А местните жители, които добре знаеха, че идеята на Еди към обяд вече ще е доста изветряла с тенденции до три следобед да изчезне съвсем, само се подсмиваха и чакаха. Изчакваха края на погребението, за да се заемат със своята истинска работа.

Със „ставането“.

11

Караха по чернозема на шосе 5, което в община Хейвън се означаваше с номер 16, като вече на два пъти отминаваха отклонения, водещи навътре в гората, при вида на които Дуган неволно се стягаше в очакване на още по-големи дупки, но Хилман ги отмина и двете. После излезе на шосе 9, зави надясно към Хейвън и даде газ.

През цялото време Дуган се чувстваше някак неспокоен, без да знае защо. Старецът, естествено, бе тотално изкукуригал: това, дето разправяше, че Хейвън се бил превърнал в змийско гнездо, си беше най-чиста параноя. Тази мисъл обаче не го успокои ни най-малко и Монстър усещаше как нервността му нараства и обхваща всяка фибра от тялото му.

— Защо непрекъснато си триеш челото? — попита Хилман.

— Боли ме главата.

— Добре, че има вятър, иначе щеше да те боли още повече.

Поредната му глупост. Как изобщо можа да тръгне с него? И защо все пак беше толкова неспокоен?

— Имам чувството, че някой ми е поставил наркотик в кафето.

— Аха.

— А на тебе ти няма нищо, така ли? — рече Дуган и го погледна изпитателно. — Свеж си като кисела краставичка.

— Така е. Страх ме е, ама поне не съм неспокоен и не ме боли главата.

— Че от какъв бяс трябва и тебе да те боли главата? — сприхаво запита Дуган. Разговорът определено започваше да прилича на „Алиса в страната на чудесата“. — Главоболието не е заразно.

— Ами ако ти и още шест души боядисвате затворено помещение с блажна боя, няма ли накрая и седмината да ви заболи главата? Прав ли съм?

— Да, но... Все пак тук не е...

— Вярно, не е. Ама ще ти кажа, че просто имаме късмет с времето. Макар че онова, дето го търсим, вероятно излъчва с мощна сила, щом и сега го усещаш. Нали те виждам. — Хилман млъкна, но след малко изтърси още нещо, достойно за „Алиса в страната на чудесата“: — Да ти е хрумвала някоя забележителна идея през последния половин час?

— Какво имаш предвид?

— Нищо — кимна доволно Хилман. — Но ми кажи, ако те озари гениална мисъл. Отзад в торбата имам нещо за такива случаи.

— Вече говориш пълни щуротии — рече Дуган, но гласът му не звучеше особено убедително. — Обръщай джипа, Хилман. Връщаме се обратно.

Ев внезапно фокусира ума си върху една-единствена фраза и се съсредоточи на нея с всичка сила. От последните три дни в Хейвън знаеше, че Брайънт, Мари, Хили и Дейвид спокойно можеха да си четат мислите. Усещаше го, макар той самият да не бе в състояние да долови нищо. По същия начин се досещаше и че те не можеха да проникнат в неговата глава, освен ако не ги допуснеше, което го накара да се запита дали пък цялата работа нямаше нещо общо със стоманата в черепа му, която му остана като спомен от германската граната. Видя с някаква поразителна яснота как страховитото сиво-черно парче метал се върти на снега пред него и си рече: „Това е. Вече съм мъртъв“. После не помнеше нищо, докато не се свести във френската болница с ужасни болки в главата. Сестрата го целуваше и имаше дъх на анасон, като непрекъснато му повтаряше бавно и членоразделно, сякаш говореше на съвсем малко дете: „Je t’aime, mon amour. La guerre est finie. Je t’aime. Je t’aime les Etats Unis“.

„La guerre est finie“, мислеше си Ев сега. „La guerre est finie.“

— Какво е това? — рязко запита той.

— К-какво? Кое...?

Ев отби встрани и спря сред облак прах. Вече бяха навлезли поне два километра в общината на Хейвън; до фермата на стария Гарик имаше още пет-шест.

— Недей да мислиш и не говори... Само ми кажи аз какво си мисля...

— Tout finie. Мислиш си la guerre est finie, ама си луд, защото никой не може да чете чужди мисли, понеже...

Дуган млъкна. После бавно извърна глава и погледна към Ев. Направо се чу как сухожилията във врата му изскърцаха. Зениците му се бяха разширили като монети.

— La guerre est finie — прошепна той. — Това си мислеше и че дъхът ѝ бил като лакрица...

— Анасон — поправи го Ев и се засмя, защото си спомни белите ѝ бедра и сладкото ѝ стегнато дупе.

— ... и видях граната в снега... За Бога, какво става?

Ев си беше представил червен трактор стар модел.

— А сега за какво си мисля?

— За трактор — изсумтя Дуган. — Модел „Фармол“. Само че си му поставил неоригинални гуми. Баща ми имаше „Фармол“, затова знам, че трябва да сменят други гуми...

Дуган внезапно се извърна, напипа дръжката на вратата на джипа, отвори и повърна навън.

12

— Рут веднъж ме помоли, ако аз отслужвам погребението ѝ, да прочета Проповедта на планината — говореше преподобният Гурингър с благ методистки глас, който несъмнено би допаднал на Доналд Хартли. — Затова изпълнявам желанието ѝ, макар...

(la guerre мислиш за la guerre est)

Преподобният Гурингър замлъкна и по лицето му се появи бегло изражение на изненада и загриженост. Някой по-наблюдателен тип веднага би решил, че в стомаха му се е събрал малко газ и той се опитва да сподави неволно оригване.

— ... да смятам, че покойницата заслужава и друга част от Свещеното писание. Текстът, който имам предвид...

Гурингър пак се сепна и отново смръщи леко лице.

— ... разбира се, не е нещо, за което коя да е добродетелна християнка би се осмелила да помоли, защото първо трябва да го заслужи. Послушайте Притчите Соломонови и кажете — вие, които я

познавахте, — дали те не се отнасят именно за жена като Рут Маккосланд.

(трябват други гуми)

Дик Алисън вдигна глава и видя смаяния поглед на Нют от другата страна на пътеката между пейките. До него Джон Харли също бе зяпнал от изненада, избелелите му сини очи се въртяха насам-натам като пощурели.

Гурингър едва не изтърва Библията, докато търсеше нужната страница. Беше толкова шашардисан, че вече не приличаше на достоен Божи пастир, а на най-обикновен послушник, обхванат от сценична треска. Само че никой не го забеляза: външните хора просто бяха твърде погълнати от собствените си телесни страдания или лутащите се из главите им грандиозни идеи. А местните жители се сплотиха около обземащата ги тревога, която трескаво прелиташе от съзнание на съзнание, така че накрая в главите им кънтяха неистови камбани, без никаква следа от предишната мелодичност.

(някой си пъха носа)

(където не му е работата)

Боби Тремейн хвана ръката на Стефани Колсън и леко я стисна. Тя му отвърна със същото и го погледна с широко отворени кафяви очи, разтревожени като очите на дива патица, току-що доловила изщракването на затвора на ловджийската двуцевка.

(на шосе 9)

(съвсем близо до кораба)

(единият е полицай)

(точно така, но много специален полицай: полицаят на Рут, обичал я е)

Рут лесно щеше да познае тези надигащи се гласчета. В момента дори и някои от външните хора вече ги усещаха, макар да бяха още сравнително нови за заразата на Хейвън. Двама-трима се озърнаха наоколо, сякаш току-що се пробуждаха от омайна дрямка. Между тях беше и приятелката на сътрудника на конгресмена Бренан. Струваше й се, че е била на хиляди километра оттук. По професия тя беше някаква невзрачна деловодителка във Вашингтон, но сега й хрумна такава страхотна архивна система, че направо се видя на върха на службата. После обаче я проряза странна мисъл, за която можеше да се закълне, че не е нейна

(някой трябва бързо да ги спре)

и тя дори се озърна да провери да не би някой да я е произнесъл на глас в притихналата църква.

Само че всички мълчаха, с изключение на проповедника, който най-сетне бе намерил страницата. Тя се извърна към Марти, ала той седеше, впил изцъклен поглед в писаните стъкла на прозорците и приличаше на хипнотизиран. Сигурно умира от скука, реши тя и пак се върна към собствените си мисли.

— Кой ще намери жена добродетелна? — четеше Гурингър с леко хрипкав глас. На моменти дори се запъваше и прескачаше пасажки. — Нейната цена е по-висока от бисер. Сърцето на мъжа ѝ е уверено в нея, и той не ще остане без печалба. Тя му се отплаща с добро, а не със зло, през всички дни на живота си. Набавя си вълна...

Тук в наостреното колективно ухо на паството отново гръмнаха неземните мисли:

(извинявай просто стана без да искам)

(...)

(какво?)

(...)

(Господи, та това е чак от Уилинг! Как...)

(...)

„Всъщност говорят два гласа, но ние чуваме само единия от тях“, каза си мозъчната мрежа и всички извърнаха очи към Боби. В Хейвън имаше само един човек, чиито мисли те не можеха да четат и него сега го нямаше в църквата. *Два гласа. Да не би единият да е на пияния ти приятел, а?*

Усетила тежестта на погледите им Боби внезапно скочи и тръгна към изхода. Глупакът Гурингър пак беше млъкнал.

— Извинете — мърмореше тя, докато се провираше между пейките. — Извинете... Извинете...

Най-сетне успя да се измъкне на улицата. Последваха я Боби Тремейн, Нют, Дик и Брайънт Браун. От външните хора никой не забеляза раздвижването. Те отново бяха изпаднали в гротескните си сънища.

— Извинявай — рече Буч Дуган. После затвори вратата, извади носна кърпичка и си забърса устата. — Просто стана без да искам. Но сега съм по-добре.

— Нищо — кимна Ев. — Няма време да ти обяснявам всичко, но ще те помоля да чуеш нещо.

— Какво?

Ев включи радиото на джипа и започна да върти копчето за настройка на станциите. Дуган зяпна. В ефира звучаха хиляди станции, много повече дори и от през нощта, когато се застъпваха и преливаха една в друга. Тези обаче изобщо не се сливаха, нито глъхнеха, а бяха кристалночисти.

След малко Ев спря на някаква станция с кънтри музика, където тъкмо свършваше песен на групата „Джъдс“. После пуснаха музикалния клип на програмата. Дуган направо не можеше да повярва на ушите си.

— Радио WWVI! — наперено изчуруликаха група момичета на фона на цигулки и банджо.

— Господи, та това е чак от Уилинг! — простена Дуган. — Как... Ев изключи радиото и каза:

— А сега искам да чуеш главата ми.

Дуган го изглежда втрещено. Дивотиите на дъртака определено надминаваха и „Алиса в страната на чудесата“.

— Какви ги плещиш, по дяволите?

— Недей да спориш, ами направи каквото ти казвам. — Ев се поотдръпна и му поднесе тила си. — На черепа ми има две стоманени пластинки още от войната. По-голямата е там отзад, дето не расте коса. Виждаш ли белега?

— Да, но...

— Хайде, че няма време! Доближи си ухото до него и слушай!

Дуган се подчини и изведнъж усети как се пренася в света на нереалността. От тила на стареца се носеше музика. Не се чуваше много хубаво и звучеше някак отдалече, но се познаваше. В момента Франк Синатра пееше „Ню Йорк, Ню Йорк“.

Буч Дуган се изкиска, после се разсмя, а след малко вече ревеше, хванал се с две ръце за стомаха. Намираше се някъде на майната си и то в компанията на старец, чиято глава незнайно как се бе превърнала

в мюзикбокс. Това тук надминаваше и шоуто на Рипли „Ако щеш вярвай“.

От смях на Буч чак му потекоха сълзи от очите...

Мазолестата десница на стареца внезапно се стрелна и го шамароса по лицето. От болка и възмущение, че го пляскат като малко дете, Буч мигновено заряза истерията си и се хвана за бузата.

— Музиката в главата ми започна горе-долу десетина дена преди да напусна града — мрачно продължи Ев. — Тя се усиляваше, когато се движех в тази посока и това би трябвало да ми направи впечатление още тогава, ама не му обърнах внимание. Сега също звучи много силно. Всичко е някак си усилено. Затова нямам време да се занимавам с тебе и твоите емоционални изблици. Стягай се и да тръгваме.

По лицето на Дуган се разля такава червенина, че напълно закри петното от ръката на Ев. „Емоционални изблици“. Добре го каза старецът. Първо повърна, а после изпадна в истерия като ученичка. Хубава работа, няма що.

— Готов съм — рече той.

— Повярва ли най-сетне, че тук става нещо? Че нещо в Хейвън се е променило?

— Да... ъ-ъ-ъ... — Дуган преглътна мъчително. — Да.

— Добре. — Ев настъпи газта и отново подкара. — Та това нещо промени целия град. Всички, без мене. Е, в главата ми понякога звучи музика, ама друго няма. Не чета чужди мисли и не ми хрумват идеи.

— За какво говориш? Какви „идеи“?

— Всякакви. — Стрелката на скоростомера стигна сто и тръгна още по-нагоре. — Работата е там, че не разполагам с никакви доказателства за нищо. Ти също ме смяташе за ненормален, нали?

Дуган кимна. Беше се вкопчил в арматурното табло, защото стомахът му пак се бунтуваше. Пък и слънцето направо го заслепяваше, особено с отблясъците по хрома на предния капак.

— Точно като оня репортер и сестрите в болницата — продължи Ев. — Обаче аз съм убеден, че в гората има нещо и възнамерявам да го намеря. Ще го снимаме и ще го разгласим навсякъде, та после дано успеем да открием Дейвид, но дори и да не успеем, сме длъжни да спрем това чудо, преди да е станало твърде късно. На всяка цена.

Стрелката на скоростомера вече сочеше сто и трийсет.

— Колко остава? — запита със стиснати зъби Дуган.

Всеки момент щеше да повърне и затова се молеше да пристигнат по-бързо там, където отиваха.

— Най-много километър и половина — отвърна Ев. — Мястото е фермата на стария Гарик.

„Слава богу“, помисли Дуган.

14

— Не е Гард — рече Боби. — Той още спи мъртвопиян на верандата.

— Откъде знаеш? — запита Адли Маккийн. — Нали не можеш да му четеш мислите?

— Мога — отвърна Боби. — Всеки ден ги чета все по-добре. В момента той е на верандата, уверявам ви. Спи и сънува как кара ски.

А те я изгледаха мълчаливо: десетина мъже, застанали на улицата пред „Хейвън Лънч“, от другата страна на методистката църква.

— Кой е тогава? — попита накрая Джо Съмърфийлд.

— Не знам — каза Боби. — Но не е Гард.

Тя леко се олюляваше, а лицето ѝ бе като на петдесет годишна жена. Изобщо не си личеше, че е само на трийсет и седем. От умора и изтощение под очите ѝ имаше тъмнокафяви кръгове. Мъжете около нея обаче сякаш не го забелязваха.

Откъм църквата долетяха звуците на химна „Слава, слава, Тебе Господи“.

— Аз пък знам кой е — внезапно рече Дик Алисън. В очите му проблясваше някаква особена омраза. — Това може да е само един човек. Оня с метала в главата си.

— Ев Хилман! — възкликна Нют. — Господи!

— Трябва да направим нещо — намеси се Джъд Таркингтън. — Копелдаците вече са твърде близо. Адли, иди да вземеш няколко пушки от магазина за железария.

— Ясно.

— Вземете ги, но не ги използвайте — каза Боби и погледът ѝ обходи мъжете един по един. — Нито срещу Хилман, нито срещу ченгето. Особено срещу ченгето. В момента в Хейвън не можем да си

позволим да се забъркваме в никакви допълнителни истории и разследвания. Първо трябва да приключим

(със „ставането“)

с нашите работи.

— Ще си взема тръбата — рече Бийч с апатично нетърпение.

— Не, недей — постави ръка на рамото му Боби. — Сега не е време за мистериозни изчезвания на полицаи.

Тя пак ги изглежда, като задържа поглед върху Дик Алисън, а той кимна:

— Не знам за полица, но Хилман непременно трябва да изчезне. Поне с него вероятно няма да имаме проблеми. Ев е луд. А от смахнат старец като него може да се очаква всичко: току-виж решил да замине за Цион, Юта или Гранд Форкс, Айдахо, за да чака края на света. Вярно, ченгето ще вдигне голям шум, ама това ще е чак в Дери, където едва ли ще направи кой знае какво впечатление. Никой няма да се втурне към Хейвън. Хайде, Джъд. Отивайте за пушките. А ти, Боби, прекарай пикапа си на гърба на ресторанта. Нют, Адли и Джо идват с мене. Джъд ще пътува с Боби. Останалите тръгват с кадилака на Кайл. Хайде, че няма време!

Всички се разбързаха.

15

Шииииш...

Все същият сън, обогатен само с две-три нови незначителни подробности. Снегът беше порозовял, пропит с кръв. Нима идваше от него? Майчице! *Кой би повярвал, че старият пияница има толкова кръв в себе си?*

Спускаха се по пистата за напреднали. Знаеше, че поне още един сезон би трябвало да стои само при начинаещите, защото тук наклонът е много по-голям, пък и цялата тази кръв по снега му действаше твърде зле, най-вече защото беше неговата.

Той вдигна поглед, независимо от силната болка в главата и се смръзна. На проклетата писта имаше джип!

Анмари крещеше: Спри Боби, Гард! Спри Боби!

Само че нямаше защо да спира Боби, понеже това беше най-обикновен сън, станал му добър приятел през последните няколко седмици, също като внезапните изблици на музика в главата му. С една дума всичко бе сън, нямаше никакъв джип и никаква писта, той просто виждаше...

... джипа на алеята към къщата на Боби.

А сега де! Сън ли беше или не?

Не, не. Въпросът му по-скоро трябваше да бъде каква част от това, което вижда, е действителност.

Хромираната предница на джипа блесна в очите на Гардънър, той примижа и се пресегна към

(щеките? не, не е сън, сега е лято и ти си в Хейвън)

парапета на верандата. Вече си спомняше почти всичко — не много ясно, но достатъчно добре. Откакто се върна при Боби не бе имал никакви черни дупки в съзнанието, освен периодичната поява на музика в главата му. Боби беше отишла на погребение, а като се върнеше, щяха да подновят копаенето. Помнеше всичко, дори и излитането на часовниковата кула на кметството, дето му беше заприличала на някаква дебелогъза птица. Заповядайте, сър. Липси няма, с изключение на този пропуск тук, пред очите ми.

Той стоеше опрял ръце на парапета и наблюдаваше с размътен и кървясал поглед джипа, въпреки заслепяващите го ярки отблясъци. Беше му съвсем ясно, че прилича на изпаднал бродяга от някой беден район на Ню Йорк. *А и се чувствам точно така, майка му стара.*

Онзи до шофьора се обърна и видя Гард. Беше голям като великаните от приказките. Освен това носеше тъмни очила, така че Гард не бе сигурен дали погледите им наистина се срещнаха. Май да, рече си той, макар и всъщност да му беше все едно. Такива като този ги надушваше безпогрешно, било като ветеран от поне петдесетина демонстрации и стачки, било като пияница, събуждал се неведнъж в отрезвителя.

„Даласката полиция най-после пристигна“, рече си Гардънър. Мисълта го ядоса, но едновременно с това му донесе и известно облекчение. Поне за момента.

Ченге... Но какво ли прави в джипа? Виж му само главата, сигурно е по-едър и от къща. Явно сънувам.

Джипът вървеше без да спира и след малко се скри от очите му. Гардънър не чуваше вече дори и рева на двигателя.

Отиват към гората. Знаят, значи. Господи, дано само не са федерални агенти...

Предишното му смайване отново се надигна и изтласка встрани моментното облекчение. Той видя как Тед Енергетика захвърля якето си върху останките от левитационната машина и казва: „Какви приспособления?“.

После Гардънър се разяри.

ХЕЙ, БОБИ! НЯМА ЛИ НАЙ-ПОСЛЕ ДА СЕ ПРИБЕРЕШ!, кресна той наум с всичка сила.

Внезапно от носа му рухна кръв, Гардънър залитна назад и с гримаса на отвращение започна да си търси носната кърпа. Все ми е едно. Да става каквото ще. Нека Даласката полиция го намери, нека дори пипнат Боби и останалите от града. Особено компанията ѝ. Онези, дето ги води посред нощ, когато мисли, че съм заспал. Същите, с които ходи в бараката.

Досега това се бе случвало на два пъти, все около три сутринта. Боби явно предполагаше, че Гардънър спи дълбоко, поради комбинацията от тежка работа, много пиене и приспивателно. Таблетките валиум наистина намаляваха, ала Гардънър не ги вземаше, както смяташе Боби, а ги пускаше в тоалетната.

На него не му беше съвсем ясно защо прави така, нито знаеше защо излъга Боби за онова, което бе видял в неделя следобед. Всъщност фактът, че всяка вечер пускаше по таблетка валиум в тоалетната, не беше съвсем лъжа, понеже Боби никога не го попита направо какво прави с тези таблетки; тя просто гледеше намаляващото им количество и стигаше до погрешни изводи, които Гардънър не си даваше зор да коригира.

Както не си даде зор да ѝ промени схващането и за непробудния му сън. А в действителност той страдаше от безсъние. Каквото и количество алкохол да погълнеше, Гардънър все не можеше да заспи. Обикновено лежеше в някакво полубудно състояние, при което заспиваше ли за малко, върху съзнанието му сякаш лягаха ивици сиво було, като непрани дамски чорапи.

Първият път, когато в ранните утринни часове Гардънър видя как фаровете окъпаха стената на гостната, той веднага стана и надзърна

през прозореца. По алеята към къщата идваше огромен кадилак. Погледна си часовника и си рече: „Сигурно е мафията... Иначе кой друг би пристигнал в три сутринта вдън гори тилилейски, и то с кадилак?“.

Само че после, когато някой запали лампата на верандата, Гардънър забеляза регистрационната табела на колата: КАЙЛ-1. А мафиозите едва ли си пишеха малките имена по колите.

Отвътре слязоха четирима мъже и една жена, към които се присъедини и Боби. Тя бе облечена, но боса. От мъжете Гардънър познаваше двама: Дик Алисън — шефа на пожарната команда и Кайл Арчинбърг — местен посредник при сделки с недвижими имоти и собственик на кадилака. Другите двама също му бяха бегло известни. А жената беше Хейзъл Маккрийди.

Те постояха малко и после Боби ги поведе към бараката отзад. Същата, с големия катинар на вратата.

Гардънър си рече: „Може би не е зле и аз да изляза, за да видя какво става“. Само че вместо това се върна в леглото. Изобщо не му се доближаваше до бараката. Боеше се от нея. Или от онова, което беше вътре.

Легна и се унесе в неспокойна дрямка.

На сутринта и от кадилака, и от гостите на Боби нямаше нито следа. А самата Боби изглеждаше много по-бодра и отпочинала, дори Гардънър не помнеше да я е виждал такава, откакто се беше върнал при нея. Затова лека-полека той започна да убеждава сам себе си, че всичко онова е било сън — не точно делириум тременс, ама нещо подобно — като духа, изплъзнал се от бутилката. Но преди четири нощи КАЙЛ-1 пристигна отново. Бяха същите хора, пак се срещнаха с Боби и отидоха в бараката.

Гард се отпусна в люлеещия се стол на Боби и заопипва за бутилката уиски, която си беше донесъл още сутринта. Намери я и бавно я надигна, отпи и усети как течният огън се разстила в стомаха му. Джипът вече изобщо не се чуваше, беше изчезнал като сън. А може би наистина бе сън. В момента всичко му се виждаше като сън. Какво се пееше в онази песен на Пол Саймън? „Мичиган го виждам като в сън“. Да, сър. Мичиган, странни кораби, закопани в земята, джипове чероки и среднощни кадилаци. Щом пиеш достатъчно, всичко се превръща в сън, нали?

Ама не е така. Онези с кадилака бяха баш шефовете, дето ще поемат нещата в свои ръце. Като Даласката полиция. Като добрия Тед с неговите реактори. Какво им даваш, Боби? Как ги правиш попечени и от местните гении? Старата Боби едва ли щеше да направи този номер, ама на Новата и Подобрена Боби не ѝ пука. И какъв ли е отговорът на всичко това? Има ли такъв?

— Всичките са гяволи! — внезапно кресна Гардънър, после глътна остатъка от уискито и захвърли бутилката в храстите. — Гяволи! — повтори той и припадна.

16

— Оня тип ни видя — отбеляза Буч, докато джипът прекосяваше градината по диагонал и мачкаше почти двуметровите стъбла на царевицата и слънчогледа.

— Все ми е едно — отвърна Ев, здраво сграбчил волана. Излязоха на другия край на градината и колелата на джипа вече газеха някакви тикви, които изглеждаха презрели, макар и да им беше още рано. Долнищата им бяха странно бледи, а отвътре розовееха неприятно, като човешка плът. — Ако досега не знаят къде се намираме, значи греша за всичко останало... виж! Не ти ли казах?

Пред тях се виждаха утъпкани следи от колела, които водеха към гората. Ев подкара по тях.

— Лицето му беше цялото в кръв — продължи Дуган и преглътна. Вече едвам издържаше. Главата го болеше непоносимо и му се струваше, че всичките му пломби вибрират като полудели. Стомахът му отново буйстваше. — И ризата. Сякаш някой тъкмо го бе ударил по... Спри, моля ти се! Пак ще повръщам.

Ев настъпи спирачките. Дуган отвори вратата и се надвеси навън, после повърна някаква рядка жълтеникава течност и за миг притвори очи. Виеше му се свят.

А в главата му шумоляха и нашепваха безброй гласчета.

(Гард ги е видял и вика за помощ)

(колко са)

(двама с джип отиват)

— Виж какво, Хилман — Буч чу собствения си глас, който сякаш идваше много отдалеч, — не искам да те разочаровам, но се чувствам адски зле.

— Допусках го. — Думите на Ев Хилман достигаха до него с ехо, като че ли през затворен кънтящ коридор. Буч някак си успя да се придърпа на седалката, но не му останаха сили да затвори вратата. Чувстваше се отпаднал като новородено коте. — Това е защото организмът ти нямаше време да свикне, а тъкмо сега се намираме сред най-силното излъчване. Чакай малко. Мисля, че имам нещо за тебе, дето ще те оправи. Дай боже.

Ев натисна копчето за автоматично смъкване на задния прозорец, слезе от джипа, отвори капака и измъкна чувала от зебло. После го премести отпред, погледна Дуган и се намръщи. Лицето на полицаея бе пожълтяло като восък. Той седеше със затворени очи и дъхът излизаше на пресекулки от посинелите му устни. Ев дори се зачуди как на него самия му нямаше нищо, абсолютно нищичко.

— Дръж се, приятелче — рече той и сръза с джобното си ножче връвта на чувала.

— ... зле съм... — изхриптя Дуган и пак повърна кафеникава слуз. Ев видя, че в нея имаше и три зъба.

От чувала той извади лека пластмасова бутилка кислород или плосък респиратор, както я нарече продавачът в онова магазинче за медицинска техника. После смъкна златистото фолио на опаковката на маркуча, който излизаше от респиратора и отдолу се показва метален женски конектор. След това пак бръкна в чувала и взе лъскава пластмасова лицева маска, подобна на онези, с които са оборудвани големите реактивни самолети. От нея също излизаше маркуч, завършващ с мъжки конектор и дихателен вентил.

Ако това чудо не проработи, както ми го описа оня тип в магазина, това приятелче тук като нищо ще хвърли тона в ръцете ми.

Ев ловко напъха мъжкия конектор на маската в женския на маркуча откъм кислородната бутилка и цялата работа му се видя като неистов полов акт, даващ живот на Дуган. Отвътре се чу съскането, с което кислородът нахлуваше в маската. Дотук добре. Апаратът работеше.

Той се надвеси над Дуган, прикрепил маската към носа и устата му и затегнал закопчалките. После нетърпеливо зачака да види какво ще стане. Ако Дуган не се оправеше за двайсет-трийсет секунди, сигурно нямаше да прескочи трапа. Вярно, Дейвид бе изчезнал, а Хили лежеше в кома в болницата, но дори и това не му даваше право да излага на опасност живота на Дуган, който дори не подозираше в каква каша ще се забърка.

Изминаха двайсет секунди. После трийсет.

Ев включи на задна скорост, за да обърне в градината на Боби Андерсън, но точно тогава Дуган въздъхна, размърда се и широко отвори сините си очи над маската. Лицето му бе пооправило малко цвета си.

— Какво, по дяволите... — започна той и посегна към маската.

— Остави я — рече Ев и постави ръка с разкривени от артрит пръсти върху лакътя му. — Именно външният въздух те отрови. Да не искаш пак да ти призлее?

— Добре — подчини се Дуган и маската се размърда от движението на устните му. — Колко време ще изкара?

— Около двайсет и пет минути, според продавача. Макар че клапанът се задейства с подналягане, така че кислородът ще се подава само когато си поемаш дъх. Най-добре е от време на време да сваляш маската и да си я поставяш пак, щом усетиш, че се замайваш. Ще ми се да продължим, ако смяташ, че ще издържиш. Мястото трябва да е съвсем близо... Трябва да го намерим.

Буч Дуган кимна.

Джипът отново тръгна напред. Дуган оглеждаше заобикалящата ги гора. Беше твърде тихо. Нито птици, нито животни. Нищо. Странно. „Дяволски странно“.

Някъде в дъното на съзнанието му се чуваше далечен шепот, като нечисто уловена програма на къси вълни.

— Какво изобщо става тук, дявол да го вземе? — запита той и погледна към Ев.

— Скоро ще узнаем.

Без да откъсва очи от коловозите на черния път, Ев шофираше и ровеше в чувала. Дуган трепна, защото шасито на джипа закачи някакъв пън, отрязан по-високо от останалите.

Ев измъкна огромен допотопен пищов 45-и калибър, останал вероятно чак от Първата световна война.

— Твой ли е? — попита Дуган. Кислородът го свестяваше поразително бързо.

— Аха. Знаеш как да си служиш с него, нали?

— Да — отвърна той, макар и патлакът да му приличаше на антикварна вещ.

— Вземи го тогава, защото може да се наложи да го използваш още днес — рече Ев и му го подаде.

— Какво...?

— Внимавай, зареден е.

Пред тях пътят внезапно хлътна надолу. През дърветата проблесна гигантско отражение: слънцето играеше върху повърхността на някакъв необятен метален предмет.

Ев настъпи спирачките. Сърцето му щеше да се пръсне от внезапно обзелия го страх.

— Какво е това, по дяволите? — измърмори Дуган.

Ев отвори вратата и излезе от джипа. В момента, в който краката му докоснаха земята обаче, той изведнъж забеляза, че цялата почва наоколо е насечена от дребни пукнатини и се разтърсва от съвсем осезаеми вибрации. Едновременно с това в главата му нахлу оглушителна музика със силата на ураган, който бушува около трийсет секунди и изчезна, но болката бе раздираща и сякаш нямаше край.

Вдигна глава и видя Дуган, който го гледаше загрижено, застанал пред джипа със свалена и увиснала на врата му маска. В едната си ръка той държеше кислородната бутилка, а в другата — пистолета.

— Нищо ми няма, не се бой — каза Ев.

— Да, ама от носа ти тече кръв. Също като на онзи тип, покрай когото минахме одеде.

Ев си забърса носа с длан, която после отри в панталона и кимна на Дуган:

— Гледай да си поставиш маската веднага щом почнеш да се чувстваш замаян.

— Ясно. Не се безпокой.

Ев се наведе в джипа и пак бръкна в торбата с триковете, откъдето извади малък фотоапарат „Кодак“ и нещо, което на пръв поглед приличаше на кръстоска от пистолет и сешоар за коса.

— Това ракетният ти пищов ли е? — подсмихна се Дуган.

— Да. Сложи си маската, че пак си почнал да губиш цвят.

Дуган го послуша, после двамата се запътиха към блестящия предмет в гората. Изминаха около четирийсет метра и Ев спря. Нещото беше повече от гигантско: вероятно след като го изкопаеха цялото в сравнение с него повечето океански лайнери щяха да изглеждат като джуджета.

— Дай ръка — рязко каза той на Дуган.

— Защо?

— Шубе ме е — отвърна Ев.

Дуган му стисна ръката. Артритът на Ев лумна, но въпреки това той му върна жеста и двамата мъже продължиха напред.

17

Боби и Джъд взеха пушките от магазина за железария и ги натовариха в каросерията на пикапа. Отклонението не им отне много време, но Дик и останалите бяха тръгнали преди тях и затова сега Боби надуваше колата с пълна скорост. Успоредно с тях тичаше и сянката на пикапа, скъсена от обедното слънце.

Изведнъж Боби се сепна, после попита:

— Чуваш ли нещо?

— Чух — отвърна Джъд. — Приятелят ти, нали?

— Видял ги е — кимна тя. — И вика за помощ.

— Колко са?

— Двама с джип. Насочили са се към кораба.

— Ах, мръсниците! — викна Джъд и замахна с пестник. — Отвратителни гадни типове!

— Не се безпокой — каза Боби. — Ще ги настигнем.

Стигнаха до фермата след около петнайсет минути и паркираха пикапа зад колата на Алисън и кадилака на Кайл. Боби изглежда събралите се мъже и си помисли, че групата е почти същата, с която се срещаше тук нощем. С една дума онези, които щяха

(да „станат“ първи)

да бъдат най-силните. Отсъстваше само Хейзъл, а от другите Бийч, Джо Съмърфийлд и Адли Маккийн никога не бяха влизали в

бараката.

— Дай пушките — обърна се тя към Джъд. — Джо, помогни му. И помнете — никаква стрелба, освен ако не е крайно наложително. Не застрелвайте ченгето в никакъв случай.

Боби погледна към верандата и видя Гард, легнал по гръб. Устата му бе отворена, той спеше с неравно и мъчително хъркане. Очите й омекнаха. В Хейвън имаше твърде много хора — начело с Дик Алисън и Нют Берингър — които смятаха, че тя отдавна трябваше да се е отървала от Гард. Разбира се, никой не беше казал нищо на глас, ала тук, в градчето, вече нямаше нужда да се говори гласно. Боби чудесно съзнаваше, че ако сега застреля Гард, час по-късно щеше да се е събрала цяла рота доброволци, готови да го закопаят в земята. Не обичаха Гард, понеже пластинката в главата му го предпазваше от „ставането“ и правеше мозъка му почти непроницаем. Да, ама на нея той й помагаше. Дори нещо повече: простата истина беше, че тя продължаваше да го обича. Тази човешка черта все още не я бе напуснала.

А и всички трябваше да признаят, че пиан или не Гард винаги ги беше предупреждавал добросъвестно.

Джъд и Джо Съмърфийлд се върнаха, нарамили пушките: общо шест на брой, от различен калибър. Пет от тях Боби връчи на хора, на които можеше да има пълно доверие, а шестата — 22-и калибър — я даде на Бийч, защото той иначе щеше да мърмори, че не е получил оръжие.

Понеже се занимаваха с разпределението на пушките, никой не забеляза, че Гард бе леко отворил кървясалите си очи и ги наблюдаваше. Никой не можа да разчете и мислите му: той се беше научил да ги крие.

— Да вървим — каза Боби. — И помнете: искам ченгето.

Всички тръгнаха заедно.

18

Ев и Буч стояха недалеч от ръба на нещо като неравен изкоп, с дължина около триста метра и ширина не повече от двайсет. Наблизо се виждаше старата полуизпотрошена камионетка на Боби Андерсън

заедно с гигантското си приспособление за товарене на пръстта. В един навес от дървени трупи се търкаляха и други инструменти. Ев забеляза дърворезачка и бензинов трион, затънал в мръсни трици. Освен това в навеса имаше туби с бензин и голям варел, на който пишеше „НАФТА“. Отначало, когато Ев за първи път чу грохота на машините откъм гората, той си бе рекъл, че явно става дума за дърводобив, но сега разбра, че тук разкопаваха нещо.

Приличаше на някаква чудовищна сателитна антена, блеснала на слънцето.

Човек просто не можеше да си откъсне очите от нея. Гардънър и Боби бяха разчистили една част от терена и от земята се подаваха поне двайсетина метра от сребристия метален корпус. А ако бяха погледнали надолу в изкопа, Ев и Дуган щяха да видят още десетина метра лъскав метал.

Но и двамата не отидоха до самия ръб.

— Господи! — дрезгаво въздъхна Дуган. Той отново си беше поставил маската, а над ръба ѝ сините му очи без малко щяха да изскочат. — Та това е космически кораб! Как мислиш, наш ли е или руски? Майка му стара, по-голям е и от „Куин Мери“... Не, не е на руснаците, не е...

Дуган млъкна. Въпреки кислорода главоболието му пак се връщаше.

Ев вдигна фотоапарата и направи седем снимки със скоростта, с която показалецът му можеше да натиска бутона. После отстъпи десетина крачки вляво и щракна още пет пъти, застанал до бензиновия трион.

— Мръдни малко вдясно — нареди той на Дуган.

— А?

— Иди надясно! Искам да те хвана в последните три кадъра, за перспектива.

— Не ща! — Дори и приглушаван от кислородната маска, в гласа му въпреки това се долавяха нотки на истерия.

— Само четири крачки, а?

Дуган неохотно направи четири съвсем малки крачки вдясно. Ев насочи фотоапарата — подарък от Брайънт и Мари по случай Деня на бащата — и изщрака последните три кадъра. Дуган беше много едър човек, но този кораб в земята го правеше да изглежда като пигмей.

— Готово — каза Ев и Дуган бързо се върна на предишното си място. Пристъпваше предпазливо и не откъсваше поглед от металния гигант.

А Ев се чудеше дали от снимките ще излезе нещо, защото през цялото време ръцете му силно трепереха. Пък и корабът — защото това положително беше космически кораб — вероятно излъчваше някаква радиация, която би могла да повреди филма.

Но дори и снимките да са наред, нима някой ще им повярва? Та нали всяка събота децата ходят на кино и гледат какви ли не дивотии от типа на „Звездни войни“.

— Да се махаме — рече Дуган.

Ев изглежда още веднъж кораба, като се питаше да не би Дейвид да е някъде вътре, затворен и лутащ се изнемощял от глад по безкрайните му коридори или опитващ се да се промъкне през люкове, несъобразени с човешкия ръст. *Не... ако е там, той сигурно отдавна ще е умрял от глад и жажда...*

После напъха фотоапарата в джоба на панталона, върна се при Дуган и взе ракетния пистолет.

— Добре. Тъкмо мисля да...

Гласът му внезапно секна и Ев вдигна очи към джипа. Под дърветата стояха група мъже и една жена, част от тях въоръжени. Той ги познаваше всичките... или поне така си мислеше.

19

Боби тръгна надолу по склона към тях. Останалите я последваха.

— Здравей, Ев — рече Боби любезно.

Дуган вдигна пистолета, като отчаяно се питаше защо не си е взел собствения служебен колт.

— Стой — изкомандва той. Кислородната маска му изкривяваше гласа и го лишаваше от необходимия авторитет, затова я смъкна. — Хвърлете пушките. Всички сте арестувани.

— Не се занасяй, Буч — меко каза Нют Берингър.

— Гледай го ти! — изръмжа Бийч, а Дик Алисън го изглежда свирепо.

— Я по-добре си сложи маската, Буч — подкани го Адли Маккийн с ленива присмехулна усмивка. — Че току-виж си я загубил.

Дуган наистина бе почнал да се чувства замаян, още щом я махна. Положението му се влошаваше и от това, че чуваше шепота на мислите им. Той нахлузи отново маската. Чудеше се дали изобщо в бутилката има още кислород.

— Остави оръжието — нареди Боби. — И ти, Ев. Хвърли ракетния пистолет. Никой няма да ви стори нищо лошо.

— Къде е Дейвид? — пресипнало попита Ев. — Къде е Дейвид, кучко?

— Той е на Алтаир-4 заедно с Роби Робота и доктор Мобиус — изкиска се Кайл Арчинбърг. — Там е на пикник в информационното хранилище „Крел“.

— Млъквай — прекъсна го Боби.

Тя внезапно се почувства объркана и несигурна, засрамена от себе си. Кучка? Така ли я нарече старецът? Кучка? Прииска й се да му каже, че той нещо бърка: не тя е кучката. Кучка е сестра й Ан.

Пред очите й изскочи неясен образ: нещастieto на стареца, нещастieto на Гард, дори и нейното. Това й отвлече вниманието, от което се възползва Ев Хилман. Той вдигна ракетния пистолет и стреля. Ако Дуган бе опитал нещо такова, те без съмнение щяха да доловят намерението му, преди още да е помръднал, но със стареца беше различно.

Чу се някакво кухо фучене и Бийч Джърниган експлодира, обгърнат от ослепително бял пламък, после залитна назад, а пушката отхвъркна от ръцете му. Очите му лумнаха от горящия фосфор, след това се изцъклиха и се пръснаха във въздуха. Бузите му започнаха да се топят. Той отвори уста и размаха ръце, понеже високата температура направо раздираше и разкъсваше дробовете му. Цялото това нещо стана за миг.

Мъжете потръпнаха и отстъпиха с изкривени от ужас лица. В главите им ехтеше агонията на Бийч Джърниган.

— Хайде! — кресна Ев на Дуган и се втурна към джипа.

Джъд Таркингтън направи плах опит да го спре, но Ев го прасна с нажежената цев на ракетния пистолет, разкъса му слепоочието и му строши носа. Джъд залитна, краката му се преплетоха и той се строполи на земята.

Бийч също беше паднал и гореше в прахта. Сбръчканата му и почерняла ръка немощно посегна към гърлото му, тялото му потръпна и замря.

Дуган се окопоти и изтича след стареца, който вече се опитваше да отвори вратата на джипа.

Боби долови затихващите мисли на умиращия Бийч, заряза ги и се обърна тъкмо навреме, за да види как стареца и ченгето щяха всеки момент да се измъкнат.

— За Бога, момчета! Спрете ги!

Думите ѝ ги изкараха от вцепенението, но Боби бе първата, която се раздвижи. Тя изтича до Ев и го халоса в тила с приклада на пушката си. Ев рухна и си удари лицето във вратата на джипа. От носа му рухна кръв и той зашеметено се смъкна на колене. Боби вдигна пушката да го цапардоса отново, но в това време стоящият от другата страна на джипа Дуган стреля през страничния прозорец.

Тя усети как някакъв огромен парещ чук я удари малко под дясната плешка и ръката ѝ с пушката отскочи нагоре. Плътта ѝ за миг остана безчувствена, после цялото ѝ тяло сякаш пламна отвътре.

Боби отстъпи назад и с лявата ръка неволно посегна към раната, като очакваше да напипа кръв, но не намери нищо — засега — освен дупка в ризата и оголено месо. Мястото, където я беше улучил куршума, топло пулсираше. По гърба ѝ се стичаше кръв, но шокът все още заглушаваше болката. Всъщност тя опипваше тясното входно отверстие на куршума, докато изходното бе по-голямо и от детско юмруче.

Вдигна очи и видя Дик Алисън побледнял от уплаха.

провал пълен провал за Бога спрете го преди мърсникът да ни е прецакал

— Не го застрелвайте! — изпищя Боби. Болката направо я срязва и от устата ѝ бликна кръв. Куршумът бе разкъсал десния ѝ бял дроб.

Алисън се колебаеше, но Нют и Джо Съмърфийлд бързо пристъпиха напред към Дуган, за да не му позволят да стреля пак. Дуган се обърна към тях, а Нют го халоса с пушката си по ръката с пистолета, така че вторият изстрел отиде в земята.

— Откажи се, Буч! — викна Джон Ендърс, директорът на прогимназията. — Иначе си мъртъв! Държим те на мушка!

Дуган се огледа. Четирима души наистина бяха насочили оръжията си към него. А Дик Алисън, все още пребледнял и не на себе си, изглеждаше така, сякаш щеше да натисне спусъка и при най-малкото му движение.

И без това ще те убият. Поне се дръж като Джон Уейн. Всичките са полудели.

— Няма — каза Боби. Беше се облегнала на джипа и от устата ѝ се стичаше равномерна струя кръв, а цялата ѝ риза на гърба бе направо подгизнала. — Няма да те убием и не сме луди. Пробвай ме.

Дуган тронаво насочи мислите си към мозъка на Боби и усети, че тя не го лъже... Но си рече, че тук вероятно има някаква уловка... нещо, което той несъмнено би доловил, ако не беше толкова неопитен в четенето на мисли. Също като ситния шрифт в договорите за продажба на луксозни автомобили. Но за това щеше да умува после. Тия типове му се виждаха аматьори, значи съществуваше шанс да се измъкне. Само ако...

Внезапно Адли Маккийн изтръгна кислородната маска от лицето му и Буч мигновено почувства, че се замайва.

— Така ми харесваш повече — рече Адли. — Без проклетия сгъстен въздух едва ли ще мислиш толкова за бягство.

Дуган преодоля слабостта си и погледна към Боби Андерсън. *Според мен тя ще умре.*

мисли си каквото щеш

Той се сепна и отстъпи крачка назад, изненадан от тази неочаквана фраза, изпълнила главата му. После пак изгледа Боби и попита дрезгаво:

— А какво ще стане със стареца?

— Не е... — Боби се закашля и изплю кръв. От ноздрите ѝ също излизаха алени мехурчета. Кайл и Нют пристъпиха към нея, но тя ги отпъди. — Не е твоя работа. Дватамата с тебе ще седнем на предната седалка в джипа. Ще шофираш ти. А отзад ще има трима души с пушки, така че гледай да не вършиш глупости.

— Първо искам да знам какво ще стане със стареца — повтори Буч.

Боби с усилие повдигна пушката с лявата ръка и отметна потен кичур коса от очите си. Дясната ѝ ръка висеше безжизнено. С това тя

сякаш искаше да накара Дуган да я огледа внимателно, да я прецени. Той видя студения блясък на погледа ѝ и я разбра.

— Не желая да те убивам — тихо промълви Боби. — И ти го знаеш. Но ако кажеш още една дума, ще накарам тези мъже да те ликвидират още тук, на място. Ще те погребем до Бийч и с това цялата работа ще приключи.

Ев Хилман се мъчеше да стане на крака. Изглеждаше като пиян и май още не съзнаваше къде се намира, ако се съди по жеста, с който забърса кръвта от челото си, все едно беше пот.

През тялото на Буч премина втора вълна слабост, но в главата му изведнъж се появи утешителната мисъл: „Това е сън. Най-обикновен сън“.

— Мисли си каквото щеш — мрачно се усмихна Боби. — Само се качвай в джипа по-бързо.

Буч се вмъкна в кабината и седна зад волана. Боби тръгна към другата врата, но пак се закашля с кърпави пръски и краката ѝ се подкосиха. Наложиха се да ѝ помогнат.

Няма значение какво ми говори. Знам я, че ще умре.

Боби извърна очи към него и погледите им се срещнаха. Същият чужд глас

(мисли си каквото щеш)

отново прозвуча съвсем ясно в главата на Буч.

На задната седалка в джипа седнаха Арчинбърг, Съмърфийлд и Маккийн.

— Карай — прошепна Боби. — Бавно.

Буч даде заден ход. Видя Еверет Хилман още веднъж, но по-късно нямаше да го помни, защото мозъкът му щеше да е изтрит като тебешир от черната дъска. Охраняван от няколко здравеняка, старецът стоеше под яркото слънце, а зад него се подаваше онова чудовищно нещо с форма на сателитна чиния. На метър от левия му крак върху земята се виждаше нещо като обгорял дънер.

Добре се справи, старче. Навремето сигурно си бил голяма работа... И признавам, че не си луд... Никак...

Хилман вдигна поглед и сви рамене, сякаш искаше да каже: „Е, поне опитахме, майка му стара“.

Замайването се усили. Образите пред Буч започнаха да се мерзелят.

— Не съм сигурен дали ще мога да шофирам — рече той и гласът му гръмна в ушите като през фуния. — Онова нещо... Зле ми е от него...

— Останал ли е кислород в оная бутилка, Адли? — едва чуто прошепна Боби. Лицето ѝ бе придобило цвят на пепел, от което кръвта по устните ѝ аленееше още по-ярко.

— Май има малко.

— Сложи му я.

Секунди след като маската бе твърдо притисната към ноздрите му, Буч започна да се оправя.

— Радвай ѝ се докато можеш — тихо промълви Боби и припадна.

20

— Всичко е произлязло от пръст, и всичко ще се върне в пръстта. Затова предаваме тялото на многообичаната Рут Маккосланд на земята, а душата ѝ нека застане пред Бога.

Опечалените вече се намираха в красивото малко гробище на хълма западно от градчето и стояха наобиколили прясно изкопан гроб. Ковчегът на Рут стоеше готов за спускане. Правеше впечатление, че присъстващите бяха много по-малко, отколкото в църквата; мнозина от външните гости се възползваха от паузата между двете части на траурната церемония и побързаха да се измъкнат, било поради главоболие и гадене, или измъчвани от трескавостта на внезапно обзелите ги грандиозни идеи.

Цветята, отрупали ковчега, леко помръдваха от повеите на свежия летен вятрец. Преподобният Гурингър вдигна глава от Библията и видя как една яркожълта роза отлита надолу по хълма. А още по-нататък, отвъд занемарената бяла ограда на гробището, се виждаше и часовниковата кула на кметството. Тя леко трептеше във въздуха, все едно имаше мараня. Въпреки това обаче, рече си Гурингър, илюзията си я биваше. Външните натрапници без да знаят виждаха най-добрия магически фенер в историята на света.

Погледът му срещна за миг очите на Франк Спрус. В тях съвсем ясно се четеше облекчение, че всичко е минало добре — точно каквото Гурингър предполагаше, че Франк Спрус открива и в неговите. Без

съмнение проклетите досадници щяха да се върнат откъдето идваха и да разкажат на всички, че смъртта на Рут е потресла до дъно жителите на родното ѝ градче — хората просто не били на себе си от мъка. Само дето не знаеха, мислеше си Гурингър, че всъщност цялото му паство следеше със затаен дъх не друго, а събитията до кораба. Известно време нещата там се развиваха много зле. В момента ситуацията вече бе напълно овладяна, но Боби Андерсън можеше да умре, ако не успееша да я върнат до бараката навреме, а това нямаше да е никак хубаво.

Все пак положението се контролираше и „ставането“ щеше да продължи. Това беше най-важното.

Гурингър държеше отворената Библия в ръка и вятърът небрежно разлистваше страниците ѝ. Той бавно вдигна другата си ръка. Събралите се около гроба на Рут сведоха глави.

— Почивай в мир. Амин.

Опечалените вдигнаха погледи, а Гурингър се усмихна:

— В читалището има газирани напитки. Който иска може да се отбие за Бог да прости.

Край на Втора част.

21

Кайл внимателно бръкна в джоба на панталона на Боби, порови малко и измъкна ключовете ѝ, огледа ги и отдели оня за катинара на бараката. После го напъха в процепа, но не го завъртя, за да отключи, а спря и се огледа.

Адли и Джо Съмърфийлд зорко пазеха Дуган, който продължаваше да седи зад волана на джипа. На Буч му беше все трудно да поема кислород от маската. Стрелката на резервоара от пет минути стоеше на червено. Кайл отиде при другите двама.

— Иди да провериш оня пияница — нареди той на Джо Съмърфийлд. — Има вид на съвсем гроги, ама не му вярвам.

Джо прекоси двора, прескочи парапета на верандата и внимателно огледа Гардънър, като се мръщеше гнусливо на дъха му. Този път нямаше никаква преструвка: Гардънър наистина бе измъкнал нова бутилка скоч и сега спеше, натряскан до козирката.

Докато чакаха Джо да се върне, Кайл каза:

— Боби най-вероятно ще умре. Веднага след това ще се отърва от този алкохолик.

— Поркан е като кирка — доложи върналия се Джо.

Кайл кимна и отключи бараката, а Джо и Адли останаха да пазят ченгето. Той свали катинара и пооткрехна вратата и отвътре лумна ярка зелена светлина, толкова ярка, че почти затъмни слънчевата. Чувахе се и някакъв особен шум като от плискане на течност. Все едно (но не съвсем) работеха бъркачки.

Кайл неволно отстъпи крачка назад, лицето му се изопна от ужас и отвращение. Призляваше му само от миризмата: плътна, органична и зловонна, макар и да съзнаваше — като всички, впрочем, — че в момента двойствената природа на томичукалата търсеше своето сливане в едно. Танцът на заблудата бе почти приключил.

Първо бяха вонята и плискането на течността, после се появи втори звук, наподобяващ последните издихания на давящо се куче.

Досега Кайл бе идвал в бараката на два пъти, но си спомняше съвсем малко. Знаеше, разбира се, че това е добро и много важно място, ускоряващо собственото му „ставане“, но от друга страна човешката му част продължаваше да изпитва суеверен страх от него.

Той се върна при Адли и Джо.

— Не можем да изчакаме останалите. Трябва веднага да вкараме Боби вътре, ако изобщо все още е възможно да й спасим живота.

Докато говореше, Кайл видя, че полицаят си е свалил маската и я беше оставил на седалката до него. Явно кислородът бе свършил. Слава богу. Нали и Адли беше казал същото още там, в гората — че без сгъстения си въздух няма да мисли толкова за бягство.

— Дръж ченгето под око — нареди му той. — А ти, Джо, ела да ми помогнеш с Боби.

— Да я вкараш в бараката ли?

— Не! Да я заведе да види лъвовете в зоопарка! — кресна Кайл. — Че къде иначе, ако не в бараката!

— Не... Не ми се влиза там... Още не...

Джо погледна зелената светлина, после извърна очи към Кайл и по устните му заигра смутена и уплашена усмивка.

— Остави го, аз ще ти помогна — меко рече Адли. — Боби е свестен човек. Жалко ще е да я загубим, преди да сме свършили

всичко.

— Добре — отвърна Кайл и добави към Джо: — А ти пази ченгето. Ще те убия, ако го изтървеш.

— Няма — каза Джо. Сконфузената усмивка още стоеше на лицето му, но в очите му се четеше облекчение. — Ще го опазя, бъди спокоен.

— И внимавай — сепна ги отпадналият глас на Боби.

Кайл я погледна за миг, после отново се обърна към Джо, а той извърна очи, за да избегне убийственото презрение в погледа му, но едновременно с това се стараеше да не гледа към бараката и струящата от нея светлина, придружавана от онези особени плискащи звуци.

— Хайде, Адли — каза най-сетне Кайл. — Дай да внесем Боби вътре. Колкото по-рано, толкова по-добре.

Адли Маккийн, оплешивяващ здравеняк на около петдесет години, се поколеба за миг.

— Чакай малко, Кайл... — Той облиза устни. — Каж ми... Там вътре де... Кофти ли е?

— Не си спомням — отговори Кайл. — Сещам се само, че като излязох, се чувствах чудесно. Сякаш знаех повече, можех повече.

— О — едва чуто промълви Адли.

— Ще станеш един от нас, Адли — намеси се Боби със същия слаб глас.

Лицето на Адли, макар и още уплашено, се стегна.

— Хайде тогава — каза той.

— Само гледай да не я нараним още повече — рече Кайл.

Двамата внимателно внесоха Боби в бараката. Джо Съмърфийлд за миг откъсна очи от Дуган, за да ги види как изчезват в зеленикавото сияние, дори му се стори, че те наистина по-скоро изчезнаха, отколкото влязоха вътре. Все едно ги погълна галактична корона.

Невниманието му не трая дълго, ала при други обстоятелства това щеше да е напълно достатъчно за Буч Дуган. Той схвана предлаганата му възможност, но не можа да се възползва от нея. Краката му бяха омекнали, повдигаше му се, а главата му направо щеше да се пръсне.

Не ми се влиза там.

Ами ако поискаха да вкарат вътре него? Нищо не можеше да направи, чувстваше се слаб като малко коте.

Дуган отново се унесе.

След известно време чу някакви гласове и надигна глава. Дори и това движение му костваше огромни усилия: струваше му се, че някой е наливал цимент в ухото му, докато главата му се е препълнила. От храсталаците, осяали градината на Боби Андерсън, се измъкнаха останалите участници в хайката, като грубо блъскаха стареца пред себе си. Краката на Хилман се преплетоха и той падна. Един от шайката — Таркингтън — го изправи с ритници и Буч съвсем ясно долови мислите му: Таркингтън беше направо бесен от смъртта на Бийч Джърниган и я наричаше убийство.

Хилман залитна към джипа. В този момент се отвори вратата на бараката и отвътре излязоха Кайл Арчинбърг и Адли Маккийн. Адли вече не изглеждаше ужасен. Очите му светеха, а устните му бяха разтегнати в беззъба усмивка. А имаше и нещо друго...

Буч изведнъж схвана какво е то.

За няколко минути, прекарани от онези двамата в бараката, голяма част от косата на Адли беше изчезнала.

— Само кажи и пак ще вляза, Кайл — викаше той. — Няма проблеми.

Имаше още неща, но всичко отново се замъгляваше пред погледа на Буч. Той нямаше сили да му се съпротивлява.

Светът потъмня и се скри. Остана единствено споменът за зеленикавата светлина и странните плискащи звуци.

22

Трета част.

Седяха в читалището и тъкмо бяха решили да го нарекат на името на Рут Маккосланд. Пиеха кафе, чай с лед, кока-кола и джинджър ейл. Изобщо всичко, без алкохол. Не беше редно, все пак правеха помен на Рут. Похапваха триъгълни сандвичи с риба тон, със сирене и маслини или сирене и червен пипер. Имаше студени закуски и желирана салата, в която плуваха късчета моркови, увиснали вътре като вкаменелости в кехлибар.

От време на време разменяха по някоя приказка, но повечето мълчаха, така че ако в стаята имаше подслушвателни устройства, те

нямаше да свършат кой знае каква работа. Напрежението, което в църквата бе изопнало лицата на почти всички, докато положението в гората се влошаваше и се измъкваше от контрол, вече бе спаднало. Боби се намираше в бараката. Вътре беше и оня стар любопитко, заедно с ченгето.

Колективното съзнание на опечалените загуби връзката с тях веднага щом двамата изчезнаха в плътната пелена на зеленото сияние.

Затова сега всички ядяха, пиеха, слушаха и говореха без звук. Нещата се оправяха. Натрапниците до един бяха напуснали града веднага след надгробното слово на Гурингър, Хейвън отново си оставаше само за своите хора.

(всичко ще бъде наред, нали)

(да, онези ще разберат за Дуган)

(сигурен ли си)

(ще разберат, защото ще си мислят, че разбират)

Най-силният звук в стаята идваше от часовника върху полицата на камината — дарение от прогимназията след миналогодишната кампания за събиране на празни бутилки. По-рядко се чуваше и приглушеното потракване на порцеланови съдове. Отвън, през замрежените прозорци, долиташе далечния рев на самолетни двигатели.

Никакви птици.

Но липсата им не смущаваше никого.

Продължаваха да ядат и пият и когато изкараха Дуган от бараката на Боби към един и половина следобед, за което разбраха веднага. Всички скочиха на крака и подхванаха оживен, *истински* разговор. После покриха чиниите и таблите с храна и натъпкаха недоядените сандвичи в найлонови пликове. Клодет Рувъл — майката на Ашли — загъна с алуминиево фолио останките от печеното, приготвено от нея. Накрая излязоха навън и се запътиха към домовете си, като през цялото време бърбеха весело и се усмихваха.

Край на Трета част.

Гардънър се свести към залез-слънце със страхотен махмурлук и смътното чувство, че междувременно са ставали неща, за които не може да си спомни.

Най-сетне успя, Гард, рече си той. Получи поредната черна дупка в съзнанието. Доволен ли си сега?

Той някак си се изправи на крака, заобиколи със залитане къщата, за да не се вижда от пътя, и повърна. В повърнатото имаше и кръв, ала това не го учуди. Не му беше за първи път, макар сега кръвта да бе значително повече отпреди.

Въпреки черната дупка му се бяха присънили някакви зловещи кошмари. Идваха разни хора, после си отиваха и бяха толкова много, че им трябваше само духовата музика в Далас.

(полицията, Даласката полиция беше тук, драги, а ти така се матира, че дори не ги видя, глупак такъв)

Кошмари, какво друго.

Той прескочи бълвоча между краката си. С всеки удар на сърцето му светът трептеше разфокусирано и Гардънър изведнъж осъзна, че е бил на косъм от смъртта. Всъщност неговото си беше чисто самоубийство, макар и бавно. Той се подпря на къщата и облегна чело на лакътя си.

— Добре ли сте, господин Гардънър?

— А? — трепна Гардънър и подскочи от изненада.

Сърцето му бясно тупна два пъти, после спря сякаш за цяла вечност и след това заработи така учестено, че ритъмът му стана като картечница. Главоболието му изведнъж премина всякакви граници. Той извърна глава.

Зад него стоеше Боби Тремейн, леко смутен, но и някак поразвеселен. Не си личеше, че съжaliaва, задето бе изкарал акъла на Гардънър.

— Извинете, сър. Съвсем не исках да ви стряскам...

Да, ама го направи, майка ти мръсна, и го знаеш чудесно.

Момчето примигна няколко пъти. Явно беше доловило мисълта му. Гардънър обаче не даваше пет пари.

— Къде е Боби? — попита той.

— Аз... ъ-ъ-ъ...

— За тебе знам къде си. Виждам те пред себе си. Къде е Боби?

— Ще ви кажа — отвърна Боби Тремейн.

Лицето му изведнъж стана много открито и честно, с прям поглед. Гардънър чак си спомни за времето, когато учителстваше. Точно така изглеждаха всичките му ученици, прекарали зимния си уикенд в планината на ски, чукане на мадами и пиене, когато почваха да му обясняват, че за днес не са подготвени, понеже в събота майка им внезапно починала.

— Давай тогава — подкани го Гардънър.

Той се облегна на дървената стена на къщата и впери поглед в юношата, окъпан от червеникавото зарево на залеза. Зад него се виждаше бараката, заключена с катинара и с картони на прозорците.

Същата барака присъстваше и в съня му, спомни си Гардънър.

Дали пък наистина беше сън? Или просто не искаш да си признаеш, че е било действителност?

Известно време момчето изглеждаше истински объркано от циничното изражение на Гардънър, после рече:

— Госпожица Андерсън получи топлинен удар. Няколко души са я намерили близо до кораба и веднага са я откарали в болницата в Дери. А вие бяхте в несвяст.

Гардънър бързо се окопоти.

— Какво е състоянието ѝ сега? — попита той.

— Не зная. Мъжете още не са се върнали, нито са се обаждали. Поне от три часа насам, откакто аз съм тук.

Гард се отблъсна от стената и почна да обикаля къщата, като се бореше с тежкия махмурлук. Очакваше момчето да го излъже и вероятно то действително го бе излъгало за това, какво е станало с Боби, само че в думите му се усещаше и частица истина: Боби беше болна, ранена или нещо друго. И това обясняваше онези призрачни посещения, които си мислеше, че е видял насън. Явно Боби ги беше повикала с телепатията. Точно така. Разбира се, че го е направила. Телепатията, най-големият трик на седмицата. Само в Хейвън, дами и гущери...

— Къде отивате? — запита Трмейн. Гласът му внезапно бе станал рязък и пронизителен.

— В Дери.

Гардънър вече бе излязъл на алеята, където стоеше пикапът на Боби. До него беше паркиран жълтият додж чалънджър на Трмейн. Той извърна поглед към момчето. Залезът рисувахе остри черни и

червени сенки по лицето му и го правеше да изглежда като индианец. Погледна го още по-изпитателно и му стана безпощадно ясно, че всъщност нямаше да отиде никъде. Просто това момче с бързия си автомобил и боксьорските си плещи съвсем не бе оставено тук само за да му съобщи лошите вести в момента, в който Гард успееше да избълва обратно достатъчно от изпития алкохол и да се върне между живите.

Нима трябва да повярвам, че Боби е копала като луда в гората, та чак е получила слънчев удар, а през това време верният ѝ приятел е спал на верандата, пиян като чеп. Дали пък? Само дето тя ми каза, че отива на погребението на онази жена, Рут Маккосланд. Още щом отиде в града, аз се замислих за видяното от мене в неделя и почнах да пия... Така става винаги, не знам защо. Естествено, възможно е Боби да е била на погребението, да се е върнала да си смени дрехите и да е отишла да копае, където да е принадлежала от жегата, само че изобщо не е било така. Този младеж ме лъжеше. Пишеше го на лицето му. Слава богу, че не може да прочете мислите ми.

— Според мен госпожица Андерсън би предпочела да останете тук, за да не изостава работата — тихо каза Боби Тремейн.

— Така ли мислиш?

— Така мислим всички.

Тремейн за миг сякаш се смути още повече, пристъпи от крак на крак и го изглежда недоверчиво. „Не очакваше, че любимият пияница на Боби още може да хапе, нали?“ Тази мисъл го накара да си спомни нещо друго и той пак погледна момчето на светлината на залеза, която вече преминаваше в сиво-розова. Боксьорски плещи, красиво лице с трапчинка на брадичката, сякаш излязло изпод четката на Алекс Гордън или Бърни Райтсън, широк гръден кош и тънък кръст. Боби Тремейн, мечтата на американската младеж. Нищо чудно, че онази мадама, Стефани Колсън, бе хлътнала до уши по него. Само че хлътналите му и меки устни никак не се връзваха с останалото, рече си Гардънър. От друга страна не неговите зъби падаха, а на онези като Тремейн.

Добре де, но защо са го пратили тук?

За да ме пази. Да ме държи мирен. Нещо такова.

— Хубаво — рече той примирено и сговорчиво. — Щом всички мислите така.

Тремейн се поотпусна и побърза да заяви:

— Наистина, това е най-доброто решение, господин Гардънър.

— Идеално. Заповядай вътре да си направим кафе. Бих пийнал една-две чаши. В главата ми все едно бият тъпани. Пък и утре сутринта трябва да станем много рано... — Той млъкна и изглежда Тремейн. — Ти също ще помагаш, нали? Затова са те пратили, предполагам.

— Ъ-ъ-ъ... Да, сър.

Гардънър кимна. После погледна към бараката и на фона на залеза видя как през картоните на прозорците се процежда зелена светлина. За миг му се стори, че част от кошмара му отново оживява: някакви ужасяващи обушари чукаха и тропяха с непознати инструменти, целите озарени в зелено. Не помнеше друг път блясъкът да е бил толкова силен, а и забеляза, че когато Тремейн погледна в тази посока, очите му веднага отскочиха уплашено встрани.

В главата на Гардънър, не съвсем неоснователно, прозвучаха думите на стара песен, после изчезнаха, както бяха дошли:

Не знам какво правят, но чувам, че се смеят често зад зелената врата... Каква ли тайна има там, зад нея?

На всичкото отгоре наистина се чуваше някакъв звук. Слаб, ритмичен... дори неясен, но определено неприятен.

Двамата с Тремейн потръпнаха. Гардънър тръгна към къщата и момчето побърза да го последва.

— Чудесно — каза Гардънър, все едно че разговорът изобщо не бе спирал. — Тъкмо имам нужда от помощ. Боби смяташе, че след около две седмици трябва да попаднем на нещо като люк и да влезем вътре...

— Да, знам — прекъсна го Тремейн.

— Но това беше, при условие че работим и двамата.

— О, не се безпокойте за работата — усмихна се момчето. — С вас винаги ще има втори човек.

По гърба на Гардънър пробяга хладна тръпка.

— Нима?

— Разбира се, сър. Няма проблеми.

— Докато Боби се върне, нали?

— Дотогава — съгласи се Тремейн.

Само дето той не мисли, че Боби някога ще се върне.

— Ясно — отвърна Гард. — Време е за кафе. После можем и да похапнем нещо.

— Нямам нищо против.

Те влязоха в къщата и оставиха бараката да шуми и мърмори на себе си в настъпващия здрач. Със залеза на слънцето процеждащата се през процепите зелена светлина ставаше все по-ярка и ослепителна. Тук-там тя стигаше чак до земята и образуваше светещи зелени ивици, в една от които скочи щурец и след малко бе мъртъв.

ДЕСЕТ

ХРОНИКА НА ДНИТЕ — ГРАДЪТ: КРАЙ

1

Четвъртък, 28 юли:

Буч Дуган се събуди в собственото си легло в Дери точно в 3:05 сутринта. Той отметна завивките и спусна крака на пода. От съня очите му бяха замаяни, а лицето — подпухнало. Дрехите, с които беше облечен предишния ден, когато ходиха със стареца до Хейвън, лежаха на стола до малкото бюро. В джоба на ризата му имаше химикалка, за която той сега се беше сетил. Трябваше му. Това сякаш бе единствената мисъл, която умът му допускаше.

Дуган стана, отиде до стола, взе химикалката и захвърли ризата на пода, после седна и поседя така няколко секунди, като се вглеждаше в мрака и очакваше следващата мисъл.

Беше влязъл в бараката на Андерсън, ала оттам излезе много малка част от него. Изглеждаше някак смален и свит, нямаше ясни спомени за нищо. В момента дори не знаеше как се казва. Нито помнеше как го бяха откарали до разделителната линия между Хейвън и Троя с наетия от Хилман джип и как после седна зад волана, след като Адли Маккийн се измъкна от кабината и се премести в кадилака на Кайл Арчинбърг. Не си спомняше и как бе откарал джипа до Дери. Но всичко това се беше случило.

Той паркира джипа пред квартирата на стареца, заключи го и се премести в колата си. Подкара, но две пресечки по-надолу спря и изхвърли ключовете на джипа в уличната канализация.

Прибра се вкъщи и направо си легна, като спа, докато будилникът в главата му не го събуди.

Сега в главата му прещрака нещо друго, Буч примигна няколко пъти, отвори едно чекмедже и извади лист хартия, на който написа:

Във вторник вечерта казах на някои колеги, че няма да ходя на погребението, защото не се чувствам добре. И това беше факт, само че не ставаше дума за стомашно неразположение. Всъщност отдавна исках да предложа на Рут да се омъжи за мене, но все го отлагах. Боях се да не ми откаже. А ако бях по-смел, вероятно тя сега щеше да е жива. След нейната смърт вече няма какво да очаквам от живота.

Съжалявам за всичко.

Той препрочете бележката, след това се подписа отдолу: „Антъни Ф. Дуган“.

После остави химикалката, седна и се загледа през прозореца.

След малко в главата му щракна друго реле.

Последното.

Дуган стана и отиде в килера с дрехите. В дъното на стената имаше малък сейф. Той избра цифровата комбинация, отвори го и измъкна служебния си магнум 357-и калибър, праметна колана с кобура през рамо, върна се при бюрото и пак седна.

Прекара така известно време, стана, загаси лампата в килера, затвори вратата и отново се отпусна в стола до бюрото. После извади пистолета, допря плътно цевта му до лявото си слепоочие и натисна спусъка. Столът подскочи и падна с глух тропот, точно както под краката на обесения се отваря пода на бесилката.

2

Бангор. Първа страница, „Дейли Нюз“, петък, 29 юли

САМОУБИЙСТВО НА ЩАТСКИ ПОЛИЦАЙ В ДЕРИ

БИЛ Е ШЕФ НА СЛЕДСТВИЕТО ПО ИЗЧЕЗВАНЕТО НА ДВАМА НЕГОВИ КОЛЕГИ

от Джон Лиандро

В ранните часове на вчерашния ден сержант Антъни „Буч“ Дуган се е прострелял със служебния си пистолет. Предварителните заключения са, че става дума за самоубийство. Смъртта му е нов удар за щатската полиция в Дери и без това разтърсена от изчезването на други двама образцови полицаи през миналата седмица...

3

Събота, 30 юли:

Съблякъл ризата си, Гардънър седеше на един дънер в гората, дъвчеше сандвич с риба и яйце и отпиваше от чашата с ледено кафе, разрежено с бренди. Срещу него на друг дънер седеше Джон Ендърс, директорът на прогимназията. Него не го биваше много за тежък физически труд, затова още по пладне изглеждаше уморен и почти съсипан от палещата жегата.

— Не е зле — кимна му Гардънър. — Във всеки случай се справяш далеч по-добре от Тремейн. Онова момченце вечно усложняваше излишно нещата.

— Благодаря — отпаднало се усмихна Ендърс.

Гардънър вдигна очи към гигантската заоблена форма, подаваща се от земята малко зад тях. Изкопът ставаше все по-широк и всеки ден се налагаше да използват все повече от онази сребриста телена мрежа, която задържаше срутването на страничните стени (той нямаше никаква представа кой и къде произвеждаше мрежата, само знаеше, че големите запаси в избата бяха почти изчерпани, но вчера от града пристигнаха няколко жени с товарен фургон и нова пратка, спретнато надиплена като току-що изгладени пердета). Мрежата им трябваше, защото разкопките на възвишението продължаваха, макар и краят на нещото в земята изобщо да не се виждаше. В момента сянката му бе по-голяма и от къщата на Боби.

Той пак погледна към Ендърс, който седеше и зяпаше разкопките с почти религиозно преклонение, като някакъв провинциален друид, посетил за първи път Стоунхендж.

Гардънър се изправи и леко залитна.

— Хайде — рече той. — Чака ни малко взривяване.

Преди няколко седмици двамата с Боби бяха попаднали на скална маса, стиснала тъй плътно кораба, че той приличаше на парче стомана, забито в отдавна засъхнал цимент. Не че му имаше нещо: напротив — по перленосивия му корпус нямаше дори драскотина, да не говорим за побитости или вдлъбнатини, само че беше като заседнал. Просто се налагаше да взривят скалата. При други обстоятелства това трябваше да е работа на специалисти бомбаджии, които знаеха как да си служат с динамит. С много динамит.

Само че сега в Хейвън разполагаха с взривни вещества далеч по-ефективни от динамита. Гардънър все още не знаеше какви точно са тези вещества, нито беше сигурен дали иска да знае. Това обаче бе по-скоро теоретичен въпрос, тъй като никой не му казваше нищо. Той самият беше сигурен единствено във факта, че огромна част от кметството литна като ракета пред собствените му очи, без съмнение с помощта на тези нови експлозиви. Навремето Гардънър се питаше дали находката на Боби със своето излъчване не би могла по някакъв начин да стимулира появата на мощни непознати оръжия. Сега това време му се струваше безвъзвратно потънало в далечното минало и той се чудеше как е могъл да бъде толкова наивен.

— Ще се справиш ли, Джони? — обърна се Гард към директора на прогимназията.

Ендърс стана, намръщи се и скръсти ръце отзад. Изглеждаше страхотно уморен, но все пак успя да се усмихне измъчено. Само това, че погледна към кораба, сякаш го освежи. От ъгълчето на едното му око се стичаше тънка струйка кръв, като малка алена сълза. Явно беше получил някакво миниатюрно разкъсване. „От близостта на кораба е“, рече си Гардънър. Например Боби Тремейн още през първия от двата дни, когато му „помагаше“, направо бе изплюл последните си зъби със скоростта на картечница, и то веднага щом доближи кораба.

Помисли да каже на Ендърс, че от дясното му око тече нещо, ала после реши да го остави сам да усети. Човекът щеше да се оправи. Вероятно. Пък и да не се оправеше, голяма работа. Тази последната мисъл накара Гардънър да се възмути от себе си.

Няма какво да се възмущаваш. Нима още се заблуждаваш, че в тези типове е останало нещо човешко? Съвземи се, Гард!

Той тръгна надолу по склона, но след малко спря при последния дънер, отвъд който каменистата почва преминаваше в здрава скала и вдигна от земята някакво евтино транзисторче, направено от жълта удароустойчива пластмаса. Към него бе прикрепена платка от калкулатор „Шарп“. И батерии, естествено.

После се изправи и като си тананикаше, стигна до изкопа, където млъкна и се загледа в гигантския сив корпус на кораба. Гледката не го освежи никак, а по-скоро го изпълни с тих ужас и смътен страх.

Ама продължаваш да се надяваш, нали? Признай си. Ключът към всичко трябва да е някъде тук...

Страхът му обаче никак си изяждаше надеждата и според него тя скоро щеше да изчезне.

Разкопките на възвишението вече бяха оголили значителна част от едната страна на кораба, но едновременно с това ръбът на изкопа се беше отдалечил и сега човек не можеше да докосне с ръка сивкавия метал. Слава богу, рече си Гардънър. Иначе от всяко докосване главата му се превръщаше в огромен говорител и почваше да го боли. Напоследък не кървеше всеки път като се допреше до корпуса (а понякога нямаше как да избегне допира), затова пък радиопрограмите веднага гръмваха в главата му, и то с такава сила, че веднъж-дваж от носа и ушите му рукуваше кръв. На моменти Гардънър дори се питаше колко му остава да живее, но и този въпрос му се виждаше безсмислен. Още от онази сутрин, когато се бе събудил на вълнолома в Ню Хампшир, той знаеше, че дните му са преброени. Добре разбираше, че е болен, само дето не беше чак толкова болен, че да не види цялата ирония на ситуацията, в която понастоящем се намираше: след като си съдра задника от бачкане по разкопките на това чудо и работи с какви ли не машини и джунджурии и след като издържа толкова време, колкото никой друг от останалите капутчета не би могъл да изкара, без да хвърли топа от преумора, сега щеше да стане така, че нямаше да може да влезе в кораба през онзи люк, на който според Боби рано или късно щяха да попаднат. Ала Гардънър бе твърдо решил да опита. Без никакво колебание.

Той си напъха ботуша във въжената примка, затегна възела и мушна транзисторчето в джоба на ризата си.

— Давай, Джони. Пускай леко надолу.

Ендърс завъртя лебедката и Гардънър започна да се спуска надолу. До него сивият метален корпус се издигаше нагоре със същата скорост.

Ето ти начин да се отърват от него бързо и лесно. Трябваше само да изпратят телепатична заповед на Ендърс: „Пусни лебедката, Джон. Нямаме повече нужда от него“. И Гардънър щеше да прелети дванайсетте метра и да плъосне долу на скалата. Край.

От друга страна той така или иначе зависеше от тях по всяко време, но допускаше, че колкото и да не им се иска, няма как да не признават ползата от него. Да вземем онзи хлапак, Тремейн. Млад и здрав като бик, ама не издържа и два дни. Ендърс може би щеше да изкара днес, ако е рекъл Господ, ала Гардънър си залагаше часовника и златната верижка (каква златна верижка, ха-ха-ха?), че още утре щяха да му пратят някой друг да го дебне.

Боби била добре.

Глупости. Ако не се беше върнал, тя сигурно щеше да умре.

Но въпреки всичко Боби се справяше далеч по-мъжки от Ендърс и Тремейн...

Тук съзнанието му безмилостно добави: „Да, ама Боби влизаше в бараката с онези другите, а Тремейн и Ендърс никога не са били вътре...“. Може би там е разликата.

Какво ли има в проклетата барака? Десет хиляди ангели, танцуващи върху главичката на карфица? Призракът на Джеймс Дийн? Плащеницата от Торино? Какво?

Гардънър не знаеше.

Кракът му опря дъното.

— Долу съм! — кресна той.

На ръба на изкопа се показва лицето на Ендърс, далечно и дребно. Зад него се виждаше късче синьо небе, и то смалено до неузнаваемост. В главата му зашушна дрезгавият глас на клаустрофобията.

Тук долу разстоянието между корпуса на кораба и покритата със сребриста мрежа стена на изкопа беше много малко. Гардънър трябваше да се движи внимателно, за да не докосва странния метал, от който мозъкът му сякаш избухваше.

Скалата бе доста потъмняла. Той клекна и прекара пръсти по нея. Влагата си я биваше: от една седмица насам с всеки изминал ден се процеждаше все повече вода.

При първото си слизание тази сутрин Гард носеше със себе си нещо като сешоар, с чиято помощ изрови квадратна дупка в скалата със страна около десет сантиметра и дълбочина не повече от половин метър. Сега той отвори чантата с инструменти, извади от нея електрическо фенерче и светна в дупката.

На дъното имаше вода.

Гардънър се изправи и викна нагоре:

— Спусни маркуча!

— ... какво...? — долетя до него някак извинителният отговор на Ендърс.

Гардънър въздъхна и за сетен път се запита колко ли още ще издържи в тая лудница. Използваха всякакви загадъчни машини и инструменти, ама никой не се беше сетил да прекара някакво вътрешно разговорно устройство от типа на интерком между дъното на изкопа и горе, та се налагаше да си крещят до прегракване.

В това отношение хитроумните им идеи хич ги няма. За какво им е да мислят за интеркоми, след като могат да четат мисли? Не забравяй, че тук само ти си човек.

— Маркуча! — ревна той. — Спусни долу тъпия маркуч, копеле проклето!

— ... добре...

Гардънър зачака маркуча и в същото време му се щеше да е някъде другаде, молеше се да може някак да си внуши, че всичко това е само кошмар.

Не ставаше. Вярно, корабът беше екзотично налудничав, но и някак твърде прозаичен, за да е сън: също като острата миризма на пот от тялото на Джон Ендърс и собствения му алкохолен дъх или впитата в чатала му примка от клупа на въжетото, с което го спуснаха, и грубата влажна скала под него.

Къде е Боби, Гард? Мъртва ли е?

Не. Не допускаше да е мъртва, но бе убеден, че е много болна. Нещо ѝ се беше случило в сряда. Тоя ден май на всички им се беше случило нещо. Гардънър не можеше да си спомни хубаво и все пак беше абсолютно убеден, че в сряда не бе имал нито обичайната черна дупка в съзнанието, нито бе изпаднал в пълна пиянска забрава. Щеше да е по-добре за него, ала знаеше, че не е така. Просто в сряда онези се

опитаха да прикрият нещо и именно тогава бе пострадала Боби... Ранена или друго...

Само че никой не говори за това.

Боби Тремейн: „Боби ли? Повярвайте, господин Гардънър, нищо й няма. Призля й от слънцето, ама скоро ще се оправи. Пък и трябва да си почине и вие го знаете най-добре, нали?“.

Звучеше толкова искрено и чистосърдечно, че човек направо би повярвал, че хлапето говори истината, стига да не бе видял особения поглед на очите му.

Той си представяше как отива при тях — при онези, които в себе си вече наричаше Хората от бараката — и ги пита какво е станало с Боби.

Нют Берингър: „Още малко и ще ни каже, че сме Даласката полиция“.

Тук всички сигурно щяха да се разкикотят и да викат: Ние сме Даласката полиция, така ли? Ще умрем от смях. Забавно, наистина. Чак му идеше да изпищи.

„Вероятно затова толкова ме напират отвътре“, рече си Гардънър. „Пищенето, имам предвид.“

Той стоеше в изкопа до необозримия чуждоземен кораб и чакаше маркуча. Внезапно в главата му като предсмъртен вик прозвуча ужасяващият край на „Фермата“ от Джордж Оруел. Интересно как човек помнеше някои неща наизуст. „Сега стана ясно какво се е случило с лицата на прасетата. Животните отвън се взираха от прасе към човек, от човек към прасе и отново от прасе към човек, но вече беше невъзможно да се каже кой какъв е.“

За бога, Гард! Млъкни!

Най-после маркучът се показа: дваисетметрово парче, взето от противопожарната служба на Хейвън. По принцип с него се пръскаше, а не се изсмукваше вода, но за целта бяха приспособили и една вакуумна помпа.

Ендърс го спускаше с неспокойни ръце и той се люлееше насам-натам, като от време на време закачаше корпуса на кораба. От това всеки път се разнасяше някакъв глух тропот с много особено кълтене. Кой знае защо звукът ужасно дразнеше Гардънър и той намръщен се заслушваше за всеки следващ удар на маркуча.

Защо изобщо го люлее тоя маркуч, по дяволите!

Троп... троп... троп. Поне да дрънчеше на метал, а така ми прилича на пръст, която се сипе върху ковчег.

Троп... троп... троп.

За бога, защо не скочих тогава, когато още имах възможност? Само трябваше да направя една крачка от оня гаден вълнолом на плажа Аркадия. Беше 4 юли, нали? Поне щях да съм приключил всичко.

Ами защо не го направиш сега? Довечера като се прибереш в къщата извади валиума и изпий останалите таблетки. Умри, щом нямаш куража да го спреш това нещо, или най-малкото да изчакаш да видиш какво ще излезе. Добряците от Хейвън сигурно ще организират купон до трупа ти. Да не мислиш, че си им притрябвал? Ако не беше онзи човешки остатък от Боби, отдавна да са се отървали от тебе. Добре, че помежду ви е тя...

Троп... троп... троп.

А нима Боби наистина стои между него и останалите в Хейвън? Да, така е. Но ако умре, колко ли ще му остане да живее, преди да го заличат от уравнението?

Няма да е дълго, приятелче. Изобщо няма да е дълго. Не повече от четвърт час.

Троп... троп... троп.

Гард се намръщи и стисна зъби, за да преодолее досадния звук, после подскочи и сграбчи месинговия накрайник на маркуча, преди пак да се е ударил в корпуса на кораба. След това го издърпа, клекна пред дупката и изви глава към едва виждащото се лице на Ендърс.

— Включвай помпата!

— ... какво?...

„Ах, мама ти стара!“, рече си Гардънър.

— Включи тъпата помпа! — изрева той и този път буквално усети как главата му се разцепва на две. Чак притвори очи от болка.

— ... ясно...

Когато отново погледна, Ендърс вече го нямаше.

Гардънър напъха края на маркуча в дупката, която тази сутрин бе изкопал в скалата. Вътре водата забълбука, бавно и някак замислено. Беше много студена, но ръцете му бързо претръпнаха. Вярно, изкопът бе дълбок едва дванайсет метра, но за да го нивелират трябваше да отнемат едната страна на възвишението, така че в действителност мястото, на което сега се намираше Гардънър, към края на юни

вероятно е било най-малко под двайсет и седем метра пръст. Точната цифра можеше да се получи като се измери вече откопаната част на кораба, ала на Гардънър му беше все едно. Стигаше му и факта, че по всяка вероятност бяха попаднали на водоносен пласт. Явно долната половина на кораба бе потопена в голямо подземно езеро.

Ръцете му така изтръпнаха, че направо не ги усещаше.

— Хайде, говедо — измърмори той. — Включвай я най-после.

Сякаш в отговор на думите му, маркучът започна да се извива и вибрира. Тук долу при него двигателят на помпата не се чуваше, но и така се разбра, че е включена. Водата в дупката спадна и оголи зачервените му ръце. Гардънър я гледаше и си мислеше: „Водоносният пласт няма начин да не ни забави“.

Така е. Сигурно ще загубим поне един ден, докато онези изнамерят някоя суперпомпа. Възможно е да се получи известно забавяне, ала нищо не може да ги спре, Гард. Нима не ти е ясно?

В това време от маркуча се понесоха звуци като от гигантска сламка в гигантска чаша с кока-кола. Дупката беше празна.

— Спирай! — викна Гардънър.

А Ендърс седеше горе на ръба и продължаваше да го гледа. Гард въздъхна и дръпна силно маркуча. Ендърс се сепна, после му направи знак, че е разбрал и изчезна. След няколко секунди вибрациите на маркуча спряха и той бавно тръгна нагоре.

Гардънър обаче първо се увери, че краят му не се люлее и едва тогава извади транзисторчето от джоба на ризата си и го включи. В него имаше часовников механизъм, който му даваше точно десет минути. Той го постави в дупката и го покри с парчета скала. Знаеше, че каквото и да направи, голяма част от силата на експлозията ще се насочи нагоре, но пък неизвестното взривно вещество бе дяволски мощно, така че положително щеше да откърти поне метър скала, чиито отломъци после бързо щяха да натоварят в такелажна примка и да я изтеглят с лебедката. Във всеки случай корабът нямаше да пострада. Очевидно „нищо“ не можеше да му навреди.

Гардънър си пхна крака в клупа на въжето и кресна:

— Дърпай!

Никакъв отговор.

— ДЪРПАЙ, ДЖОНИ! — ревна той с всичка сила. Главата пак го срязва, сякаш се цепеше прогнило по средата.

Отново нищо.

Одевешното му потапяне на китките в леденостудената вода беше смъкнало телесната температура на Гардънър поне с два градуса, но въпреки това по челото му внезапно изби хладна пот. Той си погледна часовника. Откакто включи транзистора бяха изтекли две минути. Очите му бързо отскочиха към парчетата скала, с които бе затрупал дупката. Все още имаше предостатъчно време да ги разбута и да изключи транзисторчето.

Само дето изключването му нямаше да спре онова, което ставаше вътре в миниатюрното радио. Това го знаеше и без да пита.

Гардънър пак погледна нагоре, но Ендърс не се виждаше никакъв.

Ето как ще се отърват от тебе, Гард.

Капка пот се плъзна в едното му око и той я избърса с опакото на дланта си.

— ЕНДЪРС! ХЕЙ, ДЖОНИ!

Изкачи се по въжето, Гард.

Дванайсет метра? Я не се занасяй! Това дори и в колежа едва ли бих могъл да го направя.

Той пак си погледна часовника. Три минути.

Ясно. Ще гръмне, и точка. Край. Жертвал се в името на Великия кораб. Ако не друго, поне щеше да спечели доверието на томичукалата...

— ... го включил още?

Гардънър извърна глава нагоре толкова рязко, че щеше да си изкълчи врата, а страхът му моментално се превърна в ярост.

— Включих го преди цели пет минути, глупако! Изкарвай ме по-бързо оттук, преди да е гръмнало, че кой знае къде ще ме прати!

Ендърс зяпна почти комично и пак изчезна. Гардънър за сетен път впери поглед в часовника с премрежени от пот очи.

Примката на чатала му трепна и се опъна, той започна да се издига и затвори очи, вкопчил се във въжето. Май още не беше готов да хвърли топа, както се убеждаваше допреди малко. Но пък в тази мисъл имаше и нещо хубаво, нали?

Гардънър стигна ръба на изкопа, стъпи на здрава почва, разхлаби клупа около крака си и тръгна към Ендърс.

— Извинявай — нервно рече Ендърс. — Мислех, че се бяхме разбрали да ми викнеш преди да го...

Гардънър го удари. Направи го преди още да е осъзнал движението си и Ендърс падна на земята с окървавена уста. Очилата му увиснаха на едното ухо, а Гардънър си рече, че и без да е телепат, усеща как всички глави в Хейвън се извързват автоматично в посока към кораба и се ослушват, тревожно и нащрек.

— Как не те е срам да ме изоставиш там долу с включен взривател, говедо! — каза той. — Ако още веднъж извършиш нещо такова — ти или кой да е друг в града — по-добре ме зарежете долу, и точка! Ясно ли е?

Очите на Ендърс гневно просветнаха, той си намести очилата доколкото можеше и се изправи. По плешивото му теме имаше кал.

— Ти май не знаеш с кого си имаш работа — рече Ендърс.

— Знам повече, отколкото си мислиш — прекъсна го Гардънър. — Чуй, Джони. Пък и вие останалите, ако слушате, както си мисля, чуйте и вие. Долу искам да имам интерком. И искам повече внимание от ваша страна. Всички знаем, че аз съм единственият в тъпия ви град, дето може да работи там долу без мозъкът му да стане на пюре. Искam внимание, чуваш ли?

Ендърс не откъсваше очи от него, но Гардънър смяташе, че се вслушва в нещо друго. В онези чужди гласове, чието решение чакаше. Да го чака. Гардънър бе толкова вбесен, че не даваше пукнат грош.

— Добре — тихо отвърна Ендърс и притисна длан към кървящата си устна. — Може и да си прав. Ще монтираме интерком и ще се постареем за повече... как го каза?

Той изкриви уста в някакво подобие на презрителна усмивка от типа, който Гардънър чудесно познаваше. Точно така се усмихваха хора като Арбърг и Маккардъл. Такива бяха и усмивките на всички онези, дето държаха в ръцете си ядрените оръжия, особено когато говореха на тема атомни съоръжения.

— Внимание. Думата е внимание, глупако! Ако не можеш да я запомниш, си я препиши от речника в къщата. — Той пристъпи към Ендърс и с голямо задоволство го видя как бързо направи две крачки назад, а презрителната му усмивчица мигновено изчезна. На мястото ѝ се появи плаха тревога. — *Внимание*, Джони. Ще я запомниш, не се

притеснявай. Всички ще я запомните. Ако не заради мене, поне заради Боби.

Двамата стояха до навеса с инструментите и машините. Очите на Ендърс се бяха смалили от страх, а Гардънър продължаваше да го гледа ожесточено, с кървясали зеници.

А в случай че Боби умре, вниманието ви към мене положително ще придобие формата на бърза и безболезнена смърт. Само това може да се очаква от вас, нали? Няма ли да признаеш, че именно такова нещо напълно описва топографията на ситуацията? Нали така, шибан гаден плешиив помяр нещастен?

— Аз... ъ-ъ-ъ... Ние сме ти благодарни за откровеността — рече Ендърс.

Устните му нервно играеха. Виждаше се, че не му е останал нито един зъб.

— Няма защо.

— Но може би сега е наш ред да ти върнем жеста — продължи той, свали си очилата и започна да ги трие с потната предница на ризата си (което според Гардънър щеше само да ги зацапа още повече). В очите му отново проблесна злобна ярост. — Недей да удрияш така, Джим. Предупреждавам те — всъщност „всички“ те предупреждаваме — да не си го позволяваш никога повече. Знаеш, че... ъ-ъ-ъ... в Хейвън стават известни промени...

— Хайде де. Не думай.

— И в резултат от тях хората са станали... ъ-ъ-ъ... доста сприхави... Мисълта ми е, че подобен удар може да се окаже голяма грешка.

— Я ми кажи, внезапни звуци сепват ли те?

— Не те разбрах... — Ендърс го изглежда учудено.

— Защото ако таймерът на оня транзистор е в ред, всеки момент ще чуеш нещо.

Гардънър тръгна да се скрие зад навеса. Не тичаше, но и не вървеше бавно. Ендърс погледна сепнато към кораба, после се втурна след него, но се спъна в някаква лопата и се просна на земята, изкриви лице от болка и сграбчи глезена си. Миг по-късно силен грохот разтърси всичко наоколо, последван от няколко от познатите глухи, но отчетливи звуци, когато парчета скала започнаха да падат върху корпуса на кораба. Други се издигнаха високо във въздуха и се

посипаха обратно в изкопа. Гардънър дори видя как някакъв камък се удари в кораба и отскочи на учудващо голямо разстояние.

— Мръсен шегаджия! Защо не ме предупреди по-рано? — извика Ендърс, който продължаваше да лежи на земята, стиснал глезена си.

— Шегаджия ли? — рече Гардънър. — Нали ти пръв ме заряза там долу!

Ендърс кипеше от ярост.

Гардънър постоя известно време, после отиде при него и протегна ръка.

— Хайде, Джони. Било каквото било. Щом Сталин и Рузвелт са могли да действат заедно срещу Хитлер, ние с тебе също би трябвало да си помагаме, за да изкопаем това чудо. Какво ще кажеш?

Ендърс мълчеше, но след малко пое ръката на Гардънър и стана, после почна нацупено да си изтупва дрехите, като от време на време го поглеждаше злобно.

— Дай да видим докъде сме стигнали — предложи Гардънър. Чувстваше се отлично, дори не помнеше някога да е бил по-добре. Случката с Ендърс сякаш вля в него неподозирани сили.

— Какво?

— Нищо — отвърна Гардънър и се запъти към ръба на изкопа.

Погледна надолу и се опита да види дали не е избила вода, слушваше се за плискане и бълбукане, ала нито забеляза, нито чу нещо. Май пак бяха извадили късмет.

Внезапно му хрумна, че е непредпазливо да стои на ръба с ръце на кръста, надвесил се над дванайсет метровата пропаст, а в същото време там някъде зад него е Ендърс, на когото преди малко бе разкървавил устата. „Копелето стига да иска, може да изтича и да ме блъсне в дупката“, рече си Гардънър и му се стори, че пак чу гласа на Ендърс: „Подобен удар може да се окаже голяма грешка“.

Въпреки това обаче той не се обърна да го види какво прави. Кой знае защо доброто му настроение си оставаше. Беше изпаднал в нещо като транс и не му се щеше да се озърта, сякаш страдаше от мания за преследване.

А когато най-после извърна глава, Ендърс продължаваше да си стои при навеса и пак го гледаше със същото изражение на неприязън. Вероятно отново разговаряше с дружките си от Хейвън.

— Какво да правим? — бодро му подвикна Гардънър. — Долу е пълно с камънаци и парчета скала. Ще се хващаме ли за работа или ще се разправяме кой за какво е виновен?

Ендърс се намъкна под навеса, взе левитационния агрегат, с който вдигаха и отместваха по-тежките камъни и го понесе към Гардънър. Подаде му го, Гардънър го нарами и тръгна към въжето с клупа, после спря и изгледа Ендърс.

— Не забравяй да ме издърпаш, щом ти кажа.

— Няма.

Очите на Ендърс бяха някак навъсени и мрачни, но може би това се дължеше на очилата. Както и да е, на Гардънър му беше все едно. Той си намъкна крака в примката и затегна въжето, а Ендърс се отправи към лебедката.

— И не забравяй, Джони. Внимание. Това е паролата за днес.

Джон Ендърс го спусна в изкопа без да отвърне нищо.

4

Неделя, 31 юли:

В неделя към единайсет и четвърт преди обяд Хенри Бък, известен сред приятелите си като Ханк, извърши последния акт на ирационална лудост, обзела жителите на Хейвън.

„Хората са станали доста сприхави“, беше казал Ендърс на Гард. Доказателство за това бе забелязано и от Рут Маккосланд по време на издирването на Дейвид Браун: размяна на ругатни, спречквания, дори пестници. Тогава по ирония на съдбата именно Рут със своя неопетнен морален престиж и влиянието си сред тези хора успя да не допусне търсенето на детето да се превърне във всеобщо сбиване.

Сприхавост? Май „лудост“ беше по-вярната дума.

Поради шока от „ставането“ целият град се бе превърнал в нещо като стая, пълна с избухлив газ в очакване на някой да драсне клечка кибрит или на друго непреднамерено действие със същия смъртоносен ефект, все едно момчето от магазина да натисне звънеца, от което да възникне искра и цялата стая да отиде по дяволите.

Искрата обаче я нямаше. Това отчасти се дължеше на Рут и Боби. После, след посещенията в бараката се създаде група от шестима мъже

и една жена, които действаха подобно на хероиновите наставници при хипитата през шейсетте години и помагаша на останалите жители в Хейвън да преодолеят началния труден етап на „ставането“.

Големият взрив в Хейвън така и не настъпи, за щастие на щата Мейн, а защо не и на цялата планета? Тук сега няма да седна да ви убеждавам, че вселената е пълна с опожарени планети, понеже някъде и някога хората се сбили за това кой да има по-голям дял в кварталната обществена пералня и цялата работа бързо се превърнала в унищожителна война. Никой не знае какво може да стане. А към края на юни имаше моменти, когато светът можеше да се събуди някоя сутрин и да установи, че в забутано малко градче на Нова Англия бушуват безредици и то във връзка с такъв жизненоважен въпрос като чий ред е да ходи за кафе в „Хейвън Лънч“.

Естествено, можем да вдигнем планетата във въздуха и без чужда помощ, и то по причини, които в космически мащаб биха изглеждали свършено незначителни: там, където сме забутани в единия край на Млечния път в Малкия Магеланов облак, това дали руснаците нахлуват в петролните полета на Иран или НАТО решава да инсталира крилати ракети в Западна Германия, за отдалечения на хиляди светлинни години наблюдател вероятно изглежда също толкова важно, колкото и въпроса кой да плати пет кафета и пет хамбургера в закусвалнята.

Както и да е, в Хейвън напрегнатият период свърши в края на юли. По това време почти всички в градчето вече бяха загубили зъбите си и преживяваха някакви особени мутации, а при онези седмината, които ходеха в бараката на Боби и общуваха с тайнственото зелено сияние, същите мутации дори започнаха десетина дена по-рано, но те го пазеха в тайна.

И бяха прави, като се има предвид характера на измененията.

В този смисъл си струва накратко да споменем начина, по който Ханк Бък си отмъсти на Албърт „Питс“ Барфийлд, понеже това наистина представляваше последната лудост в Хейвън.

Ханк и Питс Барфийлд бяха част от онази компания картоиграчи, към която принадлежеше и Джо Полсън. Играеха покер всеки четвъртък вечерта. Вярно, към края на юли вече бяха престанали да се събират, ама то нямаше нищо общо с това, че на оная кучка Бека Полсън ѝ стана нещо и опече мъжа си. Спряха просто, защото не

можеш да играеш покер и да блъфираш, когато всички играчи са телепати.

Въпреки това Ханк имаше зъб на Питс Барфийлд и колкото повече мислеше за него, толкова повече се ядосваше. Питс още от години хитруваше с картите и вече няколко души го подозираха. Ханк си спомняше как една вечер бяха на гости на Кайл Арчинбърг и играеше билиард с Мос Харлингън, който по едно време му каза:

— Питс при раздаването вади карти отдолу, повярвай ми, Ханк. Гледай сега как ще ударя онези шест топки. — „Бам!“ Шестте топки се нанизаха в страничния джоб като по поръчка. — Само че копелдакът го прави много ловко и не мога да го хвана.

— Ако мислиш така, защо не се откажеш от играта?

— Глупости! Другите играят честно, пък и право да ти кажа мога да ги победея всичките. Девет топки! — „Бам!“ — Има бързи пръсти гадината, а и никога не ламти за много. Прави го само, когато почне да губи. Не го ли виждаш, че всеки четвъртък завършва играта с толкова, с колкото е почнал?

Ханк това го знаеше, но дълго време си мислеше, че Мос преувеличава, тъй като е добър играч и не обича да оставя някой да си иде, без преди това да му е прибрал парите. Само че в течение на годините и други хора изразиха същите подозрения и лека-полека започнаха да се отказват от покера, а някои от тях бяха наистина мъжки момчета, с които Ханк винаги с удоволствие бе удрял по една-две бири, докато пляскаха картите. Те не намекнаха, че Питс Барфийлд може да има нещо общо с решението им, просто се оттеглиха тихо и кротко и престанаха да посещават редовните сбирки. Оправдаваха се, че уж се записали в някакъв клуб по боулинг в Бангор и жените им не ги пускали да отсъстват по две вечери седмично, или че били преминали в друга работна смяна и не могли да остават до късно през нощта. Трети твърдяха, че трябвало да си стягат къщите за зимата, макар че беше едва месец май.

Така че в крайна сметка от картаджиите останаха само трима-четирима от основателите, което някак си направи нещата да изглеждат още по-зле, тъй като излизаше, че всички други бяха подушили измамата също толкова ясно, колкото и миризмата на прокиснало, която обикновено се носеше на талази от немитото тяло

на Барфийлд. Значи оставаха те тримата: Ханк, Кайл и Джо Полсън. Най-големите балъци, дето от години са ги правили на маймуни.

Малко след като „ставането“ потръгна, Ханк установи веднъж завинаги жестоката истина. Питс не само че хитруваше при раздаването, но и от време на време си служеше с белязани карти. Всичко това той го бе усвоил по време на монотонните си дежурства в някаква берлинска снабдителна база малко след края на Втората световна война. Това нещо не даваше покой на Ханк и той лежеше и се въртеше неспокойно в знойните и задушни юлски нощи, а главата му се пръскаше от болка, докато си представяше как Питс седи в някоя прохладна база по риза и чорапи и, ухилен и смърдящ до небесата, тренира трикове с карти и си представя баламите, които ще обира като се върне вкъщи.

Тези картини, заедно с главоболието, Ханк ги търпя цели две седмици и после една нощ внезапно му хрумна отговорът. Просто трябваше пак да изпрати стария Питс в снабдителната база. В „някоя“ снабдителна база, все едно коя. Можеше да е на петдесет светлинни години оттук, на петстотин или на пет милиона. Някъде в зоната на здрача. И Ханк вече знаеше точно как да го направи. От вълнение той стана прав в леглото и се ухили до ушите. Даже главоболието му изчезна.

— Интересно какво ли изобщо значи снабдителна база? — измърмори тихо той и после реши, че това е най-малкият му проблем в момента.

Ханк провеси крака, стана и веднага се залови за работа, още в три часа сутринта.

А с Питс се срещна седмица след гениалното си хрумване. Килнал стола си назад, Питс седеше пред търговския център „Кудър“ и разглеждаше снимките в списание „Галерия“. Ето това са му любимите занимания на Питс Барфийлд, рече си Ханк: да гледа голи мацки, да хитрува при раздаването и да смърди като пор в снабдителна база.

Беше неделя, облачно и задушно. Ханк се запъти право към Албърт „Питс“ Барфийлд, който си седеше на стола, опрял обутите си в гумени ботуши крака на дървената пречка и оглеждаше мадамите в списанието, а хората наоколо усетиха единствената мисъл, която пулсираше

(снабдителнабазаснабдителнабазаснабдителнабаза)

в главата на Ханк, видяха огромния радиокасетофон в ръката му и пищова, затъкнат в панталоните, и побързаха да се скрият от очите му.

А Питс бе потънал в изучаване на плаката към списанието, на който се виждаше почти всичко от някакво момиче на име Канди (чието хоби, пишеше вътре, било „яхти и мъже с нежни и силни ръце“), така че когато вдигна очи, вече бе твърде късно за каквато и да е конструктивна реакция от негова страна. Като се има предвид големината на патлака на Ханк (разправяха си хората същата вечер, без дори да отварят уста, освен ако не искаха да натъпчат вътре нещо за ядене), вероятно за бедничкия Питс е станало твърде късно още като се е събудил тази заран.

Столът на Питс се спусна долу с трясък.

— Хей, Ханк! Какво си...

Ханк измъкна пищова: сувенир от собствената му служба в армията, която бе изкарал в Корея, а не в някаква си жалка снабдителна база.

— Стой мирно — рече той, — или ще се наложи да ти отмиват мозъка от витрината, гадно измамно копеле!

— Ханк... Ханк... какво...

Ханк бръкна в пазвата си и измъкна чифт миниатюрни слушалки за касетофон, включи ги в апарата, пусна радиото и ги подхвърли на Питс.

— Сложи си ги на ушите, Питс. Искам да видя как ще се измъкнеш от това раздаване.

— Ханк... Моля те...

— Няма какво да ме молиш, Питс — твърдо каза Ханк. — Ако не ги сложиш, докато преброя до пет, ще ти направя операция на синусите.

— За Бога, Ханк! Не помниш ли, че играехме с чипове от по четвърт долар! — истерично изпищя Питс.

По лицето му се стичаше пот и попиваше в ризата. От тялото му силно лъхаше на застоял оцет.

— Едно... две...

Питс отчаяно се огледа. Наоколо не се виждаше никой, улицата бе абсолютно празна. Дори автомобилното движение беше замряло, макар и паркингът пред търговския център да бе почти пълен. Във

въздуха витаеше гробна тишина, чуваше се само приглушената музика от слушалките: в момента „Лос Лобос“ тъкмо се чудеха дали вълкът ще оживее.

— Никога не сме играли с високи залози, Ханк! — пак викна Питс. — А и аз рядко съм хитрувал, честно! За Бога, няма ли кой да го спре този човек!

— ... три...

Питс вече не можеше да се владее и изкрещя с някаква окончателна и нелепа предизвикателност:

— Какво да правя, като онзи глупак не може да играе!

— Четири — рече Ханк и вдигна пицова.

Питс отстъпи. Цялата му риза вече бе потъмняла от пот, очите му бясно се въртяха и от него вонеше като от бомбардирано с напалм говеждо говно.

— Добре, добре! — изхленчи той и сграбчи слушалките. — Съгласен съм, слагам ги!

Той си постави слушалките, а Ханк, без да отмества пистолета от него, се наведе над радиокасетофона. Бутонът за включване беше под гнездото за касетите, но върху него имаше залепена лепенка с кратък и зловещ надпис: „Изпращане“.

Ханк го натисна.

Питс извика, но писъците му бързо започнаха да заглъхват, все едно че някой въртеше копчето за намаляване на звука. Едновременно с това стана нещо и с физическото му присъствие. Питс Барфийлд почна да се топи и чезне като избеляла фотография. Устните му се движеха беззвучно, кожата му придоби цвета на мляко.

Зад гърба му сякаш се отвори врата, извеждаща навън от реалността: все едно действителността на Хейвън се беше завъртяла на някаква тайнствена ос, подобно на подвижен библиотечен шкаф в замъка на призраците. Отзад се разкри печален черно-виолетов пейзаж.

Косата на Ханк се развя покрай ушите му, яката на ризата му изплющя като изстрел със заглушител, а боклукът по асфалта — хартийки от бонбони, празни цигарени кутии и няколко опаковки от чипс — полетяха към тази дупка като засмукани. Завихреният въздух се устреми към вакуума на другото място. Някои от боклуците дори

профучаха между краката на Питс, но имаше и такива, които според Ханк, преминаха директно *през* тялото му.

Внезапно Питс сякаш олекна като онези хартийки по паркинга и също като тях изчезна в дупката. След него полетя и списанието му, а страниците му се вееха като криле на прилепи. „Имаш късмет, пътьо“, помисли Ханк. „Поне ще си четеш нещо там в снабдителната ти база“. Столът на Питс се преобърна и се понесе по асфалта, после се заклеци в отвора. Въздушните вихри около Ханк вече бяха силни като в аеродинамична тръба. Той се приведе към касетофона и сложи пръст върху стоп-бутона.

Само че тъкмо преди да го натисне до слуха му долетя слаб вик от онова, другото място. Ханк се огледа и си рече: „Не. Не е Питс“.

Викът се чу отново.

— ... *Хили...*

Той смръщи вежди. Това определено беше детски глас, дори имаше нещо познато. Нещо...

— ... *дядо-о-о! Искам да се върна вкъщи-и-и...*

В това време във въздуха се разнесе някакво неясно дрънчене и скърцане: витрината на магазина зад Ханк, която беше хлътнала от експлозията в кметството миналата неделя, се изду напред и гръмна като балон. Обля го порой от стъкла, но нито едно дори не го одраска.

— ... *моля ти се-е-е... не мога да диша-а-ам...*

Подредените във формата на пирамида консерви фасул се разлетяха около Ханк, тъй като дупката ги засмука и тях в отворената от него друга реалност. По асфалта дращеха и пълзяха двукилограмови полиетиленови торби с изкуствен тор и пакети с дървени въглища за домакински скари.

„Трябва някак си да го спра това чудо“, помисли Ханк и сякаш в потвърждение на мислите му една консерва фасул го хлопна в тила, отскочи високо във въздуха и потъна във виолетово-черния отвор.

— *Хили-и-и...*

Ханк удари стоп-бутона. Вратата моментално изчезна, а откъм заклещения стол се чу сухо изпращяване и нещо го срязва по диагонал на две. Едната му половина остана да се търкаля на асфалта, а от другата нямаше нито следа.

Ранди Крьогер, германецът собственик на „Кудър“ още от края на петдесетте години, сграбчи Ханк и го извърна към себе си.

— Витрината, Бък — рече той. — Ще трябва да я платиш.
— Няма проблеми, Ранди — кимна Ханк като разсеяно потриваше цицината, която се оформяше на тила му.
Крьогер се огледа и посочи останките от стола.
— И това също — обяви той и си влезе в магазина.
Така свърши месец юли.

5

Понеделник, 1 август:

Джон Лиандро свърши разказа си, допи бирата и се обърна към Дейвид Брайт:

— Как мислиш, какво ще каже той?

Брайт се умълча. Двамата с Лиандро седяха в бар „Дар“, претенциозно и натруфено жалко заведение в Бангор, за което можеха да се кажат само две положителни неща — намираше се точно срещу редакцията на „Дейли Нюз“ и всеки понеделник бутилка хайнекен струваше едва долар и четвърт.

— Според мене ще те прати в Дери да си довършиш оная история за страницата с местни вести — отвърна Брайт. — А после може да те пита дали не е време да идеш на психиатър.

Лиандро придоби вид на човек, съсипан от живота. Все пак беше едва дваисет и четири годишен и последните му два материала — за изчезването (разбирай „предполагаемата насилствена смърт“) на двамата щатски полицаи и за самоубийството на трети — му бяха изострили апетита за горещи репортажи от мястото на събитието. В сравнение със среднощната динамика на следствието по издирване на телата на ченгетата, довършването на материалчето за някакъв си банкет на ветераните от войната в Дери му се струваше пълна досада. В момента просто му се занимаваше само с парещи истории. А на Брайт почти му стана мъчно за малкото кретенче. При него това бе основната беда: Лиандро си беше чиста проба кретен. Да си кретен на дваисет и четири години е донякъде допустимо, но Брайт не се съмняваше, че Джони Лиандро щеше да си остане кретен и на четирийсет и четири... на шейсет и четири, та дори и на осемдесет и четири, ако изобщо доживееше до такава преклонна възраст.

Идеята за дъртия кретен го изпълни с ужас, затова Брайт реши да поръча още бира.

— Шегувах се — рече той.

— Значи смяташ, че той ще ми позволи да разнищя онази история, така ли?

— Не.

— Но нали току-що каза...

— Казах, че се шегувам за психиатъра — търпеливо поясни Брайт. — Нищо друго.

„Той“ беше Питър Ренолт, завеждащ вътрешните новини. Дългогодишният опит отдавна бе научил Брайт, че именно тези редакционни шефове стояха най-близо до Дядо Господ и вероятно Джони Лиандро също щеше много скоро да го разбере. Репортерите предполагаха, а шефовете им като Питър Ренолт разполагаха.

— Да де, ама...

— Няма какво да разнищваш — добави Брайт.

Ако малцината посветени в Хейвън — онези, които бяха посетили бараката на Боби Андерсън — можеха да чуят следващите думи на Лиандро, то житейският му път със сигурност щеше да се скъси до само още няколко дни, даже часове.

— Искам да разнищя „Хейвън“ — заяви той и пресуши бирата си на три големи глътки. — Всичко почва оттам. Детето изчезва в Хейвън, жената умира в Хейвън, Роудс и Габънс не се връщат от Хейвън... Дуган се самоубива. Защо? Ами защото, пише, обичал онази жена, Маккосланд. Маккосланд от Хейвън.

— Забравяш милия дядка — рече Брайт. — Същият, дето обикаля наоколо и разправя, че внукът му бил жертва на конспирация. Очаквам го всеки момент да почне да шушука и за Фу Манчу, бели робини и тем подобни.

— За какво говориш? — драматично запита Лиандро. — „Какво става в Хейвън?“

— Говоря за коварния доктор — отвърна Брайт.

Бирата му най-сетне пристигна, ала вече не му се пиеше. Искаше да си ходи. Не трябваше да споменава проклетия старец, само мисълта за него го правеше неспокоен. Дядото безспорно беше чалнат, макар че в очите му имаше нещо особено...

— Какво?

— За доктор Фу Манчу. Ако видиш някъде Нейланд Смит, сигурно ще изкараш репортажа на века. — Брайт се приведе напред и прошепна дрезгаво: — Бели робини. А когато ти се обадят от „Ню Йорк Таймс“ гледай да не забравиш от кого си го чул за първи път.

— Не намирам шегите ти за остроумни, Дейвид.

„Осемдесет и четири годишен кретен“, пак си рече Брайт. „Представяш ли си?“

— Или това, например — продължи гласно той. — Мънички зелени човечета. Пришълците вече са тук, но никой не го забелязва. И изведнъж, хоп! Разкритията на младия репортер! Робърт Редфорд в ролята на Джон Лиандро. Вълнуващи епизоди от...

Барманът се приближи към тях и каза:

— Може ли малко по-тихо?

Вбесен, Лиандро скочи на крака и хвърли три долара на масата.

— Ще ти кажа нещо, Дейвид. Чувството ти за хумор е като на някой пубер!

— А може и двете — говореше Брайт като насън. — Фу Манчу и зелените човечета от космоса. Пъклен съюз, скрепен в самия ад. За всичко това знаеш само ти, Джони.

— Между другото, все ми е едно дали Ренолт ще ме пусне да направя репортерско разследване — рече Лиандро и на Брайт му стана ясно, че май е изопнал нервите му прекалено много: кретенчето беше посиняло от яд. — От другия петък излизам в отпуска, която мога да реша да прекарам в Хейвън. Ще си проведе частно разследване през свободното си време.

— Разбира се — съгласи се Брайт. Усещаше, че трябва да отстъпи, защото не след дълго Лиандро щеше да го удари, ама какво да прави като това момче вечно му подаваше реплики. — Без това Редфорд едва ли ще се навие да поеме ролята. А така той ще е сам срещу всички. Уха-а! Само гледай като идеш там да не си забравиш специалния часовник.

— Какъв часовник? — попита Лиандро. Ядът още си личеше по лицето му, ама и Брайт направо не можеше да се сдържа.

— Ами от онези, дето като ги побутнеш и почват да издават ултразвуков сигнал, който може да се чува само от супермени — рече Брайт и му показва на собствения си часовник, при което си поля панталоните с бира. — Дето викат би-бииииииииип...

— Пет пари не давам какво мисли Питър Ренолт и тъпите ти шегички изобщо не ме засягат — заяви Лиандро. — Много скоро и двамата може да осъмнете силно изненадани.

Той тръгна да излиза, после спря и се обърна.

— А специално за тебе смятам, че си цинично говно без капка въображение.

След тези прощални думи Джони Лиандро се завъртя на пети и излезе с гордо вирната глава.

Брайт вдигна чаша и кимна на бармана:

— Да пием за циничните говна по света — рече той. — Може и да сме хора без капка въображение, но сме известни с изключителната си устойчивост срещу вируса на кретенизма.

— Както кажеш — отвърна барманът.

От такива истории отдавна му беше втръснало, ала ако искаше нещо по-интересно, трябваше да стане барман в Хейвън.

6

Вторник, 2 август:

Късно този следобед в кабинета на Нют Берингър се събраха шест души. Беше към пет часа, но часовникът в кулата на кметството — която на пръв поглед изглеждаше истинска, само дето през нея птиците щяха спокойно да си прелитат, стига в Хейвън да имаше още от тях — продължаваше да показва три и пет. И шестимата вече бяха прекарали известно време в бараката на Боби: последният ѝ посетител бе Адли Маккийн, а останалите включваха Нют, Дик Алисън, Кайл, Хейзъл и Франк Спрус.

Те седяха и обсъждаха малкото неща, които трябваше да се обсъждат, без да говорят гласно.

Франк Спрус попита как е Боби.

Още е жива, отвърна Нют, друго не се знае. Има шанс да излезе от бараката, но най-вероятно няма да успее. Ще се разбере по-нататък.

После разговорът се насочи към онова, което Ханк Бък бе сторил предишния ден и какво беше чул от оня другия свят. Никой не прояви кой знае какъв интерес към невзрачния покойник Питс Барфийлд. Наказанието му бе или заслужено, или малко по-голямо, отколкото

трябваше — във всички случаи това нямаше никакво значение. Станалото — станало. От цялата история на Ханк не му се случи нищо — за счупеното стъкло на витрината и за засмуканата в другата реалност стока той веднага връчи чек на Ранди Крьогер, който побърза да провери покритието му в бангорската банка, откъдето отвърнаха, че чекът е редовен и Крьогер се успокои.

Що се отнася до Ханк, те и да искаха, нямаше да могат да вземат никакви други мерки. Единствената арестантска стая в Хейвън се намираше в сутерена на кметството, но всъщност бе част от помещенията за архива, където Рут обикновено затваряше малцината местни алкохолици, така че оттам Ханк Бък щеше да успее да се измъкне за не повече от десет минути. Дори и седмокласник би се справил с вратата. А нямаше как да изпратят Ханк в областния затвор, защото обвинението би изглеждало подозрително. Изборът беше елементарен: или да го оставят на мира, или да го пратят на Алтаир-4. За късмет имаха възможност да изследват внимателно мислите и мотивите на Ханк, от което стана ясно, че гневът и объркването му вече утихват, както впрочем ставаше и навсякъде в града. Той едва ли щеше да повтори деянието си, а за всеки случай му отнеха самоделния радиокасетофон и му забраниха да прави нов, после преминаха на по-важната тема — гласа, дочут от Ханк.

„Дейвид Браун, то е ясно“, каза Франк Спрус. „Нали така?“

Всички кимнаха.

Дейвид Браун се намираше на Алтаир-4.

Никой не знаеше какво е Алтаир-4, нито пък се интересувахе. Името идваше от някакъв стар филм и за тях не звучеше по-различно от томичукалата, чийто произход се губеше в разни полузабравени стихчета. Важното беше (а и то не бе чак толкова важно), че Алтаир-4 служеше за космически склад или хранилище за най-различни неща и предмети. Ханк бе изпратил Питс там, но първо прекара вонящия пор през някакъв неясен процес на разпадане.

Само че с Дейвид Браун случаят очевидно бе друг.

Хейзъл попита дали не могат да го върнат.

Настъпи дълга тишина.

(да, вероятно може)

Това последното не го каза никой, то беше колективна мисъл, завършена сама по себе си, като продукт на пчелен кошер.

(добре, но от какъв зор)

Всички се изгледаха продължително и без никакви емоции. Не че не бяха способни на чувства, ама това просто беше твърде незначителен въпрос.

„Нека го върнем“, рече хладно Хейзъл. „Поне ще зарадваме Брайънт и Мари. И Рут също. Тя държеше на него, а ние я обичахме, нали?“ Тонът на мислите ѝ беше като на жена, която предлага на приятелката си да почерпи детенцето ѝ с швепс, заради доброто му поведение.

„Не става“, каза Адли и всички извърнаха погледи към него. Той за първи път се включваше в разговора и изглеждаше леко смутен, но продължи. „Всички вестници и телевизионни канали в щата веднага ще пратят свои екипи, за да отразят чудодейното завръщане. Сега вече го смятат за мъртъв, понеже е едва четиригодишен и го няма от две седмици. Значи ако се върне, ще се вдигне прекалено голяма патърдия.“

Одобрителни поклащания на глава.

„А и какво ще каже Дейвид?“, вметна Нют. „Какво ще отговори, когато го попитат къде е бил?“

„Можем да му изличим паметта“, рече Хейзъл. „Това няма да е никакъв проблем, пък и пресата ще приеме амнезията като нещо съвсем естествено. При дадените обстоятелства.“

(така е, но проблемът е друг)

Това пак бяха много гласове, които се сливаха в някаква странна комбинация от думи и образи. Основният проблем идваше оттам, че нещата вече бяха отишли прекалено далеч и не можеха да допускат в града никого, освен транзитни пътници, а дори и те трябваше да бъдат отклонявани чрез фалшиви пътни знаци и обиколни шосета. А най-малко от всичко искаха в Хейвън да идват репортерски и телевизионни екипи. Освен това часовниковата кула нямаше да излезе на видеозапис, понеже тя всъщност представляваше имагинерно стереоизображение, чиста халюцинация. Не, не. Точно сега Дейвид Браун не биваше да се връща в никакъв случай. И без това момчето щеше да издържи още известно време. Не знаеха много неща за Алтаир-4, но в едно бяха убедени: там времето течеше с различна скорост и по онези мерки беше изтекла по-малко от година, откакто земята се бе откъснала от слънцето. Значи Дейвид Браун все едно току-що бе отишъл там.

Естествено момчето можеше да умре от какви ли не други причини: я от шок, я от неизвестни микроби и бактерии, та дори и някой тамошен плъх като нищо би могъл да го изяде. Вероятността бе малка, ала даже и да се стигнеше до подобно развитие на събитията, въпросът не беше от съществено значение.

„Имам чувството, че момчето може да ни бъде от полза“, рече Кайл.

(как)

За отклоняване на вниманието.

(какво имаш предвид)

Кайл не знаеше какво точно има предвид, освен смътното усещане, че ако Хейвън отново привлече погледите към себе си — както Рут бе опитала да направи с проклетите си експлодиращи кукли, чийто ефект се оказа непредвидимо силен, — би могло да върнат Дейвид Браун и да го оставят някъде. Ако всичко бъдеше изпитано както трябва, щяха да спечелят време, защото именно времето им създаваше проблеми. Времето за „ставане“.

Всички тези мисли Кайл ги изрази доста несвързано, но останалите кимнаха с разбиране. Нямаше да е зле да държат Дейвид Браун в готовност. За всеки случай.

(само не казвайте на Мари — тя още не е достатъчно напреднала в „ставането“ — нека засега не знае нищо)

Шестимата сепнато се огледаха. Този глас, отслабнал, ала добре познат, не принадлежеше на никого от тях. Беше на Боби Андерсън.

„Боби!“, ахна Хейзъл и се надигна от стола си. „Боби, как си? Какво става с тебе?“

Никакъв отговор.

Боби изчезна. Дори и усещането за присъствието ѝ се стопи във въздуха. Те седяха и се взираха изпитателно един в друг, за да си изяснят впечатленията: да се уверят, че това наистина беше Боби. За себе си всеки допускаше, че насаме — без колективното потвърждение — те без да се замислят биха отхвърлили веднага идеята като чиста халюцинация.

„Как да го скрием от Мари?“, почти сприхаво попита Дик Алисън. „Вече от никого нищо не можем да държим в тайна.“

„Можем“, отвърна Нют. „Няма да е кой знае колко задоволително, но има възможност леко да замъглим мислите си. Да ги

направим неясни. Понеже...”

(понеже сме били)

(били сме там)

(били сме в бараката)

(в бараката на Боби)

(с онези слушалки)

(и ядохме, ядохме, за да „станем“)

(хапнете да ме помните)

От устните им се откъсна тиха въздишка.

„Трябва да се връщаме“, рече Адли Маккийн. „Време е.“

— Да — отвърна Кайл. — Прав си.

Това бяха единствените думи, изречени на глас за цялата им среща и с тях се отбеляза нейния край.

7

Сряда, 3 август:

Анди Боузман, който допреди три седмици се занимаваше с недвижими имоти, но после просто си заряза работата, наскоро установи, че с четенето на мисли се свиква много лесно. Как точно и до каква степен беше станал зависим от него, той го разбра, след като му дойде редът да помага на Гардънър и да го държи под око.

Част от проблема — а че е проблем, му стана ясно след разговор с Ендърс и хлапака Трмейн — беше близостта на кораба. Имаше чувството, че е застанал до най-големия силов генератор в света: по кожата му като стоножки по пясък непрекъснато пробягваха вихровите потоци на тайнствената му сила. Понякога в главата му лениво нахлуваха необозрими идеи и го разсейваха от текущата работа. Друг път се случваше обратното: мисълта му замираще и се разпадаше подобно на микровълнова честота, засечена от ултравиолетови лъчи. Но най-много му въздействаше самото физическо присъствие на кораба, който се извисяваше до него като гротеска от сънищата — ужасяваща и страховита, ала едновременно с това ободряваща, дори чудесна. Боузман вече си мислеше, че разбира как са се чувствали евреите в пустинята, докато са носели Ковчега на Откровението. В една от своите проповеди преподобният Гурингър бе споменал, че

веднъж един човек си напъхал главата вътре, за да види какво толкова има и веднага паднал мъртъв.

Защото там бил самият Господ.

Тук, в кораба, също може да има някакъв Бог, мислеше Анди. А дори и да си е заминал, положително е оставил нещо от Себе Си... С подобни мисли в главата му беше наистина много трудно да се съсредоточава върху онова, което имаше да се върши.

Плюс всичко друго го притесняваше и невъзмутимостта на Гардънър. Постоянно се сблъскваше с нея, като в затворена врата, която би трябвало да зее широко отворена. Ти му крещиш да ти подаде нещо, а той си продължава работата, сякаш не е чул нищо.

Никаква реакция. Или се опитваш да се настроиш на неговите мисли, все едно че вдигаш слушалката на телефон с дуплексна линия, за да чуеш кой говори, ама се оказва, че няма никой. Пълна тишина.

В това време избръмча интеркомът, който висеше на пирон в навеса. Кабелът му пресичаше изпотъпканата кална земя и изчезваше в изкопа на кораба.

Боузман натисна копчето и каза:

— Слушам.

— Зарядът е готов — рече Гардънър. — Издърпай ме горе.

Гласът му звучеше много, много отпаднало. Снощи беше зверски пиян, помисли Боузман, ако се съди от мощното повръщане, което се носеше от верандата малко след полунощ. А когато тази сутрин надзърна в стаята на Гардънър, видя на възглавницата му кръв.

— Веднага.

Епизодът с Ендърс ги бе научил, че когато Гардънър искаше да го издърпат, човек не биваше да се мотае и да губи време.

Той отиде при лебедката и завъртя ръчката. Неприятна работа беше тая да въртят лебедката на ръка, но напоследък отново имаше недостиг на батерии. Още една седмица и всичко ще върви като по часовник, рече си Боузман, макар и да се съмняваше дали ще издържи да го види. Близостта на кораба го изтощаваше. Близостта на „Гардънър“ също го изтощаваше посвоему — струваше му се, че до него има заредена пушка с изключително лек спусък. Особено като си спомнеше как бе ударил нещастния Джон Ендърс, който дори не бе усетил какво го чака. А и как да усети, като тоя тип Гардънър беше абсолютно непроницаем. Само в много редки моменти на

повърхността на мозъка му изплуваше по някоя мисъл — като заглавие от вестник — ама това беше всичко, нищо повече. Пък и Ендърс може би сам си го бе изпросил: да оставиш човек на дъното на изкопа с онзи опасен експлозив в транзистора и после да очакваш добро отношение от него, си беше чисто нахалство. Работата обаче бе в друго. Джони просто не бе успял да предвиди удара. Значи Гардънър можеше да прави каквото си ще, без никой да може да го спре, понеже нямаше как да му четат мислите.

Анди Боузман почти пожела Боби да умре, за да се отърват от този тип. Вярно, без Боби работата щеше да се проточи, ама все пак май си струваше.

Левият му юмрук беше много неприятен.

Тази сутрин, например, по едно време спряха малко да починат. Боузман седна на някакъв дънер, извади сандвич от две бисквити с фъстъчено масло и си наля от термоса ледено кафе. Доскоро го пиеше горещо дори и през лятото, но откакто зъбите му изпопадаха не можеше да понася горещи напитки.

А Гардънър седна като йога върху някакво мръсно парче брезент, захапа ябълка и си отвори една бира. Боузман го гледаше и се чудеше как е възможно да се яде ябълка с бира, и то сутрин. Явно само Гардънър бе способен на подобни дивотии. От мястото си Боузман добре виждаше белега над лявата му вежда. Сигурно отдолу беше стоманената пластинка, която...

Гардънър се обърна и улови погледа му. Боузман се изчерви, защото мислеше, че той ей сега ще скочи и ще се разбеснее, даже нищо чудно да опита да го удари като Джони Ендърс. Само че, рече си Боузман и сви пестници, при мене такива не минават.

Вместо това обаче Гардънър заговори с дълбок и ясен глас, а по устните му играеше лека цинична усмивка. Не след дълго Боузман осъзна, че той всъщност не говори, а „декламира“. Човекът седеше наред гората върху мазен брезент, корпусът на полузакопания в земята кораб хвърляше бледи зайчета по скулите му, а той се бореше с махмурлука си и декламираше като ученичка. По дяволите, тоя тип е абсолютно непредсказуем, рече си Боузман. В момента той искрено желаше смъртта на Гардънър.

— „Том му подаде четката, по лицето му бе изписано колебание, а сърцето му ликуваше — говореше Гардънър с полупритворени очи и

лице, извърнато към топлото сутрешно слънце. Усмивката му изобщо не го бе напускала. — Докато бившият параход «Биг Мисури» работеше и се потеше на слънце, оттеглилият се художник седеше на едно буре наблизно под сянката, клатеше крака, гризеше ябълка и си мислеше как да привлече нови жертви.“

— Какво... — започна Анди, но Гардънър се усмихна още по-широко, дори се ухили цинично и не му позволи да се доизкаже.

— „Такива не липсваха. Постоянно минаваха момчета. Те идваха с намерение да се подиграват, но оставаха да боядисват. Когато Бен се умори, Том продаде следващия ред на Били Фишер за едно хвърчило в добро състояние. А когато и той се измори, Джони Милър откупи правото да боядисва срещу един умрял плъх със завързана на него връв, с която да се върти...“

Гардънър си допи бирата, оригна се и се протегна.

— Знаеш ли, Бози, че никога не си ми носил умрял плъх с връв за въртене? Но пък се сдобих с интерком — като за начало, предполагам, а?

— Не разбирам за какво намекваш — бавно рече Боузман.

Беше изкарал само две години в колежа по бизнес администрация, после трябваше да се хване на работа, понеже баща му вдигна кръвното и заболя от сърце. Затова много се ядосваше на разни многознайковци, които се правеха на образовани, сякаш това, че можеха да цитират неща от отдавна умрели писатели, превръщаше пикнята им в одеколон.

— Все едно — отвърна Гардънър. — Беше откъс от втора глава на „Том Сойер“. Когато Боби била седми клас в Ютика, имали навика да провеждат нещо като училищно представление. Състезавали се в декламираше на стихотворения и всякакви откъси от книги. Тя не искала да участва, ама сестра ѝ Ан решила, че трябва и от това само ще има полза, а когато Ан си набиела нещо в главата, никой не можел да я разубеди. Тази Ан ни се водеше, ни се караше, повярвай ми, Бози. Предполагам, че и сега е същата. Не съм я виждал отдавна, но не ми липсва. Такива като нея рядко се променят.

— Не ми викай Бози — прекъсна го Боузман с надеждата, че гласът му звучи по-страшно, отколкото той в действителност се чувстваше. — Не ми харесва.

— По-късно, в часовете ми по композиция тя веднъж описа как навремето се запънала на „Том Сойер“ и не могла да каже нищо. Това направо ме плени. — Гардънър внезапно стана и тръгна към Анди — развитие, на което той погледна с растяща тревога. — На другия ден я изчаках след часовете и я попитах дали още си спомня она откъс от „Славният бояджия“. Тя го помнеше, но това не ме изненада. Има неща, които човек никога не забравя, особено когато сестра ти или майка ти са те насилвали да участваш в някакъв ужас като училищно представление. Може и да го забравиш там, на сцената, ала иначе ще го издекламираш и на смъртния си одър.

— Виж какво — рече Анди. — Време е да се хващаме на работа.

— След първите четири изречения към нея се присъединих и аз. От изненада ченето ѝ увисна чак до коленете, после се разсмя. Накрая го довършихме и двамата, дума по дума. Но в това няма нищо чудно. И аз, и Боби като деца сме били доста свити: нея я е тормозела сестра ѝ, мен — майка ми. Хора като тях често си въобразяват, че свитото дете най-добре се оправя, ако го поставиш в ситуация, от която то силно се притеснява, да речем училищно представление. Така че не е кой знае какво съвпадение, че и двамата знаехме бояджийската история наизуст. От нея по-популярна за декламирање е единствено „Издайническо сърце“.

Тук Гардънър пое дълбоко дъх и кресна с всичка сила:

— *Престанете, злодеи! Не се правете, че не виждате! Откъртете дъските на пода! Тука! Тука! Ето къде бие отворотелното му сърце!*

Анди чак изпищя от уплаха и изтърва термоса. Върху панталона му се разля половин чаша кафе.

— Внимавай, Бози! Тия пластмасови чаши са много коварни — добродушно се провикна Гардънър. — Та тъкмо щях да кажа, че за разлика от нея, аз не успях да се запъна на сцената. Даже спечелих втора награда, но това не ми излекува страха от тълпите. Дори го влоши още повече. Винаги, когато се изправя пред хора да им чета стихотворения и се вгледам в хищните им очи, се сецам за „Славният бояджия“. Сецам се и за Боби. Така го изкарвам по-леко. Все едно, това ни сближи и станахме приятели.

— Не виждам какво общо имат тези приказки с работата ни! — изсумтя гръмогласно Анди с тон, който изобщо не му подходеше.

Сърцето му биеше с дяволски ритъм, ама одева, когато Гардънър кресна, той наистина повярва, че го е обзела лудост.

— Не виждаш какво е общото между сегашната ни работа и боядисването на оградата, така ли? — попита Гардънър и се засмя. — Значи си спял, Бози.

После посочи кораба, издигащ се от изкопа и устремен към небето под идеален ъгъл от четирийсет и пет градуса.

— Вярно, в момента не го боядисваме, а го разкопаваме, но това ни най-малко не променя принципа. Успях да изморя Боби Трмейн и Джон Ендърс. Ти също едва ли ще дойдеш утре — ако това стане, готов съм да ти изям мокасините. И срещу цялата работа не получавам нищо. Нищичко... Да кажеш на оня, който ще те замести утре, че искам умрял плъх с връв за въртене. Чат ли си, Бози? Или поне топче бияч.

Гардънър говореше и вървеше към изкопа, но наскоро пътя спря и изгледа Анди, който не си спомняше някога да се е чувствал по-неспокоен, най-вече поради факта че все не успяваше да долови мислите на този едър тип с хлътнали рамене и неопределени, леко поразместени черти на лицето.

— Освен това, Бози — продължи Гардънър толкова тихо, че Анди едва го чуваше, — най-добре ще е утре да доведеш тук Боби. Искам да видя дали Новата и Подобрена Боби още може да декламира наизуст „Славният бояджия“ от „Том Сојер“.

После, без да добави нищо, той отиде при въжетото, нахлузи си клупа на крака и зачака Анди да го спусне долу.

Сега цялата работа се струваше на Боузмана крайно изкукуригала и нелепа. На всичкото отгоре това беше едва първата бира на Гардънър за деня, викаше си той, докато въртеше ръчката на лебедката. „А на обяд като нищо ще погълне още пет-шест и тогава ела да видиш какво става!“

Гардънър се показва на ръба на изкопа и Анди внезапно изпита почти непреодолимото желание да отпусне лебедката и да реши трайно проблема.

Но не можеше: Гард принадлежеше на Боби Андерсън и докато тя не умреше или не излезеше от бараката, нещата трябваше да си останат както са.

— Хайде, Бози. Да се скрием някъде, че тези скали понякога хвърчат на неподозирани разстояния.

И той закрачи към навеса, а Анди подтичваше след него, като се стараеше да не изостава.

— Нали ти казах да не ми викаш Бози — рече той.

— Знам — ехидно подхвърли Гардънър, без даже да го погледне.

Двамата заобиколиха навеса и застанаха зад него. Три минути по-късно от рова се разнесе познатият тътен. Небето се изпълни с парчета скали и камънаци, които заваляха като дъжд и отскачаха от корпуса на кораба с глух тропот.

— Готово, да... — започна Боузман.

— Ш-ш-шт! — сграбчи ръката му Гардънър и се заслуша с наклонена глава. Лицето му се оживи, тъмните му очи блеснаха.

Анди си издърпа ръката.

— Хей! Какво ти става, по дяволите?

— Не чуваш ли?

— Какво да...

В този момент той също го чу. Откъм изкопа идваше някакъв съскащ звук, като от гигантски кипнал чайник. Дори ставаше все по-силен и по-силен. Анди изведнъж изпадна в дива възбуда, примесена с ужас.

— Идат! — прошепна той и се извърна към Гард. Беше се ококорил като бухал, по устните му блестеше слюнка и те нервно потрепваха. — Не са били мъртви... събудихме ги... „идат!“

— Исус Христос идва и ти е сърдит — равнодушно отбеляза Гардънър.

Съскането се усилваше, после изкънтя някакъв грохот, ама не беше експлозия, а по-скоро като срутване на нещо тежко. След малко се чу второ срутване: Анди. Краката му внезапно се подкосиха, той падна на колене и заскимтя:

— *Те са! Те са! Те са!*

Гардънър пхна ръка под мишницата му и леко се намръщи на горещата спарена влага от потта на Анди, после го изправи и каза:

— Не са томичукалата, не бой се. Вода е.

— А? — изглежда го неразбиращо Боузман.

— Вода! — викна Гардънър и го разтърси. — Направихме си басейн, Бози!

— Какво?

Съскането се превърна в приглушено бучене. От изкопа рукна вода под налягане и образува нещо като перде във въздуха. Не беше точно струя, а по-скоро изглеждаше сякаш някакво дете великан бе поставило пръст в гигантска чешма и се опитваше да напръска навсякъде. Всъщност от пукнатините на дъното на изкопа излизаха хиляди малки струйки, които се сливаха и създаваха илюзията за водно стъкло.

— Вода ли? — отпаднало запита Анди. Очевидно още не можеше да схване какво става.

Гардънър не му отговори. Водните струйки образуваха многоцветна дъга и се стичаха по корпуса на кораба като тук-там застиваха в бисерни капки, но в един момент тези капки започнаха да подскочат, точно както пръска вода в тиган с мазнина, само дето тук те не го правеха безразборно, а се подреждаха в силови линии, спускащи се по корабната обвивка като меридианите на глобуса.

„Виждам, всичко виждам“, рече си Гардънър. „Всъщност капчиците очертават излъчването на силата от кораба. Господи...“

В това време нещо пак избоботи. На Гардънър дори му се стори, че земята под него леко хлътна. А на дъното на изкопа водното налягане просто довършваше започнатото от техния взрив: разширяваше пукнатините и разрушаваше крехката скална маса. Водата се увеличи и вече излизаше по-лесно. Струите спаднаха, последната дъга трепна във въздуха и изчезна.

Гардънър видя как кораба потръпна, след като скалната прегръдка, която го бе държала толкова дълго време, се поотпусна. Движението беше почти незабележимо, но това не го правеше по-малко действително. Той веднага си го представи как се измъква от земята: сянката му се хлъзга навън и пропълзява по каменистата почва, дори се чува неземното дращение на корпуса по скалата, а жителите на Хейвън са извърнали глави насам и го наблюдават как се издига в небето, блеснал във въздуха като чудовищна сребърна монета, която бавно заема хоризонтално положение, безшумно и свободно, за първи път от хилядолетия насам...

Искаше го. За добро или за зло, Гардънър го искаше. Много.

Той разтърси глава, все едно се разсъняваше.

— Хайде — рече Гардънър. — Да идем да видим какво е станало.

И без да чака, той отиде до ръба на изкопа и надзърна. Чуваше шума на водата, ала не можеше да я види, затова взе един голям прожектор, който използваша през нощта, завърза го за клупа на въжето и го спусна около три метра. Това се оказа предостатъчно: ако го беше спуснал още, щеше да го потопа. Явно бяха пробили подземното езеро и сега изкопът стремително се пълнеше с вода.

След малко дойде и Анди. Изглеждаше зле.

— Цялата ни работа отиде на кино! — простена той.

— Поне да си беше взел сърфа, Бози. Всяка сряда плуването е безплатно.

— Млъкни! — кресна Анди Боузман. — Затваряй си устата! Не мога да те понасям!

Гардънър усети как го обзема дива истерия. Той уморено отстъпи към най-близкия дънер, отпусна се върху него и се замисли дали проклетото чудо е успяло да се запази водонепроницаемо през всичките тези хиляди години. В противен случай, питаше се той, интересно каква ли ще е пазарната цена на летяща чиния, леко пострадала от вода. Това го разсмя. Джим Гардънър седеше и се тресеше от смях, дори и когато Анди Боузман пристъпи към него и го удари по лицето така, че го просна на земята.

8

Четвъртък, 4 август:

Стана девет без четвърт, а още нямаше никой. Гардънър се чудеше дали не са се отказали. Седеше на верандата в люлеещия се стол на Боби, чакаше някой да дойде и несъзнателно опипваше подпухналата синина на лицето си, където вчера Боузман го беше халосал.

Снощи след полунощ пак идваха онези с кадилака на Арчинбърг. Хората от бараката. Надигнал се на лакът, Гардънър ги наблюдаваше през прозореца на стаята си и се чудеше какви ли са тези среднощни соарета. Приличаха му на безплътни сенки, скупчени до колата, където постояха малко и после се запътиха към бараката. Още щом отвориха

вратата, навън се разля познатата злокобна светлина и окъпа целия двор, както и стаята на Гардънър, със своето отвратително зеленикаво сияние. После влязоха вътре и блясъкът намаля до плътен вертикален лъч, но не изчезна съвсем, понеже вратата остана откритата. Явно жителите на това затънтено градче Хейвън, макар и в момента да бяха най-интелигентните на земята, не можеха да изнамерят начин да заключват вратата отвътре с външен катинар.

Гардънър седеше на верандата, гледаше към Хейвън и си мислеше: „А може би като влезнат вътре, изпаднат в такъв възторг, че просто не им се занимава с прозаични неща като катинари“.

Той вдигна ръка и заслони очи. Задаваше се някакъв камион: голям очукан самосвал за хартиен пулп, който му беше бегло познат. Отзад в легена имаше нещо, покрито с брезент, чиито краища плющяха на вятъра. Гардънър знаеше, че идват при него. Не са се отказали, разбира се, има си хас.

Събудих се посред нощ и ги видях да влизат в бараката на томичукалата. Можех да погледна какво правят вътре, но не посмях. Не желая да знам.

Пък и Гардънър не смяташе, че това щеше да повлияе на журито в конкурса „Млади поети на Йейл“. „Макар че“, рече си той, „и то е част от творческия ми път, както биха казали. Сигурно по-късно ще го нарекат «Барачения период» или «Етапа на томичукалата».“

Самосвалът включи на по-ниска предавка и с ръмжене пое към двора на Боби, където изхърка и спря. От кабината слезе мъж по фланелка с къс ръкав: същият, който на 4 юли беше откарал Гард до Хейвън. Той го позна веднага. „Кафето“, помисли Гард. „Даде ми кафе с много захар. Не беше лошо“. Приличаше му на някой от героите на Джеймс Дики: градски момчета, които през уикендите се спускаха с кану по реките. Доколкото си спомняше обаче, човекът май не беше от Хейвън, а живееше в Албиън.

„Заразата се разпространява“, рече си Гардънър. „А и защо не? Сигурно е нещо като радиоактивен прах. И без това ветровете са предимно в посока към Албиън“.

— Здравсти — каза шофьорът. — Предполагам, че не ме помниш. — А тонът му добави: „И без шеги, Фред“.

— Помня те — отвърна Гард и името изплава магически в съзнанието му, след целия този месец, който му се струваше като десет

години, наситени със странни събития. — Мос, Фриман Мос. Пътувах с тебе, като идвах при Боби. Виждам, че и ти го помниш.

Мос отиде зад самосвала и започва да развързва връзките на брезентовото покривало, после каза:

— Ще ми помогнеш ли?

Гардънър тръгна по стълбите на верандата, спря и се усмихна. Първо беше Трмейн, след това Ендърс и Боузман, с патетичния си светложълт панталон.

— Разбира се — отвърна той. — Само ми кажи едно нещо.

— Аха — изсумтя Мос, издърпа въжетата и отгърна брезента. Отдолу имаше точно каквото Гардънър очакваше: туби, маркучи, три акумулаторни батерии, свързани в едно и Нова и Подобрена помпа. — Стига да мога.

— Искам да те питам — мрачно се ухили Гардънър, — дали ми носиш умрял плъх със завързана на него връв, с която да се върти?

9

Петък, 5 август:

Над Хейвън нямаше редовен въздушен трафик още от края на 60-те, когато в Бангор закриха военновъздушната база „Дау“. По онова време закопаният в земята кораб можеше лесно да бъде открит, понеже отгоре прелитаха военни изстребители поне четири-пет пъти дневно и ревът им караше прозорците на къщите да дрънчат, дори понякога ги трошеше. На пилотите им беше забранено да карат със свръхзвукова скорост над континенталната част на САЩ, освен при крайна необходимост, но повечето от екипажите на F-4 бяха съвсем млади момчета, още неотърсили се от младежкото акне и това ги правеше леко безразсъдни. На земята всички те караха бързи автомобили, ала нищо не можеше да се сравни с изстребителите. Когато закриха базата „Дау“, полетите над Хейвън съвсем оредяха, останаха само няколко на бреговата охрана, пък и въздушните им коридори се преместиха на север, към Лоринг в Лаймстоун.

След известно колебание базата започна да обслужва граждански полети и прие гръмкото име „Международно летище Бангор“. Мнозина мислеха, че то не отговаря на действителността, тъй като

приема само по няколко самолета предимно от и до Бостън, Огъста и Портланд, но лека-полека трафикът се състи и към 1983 г. МЛБ се превърна в процъфтяващ терминал, който вече обслужваше две граждански въздухоплавателни компании по вътрешни линии, както и няколко международни полета, които спираха там за зареждане с гориво.

Известно време, в началото на 70-те, над Хейвън прелитаха самолети на гражданската авиация, ала пилотите и навигаторите редовно се оплакваха от проблеми с радара в района, означаван като квадрант G-3, който обхващаше по-голямата част от Хейвън, целия Албиън и Китайските езера. Смущенията, известни като „пуканки“, „ехомъгла“ или по-кolorитното „призрачни говна“, бяха същите като над Бермудския триъгълник. Компасите направо пощуряваха, а понякога в приборите се появяваха странни паразитни импулси.

През 1973 г. пътнически самолет на „Делта“, летящ към Бостън, за малко не се сблъска със самолет на TWA по маршрута Лондон — Чикаго. И на двата самолета пътниците си разляха питиетата, дори една стюардеса се опари с вряло кафе. Освен екипажите, никой друг не разбра колко близо бяха двата гиганта. Вторият пилот на „Делта“ се напика от ужас, после се смя истерично през целия път до Бостън и два дни по-късно се отказа завинаги от професията си.

През 1974 г. на друг самолет, препълнен с канадски туристи и нетърпеливи хазартаджии на път от Бангор за Лас Вегас, му изгасна единият двигател точно над Хейвън и се наложи да се върне в Бангор. На летището техниците го прегледаха внимателно, но не установиха нищо.

През 1975 г. също се случи нещо подобно и затова няколко години по-късно целият граждански трафик бе пренасочен по други коридори. Ако човек попиташе за причините някой ръководител на полетите от Федералното управление на гражданската авиация, той вероятно би свил рамене с думите „дяволска работа“: тук-там имало такива места и никой не знаел защо. Най-добре било да се заобикалят, и точка.

След 1982 г. въздушните диспечери от Огъста, Уотървил и Бангор започнаха да отклоняват от G-3 и трафика на частните самолети. Така че нито един пилот не видя огромния блестящ предмет,

който ги заслепяваше точно от центъра на квадранта, ако се погледнеше летателната карта.

Забеляза го Питър Бейли чак на 5 август следобед.

Той си имаше частно самолетче, с което бе оставил зад гърба си около двеста летателни часа. Чесната му не беше от най-евтините и Бейли с удоволствие разправяше, че му била излязла немалко гущерчета (така той наричаше парите), но пък му харесваше. Машината се качваше до 5 000 метра височина без да се задъхва и развиваше скорост около триста километра в час. Оборудвана бе с такива навигационни прибори, че човек просто не можеше да се загуби (допълнителната антена също струваше известно количество гущери). С други думи самолетчето беше добро: както се казва летеше и без да има нужда от пилот.

Задоволството на Питър Бейли обаче се помрачаваше от противната застраховка и той с часове отегчаваше партньорите си по голф, докато им разказваше на какви унижения бил подлаган от отвратителните застрахователни компании.

Познавал хора, мрачно ги уверяваше Бейли, с много по-малко летателни часове от него. И на всичкото отгоре плащали по-ниски застраховки, а някои били такива пилоти, че той не би летял с тях, даже и да притежавали последния самолет в света, а жена му да умира от мозъчен кръвоизлив в Денвър. Ама най-голямата низост изобщо не била в парите, а в това, че той — Питър Бейли, уважаваният неврохирург, печелещ по над триста хиляди гущера годишно — трябвало или да приеме „пълна застраховка“, или да се откаже от летенето. Какво значи това ли, питаше той оклюмалите си слушатели, които често се чудеха защо не са направили само първите девет дупки, или (още по-добре) защо не са останали в бара да си допият водката с доматения сок. Това значи, че *пълна застраховка* се иска само от *високорисковите групи*, беснееше Бейли. По тази тарифа обикновено се застраховат колите на тийнейджърите и на доказаните алкохолици. Мама му стара! И това ако не е дискриминация, здраве му кажи! Стига да не бил толкова зает, щял да осъди копелетата и да спечели делото.

Мнозина от колегите на Бейли по голф бяха юристи и адвокати и на всички им беше пределно ясно, че изходът на делото ще е съвсем друг, защото застрахователният риск се изчислява по специални таблици, където се взема предвид фактът, че Питър Бейли не е просто

неврохирург, а „лекар“. А като пилоти на частни самолети лекарите се водеха най-рисковата професионална група в света.

Веднъж, когато Бейли най-сетне ги остави на мира и все още напушен се запъти към клуба, един от слушателите му сухо отбеляза:

— И собствената ми жена да умираше от мозъчен кръвоизлив в Денвър, не бих тръгнал с този идиот за там, дори и с кола.

Всъщност Питър Бейли беше именно от онзи тип пилоти, които се визирах в рисковите таблици. Безспорно в Америка има купища лекари, които са образцови пилоти, но той не беше от тях. Бърз и решителен край операционната маса с пациента, чийто череп току-що е отворен и отдолу се вижда сиво-розовата мозъчна тъкан, деликатен като танцър с лазерния скалпел, Бейли беше тромав и небрежен пилот и постоянно нарушаваше предписаната височина на полета, нормите на безопасност и въздушните коридори. Пилотираше безразсъдно, а с тези двеста летателни часа не можеше да се каже, че има голям опит. Това, че го водеха във високорисковата група, само потвърждаваше старото правило: пилотът може да е такъв или иначе, но никога и двете.

На 5 август Питър Бейли летеше сам от Титърборо край Ню Йорк към Бангор. Оттам щеше да наеме кола за Дери, тъй като от местната болница го бяха поканили да участва в консилиум във връзка с някакво момче на име Хилман Браун. Случаят му се стори интересен, пък и предложеното заплащане беше добро, затова той прие поканата (а и бе чувал хубави неща за игрището за голф в Ороно).

Денят бе ясен и спокоен, без вятър и Бейли пилотираше с огромно удоволствие. Както винаги бордовият му дневник бе здравата оплескан, едната му опознавателна светлина не бе включена, а другата не работеше (понеже с лакът беше разместил копчето за настройката). Освен това вместо на предписаната височина от 3 500 метра, той ту се издигаше до над 4 000 метра, ту се спускаше до под 1 800, като веднъж дори не забеляза, че е избегнал на косъм сблъскване с друг негов колега.

На всичкото отгоре се отклони от курса и прелетя над Хейвън, където от земята изведнъж нещо му проблесна много ярко в очите: все едно че някой си играеше с гигантско огледало.

— Какво става, по дяволите...

Бейли погледна надолу и чак примигна от дразнещия блясък. Естествено, можеше да не му обърне внимание и да си продължи по пътя, което щеше да му спаси живота и да му позволи да си кара чесната и за в бъдеще (стига, разбира се, да не се блъснеше в някой пътнически самолет), но предметът долу го заинтригува, пък и разполагаше с достатъчно време, затова той направи завой и се върна.

— Дай сега да видим къде е...

Блясъкът отново го заслепи, даже в очите му заиграха синкави светлинки, а по тавана на пилотската кабина пробягаха слънчеви зайчета.

— За бога!

Под него, в една просека в гората, се виждаше гигантски сребрист предмет, който след секунда изчезна под лявото крило.

Бейли летеше на 1 800 метра височина и за втори път се върна обратно. Почваше да го боли главата, но той го отдаде на вълнението си. Отначало допусна, че е водонапорна кула, ала после си рече, че никой не би я поставил наред гората.

Той се спусна на 1 200 метра и пак прелетя над предмета. Беше смъкнал оборотите на двигателя далеч под минималните, което нито един опитен пилот не би рискувал да направи, но чесната имаше отлични летателни качества и му прости и тази волност.

Праисторическо селище, рече си Бейли, тръпнещ от възбуда. „Сигурно са добивали злато“... А може да е и секретна инсталация на ФБР. В такъв случай не трябваше ли да е покрита с маскировъчна мрежа? Пък и земята наоколо беше „изкопана“, отгоре ровът се виждаше чудесно.

Бейли реши да прелети отново над мястото — този път много ниско! — но в това време погледът му случайно попадна върху арматурното табло и сърцето му подскочи. Компасът се въртеше като луд, разходомерите за гориво мигаха на червено, а висотомерът внезапно скочи на 6 600 метра, замря там за миг, после падна на нула.

Двигателят на чесната рязко засече и носът на самолета тръгна надолу. Бейли изстина. Главата му бясно пулсираше. Пред опулените му очи стрелките на приборите танцуваха лудешки, всички лампички прескачаха от зелено на червено като някакви пигмейски светофари, включи се и звуковото сигнално устройство на висотомера, чиято единствена задача по принцип бе да казва на разсеялия се пилот:

„Събуждай се, глупако, защото всеки момент ще се забиеш в земята!“, макар че то би трябвало да се включва само когато височината паднеше под 150 метра, а като гледаше, Бейли бе абсолютно сигурен, че чесната продължава да лети поне на 1 200. Той погледна към цифровия термометър, отчитащ температурата на външния въздух. Цифрите се гонеха като пияни: от 47 на 58, после на 5, а секунда по-късно примигна 999, задържа се там, след което термометърът изключи.

— *Какво става, за бога?* — изпищя втрещеният Бейли и с някаква тъпа почуда видя как от устата му изскочи един от собствените му зъби, удари се в стъклото на скоростомера и падна на пода.

Двигателят пак засече.

— По дяволите! — прошепна той.

Виеше му се свят от ужас. По брадичката му се стичаше кръв от дупката на падналия зъб и капеше върху ризата.

Лъскавият предмет на земята отново мина под крилата на самолета.

Двигателят на чесната се задави и угасна. Започнаха да губят височина. Бейли забрави всичко научено за такива случаи и се вкопчи в щурвала с всичка сила, но млъкналият двигател не реагираше. В главата на Бейли кънтяха ковашки чукове. Чесната се спусна на 1 000 метра, после на 900... Бейли трескаво и слепешката опипваше с ръка, докато пръстът му попадна върху бутона за аварийно включване на двигателя, чрез който се подаваше специално, изключително чисто авиационно гориво. Перката трепна, завъртя се и пак спря. Вече бяха на 750 метра. Прелетяха над стария път за Дери толкова ниско, че Бейли дори видя таблото с разписанието на службите пред методистката църква.

— Ще умра, майка му стара! — отрони без да иска той.

После издърпа дросела докрай и пак натисна бутона за аварийно запалване. Двигателят се закашля, поработи известно време, след това отново започна да се дави.

— Не! — извика Бейли. В едното му око се пукна веничка и потече кръв, която започна да се стича по бузата, но в паниката си, той дори не го забеляза. Пак посегна към дросела. — Не! Недей да гаснеш, мръсно чудовище!

Двигателят изрева, перката проблесна на слънцето и се завъртя, след малко стана невидим кръг. Бейли дръпна щурвала към себе си. Претоварената чесна дръпна напред.

— Ах, ти гнусен самолет! Тръгвай, че ще те вземат мътните!

Лявото му око вече бе пълно с кръв и част от съзнанието му смътно усещаше, че светът придобива някаква особена розова окраска, но в момента дори и да имаше време и желание да се замисли за това, Бейли сигурно само би изпаднал в ярост от тъпата ситуация.

Той отпусна щурвала и машината започна да набира височина под сравнително нормален ъгъл. Беше точно над Хейвън, отдолу се виждаха хора, вдигнали глави към него и понеже все още летеше много ниско, всеки, който искаше, можеше да му запише номера.

„Хайде!“ рече си Бейли. „Запишете го, като толкова знаете, ама имайте предвид, че като свърша с «Чесна корпорейшън», ще смъкна и ризата от гърба на мръсните им акционери! Ще осъдя тези престъпници да ми платят и последния си гаден гущер!“

Самолетчето продължаваше да се изкачва и двигателят му плавно мъркаше. Главата на Бейли сякаш се мъчеше да се отскубне от раменете му, но в това време му хрумна нещо гениално — идея с такава потресаваща простота и всеобхватност, че той мигновено забрави за всичко друго. В момента беше на път да прозре физиологичната основа на бикамералността на човешкия мозък, което пък от своя страна обясняваше родовата памет, но не посредством мъгливите концепции на Юнг, а като функция от рекомбинантни ДНК и биологични щампи. Оттук му оставаше само една крачка до разкриване същността на увеличения милиергов капацитет на „corpus callosum“ по време на усилена работа на жлезите с вътрешна секреция, което от трийсет години насам измъчваше всички изследователи на човешкия мозък.

Питър Бейли изведнъж установи, че пътешествията във времето — „реалните пътешествия във времето“ — вече не са проблем и ключът на загадката е в неговите ръце.

Именно тогава собственият му мозък експлодира.

В главата му бликна ярка бяла светлина, точно като огромното отражение, което му блесна в очите от онзи предмет в гората.

Ако беше паднал напред, щеше да натисне щурвала и на жителите на Хейвън би се наложило да се оправят с още една каша,

само че Бейли политна назад, главата му увисна безжизнено и от ушите му шурна кръв. Лицето му гледаше към тавана на кабината с маска на застинала изненада.

Ако автопилотът на чесната бе включен, тя безспорно би продължила полета си, докато не ѝ свършеше горивото. Времето беше идеално, а такива работи се бяха случвали и друг път. Сега обаче самолетчето летя в продължение на пет минути на височина 1 700 метра, а радиото ръмжеше на мъртвия неврохирург и настоятелно му заповядваше веднага да си вдигне задника на разрешената височина.

Над Дери се появи лек ветреца и чесната пое надолу, като описа плавна дъга към Нюпорт. Виразът постепенно се засилваше и премина в спираля, после във винт. На един мост на шосе 7 някакво хлапе, което ловеше риба, вдигна поглед и видя падащ, въртящ се като свредел самолет. То едва свари да зяпне, когато самолетът падна в нивата на Езра Докъри и експлодира с ослепителен блясък.

— *Ega ci!* — възкликна момчето.

После заряза въдичарския прът и хукна към близката бензиностанция, за да се обади в пожарната на Нюпорт. Малко след това голям костур налага червея на кукичката и издърпа пръта във водата. Момчето така и не го намери, но във всеобщата възбуда, докато гасяха пламналата трева в нивата на Докъри и измъкваша тялото на пилота от останките на чесната, дори нямаше време да си спомни за него.

10

Събота, 6 август:

Нют и Дик седяха в „Хейвън Лънч“ и преглеждаха вестника. Уводната статия беше посветена на поредните размирици в Средния изток, ала това, което най-много ги интересуваше бе съобщението в долната част на страницата със заглавие „КАТАСТРОФА С ЧАСТЕН САМОЛЕТ“. Имаше и снимка. От чесната не бе останало почти нищо, с изключение на опашката.

Двамата бяха зарязали закуските си почти недокоснати. След смъртта на Бийч готвеше племенницата му, Моли Фендърсън. Във всяко друго отношение тя беше рядко приятно момиче, но пържените ѝ

яйца приличаха на недопечени кучи гъзове. Според Дик и вкусът им беше същия, макар че той никога не бе опитвал кучи гъз, било то печен или не.

Не се знае, рече Нют.

Дик го погледна с въпросително вдигнати вежди.

В сандвичите слагат какви ли не гадости. Поне така пишеше някъде.

На Дик му се обърнаха червата и той побърза да каже на Нют да си затваря противната уста.

Нют помълча малко, после рече: Сигурно има към двайсет-трийсет души, които са видели това чудо да прелита над Хейвън.

Наши хора ли са?, попита Дик.

Да.

Значи няма проблеми, нали?

Не, отвърна Нют и отпи от кафето. Стига да не се случи пак.

Няма как, поклати глава Дик. Според вестника той се е бил отклонил от курса.

Вярно, така пише. Готов ли си?

Аха.

Двамата станаха и излязоха без да плащат. Парите вече не представляваха интерес за жителите на Хейвън. В мазето на Дик Алисън имаше няколко големи картонени кутии, пълни с банкноти, небрежно захвърлени в единия ъгъл на отделението за въглища. Банкнотите бяха предимно от по двайсет, десет и по един долар. Градчето не беше многолюдно, така че който имаше нужда от пари просто идваше и си вземаше колкото му трябват. Къщата не се заключваше. Освен телепатичните пишещи машини и бойлерите, работещи на принципа на молекулния разпад, в Хейвън бяха постигнали и почти идеалната форма на колективизъм.

Отвън на тротоара пред заведението двамата извърнаха очи към кметството. Тухлената часовникова кула неспокойно примигваше. В един момент изглеждаше солидна като Тадж Махал, макар и не толкова красива, а после изведнъж над назъбените останки от основата ѝ се виждаше само синьо небе. След това образът пак се връщаше. Дългата ѝ сутрешна сянка трептеше и играеше като сянката на плътно перде, поклащано от лек ветреца. Нют особено се подразни от факта, че

понякога сянката на кулата си оставаше, дори и когато самата кула за миг изчезваше.

Майка му стара! Ако я погледам още малко, сигурно ще превъртя, каза Дик.

Нют попита дали някой се е заел да поправи влошеното изображение.

Да, отвърна Дик. Изпратили сме Томи Джаклин и Хестър Бруклайн в Дери със задачата да обиколят бензиностанциите и магазините за авточасти. Дадох им почти седемстотин долара, за да купят двайсетина акумулаторни батерии, но така, че да не бие на очи. И без това наоколо вече си мислят, че хората в Хейвън са полудели на тема акумулатори.

Томи Джаклин и Хестър Бруклайн значи, замислено повтори Нют. Та те са още деца! Дори не съм сигурен дали Томи има шофьорска книжка.

Няма, неохотно призна Дик. Но е вече петнайсет годишен и шофира наистина добре. Плюс това е едър за възрастта си и не му личи, че е толкова малък. Ще се оправят, не се безпокой.

Рисковано е, казвам ти!

Прав си, но...

Те разговаряха с мисли, съдържащи повече образи, отколкото думи. Напоследък това явление ставаше все по-масово в Хейвън, тъй като хората бързо свикваха с този нов телепатичен език. Независимо от съмненията си Нют добре разбираше проблема, накарал Дик да изпрати в Дери невръстни хлапета с пикапа на семейство Фанин. Батериите им трябваха неотложно, но от друга страна за жителите на Хейвън ставаше все по-трудно да напускат градчето. Да речем, ако някой чешит като Дейв Рътлидж или дърт глупендър като Джон Харли решеше да опита и двамата щяха да пукнат и да се разложат дълго преди да са стигнали очертанията на Дери. При по-млади хора, от типа на Дик и Нют, същият опит вероятно би им позволил да се придвижат малко повече, ала и те щяха да умрат, и то в мъчителна агония, поради физическите изменения, започнали в бараката на Боби. Това, че Хили Браун бе в кома, не изненадваше никого, а той си отиде, когато всичко още беше в самото начало. Томи Джаклин бе петнайсет годишен; Хестър Бруклайн — добре развита девойка на тринайсет. Те поне имаха младостта на своя страна, която евентуално би им помагала да

напускат Хейвън и да пристигат обратно без помощта на защитни средства като космическите скафандри на НАСА, които да ги предпазват от враждебното въздействие на променената атмосфера. Само че дори и да разполагаха с подобни съоръжения, те нямаше как да ги използват. По принцип можеха да изобретят нещо подобно, но ако двама души нахълтаха в магазин за авточасти в Дери, навлекли скафандри и тем подобни, това несъмнено би привлякло вниманието.

Не ми харесва, рече най-сетне Нют.

И на мене, добави Дик. Няма да се успокоя, докато не се върнат. За всеки случай съм изпратил доктор Уоруик да ги чака между Троя и Хейвън...

Ако стигнат дотам.

„Ако“, така е... Според мен ще стигнат, но ще ги боли.

Какви проблеми очакваш?

Дик поклати глава. Не знаеше, пък и доктор Уоруик беше отказал дори да допусне какво би могло да се случи... Само попита сприхаво и наум какво, според Дик, би станало със съомга, която вместо да плува срещу течението към мястото за хвърляне на хайвера, реши да отиде дотам на велосипед.

Значи така, колебливо каза Нют.

Така, кимна Дик. Знам само, че не можем да оставим часовниковата кула в това състояние.

Можем, възрази Нют. Вече сме почти до люка. Кулата не ни е чак толкова необходима.

Не знам, не знам. Пък батериите ни трябва и за други неща, а се налага да бъдем изключително внимателни, нали?

Недей да учиш баба си как се правят деца, Дик.

(Я си)

Я си еби майката, педераст такъв, се канеше да отвърне Нют, но се сдържа, макар и с всеки изминал ден да намразваше Дик Алисън все повече и повече. В момента простата истина беше, че цял Хейвън работеше на батерии, като детска играчка. Необходимостта от все по-мощни батерии непрекъснато растеше, а заявките по пощата бяха твърде мудни и като нищо можеха да привлекат нечие внимание. Изобщо мамата си джасаше.

Всичко това силно притесняваше Нют Берингър. Бяха се оправили някак след катастрофата на самолета, ала ако нещо се

случеше с Томи и Хестър, знае ли човек какво можеше да последва?

Той самият не знаеше. В момента единствено го занимаваше мисълта, че щеше да се успокои чак след като децата се върнеха в Хейвън, където им беше мястото.

11

Неделя, 7 август:

Гардънър стоеше до изкопа, гледаше кораба и за кой ли път се мъчеше да реши дали от цялата тази зловеща каша можеше да излезе нещо добро и, ако не — имаше ли някакъв изход от нея. Беше чул самолетчето преди два дни, но не успя да го види, понеже се измъкна едва в края на третата му обиколка, само че вече всичко му беше ясно. Трите обиколки можеха да означават само едно: пилотът бе забелязал кораба и разкопките около него. При тази мисъл Гардънър мрачно въздъхна с някакво отчаяно задоволство и облекчение. Само че вчера видя съобщението във вестника: връзката можеше да я схване и човек без средно образование. Нещастният доктор Бейли се бе отклонил от курса си и останките от космическата армада на Минг Безмилостния просто бяха съсипали чарковете на самолета му.

Интересно дали това го правеше него — Джим Гардънър — съучастник в убийство? Може, ама в момента тая мисъл никак не го вълнуваше.

Тази сутрин оня намусен дървар от Албиън — Фриман Мос — още го нямаше: сигурно корабът бе изгорил и неговите бушони като на останалите. Гард беше сам за първи път, откакто Боби изчезна. От една страна това сякаш обясняваше някои неща, но в дълбочина старите загадки си оставаха същите.

Вестта за самолетната катастрофа и загиналия неврохирург беше лоша, но за Гард уводната статия — онази, която Нют и Дик прескочиха — бе сто пъти по-неприятна. Средния изток пак се готвеше да експлодира и ако се стигнеше до въоръжени конфликти, нищо чудно някоя от страните да прибегнеше и до ядрени оръжия. Според вестника вчера в Съюза на загрижените учени вече бяха преместили стрелката на символичния „черен часовник“ с две минути напред, което доближаваше човечеството до началото на гибелната ядрена

зима. В това отношение и корабът би могъл да допринесе за евентуалните световни размирици, но нима Фриман Мос, Кайл Арчинбърг, старият Бози и всички останали не искаха тъкмо това? Понякога Гард имаше неприятното усещане, че обезвреждането на бурето с барут, в което се бе превърнала планетата, беше последното нещо, интересуващо Новите и Подобрени жители на Хейвън. Какво ли ги чакаше отгук нататък?

Трудно му бе да каже. В някои случаи телепатичната му неподатливост се оказваше голямо бreme.

Той извърна поглед към помпените съоръжения, струпани в калта на ръба на изкопа. Доскоро работата по разкопките беше свързана предимно с прах, мръсотия, парчета скали и пънове на отсечени дървета, от които човек полудяваше, докато ги изтръгне от земята. Сега обаче всичко бе плувнало във вода. Последните две нощи Гардънър се прибираше изпомакан с глина: по косата, по дрехите, та дори и по бельото. Калта също беше досадна, ала от глината нямаше отърваване, защото лепнеше.

Самите помпи представляваха странна и грозновата сбирщина, но работеха добре. Теглото им се измерваше в тонове, ама това не попречи на мълчаливия Фриман Мос да ги пренесе сам от двора на Боби. Цялата работа той я свърши в четвъртък и тя му отне петстотин батерии, а иначе и екип хамали не би се справил дори за седмица.

За целта Мос използва някакъв апарат подобен на металотърсач, с чиято помощ насочваше отделните компоненти от оборудването в нужната посока: първо ги стоварваше от камиона, после ги прекарваше през градината и по утъпкания път до изкопа в гората. Машините спокойно плаваха в топлия летен въздух и сенките им ги следваха отдолу. В едната си ръка Мос държеше бившия металотърсач, а в другата — нещо, което приличаше на уоки-токи. Щом леко повдигнеше извитата стоманена антена на предавателчето и размърдаше сферата на металотърсача, помпата или сандъкът с двигателя увисваха във въздуха. Извиеше ли ги вляво, те също се насочваха натам. Гардънър, който наблюдаваше цялата манипулация с искреното недоверие на стар пияница (пък и колко пъти му се случва на човек да е свидетел на такива неща), си мислеше, че Мос му прилича на някой скрофулозен дресьор на животни, повел своите механични слонове към мистериозен цирк в гората.

В живота си Гардънър бе виждал достатъчно хамалогии и сега чудесно разбираше, че това устройство би довело до революция в подемно-транспортната техника. И без да е специалист, той се досещаше, че само една-единствена такава бройка, като онази, с която в четвъртък Мос бе боравил с някаква завеяна лекота, би орязала поне наполовина разходите за строителство на такъв гигантски обект като Асуанския язовир.

В едно отношение обаче чудноватата машинка много приличаше на илюзията с часовниковата кула на кметството: и двете изискваха големи количества захранваща мощност.

— Вземи — рече Мос и му подаде тежка раница. — Метни това на гърба си.

Гард се намръщи, докато наместваше презрамките на раменете си. Мос го забеляза и се подсмихна:

— Скоро ще олекне, не бой се.

После напъха буксата на слушалка от транзистор в предавателчето и я прикрепи към ухото си.

— Какво има в раницата? — запита Гард.

— Батерии. Хайде да тръгваме.

Мос включи апаратчето, заслуша се, кимна и насочи заоблената антена към първия двигател, който се повдигна и увисна във въздуха. Хванал в едната си ръка предавателчето, а в другата — металотърсача, Мос пристъпи към двигателя. За всяка крачка, която правеше напред, двигателят отстъпваше назад и изминаваше същото разстояние. Най-отзад се мъknеше Гард с раницата.

Мос прекара двигателя между къщата и бараката, после заобиколи тракторчето и закрачи през градината на Боби. През нея вече минаваше добре утъпкан път, но и от двете му страни се издигаше пищна растителност. Някои от слънчогледите на височина стигаха до четири метра и напомняха на Гардънър за „Деня на трифидите“ — фантастичен роман, който бе чел като дете. Дори една нощ преди около седмица се събуди от ужасен кошмар, където слънчогледите в градината се бяха изтръгнали от земята и се движеха насам-натам, а от питите им струеше противната зелена светлина, все едно някой се разхождаше с фенерче в ръка.

Пъпешите в градината бяха с големината на торпеда, а доматиите — като баскетболни топки. На ръст житото също гонеше

слънчогледите. Гардънър от любопитство откъсна един клас: беше дълъг над половин метър и като нищо би стигнал за храна на двама души, но той побърза да изплюе с отвращение отхапаните няколко зърна, намръщи се и забърса уста. Имаха вкус на развалено месо. С една дума Боби отглеждаше гигантски зеленчуци, само дето не можеха да се ядат... Нищо чудно и да бяха отровни.

Двигателят царствено се движеше по пътя пред тях, стеблата на житото шумоляха и се кланяха встрани. Някои от войнствено зелените, подобни на шпаги листа бяха изпоцапани със смазка и машинно масло. От другата страна на градината двигателят изведнъж тихо тупна на земята, защото Мос наведе антената надолу.

— Какво има? — запита Гардънър.

Мос изсумтя и измъкна от джоба си монета от десет цента, с която отви капака на предавателчето, извади отвътре шестте двойни батерии и ги захвърли небрежно на земята.

— Дай ми други — рече той.

Гардънър смъкна раницата, развърза връзките, отвори я и видя, че е натъпкана догоре с батерии. Все едно че някой беше ударил големия джакпот в Атлантик Сити и машината му бе платила в батерии, вместо в пари.

— Господи!

— Не съм Господ — отсече Мос. — Подай насам шест броя.

Гардънър за първи път в живота си не можа да отвърне с нещо остроумно, а само мълчаливо подаде батериите и го изгледа, докато Мос ги поставяше на мястото на старите. После той затвори капака, включи апарата, мушна си слушалката в ухото и каза:

— Готово.

След като навлязоха на четирийсет метра в гората пак смениха батериите, а шейсет метра по-нататък отново повториха процедурата. Изобщо двигателят сякаш се придвижваше по-лесно по нанадолнище. Когато накрая Мос го положи на ръба на изкопа бяха похарчили общо четирийсет и две батерии.

По същия начин, една по една, пренесоха и останалите части от помпената инсталация от камиона на Фриман Мос до самия край на изкопа. Раницата на гърба на Гардънър непрекъснато олекваше.

На четвъртия път Гардънър помоли Мос да му позволи да опита и той. Тъкмо пренасяха огромна канализационна помпа, която доскоро

явно е била използвана за отпушване на задръстени септични шахти и до кораба им оставаха около стотина метра, но бяха спрели за поредната смяна на батериите, чиито изтощени останки вече се търкаляха навсякъде около пътя и напомняха на Гардънър с някаква горчива язвителност за онова момче на плажа Аркадия. Момчето с фишеците. Същото, дете майка му се беше отказала от пиенето... и от всичко останало. Момчето, което знаеше за томичукалата.

— Пробвай, щом искаш — рече Мос и му подаде апаратчето. — Нямам нищо против да ми помогнеш. И без това е уморително. — Той видя въпросителния поглед на Гардънър и додаде: — Част от работата я върша аз, със слушалката. Опитай, но не мисля, че ще се справиш, защото не си като нас.

— Знам. За разлика от вас, когато всичко свърши, не смятам да ходя да си поръчвам нови зъби.

Мос го изглежда кисело и не каза нищо.

Гард си извади носната кърпа и почисти ушната кал на Мос от слушалката, после я пхна с ухото си. Чувахе се някакъв неясен и далечен шум, като от раковина. Той обърна антената към помпата, както бе видял, че прави Мос, след това внимателно я повдигна нагоре. Морският шум в ухото му се измени, а помпата помръдна едва-едва: Гардънър почти реши, че това е плод на въображението му. Секунда по-късно обаче се случиха две неща. Той усети, че от носа му рухна кръв, а в главата му гръмна някакъв глас: „КИЛИМИ И ПОДОВИ НАСТИЛКИ НА НЕВЕРОЯТНО НИСКИ ЦЕНИ!“, явно част от радиореклама, ала говорителят сякаш бе заседнал в черепа на Гардънър и крещеше през мегафон. „ПОСЛЕДНИ БРОЙКИ, ЗАТОВА ПОБЪРЗАЙТЕ!“

— О-ох! По дяволите! — изрева Гардънър, изтърва предавателчето и посегна към главата си.

Слушалката изскочи от ухото му и гласът млъкна, но главата му продължаваше да кънти като камбана и от носа му още течеше кръв.

Фриман Мос подскочи и зяпна от изумление:

— Това пък какво беше?

— Радиостанция WZON — отпаднало отвърна Гардънър. — „Където пускаме само рокендрол, понеже така ни харесва.“ Имаш ли нещо против, ако поседна за малко, Мос? Струва ми се, че съм се напикал.

— И от носа ти тече кръв.

— Не думай.

— Май е по-добре аз да се занимавам с тая дяволия — добави Мос и Гард мълчаливо кимна.

През остатъка от деня двамата прекараха цялото оборудване до изкопа и Мос така се умори, че след като свършиха с последния сандък, Гардънър буквално трябваше да го домъкне на гръб до камиона.

— Чувствам се скапан, сякаш съм нацепил пет кубика дърва — отпаднало въздъхна Мос.

След това Гардънър реши, че едва ли ще го види пак, ала на следващия ден Мос пристигна точно в седем сутринта, само че този път караше очукан понтиак, вместо стария самосвал. Той се измъкна от кабината и хлопна вратата.

— Хайде, че няма време.

Вътре в себе си Гардънър бе започнал да уважава Мос много повече от предишните си трима „помощници“ взети заедно, дори го харесваше.

Докато вървяха към кораба и сутрешната роса мокреше крачолите на панталоните им, Мос го погледна и рече:

— Ама вчера добре поработихме, нали?

Това беше едно от малкото неща, които той каза този ден.

Двамата спуснаха в изкопа сноп маркучи и ги навързаха така, че да насочват изпомпваната вода надолу по възвишението, което се намираше на югоизток от къщата на Боби. Тези „смукателни тръби“, както ги нарече Мос, представляваха големи брезентови рула, които според Гардънър бяха задигнати от противопожарната служба на Хейвън.

— Свих ги оттук-оттам — сухо отбеляза Мос и отказа да коментира повече.

Преди да пуснат помпите, той накара Гардънър да прихване с U-образни скоби маркучите към земята.

— Защото иначе ще се разскачат като побеснели — поясни Мос.

— Не знам дали си виждал колко опасен може да стане изтърван пожарникарски маркуч, особено когато не разполагаме с достатъчно хора да ги държат.

— А и напоследък доброволци се намират трудно, а?

Фриман Мос го изглежда мълчаливо, после изсумтя, все едно че не е чул нищо:

— Гледай да набиеш скобите здраво, макар че и без това от време на време ще се налага да ги дозачукваме. Няма начин да не се разхлабят.

— Нима не можем да регулираме дебита на помпите така, че да не си играем с разни скоби и глупости? — запита Гардънър.

Мос с досада извърна очи към него, явно ядосан от пълното му невежество.

— Можем — отвърна той. — Но в тая дупка има толкова вода, че ако не работим с максимален дебит, ще има да я изпомпваме чак до Второто пришествие. Аз лично нямам толкова време.

Гардънър вдигна ръце и се засмя:

— Добре, добре. Предавам се. Само питах, нищо друго.

А Фриман Мос отново изсумтя по обичайния си начин.

Към девет и половина водата вече шуртеше надолу по хълма, встрани от кораба. Беше студена, бистра и вкусна като от кладенец. На обяд се оформи същински поток с широчина два метра. Вярно, не се отличаваеше с кой знае каква дълбочина, ама въпреки това си ромолеше и носеше по течението си борови иглички, глинеца пръст и листа от дървета. Гардънър и Мос нямаха друга работа, освен да седят и да наблюдават някой от издутите маркучи да не изскочи и да почне да се мята и пръска наоколо като побеснял пожарен кран с развалена резба. Мос периодично намаляваше помпите, за да набият обратно разхлабилите се скоби или да ги преместят на друго място, ако почвата под тях подгизнеше твърде много.

Към три следобед потокът вече мъкнеше цели храсталаци и коренища, а малко преди пет Гардънър чу трясъка на падащо дърво. Той се надигна и изви врат в посока на шума, само че бе много надолу по течението и не се видя нищо.

— Май беше бор — обади се Мос.

Сега пък дойде ред на Гардънър да го изглежда без да каже нищо.

— Или смърч — добави Мос и макар лицето му да си оставаше сериозно, на Гардънър му се стори, че това трябваше да се разбира като шега. Неособено убедителна, но все пак шега.

— Как мислиш, тая вода дали стига до пътя?

— Предполагам.

— Няма ли да го подкопае?

— Бъди спокоен. Долу в града вече правят деривация. Монтират дренажни тръби с голям диаметър. Сигурно ще отбият движението за няколко дни, докато разкопаят асфалта, ама и без това напоследък не минават много коли.

— Забелязах — рече Гардънър.

— Така е по-добре, ако питаш мене. Летните туристи са отвратителна досада. А сега знаеш ли какво ще направя? Ще намаля малко дебита на помпите за през нощта, но ще ги наглася така, че да изхвърлят по петдесет-шейсет литра в минута, което за четирите помпи ще прави общо към петнайсет хиляди литра на час, цяла нощ. Не е зле, защото ще ги оставим без надзор, нали? Хайде, да се хващаме на работа. Корабът е хубаво нещо, ама от него кръвното ми се разбесня като пощуряло. С твое позволение ще ти изпия една от бирите, преди да се прибера вкъщи при госпожата.

Вчера, в събота, Мос отново пристигна със стария си понтиак и веднага форсира помпите до максималната им мощност: сто и трийсет литра в минута на помпа или общо трийсет и една хиляди и двеста литра за час.

Тази сутрин обаче от Фриман Мос нямаше и помен. Изчезна яко дим, също като другите, и сега Гардънър беше сам и за кой ли път обмисляше какъв вариант на поведение да избере.

Първи вариант: Продължава с работата като досега.

Втори вариант: Бягство. Вече бе стигнал до извода, че ако Боби умре, много скоро след това и на него ще му се случи нещо с фатален изход. Едва ли би я надживял с повече от половин час. Но, да речем, реши да избяга: онези няма ли да разберат намеренията му преди още да е тръгнал? Малко вероятно. Гардънър и останалите жители на Хейвън все още играеха покер по класическия начин: без да си гледат картите. Само не му беше ясно докъде трябва да бяга, за да се изплъзне от хватката им и противните им изобретения.

Всъщност той не допускаше, че ще се наложи да се крие твърде далече. Дери, Бангор, дори Огъста очевидно бяха прекалено близо... Но виж, Портланд може би щеше да свърши работа. *Може би.* Предположенията му се базираха на факта, че Гардънър се опитваше да разсъждава по аналогия с цигарите.

Когато някое малко момче почва да се учи да пуши, отначало след първата цигара му идва да си повърне и червата. Шест месеца по-късно то вече е в състояние да пуши по пет-десет цигари дневно. Дай му още три години стаж и вече имаш готов кандидат за рак на белите дробове, пушещ по две кутии и половина на ден.

Да вземем обратната ситуация. Хващаме същото момче, което току-що е изпушило първата си цигара и ни гледа с позеленял израз на лицето, предшестваш яростно повръщане, и му казваме да зареже цигарите, защото не са за него. Детенцето вероятно ще се просне ничком на земята и ще почне да ни целува обувките. Ако го пипнем на етапа, когато вече пуши по половин кутия дневно, явно ще му е все едно дали ще ги отказва, или няма, макар че при децата навиците и на този ранен етап може да ги накарат да прекаляват със сладкишите, като заместители на цигарите, или дори от време на време да си мечтаят за по някой фас, особено когато са изнервени или отегчени.

Така е, рече си Гардънър. Да вземем обаче някой стар ветеран на тютюнопушенето и да му обясним, че се налага да захвърли пироните за ковчези. Какво ще направи той? Ами ще се сграбчи за гърдите, сякаш е получил сърдечен удар, но всъщност жестът му ще е предназначен да предпази кутията цигари в джоба на ризата. Пушенето е пристрастяване на тялото. Това Гардънър го знаеше от личен опит, тъй като на няколко пъти бе отказвал цигарите или поне ги намаляваше до поносимо равнище. През първата седмица без тютюнев дим пушачите обикновено страдат от внезапни пристъпи на паника, главоболие и мускулни спазми. При по-тежките случаи лекарите предписват витамин В-12, макар и да са наясно, че няма такова лекарство, което да се справи с депресията и чувството за загуба, преобладаващи около половин година след решителното стъпкване на последния фас и началото на мъчителното и самотно пътешествие, водещо навън от гибелния навик.

„А Хейвън“, рече си Гардънър, докато увеличаваше мощността на помпите до максимум, „в момента е като стая, пълна с дим от цигари. Отначало на всички им беше лошо, точно като децата, дето се опитват да пушат царевични кочани зад хамбара, но вече цялата работа им харесва като въздуха в задимената стая. Пък и защо не? Превърнали са се в закоравели пушачи, които жадно вдишват опушената атмосфера и само един Господ знае какви физиологически изменения настъпват в

телата и главите им. Дори и след осемнайсет месечно пушене в белите дробове се откриват аномалии на клетъчно ниво, да не говорим за високия процент на мозъчни тумори в градовете със силно замърсяване на въздуха или, не дай боже, в близост до ядрени реактори. А какво ли става с Хейвън?“.

Не знаеше. Не беше забелязал никакви видими изменения, освен изпадащите зъби и увеличената сприхавост. Въпреки всичко обаче Гардънър не смяташе, че ще го преследват дълго, ако побегне. Вероятно отначало щяха да го погнат с усърдието на хайка за негри от старите републикански уестърни, но според него твърде скоро щяха да го зарежат... Веднага, щом ги обземеха симптомите на отказалите цигарите.

Гардънър увеличи оборотите на четирите помпи до максимум и невзрачната вада почти мигновено стана пълноводен поток. После се зае да проверява скобите на маркучите.

Ако се измъкнеше, пред него стояха два избора: или да си държи устата затворена, или да вдигне тревога. Засега по ред причини предпочиташе да си трае. Да, ама това значеше да си провали живота: да зачеркне с един замах цял месец кански труд, да провали всякакви шансове за промяна на самоубийствената политика на планетата и най-вече да отпише добрата си приятелка и някогашна любовница Боби Андерсън, която вече почти две седмици никаква я нямаше.

Трети вариант: Да премахне кораба. Да го взриви и унищожи. Да го превърне в поредния мъглив слух, като онези извънземни от Хангар 18.

Въпреки ненавистта си към безумието на ядрената енергия и подкрепящите я технократски помяри, които я бяха създали и я обезпечаваха финансово, като дори отказваха да признаят ужасите на Чернобил, въпреки унинието, в което изпадна като видя преместването на стрелката на „черния часовник“ с две минути напред на онази снимка от „Асошиейтед Прес“, Гардънър съзнаваше, че най-добрият му избор май беше да взриви кораба. Окисляването на импрегнирания му със загадъчни вещества корпус (умишлено, в това той не се съмняваше) водеше до появата на куп фантастични приспособления и джунджурии, а иначе един Господ знае какви ли още чудеса се криеха вътре. Но да не забравяме и другата страна. Онзи неврохирург в катастрофиралия самолет, стареца и едрия полицаи, вероятно и двете

изчезнали ченгета, хлапето Дейвид Браун, плюс жената констабъл, госпожа Маккосланд... Колко от тези злополуки можеха да се припишат на огромното парче метал, в което Гардънър сега се взираше и го гледаше как стърчи от земята като муцуната на най-големия бял кит, който човек може да си представи? Колко: всичките, част от тях или нищо?

Кой знае. Сигурен беше само в едно: най-важното тепърва предстоеше.

Корабът безспорно бе своеобразен венец на творението, но едновременно с това се явяваше и останка от някакви чуждоземни същества, дошли от дълбините на космическия мрак — непознати създания, чийто мозъчен строеж би могъл да се различава от нашия до същата степен, до която човешкият мозък се различава от мозъка на паяците, например. От една страна това бе величествен паметник на чуждия разум, блеснал на светлината на неделното слънце, а от друга — дом на призраците, чийто стени и тгли нищо чудно все още да се обитаваха от старите демони. Като го гледаше понякога Гардънър имаше чувството, че нещо стяга гърлото му — все едно че от земята в него са се вторачили безжизнени очи.

Добре, ще го премахне, *но как*? Да го взриви? Дори и да искаше, не знаеше как да го постигне. Взривните заряди, които използваха за разбиването на скалната маса, вкопчила кораба, бяха несравнимо мощни от динамита, ала и те не успяха дори да му одраскат корпуса. Трябваше ли да отскочи до военновъздушната база в Лаймстоун и да открадне някоя атомна бомба с небрежната ловкост и дързост на Дърк Пит от романите на Клайв Къслър? И нима нямаше да е забавно, дори върха на иронията, ако наистина успееше да открадне ядрено устройство и то гръмнеше с едничкия резултат да освободи кораба от каменната прегръдка, без да му нанесе и най-микроскопичната повреда?

Ето това бяха вариантите, с които Гардънър разполагаше, пък и за третия изобщо не можеше да се каже, че предлага някакъв реален избор. А докато ги прехвърляше в главата си за сетен път, ръцете му механично продължаваха да си гледат работата: увеличаваха дебита на помпите и проверяваха скобите на маркучите. Уверил се, че всичко е наред, той се върна до изкопа да хвърли едно око на нивото на водата и долните маркучи. Водата вече се виждаше само с помощта на

прожектор, защото нивото ѝ стремително спадаше. Това бе добре, понеже означаваше, че разкопките можеха да продължат в сряда, най-късно в четвъртък и тогава работата вероятно щеше да върви много по-бързо. Водоносният пласт беше шуплест и доста рехав, така че нямаше да има нужда от дълбаене на специални гнезда за експлозивите, тъй като щяха да намерят предостатъчно естествени хлабини не само за гърмящите транзисторчета, а и за цели торби взрив. Следващият етап просто щеше да изглежда като това да преминеш от лепкаво тесто за палачинки към току-що бухнал в нощвите хляб.

Гардънър постоя известно време надвесен над изкопа, насочил лъча на мощния прожектор в черните дълбини. После се изправи, изключи светлината и реши пак да провери маркучите. Беше едва осем и половина сутринта, а вече му се пиеше.

Той се обърна.

Зад него стоеше Боби.

Ченето му неволно увисна, той го затвори с усилие и след миг колебание тръгна към нея. Бе абсолютно убеден, че това е халюцинация, която всеки момент ще изчезне. Само че Боби си оставаше цяла, от плът и кръв... истинска... Голяма част от косата ѝ я нямаше и челото ѝ сега стигаше чак до средата на черепа, откъдето всъщност почваше линията на косата. Новата кожа беше още бледа, твърде бледа, но пък и самата Боби приличаше на човек, прекарал изтощителна болест. Дясната ѝ ръка висеше на превръзка от бинт. Плюс това...

Плюс това се е гримирала. Направо се е наплескала с шепи, като жена, която желае да прикрие синини по лицето си... Но пък е Боби... Няма лъжа...

В очите му изведнъж бликнаха сълзи. Образът на Боби стана двоен, после троен. Гардънър осъзна чак сега колко всъщност изплашен е бил през цялото време. И самотен.

— Боби? — дрезгаво попита той. — Ти ли си това?

Боби се усмихна: със същата онази сладка усмивка, която Гардънър толкова обичаше и която го бе спасявала безброй пъти от собствените му проблеми. Значи наистина беше Боби. Любимата Боби.

Той пристъпи към нея, прегърна я и притисна уморено лице в шията ѝ. Беше го правил хиляди пъти.

— Здравей, Гард — рече тя и заплака.

Гард също плачеше. После я целуна... дълго... дълго... Ръцете му я сграбчиха и я притиснаха, нейната здрава ръка също го прегърна.

— Недей — каза той, без да престава да я целува. — Не се...

— Ш-ш-шт. Трябва. Това ми е последният шанс, Гард. *Нашият* последен шанс.

Целуваха се като обезумели. И пак, и пак, и пак... Ризата на Боби вече се търкаляше на земята, а тялото ѝ с нездравия си цвят, отпуснатите мускули и увисналите гърди никак не приличаше на сексимвол, но Гард обичаше именно него и я целуваше... целуваше... целуваше... и сълзите им течаха и се сливаха по лицата им като малки ручейчета.

Гард любими, любими вечно

шшшшшшт

Обичам те

Боби обичам

обичам

целуни ме

целуни

да

Борови иглички. Сладост. Нейните сълзи. Неговите сълзи. И се целуваха, целуваха, целуваха. Гард проникна в нея и усети две неща: колко много му беше липсвала и че наоколо не се чуваше нито една птица. Гората беше мъртва.

Целуни ме.

12

С ризата си, която и без това не беше кой знае колко чиста, Гард избърса кафявия грим от голото си тяло. Интересно дали Боби бе дошла с идеята да правят любов? Във всеки случай май не сега беше моментът да си мисли за това.

Макар и двамата да бяха нещо като благотворителен обяд за всички комари, буболечки и мушици, понеже от телата им струеше пот, досега не бе ухапан нито веднъж. Не вярваше и Боби да са я ухапали. „Това чудо не само, че действа като някакъв дяволски катализатор“,

рече си Гардънър, докато гледаше кораба, „а на всичкото отгоре отблъсква и насекомите по-добре от всеки друг препарат на пазара“.

Той захвърли ризата и прокара показалец по лицето на Боби, който веднага потъна в остатъците от грима ѝ, въпреки че по-голямата част от него вече бе размита от потта и сълзите.

— Причиних ти болка — каза той.

Напротив, обичаше ме, отвърна тя.

— Какво?

Чуваш ме, Гард. И го знаеш.

— Да не си ми сърдита? — попита Гардънър. Нещо му подсказваше, че бариерите отново се бяха върнали и той пак се преструваше, че всичко е свършило завинаги. Стана му тъжно. — Затова ли не ми говориш? — Той помълча и добави: — Не те обвинявам. И без това не съм ти донесъл нищо добро.

— *Но аз ти говорех*, Гард — отвърна тя и Гардънър се зарадва на съмнението в гласа ѝ, макар вътрешно да продължаваше да съжалява задето я лъжеше, след като току-що бяха правили любов. — *С ума си*.

— Нищо не чух.

— Преди това чуваше. Чу ме и ми отвърна. *Говорихме*, Гард.

— Защото бяхме близо до онова нещо. — Той посочи към кораба.

Тя му се усмихна изнурено и облегна глава на рамото му. Без грима кожата ѝ грееше с някаква тревожна полупрозрачност, която никаква болест не би могла да обясни.

— Причиних ти болка. Болеше те, нали?

— Не. Да. Малко. — Боби пак се усмихна с добре познатата усмивка стил Боби Андерсън, но едновременно с това по скулата ѝ се плъзна сълза. — Ама беше много хубаво. Запазили сме най-доброто за края, Гард.

Той нежно я целуна, но устните ѝ вече бяха други. На Новата и Подобрена Робърта Андерсън.

— В началото, края, по средата — все едно. Знам само, че не биваше да те любя и ти не биваше да идваш тук.

— Прав си, изглеждам уморена — рече Боби. — И съм се наплескала с тонове грим, както сам установи. Прав си и за това, че се преуморих и направо рухнах физически.

„Глупости“, помисли Гардънър, но покри мисълта си с бял шум, така че Боби да не я прихване. Направи го почти автоматично, защото то вече му бе станало втора природа.

— Изкарах лечение... Радикално лечение. Сега имам малко проблеми с изкуствената кожа и опадалата коса, но тя скоро ще порасне отново.

— О — каза Гардънър и помисли: „Още не си се научила да лъжеш, Боби“. — Е, радвам се, че си добре. Само че може би е редно да си починеш още няколко дни, да поотдъхнеш...

— Не — тихо отвърна Боби. — Сега е моментът на последното усилие, вече сме почти накрая. Нали помниш, че заедно го почнахме, аз и ти...

— Напротив — прекъсна я Гардънър. — Ти сама го почна, Боби. Направо му налетя и буквално се спъна в него. Когато Питър беше още жив, нима си забравила?

Той видя болката в очите ѝ при споменаването на Питър, ала след миг тя изчезна. Боби не се предаваше:

— Съгласна съм, но ти дойде малко след това. Дори ми спаси живота. Без тебе нямаше да съм тук, затова нека го довършим заедно, Гард. Сигурна съм, че до люка едва ли остават повече от седем-осем метра надолу.

Гардънър също мислеше така, но не му се искаше да го признава. В сърцето му задълба някакъв остър шип и го прониза болка, по-силна и от главоболието на махмурлука.

— Добре, вярвам ти.

— Какво ще кажеш, Гард? Да изкараме заедно последните метри, а? Аз и ти.

Той седеше и замислено гледаше Боби. Пак му направи впечатление колко зловеща е станала гората без песента на птиците.

Точно така ще се получи и когато гръмне някоя от тъпите им ядрени електроцентрали. Хората сигурно ще успеят да се измъкнат, стига да ги предупредят навреме и идиотите от „Гражданска защита“ да имат достатъчно доблест да оповестят аварията, само че няма как да кажеш на кълвачите и бухалите да евакуират района. Не можеш да наредиш на червеношийката да не гледа в огненото кълбо. Очите им ще се стопят и те ще се щурат наоколо, слепи като прилепи, ще се блъскат в дърветата и сградите и накрая ще умрат

от глад или със строшени шиш. Нима това наистина е космически кораб, Боби? Не е ли разхерметизиран контейнер с ядрени отпадъци? Затова гората е толкова тиха и затова в петък онзи лекар със самолета падна от небето, нали?

— Какво ще кажеш, Гард? Да изкараме заедно последните метри, а?

Къде тогава е решението? Как да намерим почтен изход? Да бягам ли или да уведомя Даласката полиция, за да им е по-лесно срещу руснаците? Какво да правя? Какво?

В този момент внезапно му хрумна нещо. Смътно и неоформено, но все по-добре от нищо...

Той прегърна Боби с лицемерна ръка и каза:

— Добре, съгласен съм. Ще поработим още малко.

Боби се усмихна и после любопитно го изглежда.

— Колко ти е оставила, Гард?

— Кой какво да ми остави?

— Колко зъба ти е оставила феята — отвърна Боби. — Виждам, че вече си загубил един. Тук, отпред.

Гард уплашено посегна към устата си. Вярно, на мястото на един от резците му имаше дупка.

Почна се, значи. След цял месец работа в сянката на това чудо той съвсем безразсъдно си бе въобразил, че е недосегаем за въздействието му, ала се лъжеше. Промяната нямаше да го пропусне и него.

Предстоеше му „да стане“.

Гард се усмихна насила:

— Не бях забелязал.

— Чувстваш ли се някак по-различно?

— Не — отвърна искрено той. — Засега не. А ти наистина ли смяташ веднага да се хванеш за работа?

— Ще правя само това, което мога — рече Боби. — С тая неподвижна ръка...

— Проверявай маркучите и ми казвай, ако някой от тях се е разхлабил от скобата. И ми говори. — Гард й се усмихна неловко. — Нито един от онези другите не знае как да говори... Иначе всичко им е наред, ама... — Той сви рамене. — Нали разбираш?

Тя също се усмихна и Гардънър пак зърна частица от старата неподправена Боби, която той толкова обичаше. После си спомни за тихото убежище на шията ѝ и сърцето му отново се сви от болка.

— Разбирам — каза тя. — Ще ти надуя главата от приказки, повярвай ми. И аз бях самотна без тебе.

Двамата се гледаха и се усмихваха един на друг. Точно като преди, само дето гората вече не се огласяше от песента на птиците.

„Любовта свърши“, рече си Гард. „Пак се връщаме към познатия покер, този път обаче хубавата добра фея ме превари и довечера сигурно ще дойде отново. Нищо чудно да доведе и някой братовчед. А почнат ли да ми гледат картите, ще доловят и оная идея, дето ми хрумна одеде и това ще е краят. Макар че ще е забавно. Досега винаги си мислехме, че извънземните пришълци непременно трябва да бъдат от плът и кръв. Дори и Хърбърт Уелс никога не си е представял нашествие от призраци.“

— Искам да видя изкопа — каза Боби.

— Добре. Предполагам, че ще ти хареса с каква скорост го отводняваме. Ела.

И те се запътиха към сянката на кораба.

13

Понеделник, 8 август:

Жегата пак се върна.

В седем без четвърт този понеделник сутринта температурата зад кухненския прозорец на Нют Берингър беше почти трийсет градуса, само че Нют не се взираше в термометъра, а стоеше в банята само по долнището на пижамата си и несръчно се мажеше с грима на покойната си жена, като през цялото време ругаеше потта, която му пречеше. Винаги бе смятал гримирането за невинен женски каприз, но сега, когато сам се мъчеше да го използва по предназначение — да подчертава хубавото и да прикрива нежеланото (или поне нехарактерното) — изведнъж установи, че тая работа е като подстригването: привидно елементарна, ама всъщност дяволски трудна.

Той се опитваше да прикрие факта, че от една седмица насам кожата по бузите и челото му бе почнала да повяхва. Нют естествено разбираше, че това очевидно се дължи на посещенията им в бараката на Боби — посещения, за които след това не си спомняше нищо, освен че го изпълваха с ужас, но и с някакъв екстаз, така че той на три пъти излизаше оттам с усещането, че е поне три метра висок и е готов да прави секс с цял женски отбор по борба, още там — в калта. Нют вече знаеше достатъчно, за да свързва с бараката случващото се с него, макар и отначало да мислеше, че най-вероятно летният му загар е почнал да избелява. Докато жена му Елинор беше още жива, преди онзи леден зимен следобед, когато поднеслия камион с хляб я прегази, тя винаги обичаше да се шегува, че е достатъчно да поставиш Нют под първите лъчи на ранното майско слънце и две минути по-късно той вече е станал кафяв като индианец.

В петък следобед обаче Нют не можеше повече да се заблуждава за ставащото с него. Виждаше вените, артериите и капилярите по бузите си толкова отчетливо, че му напомняха за анатомичния модел, наречен „Видимия човек“, който преди две Коледи бе подарил на племенника си Майкъл. Гледката го притесняваше ужасно и то не само с това, че сякаш виждаше вътре в себе си. Имаше нещо повече: като си допреше пръстите до лицето, усещаше, че костите отдолу са някак омекнали — все едно че се *разтваряха*...

Не мога да вървя по улиците в този вид, рече си той. Господи.

А в събота, когато се погледна в огледалото и след известен размисъл и кривене на лицето установи, че сивата прозираща отдолу сянка всъщност е собственият му език, Нют не можа да издържи и хукна към Дик Алисън.

Дик му отвори и изглеждаше толкова нормално, че за няколко смразяващи кръвта мигове Нют повярва, че всичко това му се случва единствено на него. После твърдата и ясна мисъл на Дик нахлу в главата му и краката му чак се подкосиха от облекчение: За бога, Нют! Не можеш да ходиш в тоя вид, ще изкараш акъла на хората. Влез и дай да позвъним на Хейзъл.

(От телефон, разбира се, нямаха никаква нужда, но старите навици трудно се изкореняваха.)

В кухнята на Дик обаче, под светлината на флуоресцентната лампа, Нют забеляза, че той се е гримирал и от последвалото

обяснение се разбра, че именно Хейзъл му била показала как да го прави. Същото нещо ставало с всички без Адли, който посетил бараката за първи път едва преди две седмици.

Какво ще стане накрая, Дик?, неспокойно попита Нют. Огледалото в коридора му привличаше погледа като магнит и той си наблюдаваше лицето, гледаше си езика зад побледнелите стиснати устни и виждаше пулсиращата плетеница на капилярите по челото. После натисна с пръсти костта над веждите, поддържа ги малко така и след това отдолу върху синкавата кожа ясно изпъкнаха отпечатъците му чак до най-миниатюрните папиларни линейки и извивки — все едно че бе допрял восък. От гледката започна да му се повдига.

Не знам, отвърна Дик. Едновременно с това той говореше и с Хейзъл по телефона. Но на практика няма никакво значение. Така или иначе всеки го чака това, като всичко останало. *Разбираш* какво имам предвид, нали?

Да, Нют разбираше. Навремето първите изменения дори бяха много по-лоши, мислеше си той, докато се взираше в огледалото в задушната понеделнишка сутрин. И по-изненадващи, защото се оказаха някак твърде интимни.

Оттогава насам той бе свикнал с много неща, което за него само доказваше факта, че човек може да привикне към какво ли не, стига да има достатъчно време и свой свят.

А сега Нют стоеше в банята пред огледалото и смътно чуваше говорителя по радиото, който тъкмо информираше слушателите, че нахлуващият горещ южен въздух вероятно ще докара между три дни и цяла седмица задушно време с температури, достигащи над четирийсет градуса. По дяволите, рече си Нют. Това значеше, че хеморойдите му пак щяха да пламнат. Той отново се зае да покрива все по-прозрачните си скули, чело, нос и шия с гримове на Елинор, без изобщо да подозира, че с течение на времето козметичните препарати остаряват и се развалят (а специално тези, които използваше, се търкаляха в чекмеджето на тоалетния шкаф в банята още отпреди смъртта на Елинор през февруари 1984 г.).

Така е, нямаше как да не свикне да се маже с тези говна. Все някога щеше да ги зареже, ще дойде и това време. В крайна сметка човек привиква към всичко. През копчелъка на долнището на пижамата му се подаде нещо като пипало с белезникав връх, който

преминаваше в розово и дори в кървавочервено надолу към удебелената му невидима задна част. А Нют, сякаш в подкрепа на мислите си, го натъпка разсеяно обратно и продължи да се мъчи да нанася равномерно по изчезващото си лице грима на своята покойна съпруга.

14

Вторник, 9 август:

Старият доктор Уоруик бавно издърпа чаршафа и покри тялото на Томи Джаклин. Белият плат леко се изду, после спадна. Отдолу остана да стърчи само носът на Томи. Иначе беше симпатично момче, но имаше голям нос — като баща си.

„Да, баща му“, горчиво си каза Боби Андерсън. „Някой трябва да уведоми баща му и отсега знам на кого ще се падне тази задача.“ Знаеше, че подобни неща вече не бива да я занимават — неща като смъртта на Томи или като това, че щом се доберяха до люка на кораба, щеше да ѝ се наложи да се отърве от Гард — ала понякога все още си мислеше за тях.

След време обаче и те щяха да отминат.

Само още няколко посещения в бараката и толкова.

Тя приглади несъзнателно ризата си и кихна.

Като се изключи кихането и хриптенето на Хестър Бруклайн от другото легло в набързо приспособената от доктор Уоруик болнична стая в дома му, известно време не се чуваха никакви други звуци.

„Наистина ли е мъртъв?“, попита Кайл.

Не, покривам ги с чаршаф само на шега, ядосано викна Уоруик. Какви са тия тъпи въпроси? Още в четири часа знаех, че ще умре. Затова и ви повиках тук. Нали сега вие сте бащите на града, не е ли така?

Очите му за миг обходиха лицата на Хейзъл и Боби.

Извинете. Има и две майки.

Боби мрачно се усмихна. Много скоро в Хейвън щеше да има само един-единствен пол, без бащи и майки. Нещо като обръснатите глави на източните поклонници, поели по Великия път на „ставането“.

Тя изглежда останалите в стаята — Кайл, Дик, Нют и Хейзъл — и видя, че те също са потресени от смъртта на момчето. Слава богу поне, че не беше сама. Томи и Хестър бяха успели да се върнат дори по-рано от очакваното, понеже той още веднага, щом започна да се чувства зле, малко след като излязоха от общините на Хейвън и Троя, бе подкарал колата като луд, за да свършат по-бързо.

„Това момче се прояви като истински герой“, рече си Боби. „Жалко, че сега най-много да му осигурим прилично погребение, но пък нищо не може да омаловажи постъпката му.“

Тя погледна към леглото на Хестър, където момичето, пребледняло като някаква восъчна камей, лежеше със затворени очи и дишаше сухо, накъсано. Двамата с Томи можеха и трябваше да се върнат още с появата на главоболието и кървенето на венците, ала те дори не го обсъдиха помежду си. Пък и кръв потече не само от венците им. Хестър, която имаше леко менструално кървене през цялото време на „ставането“ (за разлика от по-възрастните жени, при младите момичета мензисът сякаш нямаше край), накара Томи да спре до дрогерията в Троя, за да се снабди с по-сериозни дамски превръзки, защото по едно време кървенето стана много обилно. Малко по-късно, когато вече бяха купили три нови акумулаторни батерии и една на старо от магазина за резервни части на шосе 7 между Нюпорт и Дери, тя изхвърли четири напълно подгизнали от кръв превръзки.

Заболяха ги и главите. Болките бяха особено силни при Томи. От „Сиърс“ купиха шест универсални батерии, а от железарията в Дери — над стотина сухи двойни и тройни клетки и елементи (там тъкмо бяха получили нова доставка) — само че в този момент и двамата разбраха, че не могат да продължат и трябва да се връщат веднага. Томи дори почна да халюцинира: докато караше по улица „Уентуърт“ му се стори, че от една канализационна шахта на улицата му се хили някакъв клоун с лъскави сребърни долари вместо очи, нахлузил бяла ръкавица на ръката си и стиснал в нея грозд детски балони.

Петнайсет километра след Дери, по шосе 9 в посока към Хейвън, от ректума на Томи прокапа кръв.

Той спря и, зачервен от смущение, помоли Хестър да му даде от нейните превръзки. След това ѝ обясни защо му са, но не смееше да я погледне от срам. Тя му подаде пакета и Томи изчезна зад близките

храсти, а след минута се появи обратно, треперещ и залитащ като пияница, с протегната напред ръка.

— Трябва ти да караш, Хестър — рече той. — Вече не виждам добре.

Когато навлязоха в общината на Хейвън, цялата предна седалка бе покрита с кървава слуз, а Томи лежеше в несвяст. Самата Хестър също виждаше като през тъмна завеса. Макар и да знаеше, че е едва четири часа следобед и небето е ясно, изскочилият пред нея доктор Уоруик ѝ се стори като че ли се бе измъкнал от буреносен виолетов здрач. Тя знаеше, че той отваря вратата, докосва ѝ ръцете и шепне: „Всичко е наред, скъпа, пусни волана. Вече си у дома, в Хейвън“, дори успя да разкаже сравнително свързано какво се е случило тоя следобед, докато лежеше в сигурната прегръдка на Хейзъл Маккрийди, но въпреки всичко и Хестър припадна дълго преди да се доберат до жилището на доктора, макар и той да юркаше колата с нечуваната за него скорост от почти сто и двайсет километра в час, а бялата му коса се вееше на вятъра.

Какво ще стане с момичето?, прошепна Адли Маккийн.

Кървното ѝ налягане спада, отвърна Уоруик. Кървенето е спряло. Иначе е млада и силна, от здрав селски род. Познавах родителите ѝ, дори техните родители. Ще се оправи. Суровият му поглед обиколи присъстващите и воднистите му синкави очи сякаш пробиха слоевете грим, който на това осветление ги правеше да приличат на някакви призрачни клоуни със слънчев загар.

Но не мисля, че ще си възвърне зрението.

Настъпи сковано мълчание. След малко Боби вметна:

Не е така.

Доктор Уоруик се обърна към нея.

Пак ще вижда, рече Боби. Веднага щом „ставането“ приключи. Тогава всички ще имаме по едно око.

Известно време Уоруик я гледа право в очите, после сведе глава. Може, каза той. Въпреки това се изложихме с тези деца.

Боби кимна. Лошо, много лошо. Особено за Томи. Близките им никак няма да се зарадват. Ще отида да ги видя. Искат ли някой да дойде с мен?

Тя вдигна поглед към останалите, но очите им, две по две, се извърнаха встрани и мислите им изведнъж потъмняха и се превърнаха

в неразбираем глух шум.

Добре, ще се справя и сама, каза Боби и се надигна.

Тук скромно се намеси Адли Маккийн. Ако искаш, ще дойда с тебе да ти правя компания. Става ли?

Боби му се усмихна уморено, ала и някак лъчезарно и леко стисна рамото му. Благодаря, Ад. Благодаря ти наистина.

Двамата излязоха. Другите ги изгледаха, после изчакаха да чуят двигателя на пикапа на Боби и след това насочиха вниманието си към леглото на Хестър, където тя продължаваше да е в безсъзнание, макар и прикачена към някаква странна система, чиито части бяха взети от два стари радиоапарата, грамофон и дистанционното за телевизора на доктор Уоруик...

Естествено, имаше и много батерии...

15

Сряда, 10 август:

Въпреки своята умора, объркване и невъзможност да престане да се прави на Хамлет, както и — най-лошото — постоянно измъчващото го чувство, че нещата в Хейвън отиват от развала на провала, Джим Гардънър поне успя да си наложи да не пие толкова, откакто Боби се върна обратно и двамата се любиха върху ароматните борови иглички. За това причините бяха най-вече лични. Твърде често го болеше глава и му течеше кръв от носа, което според него поне отчасти се дължеше на близостта на кораба — той още помнеше как главата го заболя малко след като Боби няколко пъти бе настояла да докосне находката ѝ и, когато Гард най-после пипна подаващата се част на кораба, през тялото му сякаш преминаха сковаващи вибрации, но разумът му подсказваше, че вина за тях има и постоянното му пиене. До черни дупки в съзнанието му рядко се стигаше, ала понякога от носа му бликваше кръв по три-четири пъти на ден. Гард поначало бе склонен към свръхнапрежение и вече нееднократно го бяха предупреждавали да не пие, защото състоянието му може да стане хронично.

С една дума, от известно време той не пиеше, докато веднъж не чу как Боби кихна.

Този звук, толкова ужасяващо познат, го изпълни с рояк спомени и внезапно в главата му като мълния блесна страховита идея.

Гардънър отиде в кухнята, вдигна капака на коша за мръсните дрехи и огледа роклята, с която тя бе облечена вчера вечерта. Боби не чуваше нищо, защото спеше. Всъщност бе кихнала насън.

Снощи Боби излезе, без да му каже нищо. Изглеждаше някак нервна и притеснена и макар че двамата с Гардънър се бяха трудили здравата през целия ден, на вечеря тя не хапна нито залък. Малко преди залез-слънце се изкъпа, облече въпросната рокля и подкара пикапа в знойния и задушен здрач. Гардънър я чу да се прибира към полунощ и видя яркия зеленикав блясък, докато Боби отваряше вратата и влизаше в бараката. Оттам се измъкна около призори — той вече се унасяше в дрямка и не беше много сигурен за часа.

А днес тя се държеше затворено, говореше само когато я питаха нещо и отвърщаше едносрично. Несръчните усилия на Гардънър да я ободри не се увенчаха с никакъв успех. На вечеря Боби отново не хапна нищо и само поклати отрицателно глава, когато Гард ѝ предложи да поиграят карти на верандата, като едно време.

Очите ѝ изглеждаха сериозни и влажни, особено на фона на неземно розовия грим. Още докато Гардънър я гледаше замислено, тя се пресегна към пакетчето с тоалетни кърпички на масичката зад нея, извади няколко и кихна два-три пъти.

— Лятна настилка, предполагам. Ще си лягам, Гард. Извинявай, че те изоставям толкова рано, ама съм направо изцедена.

— Добре, няма нищо — отвърна Гардънър.

Нещо го ядеше отвътре и не му даваше покой, някаква полузабравена, но позната подробност го караше сега да стои с роклята ѝ в ръце и да я разглежда. Беше най-обикновена лятна памучна рокля без ръкави. Навремето щеше да е изпрана още тази сутрин и окачена отзад на простора да съхне, после след вечеря Боби би я изгладила и поставила на закачалката в килера дълго преди да си е легнала, само че такива работи ставаха много отдавна, а сега вече живееха в Новото и Подобро време, когато дрехи се перяха единствено в абсолютно краен случай. Все пак имаха по-важни неща за вършене, нали така?

Сякаш в потвърждение на мисълта му Боби пак кихна насън. Два пъти.

— Недей — прошепна Гард. — Моля те.

После пусна роклята обратно в коша. Не искаше да я докосва повече. Хлопна капака и сепнато застина от страх да не събуди Боби.

Взе пикапа и отиде да свърши нещо, което не ѝ се вършеше. Нещо, дето я притесняваше, но от друга страна беше достатъчно официално, за да трябва да облича рокля. Върна се късно през нощта и отиде право в бараката, дори не влезе в къщата да се преоблече. Влезе, сякаш имаше нужда от бараката. Направо. Защо?

Отговорът, като се имаха предвид кихавиците и онова, което откри върху роклята ѝ, му се виждаше неизбежно категоричен.

Утеха.

А когато Боби, която живееше сама, се нуждаеше от утеха, кой ѝ я предлагаше? Гард? Не ме карайте да се смея, приятели. Гард не го бива да утешава, той може само да се възползва.

Прищя му се да се напие. Искаше му се както никога досега, откакто се зае с цялата дяволска работа.

Добре, стига толкова. Пиенето е забранено, не мисли за него. Гард тъкмо се обърна да излезе от кухнята, където Боби държеше бутилките с алкохола и коша с мръсните дрехи, когато нещо изтропа на дъските.

Той се наведе, вдигна го, разгледа го и го подхвърли замислено в дланта си. Зъб, естествено. Номер втори. Бръкна си в устата, напипа новата дупка и хвърли едно око на окървавения си показалец. После отиде до вратата на кухнята и се заслуша. Боби шумно хъркаше в спалнята си. Звучеше така, сякаш синусите ѝ бяха запущени с цимент.

Лятна настинка, значи. Може. Може и така да е.

Само че Гардънър помнеше как понякога Питър ѝ скачаше в скута, особено когато Боби седеше и четеше в люлеещия се стол до прозореца или на верандата. Според нея той почвал да дивее, когато времето било променливо и точно тогава ѝ докарвал алергичните пристъпи, а и тя се влияела от същите промени. „Сякаш разбира“, каза веднъж Боби и почеса кучето зад ушите. „Кажи, Пийт! Разбираш ли? Харесва ли ти да ме караш да кихам, а? Ще ти се и аз да страдам, нали?“ А Пийт я погледна и ѝ се усмихна по неговия си начин.

Гардънър си спомни и това, че когато Боби се прибра снощи и той се събуди (събуди го не само завръщането на Боби, но и оная яркозелена светлина), отнякъде се чуваха далечни гръмотевици.

Помнеше, че понякога и Пийт имаше нужда от ласки и утеха, особено когато навън гърмеше. Пийт ужасно се боеше от този звук. Звука на гръмотевиците.

Господи, да не би да е затворила Питър в бараката? И ако го е направила, ЗАЩО?

По роклята на Боби имаше някакви странни лепкави петна.

И косми.

Добре познати къси кафяви и бели косми. Значи Питър наистина е в бараката и е бил там през цялото време. Боби лъжеше, че е мъртъв и явно никой не можеше да каже за колко още други неща го е лъгала... Защо?

Защо?

Гардънър не знаеше.

Той се обърна, отиде до шкафа, наведе се и бръкна под мивката, откъдето измъкна нова бутилка скоч, после я отвори и я вдигна за здравица:

— Да пием за най-добрия приятел на човека.

След това отпи направо от гърлото, изжабурка се гръмогласно и преглътна.

Първата глътка.

Питър. Какво, по дяволите, си направила с Питър, Боби?

Искаше да се напие.

Здравата.

И бързо.

КНИГА ТРЕТА

ТОМИЧУКАЛАТА

Запознайте се с новия шеф. Същият като стария.

„Вече няма да ме измамят“

Дъ Ху

Горе на планината:

гръм, възшебна пяна,

нека хората видят мъдростта

ми,

покрий земята с пушек.

Бягай през джунглата...

Не се обръщай назад.

„Бяг през

джунглата“

Кридънс

Клиъруотър

Ривайвъл

Заспах и сънувах съня. Този път нямаше никакво предрешаване. Аз бях злобната мъжко-женска фигура-джудже, елемента „радост от унищожението“, а Сол бе моят двойник, мъж-жена, мой брат и моя сестра, и ние танцувахме на открито, под огромни бели сгради, пълни с противни, заплашителни, черни машини, които носеха разрушение. Но в съня, той и аз, или тя и

аз, бяхме приятелски настроени един към друг, не враждувахме, участвахме заедно в злостен умисъл. Сънят бе изпълнен със страхотно силна носталгия, с копнеж по смъртта. Ние се приближихме и се целунахме, влюбени, ала това беше ужасно и дори в съня аз го знаех. Защото в него разпознах онези други сънища, които всички имаме, където същината на любовта, на нежността, се концентрира в целувка или ласка, а сега това бе милувката на две получовешки същества, празнуващи унищожението.

Дорис Лесинг,
„Златният бележник“

ЕДНО СЕСТРИЧКАТА

1

— Надявам се, че полетът ви хареса — каза стюардесата, застанала до изхода, на четирийсетина годишната жена, която напускате самолета на „Делта“ след полет 230, заедно с потока останали пътници, пропътували целия път до Бангор, 230-тата крайна точка.

Сестрата на Боби Андерсън, Ан, която бе само на четирийсет, но се *смяташе* за петдесет годишна, а и *изглеждаше* на толкова (Боби би казала — в някой от редките моменти, когато си пийваше, — че сестричката Ан разсъждаваше като петдесетгодишна още на тринайсет), спря и фиксира стюардесата с поглед, способен да спре часовник.

— Добре, ще ти отговоря, мила — заяви тя. — Заврях. Подмишниците ми вонят, защото самолетът закъсня с излитането си от Ла Гарбидж и се забави още повече при напускането на Логан. Имаше въздушни възглавници, а аз мразя да летя. Левачката, която изпратихте отзад в класата за добитъка, ме заля цялата с нечия поръчка и поръката ми засъхна тънка коричка от портокалов сок. Гащите ми са се заврели в цепнатината на задника ми и това градче прилича на пъпка върху кура на Нова Англия. Още някакви въпроси?

— Не — успя да произнесе стюардесата. Очите ѝ бяха станали стъклени и тя се чувстваше, като че ли току-що бе изкарала три бързи рунда с Бум-Бум Манчини в ден, когато Манчини е сърдит на целия свят. Ан Андерсън често оказваше такова въздействие на хората.

— Толкова по-добре за теб, скъпа — Ан измарширува покрай момичето и слезе по стълбичката, размахала в едната си ръка голяма, крещящо пурпурна ръчна чанта. Стюардесата така и не успя да ѝ пожелае приятно прекарване в Бангор. Тя реши, че и без това щеше да е безполезно. Дамата имаше вид на човек, който никъде не си прекарва

времето приятно. Вървеше изправена, но приличаше на жена, която го прави въпреки някаква скрита болка — като малката русалка, която продължавала да върви, макар с всяка стъпка да ѝ се струвало, че в краката ѝ се забиват ножове.

„Само“, помисли си стюардесата, „ако на това маце някога му се случи да се сблъска с Истинската любов, искрено се надявам, той да е запознат с методите за чифтосване на домашните паяци“.

2

Служителката на „Ейвис“ каза на Ан, че не разполага с коли под наем, щом Ан не е направила предварителна резервация, сега се е оказала без късмет, така че, съжалява. В Мейн бе лято и колите под наем бяха на мода.

Това беше грешка от страна на служителката. И то голяма.

Ан мрачно се усмихна, мислено си плю на ръцете и се хвана за работа. Подобни ситуации бяха чудесно поле за изява на сестричката Ан, която се бе грижила за баща си до окаяната му смърт на първи август, преди осем дни. Не бе позволила да го откарат в болница, предпочитайки сама да го мие, да му лекува раните от залежаването, да му сменя зацапаните гащи и да му дава лекарствата посред нощ. Разбира се, до последния удар го докара тя, като непрестанно му вадеше душата да продадат къщата на улица „Лейтън“ (той не искаше; Ан бе категорична, че трябва да го направи; последният чудовищен удар, поразил го след три по-малки на двегодишни интервали, настъпи три дни след като къщата беше обявена за продан), но тя не би признала това повече, отколкото би признала факта, че макар да посещаваше „Сейнт Барт“ в Ютика от най-ранно детство и да бе една от водещите мирянки в тази хубава църква, Ан смяташе, че идеята за Бога е пълна лъжа. Още преди да навърши осемнайсет, беше превила майка си според своята воля, а сега бе унищожила баща си и бе гледала как пръстта барабани по ковчега му. Никоя недорасла служителка на „Ейвис“ не можеше да излезе насреща на Сестричката. Трябваша ѝ точно десет минути, за да я разнищи, а после отхвърли предложението да вземе специалната кола, която „Ейвис“ държаха в резерва за изключително важни — *наистина* изключително важни —

знаменитости, минаващи през Бангор и продължи натиска си, като долавяше усилващия се страх на младата служителка подобно на гладен хищник, надушил кръв. Двайсет минути след предложението за специалната кола Ан ведро потегли от международно летище Бангор зад волана на един кътлас сюрприйм, запазен за бизнесмен, който трябваше да кацне в шест и петнайсет. Тогава служителката вече нямаше да е на смяна — а освен това тя бе толкова разстроена от непоколебимото настъпление на Ан, че нямаше да трепне дори ако колата бе заплута за президента на Съединените американски щати. Момичето разтреперано отиде във вътрешната стаичка, затвори вратата, заключи я, постави един стол под бравата и изпуши цигарата с марихуана, която единия от механиците ѝ беше дал. След това избухна в сълзи.

Ан Андерсън оказваше подобно въздействие върху много хора.

3

Когато служителката вече беше изядена, приближаваше три часа. Ан можеше да подкара направо към Хейвън — картата, която бе взела от бюрото на „Ейвис“ показваше, че разстоянието е по-малко от осемдесет километра, — но тя искаше да е съвсем свежа за сблъсъка си с Робърта.

На Х-овидното кръстовище на Хамънд и улица „Юниън“ имаше регулировчик — светофарът не работеше, което Ан реши, че е типично за това пикливо малко градче — и тя спря на средата, за да го попита за пътя до най-добрия хотел или мотел в града. Полицаят възнамеряваше да я укори, че задръства движението като спира да му задава въпроси, но в този момент погледът в очите ѝ — топлият поглед на човек с добре разпален в съзнанието огън, който може да лумне всеки миг — го накара да реши, че може би ще е по-лесно просто да ѝ покаже пътя и да се отърве от нея. Тази жена приличаше на кучето, което полицаят помнеше от детството си, кучето, смятало за чудесно забавление да къса дъната на панталонките на децата, тръгнали към училище. Разправия от този род в ден, когато температурите и на въздуха, и на язвата му бяха твърде високи, щеше да му дойде в

повече. Той я упъти към хотел „Градски изглед“ на шосе 7 и с радост изгледа как задният ѝ край се отдалечава от него.

4

Хотел „Градски изглед“ беше пълен.

Това не представляваше проблем за сестричката Ан.

Тя се снабди със стая с две легла, после принуди измъчения управител да ѝ даде друга, защото климатичната инсталация в първата вдигала шум, а цветът на телевизора бил толкова лош, че всички актьори имали вид, сякаш току-що са се нагълтали с лайна и всеки момент ще измрат.

Ан си разопакова багажа, мастурбира до мрачен и безрадостен оргазъм, използвайки вибратор почти с размерите на някой от мутиралите моркови от градината на Боби (единственият вид оргазъм, който бе изпитвала, бе от типа мрачен и безрадостен; тя никога не беше лягала с мъж и нямаше намерение да го прави тепърва), взе душ, подремна и отиде на вечеря. Прегледа менюто със задълбочаващо се смръщване, след което оголи зъби в злобна усмивка към сервитьора, дошъл да ѝ вземе поръчката.

— Донеси ми връзка зеленчуци. Сурови, листати зеленчуци.

— Мадам желае сал...

— Мадам желае връзка сурови, листати зеленчуци. Пет пари не давам как им викаш. Само първо ги измий, за да се махне буболечата пикня. И веднага ми дай едно сомбреро.

— Да, мадам — облиза устни сервитьорът. Хората ги гледаха. Няколко души се усмихваха... но онези, които надзърнаха в очите на Ан Андерсън, веднага престанаха. Келнерът тръгна да се отдалечава и тя го повика обратно с висок, равен и нетърпящ възражения глас.

— В сомбрерото — заяви тя, — трябва да има кахлуа и сметана. *Сметана*. Ако ми донесеш сомбреро с мляко в него, приятелче, ще ти се наложи да използваш гадорията за шампоан.

Адамовата ябълка на сервитьора заподскача нагоре-надолу като маймуна по пръчка. Той направи опит да си сложи аристократичната, съжалителна усмивка, която е най-доброто келнерско оръжие срещу грубите клиенти. За негова чест трябва да се каже, че се справи много

добре в началото — после устните на Ан се изкривиха в ухилване, което смрази усмивката му. В нейното изражение нямаше и капка добронамереност. То навяваше само мисъл за убийство.

— Не се шегувам, приятелче — изрече тихо сестричката Ан. Сервитьорът ѝ повярва.

5

Тя се прибра в стаята си към седем и половина. Съблече се, сложи си един халат и седна да погледа навън от прозореца на четвъртия етаж. Въпреки името си хотел „Градски изглед“ се намираше всъщност далече от покрайнините на Бангор. Гледката навън, която съзерцаваше Ан — като се изключи осветлението на малкия паркинг, — представляваше почти ненарушена тъмнина. Това бе точно видът гледка, който тя обичаше.

В чантичката си носеше капсули амфетамин. Извади една, отвори я, изсипа белия пращец върху огледалцето на пудриерата си, прокара линия с един от разумно късите си нокти и смръкна половината прах. Сърцето ѝ моментално заподскача като заек в тесния ѝ гръден кош. По бледото ѝ лице плъзна руменина. Тя остави другата половина за сутринта. Бе започнала да използва жълтите капсули по този начин скоро след първия удар на баща си. Сега откри, че не може да заспи без да си смръкне от това чудо, което беше диаметралната противоположност на успокоително. Когато бе малко момиченце — много малко момиченце — майка ѝ веднъж бе викнала, напълно вбесена: „Ти си толкова опака, че противоречиш и на природата“.

Ан предполагаше, че това е било вярно тогава, както бе вярно и сега... макар че майка ѝ сега никога не би посмяла да каже такова нещо, разбира се.

Тя погледна към телефона и извърна очи. Самият му вид я караше да мисли за Боби и за начина, по който бе отказала да дойде на татковото погребение — не с думи, а по един страхлив начин, който беше характерен за нея — просто отказа да отговори на все понапористите усилия на Ан да влезе във връзка с нея. Беше ѝ звънила два пъти през първите двацет и четири часа след удара на дъртия

негодник, когато бе станало ясно, че няма да прескочи трапа. И двата пъти никой не вдигна телефона.

Обади се още веднъж след като баща им умря — този път в един часа и четири минути през нощта на втори август. Някакъв пияница бе вдигнал телефона.

— Бих искала да говоря с Робърта Андерсън, моля — каза Ан, застанала вдървено до обществения телефон във фоайето на Военната болница в Ютика. Майка ѝ седеше наблизо на един пластмасов стол, заобиколена от безкрайните сестри и братя, с безкрайните им ирландско-картофени физиономии, които ревяха без прекъсване. — Веднага.

— С Боби ли? — попита гласът на пияницата в другия край. — Стария шеф ли искаш или Новия и Подобрен шеф?

— Спести ми тия глупости, Гардънър. Баща ѝ...

— Не можеш сега да говориш с Боби — прекъсна я пияницата... Гардънър, всъщност, тя вече разпозна гласа. Ан затвори очи. Имаше само едно нещо сред свързаните с разговор по телефона лоши маниери, което да мразеше повече от това да я прекъсват. — Тя е навън в бараката с Даласката полиция. Всички те стават дори още по-Нови и „по“-Подобрени.

— Кажи ѝ, че сестра ѝ Ан...

Щрак!

Обзелата я ярост стегна гърлото ѝ в железни клещи. Тя отдалечи от себе си слушалката и я погледна, както някоя жена би погледнала току-що ухапалата я змия. Ноктите ѝ бяха побелели от стискане.

От свързаните с разговор по телефона лоши маниери *най-много* мразеше да ѝ затварят.

6

Ан веднага бе избрала номера отново, но този път, след дълга пауза, телефонът започна да издава странни звуци като от сирена в ухото ѝ. Тя затвори и отиде при ревящата си майка и нейните опяващи роднини.

— Свърза ли се с нея, сестричке? — попита майката Ан.

— Да.

— И тя какво каза? — Очите ѝ молеха Ан за добри новини. — Ще се върне ли вкъщи за погребението?

— Не пое ангажимент за едното или за другото — заяви Ан и изведнъж целият ѝ яд към Робърта, Робърта, която бе имала нахалството да ѝ се изплъзне, изскочи навън — но не като оплакване. Ан никога не мирысваше, „нито“ пък се оплакваше. Акулоподобната усмивка се появи на лицето ѝ. Мърморещите роднини се умълчаха и неспокойно я погледнаха. Две от възрастните дами стиснаха молитвените си броеници. — *Всъщност* тя каза, че смъртта на дъртото копеле я радва. После се разсмя. И затвори.

За миг настъпи слисана тишина. След това Пола Андерсън притисна длани към ушите си и запищя.

7

Ан не изпитваше никакво съмнение — поне в началото, — че Боби ще бъде на погребението. „Ан“ бе решила, че тя трябва да е там, значи щеше да бъде. Ан винаги получаваше, каквото искаше; това правеше света приятен за нея, както и трябваше да бъде. Когато Робърта дойдеше, щеше да се сблъска с лъжата, казана от Ан — вероятно не чрез майка им, която щеше да е твърде патетично радостна, че я вижда, за да спомене това (а вероятно дори и за да си го спомни), но със сигурност чрез някой от опяващите чичовци. Боби щеше да отрече, така че вероятно опяващия чичо щеше да остави работата така — освен ако не се случеше да е страшно пиан, което не бе рядко явление при братята на майка им, — пък и всички щяха да запомнят изявлението на Боби, а не, че го е отрекла.

Това беше добре. Чудесно, всъщност. Ала не бе достатъчно. Време беше — отдавна — Робърта да се върне вкъщи. Не само за погребението; завинаги.

Ан щеше да се погрижи за това. Оставете тази работа на Сестричката.

8

Тази нощ в хотел „Градски изглед“ сънят не дойде лесно за Ан. Донякъде заради чуждото легло; донякъде заради глухия шум от работещи из съседните стаи телевизори и усещането, че е заобиколена от други хора — просто още една пчела, опитваща се да заспи в безименната си килийка в кошера, където килийките бяха квадратни вместо шестоъгълни; донякъде заради съзнанието, че утрешният ден щеше да бъде изключително натоварен; и най-вече, обаче, заради нестихващата ѝ мрачна ярост, задето е била измамена. Това бе нещото, което мразеше повече от всичко друго — то превръщаше такива неприятности, като затварянето на телефона, в пълна дреболия. *Боби* я бе измамила. До този момент я бе измамила окончателно и завършено, принуждавайки я да предприеме това глупаво пътуване, когато според синоптиците върху Нова Англия се беше стоварила най-лошата гореща вълна от 1974 година насам.

Един час след като излъга за Боби пред майка си и опяващите лели и чичовци, тя направи нов опит да се обади, този път от собственика на погребалното бюро (майка ѝ отдавна се бе замъкнала въкъщи, където Ан предполагаше, че ще заседне с тъпата си сестра Бети и двете ще смучат от онова гнусно кларе, по което си падаха, оплаквайки мъртвеца, докато се натръска). Отсреща се чуваше пак само този звук като от сирена. Ан се обади на телефонистката и съобщи за повреда по линията.

— Искам да проверите, да установите повредата и да я отстраните — нареди Ан. — В семейството има смъртен случай и трябва колкото е възможно по-скоро да вляза във връзка със сестра си.

— Да, мадам. Ако ми оставите номера, откъдето се обаждате...

— Обаждам се от погребалното бюро — тръсна Ан. — Смятам да избира ковчег за баща си, след което да си легна. Ще позвъня пак на сутринта. Просто се постарай тогава да имам сигурна връзка, мила.

Тя затвори и се обърна към погребалния агент.

— Боров ковчег — рече тя. — Най-евтиния, който имате.

— Но, госпожице Андерсън, сигурен съм, че ще искате да си помислите за...

— Не желая да мисля за *нищо* — излая Ан. Вече усещаше предупредителното пулсиране, което сигнализираше за настъпването на един от редовните ѝ пристъпи на мигрена. — Просто ми продайте

най-евтиния боров ковчег, с който разполагате, за да мога да се разкарам оттук. Мирише на смърт.

— Но... — Погребалният агент беше вече напълно сащисан. — Не искате ли да погледнете...

— Ще го видя, когато той е вътре — отсече Ан и измъкна чековата си книжка от чантата. — Колко?

9

На другата сутрин телефонът на Боби работеше, но никой не го вдигна. Това продължи през целия ден. Ан се ядосваше все повече и повече. Около четири следобед, когато бдението в съседната стая протичаше с пълна сила, тя се обади в справочната служба на Мейн и заяви на телефонистката, че иска номера на полицейския участък в Хейвън.

— Ами... вижте, там няма точно *полицейски участък*, но разполагам с номера на хейвънския констабъл. Това устройва...

— Да. Дайте ми го.

Телефонистката ѝ го даде. Ан се обади. Телефонът звъня... звъня... звъня. Сигналът беше съвсем същия като онзи, който се чуваше, когато звънеше в къщата, където безхарактерната ѝ сестра се криеше от около тринайсетина години. Човек можеше почти да повярва, че звъни на същото място.

Тя всъщност си поигра малко с тази идея, преди да я отхвърли. Но да отдели на подобна параноична мисъл дори миг от времето си беше много нетипично за нея и това я ядоса още повече. Сигналите си приличаха, защото в онова градче всички апарати ги продаваше и обслужваше една и съща забутана дърводелска телефонна компания, това бе всичко.

— Свърза ли се с нея? — попита боязливо Пола, като се приближи до вратата.

— Не. Тя не отговаря, градският *констабъл* не отговаря, мисля, че целият скапан град е отишъл по дяволите. Господи! — Ан отметна кичур коса от потното си чело.

— Може би, ако се обадиш на някой от приятелите й...

— Какви приятели? Онова пиянде, с което се е забъркала ли?

— Сестричке! Ти не знаеш...

— Знам кой вдигна телефона единствения път, когато успях да се свържа — отвърна мрачно Ан. — След като съм живяла в това семейство, лесно мога да позная кога един мъж е пиян само по гласа му.

Майка ѝ не каза нищо; тя се задоволи просълзена и разтреперана да замълчи, опипваща с една ръка колана на черната си рокля и Ан точно такава я искаше.

— Не, той е там и двамата много добре знаят, че се опитвам да се свържа с тях и защо. Но те ще съжаляват, задето се ебават с мен.

— Сестричке, така ми се иска да не използваш такива изра...

— *Млъквай!* — кресна Ан и естествено майка ѝ го направи.

Ан отново вдигна слушалката. Този път, като позвъни в справочната служба, поиска номера на хейвънския кмет. Те не разполагаха и с него. Имало нещо като градски управител, каквото и да означаваше това шибано понятие.

Докато телефонистката проверяваше данните в компютъра си, звучаха приглушени звуци като от миши нокти по стъкло. Майка ѝ бе избягала. От другата стая се носеха театрални шумни хлипания и вайкания по ирландски маниер. Също като ракетите V-2, помисли си Ан, ирландското оплакване се захранваше с течено гориво, като и в двата случая горивото бе еднакво. Ан затвори очи. Главата ѝ бучеше. Тя изскърца със зъби — в устата ѝ се появи горчив, метален вкус. Ан затвори очи и си представи колко хубаво, колко чудесно би било да извърши една малка операция върху лицето на Боби със собствените си нокти.

— Още ли си там, мила — попита тя без да си отваря очите, — или изведнъж реши да прескочиш до тоалетната?

— Да, намерих...

— Дай ми го.

Телефонистката я нямаше. Някакъв робот изрецитира номера в странен, маршов ритъм. Ан го набра. Беше убедена, че няма да получи отговор, но телефонът бе вдигнат незабавно.

— Градска управа. Аз съм Нют Берингър.

— Е, радвам се да намеря *някого*. Името ми е Ан Андерсън. Обаждам се от Ютика, Ню Йорк. Опитах да се свържа с вашия констабъл, но очевидно той е отишъл за риба.

Гласът на Берингър звучеше равно.

— Той е жена, госпожице Андерсън. Тя почина неочаквано миналия месец. Мястото още не е попълнено. И вероятно ще остане така до следващото събиране на градския съвет.

Това успя да спре Ан само за миг. Тя се съсредоточи върху нещо, което я интересуваше повече.

— *Госпожице* Андерсън? Как разбрахте, че съм госпожица, Берингър?

Отговорът прозвуча без колебание. Берингър каза:

— Вие не сте ли сестрата на Боби? Ако сте, в случай че бяхте омъжена, името ви нямаше да е Андерсън, нали?

— Значи познавате Боби?

— Всички в Хейвън познават Боби, госпожице Андерсън. Тя е нашата местна знаменитост. Истински се гордеем с нея.

Това се вряза в мозъка на Ан като острие от стъкло. *Нашата местна знаменитост. О, мили, нещастни боже!*

— Добре се справяте, Шерлок. Аз правих опити да се свържа с нея по това, което минава за телефони там в скапаната ви област, за да й кажа, че баща ѝ почина вчера и ще бъде погребан утре.

Очакваше някакво традиционно съболезнование от този безлик служител — в края на краищата той познаваше Боби, — но не последва такова.

— Имаше някакъв проблем с телефоните в нейния край — бе всичко, което каза Берингър.

Ан отново изгуби самообладание за миг („съвсем“ за миг, тя никога не губеше самообладание за дълго). Разговорът не вървеше, както бе очаквала. Отговорите на този мъж бяха някак странни, прекалено резервирани дори за един янки. Тя се опита да си го представи и не можа. Имаше нещо много особено в гласа му.

— Бихте ли я накарали да ми се обади? Майка ѝ си изплака очите в другата стая, скоро съвсем ще рухне и ако Робърта не стигне навреме за погребението, мисля, че *наистина* ще рухне.

— Ами, вижте, аз не мога да я *накарам* да ви се обади, госпожице Андерсън, нали? — отвърна ѝ Берингър с вбесяваща, провлечена мудност. — Тя е зряла жена. Но със сигурност ще предам съобщението.

— Все пак по-добре да ви дам номера — изрече през стиснатите си зъби Ан. — Имам предвид, че ние още сме си тук, в същата стара бърлога, ала тя се обаждат толкова рядко, че може да е забравила номера. Той е...

— Не е необходимо — прекъсна я Берингър. — Ако тя не го помни или не си го е записала никъде, винаги има и справочна служба, нали? Предполагам, че така сте намерили и този номер.

Ан мразеше телефоните, защото те пропускаха само частица от пълното, безжалостно въздействие на личността ѝ. И си мислеше, че никога не ги е мразела толкова много, колкото в този миг.

— Слушайте! — извика тя. — Вие май не разбирате...

— Смятам, че разбирам — отрязва я Берингър. Това беше второто прекъсване, а още не бяха говорили и три минути. — Ще тръгвам, за да не си пропусна обяда. Благодаря, че се обадихте, госпожице Андерсън.

— Слушайте...

Преди да успее да завърши, той направи онова, което мразеше най-много.

Ан затвори с мисълта, че с радост би стояла и наблюдавала как глутница диви кучета изяжда жив мръсника, с когото току-що бе говорила.

Тя яростно заскърца със зъби.

10

Боби не ѝ се обади този следобед. Нито привечер, когато ракетите V-2 на оплакването достигнаха пияносферата. Нито по-късно вечерта, когато излязоха в орбита. Нито в два след полунощ, когато последните оплаквачи се запрепъваха слепешката към колите си, с които щяха да бъдат заплаха за другите шофьори по пътя си до вкъщи.

По-голямата част от нощта Ан лежаше будна и опъната като бастун в леглото си, готова да избухне като бомба в куфарче и ту скърцаше със зъби, ту забиваше нокти в дланите си, докато правеше планове за отмъщение.

Ти ще се върнеш, Боби, о, да, ще се върнеш. И тогава...

Когато все още не се бе обадила и на другия ден, Ан отложи погребението, въпреки слабите протести на майка си, че е неприлично. Най-накрая Ан се извъртя към нея и изръмжа:

— Аз казвам кое е прилично и кое — не. Прилично е онази малка курва да е тук, а тя не си направи труда дори да звънне по телефона. Сега ме остави на мира!

Майка ѝ се изниза от стаята.

Тази вечер първо опита номера на Боби, а после и градската управа. На първия продължаваше да звучи подобният на сирена сигнал. На втория получи записано съобщение. Тя търпеливо изчака края му и каза:

— Пак е сестрата на Боби, господин Берингър, която от все сърце се надява да се заразите със сифилис и да не ви дадат правилна диагноза, докато не ви опада носа и топките ви не почернеят.

После отново се обади в справочната служба и поиска три номера в Хейвън — на Нют Берингър, на някой Смит (*Който и да е Смит, скъпа, в Хейвън те всичките са роднини*) и на някой Браун (номерът, който получи в отговор на последното си искане беше, по прищявката на азбучния ред, на Брайънт). И на трите номера се чуваше същият вой като от сирена.

„По дяволите!“ извика Ан и запрати телефона към стената.

На горния етаж майка ѝ се сви в леглото си с надеждата Боби да не се върне вкъщи... поне, докато Ан се намираше в това настроение.

11

Тя отложи погребението и церемонията с още един ден.

Роднините започнаха да роптаят, но Ан без усилия се справи с „тях“. Погребалният агент я погледна веднъж и реши, че старият ирландец може да си изгние в боровия ковчег, ала той няма да се бърка в това. Ан, която прекара целия ден на телефона, би го поздравила за мъдрото решение. Яростта ѝ устремно преминаваше всички предишни граници. Сега „всички“ телефони в Хейвън изглежда бяха излезли от строя.

Не можеше повече да отлага погребението и тя го знаеше. Боби бе спечелила тази битка; добре, нека бъде така. Но не и войната. О, не.

Ако си го въобразяваше, значи кучката имаше още много да учи... и то по най-болезнен начин.

Ан купи самолетните билети ядосана, ала с пълна увереност — един от щата Ню Йорк до Бангор... и два за връщане.

12

Щеше да отпътува за Бангор още на другия ден — за тогава й беше и билетът, — но идиотската й майка падна по задните стълби и си счупи таза. Шон О'Кейси веднъж бе казал, че да живееш с ирландци, е все едно да участваш в парад на глупаците и, о, колко беше прав. Писъците на майка й доведоха Ан от задния двор, където тя лежеше на един шезлонг и се печеше на слънце, докато си преговаряше стратегията за задържането на Боби в Ютика, докараше ли я веднъж тук. Майка й се бе проснала в основата на тясното стълбище, извита в ужасяващ ъгъл и първата мисъл на Ан беше, че с радост би оставила глупавата дърта кучка там, докато анестетичното действие на кларета не премине. Прясната вдовица миришеше като винарска изба.

В този гневен, тревожен момент Ан разбра, че всичките й планове трябваше да бъдат променени и си помисли, че майка им може да е направила това нарочно — напила се е за смелост и не е паднала, а е „скочила“ от стълбата. Защо? За да я задържи далеч от Боби, разбира се.

„Но няма да успееш“, помисли си тя, отивайки към телефона. „Няма. Когато аз искам нещо, когато съм «решила» нещо, то става. Ще отида в Хейвън и ще оставя широка следа там. Ще върна Боби тук, а те дълго ще има да ме помнят. Особено онзи нагъл простак, който ми затвори телефона.“

Тя вдигна слушалката и избра Бърза помощ — номерът беше в паметта на апарата още от първия удар на баща й — с бързо, ядосано чукване на показалеца. Отново скърцаше със зъби.

13

И така, настъпи девети август, преди най-последно да успее да се измъкне. Междувременно Боби не се обади и Ан не направи повече опити да се свърже с нея, със селяндурата градски управител или с впиянчения ебач на Боби в Троя. Той очевидно се бе пренесъл при нея, за да я мушка по-редовно. Хубаво. Остави ги и двамата с приспано внимание. Това напълно я устройваше.

Сега Ан беше тук, в бангорския хотел „Градски изглед“, не можеше да заспи... и скърцаше със зъби.

Винаги бе скърцала със зъби. Понякога го правеше толкова шумно, че майка ѝ се будеше нощем... а понякога дори и баща ѝ, който спеше като талпа. Майка ѝ бе споменала това пред семейния лекар, когато Ан беше на три години. Този човек, един много възрастен господин от горния край на щата Ню Йорк, с когото Док Уоруик би се разбирал чудесно, се бе изненадал. Той размисли за момент и заяви:

— Смятам, че сигурно си го въобразявате, госпожо Андерсън.

— Ако е така, то трябва да е заразно — отвърна Пола. — Съпругът ми също я чу.

Те погледнаха към Ан, която строеше клатушкаща се кула от кубчета, едно върху друго. Работеше с мрачна съсредоточеност, без никакъв намек за усмивка. Като постави шестото кубче, кулата се срути... и когато Ан започна да я строи отново и двамата чуха зловещия, скелетен звук от скърцането на бебешките ѝ зъбки.

— Прави го и докато „спи“, така ли? — попита докторът.

Пола Андерсън кимна.

— Е, вероятно ще премине — заключи лекарят. — Безвредно е.

Но, разбира се, това не премина и не беше безвредно. То представляваше бруксизъм, несъзнателно скърцане със зъби, болест, която подобно на сърдечните пристъпи, ударите и язвите, често измъчва вманиачените, властни хора. Първият от падналите млечни зъби на Ан беше видимо изтърган. Родителите ѝ го изкоментираха... а после забравиха. Дотогава характерът на Ан бе започнал да се изяснява по по-ярки и стряскащи начини. На шест и половина тя вече властваше в семейство Андерсън някак трудно обяснимо, но ефикасно. И всички бяха започнали да свикват с тънкото, доста страховито скърцане от зъбите ѝ през нощта.

Семейният зъболекар бе забелязал, че проблемът не отзвучава, а се влошава, по времето, когато Ан стана на девет, ала не започнаха да

го лекуват, докато тя не навърши петнайсет и не взе да ѝ причинява истинска болка. Дотогава си бе изтрила зъбите до оголване на живите нерви. Зъболекарят я снабди с гумени шини за уста, направени по мярка за нея, а после ѝ даде и акрилови. Ан си слагаше тези пособия, които се наричат „нощни стражи“, всяка нощ преди лягане. На осемнайсет облякоха повечето ѝ горни и долни кътници с изцяло метални коронки. Семейство Андерсън не можеше да си позволи това, но Ан настояваше. Те бяха допуснали проблемът да стигне дотам, а тя нямаше намерение да позволи на стиснатото си татенце да ѝ обърне гръб като стане на двайсет и една и да заяви: „Вече си голяма, Ан; проблемът си е «твой». Щом искаш коронки, «ти» ще си платиш сметката.“

Тя бе искала злато, ала това наистина надхвърляше възможностите им.

Няколко години след това редките усмивки на Ан имаха бляскав, механизирен вид, който бе извънредно сепващ. Хората често направо отскачаха ужасено от нейната усмивка. Тя започна да изпитва мрачно удоволствие от тази реакция и, когато видя злодея Челюсти в един от по-късните филми за Джеймс Бонд, се смя, докато помисли, че устните ѝ ще се разчекнат — този необичаен изблик на весело настроение я остави замаяна и едва ли не болна. Но, когато онзи огромен мъжага за първи път оголи стоманените си зъби в акулоподобна усмивка, Ан бе разбрала точно защо хората отскачат от нея и почти ѝ се прииска да не бе слагала накрая порцеланово покритие върху метала. Да, помисли си тя, може би все пак е по-добре човек да не се показва толкова открито — май да си носиш истинския характер забоден върху ръкава е не помъдро от това, да си сложиш сърцето там. Вероятно не е необходимо да „изглеждаш“, като че ли си способна да си проправиш път с гризане през издялана от дъбови дъски врата, за да получиш онова, което искаш, след като си знаеш, че „можеш“ да го направиш.

Като се оставеше настрана бруксизма, Ан имаше и много дупки, както през детството, така и в зряла възраст, въпреки пълната с флуор вода на Ютика и нейният собствен строг режим на добра устна хигиена (тя често си търкаше зъбите, докато си разкърваваше венците). Това също се дължеше по-скоро на характера ѝ, отколкото на нейната физиология. Маниакалността и стремежа за доминиране поразяват както най-нежните части на човешкото тяло — стомаха и

жизненоважните органи, — така и най-твърдите, зъбите. Ан имаше хронично суха уста. Езикът ѝ беше почти бял. Зъбите ѝ бяха сухи малки островчета. Без постоянния приток на слюнка, който да отмива остатъците от храна, дупките започнаха да се появяват бързо. До тази нощ, когато Ан неспокойно се мятеше насън в Бангор, в устата ѝ имаше не по-малко от триста грама сребърна амалгама за пломби — от време на време минаването ѝ включваше детекторите за метал по летищата.

През последните две години бе започнала да губи зъби, въпреки фанатичните ѝ усилия да ги запази: два горни вдясно, три долни вляво. И в двата случая потърси най-скъпото налично зъболекарско обслужване — наложи ѝ се да ходи до Ню Йорк, за да ѝ поставят мостовете. Хирургът махна гнилите корени, оголи венеца до самата кост и присади мънички титанови винтчета. После заши отново венците и ги изчака да заздравеят — някои хора не понасят имплантация на метал в костта, но Ан Андерсън нямаше никакви проблеми с възприемането на винтчетата — като остави малките титанови стълбчета да стърчат от плътта. Мостовете бяха закрепени върху металните котви, след като венецът около тях зарасна.

Тя не носеше чак толкова много метал в главата си, колкото Гард (пластинката на Гард *винаги* включваше детекторите за метал по летищата), ала също имаше доста.

Така Ан спа без да знае, че е член на един изключително затворен клуб: на хората, които можеха да влязат в Хейвън при сегашното му състояние с реален шанс да оцелеят.

14

Тя тръгна с колата си под наем към Хейвън в осем на другата сутрин. Направи един погрешен завой, но въпреки това стигна до разделителната линия на общините Троя-Хейвън около девет и половина.

Ан се бе събудила нервна като начинаеща танцьорка преди първото си представление. Но някъде през последните двайсет-трийсет километра от граничната линия на Хейвън — земите около нея бяха почти съвсем пуссти, сънено зрели в непомръдващия горещ летен

въздух — приятното чувство на очакване и усещането за готовност в наострените ѝ нерви се стопиха. Започна да я боли глава. Отначало беше само леко туптене, ала то бързо прерасна в познатото бучене на нейната мигрена.

Тя прекоси граничната линия на Хейвън.

Когато достигна самия град, Ан се владееше единствено със силата на волята си. Главоболието идваше и си отиваше на вълни, от които ѝ прилошаваше. Веднъж ѝ се стори, че чува изблик на ужасно изопачена музика, идваща сякаш от устата ѝ, но навярно се дължеше на въображението ѝ, нещо, предизвикано от главоболието. Тя смътно забелязваше хората по улиците на малкото селище, ала не и начина, по който се обръщаха да я изгледат... а после се споглеждаха.

Чуваше как някъде откъм гората бучат машини — звукът беше далечен и като в сън.

Кътласът започна да подскача по пустия път. Образът пред очите ѝ се раздвои, потрепери колебливо пак стана нормален, после отново започна да се раздвоява и трепери.

От ъгълчетата на устата ѝ се процеди кръв, но тя не забеляза.

Беше се вкопчила здраво в една-единствена мисъл: „Това е пътят, шосе 9, и името ѝ трябва да е написано върху пощенската кутия. Това е пътят, шосе 9, и името ѝ трябва да е написано върху пощенската кутия. Това е пътят...“.

Слава богу, пътят беше празен. Хейвън спеше под сутрешното слънце. Деветдесет процента от извънградското движение вече минаваше от другаде и това бе добре дошло за Ан, чиято кола се движеше в налудничав зигзаг, като ту десните гуми вдигаха прах от единия банкет, ту левите заораваха в другия. Тя събори един знак, без изобщо да разбере.

Младият Ашли Рувъл я видя да идва, дръпна си колелото на прилично разстояние от пътя и застина сред северното пасбище на Джъстин Хърд, докато тя отмине.

(някаква жена идва, някаква жена и не мога да я чуя, чувам само болката ѝ)

Стотина гласа му отговориха успокоително.

(знаем, Ашли, знаем, всичко е наред... тихо... шшш)

Ашли се ухили и показа розовите си, по бебешки гладки венци.

Стомахът ѝ се разбунтува.

Успя някак да спре и да изключи двигателя преди закуската ѝ да се надигне и да изскочи, само миг след като отвори опипом шофьорската врата. За момент тя просто остана увиснала там, провесила ръце през отворения прозорец на откренатата врата, наведена непохватно навън и запазила само искрица от съзнанието си и то с решимостта да не я пуска да си отиде. Най-последно смогна да се изправи и с дръпване да затвори вратата.

Помисли си мъгляво и объркано, че това трябва да се дължи на закуската — беше свикнала с главоболията, но почти никога не повръщаше. На закуската в ресторанта на онзи бълхарник, който минаваше за най-добрия хотел на Бангор. Мръсниците я бяха отровили.

Може и да умирам... о, Господи, да, наистина се чувствам като че ли умирам. Ама ако не умра, ще ги съдя оттук до стъпалата на Върховния съд на Съединените щати. Ако оживея, ще ги накарам да им се иска майките им никога да не са срещали бащите им.

Може би от ободрителните качества на тази мисъл Ан събра достатъчно сили, за да подкара отново колата. Тя запълзя напред с петдесет, оглеждайки се за пощенска кутия с надпис АНДЕРСЪН. Хрумна ѝ ужасна идея. Ами ако Боби е замазала с боя името си върху пощенската кутия? Не беше толкова щуро, като се замислиш наистина върху това. Тя може да подозира, че Сестричката ще се появи, а безхарактерната малка глупачка винаги се бе страхувала от нея. Ан не беше във форма да спира във всяка ферма по пътя и да разпитва за Боби (не че щеше да има много полза от съседите селяндури на Боби, като съдеше от разговора си по телефона с онова магаре), а...

Ето я: Р. АНДЕРСЪН. И зад нея имота, който бе виждала само веднъж на снимки. Мястото на чичо Франк. Фермата на стария Гарик. На алеята беше паркиран син пикап. *Мястото* си бе наред, но в „светлината“ имаше нещо гнило. Тя осъзна ясно това за първи път, щом се приближи до алеята. Вместо да изпита триумфа, очакван от този миг — триумфа на хищник, който най-накрая е настигнал своята плячка — Ан усети смущение, несигурност и, макар че дори не го

осъзнаваше в действителност, тъй като бе толкова необичайно за нея, първото слабо погъделичкване на страха.

Светлината.

Светлината не беше както трябва.

Това откритие бързо повлече след себе си и други. Вратът ѝ бе схванат. Подмишниците на роклята ѝ бяха мокри от пот. И...

Тя плъзна ръка към слабините си. Усещаше някаква лека мокрота там, която вече засъхваше и сега долови слаб мирис на амоняк в колата. Той се носеше от известно време насам, ала съзнанието ѝ го бе пренебрегвало.

Напикала съм се. Напикала съм се и съм стояла толкова дълго в тази проклетата кола, че почти съм изсъхнала...

(и светлината, Ан)

Светлината не беше както трябва. Това беше светлина при залез.

О, не... сега е девет и половина сут...

Но светлината беше като при залез. Не можеше да се отрече. Чувстваше се по-добре след повръщането, да... и изведнъж разбра защо. Тя през цялото време го е знаела, всъщност, и само е чакала момента да го забележи, като петната пот под ръкавите на роклята ѝ или онази слаба миризма на засъхваща урина. Чувстваше се по-добре, защото времето от затварянето на вратата и действителното повторно подкарване на колата беше не секунди или минути, а часове — бе прекарала целия този жестоко горещ летен ден във фурната на колата. Бе лежала в подобен на смърт унес и ако, когато спря колата, бе използвала климатичната инсталация на кътласа, с всички прозорци вдигнати догоре, досега щеше да се е изпекла като коледна пуйка. Но синусите ѝ бяха почти толкова лоши като зъбите ѝ и консервираният въздух, произвеждан от автомобилните климатични инсталации, ги дразнеше. Този физиологичен проблем, осъзна тя изведнъж, загледана в старата ферма с разширени, налети с кръв очи, вероятно ѝ бе спасил живота. Ан бе карала с широко отворени четири прозореца. Иначе...

Това я отведе до друга мисъл. Бе прекарала деня в подобен на смърт унес, паркирала край пътя, и никой не бе спрял да види какво ѝ е. Никой да не мине по главен път като шосе 9 през всички тези часове от девет и половина насам, беше нещо, което тя просто не можеше да приеме. Дори в тази затънтена провинция. А когато в дълбоката

провинция видят, че си в беда, те не натискат просто газта до тенекията и не отпрашват напред, както нюйоркчани подминават бедните пияници.

Що за град е това, между другото?

И пак онова необичайно погъделичкване и усещане за гореща киселина в стомаха.

Този път разпозна чувството като страх, докопа го и му изви врата. По-късно можеше да се покаже брат му и тя пак щеше да го убие, както и всичките им роднини, които се появяха.

Ан вкара колата в двора.

16

Ан бе срещала Джим Гардънър два пъти преди, но тя никога не забравяше някое лице. Въпреки това сега едва позна Великия поет, макар да си помисли, че би могла да го *подуши* от четирийсет метра, ако вятърът духа към нея дори в средно ветровит ден. Той седеше на верандата, облечен с парцалива фланелка и дънки и в едната си ръка държеше отворена бутилка уиски. По лицето му бе набола три или четиридневна четина, в по-голямата си част — сива. Очите му бяха кървясали. Макар че Ан не знаеше това — а и без това нямаше да я е грижа — Гардънър се намираше в същото състояние, повече или по-малко, през последните два дни. Всичките му благородни решения бяха отишли зад борда, откакто намери косми от кучето по роклята на Боби.

Той наблюдаваше как колата влезе в двора (като пропусна пощенската кутия само със сантиметри) с непроницаема пиянска липса на интерес. Изглежда как жената излиза, олюлява се и за миг се подпира на отворената врата.

„Охо“, помисли си Гардънър, „това е птица, това е самолет, това е суперкучка. По-бърза от експресно писмо на омразата, способна да прескочи свити от страх членове на семейството без засилване“.

Ан с блъсване затвори вратата на колата. Тя застина там за момент, хвърляйки дълга сянка и Гардънър долови странна прилика с нещо познато. Изглеждаше като Рон Къмингс, когато се натряскаше и не можеше да реши дали ще успее да пресече стаята.

Ан тръгна да пресича двора, като провлачи за опора ръка по пикапа на Боби. Щом го отмина, веднага се протегна към перилата на верандата. Тя погледна нагоре и на косата светлина в седем часа, Гардънър си помисли, че тази жена изглежда хем възрастна, хем без възраст. Освен това имаше зъл вид — излъчваше неприязън със силен примес на злоба, която едновременно струеше навън от нея и я разяждаше отвътре.

Той вдигна уискито, отпи и насочи гърлото на бутилката към нея.

— Здравсти, Сестричке. Добре дошла в Хейвън. След като казах всичко това, сега настоявам да се махнеш, колкото можеш по-бързо.

17

Тя изкачи някак първите две стъпала, после се спъна и падна на едно коляно. Гардънър протегна ръка. Ан я пренебрегна.

— Къде е Боби?

— Не изглеждаш особено добре — прецени Гард. — Хейвън има подобно въздействие върху хората напоследък.

— Нищо ми няма — отсече Ан и достигна най-послед верандата. Надвеси се над него, задъхана. — Къде е тя?

Гардънър махна с глава по посока на къщата. През единия от отворените прозорци се носеше постоянен шум от вода.

— Къпе се. Цял ден работихме в гората и беше иж... „из“-вънредно горещо. Боби вярва, че душът сваля мръсотията. — Гардънър пак вдигна бутилката. — Аз вярвам в простото дезинфектиране. По-бързо и по-приятно.

— Миришеш като умряло прасе — отбеляза Ан и тръгна покрай него към къщата.

— Макар че моето обоняние несъмнено не е така остро като твоето, скъпа моя, ти също имаш деликатна, но доловима миризма — каза Гард. — Как наричат французите този специфичен парфюм? *Eau de Puiи*?

Тя се извърна към него, поразена и объркана. Хората — поне хората в Ютика — не й говореха по този начин. *Никога*. Но те, разбира се, я познаваха. Великия поет без съмнение съдеше за нея въз основа

на вместилището за смето му: местната знаменитост на Хейвън. А и беше пиан.

— Е — рече Гардънър, доволен и все пак малко неспокоен под пушещия ѝ поглед, — ти беше тази, която повдигна въпроса за ароматите.

— Така е — бавно произнесе Ан.

— Може би трябва да започнем отначало — предложи той с пианско кавалерство.

— *Какво* да започнем отначало? Ти си Великия поет. Ти си пияницата, който простреля жена си. Аз нямам какво да ти кажа. Дошла съм за Боби.

Добро попадение, това за жена му. Тя видя как физиономията му се смръзна и ръката му стисна гърлото на бутилката. Той застина на място, сякаш поне временно бе забравил къде се намира. Ан му се усмихна сладко. Остроумието за *Eau de Puiи* бе свършило работа, ала макар да ѝ бе лошо, тя сметна, че продължава да води по точки.

Вътре душът спря. И — сигурно беше само подозрение — Гардънър имаше силното усещане, че Боби слуша.

— Винаги си обичала да оперираш без упойка. Предполагам, че никога не съм преживявал нещо повече от хирургия за изследвания преди, а?

— Може би.

— И защо сега? След толкова години, защо трябваше да избереш точно *този* момент?

— Не е твоя работа.

— *Боби* е моя работа.

Бяха застанали с лице един към друг. Тя го пронизваше с поглед. Очакваше той да отмести очи. Гард не го направи. Изведнъж ѝ хрумна, че ако тръгне към къщата без дума повече, той може да се опита да я спре. Не че щеше да има някаква полза, но май щеше да е по-просто да отговори на въпроса му. Какво значение имаше?

— Дошла съм да я отведа вкъщи.

Отново мълчание.

Няма никакви шурци.

— Позволи ми да ти дам един съвет, сестро Ан.

— Спести ми го. Не взимам бонбони от непознати, нито съвети от пияници.

— Направи точно това, което ти казах, когато излезе от колата. Махни се. Сега. Просто си иди. Тук мястото не е добро за пребиваване точно в този момент.

Имаше нещо в очите му, нещо отчаяно искрено, което отново събуди по-раншното ѝ потръпване и онова неканено смущение. Бяха я оставили цял ден в колата ѝ край пътя, изпаднала в безсъзнание. Що за хора бяха това?

После всяка частица от нейната същност се разбунтува и отхвърли тези дребни съмнения. Щом тя *искаше* нещо, щом бе *решила* нещо да стане, то „ставаше“. Така беше досега и така щеше да бъде винаги, алилуя. Амин.

— Добре, приятелче — рече Ан. — Ти ми даде твоя съвет, сега аз ще ти дам моя. Влизам в тази барака и след около две минути здравата ще се разхвърчат лайна. Предлагам ти да се поразходиш, ако не искаш да бъдеш опръскан. Седни на някоя скала някъде и наблюдавай как слънцето се спуска надолу и се наливай, или измисляй стихчета, или каквото там правите, вие, Великите поети, когато наблюдавате залеза на слънцето. Но гледай да стоиш далеч от това, което ще става в къщата. То си е между Боби и мен. Ако се изпречиш на пътя ми, ще те изкормя.

— В Хейвън е по-вероятно теб да те изкормят, отколкото ти да изкормиш някого.

— Е, това е нещо, което смятам сама да проверя, макар и да *не* съм от Мисури — каза Ан и тръгна към вратата.

— Ан... Сестричке... Боби не е същата. Тя...

— Иди да се разходиш, дребно човече — прекъсна го Ан и влезе в къщата.

18

Прозорците бяха отворени, но по някаква причина транспарантите бяха пуснати. От време на време се прокрадваше слаб полъх, който леко ги всмукваше навън. Когато това ставаше, те започваха да наподобяват платната на попаднал в безветрие кораб, които се опитват да го задвижат и не успяват. Ан подуши и сбърчи нос. Пфу! Къщата миришеше като маймунска клетка. От Великия поет това

можеше да се очаква, ама сестра ѝ бе по-добре възпитана. Стаята представляваше истинска кочина.

— Здравей, Сестричке.

Тя се обърна. За миг Боби беше само сянка и Ан почувства как сърцето ѝ се качва в гърлото, защото имаше нещо странно в този силует, нещо съвсем *не както трябва...*

После видя белия проблясък на хавлията върху сестра ѝ, чу падащите капки вода и разбра, че Боби току-що е излязла изпод душа. Тя просто беше гола. Добре. Но удоволствието ѝ не беше толкова голямо, колкото би трябвало. Продължаваше да се чувства неспокойна и да долавя нещо „не както трябва“ в силуета на прага.

Тук мястото не е добро за пребиваване точно в този момент.

— Татко почина — започна тя, като напругаше очи да вижда по-добре. При цялото ѝ напругане Боби си оставаше само мъглява фигура в рамката на вратата, която свързваше всекидневната с — предполагаше — банята.

— Знам. Нют Берингър се обади и ми каза.

Имаше нещо в гласа ѝ. Нещо по-различно дори от смътната неприличност на силуета ѝ. И тогава проумя какво. Осъзнаването на този факт беше подъл удар и усили страха ѝ. Тя не звучеше уплашено. За първи път през живота си Боби не се плашеше от нея.

— Погребяхме го без теб. И част от майка ти умря, когато ти не дойде, Боби.

Ан зачака Боби да се защити. Получи само мълчание.

За бога, излез където мога да те виждам, малка страхливка такава!

Ан... Боби не е същата...

— Преди четири дни тя падна по стълбите и си счупи таза.

— Така ли? — попита с безразличие Боби.

— Ти се прибираш вкъщи с мен, Боби. — Намерението ѝ беше да демонстрира сила и слабоватата пискливост на гласа ѝ я ужаси.

— Твоите зъби са ти позволили да влезеш — рече Боби. — Разбира се! Трябваше да се сетя!

— Боби, излез някъде, където ще мога да те виждам!

— Сигурна ли си, че искаш? — Гласът ѝ бе станал странно, дразнещо закачлив. — Чудя се дали е така.

— Престани да се ебаваш с мен, Боби! — изкрещя Ан дрезгаво.

— Охо, чуйте я! — възкликна Боби. — Никога не съм мислила, че ще чуя подобно нещо от „теб“, Ан. След всичките години, през които ти се ебаваше с мен... и „всички“ ни. Е, добре. Щом настояваш. Щом настояваш, всичко е наред. Съвсем наред.

Ан не искаше да види. Изведнъж не искаше нищо друго, освен да побегне и да продължи да бяга, докато се отдалечи достатъчно от това изпълнено със сенки място и от този град, където те оставят да стоиш припаднал цял ден край пътя. Но беше твърде късно. Тя мярна замъгленото движение на ръката на по-малката си сестра и светлината бликна в същия момент, в който хавлията се свлече на земята.

Душът бе отмил грима. Целите глава и врат на Боби бяха прозрачни и желеподобни. Гърдите ѝ се бяха издули напред и изглежда преливаха в една обща, без зърна, изпъкналост от плът. Ан смътно виждаше вътре в корема на Боби, пълен с органи, които изобщо не приличаха на човешки — из тях циркулираше някаква течност, ала тя бе зелена на цвят.

Зад челото на Боби се забелязваше туптящата торба на мозъка ѝ.

Боби се усмихна беззъбо.

— Добре дошла в Хейвън, Ан — каза тя.

Ан усети, че отстъпва назад като в лепкав сън. Опитваше се да изпищи, но ѝ липсваше въздух.

По слабините на Боби имаше гротескен кичур пипала, подобни на водорасли, които помахваха откъм влагалището ѝ... или поне от мястото, където се бе намирало то. Ан нямаше представа дали все още беше там или не, а и не я интересуваше. Подводният пейзаж, който бе заменил слабините ѝ, беше достатъчен. Той... както и начина, по който пипалата сякаш се насочваха към нея... „посягаха“ към нея.

Гола, Боби започна да се приближава. Ан се опита да отстъпи и се спъна в някаква табуретка.

— Не — прошепна тя и се опита да изпълзи встрани. — Не... Боби... недей...

— Радвам се, че си тук — заяви Боби, все още усмихната. — Не разчитах на теб... изобщо... но мисля, че ще ти намерим някаква работа. Все още има, както се казва, вакантни места.

— Боби... — това бе последният шепнежт вопъл, който успя да издаде, а после усети как пипалата лекичко започват да шарят по тялото ѝ. Ан подскочи, направи опит да се измъкне... и те се вкопчиха

в китките ѝ. Тазът на Боби се изхвърли напред с движение, което беше като неприлична пародия на сношение.

ДВЕ ГАРДЪНЪР ОТИВА НА РАЗХОДКА

1

Гардънър послуша съвета на Ан и отиде на разходка. Той измина, всъщност, целия път до кораба през гората. Сега за първи път излизаше тук сам, осъзна Гард, а скоро щеше да се стъмни съвсем. Почувства смътен страх, като дете минаващо покрай обитавана от духове къща. *Дали вътре има призраци? Духовете от миналото на томичукалата? Или самите томичукала са си още вътре, може би в състояние на летаргия, съществата като изсушено чрез замразяване кафе, очакващи да бъдат съживени? И всъщност, какво представляват те, между другото?*

Той седна на земята край навеса и се загледа в кораба. Не след дълго изгря луната и освети повърхността му, която засия дори в още по-призрачно сребърно. Беше странно, но въпреки това ужасно красиво.

Какво става тук?

Не искам да знам.

Нещо не е съвсем ясно...

Не искам да знам.

Ей, спрете, какъв е този звук, погледнете всички какво става долу...

Той надигна бутилката и отпи голяма глътка. Остави я до себе си, търкулна се и отпусна туптящата си глава върху ръцете си. Заспа по този начин, в гората, край грациозната кръгла издатина на кораба.

Проспа там цялата нощ.

На сутринта върху земята бяха паднали два зъба.

„Това получавам като спя толкова близо до него“, помисли си Гардънър тъжно, ала имаше поне една компенсация — не чувстваше никакво главоболие, макар че бе изпил почти половината уиски. И преди бе забелязвал, че — като се оставят настрана всички други

особености — корабът, или промяната във въздуха, която корабът бе предизвикал, изглежда до голяма степен осигуряваше защита против махмурлук.

Не му се искаше просто да остави зъбите си да лежат там. Воден от някакви нелепи подбуди, той изрита малко пръст върху тях. Докато го правеше, пак си помисли: „Да си играеш на Хамлет е лукс, който вече не можеш да си позволиш, Гард. Ако не избереш единия път или другия съвсем скоро — до ден, два, както ми се струва — после няма да си способен на нищо друго, освен да караш напред с всички останали“.

Той погледна към кораба, представи си дълбокия пролом, който се простираше надолу покрай гладките му, безлични стени и пак си помисли: „Скоро ще стигнем на дълбочина до люка, ако има такъв... и тогава какво?“

Вместо да се мъчи с отговора, Гардънър тръгна да се прибира.

2

Кътласът го нямаше.

— Къде беше снощи? — Боби попита Гардънър.

— Спах в гората.

— Да не си се наливал до безсъзнание? — поинтересува се Боби с изненадваща нежност. Лицето ѝ отново беше тъмно от грима. И напоследък носеше блузи, които бяха странно широки и торбести; тази сутрин му се стори, че може да види защо. Гръдният ѝ кош се удебеляваше. Гърдите ѝ бяха започнали да изглеждат като едно цяло, вместо да са две отделни издутини. Тази гледка напомни на Гардънър за бабаитите, които вдигат тежести.

— Не чак толкова. Посръбнах си малко и заспах. Нямам никакъв махмурлук тази сутрин. Както и ухапвания от насекоми. — Той вдигна ръцете си, покрити със силен загар от горната страна и странно бели и уязвими отдолу. — Всяко друго лято щях да се събудя така изпохапан на сутринта, че да не мога да си отворя очите. Но сега няма насекоми. Нито птици. Нито никакви животни. Всъщност, Робърта, той изглежда отблъсква всичко друго, освен глупаци като нас.

— Да не би да си променил решението си, Гард?

— Все това ме питаш, забелязала ли си?

Боби не отговори.

— Чу ли вчера новините по радиото? — Знаеше, че не е. Боби вече не виждаше, не чуваше и не мислеше за нищо друго, освен за кораба. Поклащането на главата ѝ не го изненада. — Струпване на войски в Либия. Сраженията в Ливан продължават. Придвижване на американски военни части. Руснаците вдигат все повече шум около разузнавателните служби. Ние още седим върху гърнето с барут. Нищо изобщо не се е променило от 1945 година насам. После ти намираш един „deus ex machina“ в задния си двор, а сега не преставаш да ме питаш дали не съм променил решението си да го използваме.

— Променил ли си го?

— Не — каза Гардънър без да е сигурен дали лъже или не — но ужасно се радваше, че Боби не може да му чете мислите.

О, така ли? Аз мисля, че може. Не съвсем, ама повече от преди месец... и все повече с всеки изминал ден. Защото ти също „ставаш“ сега. Дали си „променил“ решението си? Смехория, та ти изобщо не можеш да „вземеш“ решение!

Боби прие отговора или поне си даде вид, че го приема. Тя се обърна към купчината инструменти, струпана в края на верандата. Бе пропуснала да сложи грим на мястото точно под ухото, видя Гардънър — същото място, което много мъже пропускат като се бръснат. Той осъзна с поболяваща липса на изненада, че може да погледне *вътре* в Боби — кожата ѝ се бе променила, беше се превърнала в някакво полупрозрачно желе. Боби бе станал по-набит и по-ниска през последните два дни — и измененията се ускоряваха.

„Господи“, помисли той, ужасен и някак мрачно развеселен, „това ли става, когато се превръщаме в томичукала? Започваме да приличаме на хора, попаднали под въздействието на огромна, пагубна ядрена авария?“

Боби, която се бе навела над инструментите и ги събираше, бързо се извърна и погледна с подозрение към Гардънър.

— Какво?

Казах да се размърдаме, мързелано, ясно изпрати Гардънър и подозрителното, озадачено изражение се превърна в колеблива усмивка.

— Добре. Помогни ми тогава.

Не, разбира се, жертвите на силно гама облъчване не стават прозрачни, като Клод Рейнс в „Невидимия човек“. И не започват да губят сантиметри, докато телата им се изменят и удебеляват. Но, да, много е вероятно да им падат зъбите и косата — с други думи имаше някакъв вид физическо „ставане“ и в двата случая.

Той отново си помисли: „Запознайте се с новия шеф. Същия като стария“.

Боби пак го наблюдаваше под око.

Пространството ми за маневриране взе да се изчерпва, да. И то бързо.

— Какво каза, Гард?

— Казах: „Да вървим, шефе“.

След дълго колебание, Боби кимна.

— Да — рече тя. — Прахосваме дневната светлина.

3

Те отидоха до изкопа с тракторчето. То не летеше, както бе хвърчал велосипедът на момчето в „Извънземното“; тракторчето на Боби никога нямаше да планира кинематографично върху фона на луната, на стотици метри над покривите. Ала то на практика се носеше безшумно и умело на петдесет сантиметра над земята, а големите му колела бавно се въртяха като замиращи пропелери. Така се пътуваше дяволски гладко. Гард шофираше, а Боби стоеше зад него върху ралото.

— Сестра ти тръгна ли си? — попита Гардънър. Не беше нужно да крещи. Двигателят на тракторчето мъркаше слабо и приглушено.

— Да — отвърна Боби. — Тръгна си.

Все още хич не те бива в лъжите, Боби. А и ми се струва — наистина — че я чух да пищи, точно преди да стигна пътеката, която води към гората. Мисля, че я чух да пищи. Колко ли много трябва, за да бъде накарана такава високопарна, нахакана, зла и късаща топки кучка като Сестричката да започне да вие? Колко ли сериозна трябва да е била работата?

Отговорът на този въпрос беше лесен. Много.

— Тя никога не е била от хората, които си тръгват изискано. Нито пък позволява на другите да се държат така, стига да може. Беше дошла да ме отведе вкъщи, нали знаеш... внимавай с онзи пън, Гард, висок е.

Гардънър натисна лоста за скоростите до край. Тракторчето се издигна с още десет сантиметра и мина над върха на високия пън. Щом го прескочиха, Гард отпусна лоста и тракторчето пак се върна към обичайните си петдесет сантиметра над земята.

— Да, тя просто се изтърси със злобата и настойчивостта си — продължи Боби, някак леко развеселена. — Имаше време, когато можеше и да постигне целта си. Но както стоят нещата сега, няма никакъв шанс.

Гардънър усети хлад. Подобна забележка можеше да се изтълкува по доста начини, нали?

— Още съм изненадан, че успя само за една вечер да я разубедиш — вметна Гардънър. — Смятах, че Патриша Маккардъл е зла, но твоята сестра я накара да изглежда като ангелче.

— Просто поизтрих малко от грима си. Когато тя видя какво е отдолу, изпищя и си тръгна така бързо, сякаш имаше прикрепени ракети на петите. Действително беше много забавно.

Звучеше правдоподобно. Звучеше толкова правдоподобно, че изкушението да ѝ повярва бе почти непреодолимо. Стига да изключеше простия факт, че жената, за която ставаше дума, не можеше да се втурне за *никъде* без чужда помощ. Тя едва *ходеше* сама.

„Не“, помисли си Гардънър. „Ан изобщо не си е тръгнала. Единственият въпрос е дали си я убила или е някъде там в проклетата барака, заедно с Питър“.

— Колко време отнема физическата промяна, Боби? — попита Гардънър.

— Още малко остава — отвърна Боби и Гардънър отново си помисли, че Боби хич не я бива в лъжите. — Стигнахме. Паркирай край навеса.

Тази вечер приключиха рано — все още беше много горещо и никой от тях не се чувстваше способен да продължи, докато угасне и последната светлина. Върнаха се в къщата и известно време побутваха храната из чиниите си, като дори изядоха част от нея. Щом измиха съдовете, Гардънър заяви, че смята малко да се поразходи.

— О? — Боби го изгледа с онова подозрително изражение, което бе станало едно от главните й оръжия. — Аз пък си мислех, че ти се събра достатъчно физическо натоварване за днес.

— Слънцето вече се скри — непринудено заобяснява Гардънър. — Стана по-хладно. Няма насекоми. И... — Той погледна открито към Боби. — Ако изляза на верандата, ще взема със себе си и бутилка. Взема ли бутилка, ще се напия. А ако направя една дълга разходка и се върна уморен, може и да успея да си легна трезвен една вечер.

Всичко това бе самата истина... но вътре в нея се криеше друга истина, подобно на скътаните една в друга китайски кутийки. Гардънър гледаше към Боби и чакаше да види, дали тя ще продължи да търси тази вътрешна кутийка.

Боби не го направи.

— Добре — рече тя, — ала знаеш, че нямам нищо против да пиеш, Гард. Аз съм ти приятел, а не съпруга.

Да, нямаш нищо против да пия — ти дори непрекъснато ме улесняваш да пия, колкото ми се иска. Защото алкохолът ме неутрализира.

Той повървя покрай шосе 9, отмина фермата на Джъстин Хърд и, когато стигна Ниста Роуд, зави наляво и тръгна с бърз равномерен ход, като с лекота размахваше ръце. Направо не можеше да повярва колко бе заякнал от физическия труд през последния месец — преди не чак толкова много време от една трикилометрова разходка като тази краката му щяха да омекнат и да остане съвсем без дъх.

И все пак, беше странно. Никакви кукумявки не приветстваха настъпващия здрач, нито едно куче не го залая. Повечето от къщите бяха тъмни. Зад никой от малкото осветени прозорци, покрай които мина, не просветваше телевизор.

„На кого са му притрябвали повторенията на «Барни Милър», щом човек може да «стане» вместо да ги гледа?“, помисли си Гардънър.

Когато стигна до знака, на който пишеше 200 МЕТРА ДО КРАЯ НА ПЪТЯ, вече беше почти тъмно, но луната изгряваше и нощта се очертаваше да бъде много светла. В края на пътя имаше тежка верига, опъната между два стълба. На нея висеше ръждясал, покрит с дупки от куршуми знак НЕ ПРЕМИНАВАЙ. Гард прекрачи веригата, продължи да върви и скоро стигна до изоставена кариера за чакъл. Лунната светлина по тревясалите ѝ краища беше бяла като кости. Тишината накара скалпа на Гардънър да настръхне.

Какво го бе довело тук? Неговото собствено „ставане“, предположи — нещо, което е доловил в съзнанието на Боби, без дори да знае, че го е направил. Трябва така да е било, защото онова, което го бе довело тук, беше много по-силно от обикновена интуиция.

Отляво, сред белотата на недокосвания чакъл, имаше голям триъгълен белег. Там материалът беше разравян. Гардънър се приближи, под обувките му хрущеше. Той изкопа дупка в прясно разровения чакъл, не намери нищо, премести се, изкопа нова, пак нищо, премести се, започна трета, нищо...

Ей, ей, чакай малко.

Пръстите му се плъзнаха по нещо прекалено гладко, за да е камък. Той се приведе напред, с разтуптяно сърце, ала не видя нищо. Прииска му се да бе взел фенерче, но това сигурно щеше да направи Боби още по-подозрителна. Разшири дупката, като остави камъчетата да се търкалят и барабанят по стръмния склон.

Видя, че е разровил фар на кола.

Гардънър го загледа, изпълнен със странна, неестествена веселост. „Значи ТАКА се чувства човек, като намери нещо заровено“, помисли си той. „Като намери някой странен предмет. Само че аз не трябваше да се спъвам в него, нали? Просто знаех къде да го търся.“

Той взе да копае по-бързо, закатери се по склона, като изхвърляше чакъла назад между краката си, подобно на помияр, разравящ кокал, без да обръща внимание на туптящата си глава, нито на ръцете си, които първо се ожулиха, после се изпорязаха и накрая започнаха да кървят.

Успя да разчисти равно място върху капака на кътласа, точно над десния фар, и застана върху него, след което работата тръгна по-бързо. Боби и приятелчетата ѝ бяха свършили работата по заравянето съвсем небрежно. Гардънър смъкваше надолу рехавия чакъл с ръце, после с

крака го изритваше от колата. Камъчетата барабанияха и чукаха по метала. Устата му беше суха. Той си проправяше път към предното стъкло и наистина не знаеше кое би било по-добре — да види нещо или нищо.

Пръстите му отново опряха в съвсем гладка плоскост. Без да си дава възможност да спира и да мисли — мълчаливата злокобност на мястото можеше вече да го е завладяла; можеше просто да се обърне и да побегне — той разчисти малка част от предното стъкло и надникна вътре, прилепил свити шепи към стъклото, за да засенчи лунната светлина.

Нищо.

Взетият под наем кътлас на Ан Андерсън беше празен.

Може да са я пъхнали в багажника. Фактът е, че още нищо не знаеш със сигурност.

Но на него му се струваше, че знае. Логиката му подсказваше, че тялото на Ан не е в багажника. Защо да си правят този труд? Всеки, който намереше чисто нова кола заровена чак тук, в изоставената кариера за чакъл, щеше да сметне цялата история за достатъчно подозрителна, за да провери съдържанието на багажника... или да извика полицията, която щеше да направи същото.

Така и така на никой в Хейвън няма да му пука. Те си имат неотложни грижи от някакви си коли, заровени в чакълени кариери точно сега. Пък и ако някой от града действително намереше колата, последното, което би направил, ще е да вика полиция. Това би означавало идването на външни хора, а ние не искаме никакви външни хора в Хейвън това лято, нали? Зарежи тази мисъл!

Значи тя не беше в багажника. Проста логика. Всичко е доказано.

Може хората, които са свършили това, да не са разсъждавали така логично като теб, Гард.

И тази идея не струваше пет пари. Ако той можеше да види нещо от три страни, то вундеркиндчетата от Хейвън бяха способни да го видят от „двайсет и три“. Те не пропускаха нищо.

Гардънър отстъпи на колене назад до края на капака и скочи долу. Сега усети болката в издраните си, горящи ръце. Ще трябва да вземе няколко аспирина, като се върне и да опита да скрие пораженията от Боби на сутринта — работните ръкавици щяха да са на мода утре. През „целия“ ден.

Ан не е в колата. Къде е тогава? В бараката, разбира се; в бараката. Гардънър изведнъж разбра, защо бе дошъл дотук — не само за да потвърди мисълта, която беше попил от главата на Боби (ако това бе направил; подсъзнанието му може просто да си е нарочило това място, като най-удобното за бързо отървяване от такава голяма кола), а защото бе искал да е сигурен, че отговорът е бараката. Бе изпитвал „нужда“ да е сигурен. Тъй като имаше да взима решение, а вече знаеше, че дори гледката как Боби се променя в нещо съвсем нечовешко, не бе достатъчна, за да го тласне към това решение — толкова голяма част от него все още искаше да изкопае кораба, да го изкопае и да го пусне в действие — направо огромна част от него.

Преди да вземе решението, ще трябва да види какво има в бараката на Боби.

5

На половината път назад, той спря в студената, несигурна лунна светлина, поразен от един въпрос — защо си бяха направили труда да скрият колата? Защото хората от коли под наем ще съобщят, че липсва и в Хейвън може да дойде полиция? Не. Служителите на „Херц“ и „Ейвис“ можеше дори да не „разберат“, че колата липсва с дни и щеше да мине още повече време, докато ченгетата проследят семейната връзка на Ан тук. Поне една седмица, ако не и две. А Гардънър си мислеше, че дотогава Хейвън ще е престанал да се тревожи дали няма да се намеси някой отвън, по един или по друг начин, завинаги.

Затова, от кого беше скрита колата?

От теб, Гард. Скрили са я от теб. Те все още не искат да знаеш на какво са способни, когато въпросът опре дотам да се защитават. Скрили са я, а на теб Боби каза, че Ан си е заминала.

Той продължи, а тази опасна тайна се въртеше из мозъка му като скъпоценен камък.

ТРИ ЛЮКЪТ

1

Това се случи два дни по-късно, докато Хейвън лежеше отпуснат и замаян от слънцето в августовската жегата. Бяха дошли кучешките дни, само дето, разбира се, в Хейвън не бяха останали никакви кучета — освен може би единственото в бараката на Боби Андерсън.

Гард и Боби се намираха върху дъното на изкоп, който сега беше петдесет метра дълбок — корпусът на кораба образуваше едната страна на ямата, а другата, зад сребристите мрежи, която я поддържаше, представляваше разрез на тънки слоеве почва, глина, шисти и гранит. Някой геолог много би го харесал. Двамата бяха облечени с дънки и фланелки. Горещо, на повърхността, беше задушно и горещо, но тук долу бе студено — Гардънър се чувстваше като бръмбар, който пълзи по стената на охладител за вода. На главата си имаше каска, към която със здрава сребърна лента беше прикрепена лампа. Боби го бе предупредила да използва лампата, колкото е възможно по-пестеливо — батериите бяха в ограничено количество. И двете му уши бяха затъкнати с памук. Той разбиваше големите парчета скала с бормашина. Боби се намираше в другия край на изкопа и вършеше същото.

Тази сутрин Гардънър я бе попитал защо трябва да ги разбиват с бормашина.

— Радиоексплозивите ми харесваха повече, Боби, моето момиче — каза той. — По-малко мор и зор за американския мозък, нали ме разбираш?

Боби не се усмихна. Тя изглежда губеше чувството си за хумор, заедно с косата си.

— Вече сме прекалено близо — заяви тя. — Използването на експлозив може да повреди нещо, което не искаме да повредим.

— Люкът ли?

— Люкът.

Раменете на Гардънър го боляха, а освен това го болеше и пластинката в главата — сигурно беше внушение, стоманата не може да я боли, но винаги имаше такова „усещане“, когато се намираше тук — и се надяваше Боби скоро да даде сигнал, че е време да спрат за обяд.

Той пак пусна бормашината да си пробива и прогризва път напред към кораба, без много да се вълнува дали няма да закачи матовата сребърна повърхност. Човек трябваше да внимава само да не задълбае прекалено силно, бе открил той; бормашината имаше склонност да отскача и можеше да ти откъсне крака, ако не внимаваш. Самият кораб оставаше непокътнат след грубите целувки на бормашината, както и преди от експлозивите, които той и парадното му шествие от помагачи бяха използвали. Поне нямаше опасност да повредят товара.

Бургията докосна корабната повърхност — и изведнъж равномерният картечен гръм на бормашината се превърна в пискливо квичене. Стори му се, че вижда как от пулсиращата мъглявина, която представляваше бургията, излиза дим. Чу се щракване. Нещо профуча край главата му. Всичко стана за по-малко от секунда. Той изключи бормашината и видя, че почти цялата бургия я няма. Бе останало само късо назъбено парченце.

Гардънър се обърна и видя частта, прелетяла край лицето му, забита в скалата зад него. Тя гладко бе разцепила на две една нишка от мрежата. Шокът го удари със закъснение и накара коленете му да омекнат и да го изсипят на земята.

Пропуснала ме е на един курвенски косъм. Нито повече, нито по-малко. Майчице!

Той се опита да я измъкне от скалата и отначало реши, че няма да успее. После започна да я клати нагоре-надолу. „Като че ли вадя зъб“, помисли си той и без да иска истерично се изкикоти.

Бургията най-после излезе. Беше с размер на куршум 45-и калибър или малко по-голяма.

Изведнъж Гардънър усети, че е на ръба на припадъка. Той опря ръка на покритата с мрежа стена на изкопа и отпусна глава върху нея. Затвори очи и зачака светът или да изчезне, или отново да се върне. Смътно осъзна, че бормашината на Боби също изключи.

Светът започна да се връща на мястото си... а Боби го друсаше.

— Гард? Гард, какво има?

В гласа ѝ звучеше истинска загриженост. Като я чу, Гардънър изпита абсурдното желание да се разплаче. Разбира се, той беше много уморен.

— Едва не бях прострелян в главата от четирийсет и пет калиброва бургия — рече Гардънър. — Като се замисля, май сравнението с магнум 0.357 ще бъде по-точно.

— За какво говориш?

Гардънър ѝ подаде парченцето, което бе измъкнал от стената. Боби го погледна и подсвири.

— Господи!

— Мисля, че Той и аз току-що пропуснахме възможността да влезем във връзка. Това е вторият път, когато едва не си загубвам живота в тази лайняна яма. Първият път беше, когато твой приятел Ендърс почти забрави да пусне долу въжето, след като бях заредил един от онези радиоексплозиви.

— Той не ми е приятел — отсъстващо възрази Боби. — Смятам го за говедо... Гард, ти къде дълбаеше? Какво предизвика счупването?

— Какво искаш да кажеш? Скалата! Какво друго можеш да дълбаеш тук?

— Близо ли беше до кораба? — изведнъж Боби се развълнува. Не; нещо повече. Обзе я треска.

— Да, но и преди съм го одрасквал с бургията. Той просто я...

Ала Боби вече не го слушаше. Тя беше до кораба, застанала на колене и разравяше земята с пръсти.

„Изглеждаше като че ли вдига пара“, помисли Гардънър. „При...“

Той е тук, Гард! Най-после е тук!

Гардънър беше застанал до нея преди да осъзнае, че тя не бе изказала заключението си на глас; той беше чул мислите в главата ѝ.

2

Има нещо, добре, помисли си Гардънър.

Издърпвайки встрани скалата, която Гард бе дълбал с бормашината точно преди тя да експлодира, Боби най-последно беше линия върху повърхността на кораба — една-единствена линия по цялата тази огромна, гладка площ. Щом я погледна, Гардънър разбра вълнението на Боби. Той протегна ръка да я докосне.

— По-добре недей — рязко го спря тя. — Помниш какво стана преди.

— Остави ме — рече Гардънър. Той блъсна встрани ръката на Боби и докосна този прорез. В главата му прозвуча музика, но беше приглушена и бързо заглъхна. Стори му се, че усеща как зъбите му бързо потракват в гнездата си и заподозря, че ще загуби още някои от тях тази нощ. Нямаше значение. Искаше да го докосне и „щеше“ да го докосне. Тук беше входът; сега се намираха най-близо до томичукалата и техните тайни, това беше първият реален знак, че тази абсурдна грамада не е изцяло плътна („беше“ му минавала такава мисъл; каква космическа шега би било). Докосването приличаше на усещането от пипната втвърдена звездна светлина.

— Това е люкът — заяви Боби. — „Сигурна“ бях, че е тук!

Гардънър й се усмихна.

— Успяхме, Боби.

— Да, успяхме. Слава Богу, че се върна, Гард!

Боби го прегърна... и когато Гард усети желеподобното движение на гърдите и тялото й, в него се надигна разбунтувано отвращение. Звездна светлина ли? Май самите звезди се докосваха до „него“ в този момент.

Това бе мисъл, която побърза да скрие и реши, че действително е успял този път и Боби не долови нищо от нея.

„Една точка за мен“, помисли той.

— Колко смяташ, че е голям?

— Не съм сигурна. Мисля, че може и да успеем да го разчистим днес. Най-добре ще е да го направим. Нямаме много време, Гард.

— Какво искаш да кажеш?

— Въздухът над Хейвън се промени. Благодарение на него — Боби почука с кокалчетата на пръстите си по корпуса на кораба. Той издаде глух, подобен на камбана звук.

— Знам.

— На хората, които влизат, им става лошо. Видя как изглеждаше Ан.

— Да.

— Тя беше защитена до известна степен от зъбните си протези. Съзнавам, че звучи налудничаво, но е истина. И въпреки това си тръгна дяволски забързано.

О? Така ли?

— Ако това беше всичко — отравяне от въздуха на хората, които влизат в града отвън — пак щеше да е достатъчно. *Но ние вече не можем да го напуснем, Гард.*

— Не можем...?

— Не. Струва ми се, че „ти“ можеш. Вероятно ще се чувстваш зле няколко дни, ама можеш да се махнеш. Аз бих умряла и то много бързо. Още нещо: от доста отдавна времето е горещо и тихо. Ако то се промени — ако духне някой по-силен вятър — той ще разнесе нашата биосфера над целия Атлантически океан. Ще бъдем като аквариум с тропически рибки в момента, в който някой е издърпал щепсела на апаратчето за въздух. Ще умрем.

Гард поклати глава.

— Времето се промени, когато ти ходи на погребението на онази жена, Боби. Спомням си. Беше ясно и ветровито. Затова и ми се видя толкова странно, че получи слънчев удар след цялата тази жегата и безветрие.

— Нещата се промениха. „Ставането“ ускори темпове.

Дали „всички те ще умрат?“, запита се Гардънър. „ВСИЧКИ? Или само ти и твоите специални приятелчета, Боби? Онези, които сега трябва да си слагате грим?“

— Долавям съмнения в главата ти, Гард — каза Боби. Звучеше полуядосана, полуразвеселена.

— Това, в което се съмнявам, е, че някое от тези неща изобщо ще се случи — заяви Гардънър. — Не ги мисли. Хайде. Да копаяме, маце.

3

Започнаха да се редуват с търнокопа. Единият от тях работеше с него около петнайсетина минути, после двамата разчистваха

разкопаното. Към три този следобед Гард видя кръгъл прорез, на вид с около два метра диаметър. Като капак на люк. И тук, най-после, имаше някакъв символ. Той го разгледа с учудване и накрая реши да го пипне. Музикалният взрив в главата му този път беше по-силен, сякаш бе вече отегчен протест или отегчено предупреждение — предупреждение да се маха оттук, преди защитата му да го е изоставила напълно. Ала имаше нужда да го докосне, да се увери.

Прокарвайки пръсти по този почти китайски символ, Гард си мислеше: „Някое същество, което е живяло под блясъка на друго слънце, е измислило този знак. Какво ли значи той? НЕ ВЛИЗАЙ? НИЕ ИДВАМЕ С МИР? Или може би е предупреждение, извънземна версия на НАДЕЖДА ВСЯКА ТУКА ОСТАВЕТЕ, ВСИЧКИ Вие, КОИТО ПРЕКРАЧИТЕ ПРАГА?“

Той беше вграден в метала на кораба като барелеф. Самото докосване до него предизвикваше някакво суеверно страхопочитание, каквото Гард никога преди не бе изпитвал; преди шест седмици просто щеше да се изсмее, ако някой му кажеше, че може да се чувства така — като пещерен човек, който наблюдава слънчево затъмнение или селянин от средните векове — пристигането на онова, което по-късно щеше да стане известно като Халеевата комета.

Същество, което е живяло под блясъка на друго слънце, е измислило този знак. Аз, Джеймс Ерик Гардънър, роден в Портланд, Мейн, Съединени Американски Щати, Западно полукълбо на Света, докосвам символ, създаден и изобразен от само Бог знае какво същество на огромно разстояние светлинни години в мрака на Вселената. Боже мой, Боже мой, аз се докосвам до един чужд разум!

Той, естествено, се докосваше до чуждия разум вече от доста време, но сега не беше същото... изобщо не беше същото.

Наистина ли смятаме да влезем? Гард съзнаваше, че от носа му отново тече кръв, ала дори това не можеше да го накара да дръпне ръка от този символ; той неуморно прекарваше напред-назад възглавничките на пръстите си по гладката му, непознаваема повърхност.

„По-точно, смяташ ли наистина да се «опиташ» да влезеш? Смяташ ли да го направиш, макар да знаеш, че може — и вероятно ще — да те убие? Това чудо те разтърсва всеки път, щом го докоснеш; какво ще стане с теб, ако си достатъчно глупав да се напъхаш вътре?“

Сигурно ще се получи хармонична вибрация в проклетата ти стоманена пластинка, която ще пръсне главата ти като гнила рѝпа, взривена с прѝчка динамит.“

„Страхотно си се загрижил за благополучието си, приятелче, за човек, който не чак толкова отдавна беше на рѝба на самоубийството, нали?“ помисли си той и се усмихна, пряко волята си. Дрѝпна рѝка от символа и отсъстващо я разтѝрси, за да се освободи от изтѝрпването, като човек който опитва да изтѝрска от прѝстите си някой по-едѝр сопол. „Давай, не се отказвай. Какво толкова, щом така и така ще се махаш от тоя свят, да го направиш с мозѝк, умѝртвен от вибрация в летяща чиния е много по-екзотично от повечето други начини.“

Гард се изсмя на глас. Това беше странен звук за дѝното на тази дѝлбока яма в земята.

— Какво е толкова смешно? — тихо попита Боби. — Какво ти е смешно, Гард?

Като се смееше още по-силно, Гардѝнѝр каза:

— Всичко. Това е... нещо друго. Предполагам, че или трябва да се смея, или да полудея. Чат ли си?

Боби го погледна, очевидно без да е чат и Гардѝнѝр си помисли: „Ами, разбира се. Боби е затѝнала здраво в другата възможност. Тя не може да се засмее, защото е полудяла“.

Гардѝнѝр се залива в смях, докато по бузите му потекоха сѝлзи и някои от тях бяха кѝрвави, но той не забеляза. Боби видя, ала не си направи труда да му каже.

4

Отне им още два часа, за да разчистят напѝлно пред люка. Когато свършиха, Боби протегна една мѝрсна, покрита на ивици с фон дѝо тен рѝка към Гардѝнѝр.

— Какво? — попита Гардѝнѝр като я раздрусал.

— Това е то — заяви Боби. — Приключихме с копаенето. Свършихме, Гард.

— Така ли?

— Да. Утре влизаме вътре.

Гард я изгледа, без да каже нищо. Устата му беше пресѝхнала.

— Да — повтори Боби и кимна, сякаш Гард бе възразил. — Утре влизаме. Понякога ми се струва, че съм започнала всичко това преди милиони години. А друг път — като че ли беше едва вчера. Препънах се в него, видях го, прокарах показалец по ръба му и духнах пръстта. Това беше началото. Един показалец, прокаран през пръстта. А сега, ето го краят.

— Онази Боби в началото беше различна — рече Гардънър.

— Да — съгласи се замислено Боби. Тя вдигна поглед и в очите ѝ се мярна дълбоко удавена искрица хумор. — Гард също беше различен.

— Аха. Ти предполагам знаеш, че влизането вътре по всяка вероятност ще ме убие... но смятам да поема риска.

— Няма да те убие — увери го Боби.

— Така ли?

— Да. Сега да се махаме оттук. Имам много неща за вършене. Тази нощ ще прекарам в бараката.

Гардънър погледна Боби изпитателно, ала тя следеше с очи спускането на моторизирания ремък със стреме на края по кабела.

— Там изработвам разни неща — поясни Боби. Гласът ѝ беше замечтан. — Заедно с още няколко души. Трябва да ги подготвя за утре.

— Те ще се присъединят към теб тази вечер — каза Гардънър. Това не беше въпрос.

— Да. Но първо трябва да ги доведе тук, да видят люка. Те... те също чакаха този ден, Гард.

— Обзалагам се, че са го чакали.

Стремето пристигна. Боби се обърна и внимателно изгледа Гардънър.

— Какво се предполага, че означава това, Гард?

— Нищо. Абсолютно нищо.

Очите им се срещнаха. Гардънър вече ясно можеше да усети стремежа ѝ да обхване съзнанието му, опитите ѝ да проникне вътре и отново почувства как тайните му познания и тайните съмнения се въртят като опасен скъпоценен камък.

Съзнателно излъчи мисълта:

(махай се от главата ми Боби не си добре дошла там)

Боби се сви като ударена — а по лицето ѝ се изписа и лек срам, сякаш Гард я бе хванал да надзърта на място, където нямаше работа.

Значи все още бе останало нещо човешко в нея. Това беше утешително.

— Доведи ги, разбира се — рече Гард. — Но когато се стигне до отварянето на това нещо, Боби, ще бъдем само ти и аз. Ние изкопахме копелдака и ние първи ще влезем в него. Съгласна ли си?

— Да — отвърна Боби. — Ние ще влезем първи. Само двамата. Никаква духовна музика, никакви паради.

— И никаква Даласка полиция.

Боби леко се усмихна.

— Точно така. — Тя му протегна стремето. — Искаш ли да се качиш пръв?

— Не, ти върви. Струва ми се, че те чака още поне смяна и половина работа.

— Вярно е — Боби стъпи върху стремето, натисна едно копче и тръгна нагоре. — Още веднъж ти благодаря, Гард.

— Моля — каза Гардънър, извил нагоре врат, за да следи издигането на Боби.

— И ще се чувстваш по-добре по отношение на всичко това...

(когато „станеш“ когато завършиш собственото си „ставане“)

Боби се издигаше все по-нагоре, докато изчезна от погледа му.

ЧЕТИРИ БАРАКАТА

1

Беше 14 август. С бързо пресмятане Гардънър установи, че е прекарал с Боби четирийсет и един дни — почти точно библейски период на объркване и неизвестност, както в „той броди из пустинята четирийсет дни и четирийсет нощи“. Струваше му се, че е минало повече време. Изглеждаше му като цял живот.

Двамата с Боби само ровичкаха из замразената пица, която Гардънър стопли за вечеря.

— Мисля, че бих пийнала една бира — заяви Боби и се запъти към хладилника. — А ти? Искаш ли, Гард?

— Без мен, благодаря.

Боби вдигна вежда, но си замълча. Извади бирата, отиде на верандата и Гардънър чу как изскърцва седалката на стария ѝ люлеещ се стол, докато тя се намества удобно на него. След малко той си наля чаша студена вода от чешмата, излезе и седна до Боби. Поседяха така както му се стори дълго време, без да говорят, просто загледани напред в жежката неподвижност на ранната вечер.

— От доста отдавна сме заедно, Боби, ти и аз — каза той.

— Да. От доста отдавна. И краят е странен.

— Това ли е то? — попита Гардънър и се извърна в стола си да погледне към Боби. — Краят?

Боби непринудено вдигна рамене. Очите ѝ отбягнаха тези на Гардънър.

— Ами, нали знаеш. Край на един период. Как ти звучи така? По-добре ли?

— Ако е „le mot juste“^[1], тогава не само е по-добре, нито дори най-добре — а е просто единствената „mot“, която има значение. Не те ли учих точно на това?

Боби се засмя.

— Да, така беше. В първия проклет курс. Луди псета са англичаните... и *преподавателите* по английски.

— Да.

— Да.

Боби отпи от бирата си и пак се загледа към Олд Дери Роуд. Няма търпение да пристигнат, предположи Гардънър. Ако двамата наистина си бяха казали всичко, каквото имаше да се казва след всичките тези години, на него почти му се прииска изобщо да не се бе поддавал на импулса да се върне тук, независимо от причините или евентуалния резултат. Такъв мизерен край на една връзка, която, докато траеше, включваше в себе си любов, секс, приятелство, загриженост и дори страх, сякаш обезсмисляше цялата история — болката, усилията.

— Винаги съм те обичала, Гард — тихо и замислено се обади Боби, без да го поглежда. Независимо как ще се обърнат нещата, помни, че още те обичам. — Сега тя действително го погледна, а лицето ѝ представляваше странна пародия под дебелия грим — сигурно това беше някакъв безнадежден ексцентрик, който по една случайност малко напомняше на Боби. — И се надявам да не забравиш, че изобщо не съм искала да се спъна в проклетото чудо. В случая свободната воля нямаше пръст, както някое или друго мъдро магаре сигурно вече е казало.

— Но ти реши да го изкопаеш — възрази Гардънър. Гласът му беше тих като нейния, ала той усети как нов страх се прокрадва в сърцето му. Този намек за свободната воля дали не беше някакво заобиколно извинение за неговото собствено предстоящо убийство?

Престани, Гард. Престани да подскачаш от сенки.

„Заровената в края на Ниста Роуд кола сянка ли е?“ върна му го веднага умът му.

Боби кротко се засмя.

— Боже мой, идеята, че решението дали да изкопаеш подобно нещо или не, може *изобщо* да бъде акт на свободна воля... не е изключено и да успееш да я пробутаеш на някое хлапе по време на дебат в гимназията, но не и на нас двамата тук, отвън на верандата, Гард. Нали не смяташ наистина, че човек *избира* дали да направи такова нещо? Мислиш ли, че хората са способни по свой избор да се

откажат от *каквото и да е* знание, щом веднъж са зърнали крайчеца му?

— Аз съм стоял на пост пред атомни електроцентрали при тази предпоставка, да — бавно изрече Гардънър.

Боби махна с ръка.

— Обществата могат да решат да не „прилагат“ някои идеи — всъщност дори и в това се съмнявам, ала заради спора да кажем, че е така, — но обикновеният човек? Не, съжалявам. Когато обикновеният човек види нещо да стърчи от земята, той трябва да го изкопае. Трябва да го изкопае, защото може да е съкровище.

— А ти не си имала и най-малкото подозрение, че може да има някакви... — „Радиоактивни замърсявания“ бяха думите, които му дойдоха наум. Не мислеше, че Боби би ги харесала. — ... последици?

Тя открито се усмихна.

— Не изпитвах абсолютно никакво подозрение.

— Но Питър не го е харесал.

— Да. Той не го хареса. Ала не корабът го уби, Гард.

Това е съвсем сигурно.

— Питър умря от естествена смърт. Той беше „стар“. Онова в гората е космически кораб от друг свят, а не кутията на Пандора или священото ябълково дърво. Аз не чух никакъв глас от небето, който да ми нареди: „От този кораб няма да ядеш, иначе ще умреш“.

Гард леко се усмихна.

— И все пак той „е“ кораб на познанието, нали?

— Да, предполагам.

Боби отново се бе загледала към пътя и очевидно не желаше да продължава дискусията.

— Кога ги чакаш да пристигнат? — попита Гардънър.

Вместо да му отговори, тя кимна по посока на пътя. По него се задаваше кадилакът на Кайл Арчинбърг, следван от стария форд на Адли Маккийн.

— Май ще вляза вътре да подремна малко — изправи се Гардънър.

— Ако желаеш да дойдеш с нас до кораба, чувствай се добре дошъл.

— С теб бих могъл. Но с тях? — той завъртя палец към идващите коли. — Те ме смятат за луд. А освен това ме мразят и в червата, задето

не могат да ми четат мислите.

— Ако аз кажа, че идваш, няма проблеми.

— Ще минете и без мен — рече Гардънър и се протегна. — Аз също не си падам по тях. Изнервят ме.

— Съжалявам.

— Недей. Просто... утре. Само ние двамата, Боби. Нали?

— Да.

— Поздрави ги от мен. И им напомни, че помагах, със или без стоманена пластинка в главата.

— Добре. Разбира се.

Но очите на Боби отново отблягнаха неговите и това хич не се хареса на Гардънър. Ама хич.

2

Той си помисли, че първо може да отидат до бараката, ала те не го направиха. Постояха малко отвън, потънали в разговор — Боби, Франк, Нют, Дик Алисън, Хейзъл и останалите — след което в стегната групичка потеглиха към гората. Небето вече започваше да става пурпурно и повечето от тях носеха прожектори.

Докато ги наблюдаваше, Гард разбра, че последният му истински миг с Боби е дошъл и си е отишъл. Сега не му оставаше нищо друго, освен да влезе в бараката и да види какво има там. И веднъж завинаги да вземе решение.

Видях едно око да наднича през плътен облак зад зелената врата...

Гардънър стана и прекоси къщата към кухнята, съвсем навреме за да ги види как се запътват към избуялата градина на Боби. Бързо ги преброи, уверявайки се, че всички са там, после тръгна към мазето. Боби държеше там резервна връзка ключове.

Той отвори вратата на мазето и за последен път се спря.

Наистина ли искаш да направиш това?

Не, не искаше. Но „смяташе“ да го направи. И тогава откри, че изпитва силно чувство на самота, което надделяваше над страха. Буквално нямаше никой друг, към когото да се обърне за помощ. Бе

прекарал в пустинята с Боби Андерсън четирийсет дни и четирийсет нощи и сега се намираше сам в пустошта. Господ да му е на помощ.

По дяволите, помисли си Гард. Както се предполагаше, че бе казал един взводен командир от Първата световна война: „Хайде, момчета, да не искате да живеете вечно?“.

Гардънър слезе по стълбите, за да вземе връзката ключове на Боби.

3

Тя беше там, висеше на един пирон и всеки ключ бе прилежно надписан. Единствената изненада беше, че ключът от бараката бе изчезнал. Той се бе намирал там, в това Гардънър беше съвсем сигурен. Кога го *видя* за последен път? Направи опит да си спомни и не успя. Боби взимаше предпазни мерки? Може би.

Той застана наред Новата и Подобрена Работилница, с избила пот по челото и по топките. Нямаше ключ. Страхотно. В такъв случай какво трябваше да направи? Да грабне брадвата на Боби и да постъпи като Джак Никълсън в „Сияние“? Можеше да си го представи. Джас, прас: „Еееееето го ГАРДЪНЪР!“. Само дето щеше да му е малко трудно да скрие пораженията, преди поклонниците да са се върнали от Разглеждането на светия люк.

Гардънър стоеше наред работилницата на Боби, усещаше как времето изтича и се чувстваше Стар и Неподобрен. Колко време „щяха“ да останат там всъщност? Нямаше как да прецени, нали? Изобщо нямаше начин.

Добре, къде хората оставят ключовете си? Да предположим, че тя действително взима само предпазни мерки, а не ги крие умишлено от теб.

Изведнъж една мисъл го порази така силно, че той наистина се плесна по челото. Не „Боби“ беше взела ключа. Нито пък някой се опитваше да го скрие от него. Ключът бе изчезнал, когато се предполагаше, че Боби се намира в болницата на Дери и се възстановява от слънчев удар. Беше почти сигурен и онова, което паметта не можеше да му даде, го получаваше по пътя на логиката.

Боби не се бе намирала в болницата на Дери, а в бараката. Дали някой от тях беше взел резервния ключ, за да се грижи за нея, докато е имала нужда от грижи? Или всичките имаха копия? Защо да си правят този труд? Напоследък никой в Хейвън не се занимаваше с кражби; те се занимаваха със „ставане“. Единствената причина да заключват бараката беше да го държат него, Гардънър, отвън. Затова може просто...

Гардънър си спомни как ги бе наблюдавал като пристигаха при един от случаите след „нещото“, което се беше случило на Боби... „нещото“, което беше много по-сериозно от топлинен удар.

Той затвори очи и видя кадилака. КАЙЛ-1. Те излизат...

... и Арчинбърг се отделя от останалите за малко. Ти си се надигнал на лакът и ги гледаш през прозореца и, доколкото това изобщо ти прави впечатление, решаваши, че се е скрил от погледите им, за да се облекчи. Но не е така. Той е заобиколил, за да вземе ключа. Няма начин, точно това е направил. Заобиколил е, за да вземе ключа.

Не беше кой знае какво, но бе достатъчно да го размърда. Той се изкачи тичешком по стълбите на мазето, запъти се към външната врата, после се върна. В банята, върху аптекката, имаше един много стар чифт очила „Фостър Грант“ — те бяха стояли непоклонимо там с тази окончателност, която е характерна за обикновените предмети само в жилищата на самотни мъже и жени (като грима, принадлежал на съпругата на Нют Берингър). Гардънър свали очилата, издуха дебелия слой прах от стъклата им, грижливо ги избърса, сви ги внимателно и ги постави в горното си джобче.

После излезе и тръгна към бараката.

4

Застана за миг пред заключената с катинар предна врата и погледна надолу по пътеката, която водеше към изкопа. Здрачът вече бе паднал достатъчно, за да превърне дърветата отвъд градината в обща сиво-синя маса, без никакви детайли. Не забеляза оттам да просветва криволичеща линия от приближаващи фенерчета.

Но могат да се появят. Могат да се появят по всяко време и да те хванат с напъхани до лактите ръце в буркана с меда.

Мисля, че ще прекарат доста временце там, в мотаене около кораба. Бяха взели големите прожектори.

Ама не можеш да бъдеш сигурен.

Да. Не можеше.

Гардънър отново премести поглед върху дъсчената врата. Можеше да забележи между дъските онази зелена светлина и ясно чуваше глух, неприятен шум като от старовремска пералня, пълна догоре с дрехи и гъста сапунена пяна.

Не... не само „една“ пералня; по-скоро напомняше за цяла редица перални, работещи не съвсем в синхрон.

Светлината пулсираше в ритъм с ниския, мляскащ звук.

Не искам да влизам там.

Имаше и миризма. Дори тя, помисли си Гардънър, съдържа слаб дъх на сапунена пяна, сладникав и леко гранясал мирис. На стар сапун. На спечен сапун.

Но това не са перални машини. Този звук е „жив“. Там вътре няма телепатични пишещи машини, нито Нови и Подоброени бойлери, а нещо „живо“ и аз не искам да влизам.

Ала щеше да го направи. В края на краищата не се ли бе върнал от смъртта, само за да погледне в бараката на Боби и да хване томичукалата, насядали върху странните им мънички пейчици? Предполагаше, че да.

Гард заобиколи бараката. Отстрани, на един ръждив пирон под стряхата, висеше ключът. Той посегна с трепереща ръка и го взе. Опита се да преглътне. Отначало не успя. Гърлото му сякаш бе подплатено с пресъхнал и нагорещен фланелен плат.

Едно питие. Само едно питие. Ще вляза в къщата просто, колкото да си сипя едно, съвсем мъничко. Тогава ще съм готов.

Хубаво. Звучеше страхотно. Но той нямаше да го направи и знаеше, че е така. С пиенето беше приключено. Както и с отлагането. Стиснал здраво ключа в овлажнялата си ръка, Гардънър тръгна обратно към вратата. Помисли си: „Не искам да влизам. Не знам дори дали ще мога. След като толкова ме е страх...“.

Престани. И с това трябва да приключиш. С фазата на томичукалата.

Той отново се огледа, почти с надежда да види как лъкатушната линия фенерчета излиза от гората или да чуе гласовете им.

Не би могъл, защото те си приказват наум.

Никакви фенерчета. Никакво движение. Никакви щурци. Никакви птичи песни. Единственият шум беше звукът на пералните, звук като от усилен и забавени удари на сърце: „слъшшш-слъшшш-слъшшш“...

Гардънър погледна пулсиращата зелена светлина, просмукваща се през цепнатините между дъските. Бръкна в горното си джобче, извади очилата и ги сложи.

От много отдавна не се бе молил, но сега го направи. Беше кратка молитва, ама все пак — молитва.

— Моля те, Господи — каза Джим Гардънър в мрачния летен здрач и пъхна ключа в катинара.

5

Очакваше взрив от музика в главата си, но не стана нищо. До този момент не бе осъзнавал, че стомахът му е свит на топка, като на човек, който очаква да бъде ударен от ток.

Облиза устни и превъртя ключа.

Тихичък звук, едва доловим сред ниското шушнене, идващо откъм бараката: ... „щрак!“...

Скобата отскочи леко от тялото на катинара. Той посегна към нея с ръка, направена сякаш от олово. Освободи я, затвори катинара и го пъхна в горния си ляв джоб, със стърчащия от него ключ. Чувстваше се като герой от сън. Сън, който не е приятен за сънуване.

Въздухът вътре трябваше да става за дишане — е, може би нямаше да е „нормален“; вероятно никъде в Хейвън въздухът вече не беше „нормален“. Но поне почти същия като въздуха отвън, помисли си Гард, защото по цялата барака имаше безброй пролуки. Ако съществуваше такова нещо като чиста биосфера на томичукалата, тя нямаше да е тук. Поне така *смяташе*.

Все пак щеше да поеме колкото бе възможно по-малко рискове. Вдиша дълбоко въздух, задържа го и реши да си брой крачките: „Три. Влизаш вътре на не повече от три крачки. Просто за всеки случай. Оглеждаш се хубаво и излизаш. Много бързо“.

Надяваш се.

Да, надявам се.

Хвърли един последен поглед към пътеката, не видя нищо, обърна се пак към бараката и отвори вратата.

Зеленият блясък, ярък дори през слънчевите очила, го обля като фалшива слънчева светлина.

6

В първия миг не можеше да види абсолютно нищо. Светлината беше прекалено ярка. Знаеше, че е била и по-ярка при други случаи, но никога преди не се бе намирал толкова близо. Близо ли? Та той беше „вътре“ в нея. Някой, застанал на самия праг на отворената врата, едва ли би успял да го види въобще.

Гард присви очи срещу ослепителното зелено и опипом направи крачка напред... после втора... и трета. Ръцете му бяха протегнати като на проучващ пътя си слепец. Какъвто и беше, дявол да го вземе, имаше дори и тъмни очила, които го доказваха.

Шумът стана по-силен. „Слъшшш-слъшшш-слъшшш...“ от лявата му страна. Гардънър се обърна натам, но не пристъпи. Страхуваше се да продължи, страхуваше се от онова, което можеше да докосне.

Очите му вече започваха да се нагаждат. Забеляза тъмни сенки сред зеления блясък. Пейка... и по нея нямаше никакви томичукала. Тя просто бе избутана към стената, да не пречи на пътя. И...

Боже Господи, това „е“ пералня! Наистина!

Действително беше пералня, от едновременните модели, с ролки за изстискване отгоре, но не тя издаваше странния звук. И пералнята бе избутана към стената. Определено се намираше в процес на подобряване — някой работеше по нея в най-добрите традиции на томичукалата, ала в момента не бе включена.

До нея имаше прахосмукачка „Електролукс“... от старите, които се движеха на колелца прилепени към земята като механични дакели. Електрически трион, сложен на колела. Купища детектори за дим от магазина за електроника „Радио Шак“, повечето още неизвадени от кутиите. Няколко варела от керосин, също на колела, с прикрепени към тях маркучи и някакви неща, подобни на ръце...

Ръце, разбира се, че са ръце, това са роботи, проклети роботи в процес на създаване и никой от тях не прилича особено на гълъба на мира, нали, Гард? Пък и...

Слъшшшш-слъшшшш-слъшшшш.

По-нататък, вляво. Източникът на блясъка беше там.

Гард се чу как издаде странен, болезнен звук. Дъхът, който бе задържал досега, му се изплъзна неудържимо като въздух от спукан балон. И почти по същия начин го напусна силата на краката му. Той се пресегна слепешком, ръката му намери пейката и тялото му просто се изсипа върху нея. Не беше способен да откъсне поглед от задния ляв край на бараката, където Ев Хилман, Ан Андерсън и доброто старо гонче на Боби бяха окачени по някакъв начин на подпори в две стари галванизирани стоманени душови кабинни с махнати врати. Те висяха там като парчета телешко на куките за месо. Но бяха живи, видя Гард... някак си, по някакъв начин, бяха все още живи.

Дебел черен шнур, който приличаше на жица за ток с високо напрежение или на много голям коаксиален кабел, излизаше от средата на челото на Ан Андерсън. Подобен кабел бе свързан и с дясното око на стареца. А цялата горна част от черепа на кучето беше махната и десетина по-малки шнура стърчаха от изложения на показ и пулсиращ мозък на Питър.

Очите на Питър, без никакви пердета, се обърнаха към Гард. И гончето изскимтя.

Господи... о Господи... о Боже Господи.

Опита се да стане от пейката. Не успя.

Части от черепите на Ан и стареца също бяха махнати, забеляза той. Вратите бяха откъртени от душовите клетки, ала те въпреки това бяха пълни с някаква бистра течност — съхранявана вероятно по същия начин, както мъничкото слънце в бойлера на Боби, предположи Гардънър. Ако се опиташе да влезе в някоя от тези клетки, щеше да усети пружиниращо отхвърляне.

Искаш да влезеш ли? Аз искам само да изляза!

И съзнанието му се върна към предишния си библейски цитат:

Господи... мили Боже... о Боже Господи погледни ги само...

Не искам да ги гледам.

Да. Но не можеше да откъсне поглед от тях.

Течността беше бистра, с изумрудено зелен цвят. Тя се движеше... и издаваше онзи нисък, плътен пенест шум. Въпреки бистрия си вид, помисли Гардънър, тази течност всъщност трябва да е много гъста, може би с плътността на препарат за миене на чинии.

Как могат да дишат там вътре? Как е възможно да са живи? А може би не са, вероятно просто движението на течността го кара да мисли, че са. Сигурно е само илюзия, моля те, Господи, нека да е само илюзия.

Питър... ти го чу да скимти...

Не съм. Част от илюзията. Това е всичко. Той виси на кука в клетка от душ, пълна с извънземен еквивалент на препарата за миене на чинии „Радост“, не би могъл да скимти при това положение, щяха да се вдигнат мехури, а ти просто си съчиняваш. Точно такъв е случаят, само едно малко посещение на крал Свободно съчинение.

Ала не си съчиняваше и го знаеше. Както знаеше и че не е чул изскимтяването на Питър с ушите си.

Този болезнен, безпомощен звук на изскимтяване бе дошъл от същото място, откъдето идваше и музиката: от собствения му мозък.

Ан Андерсън отвори очи.

„Измъкни ме оттук!“ изпищя тя. „Измъкни ме оттук, ще я оставя на мира, но не чувствам нищо, освен когато те ми причиняват болка причиняват ми болка причиняват ми боооолка...“

Гардънър отново се опита да стане. Съвсем слабо съзнаваше, че издава някакъв звук. Просто един древен звук. Звукът, който издаваше, вероятно приличаше много на звука, издаван от прегазена на шосето катерица, помисли си той.

Зелената, движеща се течност придаваше на лицето на Сестричката призрачен и мъртвешки вид. Синьото на очите ѝ бе обезцветено. Езикът ѝ плуваше като някакво месесто подводно растение. Пръстите ѝ, набръчкани и морави, се полюляваха.

„Не чувствам нищо, освен когато те ми причиняват боооолка!“ виеше Ан и той не можеше да заглуши гласа ѝ, не можеше да си запуши ушите, защото този глас идваше от вътрешността на главата му.

Слъишии-слъишии-слъишии.

Медни тръбички се включваха в горните части на душовите клетки и ги караха да приличат на смахната комбинация от камерите за

изкуствена летаргия на Бък Роджърс и казаните за варене на контрабанден алкохол на Л'ил Абнер.

Козината на Питър бе опадала на петна. Задницата му сякаш се бе свила сама към корема. Краката му помръдваха в течността с дълги мързеливи помахвания, като че ли се опитваше да избяга насън.

Когато ми причиняват боооолка!

Старецът отвори единственото си око.

Момчето.

Тази мисъл беше абсолютно ясна, не можеше да бъде поставена под съмнение. Гардънър се улови, че реагира.

Какво момче?

Отговорът дойде мигновено, сепващ за миг и неоспорим.

Дейвид. Дейвид Браун.

Единственото око го гледаше втренчено, ненакърнен сапфир, оцветен в изумрудено.

Спаси момчето.

Момчето. Дейвид. Дейвид Браун. И то ли беше част от всичко това по някакъв начин? Момчето, което бяха търсили толкова много изтощителни горещи дни. Разбира се. Може би не пряко, но беше част.

„Къде е то?“ изпрати Гардънър мислен въпрос към стареца, който се носеше сред бледозеления си разтвор.

Слъшши-слъшши-слъшши.

Алтаир-4, отвърна накрая старецът. Дейвид е на Алтаир-4. Спаси го... и после ни убий. Тук е... зле. Истински зле. Не може да се умре. Опитвах. Всички опитвахме. Дори

(кучкакучка)

тя. Това е ад. Използвай трансформатора, за да спасиш Дейвид. После издърпай щепселите. Срежи кабелите. Запали бараката. Чуваш ли?

За трети път Гардънър направи опит да стане и безпомощно падна обратно върху пейката. Забеляза, че по целия под има пръснати дебели електрически кабели и това някак смътно му припомни за състава, който го бе качил на път за насам, когато се връщаше от Ню Хампшир. Първо се озадачи, ала после схвана връзката. Подът приличаше на концертен подиум точно преди излизането на някоя рок група. Или пък на голямо телевизионно студио. Кабелите пропълзяваха в голям сандък, пълен с разпределителни кутии и няколко

видеомагнетофона. Всичко беше навързано. Той потърси с поглед токоизправител, не видя, а после си помисли: „Разбира се, че няма да има, идиот. Батериите «са» с постоянен ток.“

Магнетофоните бяха включени в смесица от домашни компютри — Атарис, Епъл II и III, TRS-80, Комодор. На единствения осветен екран мигаше думата

ПРОГРАМА?

Зад видеоизменените компютри имаше още разпределителни табла — направо стотици. Всичко това издаваше ниско, сънливо жужене — звук, който той свързваше с

(използвай трансформатора)

голямо електрическо съоръжение.

От сандъка и от хаотично разположените около него компютри струеше светлина на зелени вълни — не, тя не бе постоянна. Беше циклична. Пулсирането на светлината и връзката с пенестия шум, идващ от душовите кабинки, беше съвсем явна.

„Това е центърът“, помисли си Гард с безсилно слабо вълнение. „Връзката с кораба. Те идват в бараката, за да го използват. То е трансформатор и те черпят силата си оттук.“

Използвай трансформатора, за да спасиш Дейвид.

Със същия успех можеш да ме накараш да подкарам военен самолет. Помоли ме за нещо по-лесно, татенце. Ако можех да го върна оттам, където е, с декламиране на Марк Твен — или дори, По — бих направил опит. Ала с това чудо? То изглежда като склад за електронни материали след експлозия.

Но... момчето?

На колко години беше? Четири? Пет?

И къде, за бога, го бяха сложили? Небето беше буквално границата.

Спаси момчето... използвай трансформатора.

Естествено, дори нямаше време да погледне по-внимателно тази проклета бъркотия. Другите щяха скоро да се върнат. И все пак Гардънър се вторачи в единствения осветен монитор с настойчивостта на хипнотизатор.

ПРОГРАМА?

„Какво ще стане, ако напиша на клавиатурата «Алтаир-4»?“
зачуди се той и видя, че „нямаше“ клавиатура; в същия миг буквите на
екрана се промениха.

АЛТАИР-4

пишеше там сега.

„Не!“ изкрещя мозъкът му, изпълнен с вина на натрапник. „Не, за
Бога, не!“ Буквите се смениха.

НЕ ЗА БОГА НЕ

Изпотен, Гардънър помисли: „Отказ! Отказ!“.

ОТКАЗ ОТКАЗ

Тези букви замигаха настойчиво... а Гардънър ги гледаше,
ужасен. После:

ПРОГРАМА?

Той положи усилия да скрие мислите си и пак опита да се
изправи на крака. Този път успя. От трансформатора излизаха още
кабели. Те бяха по-тънки. Бяха... той ги преброи. Да. Осем. И
завършваха със слушалки.

Слушалки. Фриман Мос. Дресьорът, повел механичните си
слонове. Тук имаше повече слушалки. По някакъв налудничав начин,
те му напомниха за гимназиален езиков кабинет.

Дали не учат чужд език тук?

Да. Не. Те се учат да „стават“. Машината им преподава. Но къде са батериите? Не виждам никакви? Би трябвало да има поне десет, двайсет големи стари делкоса, свързани с това нещо. Би трябвало...

Замръзнал, той отново вдигна поглед към душовите кабинни.

Изглежда коаксиалните кабели, излизащи от челото на жената, от окото на мъжа. Видя краката на Питър да се движат на големи, сънени крачки и се запита как точно се бяха озовали онези кучешки косми по роклята на Боби — дали е правела на Питър нещо равносилно на извънземна смяна на маслото? Или може би просто е била завладяна от обикновени човешки чувства? Любов? Разкажание? Вина? Дали не е прегърнала кучето си, преди отново да напълни кабината с течност?

Те бяха батериите. Органични делкос, при това Винаги готови, можеше да се каже. И ги изсмукваха до край. Изсмукваха ги като вампири.

През страха, объркването и отвращението започна да пълзи ново чувство. То беше ярост и Гардънър го посрещна с отворени обятия.

Те ми причиняват боооолка... причиняват боооолка... причиняват боооо...

Гласът ѝ рязко пресекна. Глухото жужене на трансформатора промени тона си — стана още по-тихо. Светлината от сандъка поизбледня малко. Той реши, че Ан е изпаднала в безсъзнание, с което е намалила мощността на машината с х броя... какво? Волта? Дина? Ома? Кой, по дяволите, можеше да каже?

Прекрати това, синко. Спаси внучето ми и го прекрати.

За миг гласът на стареца изпълни главата му, съвсем ясен и съвсем разбираем. После изчезна. Окото на възрастния човек се затвори.

Зелената светлина от машината избледня още повече.

„Те се събудиха, когато влязох“, помисли трескаво Гардънър. Гневът още тътнеше и се въртеше из мозъка му. Той изплю един зъб, почти без да съзнава какво прави. „Дори Питър се посъбуди малко. Сега се върнаха към състоянието, в което са се намирали... преди. Сън?“ Не. Не беше сън. Нещо друго. Органично замразяване.

„Сънуват ли батериите електрически овце?“ помисли си Гардънър и нервно се изсмя.

Той отстъпи назад — от трансформатора,
(*какво точно трансформира как защо*)

от душовите клетки, от кабелите. Очите му се обърнаха към купищата приспособления, струпани край отсрещната стена. Върху ролковата изстисквачка имаше монтирано нещо, нещо, наподобяващо извитите телевизионни антени, които понякога човек вижда по задните капаци на големите лимузини. Зад пералнята и вляво от нея се намираше старомодна крачна шевна машина, с прикрепена към страничното ѝ колело стъклена фуния. Варели от керосин с маркучи и стоманени ръце... към една от тях бе прикрепен касапски нож, видя той.

Господи, какво е всичко това? И за какво?

Един глас прошепна: „Може би за защита, Гард. В случай че Даласката полиция цъфне по-рано от предвиденото. Това е Армията от разпродажби на томичукалата — стари перални с клетъчни антени, прахосмукачки «Електролукс», електрически триони на колела. Викай им както искаш, драги“.

Гардънър усети, че здравият му разум започва да се руши. Питър неизменно привличаше погледа му, Питър, с махната по-голяма част от черепа, Питър, със забодени в каквото бе останало от главата му жици. Мозъкът му изглеждаше като полусуrowо телешко печено, със затыкнати в него няколко сонди за измерване на температурата.

Питър, с тичащи насън крака през тази течност, сякаш се опитваше да избяга.

„Боби“, с ярост и отчаяние си помисли той, „как можа да постъпиш така с Питър? Господи!“ Хората бяха нещо лошо, ужасно — но някак си Питър му действаше още по-зле. Питър, размахал безпомощно крака, като че ли се опитва да избяга в съня си.

Батерии. Живи батерии.

Той се блъсна заднешком в нещо. Прозвуча глух метален тътен. Гардънър се обърна и видя още една клетка от душ, с разцъфнали по краищата петънца ръжда и без предна врата. На гърба бяха пробити дупки. През тях се показваха жици, които сега вяло висяха надолу и завършваха с голяма запушалка.

„За теб, Гард!“, изкрещя съзнанието му. „Тази запушалка е за теб, както обещава бирената реклама! Ще ти отворят задната част на черепа, може да ти прекъснат двигателните центрове, за да не мърдаш

и после ще ровят — ще ровят за мястото, откъдето получават своята енергия. Тази запушалка е за теб, завинаги твоя... всички са готови и чакат! Еха! Чиста работа!“

Той сграбчи мислите си, които се събираха в почти истерична спирала и ги вкара под контрол. „Не е“ за него; поне, първоначално не е била за него. Тази клетка вече беше използвана. От нея се носеше онази миризма, сладникава и сапунена. Ивици изсъхнала тиня по вътрешните стени — последните следи от онази гъста течност. „Прилича на спермата на Магьосника от Оз“, помисли си Гард.

Да не искаш да кажеш, че Боби е напъхала сестра си да плува в голям резервоар за сперма?

Отново нервно се изсмя. Притисна длан към устата си и натисна здраво, за да заглуши звука.

Погледна надолу и видя чифт светлокафяви обувки, пъхнати зад душовата клетка. Гардънър вдигна едната и видя по нея петна от засъхнала кръв.

На Боби са. Единственият ѝ чифт прилични обувки. Обувките ѝ „за излизане“. Беше с тях, когато тръгна за погребението в оня ден.

По другата обувка също имаше кръв.

Гард погледна зад душовата кабина и видя останалите дрехи, с които Боби бе облечена тогава.

Кръвта, цялата тази кръв.

Не му се искаше да докосва блузата, но издутината под нея беше прекалено красноречива. Той хвана с два пръста колкото можеше по-малка част от нея, дръпна я и откри приличната, с цвят на въглен пола на Боби.

Под полата имаше револвер. Това беше най-големият и най-странно изглеждащ револвер, който Гардънър някога бе виждал, като се изключат снимките в една книга. След миг колебание той го вдигна и завъртя барабана. Вътре все още имаше четири куршума. Два липсваха. Гардънър беше готов да се обзаложи, че единият от тях е отишъл в Боби.

Затвори барабана в нормалното му положение и затъкна револвера в колана си. Веднага един глас в главата му се обади: „Простреля жена си... хубава си я свършил, а?“

Нямаше значение. Револверът можеше да потрива.

Когато видят, че е изчезнал, ще дойдат да го търсят при теб, Гард. Мисля, че вече си стигнал до този извод.

Не, поне за това смяташе, че не е нужно да се тревожи. Те биха забелязали променените думи на компютърния екран, ала тези дрехи не бяха докосвани, откакто Боби ги бе свалила (или откакто ги бяха свалили от нея, което беше по-вероятното).

„Сигурно ще бъдат твърде екзалтирани като се върнат тук, за да се занимават с домакинстване“, помисли си той. „Дяволски удобно е, че няма мухи.“

Гардънър отново пипна револвера. Този път гласът в главата му си замълча. Може би беше решил, че тук няма жени, за които да се безпокои.

Ако ти се наложи да застреляш Боби, дали ще имаш сили да го направиш?

Това бе въпрос, на който не можеше да си отговори.

Слъшшш-слъшшш-слъшшш.

От колко време вече ги нямаше Боби и придружителите ѝ? Не знаеше, нямаше никаква представа. Тук времето беше без значение; старецът бе прав. Това беше ад. Дали Питър още се радваше на странните ласки на господарката си, когато тя идваше тук?

Стомахът му бе на път да се разбунтува.

Трябваше да излезе... да излезе веднага. Чувстваше се като същество в приказка, жената на Синята брада в тайната стаичка, Джек, ровещ в планината от злато на великана. Чувстваше се узрял за разкрития. Но държеше вкоравените, окървавени дрехи пред себе, си като че ли бе замръзнал. Не като че ли; той „беше“ замръзнал.

Къде е Боби?

Получи слънчев удар.

Дяволски странен слънчев удар, напоил блузата ѝ с кръв. Гардънър бе запазил нездравия си, патологичен интерес към оръжията и пораженията, които те можеха да нанесат на човешкото тяло. Ако тя е била простреляна с големия стар револвер, затъкнат сега в колана му, той предполагаше, че нямаше право да е жива — дори бързо да е била закарана в болница със специализирано отделение за спешно лекуване на огнестрелни рани, по всяка вероятност щеше да е умряла.

Те ме докараха тук, когато бях надупчена и томичукалата много учено ме оправиха.

Не е за него. Старата клетка от душ не е за него. Гардънър имаше някакво усещане, че той ще бъде махнат от пътя по-окончателно. Душовата кабина е била за Боби.

Те са я довели тук и... какво?

Ами, свързали са я към батериите си, разбира се. Не към Ан, тя още не се е намирала тук тогава. Но към Питър... и Хилман.

Той пусна блузата... после си наложи пак да я вдигне и да я постави обратно върху полата. Не знаеше каква част от реалния свят забелязват, когато влязат тук (неголяма, предполагаше), но не искаше да поема никакви излишни рискове.

Погледна дупките в гърба на кабината и висящите кабели, със стоманената запушалка накрая.

Зелената светлина отново бе започнала да пулсира по-ярко и по-бързо. Гардънър се обърна. Очите на Ан пак бяха отворени. Късата ѝ коса плуваше около главата ѝ. Все още можеше да види онази несекваща омраза в очите ѝ, сега смесена с ужас и нарастващо удивление.

Този път имаше мехурчета.

Те излитаха от устата ѝ в къси, плътни поточета.

Мисъл/звук експлодира в главата му.

Тя пищеше.

Гардънър побягна.

7

Истинският ужас е най-изтощителната във физическо отношение емоция. Той изсмуква соковете на жлезите с вътрешна секреция, напompва кръвния поток с органични вещества, които стягат мускулите, кара сърцето да препуска, уморява мозъка. Джим Гардънър с олюляване се отдалечи от бараката на Боби, с омекнали крака, ококорени очи, глупаво отворена уста (езикът висеше в единия ѝ край като нещо мъртво), пълни и пламнали черва и свит на топка стомах.

Беше му трудно да мисли за нещо друго, освен за ярките, силни образи, които светваха и изгасваха в съзнанието му, подобно на неоновото осветление в бар: онези тела, окачени на куки, набодени като буболечки на карфици от жестоки, скучаещи деца; непрестанно

мърдащите крака на Питър; окървавената блуза, с дупката от куршум в нея; запушалките; старовремската пералня с клетъчната антена отгоре. И най-натрапчив от всички бе споменът за онези къси, плътни поточета от мехурчета, които изскачаха от устата на Ан Андерсън, докато тя пицеше вътре в главата му.

Гард влезе в къщата, втурна се в банята и коленичи пред тоалетната чиния, само за да открие, че не може да повърне. Не „искаше“ да повърне. Представи си червясал хотдог, мухлясала пица, розова лимонада с плуващи в нея сплъстени косми; накрая пхна два пръста в гърлото си. Най-после усети, че постига някакъв задавен спазъм, ала нищо повече. Не можеше да повърне. Просто не можеше.

Ако не успея, ще полудея.

Хубаво, полудявай тогава. Но първо си изпълни задълженията. Дръж се поне дотолкова. И, само между другото, Гард, все още ли имаш някакви въпроси за това, какво трябва да направиш?

Не, вече нямаше въпроси. Непрестанно движещите се крака на Питър го бяха убедили напълно. И поточетата мехурчета го бяха убедили. Сега се чудеше как е могъл да се колебае толкова дълго, изправен пред една толкова очевидно безмилостна сила, толкова очевидно зла.

„Защото си бил луд“, отговори си сам Гардънър и кимна. Точно така. Не му бяха нужни никакви други обяснения. Бил е луд — и то не само през последния месец. Вече беше късно да се пробужда, о, да, много късно, но по-добре късно, отколкото никога.

Шумът. Слъшшш-слъшшш-слъшшш.

Миризмата. Сладникава и все пак с дъх на месо. Миризма, която умът му настойчиво продължаваше да свързва с недопечено телешко, бавно разлагащо се в мляко.

Стомахът му се обърна. В гърлото му се надигна изгарящо, киселинно оригване. Гардънър простена.

Идеята — онзи проблясък — се върна и той се вкопчи в него. Може пък да е възможно или да прекъсне всичко това... или поне да го спре за много дълго време. Просто може.

Трябва да оставиш света да върви по дяволите, както той си знае, Гард, независимо дали остават две минути до полунощ или не.

Отново се сети за Тед Енергетика, помисли и за откачените военни организации, които си продаваха едни на други все по-сложни

оръжия и онази гневна, онемяла от яд, обладана от ярост частица от съзнанието му за последен път се опита да заглуши гласа на здравия разум.

„Млъкни“, заповяда ѝ Гардънър.

Той отиде в спалнята за гости и измъкна ризата от панталона си. Погледна през прозореца и сега наистина видя проблясващи светлинки, които излизаха от гората. Беше станало тъмно. Те се връщаха. Щяха да отидат в бараката и вероятно да проведат малък сеанс. Съвещание на умове около душовите кабинки. Приятелско събиране сред уютния зелен блясък на насилени мозъци.

„Приятно прекарване“, пожела им Гардънър. Той пхна 45-калибровия револвер под матрака и си разкопча колана. „Може да ви е за последен път, така че...“

Погледна надолу към ризата си. От горното ѝ джобче се подаваше някаква метална дъга. Катинарът, разбира се. Катинарът от вратата на бараката.

8

За миг, който му се видя много по-дълъг, отколкото вероятно беше в действителност, Гардънър не бе способен изобщо да помръдне. Нереалното чувство, че изпитва ужаса на герой от приказка, отново се прокрадна в умореното му сърце. Той се превърна в ужасен наблюдател, зяпнал неотклонното приближаване на светлинките по пътеката. Скоро щяха да стигнат до избуялата градина. Щяха да я прекосят. Да минат през предния двор. Да се приближат до бараката. Щяха да видят, че катинарът липсва. Тогава щяха да влязат в къщата и или щяха да убият Джим Гардънър, или щяха да изпратят разчленените му атоми на Алтаир-4, каквото и да бе това.

Първата му ясна мисъл беше чиста паника, разкрещяла се с всички сили: „Бягай! Махай се оттук!“.

Втората му мисъл бе разтреперано връщане на разума. „Контролирай мислите си. Дори никога преди да не си го правил, направи го сега.“

Той стоеше с измъкната риза, разкопчан колан и смъкнат цип, дънките висяха на хълбоците му, а очите му не можеха да се откъснат

от катинара в горното му джобче.

*Веднага отивай там и слагай катинара на мястото му.
ВЕДНАГА!*

Не... няма време... Господи, няма никакво време. Те влизат в градината.

Може и да има. Може да се окаже достатъчно, ако престанеш да играеш джобен бiliarд и се размърдаш!

С последно усилие на волята Гардънър преодоля обхваналата го парализа, измъкна катинара с още стърчащия от долната му част ключ и хукна, като вдигаше в движение ципа на панталона си. Излезе от задната врата, спря само за миг, докато последните две светлини от фенерчетата потънаха в градината и изчезнаха, след което се втурна към бараката.

Слабо, смътно, можеше да долови гласовете им в главата си — пълни с благоговение, удивление, ликуване.

Той ги изпъди оттам.

От откренатата врата на бараката се процеждаше зелена светлина.

„Боже мой, Гард, как може да си толкова глупав?“ възмути се изтерзаният му мозък, но той знаеше как. Не беше трудно да забравиш за такива земни неща, като заключването на врати, когато си видял двама души окачени на куки, с излизащи от главите им коаксиални кабели.

Вече можеше да чуе приближаването им през градината — можеше да чуе шумоленето на безполезните гигантски стъбла царевица.

Щом посегна към халките с катинара в ръка, си спомни, че го бе затворил, преди да го пусне в джоба си. При тази мисъл ръката му трепна и Гард изпусна проклетия предмет. Той тупна на земята. Огледа се за него и отначало изобщо не успя да го види.

Не... ето го къде е, точно върху тясната ивица пулсираща зелена светлина. Катинарът беше там, да, но ключът вече не бе пъхнат в него. Беше изпаднал при удара в земята.

„Господи, о, Господи, Господи“, хленчеше съзнанието му. Сега цялото му тяло бе покрито с избила пот. Косата му влизаше в очите. Помисли си, че сигурно мирише като разлагаща се маймуна.

Шумът от раздвижени царевични стъбла и търкащи се листа ставаше по-силен. Някой тихо се засмя — звукът прозвуча шокиращо близо. След секунди щяха да излязат от градината — можеше да усети как тези секунди минават край него, като надути бизнесмени с големи кореми и дипломатически куфарчета. Гардънър падна на колене, сграбчи катинара и започна да шари с ръка из пръстта в търсене на ключа.

„Ах ти, копеле такова, къде си? Къде си, копеле мръсно? Ах, «копеле»! Къде «си»?“

Съзнаваше, че дори сега, макар и изпаднал в паника, държеше спусната преградата около мислите си. Дали вършеше работа? Не знаеше. Пък и ако не намереше ключа, това нямаше да има значение, нали?

„Ах ти, копеле, къде си?“

Видя слабо сребърно проблясване извън района, в който прокарваше ръката си — ключът бе отскочил много по-далече, отколкото той предполагаше. Това, че го видя, си беше чиста случайност... като препъването на Боби в онова малко парченце стърчащ от земята метал преди два месеца.

Гардънър го грабна и скочи на крака. Краят на къщата щеше да го скрива от погледите им само още миг, и това беше цялото време, с което разполагаше. Една нова грешка — колкото и да е малка — щеше да го довърши, а не бе изключено да не успее дори и в случай че безукорно изпълни елементарната операция заключване на врата с катинар.

„Съдбата на света сега може да зависи от това, дали един човек ще може да заключи вратата на бараката от първия път“, смаяно му мина през ума. „Съвременният живот е «толкова» предизвикателен.“

За момент му се стори, че няма да успее дори да вкара ключа в ключалката. Ръчкаше около отвора без да може да го улучи, катинарът бе затворник в треперещата му ръка. После, когато реши, че наистина всичко е свършено, ключът попадна, където трябва. Гард го завъртя. Катинарът се отвори. Гардънър бутна вратата, прекара скобата през халките и щракна катинара. Измъкна ключа и го стисна в изпотената си ръка. Плъзна се край ъгъла на бараката като смазочно масло. Точно в мига, в който го направи, мъжете и жените ходили до кораба, се появиха в предния двор, движейки се в плътна редица.

Гардънър се протегна нагоре да закачи ключа на гвоздея, където го бе намерил. За един кошмарен миг си помисли, че отново ще го изпусне и ще трябва да го търси пипнешком из високите бурени около стената на бараката. Когато ключът се плъзна върху гвоздея, Гард разтреперано въздъхна от облекчение.

Част от него искаше да не помръдва, просто да замръзне там. После реши, че е по-добре да не поема този риск. В края на краищата не можеше да бъде „сигурен“, че Боби носи своя ключ.

Той продължи да се промъква край стената на бараката. Кокалчето на левия му крак се удари в останките от стара брана, зарязана да ръждясва сред бурените и трябваше да стисне зъби, за да не извика от болка. Прескочи браната и се промъкна покрай следващия ъгъл. Сега беше зад бараката.

Онзи пенест звук се чуваше подлудяващо силно тук отзад.

„Аз съм точно зад онези проклети душеве“, помисли си той. „Те плуват на сантиметри от мен... буквално на сантиметри.“

Шумолене сред бурените. Кратък метален звук. Гардънър изпита спонтанно желание да се смее и цвили. Те „не носеха“ ключа на Боби. Току-що някой бе заобиколил ъгъла на бараката, за да вземе ключа, който Гард окачи секунди преди това... вероятно самата Боби.

Още е топъл от ръката ми, Боби, забеляза ли?

Той стоеше зад бараката, притиснат към грубото дърво, с леко разперени ръце и прилепени към дъските длани.

„Забеляза ли? И дали ме чуваш? Дали някой от вас ме чува? Дали някой — Алисън, Арчинбърг или Берингър — няма изведнъж да покаже глава иззад ъгъла и да извика: «Спукано гърне, Гард, „видяхме“ те? Дали защитата му още действа?»“

Гардънър стоеше там и чакаше да го заловят.

Те не го направиха. В обикновена лятна вечер вероятно не би могъл да чуе металическото издрънчаване при отключването на вратата — то щеше да е замаскирано от шумното свирене на щурците. Но сега нямаше щурци. Той чу отключването, чу изскърцването на пантите при отварянето на вратата, чу повторното им изскърцване, когато вратата се затвори. Те бяха вътре.

Почти веднага пулсиращата светлина, просмукваща се през цепнатините, започна да ускорява ритъма си и стана по-ярка, а в мозъка му се заби агонизиращ писък:

Боли! Бооооо...

Гардънър се отдалечи от бараката и се върна в къщата.

9

Дълго лежа буден в очакване да излязат отново и да разбере дали е бил разкрит.

„Добре, мога да направя опит да спра «ставането»“, мислеше си той. „Но от него няма да има полза, ако не успея действително да вляза в кораба. Мога ли да го направя?“

Не знаеше. Боби изглежда не се безпокоеше изобщо, ала Боби и другите сега бяха различни. О, той самият също „ставаше“; изпадащите зъби го доказваха, способността да чува мисли — също. Бе успял да промени думите върху екрана на компютъра само с мисълта си. Но нямаше смисъл да се залъгва: беше много далеч от съперничество с тях. Ако Боби оцелее след влизането в кораба, а старият ѝ приятел Гард паднеше мъртъв, дали някой от тях, дори самата Боби, щеше да пролее поне една сълза? Смяташе, че не.

Може би всички те точно това искат. Включително и Боби. Да влезеш в кораба и просто да се стовариш с експлодирал в едно мощно хармонично радиоизлъчване мозък. Това би спестило на Боби моралното неудобство сама да се погрижи за теб, например. Убийство без сълзи.

Той вече не се съмняваше, че възнамеряват да се отърват от него. Ала си мислеше, че може би онази Боби — старата Боби — ще го остави жив достатъчно дълго, за да види вътрешността на странното нещо, по изкопаването на което бяха работили толкова дълго. Така поне му се „струваше“ редно. Пък и в края на краищата, нямаше значение. Ако това, което замисляше Боби, бе убийство, вече не съществуваше за него истинска защита, нали? Той „трябваше“ да влезе в кораба. Иначе идеята му, макар и несъмнено налудничава, нямаше абсолютно никакъв шанс да проработи.

Трябва да опиташ, Гард.

Бе възнамерявал да опита веднага, щом влезеха вътре, а това вероятно щеше да стане утре сутрин. Сега си мислеше, че може би ще се наложи да попритисне още малко късмета си. Ако действаше

буквално според — както предполагаше, че трябва да го нарече — своя „първоначален план“, нямаше да има никаква възможност да направи нещо за онова момченце. Детето трябваше да бъде на първо място.

Гард, то по всяка вероятност и без това е мъртво.

Може би. Но старецът не смяташе така; старецът мислеше, че все още има момченце за спасяване.

Едно дете няма значение... в сравнение с всичко това. И ти го знаеш — Хейвън е като огромен ядрен реактор, който е готов да гръмне. Противоаварийната му обвивка се топи. Да използваме готовия израз.

Логично беше, но това бе логика на крупие. В същността си, логика на убиец. Логиката на Тед Енергетика. Ако искаше да играе по тези правила, защо изобщо да се вълнува?

Или детето има значение, или всичко е без значение.

А по този начин можеше да успее дори да спаси Боби. Не смяташе, че е възможно; Боби бе отишла твърде далеч, за да бъде спасена. Но би могъл да опита.

Битката е неравна, Гард, старче.

Естествено. Часовникът показва една минута до полунощ... сега остава да броим секундите.

С тази мисъл Гардънър потъна в мрака на съня. Последваха кошмари, в които той плуваше сред бистра зелена вода, прикачен към дебели коаксиални кабели. Мъчеше се да извика, ала не можеше, защото кабелите излизаха от устата му.

[1] Точната дума (фр.). — Б.пр. ↑

ПЕТ СЕНЗАЦИЯТА

1

Погребан в предекорираните ковчези на таверната „Баунти“, надигащ халба бира „Хайнекен“ и подложен на присмех от Дейвид Брайт, който бе потънал във вулгарните дебери на хумора — стигнал дотам да сравни Джон Лиандро с приятелчето на Супермен Джими Олсън — Лиандро бе започнал да се колебае. Нямаше смисъл да се залъгва. „Действително“ се колебаеше. Но прозорливите хора винаги е трябвало да понасят стрелите на присмеха, а не малко от тях са били изгаряни, разпъвани или изкуствено удължавани с десетина-петнайсет сантиметра върху дибите за изтезания на Инквизицията, заради прозренията си. Това, че Дейвид Брайт го бе попитал над бирите им в „Баунти“, дали специалният му ръчен часовник е в пълна изправност, едва ли бе най-лошото, което можеше да му се случи.

Ама, ох, дявол да го вземе, как болеше!

Джон Лиандро реши, че Дейвид Брайт и всички останали, с които Брайт бе споделил Лудите идеи на Джони, че Нещо Голямо Става в Хейвън, ще останат накрая със замръзнали усмивки. Защото нещо голямо ставаше там *наистина*. Той го чувстваше с всяка фибра на тялото си. Имаше дни — когато вятърът духаше откъм югоизток, — в които му се струваше, че почти може да го „подуши“.

Отпуската му беше започнала предишния петък. Той се бе надявал да отиде в Хейвън още същия ден. Но Лиандро живееше заедно с овдовялата си майка и тя *толкова* била разчитала на него да я закара до Нова Скотия да се види със сестра си, ама ако Джон имал ангажменти, е, тя разбирала. В края на краищата била стара и сигурно вече не ставала за нищо, освен да му приготвя яденето и да му пере бельото, всичко било наред, ти върви, Джони, върви, отивай да не изпуснеш своята *сензация*, а аз просто ще се обадя на Меган по телефона, може би след седмица или две братовчед ти Алфи ще успее

да я докара нея тук да ме види, Алфи е толкова добър с майка си, и така нататък, и така нататък, и прочие, и прочие, до безкрайност.

В петък Лиандро откара майка си до Нова Скотия. Естествено, останаха да преспят и, когато най-после се върнаха в Бангор, съботата беше свършила. Неделя бе лош ден за започване на каквото и да било, особено с часа му в неделното училище с първокурсници и второкурсници в девет, пълната молитвена служба в десет и събирането на Младежи за християнство при методисткия пастор в пет следобед. На тази среща специално поканения лектор им разказа много образно за Армагедон. Докато той им обясняваше как неразкаялите се грешници ще бъдат наказани с циреи и гноящи рани и болести на червата и вътрешностите, Джорджина Лиандро и другите участнички в дружеството „Женска подкрепа“ раздадоха „За-Рекс“ в картонени чашки и овесени сладки. А вечерта, както винаги, имаше песнопения в хвала на Христос в сутерена на църквата.

Неделята винаги го караше да се чувства екзалтиран. И изтощен.

2

И така, стана понеделник, 15 август, преди Лиандро най-после да хвърли големите си жълти бележници, магнетофона „Сони“, „Никон“-а и работната чанта, пълна с филми и различни обективи, върху предната седалка на стария си додж и да се приготви да потегли към Хейвън... и, както се надяваше, към журналистическата си слава. Той нямаше да остане ужасен, дори ако знаеше, че се упътва право към взривния център на онова, което скоро щеше да стане най-популярната история след разпъването на Исус Христос.

Денят беше тих, син и приятен — много топъл, но не така яростно горещ и влажен, както последните няколко дни. Това беше ден, който всички по земята щяха да запазят завинаги в паметта си. Джони Лиандро бе искал сензационен материал, ала той никога не беше чувал старата поговорка, която гласи: „Бог казва: вземи, каквото искаш... и плати за него“.

Джони знаеше само, че се бе спънал в края на нещо и когато беше направил опит да го измъкне, то не се бе помръднало... което означаваше, че е може би по-голямо, отколкото човек можеше да си

помисли отначало. По никакъв начин не би се отказал от подобно нещо; той беше решен да копае. Всички Дейвид Брайтовци на света, с техните остроумни намеци за часовниците на Джими Олсън, не можеха да го спрат.

Той включи доджа на скорост и започна да се отделя от бордюра.

— Не си забравяй обеда, Джони! — извика майка му. Тя излезе запъхтяна на тротоара, с кафяв хартиен пакет в ръка. Върху кафявата хартия вече се оформяха големи мазни петна; още от прогимназията любимите сандвичи на Лиандро бяха с болоня, резенчета бермудски лук и масло „Уесън“.

— Благодаря, мамо — пресегна се той, за да поеме пакета и да го сложи върху пода. — Не трябваше да го приготвяш, обаче. Можех да си купя хамбургер...

— Хиляди пъти съм ти казвала — рече тя, — че нямаш работа да влизаш в ония крайпътни закусвални, Джони. Там никога не можеш да знаеш, дали кухнята им е чиста или мръсна.

— *Микроби* — наблегна зловещо, привела се напред.

— Мамо, трябва да тръг...

— *Микробите* изобщо не можеш да ги видиш — продължи госпожа Лиандро. Тя не допускаше да я отклонят от темата ѝ, докато не си кажеше всичко.

— Да, мамо — въздъхна Лиандро, примирен.

— Някои от тези заведения са просто рай за „микробите“. Готвачите може да са мръсни. Може да не си мият ръцете, след като излязат от тоалетната. Може да имат мръсотия или дори екскременти под ноктите. Това не е нещо, което бих искала да разисквам, нали разбираш, но понякога майките трябва да инструктират синовете си. Храната по такива места може да накара човек да му стане много, много лошо.

— Мамо...

Тя пусна многострадалния си смях и попи за миг с кърпичка ъгълчето на едното си око.

— О, знам, знам, майка ти е глупава, само една глупава стара жена с много чудати старомодни представи и тя вероятно просто ще трябва да се научи да мълчи.

На Лиандро му беше съвсем ясно, че това е номер за манипулиране и въпреки това се почувства гузен, виновен и на около

осем години.

— Не, мамо — възрази той, — съвсем не мисля така.

— Искам да кажа, че ти си големият журналист, а аз само си седя вкъщи, оправям ти леглото, пера ти дрехите и ти проветрявам стаята, ако ти се е допърдяло от пиене на прекалено много бира.

Лиандро наведе глава, без да казва нищо и зачака да бъде освободен.

— Но направи това заради мен. Стой далеч от крайпътните закусвални, Джони, защото може да се разболееш. От *микробите*.

— Обещавам, мамо.

Доволна, че е измъкнала от него обещание, тя вече беше склонна да го пусне.

— Ще се прибереш ли за вечеря?

— Да — отговори той, без да знае, че лъже.

— В шест? — настоя тя.

— Да! Да!

— Знам, знам, аз съм само една глупава, стара...

— Довиждане, мамо! — припряно я прекъсна той и потегли.

Погледна в огледалцето за обратно виждане и я видя как стои на тротоара и маха. Махна ѝ в отговор, после свали ръка, с надеждата тя да се прибере в къщата... макар да знаеше, че няма да го направи. Когато две преки по-надолу зави надясно и майка му най-последно изчезна, Лиандро усети слабо, но несъмнено облекчение в сърцето си. Правилно или не, ама винаги се чувстваше по този начин, когато майка му най-последно се скриваше от поглед.

3

В Хейвън Боби Андерсън показваше на Джим Гардънър някакъв видоизменен дихателен апарат. Ев Хилман би го познал; респираторът страшно приличаше на онзи, който той бе взел за полица, Буч Дуган. Но неговото предназначение беше да предпазва Дуган от хейвънския въздух; респираторът, който Боби демонстрираше, се захранваше точно с него — те бяха свикнали с хейвънския въздух и щяха да го дишат при влизането си в кораба на томичукалата. Беше девет и половина.

По същото време, в Дери, Джон Лиандро бе спрял върху банкета на пътя, недалеч от мястото, където бяха намерени изкормения елен и водещия се на полицаите Роудс и Габънс джип. Той отвори жабката, за да провери 38-калибровия „Смит и Уесън“, който бе купил предишната седмица в Бангор. Извади го за малко, без изобщо да доближава показалеца си до спусъка, макар да знаеше, че не е зареден. Харесваше му стабилността, с която пистолетът запълваше ръката му, неговата тежест, излъчваното усещане за сила. Ала той го караше да се чувства и леко уплашен, сякаш бе отхапал залък от нещо, прекалено голямо за подобните нему да го сдъвчат.

Залък от какво?

Не беше съвсем сигурен. От някакво странно месо.

„Микроби“, заговори майчиният глас в главата му. „Храната по такива места може да накара човек да му стане много, много лошо“.

Той се увери, че кутията с куршуми все още се намира в жабката, после прибра пистолета. Предполагаше, че носенето на пистолет в жабката на моторно превозно средство сигурно е незаконно (отново се сети за майка си, този път дори без да го съзнава), Можеше да си представи как го спира някое ченге за съвсем рутинна проверка, поисква му документите и случайно зърва пистолета, когато Лиандро отваря жабката. Точно по този начин редовно залавяха убийците в „Алфред Хичкок представя“, което те двамата с майка му гледаха всяка събота вечер по кабелната телевизия. Това „също“ щеше да бъде сензация, само че от друг вид: РЕПОРТЕРЪТ НА БАНГОРСКИЯ „ДЕЙЛИ НЮЗ“ АРЕСТУВАН ПО ОБВИНЕНИЕ ЗА НЕЗАКОННО ПРИТЕЖАВАНЕ НА ОРЪЖИЕ.

Ами, добре тогава, извади си документите от жабката и ги сложи в портфейла си, щом толкова се притесняваш.

Но нямаше да го направи. Идеята беше съвсем разумна, ама сякаш сама си просеше неприятности... а пък гласът на разума по принцип звучеше прекалено много като гласа на майка му, която го предупреждава за „микробите“ или му описва (както бе правила, когато беше момче) ужасите, които могат да го сполетят, ако забрави да сложи тоалетна хартия по целия кръг на клозетната седалка в обществената тоалетна, преди да седне на нея.

Вместо това Лиандро продължи да кара напред, като съзнаваше, че сърцето му бие малко прекалено бързо и е мъничко по-изпотен,

отколкото би могло да се обясни с горещината на деня.

Нещо голямо... някои дни почти мога да го подуша.

Да. Там имаше нещо, хубаво. Смъртта на онази жена, Маккосланд (експлозия на отоплителна инсталация през юли? о, „наистина“ ли?); изчезването на тръгналите да разследват случая ченгета; самоубийството на полицаия, за когото се предполагаше, че е бил влюбен в нея. И преди което и да е от тези неща, стоеше изчезването на момченцето. Дейвид Брайт бе казал, че дядото на Дейвид Браун наприказвал сума ти откачени глупости за телепатия и фокуси, които ставали действителност.

„Ех, защо не попаднахте на мен, вместо на Брайт, господин Хилман“, помисли си може би за петдесети път Лиандро.

Само че сега „Хилман“ беше изчезнал. Не се бе връщал в къщата, където наемаше стая, повече от две седмици. Не беше ходил в болницата на Дери да посети внука си, макар на сестрите да им се налагало да го гонят предишните вечери. Според официалната версия на щатската полиция Ев Хилман „не беше“ изчезнал, но това бе параграф 22, защото един легален възрастен не може да изчезне, докато „друг“ легален възрастен не съобщи за това лично, попълвайки съответните формуляри за случая. Така че в очите на закона всичко си беше наред. Но нещата „далеч“ не бяха наред в очите на Джон Лиандро. Хазяйката на Хилман в Дери му бе казала, че старецът ѝ дължи шейсет долара — а доколкото Лиандро бе успял да научи, това беше първата неплатена сметка, оставена от възрастния човек в живота му.

Нещо голямо... странно месо.

Нито пък с това се изчерпваха всички странности, които водеха началото си от Хейвън напоследък. Един пожар, също през юли, бе убил двама души на Ниста Роуд. Този месец някакъв лекар, пилотиращ малък самолет, бе катастрофирал и изгорял. Това се бе случило в Нюпорт, наистина, ама от контролната кула бяха потвърдили, че злополучният доктор беше прелетял над Хейвън на непозволено малка височина. Телефонните връзки с Хейвън бяха започнали да стават странно трудни. Понякога хората успяваха да се свържат, а друг път — не. Той бе поискал от данъчното бюро в Огъста списък на гласоподавателите от Хейвън (заплащайки изискваната такса от шест долара, за да получи деветте листа компютърна разпечатка) и в

свободното си време успя да открие роднини на почти шейсетима от тези хейвънци — роднини, живеещи в Бангор, Дери и околните райони.

Не намери нито един — *нито един* — който да е виждал хейвънските си роднини след 10 юли или някъде там... вече повече от месец. *Нито един*.

Естествено повечето от интервюираните изобщо не намираха това за странно. Някои от тях не бяха в добри отношения с роднините си от Хейвън и им бе все едно дали няма да ги видят и през следващите шест месеца... или шест години. Други първо изглеждаха изненадани, после се замисляха, когато Лиандро им изтъкнеше големината на периода, за който говореха. Разбира се, лятото бе активен сезон за повечето хора. Времето минаваше с нехайна лекота, каквато зимата изобщо не познаваше. И, естествено, те бяха говорили с леля Мери или брата Бил един, два пъти по телефона — понякога нямало връзка, но друг път се чували.

Имаше и други подозрителни прилики в показанията на хората, които Лиандро интервюира, прилики, накарали ноздрите му да се разширят от миризмата на нещо определено необичайно.

Рики Берингър беше бояджия на къщи от Бангор. Неговият по-възрастен брат, Нют, беше дърводелец предприемач, който освен това бе и член на градската управа в Хейвън.

— Някъде към края на юли поканихме Нют на вечеря — каза Рики, — но той заяви, че бил болен от грип.

Дон Блу беше агент по недвижими имоти в Дери. Леля му Силвия, която живееше в Хейвън, имала навика да посещава Дон и жена му почти всяка неделя. Последните три седмици все си намирала някакво извинение — веднъж се оправдала с грип („грипът май здравата върлува из Хейвън“, помисли си Лиандро, „никъде другаде, нали разбирате — само в Хейвън“), а в останалите случаи с жегата — било толкова горещо, че просто не ѝ се пътувало. След няколкото зададени въпроса Блу си дал сметка, че са минали по-скоро „пет“ седмици, откакто леля му не се била появявала — а може да са били и шест.

Бил Спрус отглеждаше стадо млечни крави в Клийвс Милс. Брат му Франк имаше стадо в Хейвън. Те обикновено се събирали на една, две седмици, смесвайки изключително големите си семейства за по

няколко часа — кланът Спрус изяждал тонове скара, изпивал десетки литри бира и пепси-кола, а Франк и Бил сядали или край масата на открито в задния двор на Франк или на предната веранда в къщата на Бил и разменяли мисли за това, което те наричали просто Бизнеса. Бил призна, че е минал месец или повече, откакто за последен път е виждал Франк — първо имало някакви проблеми с доставчика му на храна, както твърдял Франк, после с инспекторите по млякото. Бил, междувременно, трябвало да се справя с възникнали при него неприятности. Шест от породистите му крави умрели по време на последните горещини. И, добави той след малко, жена му получила сърдечен удар. Това лято просто не им останало много време да се виждат с брат му... ала все пак той изрази непресторено учудване, когато Лиандро извади от портфейла си календарче и двамата заедно изчислиха колко време бе минало: братята не се бяха събирали от 30 юни. Спрус подсвирна и килна шапката си към тила.

— Леле, *наистина* много време — възкликна той. — Май ще трябва да се дигна към Хейвън и да видя Франк, сега, когато моята Ивлин се позакрепи.

Лиандро си замълча, но няколко от другите свидетелства, които бе събрал през последните две седмици, го караха да мисли, че Бил Спрус може да намери подобно пътуване опасно за своето здраве.

— Чувствах се като преял — каза Алвин Рътлидж на Лиандро. Рътлидж беше дългогодишен шофьор на камион, от известно време безработен, който живееше в Бангор. Неговият дядо Дейв Рътлидж бе прекарал целия си живот в Хейвън.

— Какво точно имаш предвид? — попита Лиандро.

Алвин Рътлидж погледна хитро към младия репортер.

— Май още една бира ще ми дойде добре сега — заяви той. Двамата седяха в таверната „Нан“ в Бангор. — Говоренето е удивително суха работа, мой човек.

— Така си е — съгласи се Лиандро и поръча на сервитьорката да донесе две.

Когато бирата дойде, Рътлидж отпи голяма глътка, избърса пияната от горната си устна с опакото на ръката си и продължи:

— Сърцето ми биеше много бързо. Болеше ме глава. Имах чувството, че ще си издрайфам червата. Всъщност, *наистина*

повърнах. Точно преди да обърна. Свалих прозореца и просто се избълвах във въздушната струя, така си беше.

— Брей — откликна Лиандро, тъй като му се стори, че това изисква някакъв коментар. Представата как Рътлидж „бълва във въздушната струя“ леко докосна съзнанието му. Той я прогони. Или поне се опита.

— Погледни тук.

Рътлидж вдигна горната си устна и показа останките от зъбите си.

— Иждаш ли упката опред? — попита той. Лиандро забеляза отпред твърде много дупки, но реши, че може би не е учтиво да го каже. Затова просто се съгласи. Рътлидж кимна и остави горната му устна да си падне на мястото. Това предизвика нещо като облекчение.

— Зъбите ми никога не са били много стока — равнодушно рече Рътлидж. — Като се хвана пак на работа и мога да си позволя хубави протези, ще ги извадя всичките. Майната им. Въпросът е, че там горе имах два предни зъба, когато преди две седмици се запътих към Хейвън да нагледам дядо. По дяволите, те дори не се „клатеха“.

— Паднаха като взе да се приближаваш до Хейвън ли?

— Не паднаха — Рътлидж си довърши бирата. — Направо ги издрайфах.

— Оо — несигурно отвърна Лиандро.

— Знаеш ли, добре ще ми дойде още една бира. От говоренето...

— ... се ожаднява, знам — каза Лиандро и даде знак на сервитьорката. Беше надхвърлил нормата си, ала реши, че и на него ще му се отрази добре.

4

Алвин Рътлидж не бе единственият, опитал да посети приятел или роднина в Хейвън през юли, нито беше единственият, който се бе почувствал зле и се бе върнал обратно. Използвайки списъка на гласоподавателите и телефонните указатели на областта като изходни точки, Лиандро откри трима души с истории, подобни на разказаната от Рътлидж. Попадна и на четвърти инцидент по чиста случайност — или почти чиста. Майка му знаеше, че се занимава с *проследяване* на

някои аспекти от своя „голям материал“ и спомена, че приятелката ѝ Айлийн Пълсифър има приятелка, която живее в Хейвън.

Айлийн беше с петнайсет години по-стара от майката на Лиандро, значи бе някъде към седемдесетте. На чай и ужасно подсладени джинджифилови курабийки, тя разказа на Лиандро история, подобна на онези, които вече бе чул.

Приятелката на госпожа Пълсифър се казвала Мери Джаклин (чийто внук бе Томи Джаклин). Те си ходели на гости от четирийсет години и често играели на местни турнири по бридж. Това лято не била виждала Мери изобщо. Нито веднъж. Говорила с нея по телефона и тя звучала добре. Извиненията ѝ всеки път изглеждали приемливи... но въпреки всичко, нещо в тях — силно главоболие, прекалено много домакинска работа, внезапно решение на семейството да прескочи до Кенъбанк и да посети Тролейния музей — не било съвсем „наред“.

— Разглеждани едно по едно звучаха достоверно, ала взети като цяло ми се видяха странни, ако разбираш какво искам да кажа. — Тя му предложи от сладките. — Още малко курабийки?

— Не, благодаря — отказа Лиандро.

— О, взemi си! Знам ви вас момчетата. Майка ти те е научила да се държиш възпитано, но никое момче на света не може да устои на джинджифилова курабийка! Сега просто се отпусни и си взemi колкото ти душа иска!

Послушно усмихнат, Лиандро си взе още една курабийка.

Като се отпусна назад и скръсти ръце върху стегнатото си кръгло коремче, госпожа Пълсифър продължи:

— Започнах да мисля, че нещо сигурно не е наред... „още“ съм на това мнение, да си кажа правичката. Първото, което ми мина през ума беше, че Мери вече не желае да ми бъде приятелка... че може да съм казала или направила нещо, с което да съм я обидила. Но не, рекох си аз, ако бях направила нещо, предполагам тя щеше да ми каже. След четирийсет години приятелство, реших, че би ми казала. Пък и всъщност тя не се държеше „хладно“... нали разбираш.

— Ала все пак „звучеше“ различно.

Айлийн Пълсифър кимна решително.

— Да. И това ме накара да мисля, че може да е болна, че е възможно, да не дава господ, докторът да ѝ е открил рак или нещо подобно и тя да не иска никой от старите ѝ приятели да го знае. Затова

се обадох на Вира и казах: „Ще трябва да отидем до Хейвън, Вира, и да видим Мери. Няма да ѝ казваме, че идваме и така тя няма да може да ни отпрати. Пригответи се, Вира — ѝ казах, — защото ще мина през вас към десет часа и, ако не си готова, ще тръгна без теб“.

— Вира е...

— Вира Андерсън от Дери. Най-добрата ми приятелка в целия свят, като се изключат майка ти и Мери. А през онази седмица майка ти беше на посещение при сестра си в Монмаут.

Лиандро добре си спомняше това: цяла седмица такъв мир и спокойствие беше нещо действително незабравимо.

— Значи двете с нея се запътихте натам.

— Да.

— И на вас ви стана лошо.

— *Лошо* ли? Мислех, че ще умра. Ах, *сърцето* ми! — Тя драматично притисна ръка към едната си гърда. — То биеше толкова „бързо“! Заболя ме глава и ми потече кръв от носа, а Вира се изплаши. Тя каза: „Връщай обратно, Айлийн, още сега, трябва да отидеш в болница веднага!“. Е, успях някак да обърна — почти не си спомням как, целият свят се въртеше около мен — и в този момент ми потече кръв и от устата, а два от зъбите ми паднаха. Направо изскочиха навън! Чувал ли си някога подобно нещо?

— Не — излъга той, като си мислеше за Алвин Рътлидж. — Къде се случи това?

— Ами, нали ти казах — бяхме се запътили да видим Мери Джаклин...

— Да, но бяхте ли влезли на практика в Хейвън, когато ви стана лошо? И по кой път карахте?

— А, *разбирам*! Не, не бяхме влезли още. Намирахме се на Олд Дери Роуд. В Троя.

— Значи *близо* до Хейвън.

— На около два километра от разделителната линия. Аз се бях почувствала зле още от преди това — леко замаяна, нали разбираш, — но не исках да казвам на Вира. Надявах се да ми мине.

На Вира Андерсън не ѝ прилошало и това обезпокои Лиандро. То някак не пасваше. На Вира не ѝ потекла кръв от носа и не ѝ паднал нито един зъб.

— Не, тя изобщо не се почувства зле — заяви госпожа Пълсифър. — Изпитваше само ужас. Предполагам, че се е поболяла от страх. За мен... а сигурно и за себе си.

— Какво искате да кажете?

— Ами онзи път е ужасяващо пуст. Помислила, че ще припадна. Кое то едва не стана. Възможно бе да изтекат петнайсет, двајсет минути, преди да мине някой оттам.

— Тя не можеше ли да ви откара?

— Бог да те благослови, Джон, Вира има мускулна дистрофия от години. Тя носи на краката си огромни метални шини — видът им е много жесток, човек неволно ги свързва с уредите за мъчения из подземията на инквизицията. Понякога само като я видя и ми идва да се разплача.

5

В десет без петнайсет сутринта на 15 август Лиандро прекоси граничната линия на градчето Троя. Стомахът му се бе свил от очакване и — нека си го признаем, хора — прокрадващ се страх. Усещаше хлад по кожата си.

Може да ти стане лошо. Може да ти стане лошо и ако се случи, ще оставиш само трийсетина метра следи от гуми, излизащи от пътя. Разбра ли?

„Разбрах, шефе“, отговори си сам. „Разбрах, разбрах.“

„Може да ти паднат и няколко зъба“, предупреди се той, но загубата на няколко зъба изглеждаше ниска цена за един материал, който можеше да му спечели наградата „Пулицър“... и — довод, който не беше по-маловажен, — който със сигурност щеше да накара Дейвид Брайт да позеленее от завист.

Той мина през Троя, където всичко изглеждаше наред... макар и малко позабавено в сравнение с преди. Първото отклонение от нормалния ход на нещата се появи на около километър по на юг и то от посока, от която не го бе очаквал. След като излезе от Бангор настрои радиото на WZON. Сега обикновено силният късовълнов сигнал взе да заглъхва и да прекъсва. Лиандро започна да долавя намесата на една... не, две... не, три... други станции. Той се намръщи. Това се случваше

понякога нощем, когато излъчваната прохлада изтъняваше атмосферата и позволяваше на радиосигналите да стигат до по-далеч, но никога не бе чувал подобно нещо на къси вълни сутрин, дори по време на онези периоди на оптимални условия за предаване, които радиолюбителите наричаха „прескок“.

Завъртя копчето за настройка на радиото на доджа и се изненада, когато от говорителите бликна поток от объркани предавания — рокендрол, кънтри и уестърн, плюс класическа музика, всичко преплитащо се едно в друго. Някъде на заден план се дочу и Пол Харви да възхвалява американския начин на живот. Врътна още малко копчето и след миг хвана чисто предаване, което толкова го изненада, че прекрати опитите си и замръзна, зяпнал с разширени очи в радиото.

То говореше на японски.

Остана така в очакване на неизбежното пояснение — „Този урок по японски за начинаещи ви бе поднесен от вашия местен търговец на бои Кианиз“ или нещо от сорта. Говорещият млъкна. Последваха го „Бийч Бойс“ с „Бъди верен на своето училище“. На японски.

Лиандро продължи да върти копчето с ръка, която трепереше. По цялата скала положението беше почти същото. Както ставаше и нощем, преплитането на гласове и музика се влошаваше с приближаването към по-високите честоти. Най-накрая хаосът стана толкова пълен, че взе да го плаши — звучеше като слухов еквивалент на гърчещо се кълбо змии. Той изключи радиото и остана да седи зад кормилото с разширени очи и леко потръпващо тяло, като човек току-що преживял шок.

„Какво“ е „това?“

Глупаво беше да гадае, когато отговорът лежеше на не повече от десет километра напред... при положение, разбира се, че успееше да го открие.

О, мисля, че ще го откриеш. Може и да не ти хареса, когато това стане, но, да, мисля, че ще намериш отговора без абсолютно никакви проблеми.

Лиандро се огледа. Тревата по ливадата от дясната му страна беше висока и гъста. „Прекалено“ висока и гъста за август. И не бе имало никакво първо косене в началото на юли. А кой знае защо го изпълваше увереност, че няма да има косене и през август. Погледна наляво и видя порутен хамбар, заобиколен от ръждиви автомобилни

части. Във вътрешностите на хамбара се разлагаше трупът на един студейбекър, модел от 57-а година. Прозорците сякаш зяпаха Лиандро. Нямаше никакви „хора“, които да го зяпат, или поне той не можеше да ги види.

Вътре в него заговори едно много тихо и много учтиво гласче, гласчето на добре възпитано дете, попаднало на следобедно парти, което определено започваше да го плаши:

Бих искал вече да си ида вкъщи, моля.

Да. Вкъщи при мама. Навреме, за да гледа следобедния сериал с нея. Тя щеше да се радва като го види да се прибира със своята сензация, а може би щеше да се радва дори повече, ако го видеше без нея. Щяха да седят, да ядат курабийки и да пият кафе. Щяха да си говорят. По-скоро „тя“ щеше да говори, а той — да слуша. Така бе ставало винаги и всъщност това не беше чак толкова лошо. Понякога майка му се държеше досадно, ала тя беше...

Безопасна.

Безопасна, да. Точно така. Безопасна. А каквото и да ставаше на юг от Троя през този сънлив летен следобед, то съвсем не беше безопасно.

Бих искал вече да си ида вкъщи, моля.

Правилно. Вероятно в някои моменти Удуард и Бърнстайн^[1] са се чувствали по този начин, когато момчетата на Никсън са прилагали истински натиск. И Бърнард Фол сигурно се е чувствал по този начин, когато е слезъл от самолета в Сайгон за последен път. Като гледа човек кореспондентите от телевизията по смутни места като Ливан и Техеран си мисли, че те само „изглеждат“ хладнокръвни, спокойни и съсредоточени. Зрителите никога не получават възможност да надникнат в гащите им.

„Материалът ме чака там и аз ще отида да го взема, а когато си получавам наградата «Пулицър» мога да кажа, че я дължа изцяло на Дейвид Брайт... и на специалния си суперменски ръчен часовник.“

Той включи отново на скорост и подкара към Хейвън.

Не бе изминал и километър, когато усети как започва да му става зле. Помисли, че това може да е физическа проява на страха му и не обърна внимание. После, като взе да му става по-зле, си зададе въпроса (както всеки е склонен да направи, когато осъзнае, че гаденето, свило се в стомаха му като малък черен облак, няма намерение да се разсее) какво беше ял. В това отношение нямаше върху какво да хвърли обвиненията. При ставането си тази сутрин, не бе изпитвал страх, но „беше“ завладян от силно нетърпение и трепетно очакване; като резултат се отказа от обичайните бъркани яйца и бекон и мина само с чай и препечена филийка. Това беше всичко.

Бих искал вече да си ида вкъщи! Гласът сега бе станал пописклив.

Лиандро продължи напред, мрачно стиснал зъби. Сензацията беше в Хейвън. Ако не успееше да стигне в Хейвън, „нямаше“ да има никаква сензация. Не можеш да вкараш гол, без да пипнеш топката. Това е положението.

На около километър от разделителната линия — денят беше зловещ, цареше пълна тишина — откъм задната седалка се разнесоха някакви бибипкащи, звънкащи и жужащи звуци, които го изплашиха така силно, че Лиандро извика и отново отби встрани от пътя.

Погледна назад и първоначално не успя да възприеме това, което видя. Трябва да е някаква халюцинация, предизвикана от усиливащото се прилошаване, реши той.

Когато миналата седмица с майка му бяха ходили в Халифакс, той бе завел братовчед си Тони на панаир. Тони (когото Лиандро тайничко смяташе за невъзпитан сополанко) седеше на задната седалка и си играеше с пластмасова играчка, която приличаше малко на кукленски телефон. Тази играчка се наричаше Мерлин и съдържаеше компютърен чип. С нея можеха да се играят четири-пет леснички игри, които изискваха елементарни прояви на памет или способност да се идентифицират прости математически прогресии. Лиандро си спомняше, че освен това свиреше и бим-бам-бум.

Все едно, Тони сигурно си я беше забравил и сега тя полудяваше на задната седалка, червените ѝ лампички светваха и изгасваха в произволен ритъм (но „дали“ беше така? или просто го правеха твърде бързо, за да долови идеята?), като издаваха простичката си серия от звуци без прекъсване. Играчката работеше сама.

Не... не. Аз съм друснал колата, заради някоя дупка или нещо подобно. Това е всичко. Копчето се е ударило в нещо. И се е включило.

Но той можеше да види малкото черно копченце отстрани. То беше на позиция „изключено“. А Мерлин продължаваше да бимка, бамка и бумка. Тези звуци му напомниха за игрален автомат от Вегас, който изплаща голям джакпот.

Пластмасовата кутийка на играчката започна да пуши. Самата пластмаса хлътваше... нагъваше се... потече като лой. Лампичките замигаха по-бързо... по-бързо. Изведнъж всичките едновременно станаха яркочервени и устройството издаде задавен жужащ звук. Кутийката се отвори. Разлетяха се пластмасови чаркове. Седалката на колата започна да пуши под тях.

Като пренебрегна стомаха си, Лиандро застана на колене и събори всичко на пода. Върху седалката, където се бе намирал Мерлин, имаше овъглено петно.

Какво е това?

Отговорът, неуместен, почти писък:

БИХ ИСКАЛ ВЕЧЕ ДА СИ ИДА ВКЪЩИ, МОЛЯ!

„Способност да се идентифицират прости математически прогресии.“ Аз ли си помислих това? Джон Лиандро, който математиката я нямаше за нищо в гимназията? Това ли искаше да кажеш?

Няма значение, просто си обирай крушите!

Не.

Той включи на скорост и отново подкара доджа. Бе изминал по-малко от двайсет метра, когато изведнъж си помисли с налудничава веселост:

Способността да се идентифицират прости математически прогресии показва наличието на някакъв общ случай, нали? Това може да се изрази по следния начин, като се замисли човек:

$$ax[2]+bxy=cy[2]+dx+ey+f=0$$

Аха. И то ще е вярно, докато a , b , c , d и f са константи. Струва ми се. Да. Обзалагам се. Но не бива a , b или c да са 0 — това със сигурност ще претакова всичко. А f нека сама се грижи за себе си! Ха!

Лиандро чувстваше, че му се повръща и въпреки това се заля в писклив, триумфиращ смях. Изведнъж го обзе усещането, че мозъкът му плавно се издига нагоре и излиза направо през черепната му кутия.

Макар и да не го знаеше (тъй като бе проспал голяма част от Тъпата математика), той беше преоткрил общото квадратно уравнение за две променливи, което действително можеше да се използва за идентифициране на компоненти в прости математически прогресии. Това му замая главата.

Само миг по-късно кръвта бликна от носа му със смайваща сила.

Така настъпи краят на първия опит на Джон Лиандро да отиде в Хейвън. Той превключи на задна скорост и на зигзаг тръгна да се връща по пътя, с повесена над предната седалка дясна ръка и стичаща се по рамото на фланелката му кръв, докато той гледаше със сълзящи очи през задното стъкло.

Кара назад повече от километър, после обърна при едно отклонение. Погледна се. Фланелката му беше напоена с кръв. Но се чувстваше по-добре. *Малко* по-добре, коригира се той. И все пак не се мота повече; върна се в Троя и паркира пред универсалния магазин.

Влезе вътре с очакването обичайното съборище от старци да зяпне в окървавената му фланелка с мълчаливата изненада на янки. Ала вътре беше само продавачът, който изобщо не изглеждаше изненадан — нито от кръвта, нито от въпроса на Лиандро дали му се намират някакви фланелки.

— Май ти е потекла кръв от носа — равнодушно отбеляза продавачът и предложи на Лиандро да си избере фланелка. Оказа се, че разполага с твърде голямо разнообразие за такъв малък магазин, както си помисли Лиандро — той лека-полека идваше на себе си, макар че главата още го болеше, а стомахът му продължаваше да се бунтува. Рукналата от носа му кръв здравата го бе изплашила.

— Би могло да се каже — отвърна той. Помоли стареца да разгърне фланелките вместо него, защото по ръцете му още засъхваха струйки кръв. Имаше размери S, M, L и XL. **КЪДЕ, ПО ДЯВОЛИТЕ, СЕ НАМИРА ТРОЯ, ЩАТ МЕЙН?** На други беше изобразен голям кос, подобен на извънземно чудовище. **ПТИЦАТА НА ЩАТ МЕЙН**, оповестяваха те.

— Определено разполагате с доста фланелки — рече Лиандро и посочи една **КЪДЕ, ПО ДЯВОЛИТЕ**, размер M.

— Аха — съгласи се продавачът. — *Налага се. Много продавам.*

— Туристи? — умът на Лиандро вече препускаше напред, опитвайки се да отгатне какво ще последва. Бе смятал, че е попаднал

на нещо голямо; сега вярваше, че то е дяволски по-голямо, отколкото дори „той“ беше мислил.

— Минават — каза продавачът, — ама това лято нещо не са много. Продавам ги най-вече на хора като теб.

— Като мен ли?

— Да. Хора, на които им тече кръв от носа.

Лиандро се опули срещу продавача.

— Потича им кръв от носа и им съсипва фланелките — продължи продавачът. — Също като твоята. Налага им се да си купят нови и, ако просто са местни — какъвто предполагам, че си и ти — не носят багаж и други дрехи. Затова спират при първия изпречил им се магазин и влизат да си купят нови. Не ги виня. Да се кара насам-натам с фланелка, цялата покрита с кръв като твоята, ме кара да повръщам. Ами това лято тук идваха и жени — „добре“ изглеждащи жени, облечени като по картинка, — които миришеха на помия от кочина.

Продавачът се изкикоти и оголи венци без нито един зъб.

Лиандро бавно произнесе:

— Нека повторим, за да съм сигурен. И „други“ хора са идвали откъм Хейвън с кървящи носове? Не съм само аз?

— Само ти ли? Не, по дяволите! Майка му стара! В деня, в който погребяха Рут Маккосланд, продадох петнайсет фланелки! Само в този ден! Мислех да се оттегля с постъпленията и да се преместя във Флорида.

Продавачът отново се изкикоти.

— Всички до един бяха от други места. — Той каза това, сякаш то обясняваше цялата мистерия — и може би за него беше така. — Един, двама още кървяха, като влязоха тук. Носове като фонтани! Понякога им течеше и от ушите. Майка му стара!

— И никой „не знае“ за тези неща?

Старецът погледна Лиандро с мъдри очи.

— *Ти* знаеш, синко.

[1] Двамата журналисти, разкрили аферата „Уотъргейт“. — Б.пр.

ШЕСТ ВЪТРЕ В КОРАБА

1

— Готов ли си, Гард?

Гардънър седеше на предната веранда и наблюдаваше шосе 9. Гласът дойде откъм гърба му и беше много лесно — *прекалено лесно* за него — да си спомни за стотиците калпави затворнически филми, в които надзирателят пристига, за да преведе осъдения по Последната миля. Такива сцени винаги започват, естествено, с изръмжаването на надзирателя, „Готов ли си, Роки?“.

Да съм готов за това? Сигурно се шегуваш?

Той стана, обърна се, видя екипировката в ръцете на Боби, а после и тънката ѝ усмивчица. Имаше някакво знание в тази усмивка, което никак не му хареса.

— Нещо смешно ли виждаш?

— Чувам. Чух теб, Гард. Мислеше си за стари затворнически филми. А после си каза: „Да съм готов за това? Сигурно се шегуваш“. Хванах цялата фраза, а това се случва много рядко... освен ако предаваш умишлено. Ето защо се усмихвах.

— Подслушваш, значи.

— Да. И ми става все по-лесно — откликна Боби, все още усмихната.

Изад маскировъчния си умствен щит, Гардънър си помисли: „Аз вече имам пистолет, Боби. Той е под дюшека ми. Взех го от Първата реформистка църква на томичукалата“. Това беше опасно... но още по-опасно щеше да бъде, ако не знаеше точно докъде се простира сега способността на Боби да го *подслушва*.

Усмивката ѝ леко се разколеба.

— Какво беше това? — попита тя.

— Ти ми кажи — отвърна той и, когато усмивката ѝ започна да се превръща в израз на подозрителност, нехайно добави: — Хайде,

Боби, исках само малко да те подразня. Просто се чудех какво си помъкнала.

Боби му показва екипировката. Тя се състоеше от две гумени маски, свързани с бутилки за въздух и саморъчно направени регулатори.

— Ще си сложим тези маски — поясни тя. — Като влизаме вътре.

Вътре.

Самата дума запали изгаряща искра в стомаха му и предизвика най-различни противоречиви чувства — страх, ужас, очакване, любопитство, напрежение. Част от него се чувстваше като суеверен дивак, който се приготвя да навлезе в табу територии, а останалата му част се чувстваше като дете в коледната утрин.

— Значи въздухът вътре *наистина* е различен.

— Не чак толкова. — Тази сутрин Боби си бе поставила грима доста небрежно, може би решавайки, че вече не е необходимо да крие ускорящите се физически промени от Гардънър. Той осъзна, че вижда как се движи езикът в устата ѝ, докато говореше... само дето сега не приличаше особено на език. И зениците ѝ изглеждаха по-големи, но някак неравномерни и променящи се, като че ли се взираха в него изпод вода. Вода, с лек зеленикав оттенък. Усети, че стомахът му се обръща.

— Не чак толкова различен — повтори тя. — Просто... развален.

— Развален ли?

— Корабът е стоял запечатан повече от двайсет и пет хиляди века — търпеливо заобяснява Боби. — *Напълно* запечатан. Ще бъдем убити от първия полъх лош въздух, веднага щом отворим люка. Затова трябва да си сложим маски.

— Какво има в бутилките?

— Нищо друго, освен добрия стар хейвънски въздух. Те са малки — за четирийсет, може би петдесет минути. Трябва да закачиш своята на колана така, виждаш ли?

— Да.

Боби му подаде едното съоръжение. Гард прикрепил бутилката към колана си. Трябваше да си вдигне фланелката нагоре, за да го направи и много се зарадва, че бе решил да остави 45-калибровия револвер засега под дюшека.

— Започни да използваш консервирания въздух точно преди да отворя люка — инструктира го Боби. — За малко да забравя. Ето. Просто в случай че *ти* забравиш.

Тя подаде на Гардънър две запушалки за нос. Гард ги натъпка в джоба на дънките си.

— Добре! — бодро каза Боби. — Сега „готов“ ли си?

— Наистина ли ще влезем там?

— Наистина — отговори му почти нежно Боби.

Гардънър несигурно се засмя. Дланите и стъпалата му бяха ледени.

— Дяволски силно се вълнувам.

Боби се усмихна.

— И аз.

— А освен това, ме е страх.

Със същия нежен глас, Боби го успокои:

— Няма от какво, Гард. Всичко ще бъде наред.

Нещо в тона ѝ накара Гардънър да се почувства по-изплашен от всякога.

2

Качиха се на тракторчето и безшумно се понесоха през мъртвата гора. Чувахе се само слабото жужене на батериите. И двамата мълчаха.

Боби паркира тракторчето до навеса и те спряха за миг, загледани в издигащата се сред ямата сребърна чиния. Сутрешното слънце я огряваше с чист, разширяващ се клин от светлина.

„Вътре“, помисли си пак Гардънър.

— Готов ли си? — отново попита Боби. Хайде, Роки — само едно силно друсване, нищо няма да усетиш.

— Да, добре — каза Гардънър. Гласът му прозвуча малко дрезгаво.

Боби го гледаше неразгадаемо с променливите си очи — с тези плаващи, разширяващи се зеници. Гардънър сякаш усети как нейните мислени пръсти прърхат над неговите мисли и се опитват да ги отворят.

— Влизането там *може* да те убие, знаеш го — проговори най-после Боби. — Не въздухът — ние сме се погрижили за него. — Тя се усмихна. — Не е ли странно? Пет минути с такава маска ще накара всеки от външния свят да изпадне в безсъзнание, а половин час с нея вероятно ще го убие. А на нас ще ни послужат, за да останем живи. Това не те ли ласкае, Гард?

— Да — рече Гардънър, като гледаше кораба и си задаваше въпросите, които винаги си бе задавал: „Откъде си дошъл? И колко време си обикалял сред мрака, преди да стигнеш тук?“. — Ласкае ме.

— *Смятам*, че няма да пострадаш, но ти знаеш... — Боби вдигна рамене. — Главата ти... онази стоманена пластинка влиза в някакво взаимодействие с...

— Знам риска.

— Това е добре.

Боби се обърна и тръгна към изкопа. Гардънър остана за момент на мястото си, загледан след нея.

Знам риска от пластинката. Онова, с което по не съм наясно, е, какъв е рискът от теб, Боби. Дали ще поема хейвънски въздух, като ми се наложи да използвам маската или нещо от рода на „Райд“.

Ала това нямаше значение, нали? Той бе хвърлил зара. И *нищо* нямаше да промени намерението му да види вътрешността на този кораб, стига да можеше — нито Дейвид Браун, нито целият свят.

Боби стигна до ямата. Тя се обърна и погледна назад, а лицето ѝ приличаше на няма маска в утринното слънце, греещо косо през старите борове и ели, които ограждаха мястото.

— Идваш ли?

— Да — рече Гардънър и тръгна към кораба.

3

При слизането надолу възникна неочакван проблем. Колкото и да бе странно, изкачването се оказа лесната част. Копчето на дъното беше удобно, намираще се на разстояние не по-голямо от дължината, на която може да се разтегне жицата на една телефонна слушалка. А горе задвижването на стремето ставаше с обикновен електрически ключ, поставен на едната от подпорите на навеса. И се намираще на

петнайсет метра от ръба на изкопа. За първи път Гардънър осъзна, че до този момент никой от тях не се бе вълнувал от факта, че ръцете им са по-къси от петнайсет метра.

От толкова отдавна използваха вече стремето, че приемаха наличието му като даденост. Застанали сега на края на изкопа се сетиха, че никога не са слизали долу заедно. Освен това и двамата разбираха, но никой не желаше да го каже, че биха могли да слязат един по един; ако имаше кой да оперира с копчетата от дъното, всичко щеше да бъде наред. Никой не го спомена, защото беше ясно между тях, че този път, и то само този път, двамата трябва да слязат долу заедно, съвсем заедно, двамата с по един крак в единственото стреме, обгърнали с по една ръка кръста на другия, като любовници в полюляващо се спускане. Беше глупаво; просто прекалено глупаво, за да бъде единственият начин.

Те се спогледаха без да продумат... ала две мисли литнаха и се разминаха във въздуха.

(ето ни тук като двойка колежани)

(Боби къде съм си оставил френския ключ)

Странната нова уста на Боби се изкриви. Тя се извърна настрани и прихна. Гардънър усети как за миг старото топло чувство докосва сърцето му. Това беше последният път, когато действително виждаше предишната и неподобрена Боби Андерсън.

— Е, можеш ли да направиш дистанционно управление за задвижване на стремето?

— Мога, но не си струва да губим време. Имам друга идея. — Очите ѝ се спряха за миг върху лицето на Гардънър, замислени и пресмятащи. Това беше поглед, който Гард не успя напълно да си преведе. После Боби се запъти към навеса.

Гардънър я последва донякъде и видя как отваря голямата зелена метална кутия, закачена на единия стълб. Тя порови из инструментите и всевъзможния боклук вътре, после се върна с транзистор в ръце. Той беше по-малък от онези, с които помагачите му се бяха превърнали в Нови и Подобрени товарни чували, докато Боби се възстановяваше. Гард не бе виждал конкретно това радио досега. То беше съвсем мъничко.

„Някой от тях го е донесъл тук снощи“, помисли си той.

Боби издърпа прибраната му антена, включи един жак в пластмасовата кутия и пхна слушалчицата в ухото си. Гард веднага се сети за Фриман Мос, местец помпените съоръжения като дресьор на слонове, който кара огромните животни да се въртят в кръг по арената.

— Бързо ще стане. — Боби насочи антената назад, към фермата. На Гардънър му се стори, че чува някакъв силен, мощен тътен — не по въздуха, а някак като че ли „в“ самия въздух. Само за миг в мозъка му бликна музика и в средата на челото му се появи болка, сякаш бе пил прекалено бързо много студена вода.

— И сега какво?

— Ще чакаме — каза Боби и повтори: — Бързо ще стане.

Преценяващият ѝ поглед отново мина по лицето на Гард и този път на него му се стори, че разбира значението му. *Това е нещо, която тя иска да видя. И сега ѝ се отвори възможност да ми го покаже.*

Той седна близо до изкопа и откри в горното си джобче един много стар пакет цигари. Бяха останали две. Едната беше счупена, а другата прегъната, но цяла. Запали я замислено, като всъщност не съжеляваше за наложеното отлагане. То му даваше възможност отново да прегледа плановите си. Разбира се, ако паднеше мъртъв веднага, щом минеше през онзи кръгъл люк, тези планове щяха малко да се поразстроят.

— А, ето, готово! — възкликна Боби и стана.

Гард също стана. Огледа се, ала отначало не видя нищо.

— Ей там, Гард. На пътеката.

Боби говореше с гордостта на дете, което се хвали с първия си велосипед. Гардънър най-последно видя за какво става дума и започна да се смее. Не искаше да се смее, но не можеше да се спре. Всеки път, когато решеше, че е взел да свиква с прекрасния нов свят на колективната хейвънска супернаука, изникваше някоя странна нова комбинация, която го катурваше обратно в заешката дупка. Като сега.

Боби се усмихваше, но леко и занесено, сякаш смехът на Гардънър така или иначе нищо не значеше.

— *Наистина* изглежда малко странно, ама ще свърши работа. Имаш ми думата.

Това беше електrolуксът, който бе видял в бараката. Той не се движеше по земята, а малко над нея. Белите му колелца се въртяха. Сянката кротко се носеше от едната му страна и напомняше дакел на

каишка. От задната страна, където в един нормален свят би трябвало да се намират приспособленията за всмукване, стърчаха две тънки жички, образуващи буквата V. „Аntenата му“, помисли си Гард.

Сега уредът се приземи, ако може да се нарече приземяване слизване от десет сантиметра височина и се задруса по неравната земя към насипаната пръст край навеса, оставяйки тясна следа зад себе си. Там спря под ключа, който задвижваше стремето.

— Гледай — обади се Боби със същия доволен хвалещ-се-с-първия-велосипед глас.

Прозвуча изщракване. Жужене. От стената на прахосмукачката започна да се издига тънък черен шнур, като въже, излизащо от кошницата на индийски фокусник. Само дето това не беше шнур, видя Гардънър. Това беше коаксиален кабел.

Той се издигаше във въздуха... нагоре... нагоре... нагоре. Стигна до превключвателя и се плъзна по него. Гардънър усети погнуса. Сякаш наблюдаваше нещо като прилеп — нещо сляпо, което притежава някакъв вид радар. Нещо сляпо, което може да... може да „търси“.

Краят на кабела откри копчетата — черното, което пускаше въжето със стремето да се движи нагоре или надолу и червеното — за спирането му. Върхът на кабела докосна черното копче... и изведнъж се втвърди. Копчето гладко потъна навътре. Двигателят зад навеса забръмча и въжето започна да се спуска в изкопа.

Кабелът престана да стои така напрегнат. Той се смъкна надолу до червеното копче, втвърди се и го натисна. Когато шумът от мотора замря — с леко навеждане Гардънър можеше да види стремето, увиснало край стената на изкопа на около четири метра по-надолу — кабелът се издигна и отново натисна червеното копче. Двигателят пак заработи. Стремето тръгна обратно нагоре. Щом стигна ръба на ямата, моторът спря автоматично.

Боби се обърна към Гардънър. Тя се усмихваше, но очите ѝ бяха бдителни.

— Ето — рече. — Добре работи.

— Невероятно — каза Гардънър. Погледът му се бе местил напред-назад между Боби и електролукса, докато кабелът натискаше копчетата. Боби не движеше транзистора, както правеше Фриман Мос с неговото уоки-токи, ала Гардънър бе забелязал лекото съсредоточено

смръщване и начина, по който бяха мръднали надолу очите ѝ, само миг преди коаксиалният кабел да се смъкне от черното към червеното копче.

Прилича на механичен дакел, на нещо излязло от някоя остроумна научнофантастична илюстрация на Кели Фрийс. На това прилича, но всъщност съвсем не е робот. То няма мозък. Боби е неговият мозък... и тя иска аз да знам това.

В бараката имаше „много“ такива видоизменени устройства, подредени край стената. Онова, върху което съзнанието му продължаваше да се връща, бе пералнята с клетъчната антена, монтирана на върха ѝ.

Бараката. Тази дума повдигна един дяволски интересен въпрос. Гард отвори уста да го зададе... и пак я затвори, като се опита в същото време да удебели щита около мислите си, колкото можеше повече. Чувстваше се като човек, който едва не се е преметнал през ръба на пропаст, стотици метри дълбока, докато се е любувал на красивия залез.

Вкъщи няма никой — или поне аз не знам да има, — а бараката е заключена с катинар отвън. Как при това положение Рекси Прахосмукачката се е измъкнал?

На практика той се бе сепнал само миг преди да зададе въпроса и бе осъзнал, че Боби не спомена „откъде“ е дошъл електролукса. Гард изведнъж долови миризмата на собствената си пот, кисела и зла.

Погледна към Боби и я видя да го наблюдава с онази лека, раздразнена усмивчица, която означаваше, че тя знае — Гард мисли нещо... ама не знае какво.

— Откъде изникна това чудо, между другото? — попита Гардънър.

— Оо... навърташе се наоколо. — Боби нехайно махна с ръка. — Важното е, че работи. Толкова за неочакваното отлагане. Искаш ли да тръгваме?

— Добре. Само се надявам батериите му да не свършат, докато се намираме долу.

— Аз съм неговите батерии — заяви тя. — Докато аз съм в ред, ще можеш да се качиш пак горе, Гард. Става ли?

Твоята застраховка. Да, мисля, че ми е ясно.

— Става — съгласи се той.

Те се приближиха към изкопа. Боби първа се спусна със стремето, докато кабелът от електролукса оперираше с копчетата. Стремето отново се изкачи и Гардънър стъпи в него, стиснал въжето, което тръгна надолу.

Той хвърли последен поглед към стария електролукс и пак си помисли: „Как по дяволите това чудо се е измъкнало?“.

После се запуска в полумрака на изкопа, сред влажния минерален мирис на мокра скала, а от лявата му страна гладката повърхност на кораба се издигаше край него, като стена на небостъргач без прозорци.

4

Гард слезе от стремето. Той и Боби стояха рамо до рамо пред кръглият прорез на люка, който имаше формата на голям илюминатор. Гардънър установи, че му е почти невъзможно да откъсне поглед от символа, обозначен върху него. Откри, че си спомня за нещо станало в най-ранното му детство. В портландското предградие, където беше отраснал, бе избухнала епидемия от дифтерит. Две деца бяха умрели и властите по здравеопазването наложиха карантина. Гард си спомни как вървеше към библиотеката, хванал сигурната ръка на майка си и минаваше край къщи със забодени на входните врати знаци, върху които имаше една и съща дума, отпечатана с големи черни букви. Той бе попитал майка си коя е думата и тя му каза. Попита я какво означава и майка му отвърна, означава, че има болен човек в къщата. Това е добра дума, добави тя, защото предупреждава хората да не влизат. Ако го направят, може да хванат болестта и да я разнесат.

— *Готов* ли си? — попита Боби и прекъсна мислите му.

— Какво означава това? — посочи той към символа върху люка.

— Марка пияна за бръснене — отвърна Боби без усмивка. — *Готов* ли си?

— Не... но предполагам, че по-готов никога няма да стана.

Гардънър погледна отново към бутилката, прикрепена на колана му и се запита дали няма да поеме някаква отрова, която да взриви дробовете му още с първото вдишване. Не вярваше да стане така. Предполагаше се, че това е неговата награда. Едно посещение в

Свещения храм, преди да бъде изтрит, веднъж и завинаги, от уравниението.

— Добре — каза Боби. — Смятам да го отворя...

— Смяташ да го отвориш с „мисъл“ — намеси се Гардънър, като погледна слушалката в ухото на Боби.

— Да — отговори небрежно тя, сякаш казваше: „Ами как иначе?“. — Той ще се плъзне в двете страни. Ще последва експлозивно изхвърляне на лош въздух... и като казвам лош, имам предвид *наистина* лош. Как са ти ръцете?

— Какво искаш да кажеш?

— Някакви наранявания?

— Нищо, което да не е хванало коричка. — Той протегна ръце напред като момченце, явяващо се пред майка си на инспекция, преди да седне на вечеря.

— Добре — Боби извади от задния си джоб чифт памучни работни ръкавици и ги нахлузи. На въпросителния поглед на Гард, отвърна: — Имам счупени нокти на два пръста. Може да не е опасно... ала може и да е. Като видиш, че люкът започва да се отваря, стисни очи. Дишай през маската. Ако поемеш дори малко от онова, което ще излезе от кораба, то ще те убие светкавично като коктейл с цианкалий.

— Убеди ме — рече Гардънър.

Сложи мундщука на маската в устата си и пъхна тапите в носа си. Боби направи същото. Гардънър можеше да чуе/усети пулса си в слепоочията, биещ много бързо, като човек, който нервно потупва с пръст по кожата на барабан.

Това е то... най-после това е то.

— Готов? — за последен път попита Боби. Приглушен от маската, въпросът прозвуча като от устата на Елмър Фуд: „Офоф?“.

Гардънър кимна.

— Запомни ли? *Афофни ли?*

Гардънър пак кимна.

За бога, Боби, давай!

Сега Боби кимна.

Добре. Бъди готов.

Преди да успее да я запита за какво, символът се раздели на две дъги и Гардънър осъзна с дълбоко, причиняващо почти прилошаване вълнение, че люкът се отваря. Разнесе се висок, тънък писклив звук,

сякаш нещо отдавна ръждясало отново се раздвижва... с голяма неохота.

Видя Боби да отваря клапата на бутилката, прикрепена към колана ѝ. И той направи същото, след което затвори очи. Миг по-късно мек вятър лъхна край лицето му и подухна разрошената коса на челото му. Гардънър си помисли: „Смъртта. Това е смъртта. Смъртта минава край мен и изпълва ямата като хлорен облак. В този момент всички микроби по кожата ми умират“.

Сърцето му биеше прекалено бързо и той всъщност започваше да се пита дали излизащият газ (подобен на въздуха от ковчег) все пак не го убива по някакъв начин, когато осъзна, че сдържа дъха си.

Вдиша през маската. Искаше да види дали *това* няма да го убие. Нищо. Въздухът имаше сух, неприятен вкус, ала беше съвсем годен за дишане.

Въздух за четирийсет, може би петдесет минути.

По-бавно, Гард. Дишай бавно. Пести го. Не се задъхвай.

Той забави дишането си.

Или поне се опита.

После високият, писклив звук престана. Полъхването край лицето му отслабна и постепенно изчезна напълно. Тогава Гардънър прекара цяла вечност в мрака, срещу отворения люк, със затворени очи. Единственият шум идваше от приглушеното туптене на сърцето му и от свистенето на въздуха през регулатора на бутилката. В устата си вече усещаше вкус на гума, а зъбите му бяха стиснати прекалено силно около гумените крайници на мундщука. Той се опита насила да се успокои и отпусне.

Най-накрая вечността свърши. Ясната мисъл на Боби изпълни ума му:

Добре... би трябвало всичко да е наред... можеш да отвориш бебешко сините си очи, Гард.

Като дете на забава с изненади, Джим Гардънър направи точно това.

5

Погледът му потъна право в един коридор.

Беше съвършено кръгъл, като се изключеше плоската пътека на половината височина от едната страна. Цялото разположение изглеждаше погрешно. За един луд миг Гард си представи томичукалата като някакви ужасни интелигентни мухи, пълзящи по тази пътека на лепкавите се крака. После логиката си дойде на мястото. Пътеката беше наклонена, „всичко“ беше наклонено, защото корабът лежеше под ъгъл.

От заоблените гладки стени струеше мека светлина.

„Тук батериите не свършват“, помисли си Гардънър. „На това му се вика «истинска» дълготрайност.“

Той се загледа в коридора зад люка с дълбоко и неподправено удивление.

„Той «е» жив. Дори след всичките тези години. Още е жив.“

„Аз влизам, Гард. Идваш ли?“

„Смятам да се опитам, Боби.“

Тя пристъпи вътре, навела глава, за да не се удари в горния ръб на люка. Гардънър се поколеба за момент, ухапа пак гумените накрайници на мундшука и я последва.

6

Настъпи миг на върховна агония — той по-скоро почувства, отколкото чу радиопредавания да изпълват главата му. Не само едно. Като че ли всички радиопредаватели на света в един и същи момент запищяха в мозъка му.

После това премина — просто спря. Той си помисли за начина, по който радиоизлъчванията заглъхват при навлизане в тунел. С влизането му в кораба всички външни предавания бяха заглушени. И не само външните, както откри след миг. Боби го гледаше и очевидно изпращаше някаква мисъл — „Добре ли си?“ предположи Гардънър, но най-много, което можеше да направи, бе предположение. Вече изобщо не чуваше Боби в главата си.

Със събудено любопитство, Гард изпрати отговор: „Добре съм, продължавай!“.

Въпросителното изражение на Боби не се промени — тя беше много по-добра в тази работа от Гардънър, а също не долавяше нищо.

Гард ѝ показа с жест да върви напред. След кратко колебание, тя кимна и го послуша.

7

Извървяха двайсетина крачки нагоре по коридора. Боби се движеше уверено и не се поколеба изобщо, когато стигнаха до кръгъл вътрешен люк, разположен върху плоскостта на пътеката от лявата им страна. Този люк, с диаметър около един метър, беше отворен. Без да се обръща назад към Гардънър, Боби пропълзя в него.

Гард спря и погледна слабо осветения коридор зад гърба си. Люкът за навън си стоеше там отзад, кръгъл илюминатор към полумрака на изкопа. После той я последва.

Към стената на новия коридор, който беше с достатъчно малък диаметър, за да прилича на тунел, имаше прикрепена стълба. Гардънър и Боби нямаха нужда от стълбата; завъртането на кораба я бе поставило в почти хоризонтално положение. Те запълзяха на ръце и колене, а стъпалата от време на време закачаха гърбовете им.

Тази стълба притесни Гардънър. Стъпалата ѝ бяха на метър разстояние, това беше едното. Човек — дори с много дълги крака — би се затруднил да я използва. Другото бе свързано със стъпалата и беше още по-обезпокоително: в центъра на всяко имаше по една ясно видима, полукръгла вдлъбнатина, почти дупка.

„Значи томичукалата всъщност са били дюстабанлии“, помисли си той, заслушан в съскането на собственото си дишане. „Страхотно откритие, Гард.“

Но представата, която изникна в съзнанието му, не беше на плоски или дюстабан стъпала; картината, която се промъкна в ума му, мълчешком и все пак с проста и необорима сила, рисуваще някакво невиджано същество, изкачващо се по тази стълба, същество с по един-единствен дебел нокът на всеки крак, нокът, който попада точно във всяка от тези вдлъбнатини, докато то се катери...

Изведнъж заоблените, слабо осветени стени сякаш започнаха да го притискат и той трябваше да замре, завладян от ужасен пристъп на клаустрофобия. Томичукалата бяха тук, да, и то още живи. Всеки

момент можеше да усети как големи, нечовешки ръце се вкопчват в глезена му...

В окото му потече пот и го подлюти.

Гардънър извъртя глава и надзърна през рамо.

„Нищо. Няма никой, Гард. Вземи се в ръце!“

Ала те бяха тук. Може би мъртви — и все пак живи по някакъв начин. В Боби, например. Но...

„Но ти трябва да видиш с очите си, Гард. Сега ВЪРВИ!“

Той отново започна да пълзи. Видя, че оставя леки потни отпечатащи с ръце върху метала. Човешки отпечатащи в това чудо, дошло бог знае откъде.

Боби стигна до края на коридорчето, просна се по корем и изчезна от погледа му. Гард я последва, като поспря на края да надзърне напред. Намираше се пред голямо, просторно помещение с шестоъгълна форма, подобно на огромна килийка от медена пита. То също беше наклонено под произволен ъгъл в резултат на катастрофата. Стените грееха с мека, безцветна светлина. От едно уплътнение върху пода излизаше дебел кабел и се разделяше на десетина по-тънки жици, всяка от които завършваше с някакви приспособления, наподобяващи слушалки с изпъкнали центрове.

Боби не гледаше тях. Тя се бе втренчила в ъгъла. Гардънър проследи погледа ѝ и почувства как стомахът му натежава. Главата му се замая, сърцето му засече.

Те са били скупчени около своя телепатичен щурвал или каквото, по дяволите, беше там, когато корабът се е блъснал. Вероятно до последния момент са се опитвали да спрат падането му, ала не са успели. И ето ги тук, най-малко двама или трима, запратени в отсрещния ъгъл. Беше трудно да се каже как изглеждат — телата им бяха прекалено преплетени. Корабът се е блъснал и те са отлетели в онзи край на помещението. И досега си лежаха там.

„Междувъздушна катастрофа“, помисли си неволно Гардънър. „Това ли е всичко, Алфи?“

Боби не тръгваше към тези кафяви обвивки, скупчени в най-ниския ъгъл на това странно, голо помещение. Тя само гледаше, като стискаше и разпускаше ръце. Гардънър се опита да разбере какво мисли и чувства, но не успя. Обърна се и внимателно се спусна през отвора. Присъедини се към нея, като стъпваше предпазливо по

наклонения под. Боби го погледна с новите си странни очи — „Как ли й изглеждам през тези нови очи?“ запита се Гард — после пак се обърна към преплетените останки в ъгъла. Ръцете й продължаваха да се вкопчват една в друга и да се отпускат.

Гардънър тръгна към тях. Боби го сграбчи за лакътя. Гард се отърси от хватката й, без дори да се замисли. Той трябваше да ги погледне. Чувстваше се като дете, привлечено от разкопан гроб — изпълнено със страх, ала въпреки всичко решено да се приближи. Той трябваше да „види“.

Гардънър, израснал в южен Мейн, прекоси онова, което вярваше, че е — при цялата си оголеност — кабината за управление на междוזвезден космически кораб. Подът под краката му изглеждаше гладък като стъкло, но маратонките му се задържаха лесно. Не чуваше никакви други звуци, освен собственото си накъсано дишане, долавяше единствено мириса на прашния хейвънски въздух. Той измина по полегатия под разстоянието до телата и ги погледна.

„Това са томичукалата“, помисли Гард. „Боби и останалите няма да изглеждат точно като тях, когато приключат със «ставането» си — може би заради околната среда, а може и защото оригиналната физиологична структура на... как да ги наречем? изходна група?... води до малко по-различен резултат всеки път, когато това става. Но определено има прилика като между братовчеди, да. Те може и да не са оригиналите... ама има достатъчна прилика. Грозни гадини.“

Изпитваше страх... ужас... и отвращение до мозъка на костите си.

„Късно тази нощ и нощта преди“, запя едно треперещо гласче в главата му, „томичукалата чукат на вратата.“

Отначало помисли, че са петима, ала бяха само четирима — единият беше разполовен на две части. Никой... никоя... нямаше вид да е умрял лесно или поне мирно. Лицата им бяха грозни, с дълги муцуни. Очите им бяха покрити с бял филм като перде. Устните им бяха дръпнати назад в еднаква ръмжаща гримаса.

Кожата им бе на люспи, но прозрачна — можеше да види замръзналите мускули, преплетени около челюстите, слепоочията и вратовете.

И нямаха никакви зъби.

Боби се приближи. Гард видя по лицето ѝ страх... ала не и отвращение.

„Сега те са нейните богове, а човек рядко, ако изобщо, се отвращава от собствените си богове“, мислеше си Гардънър. „Сега те са нейните богове и защо не? Те са я превърнали в това, което е тя днес.“

Той посочи към всеки един поотделно, преднамерено, като инструктор. Бяха голи и раните им се виждаха ясно. Междузвездна катастрофа, да. Но не му се вярваше причината да е била някаква техническа неизправност. Тези странни, люспести тела бяха насечени, обезобразени от разкъсани рани. Една от шестпръстите ръце още стискаше нещо наподобяващо нож с кръгло острие.

„Погледни ги, Боби“, помисли той, макар да знаеше, че Боби не може да чете мислите му сега, дори да отвореше съзнанието си докрай. Гард сочеше ту тук, към озъбена паст, впита в гърлото на друго същество, ту там, към огромна рана, зейнала в удебелен, нечовешки гръден кош, или към ножа, все още стиснат в мъртвата ръка.

„Погледни ги, Боби. Не е нужно да си Шерлок Холмс, за да разбереш, че са се били. Здравата са били разгорещени тук, в старата кабина за управление. Никакви глупости от рода на «Дайте да седнем и да се разберем» не са минавали на «твоите» богове. Хубавичко са се изпонарязали един друг. Може би всичко е започнало с някой спор за това дали да кацнат тук или просто да кривнат наляво към Алфа Центавър. Все едно, ето го резултатът. Помниш ли как винаги сме си представяли расата от технологично изпреварили ни същества, която евентуално щеше да влезе в контакт с нас? Мислехме, че те ще бъдат умни като Господин Вълшебникът и мъдри като Робърт Йънг в «Татко знае най-добре». Е, ето ти я истината, Боби. Корабът е катастрофирал, защото те са се биели. А къде са им бластерите? Фазерите? Кабината за телепортиране? Виждам само един нож. Останалото трябва да са го направили с огледала... или с голи ръце... или с тези огромни нокти.“

Боби извърна поглед, упорито смръщила чело — ученик, който не иска да си научи урока, ученик, който всъщност е „решил“ да не го

учи. Тя тръгна да се отдалечава. Гардънър я хвана за ръката и я придърпа обратно. Посочи ѝ краката.

„Ако Брус Ли имаше такива крака, щеше да е способен да убива по хиляда души на седмица, Боби.“

Краката на томичукалата бяха гротескно дълги — те караха Гардънър да си мисли за онези юначаги, които се качваха на кокили, обличаха костюми „Чичо Сам“ и маршируваха на парадите по случай Четвърти юли. Мускулите под полупрозрачните кожи бяха дълги, преплетени и сиви. Стъпалата бяха тесни и не завършваха точно с пръсти. На това място всеки крак се издължаваше в един-единствен хитинов нокът, като на хищна птица. Напомняха за гигантски лешояди.

Гардънър си помисли за вдлъбнатините по стъпалата. И потръпна.

„Погледни, Боби. Виж колко са «тъмни» ноктите. Това е кръв или каквото там имат в себе си. То е по ноктите, защото те са нанесли главните поражения. Това място определено не е приличало на мостика на звездолета «Ентърпрайз» преди да катастрофира. Точно преди да се блъсне в Земята, вероятно е напомняло повече за провеждан в задния двор на някой дървеняк бой с петли, в който всичко е позволено. Това ли е прогресът, Боби? В сравнение с тези юнаци Тед Енергетика изглежда като Ганди.“

Намръщена, Боби се дръпна. „Остави ме на мира“, казаха очите ѝ.

„Боби, не виждаш ли...“

Боби се извърна. Тя не желаше „да вижда“.

Гардънър стоеше край изсъхналите трупове и я наблюдаваше как се изкачва по палубата като жена, която се катери по гладък стръмен хълм. Не се плъзгаше изобщо. Обърна се към една от отсрещните стени, където имаше друг кръгъл отвор и се напъха в него. Още миг Гардънър виждаше краката ѝ, после само мръсните подметки на обувките ѝ за тенис и накрая изчезна цялата.

Той се изкатери по склона и за момент спря в центъра на помещението, за да погледне единичния дебел кабел, който излизаше от пода и прикрепените към разклоненията му слушалки. Приликата с устройствата в бараката на Боби беше съвсем явна. Иначе...

Гардънър се огледа наоколо. Шестоъгълно помещение. Пrazно. Никакви столове. Никакви снимки на Ниагарския водопад... нито от

Лебед-2, всъщност. Никакви астронавигаторски карти, никакви технически съоръжения. Всички велики продуценти на научна фантастика и майстори на специалните ефекти биха се отвратили от тази празнота, помисли си Гардънър. Нищо друго освен няколко слушалки, захвърлени преплетени на пода и трупове, съвършено запазени, но вероятно вече леки като есенни листа. Слушалки и останки като празни черупки, скупчени в онзи ъгъл, където ги бе запратила гравитацията. В това нямаше нищо особено интересно. Нищо особено умно. Можеше да се очаква. Защото жителите на Хейвън правеха много неща, но никое от тях не бе особено умно, ако се погледнеха в дълбочина.

Той изпитваше не толкова разочарование, колкото глупаво усещане за правота. Не правилност — Бог му бе свидетел, че в цялата история нямаше нищо правилно, — а правота, като че ли част от него винаги бе знаела, че ще бъде точно така, когато и ако влязат вътре. Никакви хитроумни приспособления в стил Дисниленд; само скучни разновидности празнота. Сети се за едно стихотворение на У. Х. Одън за бягствата: рано или късно човек винаги стига до празна стая, под гола крушка, където нарежда пасианси в три сутринта. Утрешният свят изглежда бе стигнал до празно помещение, където същества, достатъчно умни за да завладеят звездите, са полудели и са се разкъсали едно друго на парчета с ноктите на краката си.

„Толкова за Робърт Хайнлайн“, помисли си Гард и последва Боби.

9

Той потегли по стръмното с ясното съзнание, че напълно е загубил представа какво е положението му спрямо света отвън. По-лесно беше да не мисли за това. На места си помагаше в изкачването, като се хващаше за стълбата. Стигна до един правоъгълен отвор и видя през него нещо, което може да е било машинното отделение — големи метални блокове, квадратни в единия край, заоблени в другия, строени в двойна редица. Тръби, дебели и мътно сребърни на цвят, тръгнаха от квадратните страни на тези блокове и се отдалечаваха в страни, изкривени ъгли.

„Като лъскавите лайстни по детско автомобилче“, мина през ума на Гард. Той усети някаква мокра топлина по кожата над горната си устна. Струйката се раздели на две и се плъзна по брадичката му. Отново му течеше кръв от носа... бавно, но с явното намерение известно време да не спира.

„Тук светлината сега не е ли по-силна?“

Спря и се огледа.

Да. А дали не чуваше някакво слабо бучене или само си въобразяваше?

Наклони глава. Не; не си въобразяваше. Машини. Нещо се беше включило.

„То не се е включило само и ти го знаеш. «Ние» сме го включили. Ние сме сритали нещо.“

Гардънър здраво склочи зъби около мундщука. Искаше да се махне оттук. Искаше да изкара „Боби“ навън. Корабът беше жив; Гард предполагаше, че по някакъв свръхестествен начин той е Същността на томичукалата. Това, което чуваше, бе вой. И беше най-ужасното от всичко. Чувствително същество... Събудили сме го, разбира се. Гард искаше то отново да заспи. Изведнъж се почувства прекалено много като Джек, който обикаля из замъка, докато великанът спи. Трябваше да излязат. Той започна да пълзи по-бързо. После го порази нова мисъл и го накара да се закове на място.

„Ами ако не ни «пусне» да излезем?“

Гардънър отхвърли тази мисъл и продължи напред.

10

Коридорът се разделяше на две, като лявото разклонение продължаваше да се изкачва нагоре, а дясното стръмно тръгваше надолу. Той се послуша и чу Боби да пълзи в левия. Придвижи се по него и стигна до нов люк. Тя стоеше под него. Вдигна за миг поглед към Гардънър, а очите ѝ бяха разширени и изплашени. После отново се обърна напред.

Той прехвърли един крак над ръба на люка и спря. По никакъв начин нямаше да влезе там.

Помещението имаше форма на ромб. То беше пълно с хамаци, окачени на метални рамки — бяха буквално стотици. Всичките пиянски се бяха килнали нагоре и наляво; стаята приличаше на снимка от общата каюта на ветроходен кораб, направена точно когато корабът се е спускал в браздата между две вълни при силно мъртво вълнение. Всички хамаци бяха пълни, а обитателите им привързани в тях. Прозрачна кожа, подобни на кучешки муцуни; млечни, мъртви очи.

От всяка триъгълна, покрита с люспи глава излизаше по един кабел.

„Не просто завързани“, помисли си Гардънър. ОКОВАНИ. „Те са движили кораба, нали, Боби? Ако такава е бъдещето, време е да налапам пистолета. Това са мъртви роби на галера.“

По лицата им имаше гримаси, но Гардънър забеляза, че някои са полуизтрити, защото главите им изглежда бяха експлодирали — сякаш, когато корабът е катастрофирал, се е получило някакво страхотно мощно връщане на енергия, която буквално им е пръснала мозъците.

Всичките мъртви. Привързани завинаги в хамаците си, с увиснали глави и замръзнали във вечни гримаси муцуни. Всичките мъртви в тази наклонена стая.

Някъде съвсем наблизко се включи друга машина — отначало с ръждиво даване, после заработи гладко. Миг по-късно с бръмчене оживяха вентилатори — той предположи, че са задвижени от току-що включилата се машина. В лицето го блъсна въздух — дали беше чист или не бе нещо, което не възнамеряваше лично да проверява.

„Може би отварянето на външния люк е включило това чудо, но някак не ми се вярва. По-скоро сме били ние. Какво друго е на ред, Боби?“

Да предположим, че „те“ са следващото, което ще се включи — самите томичукала? Да предположим, че сивкавите им, прозрачни шестпръсти ръце започнат да се свиват и разпускат, както ръцете на Боби, когато бе гледала труповете в голата кабина за управление? Ами ако тези крака с огромни нокти започнат да мърдат? Или да предположим, че главите им вземат да се извържат и тези млечни очи ги погледнат?

„Искам да изляза. Призраците тук са много живи и аз искам да изляза.“

Гардънър докосна Боби по рамото. Тя подскочи. Той погледна към китката си, но там нямаше часовник — само избледняващо бяло петно върху иначе загорялата му ръка. Преди носеше „Таймекс“, здрава стара машинка, която бе преминала с него през много промеждия и все бе излизала жива. Ала два дни работа по изкопа я бяха убили.

Боби схвана идеята. Тя посочи към бутилката с въздух прикрепена към колана ѝ и вдигна вежди към Гардънър. „Колко време е минало?“

Гардънър не знаеше и не го интересуваше. Той искаше да се махне преди целият проклет кораб да се е събудил и да е направил бог-знае-какво.

Гард показва обратния път по коридора. „Достатъчно. Хайде да се измъкваме.“

В стената до него екна плътен, мазен, подхилващ се звук. Той отскочи. Капчици кръв от бавно кървящия му нос опръскаха стената. Сърцето му биеше лудо.

„Престани, това е просто някаква помпа...“

Мазният звук започна да става по-гладък... после нещо се повреди. Разнесе се скърцане и стържене на метал, последвано от бърза, ечаща серия от експлозии. Гардънър усети как стената завибрира и за миг светлината потрепна и намаля.

„Дали бихме могли да намерим пътя си за навън в мрака, ако осветлението угасне? Ти май се шегуваш, сеньор.“

Помпата се опита да заработи отново. Прозвуча дълъг металически писък, който накара зъбите на Гардънър да се впият в гумените накрайници на мундщука. Звукът най-после секна. Понесе се продължително шумно тракане, като от огромна сламка в стъклена чаша. Накрая шумът престана.

„Не всичко се е съхранило в пълна изправност за цялото това време“, помисли Гардънър и откри, че всъщност тази идея му носи облекчение.

Боби сочеше: „Тръгвай, Гард“.

Преди да го направи той видя как Боби спря и погледна назад към редиците трупове в хамаците. Онзи изплашен израз се бе върнал на лицето ѝ.

После Гард запълзя по пътя, откъдето бяха дошли, опитвайки се да поддържа равномерно бързо темпо, докато клаустрофобията обвиваше пипалата си около него.

11

В кабината за управление една от стените се бе превърнала в гигантски панорамен прозорец, осемнайсет метра дълъг и шест метра висок.

Гардънър застина, с увиснала челюст и прикова поглед в синьото небе на Мейн и пръстена от борове, ели и смърчове около изкопа. В долния десен ъгъл можеше да се види част от покрива на навеса им със съоръженията. Той съзерцава гледката няколко секунди — достатъчно за да забележи белите летни облаци, носещи се по синьото небе — преди да осъзнае, че това не може да е прозорец. Те се намираха някъде в средната част на кораба, при това дълбоко в земята. Прозорец на това място би показвал само друга част на кораба. Дори да се намираха близо до корпуса, което не беше така, пак биха виждали само покрита с мрежа скалиста стена, с може би късче небе в самия най-горен край.

„Това е някакъв вид телевизионно изображение. «Нещо» като телевизионно изображение, във всеки случай.“

Но нямаше никакви линии. Илюзията беше съвършена.

Забравяйки пред това ново мощно очарование клаустрофобичната си нужда да се измъкне навън, Гардънър се запъти бавно към стената. Наклонът му създаваше измамно усещане за летене — ефектът беше като от сядане зад уредите за управление на авиационен тренажор и дръпване на лоста за стръмно изкачване. Небето беше толкова ярко, че трябваше да примижи. Той продължаваше напред в търсене на стената, с очакването да я види подобно на киноекран през картината, когато човек се доближи до него, но стената изглежда просто не беше там. Боровете бяха истински, яркозелени и само фактът, че не можеше да усети полъха на вятъра или да долови мириса на гората нарушаваше пълната илюзия, че гледа през отворен прозорец.

Той се приближи още, като продължаваше да търси стената.

„Това е някаква камера, би трябвало да е — монтирана върху външния ръб на кораба, може би дори точно върху онази част, в която се е спънала Боби. Ъгълът го потвърждава. Но, Боже Господи! Всичко е толкова дяволски «реално»! Ако хората на «Кодак» или «Полароид» видеха това, щяха да си излязат от ко...“.

Ръката му беше сграбчена — сграбчена здраво — и цялото му същество се изпълни с ужас. Той се обърна, сигурен, че ще види един от „тях“, ухилено същество с кучешка глава, стиснало кабел със запущалка накрая: „Само се наведете, господин Гардънър, изобщо няма да боли“.

Беше Боби. Тя посочи към стената. Протегна ръце и ги размаха бързо във въздуха като в някаква игра на отгатване. После пак посочи към стената-прозорец. След миг, Гардънър я разбра. В известен смисъл беше направо смешно. С мимики Боби му обясняваше как ще го удари ток, казваше му, че ако докосне тази стена вероятно ще се случи до голяма степен същото, което би станало ако пипнеште третата релса на метрото.

Гардънър кимна, след което посочи към по-широкия коридор, през който бяха влезли. Боби кимна в отговор и тръгна натам.

Когато Гардънър се провря след нея, стори му се, че чува изшумоляване като от изсъхнали листа и се обърна, обзет от ужас. Беше сигурен, че това са те, онези трупове в ъгъла; че бавно се надигат на ноктестите си крака, подобни на зомбита.

Ала телата си лежаха неподвижни в оплетено кълбо от странни ръце и крака. Просторният, ясен изглед към небето и дърветата върху стената (или „през“ нея) започваше да избледнява и да губи реалността и яркостта си.

Гардънър му обърна гръб и запълзя след Боби, колкото можеше по-бързо.

СЕДЕМ

СЕНЗАЦИЯТА, ПРОДЪЛЖЕНИЕ

1

„Ти си луд, да го знаеш“, каза си Джон Лиандро, докато спираше на съвсем същия паркинг, който бе използвал преди по-малко от три седмици Еверет Хилман. Лиандро, разбира се, не знаеше това. Кое то вероятно беше хубаво.

„Ти си луд“, повтори си той. „От носа ти тече кръв като от заклано прасе, имаш два зъба по-малко в устата си и се каниш пак да се връщаш там. Направо си луд!“

„Правилно“, помисли Лиандро и излезе от старата кола. „Аз съм на дваисет и четири, неженен, започвам да се заоблям около кръста и, ако съм луд, то е защото съм открил това, аз съм го открил, «аз», аз се натъкнах на него. Това е нещо голямо и то е мое. Моят материал. Не, използвай друга дума. Тя е старомодна, но на кого му пука — важното е, че е точна. Моята «сензация». Нямам намерение да й позволя да ме убие, но смятам да я яздя, докато ме изхвърли от седлото.“

Лиандро стоеше на паркинга в един и петнайсет през деня, който бързо се превръщаше в най-дългия ден от неговия живот (а освен това щеше да бъде и последния, въпреки всичките му заявки за противното) и си мислеше: „Браво на теб. Ще я яздиш, докато те изхвърли от седлото. Сигурно Робърт Капа и Ърни Пайл са си въобразявали същото от време на време.“

Благоразумно. Саркастично погледнато, но благоразумно. Онази дълбока част на съзнанието му обаче изглежда беше над подобно благоразумие. „Моят материал“, упорито си даваше тя. „Моята сензация“.

Джон Лиандро, сега облечен с фланелка, на която пишеше КЪДЕ, ПО ДЯВОЛИТЕ, Е ТРОЯ, ЩАТ МЕЙН? (Дейвид Брайт сигурно би се смял до напикаване над „това“), прекоси малкия паркинг на магазинчето за медицинска техника („Специализирани доставки на

дихателни апарати и самоспасители от респираторен тип“) и влезе вътре.

2

— Не смятате ли, че трийсет долара е безбожен депозит за един дихателен апарат? — попита Лиандро продавача, докато ровеше в портфейла си. Предполагаше, че има трийсет долара, но щеше да остане с около долар и половина. — Не мислех, че вървят чак толкова добре на черния пазар.

— Преди изобщо не искахме депозит — отвърна продавачът — и все още не го правим, когато познаваме човека или организацията, нали разбирате. Ама преди две-три седмици загубих един. Тук дойде някакъв възрастен човек и ми каза, че иска нещо за дишане. Предположих, че има предвид за гмуркане, нали разбирате — той беше стар, но изглеждаше достатъчно жилав за тази работа — затова започнах да му разправам за магазина за водолазни принадлежности в Бангор. Ала той каза, не, него го интересувало нещо портативно за над земята. Затова му дадох един апарат под наем. И повече не го видях. Чисто нов „Бел“. Двеста долара с цялото оборудване.

Лиандро погледна продавача, развълнуван почти до прилошаване. Чувстваше се като човек, който следва стрелките все по-дълбоко и по-дълбоко в плашеща, но легендарна и съвсем неизследвана пещера.

— Вие ли му дадохте под наем маската? Лично?

— Е, всъщност беше дихателен апарат, но да. Тука работим с баща ми. Той бе отишъл да закара няколко кислородни бутилки в Огъста. Като се върна, ме направи на нищо. Не знам дори дали ще одобри даването на още един „Бел“ под наем, ала предполагам, че ако е с депозит, всичко ще бъде наред.

— Можете ли да ми опишете онзи човек?

— Господине, добре ли се чувствате? Виждате ми се малко побледнял край ус...

— Нищо ми няма. Можете ли да ми опишете мъжа, който взе под наем маската?

— Възрастен. Имаше тен. Беше почти плешив. Кльошав... но не слабоват, по мое мнение. Както ви казах вече, изглеждаше жилав. — Продавачът се замисли. — Караше валиант.

— Бихте ли проверили на коя дата е наел маската?

— Вие полицаи ли сте?

— Репортер. От бангорския „Дейли Нюз“.

Лиандро показва на продавача журналистическата си карта. Сега и той започна да се вълнува.

— Още нещо ли е направил? Освен дето ни задигна дихателния апарат, искам да кажа?

— Бихте ли потърсили името и датата заради мен?

— Разбира се.

Продавачът запрелиства книгата за даване под наем. Откри исканата информация и обърна книгата така, че Лиандро сам да може да я прочете. Датата беше 26 юли. Името бе надраскано, но все пак се четеше. Еверет Хилман.

— Изобщо не сте съобщили за загубата на съоръжението в полицията — каза Лиандро. Това не беше въпрос. Ако бе повдигнато обвинение в кражба срещу дядката, съпоставено с разбираемото недоволство на хазайката му, задето не си бе получила наема с две седмици закъснение, ченгетата можеше и да се позаинтересуват как или защо Хилман беше изчезнал... или „къде“ се бе дянал.

— Не. Татко каза да не си правя труд. Застраховката ни не покрива кражба на оборудване, нали разбирате и... затова всъщност.

Продавачът вдигна рамене и се усмихна, но жестът му беше леко смутен, усмивката малко неловка и всичко заедно говореше много на Лиандро. Дейвид Брайт може и да го смяташе за кретен, ала той не беше толкова глупав. Ако оттук бяха съобщили за кражбата или изчезването на маската, застрахователната компания нямаше да покрие загубата. А бащата на този човек знаеше и друг начин, по който „биха могли“ да изкарат застраховка. Но засега всичко това бе до голяма степен от второстепенно значение.

— Добре, много ви благодаря за съдействието — рече Лиандро и завъртя обратно книгата. — Сега, ако може да приключим с това...

— Да, разбира се — с очевидно облекчение изостави въпроса за застраховката продавачът. — И няма да споменавате никое от тези неща във вестника, докато не говорите и с баща ми, нали?

— Можете да бъдете спокоен — заяви Лиандро с такава топла искреност, че и самият П. Т. Барнъм би го поздравил. — Ако обичате, дайте да се подпиша...

— С удоволствие. Но първо трябва да видя някакъв документ за самоличност. Пропуснах да помоля старчето за това и баща ми „определено“ не одобри постъпката ми, можете да бъдете сигурен.

— Току-що ви показах журналистическата си карта.

— Знам, но ми се струва, че все пак трябва да видя някакъв „истински“ документ.

С въздишка, Лиандро подаде през щанда шофьорската си книжка.

3

— По-полека, Джони — каза Дейвид Брайт. Лиандро се обаждаше от външен телефон, близо до паркинга на един ресторант. Той долови зараждащото се вълнение в гласа на Брайт. „Вярва ми. Кучият му син, май най-накрая ми повярва!“

Откакто си тръгна от магазинчето за медицинска техника и подкара обратно към Хейвън, вълнението и напрегнатостта на Лиандро бяха нараствали, докато бе решил, че ще вземе да избухне, ако не поговори с някого. А и се „налагаше“; той съзнаваше, че носи такава отговорност, въпреки желанието му да се добере до сензацията си сам. Налагаше се, защото се връщаше там и като нищо можеше да му се случи нещо, а ако това станеше, искаше да е сигурен, че някой знае с какво се е занимавал. Брайт, колкото и да бе нетърпим, поне беше напълно честен; той не би му изменил.

По-полека, да, прав е.

Лиандро премести слушалката на другото си ухо. Следобедното слънце печеше здравата на врата му, но това съвсем не му беше неприятно. Започна да описва пътуването си към Хейвън: невероятната мешавица от станции по радиото; силното гадене; потеклата от носа му кръв; падналите зъби. Разказа и за разговора си със стареца в универсалния магазин, колко пусто беше там и как на цялата област можеше да се сложи голяма табела НА РИБА СЪМ. Не спомена за

математическите си прозрения, защото едва си ги спомняше. „Нещо“ бе станало, но то вече му се струваше много смътно и неясно.

Затова пък разправи на Брайт как му бе дошла идеята, че по някакъв начин въздухът в Хейвън е бил отровен — изпускане на химикали или нещо подобно, а защо не и изригване на естествен, ала смъртоносен газ от земните недра.

— Газ, който подобрява радиоизлъчванията ли, Джони?

Да, знаеше, че е малко вероятно, знаеше всички слаби места, които засега не пасваха, но той се бе „намирал“ там и беше сигурен, че въздухът го бе накарал да се почувства зле. Затова решил да вземе някакъв портативен дихателен апарат и да се върне.

Разказа и за случайното си откритие, че Еверет Хилман, когото самият Брайт бе отпратил като изкукуригал старец, е бил в магазина преди него, със съвсем същата поръчка.

— Е, какво ще кажеш? — попита накрая Лиандро.

Последва кратка пауза, след което Брайт произнесе според Лиандро най-прекрасните думи, които бе чувал през живота си.

— Смятам, че си абсолютно прав, Джони. Нещо много странно става там и от все сърце те съветвам да стоиш настрана.

Лиандро затвори за миг очи и облегна глава върху телефонния апарат. На лицето му имаше усмивка. Широка и щастлива усмивка. „Прав. Абсолютно прав.“ О, това бяха хубави думи, прекрасни думи, думи на утеха и блаженство. „Абсолютно прав.“

— Джон? Джони? Там ли си още?

Без да отваря очи, като продължаваше да се усмихва, Лиандро отвърна:

— Тук съм.

„Просто се наслаждавам, Дейвид, старче, защото май през целия си живот съм чакал някой да ми каже, че съм абсолютно прав. За нещо. Каквото и да е.“

— Стой настрана. Повикай ченгетата.

— Ти би ли го направил?

— По дяволите, не!

Лиандро се засмя.

— Значи ти е ясно. Нищо няма да ми стане. Имам кислород...

— Според човека от магазина за медицинска техника, Хилман също е имал. Но него просто го няма.

— Отивам — повтори Лиандро. — Каквото и да става в Хейвън, аз искам да съм първият, който ще го види... и ще го снима.

— Тази работа не ми харесва.

— Колко е часът? — Собственият часовник на Лиандро бе спрял. Кое то беше странно; той бе почти сигурен, че го нави като стана тази сутрин.

— Почти два.

— Добре. Ще ти се обадя пак в четири. После в шест. И така нататък, докато се прибера вкъщи здрав и читав. Ако ти или някой друг там не ме чувате на всеки два часа, повикай ченгетата.

— Джони, говориш като хлапе, което си играе с кибрит и казва на баща си, че ако подпали къщата, на татко му е разрешено да го измъкне навън.

— Ти не си ми баща — рязко каза Лиандро.

Брайт въздъхна.

— Слушай, Джони, ако това ще промени нещата, извинявай, че те нарекох проклет Джими Олсън. Ти беше прав, не е ли достатъчно? Стой настрана от Хейвън.

— Два часа. Искам два часа, Дейвид. „Заслужавам“ два часа, дявол да го вземе! — Лиандро затвори телефона.

Той се запъти към колата си... после се обърна, върна се предизвикателно до прозорчето за поръчки и поиска два хамбургера с всичко по тях. За първи път през живота си поръчваше храна в едно от тия места, които майка му наричаше „крайпътни закусвални“ — само че, когато тя произнасяше думите, те караха подобни места да звучат като най-мрачните свърталища на ужаса, все едно „То дойде от крайпътната закусвалня“ или „Нападението на Земята от микробните чудовища“.

Когато пристигнаха, хамбургерите бяха горещи и увити в станала на мазни петна восъчна хартия, покрита от край до край с чудесните думи ХАМБУРГЕРИ ДЕРИ. Лиандро бе изгълтал първия още преди да стигне до доджа си.

— Великолепно — изфъфли той с пълна уста. — Великолепно, великолепно.

„Микробите ще ти причинят най-голямото възможно зло!“ помисли си той с почти пианско пренебрежение и излезе на шосе 9. Естествено, не знаеше, че нещата в Хейвън вече се променяха много

бързо, особено от обяд насам; положението в Хейвън беше, казано на ядрен език, критично. На практика Хейвън се бе превърнал в отделна държава и границите ѝ вече се охраняваха.

Без да знае това, Лиандро продължи да кара напред, отхапвайки от втория си хамбургер, като съжаляваше само, че не си бе поръчал и ванилов шейк.

4

Когато стигна до универсалния магазин в Троя, еуфорията му се бе разсеяла, а предишната му подсъзнателна нервност се бе върнала — небето над него беше море от ясно синьо, в което плуваха няколко снежнобели облачета, но нервите му имаха чувството, че се задава гръмотевична буря. Той погледна към маската на седалката до себе си. Златният ѝ купол беше покрит с лента от целофан, на която пишеше: **ДЕЗИНФЕКЦИРАН ЗА ВАША ЗАЩИТА.** „С други думи“, помисли си Лиандро, „микробите остават навън.“

Никакви коли по пътя. Никакви трактори по полята. Никакви момчета, тръгнали боси по банкета, с метнати на рамо въдици. Троя дремеше безмълвно (и, както предполагаше Лиандро, беззъбо) под августовското слънце.

Лиандро остави радиото настроено на WZON и, като отмина баптистката църква, сигналът започна да се губи сред надигащия се хор от други гласове. Немного по-късно хамбургерите му взеха първо неспокойно да се разхождат из стомаха му, а после направо да подскочат нагоре-надолу. Можеше да си ги представи как пръскат мазнина, докато го правят. Намираще се много близо до мястото, където бе спрял при първия си опит да стигне до Хейвън. Този път отби без никакво колебание — не искаше симптомите да станат по-силни. Хамбургерите се бяха оказали прекалено дяволски вкусни, за да си позволи да ги загуби.

5

Щом сложи кислородната маска, гаденето веднага премина. Но не и чувството на подсъзнателна, разяждаща нервност. По едно време се зърна в огледалото за обратно виждане, със златна купа покрила носа и устата му и за миг изпита уплаха — това той ли е? Очите на този мъж гледаха твърде сериозно, твърде напрегнато... напомняха очи на пилот на изстребител. Лиандро не искаше хора като Брайт да го смятат за кретен, ала не беше сигурен, че желае да изглежда и „чак“ толкова сериозен.

Вече е късно. Ти си вътре.

Радиото ломотеше със стотици гласове, може би дори хиляди. Лиандро го спря. А там, напред по-стръмното, се намираше граничната линия на Хейвън. Лиандро, който не знаеше нищо за невидимите найлонови чорапи, стигна до граничния знак... и мина край него, като навлезе в Хейвън без абсолютно никакви трудности.

Макар напрегнатата обстановка в Хейвън да се доближаваше до критичната точка, те „можеха“ да поставят силови полета наред повечето пътища, водещи в града. Но в изплашената суматоха около развиващите се тази сутрин събития, Дик Алисън и Нют бяха взели решение, което пряко щеше да засегне Джон Лиандро. Те искаха Хейвън да е затворен, ала не желаеха някой да се сблъска с необяснима бариера наред, както ще му се вижда, празното пространство, да обърне и да отнесе историята не на когото трябва...

... което в този момент включваше всички хора по света.

Не вярвам някой да успее да дойде чак толкова близо, каза Нют. Той и Дик се намираха в камиона на Дик, част от процесията от коли и камиони, запътили се към фермата на Боби Андерсън.

И аз така си мислех, отвърна Дик. Но това беше преди историята с Хилман... и сестрата на Боби. Не, някой „би могъл“ да влезе... ама направи ли го, никога повече няма да излезе.

Добре, хубаво. А сега не можеш ли да подкараш тази браква малко по-бързо?

Основните чувства в мислите на двамата мъже — и на всички около тях — бяха ужас и ярост. В този момент възможното нахлуване на външни хора в Хейвън им се виждаше като най-малката от техните грижи.

— „Знаех“ си, че трябваше да се отървем от този проклет пияница! — високо извика на глас Дик и стовари юмрук върху таблото.

Днес не си беше сложил никакъв грим. Кожата му, освен дето бе станала почти прозрачна, беше започнала и да загрубява. Средата на лицето му — а и на лицето на Нют, и на всички онези, които прекарваха някакво време в бараката на Боби — бе започнала да изпъква. И определено да заприличва на муцуна.

6

Джон Лиандро, разбира се, не знаеше нищо за всичко това — той знаеше само, че въздухът около него е отровен — по-отровен, отколкото дори той си бе представял. Беше смъкнал златната купа само за миг, колкото да поеме един-единствен кратък дъх и светът веднага бе започнал да избледнява и да става неясен. Той бързо постави обратно маската, с блъскащо сърце и студени длани.

Някъде на около двеста метра след граничния знак, доджът му просто изгасна. Повечето хейвънски коли и камиони бяха така приспособени, че да не им влияе постоянно покачващото се електромагнитно поле, хвърляно от кораба върху земята през последните близо два месеца (голяма част от тази работа беше свършена в бензиностанцията на Елт Баркър), но колата на Лиандро не бе преминала през такава манипулация.

Той постоя за миг зад волана, зяпнал глупаво в святкащите червени лампички. Изключи от скорост и завъртя ключа. Двигателят не изхърка. По дяволите, соленоидът дори не цъкна.

Сигурно кабелът се е измъкнал от акумулатора.

Ала не беше кабелът. Ако бе той, съответната лампичка на таблото щеше да свети. Явно бе нещо дребно. Той знаеше, че не е кабелът най-вече, защото му познаваше номерата.

Тук и от двете страни на пътя растяха дървета. Промъкналите се през разлюлените им листа слънчеви лъчи образуваха светли петна върху асфалта и бялата настилка на банката. Лиандро изведнъж усети, че иззад дърветата го наблюдават очи. Глупаво беше, разбира се, но въпреки всичко идеята го завладя много силно.

Добре, сега трябва да излезеш и да видиш дали ще успееш да се измъкнеш от пояса с отровен въздух, преди да ти е свършил

кислородът. Шансовете ти намаляват с всяка секунда, прекарана тук в треперене.

Опита още веднъж да запали. Пак нищо.

Той си взе фотоапарата, метна ремъка му през рамо и излезе от колата. Постоя неспокойно загледан в гората от дясната страна на пътя. Стори му се, че чува нещо зад себе си — някакъв тътрещ се звук — и бързо се обърна, дръпнал назад устни в ужасена гримаса.

Нищо... нищо, което би могъл да види.

Гората е прекрасна, тъмна и дълбока...

Тръгвай. Като стоиш тук, само си изразходваш въздуха.

Лиандро отвори отново вратата, пхна се в колата и извади от жабката пистолета. Зареди го, после се опита да го напъха в десния си преден джоб. Беше прекалено голям. Страхуваше се да не вземе да падне и да гръмне, ако го остави там. Измъкна новата си фланелка от панталона, затъкна пистолета в колана и смъкна блузата надолу, така че да го покрие.

Погледна пак към гората, после с горчивина към колата. Би могъл да направи някакви снимки, разбира се, но какво щяха да покажат те? Само един пуст провинциален път. Такива човек можеше да види из целия щат, дори в разгара на летния туристически сезон. Снимките нямаше да показват липсата на всякакви горски звуци, нито на тях щеше да личи, че въздухът е отровен.

Това е тя твоята сензация, Джонни. О, ти ще напишеш много статии за нея и имам чувството, че ще разправяш на много телевизионни новинарски екипи коя е добрата ти страна, но за снимката върху корицата на „Нюзуик“ и наградата „Пулицър“ най-добре да забравиш.

Част от него — по-зрялата част — настояваше, че това е глупаво, че малко е по-добре от нищо, че повечето репортери в света биха убивали, само за да се доберат до частичка от „това“ малко, каквото и да се окажеше то.

Но Джон Лиандро беше по-млад по дух от своите двайсет и четири години. Когато Дейвид Брайт го бе преценил до голяма степен като кретен, не беше сбъркал. Имаше си причини, разбира се, ама причините не променяха факта. Чувстваше се като новак при първото си посрещане с бухалката, който е хванал трудно хвърляне и е стигнал до трета база. Никак не е лошо... но гласът в сърцето му крещи: „Ей,

Господи, като си решил да ми даваш късмет, защо не ми го пуснеш всичкия“?

Хейвън се намираше на около километър. Можеше да стигне дотам пеша за петнайсет минути... ама тогава никога нямаше да се измъкне от отровния пояс, преди въздухът в маската му да е свършил и той го знаеше.

Ако просто бях наел две от тези проклети устройства...

Дори да се беше сетил, нямаше достатъчно пари, за да платиш безбожния депозит за две. Въпросът е, Джони, искаш ли да умреш за своята сензация, или не?

Не искаше. Ако снимката му ще излиза върху корицата на „Нюзуик“, не му се щеше да има черна лента около нея.

Лиандро пое обратно към разделителната линия на Троя. Направи петдесетина стъпки преди да осъзнае, че едва доловимо чува шум на двигатели... много двигатели.

Нещо става в другия край на града.

Може да става и върху обратната страна на луната. Не обръщай внимание.

След още един неспокоен поглед към гората, той тръгна отново. Направи още десетина крачки и разбра, че чува и друг шум: ниско, приближаващо се бучене зад гърба си.

Лиандро се обърна. Челюстта му увисна. В Хейвън по-голямата част от юли бе минала във Всеобщо правене на разни устройства. С напредването на „ставането“ жителите на Хейвън бяха загубили интерес към тези неща... но устройствата си бяха там, странни измишльотини като онези, които Гардънър бе видял в бараката на Боби. Много от тях бяха пуснати да служат за граничари. Хейзъл Маккрийди седеше в кабинета си в кметството, пред екран със слушалки и ги проверяваше поред за кратко. Тя беше бясна, задето я бяха оставили да върши това, когато бъдещето на „всичко“ висеше на косъм някъде там във фермата на Боби. Ала сега... някой най-последно бе „влязъл“ в града.

Щастлива от предстоящото забавление, Хейзъл се намести по-добре, за да се заеме с натрапника.

Това беше автоматът за кока-кола, който бе стоял пред магазина на Кудър. Лиандро замръзна от удивление, докато го наблюдаваше как се приближава: приятен на вид бяло-червен правоъгълник с височина два метра, метър и двацет широк. Той се плъзгаше бързо през въздуха към него, а дъното му се носеше на около петдесет сантиметра над пътя.

„Попаднал съм в реклама“, помисли си Лиандро. „Някаква много шантава реклама. След една, две секунди вратата на това чудо ще се отвори и оттам ще излети О. Дж. Симпсън.“

Хрумването му беше смешно. Лиандро започна да се смее. И още докато се смееше, се сети, че ето това е снимката... о, Господи, това е неговата снимка, един автомат за кока-кола, понесъл се сред земеделския район над двулентовия асфалтов път!

Той посегна към „Никон“-а. Автоматът за кока-кола, с тихо бръмчене, заобиколи спрялата кола на Лиандро и продължи напред. Приличаше на халюцинация на луд, но надписът върху предната страна на автомата твърдеше, че — колкото и на човек да му се искаше да повярва в обратното — това е ИСТИНАТА.

Все още подхилвайки се, Лиандро осъзна, че автоматът не спира — всъщност, той набираше скорост. А какво представляваше на практика един такъв автомат? Хладилник, с реклами по него. Хладилниците бяха „тежки“. Автоматът за кока-кола, бяло-червен управляем снаряд, се плъзна през въздуха към Лиандро. Вятърът слабо засвири в отвора за връщане на монети.

Лиандро забрави за снимката. Той отскочи наляво. Автоматът закачи десния му пищял и го счупи. За миг целият му крак се превърна в нетърпима, изгаряща болка. Лиандро изкрещя в златната купа и се просна по корем отстрани на пътя, раздирайки фланелката си. „Никон“-ът изпъна до край каишката си, удари се в покрития с чакъл банкет на пътя и изхрущя.

Ах ти, гадино мръсна, този апарат струва четиристотин долара!

Той се изправи на колене и се обърна, с раздрана фланелка, кървящи гърди и счупен крак.

Автоматът за кока-кола се дръпна назад. Увисна във въздуха за миг, а предницата му се въртеше напред-назад в къси дъгички, което напомни на Лиандро за поклащането на радарна антена. Слънцето се

отразяваше в стъклената му вратичка. Лиандро можеше да види вътре бутилките кока-кола и фанта.

Изведнъж автоматът се насочи към него... и започна да набира скорост.

Откри ме, Господи...

Той скочи и се опита на един крак да се добере до колата си. Автоматът се спусна към него, а вятърът печално свиреше в отвора му за връщане на монети.

С писък, Лиандро се хвърли напред и се търкулна. Автоматът не го уцели за около десет сантиметра. Лиандро се приземи върху пътя. В счупения му крак изригна болка. Той изкрещя.

Автоматът се обърна, спря, откри го и пак се засили.

Лиандро бръкна за пистолета в колана си и го извади. Стреля четири пъти, застанал на колене. Всички куршуми стигнаха целта. Третият счупи стъклената врата на машината.

Последното, което Лиандро видя, преди автомата — който тежеше малко повече от триста килограма, — да го удари, бяха различните газирани напитки, бълбукащи и капещи от счупените гърла на разбитите от куршумите му бутилки.

Счупени гърла на бутилки, които се втурват към него с петдесет километра в час.

„Мамо!“ изпищя наум Лиандро и закри с ръце лицето си.

В края на краищата се оказа, че не е било нужно да се безпокои за счупените гърла на бутилките, нито за микробите в хамбургерите, като стана дума. Една от големите истини на живота е следната: когато на човек му е писано да бъде размазан от втурнал се напред тристакилограмов автомат за кока-кола, не е необходимо да се тревожи за нищо друго.

Разнесе се глух, хрущящ звук. Предната част на леандровия череп се пръсна като древна китайска ваза, запратена в пода. Само секунда по-късно се счупи и гръбначният му стълб. Известно време автоматът влачи трупа със себе си, залепен за него като много голяма лепенка, сложена върху предното стъкло на бързо движеща се кола. Отпуснатите му крака се влачеха по пътя, а бялата линия минаваше между тях. Токовете на маратонките му се превърнаха в пушещи гумени огнища. Едната обувка изпадна.

После Лиандро се плъзна по предницата на автомата за кока-кола и се плъосна върху пътя.

Машината се запъти обратно към Хейвън. Когато бе ударила Лиандро, гнездото с монетите се бе счупило и, докато тя бързо се движеше през въздуха с глухо бучене, от отвора за връщане на монети се сипеше поточе от петачета, десетачета и четвъртинки и с търкаляне се разпиляваше по пътя.

ОСЕМ ГАРД И БОБИ

1

Гардънър знаеше, че Боби скоро ще изиграе своя ход — старата Боби бе изпълнила това, което Новата и Подобрена Боби смяташе за последно задължение към добрия, стар Джим Гардънър, дошъл да спаси приятелката си и останал да работи здравата по един дяволски особен изкоп.

Дори си мислеше, всъщност, че за оръдие ще послужи стремето — Боби ще поиска да се изкачи първа и стигнала веднъж горе, просто няма да му го изпрати обратно долу. Той щеше да си остане там край люка и там щеше да си умре, до онзи странен символ. На Боби нямаше да ѝ се наложи дори да се цапа с мръсната реалност на убийството; нито щеше да е необходимо да си мисли, че добрия стар Гард умира бавно и мъчително от глад. Добрият стар Гард щеше да умре съвсем бързо от многобройни кръвоизливи.

Но Боби настоя Гард да се качи първи и язвителното присвиване на очите ѝ показваше, че знае точно какво бе очаквал... без да ѝ е било нужно да му чете мислите.

Стремето се издигна във въздуха и Гардънър се вкопчи здраво в кабела, потиснал желанието си да повърне — това желание, реши той, скоро ще стане непреодолимо, ала Боби му бе изпратила силна и ясна мисъл, веднага щом се бяха измъкнали през люка: „Не сваляй маската преди да си стигнал горе.“ Дали мислите на Боби бяха станали по-ясни или само си въобразяваше? Не. Не си въобразяваше. И двамата бяха получили по един тласък вътре в кораба. Неговият нос още кървеше и фланелката му вече бе подгизнала от кръв; маската започваше да се пълни. Това бе най-лошият му кръвоизлив, откакто Боби го бе довела тук за първи път.

„Защо?“ изстреля обратно той, като се стараеше да бъде много внимателен и да изпрати само тази връхна мисъл... и нищо намиращо

се под нея.

Повечето от съоръженията, които чухме, служат за смяна на въздуха. Вдишването на това, което е сега в ямата, ще те свърши точно толкова бързо, колкото и поемането на въздуха от кораба, когато го отворихме в началото. Уеднаквяването ще отнеме целия ден, а може и повече.

Не звучеше като разсъжденията, които човек би очаквал обикновено от жена, заподозряна в намерение да го убие... но онзи израз още се таеше в очите на Боби и „усещането“ за него оцветяваше всичките ѝ мисли.

Вкопчил се в кабела на живот и смърт, ухапал гумените накрайници, Гардънър се бореше да потисне напъните на стомаха си.

Стремето достигна горния ръб. Той се покатери отгоре с крака, направени сякаш от гумени ленти и хартиени подпльнки, едва забелязвайки електролукса и парчето кабел, манипулиращо копчетата. „Брой до десет“, помисли си той. „Брой до десет, добери се колкото можеш по-далеч от изкопа, тогава свали маската и поеми каквото дойде, и без това май предпочитам да умра, отколкото да се чувствам по този начин.“

Гардънър успя да стигне до пет и видя, че не може да се сдържа повече. Пред очите му танцуваха хаотични образи: лисването на чашата върху роклята на Патриша Маккардъл, залитащата по верандата Боби, когато той най-после пристигна, едрият мъж със златна купа върху носа и устата, който се обръща да го погледне от седалката до шофьора на един джип, докато Гардънър лежи пиян върху верандата.

„Ако бях разкопал на няколко различни места в онази чакълена кариера, като нищо можеше да попадна и на него!“ помисли си той и в този момент стомахът му най-накрая встана.

Гардънър захвърли маската и повърна, подпрял се на един бор в края на разчистеното пространство.

После повтори и осъзна, че никога през живота си не е повръщал по този начин. Беше чел обаче за това. Изхвърляше храната — по-голямата част окървавена — на топчета, които изхвърчаха като куршуми. И си бяха почти куршуми. Имаше пристъп на изригващо повръщане, което не се смяташе за признак на добро здраве в медицинските кръгове.

Пред погледа му плуваха сиви воали. Коленете му се подгъваха.

„О, по дяволите, умирам“, помисли си той, но без никакъв емоционален заряд. Това беше просто една новина, нито повече, нито по-малко. Усети, че ръката му се плъзва по грубата кора на дървото. Напипа лепкава смола. Слабо долавяше, че из въздуха се носи противна воня на вкиснало и сяр. Не го интересуваше. Независимо дали имаше Елисейски полета или само едно голямо черно нищо, поне нямаше да я има тази воня. Така че може би все пак той щеше да излезе победителя. Най-добре просто да зареже всичко. Просто да...

„Не! Не можеш просто така да зарежеш всичко! Ти се върна, за да спасиш Боби, а Боби вече беше може би неспасяема, но онова хлапе все още има нужда от теб. Моля те, Гард, опитай поне!“

— Не допускай всичко да е било напразно — с дрезгав, потреперващ глас каза той. — Господи Боже, моля те, не допускай всичко да е било напразно.

Вълните сива мъгла леко се проясниха. Позивите за повръщане намаляха. Гардънър вдигна длан към лицето си и изтри кръвта от него.

Докато го правеше, една ръка го докосна по врата и цялата му кожа настръхна. Една ръка... ръката на Боби... ала тя не беше човешка ръка, вече не.

Гард, добре ли си?

— Добре — отговори на глас той и успя да се изправи на крака.

Светът се разлюля, после отново се върна във фокус. Първото, което видя в него, беше Боби. Лицето ѝ изразяваше студена, безжизнена пресметливост. Не видя в него никаква любов, нито дори имитация на загриженост. Боби бе „станала“ над тези неща.

— Да вървим — дрезгаво изломоти Гардънър. — Ти карай. Аз се чувствам... — той се спъна и трябваше да се хване за изпъкналото, странно рамо на Боби, за да не падне — ... малко зле.

2

По обратния път до фермата, Гардънър се почувства по-добре. Течащата от носа му кръв намаля до ленива струйка. Той бе погълнал доста кръв, докато носеше маската и голяма част от кръвта, която бе

видял в повърнатото, трябва да се дължеше на това. Поне така се надяваше.

Бе загубил общо девет зъба.

— Искам да си сменя фланелката — каза той на Боби.

Тя кимна без особен интерес.

— Ела после в кухнята. Трябва да поговорим.

— Да. Предполагам, че трябва.

В стаята за гости Гард свали блузата, с която беше облечен и си сложи чиста. Пусна я да виси над колана му. Отиде до леглото, повдигна дюшека и извади револвера. Пъхна го в панталона си. Фланелката беше твърде голяма; бе отслабнал много. Очертанията на дръжката почти не се забелязваха, ако си глътнеше корема. Той поспря още за миг, питайки се дали е готов за това. Предполагаше, че няма как да прецени предварително. Тъпа болка глождеше слепоочията му и светът сякаш се размазваше и после пак идваше на фокус в бавен, замаян ритъм. Устата го болеше, а носът му бе запушен от засъхваща кръв.

Гардънър влезе в кухнята.

Боби седеше до кухненската маса и го наблюдаваше. Странна, полувидима зелена течност циркулираше под повърхността на прозрачното ѝ лице. Очите ѝ — по-големи, с безформени зеници — гледаха мрачно към Гардънър.

На масата се намираше преустроен радиокасетофон. Дик Алисън го бе донесъл на Боби преди три дни, по нейно искане. Той беше същият, който Ханк Бък бе използвал, за да изпрати Питс Барфийлд на онази голяма снабдителна база в небето. На Боби ѝ бе отнело не повече от дваайсет минути да свърже неговата верига с детския фотонов пистолет, който беше насочила към Гардънър.

Върху масата имаше две бири и шишенце с хапчета. Гардънър позна шишенцето. Боби трябва да го бе взела от банята, докато той си сменяше фланелката. Вътре беше неговият валиум.

— Седни, Гард — каза тя.

Гардънър бе вдигнал мисления си щит, веднага щом излязоха от кораба. Въпросът сега беше каква част от него още държеше.

Прекося бавно помещението и седна до масата. Усети как револверът се забива в стомаха и слабините му; усети също как се забива и в съзнанието му и силно се притиска към каквото бе останало от този щит.

— За мен ли са? — попита той и посочи към хапчетата.

— Мислех да изпием по една-две бири заедно — равно отвърна Боби, — както правят приятелите. И ти можеш да взимаш по няколко от време на време, докато си говорим. Мислех си, че това ще е най-милосърдния начин.

— Милосърдие — замислено произнесе Гардънър. Усещаше как в него се надигат първите вълни на гнева. Няма да позволя отново да ме измамат, казваше песента, но изглежда беше много трудно да се преодолее навикът. Той самият беше мамен многократно. *Ама ти пък може да си изключение от правилото, Гард, старче.*

— Аз получавам хапчетата, а Питър получи онзи специален аквариум в бараката. Боби, твоите разбирания за милосърдие са претърпели „дяволска“ промяна от дните, когато плачеше, ако Питър донесеше вкъщи умряла птица. Помниш ли тези дни? Ние живеехме тук заедно, устояхме на атаките на сестра ти, когато тя дойде и не ни беше нужно да я натикваме в клетка от душ, за да го направим. Тогава просто я изритяхме. — Той мрачно погледна към нея. — Помниш ли, Боби? Това беше, когато бяхме и любовници, не само приятели. Мислех, че може да си забравила. Бях готов да умра за теб, хлапе. И щях да умра без теб. Помниш ли? Помниш ли какви бяхме *ние*?

Боби погледна надолу към ръцете си. Дали наистина вижда сълзи в тези странни очи? Вероятно всичко, което вижда, е просто усилено мислене.

— Кога си бил в бараката?

— Снощи.

— Какво си докосвал?

— Някога докосвах *теб* — рече Гардънър. — А ти мен. И двамата няхахме нищо против. Помниш ли?

— *Какво си докосвал?* — изкрещя пискливо тя и когато вдигна поглед, той видя насреща си не Боби, а само едно бясно чудовище.

— Нищо — отговори Гардънър. — Не съм докосвал нищо.

Презрението, изписано на лицето му, сигурно бе изглеждало поубедително от всякакъв протест, защото Боби се успокои. Тя отпи мъничко от своята бира.

— Няма значение. И без това не би могъл да направиш нищо там.

— Как можа да постъпиш така с Питър? Все за това си мисля. Старецът не го познавам, а Ан си го изпроси. Но добре познавах *Питър*. Той също беше готов да умре за теб. Как можа? Боже Господи!

— Той ме поддържаше жива, докато теб те нямаше — каза Боби. В гласа ѝ се долавяше съвсем слаба гузна, защитаваща се нотка. — Когато работех по цяло денонощие. Единствено благодарение на него бе останало какво да спасяваш при идването ти тук.

— Ти си един проклет *вампи*р!

Тя го погледна и пак отмести очи.

— Боже *Господи*, ти направи подобно нещо и аз *останах при теб*. Знаеш ли как боли? *Продължих да стоя тук*! Видях какво става с теб... а в по-слаба степен видях какво става и с другите, ала въпреки това *продължих да стоя*. Защото бях луд. Но ти, разбира се, си знаела това, нали? Използвала си ме по същия начин, по който си използвала Питър, само че аз нямам мозък дори колкото едно старо гонче, предполагам, защото не ти се наложи да ме тикаш в бараката и да напъхваш един от онези *гнусни, вонящи, изгнили* кабели в главата ми. Просто ми наливаше смазка. Връчваше ми лопата и казваше: „Хайде да действаме, Гард, да изкопаем това чудо и да спрем Даласката полиция“. *Само дете Даласката полиция си ти! А аз работих за теб*.

— Пий си бирата — нареди Боби. Изразът ѝ отново беше студен.

— А ако откажа?

— Тогава смятам да включа този радиокасетофон — отвърна Боби, — да отворя дупка в реалността и да те изпратя... някъде.

— На Алтаир-4 ли? — попита Гардънър. Стараше се гласът му да звучи обикновено и стегна мисловната хватка

(*щит-щит-щит-щит*)

на онази бариера в съзнанието му. Челото на Боби отново бе прорязано от лека бръчка и Гардънър усети как мислените пръсти опипват в главата му, ровят, опитват се да открият какво знае, колко... и как.

— *Доста* си послухтял, нали? — поинтересува се Боби.

— Започнах едва като осъзнах колко много си ме лъгала.

И изведнъж Гардънър разбра: в бараката бе научил много неща без дори да усети.

— В повечето от тези лъжи ти сам вярваше, Гард.

— О, така ли? Ами какво ще кажеш за детето, което умря? Или за онова, което ослепя?

— Откъде зна...

— От бараката. Нали там ходите, за да ставате умни?

Тя си замълча.

— Изпратили сте ги за *батерии*. Убили сте едното и сте ослепили другото заради някакви *батерии*. Господи, Боби, колко глупава можеш да бъдеш?

— Ние сме по-интелигентни, отколкото ти изобщо можеш да се надяваш ня...

— Кой ти говори за *интелигентност*? — извика яростно той. — Говоря ти за *находчивост*! За елементарен *здрав разум*! Електрическите кабели на Централно енергоснабдяване — Мейн минават точно зад *къщата* ти! Защо не се включи към тях?

— Ами да — усмихна се Боби със странната си уста. — Страхотно интелигентна — извинявай, *находчива* — идея. И в първия миг, в който някой техник от подстанцията в Огъста види върху скалите пред себе си изтичането на енергия...

— Вие храните почти всичко с батерии — продължи Гард. — Това са направо *капки*. Човек, който използва електрическата мрежа за голям лентов трион би намерил тяхната употреба за излишно потрудна.

За момент Боби изглеждаше смутена. Сякаш се вслуша — не в неговите думи, а в собствения си вътрешен глас.

— Батериите работят с прав ток, Гард. Електрическата мрежа не ни върши никаква ра...

Той стисна слепоочията си с юмруци и изкрещя:

— *Никога ли не си чувала думата токоизправител*? Можеш да си го поръчаш от „Радио Шак“ за три долара! Сериозно ли се опитваш да ме убедиш, че не можеш да направиш един прост токоизправител, след като си способна да накараш трактора си да лети и пишещата си машина да работи по телепатия? Ти...

— *Никой не се сети за това!* — внезапно кресна тя.

Настъпи кратко мълчание. Боби замръзна, сякаш се бе стреснала от собствения си глас.

— Никой не се е сетил — каза той. — Правилно. Затова изпратихте тези две деца, готови да направят всичко или да умрат за добрия стар Хейвън, а сега едното от тях е мъртво, а другото — сяпо. Това е гадост, Боби. Не ме интересува кой или какво те е завладяло — част от теб трябва да е останала *някъде* вътре. Част от теб трябва да съзнава, че вие не вършите абсолютно нищо съзидателно. Точно обратното. Вие само взаимно се тупате по раменете и се поздравявате един друг колко сте велики. Аз съм лудият в случая. Аз не преставах да си казвам колко хубаво ще бъде, докато не проумях истината. Ала всичко се свежда до същата стара гадост, която си е била винаги. Вие може и да умеете да дезинтегрирате хора или да ги телепортирате до някакво място за съхранение, погребване или каквото и да е, но въпреки това не сте нищо повече от малко дете със зареден пистолет в ръка.

— Мисля, че вече е по-добре да млъкнеш, Гард.

— Не сте се сетили — тихо рече Гард. — Господи, Боби! Как можеш изобщо да се гледаш в огледалото? *Всеки* един от вас?

— Казах, че мисля...

— Учен идиот, се нарече ти веднъж. Вие сте нещо по-лошо. Все едно да гледаш как тумба хлапета се готвят да взривят света с комплект за игра. Вие дори не сте зли. Тъпи сте, не сте зли.

— Гард...

— Вие сте просто тумба кретенчета с отвертки. — Той се разсмя.

— *Млъкни!* — изкрещя тя.

— Боже — възкликна Гард. — Възможно ли е наистина да съм помислил, че Сестричката е мъртва? *Възможно* ли е?

Боби цялата трепереше.

Той кимна към фотонния пистолет.

— Значи, ако не изпия бирата и не взема хапчетата, ще ме изпратиш на Алтаир-4, а? Да поседя като бавачка с Дейвид Браун, докато и двамата паднем мъртви от задушаване, глад или облъчване с космически лъчи.

Сега тя стана злобно студена и това му причини болка — по-силна, отколкото би повярвал, че е възможно, — ама поне не се опитваше да му прочете мислите. Бе забравила да го прави в гнева си.

Както всичките бяха забравили колко е лесно да се включи задвижван с батерии магнетофон в стенния контакт, ако между машинката и мрежата има обикновен токоизправител.

— Всъщност няма никакъв Алтаир-4, както на практика няма и никакви томичукала. За определени неща *не съществуват* никакви думи — те просто са. Някой им лепва определена дума на едно място, друг ги нарича различно някъде другаде. Тези имена никога не са особено добри, но това няма значение. Ти дойде от Ню Хампшир със стихчето за томичукалата, затова ние тук се наричаме така. На други места са ни викали по друг начин. Както е и с Алтаир-4. Той е просто място, където се съхраняват разни неща. Обикновено неживи неща. Таваните могат да бъдат студени и тъмни.

— Вие оттам ли сте? Вашите хора?

Боби — или каквото беше това, което приличаше донякъде на нея — се засмя почти нежно.

— Ние не сме хора, Гард. Нито пък *раса*. Или *вид*. Клаату няма да се появи и да каже: „Отведи ни при вашия лидер“. Не, ние не сме от Алтаир-4.

Тя го гледаше, все още леко усмихната. Беше си възвърнала по-голямата част от самообладанието... и май бе забравила хапчетата за момента.

— Щом като знаеш за Алтаир-4, питам се дали не намираш съществуването на кораба за малко странно.

Гардънър само я гледаше.

— Предполагам, че не си имал достатъчно време да се зачудиш защо една раса, която е успяла да разработи технология за телепортация — Боби леко махна с пластмасовото пистолетче, — изобщо би си правила *труда* да се размотава насам-натам с материален кораб.

Гардънър вдигна вежди. Да, наистина *не беше* мислил за това, но сега, когато Боби повдигна въпроса, си спомни как един познат от колежа се чудеше веднъж на глас защо Кърк, Спок и останалите се занимаваха изобщо с междוזвездния кораб „Ентърпрайз“, когато би било толкова по-просто само да прекосяват като *лъчи* вселената.

— Още една глупост.

— Съвсем не. Този процес напомня радиоизлъчванията. Има дължини на вълните. Иначе и ние не сме съвсем наясно. Което важи

при нас за повечето неща. Ние сме изпълнители, не създатели. Все едно, успяхме да изолираме около деветдесет хиляди ясни дължини на вълните — използваме тези вълни за вършене на две неща: за избягване на биномния парадокс, който предпазва от реинтеграция живите тъкани и нефиксираната материя и за въпросното *отиване* някъде. Но в почти всички случаи това някъде не е място, на което човек би искал да отиде.

— Все едно да спечелиш безплатно пътуване до Ютика, а?

— Много по-лошо. Има едно място, което много наподобява повърхността на Юпитер. Ако човек отвори врата към *това* място, разликата в наляганията е толкова огромна, че възниква торнадо, което бързо набира мощна електрическа енергия и тръгва да отваря вратата все по-широко и по-широко... като разширяването на рана. Гравитацията е толкова по-голяма, че започва да всмуква планетата на нашественическия свят, както тирбушонът издърпва тапа. Ако се остане на тази конкретна „станция“ по-дълго, тя ще причини гравитационен срыв в орбитата на планета, с маса подобна на земната. Или, в зависимост от състава на планетата, може просто да я разцепи на парчета.

— Тук случвало ли се е нещо, което да се доближи до описаното?
— Устните на Гард бяха изтръпнали. Такава възможност караше Чернобил да изглежда като изпърдяване в телефонна будка.

„И ти си участвал във всичко това, Гард!“ изкрещя собственото му съзнание. „Ти помогна корабът да бъде изкопан!“

— Не, макар че на някои хора все трябва да им се напомня да не прекаляват с ровичкането из тези неща — тя се усмихна. — Това се случи на една друга планета, която бяхме посетили, обаче.

— Какво стана?

— Успяха да хлопнат вратата преди Деня на разпадането, но доста хора се изпекоха, когато орбитата се промени. — Боби разискваше темата с отегчение.

— *Всичките* ли? — прошепна Гардънър.

— Не. На единия от полюсите още има девет-десет хиляди оцелели — отвърна Боби. — Така мисля.

— Господи! О, Боже Господи, Боби!

— Някои други канали се отварят в скала. Само скала. Вътрешността на нещо. Повечето се отварят в открития космос.

Никога не сме успявали да намерим на звездните си карти местоположението на която и да е от тези точки. Помисли над това, Гард! Всяко място се оказва непознато за нас... дори за нас, а ние сме големи звездни пътешественици.

Тя се наведе и отпи още малко бира. Пистолетът играчка, който вече не беше играчка, не помръдна от гърдния кош на Гардънър.

— Така че това е телепортацията. Голяма работа, нали? Няколко скали, много дупки, един космичен таван. Някой ден може би някой ще отвори врата към вътрешността на живо слънце и ще изпържи за миг цяла планета.

Боби се засмя, като че ли това щеше да бъде една чудесна шега. Пистолетът обаче не отклони прицела си от гърдния кош на Гард.

Като стана отново сериозна, Боби продължи:

— И това не е *всичко*, Гард. Когато включваш радиото, ти решаваеш да го настроиш на станция. Но секторите — мегахерци, килохерци, къси вълни, каквото и да е — *не са* само станции. Те включват и всички празни места *между* станциите. Всъщност повечето сектори се състоят главно от това. Следваш ли ми мисълта?

— Да.

— Това е моят заобиколен начин да те убедя да изпиеш хапчетата. Аз няма да те изпратя на мястото наречено Алтаир-4, Гард — знам, че там ще умреш бавно и неприятно.

— Както умира Дейвид Браун ли?

— С това нямам нищо общо — бързо реагира тя. — Това си е изцяло дело на брат му.

— Също като в Нюрнберг, нали, Боби? Нищо всъщност не е било по *нечия* вина.

— Идиот такъв, не разбираш ли, че понякога истината е точно такава? Толкова ли ти липсва смелост да приемеш идеята за непреднамерената случайност?

— Мога да я приема. Но освен това вярвам и в способността на индивида да се противопоставя на склонността към неразумно поведение — рече той.

— Така ли? *Ти* никога не си успявал.

„Простреля жена си“, чу той гласа на чоплещия си носа полицай. „Хубава си я свършил, а?“

„Може би понякога хората започват старото Изкупително Буги малко късно“, помисли си той, загледан надолу в ръцете си.

Погледът на Боби рязко подскочи към лицето му. Бе доловила нещо. Той се опита да заздрави щита си — заплетена верига от несвързани мисли, наподобяващи силен шум.

— За какво мислиш, Гард?

— За нищо, което бих искал ти да знаеш — сопна се той и леко се усмихна. — Смятай го за... ами, да речем, за катинар на врата към барака.

За миг устните ѝ се дръпнаха назад... после отново се отпуснаха в онази странна нежна усмивка.

— Няма значение — заключи тя. — И без това може да не разбере. Както ти казах, на нас не ни е силата в проумяването. Не сме раса от суперайнщайновци. Томас Едисън на Космоса би било поточно, струва ми се. Няма значение. Аз няма да те пратя на място, където ще трябва да умираш бавно и мъчително. Все още те обичам по свой начин, Гард, и ако *се наложи* да те изпращам някъде, ще избира то да е... никъде.

Боби вдигна рамене.

— Вероятно ще бъде като да вдишаш етер... но *може* да се окаже и болезнено. Дори мъчително. Във всеки случай познатият дявол е винаги за предпочитане пред непознатия.

Гардънър изведнъж избухна в сълзи.

— Боби, ти можеше да ми спестиш тази мъка, ако ми бе напомнила за това по-рано.

— Изпий хапчетата, Гард. Тръгни с дявола, който познаваш. В състоянието, в което си сега, двеста милиграма валиум ще те свършат много бързо. Не ме карай да те изпращам като писмо, адресирано за никъде.

— Разкажи ми още за томичукалата — помоли Гардънър и изтри лице с длани.

Боби се усмихна.

— Хапчетата, Гард. Ако започнеш да взимаш хапчетата, ще ти кажа всичко, което искаш да знаеш. Ако не... — тя вдигна фотонния пистолет.

Гардънър разви капачето на шишенцето с валиум, изтръска шест сини хапчета със сърчице в средата („Валентинки от Долината на

апатията“, помисли си той), метна ги в устата си, отвори бирата и ги преглътна. Към стомаха му полетяха шейсет милиграма валиум. Би могъл да скрие едно хапче под езика си, може би, но шест? Хайде, хора, бъдете реалисти. „Вече не разполагам с много време. След повръщането стомахът ми е съвсем празен, изгубих и доста кръв, от отдавна не съм взимал тази гадост и нямам никаква устойчивост към нея, с около петнайсет килограма съм по-лек, отколкото бях, когато взимах първите предписани дози. Ако не се отърва от това количество бързо, то ще ме удари като експресен влак.“

— Разкажи ми за томичукалата — подкани я отново той.

Едната му ръка се плъзна в скута и докосна дръжката
(щит-щит-щит-щит)

на револвера. Колко време му оставаше, докато лекарството започнеше да действа? Двайсет минути? Не можеше да си спомни. А никой не му бе разказвал за самоубийство с валиум.

Боби мръдна леко пистолета към шишенцето с хапчетата.

— Вземи още няколко, Гард. Както би казала някога Джаклин Сюзан, шест не са достатъчно.

Той извади още четири, но ги остави върху мушамата.

— Ти беше изплашена до смърт там, нали? — попита Гардънър.
— Видях те как изглеждаше, Боби. Имаше вид на човек, който смята, че всеки момент те ще станат и ще тръгнат. „Денят на мъртвите“.

Новите и Подобрени очи на Боби проблеснаха... ала гласът ѝ остана тих.

— Но ние сме станали и тръгнали, Гард. Ние сме тук.

Гардънър събра четирите валиума и ги пусна в шепата си.

— Искам да ми кажеш само едно нещо и ще ги изпия.

Да. Само това едно нещо щеше по някакъв начин да отговори на всички други въпроси — онези, които никога нямаше да има възможността да зададе. Може би и затова още не се бе опитал да изпита Боби с револвера. Защото това беше нещото, което действително имаше нужда да знае. Това единствено нещо.

— Искам да знам какво „си“ ти — каза Гардънър. — Кажи ми какво си.

— Ще отговоря на въпроса ти или поне ще се опитам, ако веднага глътнеш тези хапчета, които подрънкваш в ръката си. Иначе си отиваш на секундата, Гард. В ума ти има нещо. Не мога да го разпозная — все едно че виждам някакви очертания зад тюлена завеса. Но то ме прави *изключително* нервна.

Гардънър изсипа хапчетата в устата си и ги глътна.

— Още.

Гардънър извади още четири и ги изпи. Вече стигна до 140 милиграма. На път към луната. Боби изглежда се успокои.

— Казах, че Томас Едисън е по-близо до истината от Албърт Айнщайн и това е един начин, не по-лош от всеки друг, да се изрази нашата същност. Тук в Хейвън има неща, които биха накарали Албърт да се стресне, предполагам, но Айнщайн е знаел какво *означава* $E=mc^2$. Той е *разбирал* относителността. Той е проумявал нещата. *Ние...* ние ги създаваме. Поправяме ги. Не теоретизираме. Строим. Ние сме момчета за всичко.

— Вие *подобрявате* нещата — вметна Гардънър и преглътна. Когато валиумът започваше да действа, гърлото му пресъхваше. Поне толкова си спомняше. Усетеше ли, че става това, трябваше да действа. Помисли си, че може би вече е поел смъртоносна доза, а в шишенцето оставаха още десетина хапчета.

Боби се бе пооживила.

— *Подобряваме!* Вярно! Точно това правим. Както те — ние — подобрихме Хейвън. Ти видя възможностите още при самото си връщане. Вече нямаше нужда да цицаме от обществената енергия. Сигурно е възможно да преминем и изцяло на... ммммм... органично-съхранени-батерийни източници. Те могат да се подновяват и траят дълго.

— Ти говориш за хора.

— Не „само“ хора, макар че по-висшите видове май „наистина“ произвеждат по трайна енергия. Това може да е функция на духа, а не на интелигентността. Латинската дума *esse* е може би най-точна. Но дори Питър издържа забележително дълго време и произведе огромни количества енергия, а той е само куче.

— Може би благодарение на неговия дух — рече Гардънър. — Може би, защото те обичаше.

Той извади револвера от колана си. Задържа го

(щит-щит-щит-щит)

притиснат към вътрешната страна на лявото си бедро.

— Не говорим за това — Боби отмахна с ръка въпроса за любовта и духа на Питър. — По някаква причина ти си решил, че моралността на това, което правим, е неприемлива... но в такъв случай границите на онова, което ти смяташ за морално приемливо поведение са много тесни. Няма значение, ти скоро ще заспиш.

— Ние нямаме история, нито писмена, нито устна. Когато казваш, че корабът е катастрофирал тук, защото онези, които са го управлявали всъщност са се сбили пред щурвала, чувствам, че в думите ти има елемент на истина... ала освен това усещам и че може би то е било предопределено, било е *съдено* да се случи. Телепатите до известна степен имат и дарба да предвиждат, Гард, а умеещите да предвиждат са по-склонни да се оставят да ги влачат теченията, и слабите, и силните, които се носят през вселената. Бог е името, което някои хора дават на тези течения, но Бог е само дума, като томичукалата или Алтаир-4.

— Това, което искам да кажа, е, че ние почти със сигурност щяхме отдавна да сме изчезнали, ако не се доверявахме на тези течения, защото винаги сме били избухливи и готови да се бием. Но „да се бием“ е прекалено общо казано. Ние... ние... — очите на Боби изведнъж заблестяха в дълбоко, ужасяващо зелено. Устните ѝ се разтеглиха в беззъба усмивка. Дясната ръка на Гардънър се вкопчи в револвера с изпотена длан.

— Ние *се дърляме*! — рече Боби. — *Le mot juste*, Гард!

— Радвам се за теб — каза Гардънър и преглътна. Сухотата в устата му не се бе прокраднала — съвсем изведнъж просто се беше оказала там.

— Да, дърляме се, винаги сме се дърляли. Като деца, може да се каже. — Боби се усмихна. — Ние много приличаме на деца. Това ни е хубавото.

— Така ли?

Чудовищна представа внезапно изпълни главата на Гардънър: деца от началното училище, запътили се към клас въоръжени с учебници, кутии за обяд със смърфчета и пушки М-16 за учителите, които харесват, и гранати за онези, които не харесват. И, о, Господи, всички момиченца приличаха на Патриша Маккардъл, а всички

момченца — на Тед Енергетика. Тед Енергетика с греещи в зелено очи, който обяснява цялата гнусна, шибана каша от Кръстоносните походи и арбалетите до рейгъновите въоръжени с ракети спътници.

Ние се дърляме. От време на време дори се сборичкваме по малко. Възрастни сме — предполагам, — но въпреки това често избухваме, както правят децата и обичаме често да се забавляваме, както правят децата, затова задоволехме тези си две нужди като построихме модерни ядрени прашки и от време на време оставяме по няколко наоколо, за да ги вземат хората и знаеш ли какво? Те винаги го правят. Хора като Тед, изпълнени с желание да убиват, така че всички жени да разполагат с електричество за сешоарите си. Хора като теб, Гард, които виждат само минимални, дребни недостатъци в идеята да се убива за мир.

Светът щеше да бъде толкова скучен, ако ги нямаше оръжията и дърляниците, нали?

Гардънър осъзна, че започва да му се доспива.

— Като деца — повтори тя. — Бием се... ала можем да бъдем и много щедри. Каквито сме тук.

— Да, вие бяхте много щедри към Хейвън — потвърди Гардънър и челюстта му рязко зейна в широка, стигаща до сливиците прозявка.

Боби се усмихна.

— Все едно, може да сме катастрофирали, защото е било време за катастрофа, според тези течения, които споменах. Корабът не беше засегнат, разбира се. И когато аз започнах да го разкопавам, ние... се върнахме.

— И там някъде има още от вас?

Боби вдигна рамене.

— Не знам.

„И не ме интересува“, говореше жестът ѝ. „Ние сме“ тук. „Трябва да се правят подобрения. Това е достатъчно.“

— Наистина ли това е всичко, което сте? — Той искаше да е сигурен, да е сигурен, че няма нещо повече. Ужасно се страхуваше, че се забави твърде дълго, прекалено дълго... но *трябваше* да знае. — Това е *всичко*?

— Какво искаш да кажеш? Толкова малко ли ти се вижда това, което сме?

— Честно казано, да — отвърна Гард. — Виждаш ли, аз търсих дявола извън себе си през „целия“ си живот, защото онзи вътре в мен беше толкова проклето труден за хващане. Не е лесно да прекараш толкова дълго време мислейки си, че си... Омир... — Той отново се прозя, широко. Върху клепачите му сякаш имаше тухли. — ... и да откриеш, че си бил... капитан Ахав.

И накрая, за последен път, с нещо като отчаяние, той я попита:

— Това ли е всичко, което сте? Просто хора, които поправят разни неща?

— Предполагам, че да — каза тя. — Съжалявам, че това е такова разочарование за т...

Гардънър вдигна револвера под масата и в същия миг усети как лекарството най-после го предаде: щитът се свлече.

Очите на Боби блеснаха — не, този път те „заискриха“. Гласът ѝ, мислен писък, се вряза в главата на Гардънър като сатър

(ПИСТОЛЕТ ТОЙ ИМА ПИСТОЛЕТ ТОЙ ИМА)

кълцащ през надигащата се мъгла.

Тя се опита да отскочи. В същото време се опита да задържи фотонния пистолет насочен към него. Гардънър се прицели в Боби с 45-калибровия револвер под масата и дръпна спусъка. Чу се само сухо щракване. Грубият стар куршум направи засечка.

ДЕВЕТ

СЕНЗАЦИЯТА: КРАЙ

1

Джон Лиандро умря. Сенсацията — не.

Дейвид Брайт беше обещал на Лиандро да му даде време до четири и бе възнамерявал да спази това обещание — защото така беше честно, разбира се, ала и защото не бе сигурен, че иска да се забърква в цялата тази история. Тя можеше да се окаже вършачка, вместо новинарски материал. Независимо от всичко той изобщо не се съмняваше, че Джони Лиандро бе казал истината или неговото разбиране за нея, колкото и налудничаво да звучеше разказът му. Джони беше кретенче, той понякога не само скачаше към заключенията, а направо ги прескачаше, но не бе лъжец (а дори и да беше, Брайт не го смяташе за достатъчно умен, за да съчини нещо толкова засукано).

Около два и половина същия следобед Брайт изведнъж започна да си мисли за един друг Джони — бедният, прокълнат Джони Смит, който понякога докосваше предмети и получаваше „усещания“ за тях. Това също беше налудничаво, ала Брайт повярва на Джони Смит, повярва в това, което Джони каза, че може да върши. Беше невъзможно да погледнеш в обитаваните му от духове очи и да не повярваш. Брайт не докосваше нищо, което принадлежеше на Джон Лиандро, но можеше да види бюрото му отсреща, прилежно поставеният калъф върху монитора на компютъра и започваше да го обзема някакво усещане... едно много мрачно усещане. Той почувства, че Джон Лиандро вероятно е мъртъв.

Нарече се изкуфяла бабичка, ама усещането остана. Сети се за гласа на Лиандро, отчаян и пресекващ от вълнение. „Това е моят материал и аз нямам намерение просто така да се откажа от него.“ Спомни си и тъмните очи на Джони Смит, навика му постоянно да

потърква лявата страна на челото си. Погледът му неволно се връщаше отново и отново върху покрития леандров гълтач на думи.

Издържа до три часа. Дотогава усещането се бе превърнало в увереност, от която му се повдигаше. Лиандро беше мъртъв. Просто нямаше никакво съмнение в това. Може би през целия си живот нямаше да има нито едно истинско прозрение повече, но сега го бе спходило точно това. Не луд, нито ранен или изчезнал. Мъртъв.

Брайт вдигна телефона и макар номерът, който набра, да имаше кода на Клийвс Милс, и Боби, и Гард биха разбрали, че всъщност е с далечен прицел: петдесет и пет дни след като Боби Андерсън се спъна в гората, някой най-после се обаждаше на Даласката полиция.

2

Човекът, с когото Брайт говори в щатското полицейско управление на Клийвс Милс, беше Анди Торгесън. Брайт го познаваше още от колежа и можеше да приказва с него без да има чувството, че думите **НОВИНАРСКА СЕНЗАЦИЯ** са изписани с ярки червени букви на челото му. Торгесън го слушаше търпеливо, като се обаждаше само от време на време, докато Брайт му разказа всичко, започвайки от захващането на Лиандро с историята за липсващите ченгета.

— Потекла му е кръв от носа, зъбите му са изпадали, започнал е да повръща и той е убеден, че всичко това се дължи на въздуха?

— Да — потвърди Брайт.

— И каквото е там във въздуха е подобрило „адски“ много радиоприемането му?

— Точно така.

— А ти смяташ, че се намира в сериозна опасност?

— Пак си прав.

— Аз също мисля, че той се намира в сериозна опасност, Дейв — всичко казано звучи, като че ли е мръднал непоправимо.

— Знам как звучи. Просто не мисля, че е така.

— Дейвид — с огромно търпение заговори Торгесън, — може и да не е изключено — поне на кино — да се превземе малко градче и по някакъв начин да се отрови. Но през това малко градче минава *магистрала*. В това малко градче има хора. И *телефони*. Смяташ ли,

че някой би могъл да отрови цял град или да го отреже от околния свят, без никой да успее да гъкне?

— Олд Дери Роуд на практика не е точно магистрала — изтъкна Брайт. — Поне, откакто завършиха отсечката на I-95 между Бангор и Нюпорт преди трийсет години. Оттогава Олд Дери Роуд не е нищо повече от онази ваша изоставена писта за кацане, с жълтата лента по средата.

— Нали не се опитваш да ми кажеш, че „никой“ не се е опитвал да го използва напоследък?

— Не. Не се опитвам да ти кажа нищо определено... ала Джони „действително“ спомена, че е открил няколко души, които не са виждали роднините си в Хейвън от няколко месеца. А на малцината, които се опитали да влязат там и да проверят какво става, им прилошало и трябвало бързешком да си тръгнат. Повечето от тях отдали всичко на отравяне с храна или нещо такова. Той спомена и за някакъв магазин в Троя, където един дърт нещастник въртял процъфтяваща търговия с фланелки, защото от Хейвън най-редовно идвали хора с кървящи носове... и това продължавало от седмици.

— Чисто бълнуване — рече Торгесън.

Като погледна през полицейската чакалня, той видя как диспечерът рязко се изправя в стола си, оставя слушалката на телефона, която държи в лявата си ръка и започва да пише. Някъде нещо се е случило и от стреснатия израз върху лицето на диспечера, то не е дребна кражба или дръпната дамска чанта. Разбира се, след като хората бяха такива, каквито са, нещо *винаги* се случваше. И, колкото и да не му се искаше да го признае, нещо можеше да се случва и в Хейвън, също така. Цялата история звучеше налудничаво като следобедния чай при шапкаря в „Алиса“, но Дейвид никога не му бе правил впечатление на участник в бригадата на кукувците.

— Може и така да е — съгласи се Брайт, — и все пак истинността на бълнуванията им би трябвало да бъде доказана или опровергана от едно бързо прескачане до Хейвън на някое от твоите момчета. — Той направи пауза. — Моля те като приятел. Не съм от най-големите почитатели на Джони, но се тревожа за него.

Торгесън все още гледаше към стаята на диспечера, където Смоуки Досън сега говореше нещо с осемдесет километра в час. Смоуки вдигна поглед, видя че Торгесън го гледа и направи знак с една

ръка, разперил пръсти. „Чакай“, настояваше жестът му. „Нещо голямо е“.

— Ще се погрижа някой да иде дотам преди края на деня — обеща Торгесън. — Бих отишъл и сам, стига да можех, но...

— Ако изчакам в Дери, удобно ли е да ме вземеш?

— Пак ще ти се обадя — отвърна Торгесън. — Нещо става тук. Досън изглежда като че ли е получил сърдечен пристъп.

— Ще чакам — рече Брайт. — „Сериозно“ съм обезпокоен, Анди.

— Знам — каза Торгесън. Брайт не прояви абсолютно никакъв интерес, когато той спомена, че тук става нещо, а това не беше характерно за него. — Ще ти се обадя.

Досън излезе от диспечерската стая. Лятото бе в разгара си и освен Торгесън, който беше дежурен, целият контингент от полицаи се намираше по пътищата. Двамата бяха сами в управлението.

— Господи, Анди! — възкликна Досън. — Направо не знам какво да правя с „това“.

— С кое? — Торгесън усети как в гърдите му се надига онова старо, опияняващо вълнение — той също проявяваше интуиция от време на време и тя беше точно в тесните рамки на избраната от него професия. Нещо голямо, хубаво. Досън изглеждаше като че ли някой го бе халосал с тухла. Онова старо, опияняващо вълнение — по принцип той го мразеше, но една част от него бе направо пристрастена към това усещане. И сега тази част направи внезапна, въодушевена връзка — лишена от здрав разум, но неопровержима.

Това имаше нещо общо с историята, заради която Брайт току-що му се бе обадил. „Някой е взел Катерицата и Лудия Шапкар и е напъхал Катерицата в чайника“, помисли си той. „Мисля, че този следобеден чай вече е в ход.“

— В Хейвън има горски пожар — каза Досън. — *Трябва* да е горски пожар. Според съобщението вероятно е избухнал в Индианската гора.

— *Вероятно?* Какви са тези глупости — *вероятно?*

— Съобщението дойде от пожарната станция в Чайна Лейкс — поясни Досън. — Забелязали пушека преди около час. Към два часа. Обадили се на пожарната в Дери и на Лесничейство Три в Нюпорт. Били изпратени коли от Нюпорт, Юнити, Чайна, Улидж...

— Троя? Албиън? А *те*? Боже Господи, та точно те са *досами* града!

— Троя и Албиън не са докладвали.

— А самият Хейвън?

— Телефоните не работят.

— Хайде, Смоуки, не ми играй по нервите. „Кои“ телефони?

— *Всичките*. — Той погледна към Торгесън и преглътна. — Разбира се, още не съм проверил това лично. Ала не то е най-смахнатото. Искам да кажа, че е пълна лудост, но...

— Давай, изплюй камъчето.

Досън го направи. Когато свърши, устата на Торгесън беше пресъхнала.

Лесничейство Три отговаряше за възникналите пожари в окръг Пенъбскот, поне докато някой горски пожар не развиеше действително широк фронт. Първата им задача беше да наблюдават; втората — да отбелязват избухването на пожара, а третата — да откриват местонахождението му. Звучеше лесно. Ала не беше. В този случай положението бе дори по-лошо от обикновено, защото за пожара беше съобщено от трийсет километра разстояние. Лесничейство Три повика обикновени пожарни коли, защото все още бе технически възможно те да се окажат от някаква полза; не бяха успели да се свържат с никого в Хейвън, за да разберат каквото и да било. Доколкото пожарникарите в Три знаеха, пожарът можеше да е в източните пасища на Франк Спрус или на километър навътре в гората. По своя инициатива те изпратиха още три джипа с по двама човека, въоръжени с топографски карти и план за установяване на местонахождението. Досън бе нарекъл гората Индианската, но вождът Уауейвока отдавна го нямаше и днес новото, нерасистко име върху топографските карти изглеждаше по-подходящо: Горящата гора.

Пожарните коли на Юнити пристигнаха първи... за тяхно нещастие. На пет-шест километра от граничната линия на Хейвън, заедно със съгъстяването на пушека, идващ откъм отстоящия все още на дванайсет километра пожар, на мъжете в пожарната започна да им става лошо. Не само на един или двама; на всички от седемчленната група. Шофьорът продължи да напредва... докато изведнъж загуби съзнание зад волана. Колата изскочи от юнитския Олд Скулхауз Роуд и се заби в дърветата, все още на три километра разстояние от Хейвън.

При сблъсъка бяха убити трима; двама умряха от изтичане на кръв. Двамината оцелели буквално изпълзяха от района на ръце и колене, като през цялото време повръщаха.

— Казаха, че приличало на обгазяване — обясни Досън.

— Те ли се обадиха по телефона?

— Господи, не! Двамата, които все още са живи, са на път с линейка към болницата в Дери. Позвъниха от Лесничейство Три. Опитват се да разберат как стоят работите, но точно сега в Хейвън май стават дяволски много повече неща от един горски пожар. Ала той продължава да се разпространява извън контрол. Метеорологичната служба твърди, че привечер ще излезе източен вятър, а както се оказва, никой не може да се добере дотам и да го изгаси!

— Какво друго знаят там?

— Дявол да го вземе! — възкликна Досън, сякаш беше лично засегнат. — Всеки, който се приближи до Хейвън, се разболява. Колкото по-близо стига, толкова по-зле се чувства. Това е всичко, което знаят, освен дето нещо гори.

Нито една пожарникарска кола не бе успяла да влезе в Хейвън. Пожарните на Чайна и Улидж бяха стигнали най-близо. Торгесън отиде до ветромера на стената и си помисли, че се досеща защо. Те са се приближавали по посока на вятъра. Ако въздухът в и около Хейвън беше отровен, то вятърът го издухваше на другата страна.

Мили Боже, ами ако е нещо радиоактивно?

И да беше, не приличаше на никой вид радиация, за който Торгесън бе чувал досега — пожарникарите от Улидж бяха съобщили за стопроцентов отказ на двигателите да работят, щом се приближили до граничната линия на Хейвън. От Чайна изпратили камион с помпа и цистерна. Камионът с помпата отказал по пътя, но цистерната продължила да върви и шофьорът успял по някакъв начин да я изкара от опасната зона, с натъпкани в кабината повръщащи мъже, други висящи по стъпалата или проснати върху резервоара. На повечето им течала кръв от носа, на някои и от ушите, а един имал разкъсване на окото.

И на всичките им били паднали зъби.

Що за шибана радиация е ТОВА?

Досън надникна в диспечерската стая и видя, че всичките лампички на таблото светеха.

— Анди, положението продължава да се влошава. Трябва да...

— Знам — прекъсна го Торгесън. — Ти трябва да вървиш да говориш с откачили хора. Аз трябва да се обадя в Главната адвокатска кантора в Огъста и да говоря с други откачени. Джим Тиърни е най-добрият Главен държавен адвокат, който сме имали в Мейн, откакто съм облякъл тази униформа и знаеш ли къде е „той“ в този весел ден, Смоуки?

— Не.

— На *почивка*. — Торгесън произнесе това със смях, който звучеше малко смахнато. — За първи път, откакто е поел този пост. Единственият човек в администрацията, който можеше и да успее да разбере нещо от цялата тази лудост, е на къмпинг със семейството си в Юта. В проклетия *Юта*! Чудесно, а?

— Чудесно.

— Какво, по дяволите, става?

— Не знам.

— Някакви други жертви?

— Един от нюпортските лесничей е загинал — колебливо отговори Досън.

— Кой?

— Хенри Амбърсън.

— *Какво? Хенри? Господи!*

Торгесън се чувстваше сякаш силно го бяха ударили в слънчевия възел. Познаваше Хенри Амбърсън от двайсет години — не че му беше най-добрият приятел, нищо подобно, но от време на време играеха заедно крибидж, когато времената бяха по-спокойни или ходеха на риба. Семействата им бяха вечеряли заедно.

Хенри, Господи, Хенри Амбърсън. А Тиърни беше в проклетия *Юта*.

— В някой от изпратените джипове ли е бил?

— Да. Той имаше електронен стимулатор на сърдечната дейност, нали знаеш, и...

— Какво? Какво? — Торгесън направи стъпка към Смоуки, като че ли искаше да го разтърси. — *Какво?*

— Човекът, който е карал джипа, се обадил в Три и казал, че устройството е експлодирало в гърдите на Амбърсън.

— О, Боже Господи!

— Това все още не е сигурно — побърза да добави Досън. — Нищо не е. Ситуацията още е в процес на развитие.

— Как е възможно сърдечен стимулатор да „експлодира“? — тихо попита Торгесън.

— Не знам.

— Някаква шега е — безизразно заключи Торгесън. — Или е някаква зловеща шега, или нещо подобно на онова радиопредаване някога. „Война на световите“.

Смоуки се обади боязливо:

— Мисля, че не е шега... или измислица.

— Аз също — съгласи се Торгесън.

Той тръгна към кабинета и телефона си.

— Проклетия Юта! — повтори тихо Анди и остави Смоуки Досън да се оправя с увеличаващата се невероятна информация, която идваше от района, чийто център беше фермата на Боби Андерсън.

3

Торгесън щеше да се обади в Главната адвокатска кантора, ако Джим Тиърни не бе в проклетия Юта. Ала след като той беше там, Торгесън се забави, само колкото да звънне набързо на Дейвид Брайт в бангорския „Дейли Нюз“.

— Дейвид? Анди е. Слушай, аз...

— Съобщиха ни, че в Хейвън има пожар, Анди. Може би голям. Вие знаете ли?

— Да, знаем. Дейвид, не мога да те закарам там. Информацията, обаче, която ми даде, се потвърждава. Пожарникарите и хората от аварийните служби не могат да влязат в града. Разболяват се. Един лесничей е загинал. Аз го познавах. Чух, че... — той поклати глава. — Забрави, че съм чул нещо. Прекалено смахнато е, за да бъде истина.

Гласът на Брайт беше развълнуван.

— Какво си чул?

— Остави.

— Но твърдиш, че пожарникарите и хората от спасителните групи се разболяват?

— От „аварийните служби“. Все още не знаем дали някой се нуждае от спасяване. Освен това има проблеми с пожарните коли и джиповете. Те просто престават да се движат като доближат или навлязат в Хейвън...

— *Какво?*

— Нали ме чу.

— Искаш да кажеш, че става като при пулса?

— Пулса ли? Какъв пулс? — Хрумна му откачената идея, че Брайт говори за сърдечния стимулатор на Хенри, че той през цялото време е знаел всичко.

— Това е феномен, за който се предполага, че настъпва след голяма ядрена експлозия. Колите изгасват.

— Господи. Ами радиоапаратите?

— И те.

— Но твоят приятел е казал...

— Страшно много станции, да. Стотици. Може ли да те цитирам поне за болните пожарникари и спасители? И за спирането на превозните средства?

— Да. Като Източник. Информирани източник.

— Кога за първи път чу...

— Нямам време да си играя на интервю за „Плейбой“, Дейвид. Твоят Лиандро е ходил в мейнския магазин за медицинска техника за дихателен апарат, нали?

— Да.

— Той е смятал, че всичко се дължи на въздуха — отбеляза Торгесън по-скоро за себе си, отколкото за Брайт. — Така е мислел той.

— Анди... знаеш ли какво друго кара двигателите на колите да изгасват, според съобщенията, които от време на време получаваме?

— Какво?

— Летящите чинии. Не се смей, вярно е. Хората, наблюдавали отблизо летяща чиния, докато са се намирали в колите или самолетите си, почти винаги твърдят, че двигателите им просто са угасвали. — Брайт направи кратка пауза. — Помниш ли лекаря, който катастрофира със самолета си в Нюпорт преди една-две седмици?

„Война на световите“, помисли си отново Торгесън. „Какви невероятни глупости.“

Но сърдечният стимулатор на Хенри Амбърсън беше... какво? *Експлодирал?* Възможно ли бе да е истина?

Щеше да си постави за задача да разбере; това поне беше абсолютно сигурно.

— Ще ти се обаждат, Дейви — обеща Торгесън и затвори.

Беше 15:15. В Хейвън пожарът, започнал в старата ферма на Франк Гарик, вече гореше от час и сега започваше да се простира към кораба в разширяващ се полумесец.

4

Торгесън се обади в Огъста в 15:17. По това време две закрити коли с общо шест души в тях вече се бяха запътили на север по I-95; пожарната се обадила в Главната адвокатска кантора в 14:26 и в полицейското управление на Дери в 14:49. Докладът от Дери включваше първите разпокъсани елементи — катастрофата на пожарната от Юнити, смъртта на лесничея, който изглежда е бил застрелян от собствения си сърдечен стимулатор. В 13:30 планинско време една полицейска кола от управлението в Юта спря пред къмпинга, където бяха на почивка Джим Тиърни и семейството му. Полицаят го информира, че в родния му щат има спешен проблем. Проблем от какъв сорт? На полицая му било казано, че тази информация може да се предава само на хората, които е необходимо да бъдат запознати с нея. Тиърни можеше да се обади в Дери, но Торгесън в Клийвс Милс беше човекът, когото той познаваше и на когото се доверяваше. Точно сега повече от всичко искаше да разговаря с някого, на когото вярва. Чувстваше как в стомаха му се прокрадва бавно пълзящ ужас, предчувствие, че сигурно става дума за мейнския „Янки“, нещо свързано с единствената ядрена електроцентрала в щата, сигурно, само нещо толкова сериозно можеше да предизвика такава необичайна реакция — да го търсят чак в другия край на страната. Полицаят го свърза. Торгесън беше едновременно щастлив и облекчен да чуе гласа на Тиърни.

В 13:37 планинско време Тиърни се качи в полицейската кола и попита:

— Колко бързо може да се движи това?

— Сър! Тази машина може да вдига двеста километра в час, а аз съм мормон, сър, и не се страхувам да я карам с тази скорост, сър, защото съм убеден, че няма да отида в ада! Сър!

— Докажи го — отсече Тиърни.

В 14:03 планинско време Тиърни се намираше в един реактивен самолет „Лиър“ без никакви други опознавателни знаци, освен знамето на Съединените щати на опашката. Той го бе чакал на малко частно летище близо до Котънудс... градчето, за което Зен Грей пише в „Ездачите на пурпурния щат Невада“, любимата книга на Робърта Андерсън, когато беше малка и вероятно книгата, която бе предопределила завинаги съдбата ѝ като автор на уестърни.

Пилотът беше в цивилно облекло.

— Към Министерство на отбраната ли сте? — попита Тиърни.

Пилотът го изглежда през безизразните си тъмни очила.

— Арсенала.

Това беше единствената дума, която произнесе преди, по време и след полета.

Ето така Даласката полиция влезе в играта.

5

Хейвън не беше нищо повече от широко място на пътя, което удобно си проспива живота, далеч от главните туристически маршрути на Мейн. Сега той бе забелязан. Хората се запътиха натам на тълпи. Тъй като не знаеха нищо за аномалиите, за които се трупаха все повече съобщения, първоначално ги привличаше само нарастващият облак дим на хоризонта, както пламъкът на свещта привлича мушиците. Едва към седем часа вечерта щатската полиция, с помощта на местното поделение на Националната гвардия, щеше да успее да блокира всички пътища към района — малките, както и големите. На сутринта пожарът щеше да се превърне в най-големия горски пожар в историята на Мейн. Свежият източен вятър излезе точно навреме и след неговото появяване вече бе невъзможно да се спре разпространението на пожара. Осъзнаването на един прост факт не настъпи веднага, но все пак се *стигна* до проумяването му: пожарът щеше да си гори необезпокояван, дори ако времето беше свършено тихо. Човек не

може да направи много нещо за пожар, до който няма как да се добере и усилията да са приближи до него водят до неприятни последици.

Самолетът, тръгнал да установи точното местоположение на пожара, се разби.

Цял автобус, пълен с войници от поделението на Националната гвардия в Бангор, се удари в едно дърво и експлодира, когато мозъкът на шофьора просто избухна, като зареден с фишек домат. Всичките седемдесет души загинаха, ала може би само около половината от тях в катастрофата; останалите умряха по време на безплодните си усилия да изпълят от отровния пояс.

За нещастие, вятърът духаше в неблагоприятна посока... както би могъл да им каже Торгесън.

Горският пожар, започнал в Горящата гора, изпече половината Нюпорт, преди огнеборците да успеят както трябва да се заловят за работа... но дотогава те вече бяха разтеглени в прекалено тънка редица, за да свършат кой знае какво, защото огненият фронт бе достигнал близо девет километра ширина.

Около седем тази вечер стотици хора — някои самонарочили се огнеборци, а повечето от често срещаната разновидност „Хомо Любопиткус“ — се бяха изсипали в областта. По-голямата част бързешком се върнаха обратно, с преbledнели лица, изцъклени очи и течаща от носовете и ушите им кръв. Някои си държаха изпадащите зъби в ръце, като че ли бяха безценни перли. А немалко хора умряха... да не говорим за около стотината злополучни обитатели на източен Нюпорт, които получиха внезапна доза от въздуха на Хейвън, когато вятърът се усили. Повечето от тях издъхнаха по домовете си. Онези, които бяха дошли да зяпат и бяха останали, докато се задушат в отровния въздух, ги намериха по или край най-различните пътища, свити в ембрионална поза, с притиснати към коремите им ръце. Те изглеждали, както по-късно каза един таен агент пред „Уошингтън Поуст“ (с изричната уговорка да остане анонимен), като окървавени човешки запетаи.

Не такава беше съдбата на Лестър Моран, един търговски пътник, продаващ учебници, който живееше в бостънско предградие и прекарваше по-голямата част от времето си по магистралите на северна Нова Англия.

Лестър се връщаше от ежегодната си търговска обиколка в края на лятото по училищата в УАР — Училищните административни райони на окръг Ейрустък, когато видя пушек — и то много — на хоризонта. Това стана в 16:15.

Лестър веднага се отклони. Не бързаше да се прибере, тъй като беше ерген и нямаше никакви планове за следващите седмица, две, но би го направил дори ако националната търговска конференция започваше на другия ден и той трябваше да я открие, а речта му още не беше написана. Не би могъл да се удържи. Лестър Моран бе маниак на тема пожари. Такъв си беше още от най-ранно детство. Макар да бе прекарал последните пет дни по пътищата, въпреки че чувстваше задника си като дъска, а бъбреците си като тухли след непрестанното друсане в колата по говняните пътища между градчета, толкова малки, че повечето бяха обозначени по картите с координати, вместо с имена, Лестър изобщо не се замисли. Забрави за умората, очите му заблестяха с онази свръхестествена светлина, която пожарникарите от Манхатън до Москва познават и ненавиждат — сатанинското вълнение на родените любители на пожари.

Те са вида хора, обаче, които пожарникарите използват... когато са притиснати до стената. Преди пет минути Лестър Моран, който бе кандидатствал за работа в бостънската пожарна команда на двайсет и една годишна възраст и му бе отказано, заради стоманената пластинка в черепа му, се беше чувствал като бито куче. Сега се чувстваше като човек, насвяткан с лекарства за подсилване. Сега той *беше* човек, който с радост би метнал на гръб подвижна помпа с тегло почти наполовина колкото неговото собствено и не би я свалил от там цяла нощ, дишайки пушек така, както някои хора вдъхват парфюма от врата на красива жена, борейки се с пламъците, докато кожата на бузите му изсъхне, напука се и стане на мехури, а миглите и веждите му изгорят изцяло.

Той обърна на детелината край Нюпорт и полетя по пътя, който водеше към Хейвън.

Пластинката в главата му беше резултат от ужасен инцидент, станал когато Моран беше дванайсет годишен. Една кола го бе ударила и запратила на десет метра, където полетът му беше спрял от грубата тухлена стена на склада за мебели. Всички го бяха отписали; на плачещите му родители бе казано от хирурга, който го оперираше, че

синът им най-вероятно до шест часа ще умре или ще остане в кома за няколко дни или седмици, преди да издъхне. Вместо това, още преди края на деня момчето бе в съзнание и искаше сладолед.

— Смятам, че това е чудо — извика хлипащата му майка. — Чудо, дадено ни от Бога!

— И аз така мисля — съгласи се хирургът, който бе оперирал Лестър Моран и бе гледал мозъка на момчето през зеещата дупка в раздробения череп на бедното дете.

Сега, докато се приближаваше към целия този омаен пушек, Лестър започна да усеща леко гадене в стомаха си, но го отдаде на вълнението, а после изцяло забрави за него. В края на краищата пластинката в черепа му имаше два пъти по-големи размери от тази на Джим Гардънър. Липсата на полицейски, пожарни или аварийни коли в сгъстяващия се дим му се видя и необичайно, и странно въодушевяващо. После взе един остър завой и видя бронзов на цвят плимут, обърнат с колелата нагоре в лявата канавка, а червената лампичка на таблото му още мигаше. Отстрани пишеше ПОЖАРНА КОМАНДА ДЕРИ.

Лестър спря стария си форд комби, излезе и се втурна към развалината. По волана имаше кръв, както и върху седалката и изтривалката на шофьорското място. Капки кръв бяха пръснали и по предното стъкло.

Изобщо, имаше доста кръв. Лестър я погледа втренчено, ужасен, после вдигна очи към Хейвън. В основата на пушека вече се виждаше тъмно червена ивица и той осъзна, че може да „чуе“ глухия пукот на горящите дървета. Все едно бе застанал пред най-голямата в света открита пещ... или по-скоро все едно на най-голямата открита пещ в света ѝ бяха пораснали крака и тя бавно се приближаваше към „него“.

В сравнение с този звук, в сравнение с гледката на този тъмен и някак титанично червен блясък, преобърнатата кола на пожарната от Дери и кръвта вътре в нея, започнаха да му изглеждат много помаловажни. Лестър се върна при собствената си кола, проведе кратка битка със съвестта си и я спечели, като си обеща, че ще спре при първия обществен телефон, на който попадне и ще се обади на щатската полиция в Клийвс Милс... не, в Дери. Както повечето добри търговски пътници, Лестър Моран пазеше подробна карта на своята

територия в главата си и след като се консултира с нея, реши, че Дери е по-близо.

Трябваше да се пребори с усилващия се подтик да надуе комбито до края на възможностите му... които напоследък стигаха до деветдесет километра в час. При всеки завой очакваше да се натъкне на бариери, затварящи пътя, хаотично спрени коли, пиукания на надвикващи се безредно радиопредаватели, крясъци на мъже с шлемове и каски, облечени в гумени защитни якета.

Нищо подобно не стана. Вместо на бариери и кипящи от активност групи хора, той налетя на преобърнатата пожарна кола от Юнити, с откъсната от каросерията кабина и все още изливащ съдържанието си резервоар. Лестър, който сега заедно с въздуха дишаше пушек, способен да убие почти всеки друг човек на земята, стоеше върху банкета, хипнотизиран от отпуснатата бяла ръка, увиснала през прозореца на отделената кабина на пожарната. По бялата и беззащитна вътрешна страна на ръката се стичаха блуждаещи струйки засъхваща кръв.

„Нещо не е наред тука. Става нещо много по-сериозно от обикновен горски пожар. Трябва да се махаш, Лес.“

Но вместо да се вслуша в собствения си съвет, той се насочи отново към пожара и беше загубен.

Вкусът на пушек във въздуха ставаше по-силен. Звукът от горенето вече не беше пукот, а гръмотевичен тътен. Внезапно истината се стовари върху него като кофа с цимент: „Никой не се бореше с този пожар. Абсолютно никой“. По някаква причина, която той не можеше да разбере, те или не бяха успели да влязат в района, или не бяха *допуснати* в него. В резултат огънят гореше без всякакъв контрол и при помощта на свежия вятър се разпростираше като радиоактивно чудовище във филм на ужасите.

Усети, че му прилошава от страх... вълнение... и някаква нездрава, мрачна радост. Не беше хубаво да изпитва чувства като последното, ало то бе там и не можеше да го отрече. Нито пък той беше единственият, който го бе изпитвал. Тази мрачна радост изглежда бе част от всеки огнеборец, когото бе черпил (което означаваше всеки срещнат пожарникар, след отказа да бъде приет на тази служба той самият).

Лестър се добра с олюляване и препъване до колата си, запали я с известна трудност (във вълнението си успя да задави проклетия динозавър), усили климатичната инсталация до край и пак тръгна към Хейвън. Съзнаваше, че това е идиотщина от най-чист вид — в края на краищата той не беше Супермен, а само един четирийсет и пет годишен търговски пътник, който вече оплешивяваше и все още бе ерген, защото беше твърде срамежлив, за да си определя срещи с жени. И се държеше не само „идиотски“. Колкото и да бе груба тази оценка, тя все пак предполагаше някакъв разум. Истината беше, че постъпваше като смахнат. Въпреки това бе способен да се спре не повече, отколкото би могъл някой наркоман при вида на вече пълната с наркотика му спринцовка.

Не можеше да се бори с пожара...

... ала поне можеше да го *види*.

А той определено трябва да е нещо, което си заслужава да се види, нали? помисли си Лестър. По лицето му вече се стичаше пот, сякаш като подготовка за очакващата го горещина. Заслужаваше да се види, о, да. Горски пожар, който по някаква причина е оставен да се разгори напълно, извън всякакъв контрол, както е ставало преди милиони години, когато хората са били малко повече от малобройно племе голокожи маймуни, а големите пожари са избухвали от паднал гръм или метеор, вместо от пияни ловци, които пет пари не дават какво се случва със захвърлените им фасове. Сигурно го очакваше ослепителна оранжева пещ, трийсетметрова огнена стена сред гората. Тя препуска през поляните, градините и ливадите като канзаски прериен пожар през четирийсетте години на деветнайсети век, който гълта къщите с такава скорост, че те избухват под външния натиск, предизвикан от рязката промяна на налягането, както е ставало с къщите и фабриките по време на бомбардировките през Втората световна война. Той щеше да види как пътят, по който караше, *самият път*, изчезва в тази пещ като магистрала към ада.

Асфалтът, мислеше си той, първо ще започне да се разтича в малки лепкави поточета... а после ще пламне.

Лестър настъпи здраво газта и си помисли: Как бих могъл да не отида? Когато ми се отваря възможност — единствената такава възможност в целия ми живот — да видя подобно нещо, как бих могъл да не отида?

— Просто не знам как ще обясня после на баща ми, това е всичко — каза продавачът в магазинчето за медицинска техника.

На него му се искаше изобщо да не бе убеждавал баща си преди четири години да включат в услугите си и даването под наем. След като онзи старец взе дихателния апарат и изобщо не го върна, баща му не пропусна да му натякне за това, а сега сякаш адът бе решил да се разтвори в Хейвън — по радиото казаха, че имало горски пожар, а после намекнаха, че там може би стават и по-странни неща — и той беше готов да се обзаложи, че никога повече няма да види и маската, която бе дал под наем тази сутрин на репортера с дебелия очила. Сега тук се намираха „още“ двама души, най-малкото щатски полицаи и настояваха не само за по един апарат на всеки, а за цели *шест*.

— Можеш да кажеш на баща си, че сме ги реквизирали — заяви Торгесън. — В края на краищата вие „действително“ осигурявате дихателни приспособления за пожарникари, нали?

— Да, но...

— А в Хейвън има горски пожар, нали?

— Да, но...

— Тогава давай ги тук. Нямам време за празни приказки.

— Баща ми ще ме убие! — изхленчи той. — Това е всичко, което имаме!

Торгесън бе срещнал Клодел Уимс да паркира пред управлението, точно когато той самият тръгваше оттам. Клодел Уимс, единственият черен полицай в Мейн, беше висок — не чак толкова висок, колкото покойния Монсър Дуган, но все пак внушително се извисяваше на метър и деветдесет. Клодел Уимс имаше един златен зъб в предната част на устата си и, когато застанеше много близо до някой човек — например заподозрян престъпник или колеблив продавач — и се усмихнеше, показвайки този блестящ златен резец, той ставаше много нервен. Веднъж Торгесън попита Клодел защо става така, а той му отговори, че сигурно се дължи на древните черни магии. След което се смя, докато стъклата на прозорците в управлението сякаш затрепериha в рамките си.

Сега Уимс се наведе съвсем близо до продавача и приложи тази древна черна магия, която владееше така добре.

Когато напуснаха мейнския магазин за медицинска техника с дихателните апарати, продавачът не беше съвсем сигурен точно какво се бе случило... освен че той негър имаше най-големия златен зъб, който беше виждал през живота си.

7

Беззъбият старец, продал на Лиандро фланелката, стоеше на верандата си и безизразно наблюдаваше как полицейската кола на Торгесън профучава край него. Когато тя отмина, влезе вътре и набра един номер, с който повечето хора не биха успели да се свържат. Те щяха да чуят само звука като от сирена, който бе вбесил Ан Андерсън. Но към неговия телефон имаше прикрепено устройство, и не след дълго той разговаряше с все по-често търсената Хейзъл Маккрийди.

8

— Така! — жизнерадостно се обади Клодел Уимс, след като проточи врат да погледне скоростомера. — Както виждам, караме с повече от сто и четирийсет километра в час! А тъй като единодушното мнение е, че си по всяка вероятност най-скапаният шофьор в цялата полиция на щата Мейн...

— *Чие* единодушно мнение? — попита Торгесън.

— *Мое*то единодушно мнение — отвърна Клодел Уимс. — Все едно, това води до едно заключение. Заключение е, че много скоро ще умра. Не знам дали вярваш в тези глупости за изпълняването на последното желание на осъдения, но ако вярваш, може би ще ми кажеш за какво е цялото това бързане. Стига да успееш преди да сме се сплескали някъде, имам предвид.

Анди отвори уста, после пак я затвори.

— Не — каза той. — Не мога. Прекалено смахнато е. Само толкова. Може да започне да ти става лошо. Ако усетиш подобно нещо, веднага си сложи маската.

— О, боже! — възкликна Уимс. — *Въздухът* ли в Хейвън е бил отровен?

— Не знам. Така мисля.

— О, боже! — повтори Уимс. — Кой и какво е разпръснал?

Анди само поклати глава.

— *Затова* никой не се бори с пожара.

Пушекът се издигаше на кълбета по хоризонта в разширяващ се откос — по-голямата част бял засега, слава Богу.

— Не знам. Така мисля. Пусни радиото на някоя станция.

Уимс примига, сякаш реши, че Торгесън може да е луд.

— *Коя* станция?

— *Която и да е.*

Уимс взе да върти копчето — отначало не се хващаше нищо друго освен обърканото, започващо да звучи изплашено бърборене на полицаите и пожарникарите, които искаха да угасят пожара, а някак не можеха да се доберат до него. После, някъде на заден план, чуха искане за подкрепления на местопроизшествието, където бе станал обир на магазин за алкохол. Даденият адрес беше Мистик Авеню 117, Медфорд.

Уимс погледна към Анди.

— Направо невероятно, Анди, аз дори не знаех, че в Медфорд *има* Мистик авеню — всъщност не мислех, че изобщо има никакви авенюта в *целия* Медфорд. Само някой и друг черен път, може би.

— Смятам — обади се Анди и гласът му като че ли идваше до собствените му уши някъде от много далече, — че това конкретно обаждане идва от Медфорд, *Масачузетс*.

9

На двеста метра след граничната линия на Хейвън, колата на Лестър Моран угасна. Моторът не се закашля; не започна да дърпа; не заръмжа. Просто угасна, тихо и без фанфари. Лестър излезе, като не си направи труда да изключва запалването.

Равномерното пукане на огъня сякаш изпълваше целия свят. Температурата на въздуха се бе повишила с поне десет градуса.

Вятърът носеше тежкия пушек към него, но високо, така че въздухът можеше да се диша. Той имаше горещ, парлив вкус.

Тук от двете страни се простираха огромни поля — земите на Кларъндън отдясно и на Рувъл — вляво. Те се издигаха в дълъг полегат склон към гората. В тази гора Лестър можеше да види често проблясващи искри червена и оранжева светлина; от тях се издигаше пушек на кълбета, които ставаха все по-тъмни. От време на време се чуваха глухи експлозии, когато кухите дървета избухваха, щом огънят изсмучеше кислорода от тях като костен мозък от стари кокали. Вятърът не духаше право в лицето му, но беше достатъчно близо; пожарът щеше да прехвърли гората и да тръгне по полето след минути... може би дори след секунди. Втурването му към мястото, където той стоеше сега, можеше да бъде смъртоносно бързо. Искаше да се е върнал в колата си, преди това да е станало — тя щеше да запали, разбира се, щеше, неговото момиче никога досега не му бе изменяло — и да увеличава разстоянието между себе си и този настъпващ червен звяр.

Тръгвай, тогава! Тръгвай, за бога! Вече го видя, сега ТРЪГВАЙ!

Работата беше там, че всъщност *не* го беше видял. Бе почувствал топлината му, беше зърнал как примигва с очи и изпуска дим през драконските си ноздри... ала на практика не бе *видял* огъня.

И тогава го видя.

Той изскочи неочаквано от западните ниви на Лутър Рувъл. Главният фронт на пожара продължаваше да опустошава Индианската гора, но тази му страна сега се изтръгна от хватката ѝ. Скупчените в далечния край на полето няколко дървета не представляваха проблем за червеното животно. За секунда те сякаш станаха по-черни, когато зад тях се появи светлината — от жълто до оранжево, от оранжево до огнено червено. После изведнъж пламъците ги погълнаха. Това се случи за миг. В единия момент Лестър можеше да види върховете им, а в следващия тях вече ги нямаше. Беше като представление на някакъв невероятен фокусник, от вида илюзионисти, какъвто Хили Браун бе желал някога да бъде с цялото си сърце и душа.

Ветрилото на пожара беше пред него, извисяваше се на три метра и поглъщаше дървета, докато Лестър Моран стоеше като хипнотизиран, със зяпнала уста. Пламъците започнаха да се спускат по

наклоненото поле. Сега димът взе да се кълби около него, все поплътен, давец. Той се закашля.

Махай се! За бога, махай се!

Да. Сега вече трябваше, сега можеше. Бе го видял и той беше точно толкова впечатляващ, колкото бе очаквал да бъде. Ала наистина беше звяр. А това, което правеха разумните хора, когато се изправеха пред звяр, бе да бягат. Трябваше да побегне, колкото можеше по-бързо. Всички живи същества го правеха. Всички живи същества...

Лестър измина половината обратен път до колата си и спря.

Всички живи същества.

Да. Всички живи същества бягат пред горския пожар. Старите обичаи се спазваха. Койотът бягаше редом със заека. Но от това поле не изскачаха нито койоти, нито зайци; в метално сивото небе не летяха никакви птици.

Тук нямаше никой друг, освен него.

Щом от огъня не бягаха никакви птици или животни, значи в гората не бе имало такива.

Преобърнатата кола, кръвта навсякъде по нея.

Катастрофиралата в гората пожарна. Окървавената ръка.

„Какво става тук?“ изкрещя съзнанието му.

Лестър не знаеше... но си плю на петите. Отвори вратата на колата... и погледна назад за последен път.

Онова, което видя да се издига от огромния стълб пушек, изтръгна от него писък. Той пое дим, закашля се и пак изкрещя.

Нещо — някакво огромно *нещо* — се издигаше от пушека като най-големият кит в света, който бавно изскача над вълните.

Помрачената от дима слънчева светлина меко блестеше по страните му — а то продължаваше да се издига, да се издига, да се издига и не се чуваше никакъв звук, ако се изключеше зловещото пукане и прашене на огъня.

Нагоре... по-нагоре... още по-нагоре.

Той изви врат да проследи бавното му, невероятно напредване и изобщо не забеляза дребното, странно устройство, което изскочи от пушека и бързо се затъркаля по пътя към него. То представляваше червена каручка, която бе принадлежала на малкия Били Фанин. В центъра ѝ се издигаше платформа. Върху платформата имаше

приспособление за подрязване на четки — захранвано с ток острие на дълга дръжка. Острието се контролираше от пистолетен спусък.

Лестър се препъваше към колата си и гледаше нагоре в небето, когато сензорът за мозъчни вълни на устройството — който бе започнал живота си като дигитална сонда за месо — включи електронното запалване на приспособлението за подрязване на четки. Острието жизнерадостно засвистя, малкото газово моторче зави като ранена котка.

Лестър се обърна и видя как нещо подобно на въдица със зъби се приближава към него. Той извика и се хвърли към задницата на колата си.

„Какво става тук?“ крещеше съзнанието му. „Какво става, какво става, какво става, как...“

Приспособлението продължи да напредва, търсейки Лестър, следващо мозъчните му вълни, които улавяше като ясен, накъсан пулс, не много по-различен от радарно излъчване. Острието за четки не беше много умно (мозъкът му идваше от една поддаваща се на програмиране играчка, наречена Ужасния следящ танк), ала имаше достатъчно разум, за да се води по мозъчното излъчване от мозъка на Лестър Моран. Който беше неговата батерия, би могло да се каже.

— *Махай се!* — изкрещя Лестър, когато каручката на Били Фанин се затъркаля към него. — *Махай се! Мааааахай се!*

В този момент каручката сякаш скочи към него. Лестър Моран, с диво блъскащо в гърдите му сърце, кривна на една страна. Приспособлението кривна с него. Лестър се опита да мръдне на другата страна... когато огромна, бавно движеща се сянка падна отгоре му и той пряко волята си погледна нагоре... не можеше да се удържи. Краката му се преплетоха един в друг и острието се хвърли напред. Върхът му се заби в главата на Лестър Моран. То все още влизаше навътре, когато пожарът погълна и него, и неговата жертва.

10

Торгесън и Уимс видяха тялото върху пътя едновременно. Сега и двамата дишаха въздух от бутилките; беше им прилошало бързо и с

плашеща сила, но щом сложиха маските, веднага им мина. Лиандро е бил прав. Въздухът. Нещо във въздуха.

Клодел Уимс бе престанал да задава въпроси, след като хванаха повикването на полицейската вълна от Масачузетс. След това той само седеше с ръце в скута си, като непрекъснато и внимателно оглеждаше наоколо. По-нататъшната разходка по скалата на радиото ги бе отвела на такива интересни места като Фрайди, Северна Дакота и Арнет, Тексас.

Торгесън спря и двамата мъже излязоха. Уимс поспря, после измъкна пушката, закачена под таблото. Торгесън кимна. Нещата започваха да се изясняват. Не да стават *смислени*, а *ясни*. Габънс и Роудс бяха изчезнали на връщане от този град. А Монстър беше тук в деня преди да се самоубие. Как беше песента на Фил Колинс, онази с призрачните барабани? *Мога да го усетя във въздуха тази вечер...*

Беше във въздуха, точно така.

Внимателно, Торгесън преобърна мъжа, според него същия, който най-последно бе привлякъл вниманието им към тази лудост.

Той беше разчиствал много грозни каши по пътищата досега и въпреки това рязко си пое въздух и извърна лице.

— Господи, какво ли го е ударило? — попита Уимс. Маската заглуши думите му, но поразеният тон се чу ясно и силно.

Торгесън не знаеше. Веднъж бе видял човек, ударен от снегорин. Този тук приличаше малко на него. Ала само малко.

Трупът беше в кръв от върха на онова, което някога е било главата му, чак до кръста. Катарамата на колана му беше забита дълбоко в тялото.

— Господи, човече, съжалявам — измърмори Анди и внимателно положи трупа на земята. Би могъл да потърси портфейла му, ала не искаше да си има никаква работа повече с това смазано тяло. Тръгна към колата. Уимс го последва, стиснал пред гърдите си пушката. В далечината, на запад, пушекът ставаше все по-гъст, но тук се долавяше само слаба миризма на горящо дърво.

— Ненормална работа — каза през маската си Уимс.

— Да.

— Имам много лоши предчувствия за пребиваването си тук.

— Да.

— Смятам, че трябва да освободим района от присъс...

Зад гърба им се чу рязко изпукване и за момент Торгесън помисли, че трябва да е от пожара — той беше далече, относително, ама нещо можеше да гори и тук. Напълно възможно! Когато си на следобеден чай при Лудия Шапкар, всичко беше възможно. Като се обърна, той разбра, че шумът не идва от горящи, а от чупещи се клончета.

— Света Богородице! — извика Клодел Уимс.

Челюстта на Торгесън увисна.

Автоматът за кока-кола — глупав, ала надежден — отново се появи на сцената. Този път той излезе от храстите покрай пътя. Стъклената му вратичка беше счупена. Стените на голямата правоъгълна кутия бяха издраскани. А върху металната част от предницата на машината Торгесън видя ужасно показателни очертания, вдълбани толкова дълбоко, че изглеждаха почти като скулптура.

Те изобразяваха половин човешка глава.

Автоматът за кока-кола излезе на пътя и за миг просто увисна там, като ковчег, боядисан в неуместно весели цветове. Цветовете бяха весели поне, докато човек не забележеше кръвта, която бе текла и капала, а сега вече засъхваше на отделни петна.

Торгесън долавяше слабо бръмчене и някакъв изщракващ звук — „като от реле“, помисли си той. „Може пък да се е повредил. Може, ала все пак...“

Автоматът за кока-кола изведнъж се втурна право към тях.

— *Копеле МРЪСНО!* — изкрещя Уимс. В гласа му имаше смайване и ужас, но освен това се долавяше и нещо като налудничав смях.

— *Застреляй го, застреляй го!* — извика Торгесън и отскочи надясно.

Уимс направи крачка назад и се просна върху тялото на Лиандро. Беше изключително глупаво. Ала се оказа и изключителен късмет. Автоматът не го улучи за сантиметри. Щом се обърна за нова атака, Уимс седна и три пъти бързо стреля с пушката в него. Върху металната обшивка цъфнаха метални маргарити с черни центрове. Автоматът започна да бръмчи. Той спря и се олюля напред-назад.

Торгесън измъкна служебния си пистолет и изстреля четири куршума. Автоматът за кока-кола се насочи към него, но сега

изглеждаше някак летаргичен, не можеше да набере скорост. Той спря с олюляване, килна се напред, спря, пак климна напред. Заклатушка се пиянски настрани. Бръмченето взе да се усилюва. От страничната вратица на лепкави поточета заизтича нещо газирано.

Когато тръгна към него, Торгесън с лекота го избягна.

— *Залегни, Анди!* — извика Уимс.

Торгесън залегна. Клодел Уимс застреля автомата за кола още три пъти. На третия изстрел нещо вътре избухна. От едната страна на машината бликна пушек и за кратко лумна пламък.

Зелен пламък, както видя Торгесън. Зелен.

Автоматът за кока-кола се стовари върху пътя, на около петнайсет метра от тялото на Лиандро. Там потрепери, после падна напред с глухо издрънчаване. Разхвърчаха се счупени стъкла. Настъпиха три секунди тишина, после се разнесе дълго метално изскърцване. Накрая и то спря. Автоматът за кока-кола лежеше мъртъв върху жълтата разделителна линия по средата на шосе 9. Червено-бялата му облицовка беше цялата на дупки от куршуми. През тях излизаше пушек.

— Току-що си извадих оръжието и убих един автомат за кока-кола, сър — кухо изрече в маската си Клодел Уимс.

Анди Торгесън се обърна към него.

— Без дори да му наредиш да спре или да дадеш предупредителен изстрел. Май си осигури понижението, глупак такъв.

Те се погледнаха в очите над маските и избухнаха в смях. Клодел Уимс се смееше толкова силно, че се бе превил надве.

Зелен, мислеше си Торгесън и въпреки че още се смееше, отвътре хич не му беше смешно. Пламъкът, който излезе от тази гадина беше зелен.

— Не дадох предупредителен изстрел — без дъх повтаряше Уимс. — Вярно, че не дадох. Изобщо.

— Наруши проклетите му граждански права — добави Торгесън.

— Трябва да се проведе разследване! — разсмя се Уимс. — Йо-хо, бейби! Искам да кажа... искам да...

Той залитна несигурно, а имаше много Клодел Уимс за залитане. Торгесън изведнъж осъзна, че и той самият се чувства замаян. Те дишаха чист кислород...

— *Спри да се смееш!* — извика Анди и гласът му сякаш дойде от много далече. — Клодел, спри да се смееш!

Някак успя да прекоси разстоянието до мястото, където стоеше Уимс и се клатушкаше. То му се видя страшно голямо. Когато най-после стигна, се препъна. Уимс го хвана и за миг двамата останаха така, олюлявайки се, вкопчени един в друг, като Роки Балбоа и Аполо Крийд в края на първия рунд.

— Теглиш ме надолу, задник такъв — изломоти Уимс.

— Майка му стара, ти започна първи.

Светът дойде на фокус, разлюля се, замря. „Бавни вдишвания“, нареди си Торгесън. „Големи бавни вдишвания, леко дишане. Успокой се, мое бумтящо сърце.“ Последното го накара да се изкикоти отново, но той се овладя.

Двамата се затътриха към колата, всеки обгърнал с ръка кръста на другия.

— Тялото — рече Уимс.

— Остави го сега. Той е мъртъв. Ние не сме. Все още.

— Погледни! — възкликна Уимс, щом отминаха леандровите останки. — Бурканът! Не свети!

Синята въртяща се и мигаща лампа върху покрива на колата беше тъмна и неподвижна. Не трябваше да е така — те винаги я оставяха запалена, когато се намираха на някое местопроизшествие.

— Ти ли... — започна Торгесън и спря.

Нещо в пейзажа се бе променило. Дневната светлина беше избледняла, както става, когато голям облак заплува пред слънцето или като започва затъмнение. Те се спогледаха, после се обърнаха. Торгесън го видя първи, огромен сребърен силует, който се издигаше от кълбящия се пушек. Гигантският му страничен ръб блестеше.

— Свети боже! — почти изкряха Уимс. Едрата му кафява длан напипа лакътя на Торгесън и се вкопчи в него.

Торгесън едва забеляза това, макар че на другия ден щеше да има синини, там където го бе държала ръката на Уимс.

Предметът се издигаше нагоре... нагоре... нагоре. Замъглената от пушека слънчева светлина блестеше по сребърнометалната му повърхност. Той се издигаше под ъгъл от грубо четирийсет градуса. Изглежда леко се полюляваше, въпреки че това можеше и да е илюзия, предизвикана от маранята.

Естествено цялото проклето чудо беше илюзия — „трябва“ да беше. Нямаше „начин“ да е истинско, помисли си Торгесън, всичко беше заради нагълтването с кислород.

Но как е възможно и двамата да имаме една и съща халюцинация?

— О, всемилостиви боже! — изстена Уимс. — Това е летяща чиния, Анди, това е някаква шибана летяща чиния!

Ала на Торгесън не му приличаше на летяща чиния. То му напомни за долната страна на казармените паници в столовата — най-голямата проклета паница, съществувала някога. Тя се издигаше все по-нагоре и по-нагоре. На човек все му се струваше, че трябва да свърши, че между нея и облаците пушек трябва да се покаже ивица замъглено небе, но чинията продължаваше да излиза, като превръщаше в джуджета дърветата, правеше дребен целия пейзаж. Тя караше пушекът от горския пожар да прилича на дима от няколко фаса, забравени в пепелник. Изпълваше все по-голяма част от небето, скриваше хоризонта, издигаше се, о, нещо се издигаше от Индианската гора и то бе мъртвешки безшумно — не се чуваше никакъв звук, абсолютно никакъв звук.

Те зяпаха нагоре, после Уимс сграбчи Торгесън, и Торгесън сграбчи Уимс, и двамата се прегърнаха като деца, а Торгесън си мислеше: „Ох, ако вземе да падне върху нас...“.

Чинията продължаваше да излиза от пушека и огъня, все нагоре, като че ли никога нямаше да свърши.

11

Към полунощ Националната гвардия отрязва Хейвън от останалия свят. Гвардейците го заобиколиха, тези, които се намираха срещу вятъра, носеха кислородни маски.

Торгесън и Уимс успяха да се измъкнат... но без колата си. Тя беше неизползваема и те тръгнаха пеш. Когато изразходваха кислорода и на последните две маски, вече бяха навлезли в Троя и установиха, че могат да издържат на околния въздух — вятърът се бе погрижил за тях, както по-късно каза Клодел Уимс. Те се измъкнаха от това, което скоро щеше да бъде наречено зона на замърсяване в свръхсекретните

правителствени доклади и техните разкази бяха първите официални свидетелства за събитията в Хейвън, но дотогава се бяха събрали стотици неофициални съобщения за смъртоносните качества на въздуха в района и *хиляди* за гигантско НЛО, видно да се издига от пушека над Индианската гора.

Уимс излезе с течаща от носа кръв. Торгесън загуби шест зъба. И двамата се смятаха за късметлии.

Първоначалният периметър, ограден от представители на Националната гвардия от Бангор и Огъста, беше малък. Към девет вечерта пристигнаха подкрепления от Лаймстоун и Прескю Айл, от Брънсуик и Портланд. Призори бяха докарани със самолети още хиляда гвардейци с бойно снаряжение от градовете в Източния коридор.

Между седем вечерта и един през нощта НОРАД стоеше при готовност ДЕФКОН-2. Президентът прекосяваше Средния запад на височина двайсет хиляди метра в „Лукинг Глас“ и гълташе по пет-шест хапчета за стомах едновременно.

ФБР се появи на сцената в 18:00, ЦРУ — в 19:15. Към 20:00 вече се разправяха за сфери на пълномощия. В 21:15 един изплашен и вбесен агент на ЦРУ на име Спаклин застреля един агент на ФБР на име Ричардсън. Инцидентът беше потулен, но и Гардънър, и Боби Андерсън биха разбрали чудесно — Даласката полиция се бе намесила и напълно контролираше положението.

ДЕСЕТ

ТОМИЧУКАЛАТА, ЧУКАТ НА ВРАТАТА

1

След засечката на стария 45-калибров револвер на Ев Хилман в кухнята на Боби настъпи миг на парализирано мълчание, мълчание както мислено, така и физическо. Широко отворените сини очи на Гард гледаха втренчено в зелените на Боби.

— Ти се опита... — започна Боби, а съзнанието и
(*! опита се, да!*)

предизвика ехо в главата на Гардънър. Мигът изглеждаше ужасно дълъг. А когато свърши, се счупи като стъкло.

В изненадата си Боби бе изпуснала фотонния пистолет. Сега тя го вдигна отново. Нямахше да има втора възможност. В яростта ѝ, нейното съзнание беше напълно отворено за Гардънър и той почувства шока ѝ от шанса, който му бе дала. Тя беше решена да не допусне втори път такава грешка.

Гард не можеше да направи нищо с дясната си ръка, която се намираше под масата. Преди Боби да е успяла да насочи дулото на фотонния пистолет към него, той хвана с лявата си ръка ръба на кухненската маса и, без да мисли, я блъсна с всичка сила. Краката ѝ изскърцаха остро по пода, когато се залюля. Масата удари издутия и уродлив гръден кош на Боби. В същия момент от дулото на пистолета играчка, свързан с големия радиокасетофон на Ханк Бък, бликна лъч искряща зелена светлина. Вместо да улучи гърдите на Гард, той се стрелна нагоре и мина над рамото му — на около петдесет сантиметра над него, всъщност, но въпреки това Гардънър усети как кожата му там неприятно потръпна под ризата, сякаш молекулите по повърхността ѝ затанцуваха като капки вода върху горещ котлон.

Той се извъртя надясно и падна на земята, за да избяга от този лъч, който изглеждаше като светлина. Ребрата му удариха масата, удариха я здравата и тя отново блъсна Боби, този път дори по-силно.

Столът на Боби се залюля назад върху задните си крака, запази за миг равновесие, после с трясък се прекатури заедно с товара си. Лъчът зелена светлина отскочи нагоре и Гардънър за момент се сети за хората, които стоят по пистите на летищата нощем, с насочени в небето мощни прожектори, за да направляват самолетите, докато заемат местата си.

Той чу нисък, хрущящ звук като от трошене на шперплат, който идваше отгоре, погледна натам и видя, че фотонният пистолет е направил дълъг процеп в кухненския таван. Гардънър се изправи с усилие на крака. Челюстите му изпукаха и се разтегнаха в нова широка прозявка. Главата му звънеше и ехтеше от вдигащите тревога мисли на Боби

(пистолет, той има пистолет, опита се да ме застреля, копеле, копеле, опита се да ме застреля, пистолет, пистолет той има)

и той се опита да издигне защитна бариера, преди да е полудял. Не успя. Боби крещеше в главата му и, както лежеше на пода, притисната за момента между масата и прекатурения стол, се мъчеше да насочи пистолета към него за нов изстрел.

Гардънър вдигна крак и блъсна отново масата. Тя се преобърна и всичко се разпиля — бири, хапчета, радио. Повечето неща паднаха върху Боби. Бирата се разля върху лицето ѝ и потече, шипяща и пенеща се, по Новата и Подобрена прозрачна кожа. Радиото се удари във врата ѝ, после в пода и се приземи сред плитка локвичка бира.

„Гръмни, майка ти мръсна!“ му изкрещя Гардънър. „Експлодирай! Саморазруши се! Експлодирай, мамка ти, гръм...“

Радиото направи нещо повече. То сякаш се изду, после със звук като от цепещ се по шевовите изгнил плат, се пръсна навън във всички посоки, изригвайки малки струйки зелена светлина като затворена в бутилка светкавица. Боби изпищя. Това, което Гард чу с ушите си, бе лошо; звукът вътре в главата му беше безкрайно по-лош.

Гардънър изпищя заедно с нея, без да се чува. Той видя, че блузата на Боби гори.

Тръгна към нея, без никакви конкретни намерения. Без да се замисля, пусна револвера. Този път, обаче, той „гръмна“ и изпрати един куршум в глезена на Джим Гардънър, разтрошавайки го. Болката префуча през мозъка му като горещ вятър. Той отново изпищя. Направи тромава крачка напред, а в главата му звъняха ужасните ѝ

мислени писъци. След миг щяха да го подлудят. Тази мисъл всъщност му носеше облекчение. Когато най-после полудееше, цялата гадория вече нямаше да има никакво значение.

Тогава, за една секунда, Гард видя *своята* Боби за последен път.

Стори му се, че Боби прави опит да се усмихне.

После писъците започнаха отново. Тя пицеше и се опитваше да угаси пламъците, които превръщаха тялото ѝ в лой и тези писъци бяха твърде много, прекалено много, страхотно силни, прекалено силни; не можеха да се издържат. И от двамата им, помисли си той. Наведе се, намери трижди проклетия револвер на пода и го вдигна. Трябваше да използва и двата си палеца, за да запъне ударника. Болката в глезена му беше силна — знаеше го — но в момента не я усещаше, погребана под агонизиращите писъци на Боби. Той насочи револвера на Хилман към главата ѝ.

Гръмни, проклетнико, о, моля те, моля те, гръмни...

Ами ако револверът гръмнеше, но не улучеше? Можеше да няма друг патрон в барабана.

Проклетите му ръце не искаха да престанат с треперенето си.

Той падна на колене, като човек завладян от внезапна, неударима необходимост да се помоли. Пропълзя към Боби, която пицеше, мятеше се и гореше на пода. Можеше да усети миризмата ѝ; можеше да види черните парченца пластмаса от кутията на радиото, които с мехурчета си проправяха път през плътта ѝ. Гард загуби равновесие и падна върху нея. После притисна дулото към врата ѝ и натисна спусъка.

Отново изщракване.

Боби продължи да пици. Продължи да пици в главата му.

Гардънър се опита пак да запъне ударника. Почти успя. В последния момент му се изплъзна. „Щрак“.

„Моля те, Господи, о, моля те, позволи ми да бъда неин приятел за последен път!“

Този път успя да запъне ударника докрай. Отново натисна спусъка. Този път револверът гръмна.

Писъците изведнъж прераснаха в шумно протяжно бучене в главата на Гардънър. Той разбра, че чува мисленият звук от прекъсването на живота. Вдигна глава нагоре. Ярка ивица слънчева

светлина от разцепения таван падна върху лицето му и го раздели на две. Гардънър изкрещя.

Внезапно бученето спря и настъпи тишина.

Боби Андерсън — или онова, в което се бе превърнала — беше така мъртва, както онази купчина, напомняща есенни листа, в кабината за управление на кораба, мъртва като галерните роби, които го бяха движили през пространството.

Тя беше мъртва и Гардънър също с радост би умрял... но още не беше свършил.

Все още не беше свършил.

2

Кайл Арчинбърг си пиеше пепси-колата в заведението на Кудър, когато писъците в главата му започнаха. Той изпусна бутилката, която се разби на пода и притисна ръце към слепоочията си. Дейв Рътлидж дремеше отпред в своя саморъчно изплетен стол, килнат назад към стената на сградата и сънуваше странни сънища в чуждоземни цветове. Очите му рязко се отвориха и той седна изправено, сякаш някой го беше докоснал с гол проводник по гърлото. Столът се плъзна под него и, когато главата му се удари в дървената стена на заведението, вратът му се счупи като че ли бе направен от стъкло. Той беше мъртъв преди да падне на асфалта. Хейзъл Маккрийди си правеше чай. Когато писъците започнаха, ръцете ѝ се разтрепераха. Тази, която държеше чайника, поля вряла вода върху опакоето на другата, която поднасяше чашата и здравата я попари. Хейзъл запрати чайника през стаята и нададе вик на болка и страх. Ашли Рувъл, минаващ с колелото си край кметството, се преметна на улицата и остана замръзнал да лежи там. Дик Алисън и Нют Берингър играеха крибидж в къщата на Нют, много глупаво занимание след като всеки знаеше какво държи другият, ала те така и така само убиваха времето, докато чакаха телефонът да звънне, докато чакаха Боби да им каже, че пияницата е мъртъв и следващата фаза от работата може да започва. Нют раздаваше и разпиля картите по цялата маса и под. Дик скочи на крака, с разширени очи и щръкнала коса, и тръгна със залитане към вратата. Блъсна се в стената на три метра вдясно от нея и се свлече на

земята. Доктор Уоруик се намираше в кабинета си и преглеждаше старите си дневници. Письците го удариха подобно на бетонова стена, пусната по релси срещу него с пълна скорост. Тялото му изпрати смъртоносни дози адреналин в сърцето и то се спуска като автомобилна гума. Ад Маккийн беше в камиона си и караше към дома на Нют. Той излезе от пътя и се блъсна в изоставената закусвалня за хотдог на Пуч Бейли. Лицето му се удари във волана. Той остана зашеметен за миг, но нищо повече. Беше карал бавно. Огледа се, замаян и ужасен. Уенди Фанин излизаше от мазето с два буркана компот от праскови. Откакто „ставането“ ѝ бе започнало, не ядеше почти нищо друго. През последните четири седмици бе изяла повече от деветдесет компота от праскови съвсем сама. Тя се олюля и хвърли двата буркана във въздуха като завладян от спазъм жонгльор. Те паднаха, удариха се в стълбите и се разбиха. Потекоха и закапаха парченца праскови и лепкав сироп. „Боби“, помисли си тя вцепенено, „Боби Андерсън изгаря!“. Нанси Вос зяпаше отнесено през задния прозорец и си мислеше за Джо. Той ѝ липсваше, много ѝ липсваше. Предполагаше, че *ставането* ще заглуши този копнеж — всеки ден той изглеждаше все по-далечен — ала макар че я болеше от липсата на Джо, тя не искаше тази болка да спре. Нямаше никакъв смисъл, но си беше така. Тогава письците в главата ѝ започнаха и Нанси толкова рязко подскочи напред, че счупи три от прозоречните стъкла с челото си.

3

Письците на Боби огласиха Хейвън като сирена за въздушно нападение. Всичко и всеки спряха напълно... след което променените жители на Хейвън наизлязоха по улиците на градчето. Всички имаха върху лицата си един и същи израз: слисване, болка и ужас отначало... а после гняв.

Знаеха кой бе причинил тези агонизиращи письци.

Докато те траеха, не можеше да се чуе никакъв друг мислен глас и единственото, което можеха да направят, бе да ги слушат.

След това настъпи бученето на идващия край и тишина, толкова пълна, че можеше да бъде само смъртта.

Няколко мига по-късно прозвуча слабият пулс от съзнанието на Дик Алисън. Той беше емоционално разтърсен, но съвсем категоричен в командите си.

Към фермата ѝ. Всички. Да го спрем преди да е направил още нещо.

Гласът на Хейзъл поде мисълта, усили я — ефектът беше като от втори глас, присъединил се към първия с цел да направят дует.

Фермата на Боби. Вървете там. Всички.

Ритъмът от мисления глас на Кайл ги превърна в трио. Радиусът на гласа започна да се разширява, докато той набираше сила.

Всички. Да го спрем...

Гласът на Адли. На Нют Берингър.

... преди да е направил още нещо.

Онези, които Гард наричаше за себе си Хората от бараката, бяха обединили гласовете си в един-единствен заповеден глас, ясен и нетърпящ възражения... не, че някой в Хейвън дори би си „помислил“ да му възрази.

Да го спрем преди да е направил нещо на кораба. Да го спрем преди да е направил нещо на кораба.

Розали Скехан заряза кухненската мивка, без дори да си направи труда да спре водата, течаща върху рибата, която приготвяше за вечеря. Тя отиде при съпруга си в задния двор, където той сечеше дърва и едва не си бе ампутирал няколко от пръстите на крака, когато писъците на Боби започнаха. Без да си кажат дума, те се запътиха към колата си, качиха се и тръгнаха към фермата на Боби, отдалечена на шест километра. Излизайки от пресечката, почти се сблъскаха с Елт Баркър, потеглил от бензиностанцията на стария си Харли Дейвидсън. Фриман Мос караше своята камионетка, завладян от леко съжаление — бе харесвал донякъде Гардънър. Той имаше от онова, което бащата на Фрийман наричаше *мъжество* — ала това нямаше да му попречи да изкорми мръсното копеле. Анди Боузмън шофираше своя олдсмобил делта 88, а жена му седеше до него с прилежно събрани върху чантичката ѝ ръце. В нея имаше молекулен възбудител, който можеше да вдигне точковата температура на всичко в диаметър от пет сантиметра до грубо хиляда градуса за петнайсет секунди. Надяваше се да свари Гардънър като рак. „Само да се добера на два метра от него“, не спираше да си мисли тя. „Само тези два метра, нищо повече

не искам.“ На по-голямо разстояние действието на устройството не беше сигурно. Знаеше, че може да подобри ефикасността му до половин километър и сега ѝ се искаше да го бе направила, но ако Анди не разполагаше с поне шест чисти ризи в гардероба, ставаше като мечок. Върху лицето на самия Боузман бе застинала яростна гримаса, устните му бяха дръпнати назад, оголили малкото му останали зъби в суха, лишена от слюнка усмивка. „Майката ще ти разплача като те пипна, гадино скапана“, мислеше си той и вдигна сто и четирийсет с олдса, като задмина редица от по-бавно движещи се коли, тръгнали до една към фермата на Боби. Всички се водеха от Заповедния глас, който сега се бе превърнал в ехтяща литания: ДА ГО СПРЕМ ПРЕДИ ДА Е НАПРАВИЛ НЕЩО НА КОРАБА, ДА ГО СПРЕМ ПРЕДИ ДА Е НАПРАВИЛ НЕЩО НА КОРАБА, ДА ГО СПРЕМ, ДА ГО СПРЕМ, ДА ГО СПРЕМ!

4

Гард стоеше над трупа на Боби, полуобезумял от болка, мъка и шок... и изведнъж челюстите му се разтеглиха в нова, разпъваща сливиците му прозявка. Той се втурна към мивката, като се опитваше да тича без да му се удава особено, благодарение на успокоителното, което беше нагълтал. Всеки път като стъпеше на ранения глезен изпитваше чувството, че в него са се забили безмилостно стиснати метални нокти. Сухотата в устата му вече страшно много се бе влошила. Усещаше крайниците си тежки. Мислите му губеха предишната си яснота... те като че ли се „разтичаха“, подобни на жълтък от счупено яйце. Щом стигна мивката, се прозя отново и умишлено стъпи върху счупения глезен. Болката проряза спускащата се над съзнанието му мъгла като добре наточен сатър.

Той леко отвори крана за топлата вода и си наля чаша с почти гореща вода. Бръкна в шкафа отгоре, събаряйки кутия царевична храна и бутилка кленов сироп на пода. Пръстите му се затвориха около кутия сол, с картинка на малко момиченце отпред. Замъчи се да я отвори, както му се видя поне една година и най-после изсипа в чашата достатъчно сол, за да я размъти. Разбърка с пръст. Надигна я. Вкусът беше все едно се давеше.

Повдигна му се и повърна солената вода, оцветена в синьо. Видя в повърнатото и неразтворени парченца сини хапчета. Някои изглеждаха повече или по-малко цели. „Колко ме накара тя да взема?“

После взе да повръща пак... и пак... и пак. Все едно повтаряше на бис представлението с неудържимото повръщане в гората — някаква претоварена верига в мозъка му упорито задействаше спазмите в стомаха до степен, която можеше да го убие.

Най-после процесът се забави и накрая спря.

Хапчета в мивката. Синкава вода в мивката.

Кръв в мивката. Много.

Той се олюля назад, подпря се на ранения глезен, изкрещя и падна на пода. Намери се с поглед забит право в едното замъглено око на Боби, изцъклено срещу него през неравния терен на линолеума и затвори своите. Моментално разумът му започна да се измъква... и в настъпилия мрак прозвучаха гласове. Не... много гласове, събрани в един. Той го разпозна. Това беше гласът на Хората от бараката.

Те идваха за него, както, предполагаше, винаги бе знаел, че ще го направят... като му дойде времето.

Да го спрем... да го спрем... да го спрем!

Размърдай се или няма да им се „налага“ да те спират. Ще те застрелят, дезинтегрират или каквото там искат да ти направят, докато спиш на пода.

Гардънър се изправи на колене, после успя да застане на крака, като се подпираше на шкафа. Помисли си, че в аптеката в банята имаше кутийка хапчета за разсънване, ала се съмняваше, че стомахът му ще може да ги задържи след последните поражения, които му бе нанесъл. При други обстоятелства би направил този експеримент, но сега Гардънър се опасяваше, че ако неудържимото повръщане започне отново, този път може и да не престане.

Само не спирай да се движиш. Ако чак толкова ти се приспи, просто стъпи на оня глезен. Това набързо ще те разсъни.

Щеше ли? Не знаеше. Знаеше единствено, че точно сега трябва да се движи бързо и не беше сигурен дали ще е способен да го прави дълго.

С олюляващи се подскоци стигна до кухненската врата и за последен път погледна назад. Боби, която неведнъж бе спасявала Гардънър от демоните му, сега не беше нищо повече от безформена

купчина. Ризата ѝ още пушеше. Накрая той не бе успял да я спаси от нейните демони. Просто да я извади от обсега им.

Застреля най-добрата си приятелка. Хубава си я свършил, а?

Гардънър притисна ръка към устата си. Стомахът му забълбука. Той затвори очи и потисна позивите за повръщане, още преди да са започнали.

Обърна се, отвори пак очи и тръгна да пресича всекидневната. Идеята му беше да се огледа за нещо стабилно, да стигне с подскоци до него и там да се хване. Мозъкът му продължаваше да се стреми да се превърне в онзи сребърен, надут с хелий балон, какъвто бе станал точно преди да бъде отнесен от големия черен ураган. Той се бореше с това желание, колкото можеше, набелязваше си цели и ги достигаше с подскоци. Ако имаше Бог и ако Той беше добър, може би всички те щяха да удържат теглото му и да го преведат през, както му се струваше, безкрайното помещение, като Мойсей през пустинята.

Знаеше, че Хората от бараката ще пристигнат скоро. Знаеше и че ако още се намира тук, когато дойдат, с него бе свършено. Те се опасяваха да не направи нещо на кораба. Ами, да. Сега, като стана дума, това беше част от нещата, които имаше наум и той знаеше, че там ще бъде в най-голяма безопасност.

Освен това знаеше, че *не може* да отиде там. Все още.

Първо имаше работа в бараката.

Гардънър се добра до верандата, където с Боби бяха седели до късно толкова много летни вечери, със заспалия върху дъските Питър между тях. Просто седяха там, пиеха бира, а „Ред Сокс“ играеха във Фенуей, Комиски Парк или някое друго проклето място, ала най-вече в радиото на Боби; мънички бейзболни човечета, които подскачаха между лампите и веригите. Седяха тук с кутии бира в кофа със студена кладенчова вода. Говореха за живота, смъртта, Господа, политиката, любовта, литературата. Един, два пъти дори и за възможността да има живот на други планети. Гардънър май си спомняше един такъв разговор, или бяха два, но може би просто умореният му мозък си съчиняваше. Бяха се чувствали щастливи тук. Струваше му се, че това е било много отдавна.

Умореният му мозък се залови първо за Питър. Питър наистина беше първата цел, първата мебел, до която трябваше да стигне с подскачане. Това не беше съвсем вярно — заплануваното спасяване на

Дейвид Браун трябваше да има приоритет пред прекратяването мъките на Питър, но Дейвид Браун не предизвикваше емоционалната вълна, която му беше необходима. Той никога през живота си не бе виждал Дейвид Браун. Питър беше нещо друго.

— Добрият стар Питър — обърна се той към все още горещия следобед (следобед ли беше вече? Боже Господи, наистина). Стигна до стъпалата на верандата и тогава настъпи катастрофата. Чувството му за равновесие изведнъж го изостави. Той се отпусна с цялото си тегло върху ранения глезен. Този път направо можеше да види как счупените краища на костите му се забиват едни в други. Гардънър издаде висок, пронизителен писък — не писъкът на жена, а на много малко момиченце, изпаднало в пълно отчаяние. Той се вкопчи в перилото на стълбата, докато политаше встрани.

По време на неистовата си дейтелност в ранния юли Боби бе поправила перилото на стълбата между кухнята и мазето, но изобщо не си бе направила труда да се занимава с това от верандата до предния двор. То си беше паянтово от години и когато Гард се отпусна върху него, и двете му изгнили подпори се счупиха. В лятното слънце се разлетя древен дървен прахоляк... както и главите на няколко сепнати термита. Гардънър се изсипа странично от верандата, с нещастен вик, и падна на двора с внушително, плътно издумкване. Опитва се да стане, после се зачуди защо ли се опитва. Светът се въртеше пред очите му. Първо видя две пощенски кутии, после три. Реши да забрави цялата история и да поспи. Той затвори очи.

5

В този дълъг, странен и болезнен сън, който сънуваше, Ев Хилман усети/видя падането на Гардънър и чу неговата мисъл (забрави цялата история и заспивай)

ясно. Тогава сънят започна да се разчупва и това изглеждаше добре; беше му трудно да сънува. Сънят го караше да изпитва болка навсякъде, всичко да го боли. Болеше го и да се бори със зелената светлина. Ако слънчевата светлина беше твърде силна, (той смътно си я спомняше слънчевата светлина)

човек можеше да затвори очи, но зелената светлина бе „вътре“, винаги „вътре“ — трето око, което виждаше и зелена светлина, която изгаряше. Тук имаше и други съзнания. Едното принадлежеше на „ЖЕНАТА“, другото на „НИЗШИЯ МОЗЪК“, който някога се бе наричал Питър. Сега „НИЗШИЯ МОЗЪК“ можеше само да вие. Той виеше понякога за „БОБИ“, да дойде и да го освободи от зелената светлина... но най-често виеше само, когато гореше в мъченията на източването. „ЖЕНАТА“ също пицеше да бъде освободена, ала понякога мислите ѝ зацикляха в ужасни образи на омраза, които Ев едва издържаше. Затова: да. По-добре

(по-добре)

заспивай

(по-лесно)

и зарежи цялата история...

... но оставаше Дейвид.

Дейвид умираше. Мислите му — които Ев отначало бе получавал съвсем ясно — вече изпадаха в задълбочаваща се спирала, която щеше да завърши първо с безсъзнание, а после, бързо, със смърт.

Затова Ев се бореше с мрака.

Бореше се с него и започна да вика:

Ставай! Ставай! Ти там на слънчевата светлина! Аз помня слънчевата светлина! Дейвид Браун заслужава своя дял от слънчева светлина! Затова ставай! „Ставай! Ставай!“ СТА

6

ВАЙ СТАВАЙ СТАВАЙ!

Мисълта беше постоянно туптене в главата на Гардънър. Не, не туптене. Тя бе нещо като кола, само че колелата ѝ бяха стъклени и се врязваха в мозъка му, докато колата бавно се разхождаше по него.

заслужава своя дял от слънчева светлина Дейвид Браун СТАВАЙ Дейвид СТА Дейвид ВАЙ Дейвид Браун! СТАВАЙ! ДЕЙВИД БРАУН! СТАВАЙ! „СТАВАЙ, ДА ТЕ ВЗЕМАТ ДЯВОЛИТЕ!“

— Добре! — измърмори Гардънър с уста, която беше пълна с кръв. — Добре, чувам те, остави ме на мира!

Успя да се надигне на колене. Направи опит да се изправи на крака. Светът изсивя. Не се получи. Поне стържещият, режещ глас в главата му го бе оставил за малко... той усещаше как собственикът му по някакъв начин гледа през очите му, използва ги като мръсни прозорци,

(сънува през тях)

вижда част от онова, което виждаше Гардънър.

Той пак опита да се изправи на крака и отново не успя.

— Коефициентът ми на некадърност е все още много висок — изграчи Гардънър. Той изплю два зъба и започна да пълзи през двора към бараката.

7

Хейвън идваше за Джим Гардънър.

Те идваха с коли. Идваха с камиони. Идваха с трактори. Идваха с мотоциклети. Госпожа Айлийн Креншо, дамата с „Ейвън“-а, която така бе скучала на ВТОРОТО ГАЛАПРЕДСТАВЛЕНИЕ на Хили Браун, идваше с плажното бъги на сина си Голън. Преподобният Гурингър караше зад нея, а остатъците от посивяващата му коса се вееха около загорялото му от слънцето теме. Върн Джърниган идваше с катафалката, която се бе опитвал да превърне в каравана преди „ставането“ да набере такава скорост. Те изпълниха пътищата. Ашли Рувъл сновеше между онези, които вървяха пеша, като слаломист, въртящ бясно педалите на велосипеда си. Той се бе върнал вкъщи, само колкото да вземе нещо, наричано от него Пушка-убиец. Тази пролет то беше просто една забравена вече играчка, събираща прах на тавана. Сега, снабдено с 9-волтова батерия и електронната схема от „Чуй и повтори“ на малкото му братче, това беше оръжие, което Пентагонът би намерил за интересно. То правеше дупки в нещата. „Големи“ дупки. Бе го прикрепил към кошницата на велосипеда си, в която някога слагаше вестниците за разнасяне. Те идваха ужасно забързани и станаха няколко инцидента. Двама души загинаха, когато фолксвагенът на Ърли Хътчинсън се блъсна в комбито на семейство Фанин, но подобни дреболии не спираха никого. Мислената им литания изпълваше кухите пространства на въздуха с постоянен

ритмичен вик: „Преди да е направил нещо на кораба! Преди да е направил нещо на кораба!“ Беше хубав летен ден, ден хубав за убиване и ако някой се нуждаеше от убиване, то това бе Джеймс Ерик Гардънър, затова те идваха, общо някъде над петстотин души, добри мирни хорица, които бяха научили някои нови номера. Те идваха. И носеха със себе си новите си оръжия.

8

Като мина половината път до бараката, Гардънър започна да се чувства по-добре — може би си беше възстановил спокойното дишане. Но по-вероятно бе, предполагаше той, да е успял „наистина“ да се освободи от почти целия валиум и сега да започваше преодоляване действието на остатъка.

Или възможно бе старецът да му вдъхва сила по някакъв начин.

Каквато и да беше причината, важното бе, че се изправи пак на крака и започна да подскача към бараката. Вкопчи се за миг във вратата, с бясно галопиращо в гърдите му сърце. Случайно погледна надолу и видя дупка в дървото. Тя беше кръгла. Краищата ѝ стърчаха навън в зигзагообразна огърлица от бели трески. Тя имаше *изгризан* вид, тази дупка.

Прахосмукачката, която натискаше копчетата. Ето как е излязла. Тя имаше Нов и Подобрен режещ накрайник. Господи, тези хора наистина „са“ луди.

Той тръгна да заобикаля бараката и го завладя хладна увереност: ключът нямаше да е там.

О, боже, Гард, престани вече! Защо да...

Но се оказа *точно* така. Ключът *наистина* го нямаше. Пиронът, на който бе висял, стърчеше празен.

Гардънър се подпря върху стената на бараката, изтощен и треперещ, тялото му покрито с пот. Погледна надолу и слънцето проблесна в нещо на земята — ключът. Пиронът беше леко наклонен. Бе оставил ключа бързешком и сигурно сам беше изкривил леко пилона, забит в мекото дърво. Ключът просто се бе хлъзнал.

Той с мъка се наведе, вдигна го и тръгна отново към вратата. Усещаше с болезнена яснота колко бързо минава времето. Те щяха да

пристигнат скоро. Как би могъл да успее да си свърши работата в бараката и после да отиде до кораба, преди да са дошли? Тъй като бе невъзможно, може би беше по-добре да се откаже.

Когато се върна при вратата, долови слаб шум от двигатели. Той направи опит да пъхне ключа в катинара и не улучи ключалката. Слънцето светеше ярко, сянката му бе малко по-голяма от локвичка, свила се в краката му. Отново. Този път ключът влезе. Той го завъртя, отвори вратата и пристъпи в бараката.

Зелената светлина го обгърна.

Тя беше силна — по-силна от миналия път. Онзи голям куп от преплетени приспособления

(трансформаторът)

ярко блестеше. Той пулсираше, както и преди, но сега пулсациите му бяха по-бързи. Тънки зелени пламъчета пробягваха по сребърните схеми на превключвателните табла.

Гардънър се огледа. Старецът, плуващ в зелената си баня, отвърна на погледа му с единственото си здраво око. Изразът му беше измъчен... ала разумен.

Използвай трансформатора, за да спасиш Дейвид.

— Старче, те идват за мен — изграчи Гардънър. — Нямам време.

Ъгъла, отсрещния ъгъл.

Той погледна натам и видя нещо, което наподобяваше малко телевизионна антена, голяма подвижна закачалка за палта и онези дворни приспособления, на които жените простират дрехи, като ги въртят, докато го направят.

— Онова ли?

Изнеси го на двора.

Гардънър не разпитва повече. Нямаше време. Нещото стоеше върху малка квадратна платформа. Той предположи, че батериите и схемите му са в нея. Като се приближи, забеляза, че пръчките, които приличаха на извитите краища на телевизионна антена, всъщност са тънки стоманени тръби. Гард хвана централния стълб. Нещото не беше тежко, ала бе неудобно за носене. Щеше да му се наложи да отпусне част от теглото си върху счупения глезен, независимо дали това му харесваше или не.

Той хвърли поглед назад към резервоара, в който плуваше Ев Хилман.

Сигурен ли си, старче?

Но жената беше тази, която му отговори. Очите ѝ се отвориха. Като погледна в тях все едно погледна в котела на вещиците от „Макбет“. За миг Гард забрави напълно за болката, изтощението и гаденето си. Отровният поглед го прикова на място. В тази секунда той разбра цялата истина и цялата мощ на страховитата жена, която Боби бе наричала Сестричката и защо Боби бе избягала от нея, като от зъл демон. Тя „беше“ зъл демон. Тя „беше“ вещица. И дори сега, в страшната си агония, омразата ѝ бе жива.

Взимай го, глупако. „Аз“ ще го зареждам.

Гардънър стъпи на ранения си крак и изпищя, когато една безмилостна ръка се протегна по цялата му дължина от глезена нагоре и стисна двойната торбичка на тестикулите му.

Старецът:

чакай чакай

Предметът сам се вдигна във въздуха. Не много; само четири, пет сантиметра. Зелената блатиста светлина стана дори още по-ярка.

Ще трябва да го направляваш, синко.

С това вече можеше да се справи. Нещото се клатушкаше през зелената барака като скелета на полудял плажен чадър, климаше и се изправяше, хвърляйки странни удължени сенки по стените и пода. Гардънър тромаво подскачаше след него, като не искаше, не „смееше“ да погледне назад в очите на онази луда жена. В главата му без прекъсване се въртеше една-единствена мисъл: „сестрата на Боби Андерсън е вещица... вещица... вещица...“.

Той изведе плъзгащия се чадър навън сред слънчевата светлина.

9

Фриман Мос пристигна пръв. Той обърна камиона, който едно време бе докарал пътуващия на стоп Гардънър до имението на Боби и изскочи от него още преди шума от задъхващия се, пърдящ мотор да е заглъхнал. И да ме вземат мътните, братче, ако това там право отпред не е самото мръсно копеле, хванало се за нещо като въртяща се закачалка за женски дрехи. Гардънър приличаше на останал без дъх

спринтьор. Държеше единия си крак — левия — повдигнат, като куче с трън в лапата. Крачолът му бе яркочервен и от него капеше кръв.

Май Боби ти е пуснала поне един както трябва, подла змия такава.

Нейният приятел убиец очевидно чу мисълта. Той вдигна поглед и уморено се усмихна. Продължаваше да се държи за въртящата се закачалка с платформена стойка в долния край. Изглежда се подпираше на нея.

Фриман тръгна към него, като остави шофьорската врата на стария камион да виси отворена. Имаше нещо детинско и победоносно в усмивката на мъжа и след миг Фриман разбра какво е то: при липсващите му зъби това беше усмивката на хелюинската тиква на някое малко момче.

Господи, аз дори малко те харесвах — защо беше нужно да се оказваш такава гадина.

— Какво правиш тук, Фриман? — попита Гардънър. — Би трябвало да си седиш вкъщи. Да гледаш „Ред Сокс“. Цялата ограда е варосана.

Ах ти, мръсен негоднико!

Мос беше облечен с жилетка от костюм, но под нея нямаше риза — просто тя се бе оказала първото попаднало му нещо, когато се бе втурнал вън от къщата. Сега той я отметна встрани и под нея се показва не някаква измишльотина или приспособена играчка, а истински колт удсман. Фриман го извади. Гардънър стоеше и го гледаше, стиснал въртящата се закачалка, с вдигнат крак.

Затвори очи. Ще стане бързо. Поне това мога да направя.

10

(ЗАЛЕГНИ БЕ ИДИОТ ЗАЛЕГНИ ИЛИ И ТИ ЩЕ СИ ЗАГУБИШ ГЛАВАТА ЗАЕДНО С НЕГО АЗ НЕ ДАВАМ ПЕТ ГОВНЯНИ ПАРИ КОЙ ЩЕ ПУКНЕ ЗАТОВА ЗАЛЕГНИ АКО ТИ ИСКАШ ДА ЖИВЕЕШ)

В резервоара очите на Ан Андерсън искряха от бликащите омраза и ярост; зъбите ѝ ги нямаше, но голите ѝ венци се триеха един в

друг, триеха се, триеха се и нагоре се издигаха тънки струйки мехурчета.

Светлината пулсираше все по-бързо и по-бързо, като засилваща се детска въртележка. Заприлича на избиращи импулси. Бученето се превърна в ниско електрическо стенание и във въздуха на бараката се разнесе силна миризма на озон.

На единствения осветен монитор думата

ПРОГРАМА?

беше заменена с

РАЗРУШИ

Тя започна бързо да мига, без прекъсване да светва и угасва.
(ЗАЛЕГНИ ИДИОТ ТАКЪВ ИЛИ СИ СТОЙ ПРАВ НА МЕН МИ
Е ВСЕ ТАЯ)

11

Гардънър залегна. Раненото му стъпало се удари в земята. Болката отново се стрелна през крака му. Той падна на ръце и колене в праха.

Над главата му закачалката започна да се върти, отначало бавно. Мос я зяпна и пистолетът за малко увисна в ръката му. Израз на осъзнаване прекоси лицето му в последния миг, в който все още имаше такова. После тънките тръбички взеха да плюят зелен огън из двора. За момент илюзията за плажен чадър беше пълна и съвършена. Предметът изглеждаше точно като зелен слънчобран, който е бил отчасти снишен, така че кръглата му част да опира в земята. Но този чадър бе направен от огън и Гард се бе свил под него, здраво стиснал очи, сложил ръка пред лицето си, направил гримаса като сред силна

горещина... но топлина „изобщо“ нямаше, поне не тук, под котела с отрова на Сестричката.

Фриман Мос се намираше в края на слънчобрана. Панталоните му пламнаха, после и жилетката. В първия миг пламъците бяха зелени; после заблестяха в жълто.

Той изкрещя и политна назад, като изпусна пистолета. Над главата на Гардънър закачалката се завъртя по-бързо. Скелетоподобните метални ръце, които комично бяха увиснали надолу, се изправяха все повече с нарастването на центробежната сила. Огненият ръб на слънчобрана се разширяваше навън и раменете и лицето на Мос бяха обгърнати от огнената пелена, докато той отстъпваше назад. В главата на Гард започна отново онова ужасно, мислено виене. Той се опита да го спре, ала нямаше начин — просто нямаше начин. Долови разлюлян образ на лице, което се стича като разтопен шоколад, после закри очи като дете на страшен филм.

Пламъците се разпростираха из двора на Боби в разширяващ се кръг, като превръщаха черна спирала от пръстта в някакъв грапав вид стъкло. Камионът на Мос и синият пикап на Боби попаднаха в последния кръг; веднага след него се издигаше бараката, макар че силуетът ѝ танцуваше като демон зад стената нагорещен въздух. В края на окръжността беше „много“ горещо, в това нямаше никакво съмнение.

Боята по капака на камиона и по страните на пикапа първо се изду на мехурчета, после почерня и накрая избухна в пламъци, изгарящи всичко до чиста бяла стомана. Товарът от дървесна кора, стърготини и парчета дърво в самосвала на Мос пламна като сухи подпалки в камина. Двата големи варела за боклук в пикапа на Боби, направени от тежък, пресован гипс, също пламнаха и изгоряха като че ли бяха дървени. Тъмният кръг в обхвата на огнения слънчобран стана петно с формата на чиния. Войнишкото одеяло, покриващо разпраната седалка в кабината на камиона на Мос избухна в пламъци, последвано от седалките отдолу и сухия им пълнеж; вече цялата кабина бе изпускаща оранжеви искри пещ, със стърчащи от пламъците пружини подобни на скелети.

Фриман Мос политна назад, като се въртеше и преобръщаше сякаш бе филмов каскадьор, който е забравил да си облече защитния костюм. Накрая се свлече на земята.

Надвивайки дори писъците на агония на Мос, прозвуча мисленият вик на Ан Андерсън:

Яж лайна и умри! Яж лайна и...

Тогава, изведнъж, нещо избухна в онова, което бе останало от нея — бликна последна ярка струя зелена светлина, продължителна пулсация, която продължи почти две секунди. Силното бучене на трансформатора се повиши с още едно ниво и всяка дъска на бараката го подхвана и затрептя в синхронна вибрация.

После бученето се сниши до предишното си сънливо жужене; главата на Ан увисна напред в течността, косата ѝ заплува като на удавница. На компютърния екран

РАЗРУШИ

изгасна подобно на духната свещ и там отново се появи

ПРОГРАМА?

Яростният слънчобран се разлюля, след това изчезна. Закачалката, която се бе въртяла като бясна, започна да забавя темпо, с ритмично поскръцване, като несмазана врата на слаб вятър. Тръбичките се спуснаха обратно до предишния си ъгъл. Устройството скръцна за последен път и замря.

Бензиновият резервоар на бобиния пикап изведнъж експлодира. Към небето полетяха нови жълти пламъци. Гард усети как край него прелетя някакво парче метал.

Той вдигна глава и глупаво загледа горящия пикап, като си мислеше: „Понякога ходехме с Боби до автокино «Старлайт» с този

пикап. Мисля, че дори веднъж се любихме в него, по време на някакъв глупав филм с Райън О'Нийл. Какво стана? Господи, какво стана?“.

В съзнанието му, гласът на стареца, почти изтощено, но някак заповеднически:

Бързо! Аз мога да задвижа трансформатора, когато дойдат останалите, но ти трябва да бързаш! Момчето! Дейвид! Побързай, човече!

„Няма много време“, уморено си помисли Гардънър. „Боже, то все не стига.“

Тръгна обратно към отворената врата на бараката, изпотен, с въсъчно бледи страни. Поспря в края на черния изгорен пръстен земя, след което тромаво го прескочи. Не му се искаше да го докосва. За малко да загуби равновесие, ала в последния момент успя да се задържи. Докато се придвижваше из вътрешността на бараката, двойният бензинов резервоар на камиона на Мос избухна с яростен рев. Кабината се отдели от каросерията. Самосвалът се катурна на една страна, като детска играчка. Горящи парченца от тапицерията и пълнежа на седалките се разлетяха през отворения прозорец и заплуваха нагоре, наподобяващи пламнали перца. Повечето паднаха обратно върху двора и изгаснаха. Няколко, обаче, стигнаха до верандата, а три или четири буквално влязоха през отворената врата, понесени от първите слаби подухвания на източния вятър, който скоро щеше да пристигне. Едно от тези горящи памучни парченца кацна върху романа с меки корици, оставен преди седмица от Гардънър върху масичката точно до вратата. Корицата пламна.

Във всекидневната друго горящо парченце от пълнежа на седалките подпали парцаленото килимче, което госпожа Андерсън бе изплела сама в спалнята си и един ден, докато Ан я нямаше, тайно бе изпратила на Боби.

Когато Джим Гардънър излезе отново от бараката, цялата къща гореше.

14

Светлината в бараката беше станала по-слаба от всякога — мъждукащо, воднисто зелено с цвета на застояла вода в малко езерце.

Гардънър погледна предпазливо към Ан, изплашен да не срещне онези искрящи очи. Но нямаше от какво да се страхува. Тя само плуваше, с отпусната напред глава, сякаш потънала в дълбок размисъл, а косата ѝ се носеше нагоре.

Мъртва е, синко. Ако смяташ да докараш момчето, това трябва да стане сега. Не знам колко дълго ще мога да осигурявам енергия. А и ми е трудно да се раздвоявам — едната ми половина да следи за тяхното приближаване, а другата да захранва трансформатора.

Той гледаше открито към Гардънър, който изпита дълбоко съжаление... и възхищение към невероятната смелост на дъртото копеле. Дали би могъл той самият да направи и половината, ако местата им бяха разменени? Много се съмняваше.

Страшно боли, нали?

Не се чувствам съвсем розово, синко, ако това имаш предвид. Но ще се справя... стига ти да се размърдаш.

Да се размърда. Да. Достатъчно дълго се бе размотавал, прекалено дълго.

Устата му се разчекна в нова широка прозявка, след което той пристъпи към съоръжението в и около онзи оранжев сандък — нещото, наричано от стареца трансформатор.

ПРОГРАМА?

запита го безклавишният компютър.

Хилман можеше да каже на Гардънър какво да прави, но той вече нямаше нужда от указания. Вече знаеше. Не бе забравил и кръвоизлива от носа и вълните от звуци, които получи в резултат на единствения си експеримент с левитационната джаджа на Мос. Това караше онази джунджурия да изглежда като безобидна измишльотина. И все пак самият Гард бе изминал голяма част от пътя към „ставането“, независимо дали това му харесваше или не. Надяваше се само да е доста...

О, по дяволите, синко, задръж, имаме си компания

Тогава един по-силен глас заглуши хилмановия, глас, който Гардънър смътно познаваше, но не можеше да му даде име.

(ОТДРЪПНЕТЕ СЕ ОТДРЪПНЕТЕ СЕ СПРЕТЕ ВСИЧКИ)

Само мисля само един или двама може би

Това беше пак изтощеният мислен глас на стареца. Гардънър почувства как той се съсредоточава да излезе при закачалката на двора. В бараката светлината за пореден път стана по-ярка и убийствените пулсации започнаха.

15

Дик Алисън и Нют Берингър се намираха все още на три километра от имението на Боби, когато започнаха мислените писъци на Фриман Мос. Малко преди това те бяха задминали Елт Баркър. Сега Дик погледна в огледалото си за обратно виждане и видя как харлито на Елт загубва управление и полита през пътя. За миг Елт приличаше на Ивъл Нивъл, въпреки бялата си коса. После той се отдели от мотоциклета и се заби в храстите.

Нют натисна спирачката с двата си крака и камионът му спря с вой по средата на пътя. Той погледна към Дик с очи, които бяха едновременно изплашени и разгневени.

Кучият му син има някакво устройство!

Да. Огън. Някакъв вид.

Изведнъж Дик издигна мисления си глас до вик. Нют го подхвана и усили. От кадилака на Арчинбърг Кайл и Хейзъл Маккрийди също се присъединиха.

(ОТДРЪПНЕТЕ СЕ ОТДРЪПНЕТЕ СЕ СПРЕТЕ ВСИЧКИ)

Те спряха и всеки остана на мястото си. По правило не си падаха особено по изпълняването на команди, тези томичукала, но ужасните писъци на Мос, вече заглъхващи, допринесоха много за лесното им убеждаване. Всички спряха, с изключение всъщност на един син олдсмобил делта 88, с лепенка върху задното стъкло, на която пишеше: **ПОСРЕДНИЦИТЕ ГО ПРОДАВАТ НА АКЪР.**

Когато дойде заповедта да спрат и да останат по местата си, Анди Боузман вече виждаше пред себе си фермата на Андерсън. Омразата му бе нараснала неимоверно — можеше да мисли само за окървавения и мъртъв Гардънър. Той навлезе със свистящи гуми в алеята на Боби, след откачено взетия завой. Задният край на олдса

подскочи, когато Боузман натисна спирачката; голямата кола едва не се преобърна.

Майката ще ти разплача като те пипна, копеле мръсно.

Жена му извади от чантичката си молекулния възбудител. Той напомняше бластера на Бък Роджърс, създаден от доста умен ненормалник. Рамката му бе представлявала някога част от градинско сечиво, на което под името на фирмата пишеше УНИЩОЖИТЕЛ НА ПЛЕВЕЛИ. Айда се показва през прозореца на колата и съвсем напосоки натисна спусъка. Източният край на бобината къща избухна в огнен смерч. Айда Боузман се ухили с жизнерадостната усмивка на влечуго.

Щом семейство Боузман тръгна да излиза от колата, закачалката се завъртя. Миг по-късно започна да се оформя зеленият слънчобран от пламък. Айда Боузман се опита да насочи своя, както го наричаше „молекулен разединител“ към него, но прекалено късно. Ако първият й изстрел бе уцелил закачалката, вместо къщата, всичко можеше да се развие по-различно... ала не бе станало така.

Двамата пламнаха като цепеници. След миг експлодира и олдсмобила, с три още неизплатени вноски.

16

Сега, когато писъците на Фриман Мос тъкмо бяха започнали да заглъхват в главите им, тяхното място бе заето от писъците на Анди и Айда Боузман. Нют и Дик ги изчакаха да спрат, с гримаси.

Най-после и те заглъгнаха.

Дик Алисън можеше да види напред други превозни средства, паркирани от двете страни на шосе 9, както и по средата. Франк Спрус се бе навел от прозореца на големия си камион цистерна и гледаше нетърпеливо към Нют и Дик. Той/те усещаха другите — всички други — по този път, по останалите пътища; някои стояха наред полята, които бяха тръгнали да пресичат. Всички чакаха нещо... някакво решение.

Дик се обърна Нют.

Огън.

Да. Огън.

Можем ли да го спрем?

Настъпи кратко мислено мълчание, докато Нют разсъждаваше над това; Дик можеше да почувства желанието му просто да отхвърли тази мисъл и да продължи натам, където се намираше Гардънър. Онова, което искаше Дик, беше просто: той искаше да изкорми Джим Гардънър. Ала не това беше отговорът и те и двамата го знаеха... всички Хора от бараката, дори и Адли, го знаеха. Вече беше заложено твърде много. А Дик бе убеден, че Гардънър така и така ще си загуби вътрешностите, по един или по друг начин.

Да се пречи на томичукалата беше лоша идея. Това ги вбесяваше. Тази истина бе открита от много раси по други светове дълго преди настоящите събития в Хейвън.

И двамата с Нют погледнаха към обграденото с дървета поле, където бе катастрофирал Елт Баркър. Тревата и листата на дърветата се полюшваха — не много, но видимо се полюшваха под напора на вятър, който духаше от изток към запад. Недостатъчно силен бриз, за да бъде квалифициран дори като вятър... ала Дик смяташе, че дава признаци на усилване.

Да, можем да спрем огъня, отвърна най-накрая Нют.

Да спрем и огъня, и пияницата? Можем ли да бъдем сигурни в това?

След дълга, замислена пауза Нют стигна до отговора, който Дик вече бе подозирал.

Не знам дали ще можем и двамата. Знам за единия или другия, но не знам дали ще можем двамата.

Тогава ще оставим огъня да гори засега ще

го оставим да гори да добре

Корабът ще бъде наред корабът

няма да пострада и вятърът по начина по който вятърът духа

Те се спогледаха, усмихнати, когато мислите им потекоха заедно в момент на пълна, съзвучна хармония — един глас, един разум.

Огънят ще бъде между него и кораба. Той няма да може да стигне до кораба!

Всички хора по пътищата и полята, които слушаха този дует, леко си отдъхнаха. „Той няма да може да стигне до кораба.“

Още ли е в бараката?

Да.

Нют обърна изненаданото си, притеснено лице към Дик.

Какво, по дяволите, „прави“ там? Дали не си е наумил да развали нещо? С нещо да навреди на кораба?

Настана тишина; после гласът на Дик, не само към Нют Берингър, а към всички Хора от бараката, ясно и повелително:

СВЪРЖЕТЕ РАЗУМА СИ В МРЕЖА. СВЪРЖЕТЕ СЕ В МРЕЖА С НАС. ВСЕКИ КОЙТО МОЖЕ ДА СВЪРЖЕ РАЗУМА СИ С НАШИТЕ И ДА СЛУША. ОСЛУШВАЙТЕ СЕ ЗА ГАРДЪНЪР. СЛУШАЙТЕ.

Те се заслушаха. В горещата лятна тишина на ранния следобед, те слушаха. Недалеч от тях първите кълба пушек се заиздигаха към небето.

17

Гардънър ги „усети“, че слушат. По повърхността на мозъка му се появи ужасното чувство, че нещо пълзи. Невероятно беше, но се „случваше“. Той си помисли: „Сега разбирам как се чувстват уличните лампи, като ги наобиколят пеперудите.“

Старецът се раздвижи в резервоара си, опитвайки се да улови погледа на Гардънър. С погледа не успя, но хвана съзнанието му. Гардънър вдигна очи.

Няма значение, синко — те се опитват да разберат какво си намислил, ама не им обръщай внимание. Няма да навреди, ако разберат. Може дори да помогне. Да ги забави. Пусни мислите им. Те не се интересуват от Дейвид, а само от проклетия си кораб. Хайде, синко! Давай!

Гардънър стоеше пред трансформатора и държеше едната от слушалките в ръка. Не му се искаше да си я сложи. Чувстваше се като човек, който го е удрял ток някой определен контакт и той вече не иска изобщо да се докосне до него.

Наистина ли трябва да си сложа тази проклетия? Преди надписа на екрана се смени само от мисълта ми.

Да, и това е всичко, което „можеш“ да направиш. Трябва да си я сложиш, синко. Съжалявам.

Невероятно, клепачите на Гардънър отново натежаваха. Трябваше насила да ги държи отворени.

Страх ме е, че ще ме убие, прати Гард мисълта си към стареца и зачака, с надеждата той да го опровергае. Но не последва нищо — само пълното с болка око гледаше към него, а съоръжението издаваше своето слабо *слъшиши-слъшиши-слъшиши*.

Да, може да ме убие и той също го знае.

Отвън долиташе слабото пукане на огъня.

Пърхащото усещане по повърхността на мозъка му престана. Пеперудките бяха отлетели.

Колебливо, Гардънър постави слушалката в ухото си.

18

Кайл и Хейзъл си отдыхнаха. Те се спогледаха. В очите им имаше идентичен — и много човешки — израз. Изразът на хора, открили, че нещо е прекалено хубаво, за да бъде истина.

Дейвид Браун? помисли не вярвайки Кайл към Хейзъл. И ти ли това

долових да той се опитва да спаси хлапето да

да го върне обратно

да го върне от Алтаир-4

Тогава, като за миг изскочи от мрежата, прозвуча развълнуваният и пълен с триумф глас на Дик Алисън:

ДЯВОЛ ДА ГО ВЗЕМЕ! ЗНАЕХ СИ, че това хлапе ще влезе в работа!

19

Отначало Гардънър не усети абсолютно нищо. Той започна да се отпуска, отново на ръба на дрямката. После болката се стовари с едно-единствено ужасно изхрущяване, разрушителен удрящ прът, който искаше да разцепи главата му.

„Не!“ изкрещя той. Ръцете му литнаха към слепоочията; заблъскаха по тях. „Не, Господи, не, прекалено силно боли, Боже

Господи, не!“

Движи се заедно с болката, синко, опитай се да я яхнеш!

„Не мога не мога О ГОСПОДИ НАКАРАЙ Я ДА СПРЕ!“

В сравнение с тази болка счупеният му глезен изглеждаше като ухапване от комар. Той едва съзнаваше, че от носа му тече кръв, а устата му е пълна с нея.

ДВИЖИ СЕ С НЕЯ, СИНКО!

Болката леко се отдръпна. Тя беше заменена с друго усещане. Това ново усещане беше ужасно, ужасно и ужасяващо.

Веднъж, докато беше в колежа, той бе участвал в нещо наречено Голямото макдоналдово надяждане. Петима юнаци бяха заслужили титлата „шампиони по ядене“. Гард беше шампионът на Делта Тау Делта. Той бе стигнал до шестия си Голям Мак — без дори да се е доближил до евентуалното общо количество на победителя в състезанието — и изведнъж беше усетил, че е съвсем на ръба на пълно физическо претоварване. През целия си живот не бе изпитвал подобно нещо. Общо погледнато, това беше дори интересно. Средната му част се чувстваше като пред буря от храна. Не изпитваше желание да повърне, състоянието му не можеше да се опише просто с думата гадене. Той видя стомаха си като огромен, неподвижен дирижабъл, който лежи издут наред спокойния въздух. Струваше му се, че може да долови святкането на червени лампички в някаква мислена контролна кула, докато различни системи се опитват да се справят с ненормалния товар месо, хляб и сос. Тогава не повърна. Оправи се с разходки. Много бавно, преодоля претоварването с ходене. Четири часа се бе чувствал като подобие на илюстрация с Туидълдум и Туидълди, с разтеглен и гладък корем, ужасно готов да се пръсне.

Сега „мозъкът“ му се чувстваше по този начин и Джим Гардънър разбра — с хладнокръвието и здравия разум на цирков изпълнител на трапец, който не използва предпазна мрежа, — че е бил наистина на косъм от смъртта. Но имаше и едно друго чувство, което не можеше да се сравни с нищо и той за първи път разбра изцяло същността на томичукалата — какво ги движеше; какво ги тласкаше напред.

Въпреки болката, която само се бе отдръпнала, а не беше изчезнала и въпреки ужасното гладко усещане сякаш бе натъпкан като питон, погълнал дете, част от него се „наслаждаваше“ на това. То бе като наркотик — невероятно силен наркотик. Чувстваше мозъка си

като двигателя на най-мощния създаван някога проклет крайслер, работещ на пълна газ и чакащ само да включи на скорост, за да потегли.

Да потегли накъде?

Навсякъде.

Към звездите, ако желае.

Синко, губиш ми се.

Това беше старецът, който звучеше по-изтощено от всякога и Гардънър се съсредоточи отново върху предстоящата работа — следващата мебел, до която трябваше да доскача. О, това усещане беше опияняващо великолепно, но то бе откраднато. Той се насили да мисли отново за кафявите като изсъхнали листа форми, приковани към всички онези хамаци. Галерни роби. Старецът го захранваше с енергия; Гард пиеше от силата на този човек като вампир, смучещ кръв. Колко време беше необходимо, за да се превърне във вампир и той? Като „тях“?

Помисли към Хилман: Аз съм с теб, стари жребецо.

Ев Хилман затвори единственото си здраво око в знак на мълчаливо облекчение. Гард се обърна към екрана на монитора, отсъстващо придържаш слушалката към ухото си, като водещ на предаване на живо, който изслушва въпросите от дъното на студиото.

В затвореното пространство на бобината барака, светлината отново започна да пулсира.

20

слушайте

Всички се заслушаха — бяха образували мрежа, която покриваше целия Хейвън, излизайки от център на около три километра от онзи все още слаб стълб от пушек. Всички участваха в мрежата и всички слушаха. Те не приемаха ничия абсолютна власт — бяха приели името томичукалата като нещо обикновено, ала всъщност бяха междувездни цигани и не признаваха никакъв крал. И все пак в този момент на криза по време на период на регенерация — период, когато бяха толкова беззащитни, имаха желание да слушат гласовете на онези,

които Гардънър бе кръстил Хората от бараката. Те представляваха, в края на краищата, най-чистата дестилация на всички им.

дойде време да затворим границите

Последва всеобща въздишка на съгласие — мислен звук, който Рут Маккосланд би разпознала: звук, издаван сякаш от носени сред октомврийски вятър есенни листа.

Поне за момента Хората от бараката бяха загубили всякаква връзка с Гардънър. На тях им стигаше, че той е зает с нещо друго. Ако решеше да отиде при техния кораб, пожарът щеше да му попречи.

Обединеният глас набързо обясни какви са следващите им задачи — някои планове бяха разработени, в общи линии, още преди седмици — те бяха добивали все по-конкретни форми със „ставането“ на Хората от бараката.

Имаше изработени устройства — както им се бе струвало, по случайни хрумвания. Но и отлитането на птиците на юг пред приближаващата зима може да изглежда като случайно хрумване; миграцията може да се вижда такава дори на тях самите — просто един от добрите начини да се прекарат зимните месеци. Искаш ли да идем до Северна Каролайна, мила? Разбира се, любов моя, каква чудесна идея.

И така те бяха създавали, понякога и се бяха убивали един друг с новите си играчки, друг път завършваха някое приспособление, поглеждаха го със съмнение и го пъхваха някъде, тъй като се оказваше, че очевидно с нищо не може да им бъде полезно за всекидневието. Ала някои бяха закарали до границите на Хейвън, най-често в багажниците на коли и каросериите на камиони, под покривала. Едно от тези устройства бе автоматът за кока-кола, убил Джон Лиандро; той беше приспособен от покойния Дейв Рътлидж, който някога си бе изкарвал прехраната с поправката на такива автомати. Друго бе устройството за подстригване на четки, което беше видяло сметката на Лестър Моран. Имаше модифицирани телевизори, които изстрелваха огън; детектори за дим (Гардънър бе видял някои от тях, но не всичките при първото си посещение в бараката), които летяха през въздуха като дискове за фризби и излъчваха смъртоносни свръхзвукови вълни; на няколко места имаше поставени силови бариери. Почти всички тези приспособления можеха да бъдат активирани мислено с помощта на простички електронни устройства, на които обикновено им викаха

„свързки“, не много по-различни от машинката, използвана от Фриман Мос за пренасянето на дренажната техника в гората.

Никой не се бе замислял защо тези приспособления трябва да се разполагат в един груб периметър около града повече, отколкото се замислят птиците защо политат на юг или гъсениците защо се затварят в какавиди. Но, естествено, това време винаги идваше — времето, когато границите трябваше да се затворят. То бе настъпило рано... ала, както им се струваше, не *прекалено* рано.

Хората от бараката предложиха и някои от томичукалата да се върнат в града. Хейзъл Маккрийди беше определена да се върне с тях — тя щеше да представлява по-напредналите томичукала. Онези, които щяха да защитават границите, щяха да карат до голяма степен без надзор, докато свършеха батериите. В градчето имаше още неограничен брой устройства, които можеха да бъдат изпратени в гората, за да оформят защитен пояс около кораба, в случай че пияницата успееше да се добере до него.

А имаше и още едно, много важно приспособление, нуждаещо се от постоянна закрила, за да не може никой — абсолютно никой — да стигне до него. То стоеше в задния двор на Хейзъл Маккрийди. Това бе мрежата за безопасност. Тя можеше да прави много от нещата, които вършеше трансформаторът в бараката, но това съоръжение, представлявало някога климатична инсталация, имаше две жизненоважни разлики. Галванизирани алуминиеви тръби, водили някога до различните стаи в къщата на Маккрийди, сега сочеха право нагоре. Свързани към тази Нова и Подобрена климатична инсталация, върху две шперплатови рампи, укрепени със същата сребриста мрежа, покриваща стените на изкопа, в който лежеше корабът, се намираха двайсет и четири акумулатора от камиони. Когато това устройство се включеше, то щеше да произвежда въздух.

Въздухът на томичукалата.

Влезеше ли веднъж в действие тази малка фабрика за производство на въздух, вече нямаше да зависят от капризите на времето и ветровете — дори в случай на ураган, въздухоподавателят, обграден със силови полета, би могъл да защити повечето от тях, ако се съберяха в града.

Предложението границите да бъдат затворени дойде, когато Гардънър слагаше слушалката на трансформатора в ухото си. Пет

минути по-късно Хейзъл, заедно с около четирийсет души, се бяха изключили от мрежата и пътуваха обратно към града — някои към кметството да наблюдават границите и да защитават кораба с другите устройства; някои, за да се уверят, че атмосферната фабрика е защитена, в случай че възникне някакъв инцидент... или реакцията на външния свят се окаже по-бърза, по-добре осведомена и по-организирана, отколкото очакваха. Всички тези неща се бяха случвали преди и обикновено работите завършваха по задоволителен начин... но *ставането не винаги* имаше щастлив край.

По време на десетте минути между командата да се затворят границите и тръгването на групичката с Хейзъл, формата и размерите на издигащия се към небето пушек не се промениха осезателно. Вятърът не беше особено силен... поне засега. Това бе хубаво, защото вниманието на външния свят по-бавно щеше да се обърне към „тях“. Лошото беше, че пътят на Гардънър към кораба нямаше да бъде отрязан толкова скоро.

Все пак — Нют/Дик/Адли/Кайл смятаха, че Гардънър няма никакъв шанс. Те задържаха останалите томичукала на място още пет минути, изчаквайки мислено да усетят, че устройствата по границите се събуждат и приготвят да си вършат работата.

Това им бе известно от надигащо се бучене.

Нют погледна към Дик. Дик кимна. Двамата излязоха от мрежата и върнаха вниманието си пак към бараката. Гардънър, който някога се бе оказал напълно неподатлив дори на опитите на Боби да прочете мислите му, продължаваше да е костелив орех. Но би трябвало да са в състояние без никакви проблеми да уловят излъчванията на трансформатора; неговите ритмични, силни импулси енергия би трябвало да са така лесни за „чуване“, както смущенията в радио или телевизионно излъчване, предизвикани от малкото моторче на електрически миксер.

Ала трансформаторът звучеше само като шепот — не по-силно от смътния шум на океана в стара раковина.

Нют отново погледна към Дик, този път изплашено.

господи няма го копелето мръсно

Дик се усмихна. Не вярваше Гардънър, който едва успяваше да чете или изпраща мисли, да е успял да постигне целта си толкова бързо... ако изобщо успееше да я постигне. Присъствието на този

човек тук и перверзната привързаност на Боби към него бяха безобразие... на което Дик смяташе, че му е дошъл краят.

Той намигна с едното от странните си очи към Нют. Тази сепваща смесица от човешко и чуждо беше и ужасна, и смешна едновременно.

Не е изчезнал, Нют. Глупакът е МЪРТЪВ.

Нют погледна замислено към Дик за момент, после започна да се усмихва.

Те тръгнаха напред, всичките заедно, свивайки кръга около къщата на Боби, като стягаща се примка.

21

Нося голяма глава.

Тази фраза се въртеше без прекъсване в дълбините на съзнанието на Гард, когато се обърна към екрана на монитора — изглежда се бе намирал там от доста време. Някога, и то един Джим Гардънър, който вече не съществуваше, си бе изграждал стиховете около такива фрази, като перли около пясъчни зрънца.

Сега нося голяма глава, шефе.

Дали не беше от някакъв гангстерски филм? Или от песен? Да. От някаква песен. Нещо, което беше страшно объркано в главата му, някаква история от шейсетте години на Западния бряг, безпризорно, еуфористично дете на цветята, облечено в яке на „Ангелите на ада“ и увило около тънката си бяла ръка на цигулар мотоциклетна верига...

Разума ти, Гард, нещо става с разума ти...

Да, татенце, аз нося голяма глава, затова, роден съм да бъда див и ако ти кажат, че никога не съм те обичал, да знаеш, че лъжат. Нося голяма глава. Мога да почувствам как всяка вена, артерия и капиляр в нея се издуват, изпъкват, както вените на ръцете ни, когато бяхме деца и слагаме по няколко гумени лентички на китките си, и ги оставяхме така, за да видим какво ще стане. Нося голяма глава. Ако точно сега погледна в някое огледало, знам какво ще видя — от зениците ми ще струи зелена светлина като лъчи на фенерчета. Голяма глава... и ако я раздрусам, ще се пръсне. Да. Така че внимавай, Гард. Бъди

внимателен, синко

Да старче да.

Дейвид

Да.

Онова усещане за политане и олюляване над ръба. Спомни си за един филмов репортаж на Карл Валенда, онзи едър старец, телеграфния техник, който се изпусна от жицата в Пуерто Рико — как се хвана за нея, задържа се за миг — после, падна.

Гардънър изхвърли тази мисъл от ума си. Опитва се да изхвърли всичко оттам и се приготви да става герой. Или да умре, докато се опитва да го направи.

22

ПРОГРАМА?

Гард натика слушалката дълбоко в ухото си и се намръщи срещу екрана. Насочи тежкия таран на мислите си към него. Почувства изблик на болка; усети как балона на мозъка му се наду още малко. Болката отслабна; илюзията за усилващо се раздуване остана. Той зяпна в екрана.

АЛТАИР-4

Добре... и сега какво? Заслуша се, в очакване старецът да му каже, но не последва нищо. Или мисловната му връзка с трансформатора бе изключила стареца или той просто не знаеше. Имаше ли значения кое? Не.

Погледна към екрана.

НАПРАВИ ВРЪЗКА С...

Изведнъж екранът се изпълни с деветки, от горе до долу и от единия край до другия. Гардънър го загледа вцепенен от ужас и си помисли: „О, господи, развалих го!“.

Деветките изчезнаха. Само за миг просветна

О ГОСПОДИ РАЗВАЛИХ ГО

като мяркане на призрак. После на екрана излезе:

ГОТОВ ЗА ВРЪЗКА

Гард леко се успокои. Машината си беше наред. Ала мозъкът му наистина бе напрегнат до край и той го знаеше. Ако тази машина, която се захранваше от стареца и колкото бе останало от Питър, успееше да върне момчето, после може и да намери сили да се махне оттук... макар и с подскоци, като се вземеше предвид глезена му. Но ако тя смяташе да черпи и от „него“, мозъкът му щеше да се пукне като боднат с карфица балон.

Само че сега не беше моментът да мисли за това, нали?

Като облиза устни с безчувствения си език, той се втренчи в екрана.

НАПРАВИ ВРЪЗКА С ДЕЙВИД БРАУН

Деветки по целия екран.

Деветки цяла вечност.

ВРЪЗКАТА УСПЕШНА

Добре. Хубаво. А сега, какво? Гардънър сви рамене. Знаеше какво се опитва да направи, защо се тутка?

ВЪРНИ ДЕЙВИД БРАУН ОТ АЛТАИР-4

Деветки по целия екран. *Две* вечности този път. После се появи въпрос, който беше толкова прост, толкова логичен и все пак толкова смахнат, че Гард би избухнал в смях, ако не знаеше, че това ще разруши всяка останала му работеща верига.

КЪДЕ ИСКАШ ДА ГО СЛОЖА?

Желанието му да се разсмее мина. На въпроса трябваше да се отговори. Къде, наистина? Върху хоума в стадиона на „Янките“? На площад „Пикадили“? Край вълнолома на плажа пред хотел „Алхамбра“? На нито едно от тези места, разбира се... ала не и тук, в Хейвън. Господи, не. Дори въздухът да не го убиеше, родителите му се превръщаха в чудовища.

Така че, къде?

Той вдигна поглед към стареца, който го гледаше настойчиво и изведнъж се сети — наистина имаше само *едно* място за него, нали?

Гард го съобщи на машината.

Изчака тя да поиска още някакви уточнения или да каже, че не може да го направи, или да предложи система от команди, които той да не е в състояние да изпълни. Вместо всичко това, последваха нови деветки. Този път те останаха завинаги. Зелените пулсации от трансформатора станаха почти непоносимо ярки.

Гардънър затвори очи и в зеленикавия дълбокоморски мрак зад клепачите му, както му се стори, можеха да се чуят, слабо, писъците на стареца.

После енергията, която бе изпълвала мозъка му, изчезна. Хоп! И я нямаше. Просто ей така. Гардънър политна назад, а слушалката се измъкна от ухото му и падна на пода. От носа му още течеше кръв, която бе напоила и новата фланелка. Колко литра кръв имаше в човешкото тяло? И какво бе станало? Не се беше появило никакво

ПРЕХВЪРЛЯНЕТО УСПЕШНО

или

ПРЕХВЪРЛЯНЕТО НЕУСПЕШНО

нито дори

В ЖИВОТА ВИ ЩЕ СЕ ПОЯВИ ВИСОК МУРГАВ ПРЕДСТАВИТЕЛ НА ТОМИЧУКАЛАТА

За какво беше всичко това? Той нещастно осъзна, че никога няма да научи отговора. Спомни си два стиха от Едуин Арлингтън Робинсън: „И така ние продължавахме да работим, в очакване на светлината/ и карахме без храна, дори проклехме хляба...“.

Няма светлина, шефе, няма светлина. Ако седиш да я чакаш, те ще дойдат да ти подпалят чергата. А имаш още много работа за вършене.

Никаква светлина, само един тъмен, празен екран. Гард погледна към стареца, който се бе отпуснал напред, с увиснала глава, изтощен.

На Гардънър му бяха потекли сълзи. Те бяха примесени с кръв. От пластинката в главата му струеше тъпа болка, но онова усещане за издуване близко до пръсване бе изчезнало. Както и усещането за сила. Последното му липсваше, откри той. Част от него копнееше за тази сила, искаше тя да се върне, независимо от последствията.

Размърдай се, Гард.

Да, добре. Бе направил каквото му бе по силите за Дейвид Браун. Може би нещо беше станало, може би — нищо. Възможно бе да е убил хлапето; възможно бе Дейвид Браун, който сигурно си е играел с фигурки, наподобяващи героите от „Звездни войни“ и си е мечтаел да срещне извънземни, както Елиът от филма, сега беше само един облак разпръсващи се атоми някъде из далечния космос между Алтаир-4 и Земята. На него не му бе съдено да узнае. Но той беше стигнал до тази опора и се бе държал за нея достатъчно дълго — прекалено дълго, може би. Знаеше, че е време да продължи.

Старецът вдигна глава.

Ти, старче, знаеш ли?

Дали е в безопасност? Не. Но, синко, ти направи всичко възможно. Благодаря ти. Сега, моля те синко моля те

Отслабваше... мисленият глас на стареца отслабваше

моля те освободи ме от това

и се отдалечаваше по някакъв дълъг коридор

погледни на една от онези лавици там отзад

Гардънър вече трябваше да се напруга, за да го чува.

моля те ох МОО

Заглъхване, шепот; главата на стареца се люшна напред, остатъците от изтънялата му бяла коса плуваха сред зелената мътилка.

Краката на Питър махаха насън, сякаш той преследваше зайци... или търсеше Боби, своята любимка.

Гард отиде с подскоци до лавиците отзад. Те бяха тъмни, прашни, мазни. По тях се търкаляха всякакви забравени железарии, чаркове, ключове.

На една от тези лавици лежеше Звуков космичен бластер. Пак детска играчка. Отстрани имаше ключе. Той предположи, че детето, което е получило това за рождения си ден, е използвало ключето, за да кара пистолета да вие на различни честоти.

А какво можеше да прави сега?

„На кого му пука?“ помисли си уморено Гард. „Цялата тази гадост вече се превърна в една голяма, тъпа досада.“

Досада или не, той пхна оръжието в колана си и се върна с подскоци до вратата. Там спря и погледна назад към стареца.

Благодаря ти.

Слабо, по-слаби, най-слабо — сухо изшумоляване на листа:

освободи ме от това синко

Да. И теб, и Питър. Можеш да бъдеш сигурен.

Изскочи навън и се огледа. Все още никой друг не бе дошъл. Това беше хубаво... но късметът му не можеше да продължава вечно. Те бяха там; неговото съзнание се докосваше до техните, с вниманието на танцуваща валс двойка непознати. Усещаше ги, че са свързани в

(мрежа)

едно общо съзнание. Те не го чуваха... усещаха... или „каквото“ беше там. Или употребата на трансформатора или самото му

присъствие в бараката бе отрязвало съзнанието му от техните. Но скоро щяха да узнаят, че, като Елвис, дебел, клатушкащ се, ала куц и сляпо тактуващ си въпреки всичко, той се бе завърнал.

Слънчевата светлина беше ослепителна. Въздухът пареше и вонеше на изгоряло. Къщата на Боби пламтеше като купчинка сухи подпалки в огнище. Докато гледаше, половината покрив се стовари вътре. Към небето литнаха искри, почти безцветни в яркия, залязващ ден. Дик, Нют и останалите не бяха забелязали да има много пушек, защото огънят гореше безцветен при много висока температура. По-голямата част от дима, който бяха видели, идваше откъм подпалените превозни средства в двора.

Гард застина за момент върху здравия си крак на прага, после заподскача към закачалката. Беше минал почти половината път, когато се просна в цял ръст сред праха. Докато падаше, си помисли за Звуковия космичен бластер в колана си. Детска играчка. Детските играчки нямат предпазители. Ако спусъкът е натиснат, жизненоважният Гардънър можеше изведнъж да намалее драстично. Планът на томичукалата за намаляване на тегло. Той измъкна играчката пистолет от колана си, така внимателно, сякаш бе заредена мина. Изпълзя на ръце и колене оставащия до закачалката път, после с подпиране се изправи.

На десетина метра от него другата половина от покрива на Боби се срути. Горещи искри полетяха към градината и гората отвъд. Гард се обърна към бараката и отново си помисли, с всичка сила: „Благодаря ти, приятелю“.

Стори му се, че последва отговор... някакъв уморен, слаб отговор.

Гардънър насочи играчката към бараката и натисна спусъка. От цевта се стрелна зелен лъч, не по-дебел от молив. Появи се звук като от цвърчаща в тиган пържола. Отначало лъчът се плисна в стената на бараката, подобно на вода от маркуч, после дъските избухнаха в пламъци. „Пак стана горещо“, помисли си уморено Гардънър. „Мечокът Смоуки няма да може да ме надуши.“

Тръгна с подскоци към задната част на къщата, стиснал Звуковия космичен бластер в ръка. По лицето му се стичаха пот и кървави сълзи. „Уинстън Чърчил щеше много да ме хареса“, мина му през ума и той избухна в смях. Видя тракторчето... и в този момент челюстите му се

разтеглиха в нова широка прозявка. Хрумна му, че не беше изключено Боби да му бе спасила живота, без дори да подозира. Всъщност, много бе възможно. Сигурно валиумът го е защитил от пълната сила на онази невъобразима енергия, която имаше трансформаторът. Нищо чудно и валиумът да...

Нещо в къщата на Боби — някое от нейните приспособления — гръмна като мощен артилерийски снаряд. Гард инстинктивно наведе глава. Половината къща сякаш се вдигна във въздуха. Другата ѝ половина, за късмет на Гардънър. Той вдигна поглед към небето и втората му прозявка се превърна в широко, глупашко зяпване.

Ето я къде лети „Ъндърууд“-а на Боби.

Тя се издигаше все по нагоре, пишеща машина в небето, въртеше се и се обръщаше.

Гард продължи да подскача нататък. Стигна до тракторчето. Ключът беше на таблото. Това бе добре. Имал си бе достатъчно неприятности с ключове, та да му стигнат за цял живот — колкото и малко да оставаше.

Изкатери се на седалката. Зад него се приближаваха коли и завиваха към двора. Той не се обърна да погледне. Тракторчето беше паркирано прекалено близо до къщата. Ако не го подкараше веднага, щеше да се опече като ябълка.

Завъртя ключа. Двигателят на тракторчето не издаде никакъв звук, но това не го разтревожи. То слабо вибрираше. Нещо друго в къщата избухна. Посипаха го искри и прогориха кожата му. В двора прииждаха още коли. Умовете на пристигащите томичукала бяха насочени към бараката и те си мислеха

печена ябълка той се е

изпекъл в бараката

мъртъв в бараката точно така да

Добре. Остави ги да се заблуждават. Новото и Подобрено тракторче нямаше да го издаде. То бе безшумно като нинджа. А той трябваше да тръгва; градината вече гореше, гигантските слънчогледи и огромните царевични стъбла с гигантските си нестиващи за ядене кочани пламтяха. Ала по просеката през средата на градината все още можеше да се мине.

Хей! Хей! ХЕЙ, ТОЙ Е ЗАД КЪЩАТА! ТОЙ Е ЖИВ! ТОЙ ОЩЕ Е...

Гардънър сепнато погледна надясно и видя как Нанси Вос префучава през каменистото пространство между имението на Боби и каменната стена, която го разделяше от собствеността на Хърд. Вос караше мотоциклет „Ямаха“. Косата ѝ бе прибрана в плитки, които се вееха зад нея. Лицето ѝ беше като на разярена вещица... макар че тя продължаваше да прилича на Ребека от фермата Сънибрук в съседство със Сестричката, помисли си Гард.

ХЕЙ! ТУК ОТЗАД! ЕЛАТЕ ОТЗАД!

Ах ти, кучко такава, помисли си Гардънър и вдигна Звуковия космичен бластер.

23

Двайсет или трийсет души бяха влезли в двора. Адли и Кайл бяха между тях, както и Франк Спрус, семейство Голдън, Розали Скехан и Поп Кудър. Нют и Дик останаха назад при пътя, за да поддържат реда.

Всички те се обърнаха към

ТУК! ТУК ОТЗАД! ЖИВ! КУЧИЯТ СИН Е ОЩЕ

крясъците на Нанси Вос. Всички я видяха как препуска през полето на мотоциклета си, прилична на жокей, който язди опърничав кон, докато твърдата система на окачване на ямахата я подхвърляше нагоре-надолу. Всички видяха зеления лъч с дебелина на молив да изскача иззад горящата къща и да обгръща Нанси Вос.

Никой не видя закачалката, която отново започна да се върти.

24

Цялата стена на бараката беше в пламъци. Част от покрива падна. Искрите лумнаха в тлъста спирала. Една се приземи върху купчина омазнени парцали и те разцъфнаха в огнени рози.

„Избавление“, помисли си Ев Хилман. „Най-последното нещо. Последното...“

За последен път трансформаторът започна да излъчва на тласъци ярка зелена светлина, която миг, два съперничеше на огъня.

Дик Алисън чу изскърцването на закачалката. Умът му бе изпълнен с гневен, дивашки вик на ярост, като разбра, че Гардънър е още жив. Всичко стана бързо, много бързо. Нанси Вос представляваше горяща парцалена кукла сред полето вдясно от къщата на Боби. Ямахата ѝ продължи сама още двайсетина метра, блъсна се в някакъв камък и се преметна във въздуха.

Дик видя изгорения скелет на бобиния пикап, камиона на Мос, олдса на Боузмън... и тогава забеляза закачалката.

ДРЪПНЕТЕ СЕ ОТ ОНОВА НЕЩО! МАХНЕТЕ СЕ ОТТАМ! БЯГА...

Ала нямаше никакъв шанс. Дик бе излязъл от мрежата и не можеше да мине покрай двете мисли, които гърмяха като примитивен ритъм в някое рокендролово парче:

Още е жив. Зад къщата. Още е жив. Зад къщата.

Продължаваха да пристигат хора. Те нахлуваха в двора като приливна вълна, без да обръщат внимание на горящата къща, горящата барака, оголените, изгорели коли.

НЕ! ПРОКЛЕТИ ОТКАЧЕНИ ГЛУПАЦИ! НЕДЕЙТЕ! МАХАЙТЕ СЕ! БЯГАЙТЕ!

Хипнотизиран, Нют наблюдаваше пъкъла на горящата къща, без да забелязва закачалката, която се въртеше все по-бързо и по-бързо, и в този момент Дик с радост би го убил. Но той все още имаше нужда от него, затова се пребори със себе си и грубо блъсна Нют на земята, след което се хвърли върху него.

Миг по-късно зеленият слънчобран отново разпери фината си мрежа над двора.

Гард чу писъците — много на брой този път — и ги изолира, доколкото можеше. Те нямаха значение. Нищо друго нямаше значение, освен да стигне до последната спирка на линията.

Нямаше смисъл да се опитва да кара тракторчето да лети. Той го включи на първа и тръгна през чудовищната, безполезна, горяща градина на Боби.

Настъпи един миг, в който реши, че няма да успее да мине; огънят се бе разгорял от бурените и прекомерно порасналите растения по-бързо, отколкото му се бе виждало възможно. Горещината беше невероятно силна, изпичаща. Скоро дробовете му щяха да се сварят.

Той долови глухи, пукащи звуци, като прашенето на дебели борови цепеници в камина, погледна и видя как избухват няколко тикви. Воланът на тракторчето вдигаше мехури по ръцете му.

Горещина по главата му. Гардънър посегна към нея. Косата му гореше.

27

Цялата вътрешност на барака вече бе в пламъци. В средата ѝ трансформаторът пукаше и се топеше, едно пулсиращо котешко око сред ада.

Питър лежеше на една страна, с най-последно умирили се крака. Ев Хилман гледаше в трансформатора с изтощена съсредоточеност. Течността, която го обгръщаше, започваше да става много, много гореща. Това беше добре; не изпитваше болка, не във физическо отношение. Изолацията на главния кабел, който го свързваше с трансформатора, вече започваше да се топи. Ала връзката още издържаше. За миг, в горящата барака, тя удържа и Ев Хилман си помисли:

Последно нещо. Дай му възможност да се измъкне. Последно нещо...

ПОСЛЕДНО НЕЩО

блесна екрана на компютъра.

ПОСЛЕДНО НЕЩО ПОСЛЕДНО НЕЩО
ПОСЛЕДНО НЕЩО

После се изпълни с деветки.

28

Разрушението в двора на Боби Андерсън беше невероятно.

Дик и Нют го наблюдаваха, омаяни, почти невярващи. Както онзи ден в гората, със стареца и ченгето, Дик откри, че се пита как е възможно всичко толкова да се обърка. Те двамата — и всички останали, които още не бяха пристигнали — се намираха на достатъчно голямо разстояние от смъртоносния обхват на слънчобрана, но въпреки това Дик все още не ставаше. Не беше сигурен, че ще може.

В двора хората горяха като изсърхнали плашила. Някои тичаха, ръкомахаха, грачеха, пискаха с гласовете и умовете си. Неколцина — малкото щастливци — успяха да се дръпнат навреме. Франк Спрус бавно мина край мястото, където лежаха Дик и Нют, с изгорена половина на лицето си и показваща се от тази страна челюст в полуусмивка. Блясваха ярки експлозии, когато носеното от някой от тях оръжие гръмваше и се саморазрушаваше.

Очите на Дик срещнаха тези на Нют.

Да ги изпратим да го обградят! Да го нападнат във фланг! Трябва да

Да разбирам но о Господи трябва да има десетина-двайсет от нашите обхванати от пламъци

ПРЕСТАНИ С ТОВА ОТВРАТИТЕЛНО ХЛЕНЧЕНЕ!

Нют се дръпна и присви устни в зла беззъба гримаса. Дик не му обърна внимание. Мисловната мрежа се бе разпаднала. Сега можеше да ги накара да го чуят.

Заобиколете! Заобиколете! Хванете го! Хванете пияницата! Заобиколете!

Те започнаха да се придвижват, първо бавно, със замаян израз по лицата, после все по-бързо и целенасочено.

Екранът на компютъра избухна. Прозвуча закашлян гръм, като прочистване на гигантско, задръстено с храчки гърло, и от душовата клетка, в която беше държан затворен Ев Хилман, рухна гъста зелена течност. Тя стигна до огъня и забълва смъртоносна зелена пара. Ев, най-послед милостиво мъртъв, изплува като риба от пръснатия си аквариум. Миг по-късно Питър го последва. Ан Андерсън тръгна последна, а мъртвите ѝ ръце все още бяха извити като орлови нокти.

Огненият слънчобран замря. Сега не се чуваше никакъв друг звук, освен писъците на умиращите и настоящият глас на Дик. Летният ден се бе превърнал в ад. Дворът на Боби представляваше езеро от пръст, пълно с островчета от огън. Ала томичукалата винаги носеха огън накрая и те бързо свикваха с него.

Нют присъедини гласа си към този на Дик. Кайл беше мъртъв, Адли — лошо обгорен. Въпреки това Ад присъедини смъртно ранения си глас към техните:

Хванете го преди да е стигнал до кораба! Той е още жив! Хванете го преди да е стигнал до кораба! Преди да е стигнал до кораба!

Томичукалата бяха извадили лош късмет. Онези петнайсетина от тях, които бяха изгорели в двора на Боби, не бяха особено важни. Но Боби бе мъртва, Кайл бе мъртъв, Адли скоро щеше да умре, трансформаторът беше разрушен, точно когато занимаващите се със затварянето на границите бяха заявили, че нуждата им от него е критична. И Гардънър още бе жив. Колкото и да бе невероятно, Гардънър още бе жив.

А може би най-лошото от всичко бе, че вятърът се усилваше.

Хванете го и го хванете бързо.

По мрежата, томичукалата си говореха по мрежата.

Те идваха през полята; настъпваха към разпростиращия се пожар.

БЪРЗО!

Дик Алисън се обърна към града и мрежата се обърна с него като радарна чиния. Той улови глупавото удивление на Хейзъл от развоя на събитията.

Той

(мрежата)

не му обърна внимание.

Каквото и да имаш в този район, Хейзъл, изпрати го към него.

Дик се обърна към Нют.

Не беше нужно да ме събаряш чак толкова грубиянски, кисело измърмори Нют и изтри потеклата по брадичката му кръв.

— Майната ти — изсъска със злоба Дик. — Да вървим да пипнем оня копелдак.

32

Закачалката, сега мъртва, беше подпалила пожар, който се разпростираше от бобината къща във форма, силно напomniaща дамско ветрило — огнено ветрило. Къщата на Боби, вече само едни черни кости, щръкнали от червената колона на пламъка, стоеше в основата на ветрилото. Краят му се разтваряше сред чудовищно избуялата градина и когато мутиралите растения пламваха, огънят проблясваше в зелено.

Между пламъците се придвижваше Джим Гардънър, увенчан с корона от огън. Ризата му димеше; от единия му ръкав блъвна пушек, после той избухна в пламъци. Гард ги угаси с другата си ръка. Искаше му се да крещи, но се чувстваше прекалено уморен, прекалено изстискан.

„Използваха ме най-безскрупулно“, помисли си Гардънър „и вината за това си е само моя.“

Стигна до края на градината. Тракторчето се наклони напред и пак се изправи, преодолявайки леката падина преди навлизането в гората. Ниските, бодливи храсти от двете страни на пътеката горяха и

първите огнени езици вече се стрелкаха из Индианската гора. Гард не се притесняваше от тях. Усещането, че ще бъде опечен, го напускаше. Запляска усилено по главата си. Косата му миришеше ужасно — като храна, изгорена от някое дете.

Над дясното му рамо изсвистя зелен пламък, щом тракторчето навлезе в гората.

Гард отскочи наляво и се наведе. Погледна назад и видя Ханк Бък, с неговата собствена Пушка-убиец. Ханк бе карал мотоциклет на път към фермата, после го заряза на същото поле, където Нанси Вос намери смъртта си и хукна нататък.

Гардънър се обърна, насочи Звуковия космичен бластер с опънатата си дясна ръка и здраво стисна китката ѝ с лявата. Дръпна спусъка. Лъчът-молив излетя и, по-скоро благодарение на добър късмет, отколкото на някакво стрелково умение, уцели Ханк високо в лявата страна на гърдите. Прозвуча шум като от пържене на бекон. Зелената смърт плисна към лицето на Ханк и той падна.

Гардънър отново се обърна напред и видя, че тракторчето се движи право към голям горящ смърч при постоянната скорост от десет километра в час. Той се вкопчи в кормилото с двете си покрити с мехури ръце, като едва избягна челния сблъсък. Едната от широките гуми на тракторчето задра ствола на дървото и за миг Гардънър се намери да отблъсква пламнали, ухаещи смърчови клони като човек, който си проправя път през горящи завеси. Тракторчето забуксува, олюля се... после се откачи. Гардънър дръпна лоста за газта докрай и вися на него, докато тракторчето не се изкатери до просеката през гората.

33

Те идваха. Томичукалата идваха. Идваха покрай разширяващото се яростно дамско ветрило и Дик Алисън започна да изпитва някакво бясно отчаяние, защото нямаше да го хванат. Гардънър бе успял да използва пътеката и това променяше коренно нещата. Три минути повече — може би дори само една — и той *наистина* щеше да се изпече. Четирима от томичукалата (между тях госпожа Айлийн Креншо и преподобния Гурингър) се бяха опитали да го последват

оттам и изгоряха живи. Два от гигантските, пламтящи царевични ствола се бяха стоварили върху госпожа Креншо и тя изпищя, изпускайки кормилото на плажното бѐги. То се заби сред дълбините на горящата градина. Гумите му експлодираха като бомби. Само секунди по-късно огънят погълна цялата пътека.

Яростта на Дик стигаше по-дълбоко и от мозъка на костите му. „Ставането“ е било осуetyявано и прекъсвано и преди — не често, но това се бе случвало — ала винаги в резултат на някакво природно бедствие... както цяло поколение ларви на комари, развиващи се върху спокойните, неподвижни води на някое блато, може да бъде унищожено от ударила гръмотевица по време на лятна буря. Ала това тук не беше гръмотевична буря, нито природно бедствие; това беше „един-единствен човек“, човек, към който всички се бяха отнасяли с предпазливото презрение, запазено за глупаво куче, което може да хапе. Това беше *един-единствен човек*, който бе прекарвал повечето си време с Боби в пиянско забвение, „един-единствен човек“, който бе успял по някакъв начин да измами Боби и да я убие и който отказваше да умре, каквото и да правеха.

„Няма да бъдем спрени от един-единствен човек“, помисли си Дик, обезумял от яд. „НЯМА!“ Но имаше ли някакъв реален начин да попречат да се случи точно това? Огненият фронт вече се разпространяваше прекалено бързо пред тях, за да го хванат. Гардънър бе успял да се стрелне между две събиращи се стени от огън, ала той щеше да бъде единственият. Ханк Бък бе направил опит да го спре... но по някакъв начин гадният му кучи син бе успял да застреля и Ханк.

Дик направо бе изпаднал в екстаз от бяс (Нют го усещаше и се държеше на разстояние — Дик беше с десет килограма по-тежък и с десет години по-млад), ала в центъра на неговата ярост се криеше страх, като студеното зрънце горчив крем в средата на отровен бонбон.

Томичукалата, бе казала Боби на Гардънър, са големи космически пътешественици. Това беше истина. Но никога, никъде, те не бяха срещали друг като този *един-единствен човек*, който продължаваше напред, въпреки счупения си глезен, огромната загуба на кръв и погълнатото количество лекарство, което трябваше да го е свалило в безсъзнание още преди петнайсет минути, независимо, че бе повърнал по-голямата част.

Невъзможно... но се случваше.

Някак си пожарът, който трябваше да попречи на Гардънър да стигне до кораба, се беше превърнал в негов щит.

Сега оставаха само автоматизираните устройства — приспособленията.

— Те ще го пипнат — прошепна Дик. Двамата с Нют стояха на една могила вдясно от къщата като двойка генерали, които наблюдават как войските им нахлуват в гората. Ръцете на Дик се свиваха и разпускаха. Зелена кръв пулсираше във врата му. — Те ще го пипнат, ще го спрат, той няма да стигне до кораба, няма, „няма“.

Нют Берингър благоразумно мълчеше.

34

Детекторът за дим, самият той много приличен на летяща чиния, безшумно се носеше през гората с ритмично пулсираща червена лампичка на сензора му. Хейзъл Маккрийди го управляваше лично. Тя бе доловила вълната на гняв, отчаяние и страх, която идваше от Дик Алисън и бе решила да се погрижи сама за Гардънър — с дистанционно управление, какъвто беше случаят. Първо бе оставила Полин Гудж, на която ѝ се струваше, че най-много може да се разчита, да поеме останалата работа, след което Хейзъл отиде в личния си кабинет, затвори вратата и я заключи.

От най-долния рафт на кантонерката тя измъкна един бластер, малко по-малък от унищожавачното устройство, което носеше покойният Ханк Бък. Постави го върху бюрото си, включи го, извади една слушалка от отделението за изходни документи и я пхна в ухото си.

Сега седеше със затворени очи, но всъщност виждаше как от двете страни на детектора за дим профучават дървета, докато той се носеше през гората на около два метра над земята. Тази гледка би напомнила на Гардънър сцената от „Завръщането на Джедая“, когато добрите преследваха лошите през една сякаш безкрайна гора с немислими скорости върху неща, които изглежда бяха въздушни мотоциклети.

Хейзъл, обаче, нямаше време за метафори — нито пък някога бе имала, ако ставаше въпрос, томичукалата не си падаха много по

метафорите, по принцип.

Част от нея — частта детектор за дим от машинната страна на киборгната симбиоза, която бе създала — искаше да изпълни първоначалното си предназначение и да зазвъни, защото гората беше пълна с дим. Усещането приличаше на желанието при човек да кихне.

Детекторът с лекота се въртеше насам-натам, минаваше на слалом между дърветата, прехвърляше се или се промушваше край клоните.

Хейзъл седеше приведена напред на бюрото си, с плътно напъхана в ухото ѝ слушалка, напрегнато съсредоточена. Тя управляваше малкия детектор през гората по-бързо, отколкото беше безопасно, но той се бе намирал на разделителната линия Хейвън-Нюпорт — на цели осем километра от кораба. Трябваше да настигне Гардънър, а времето беше малко.

Детекторът за дим се извъртя на една страна и за сантиметри се размина с едно малко борче. На косъм беше, този път. Но... ето го и Гардънър, както и кораба, излъчващ своето ехо от светлина, татуиращ танцуващите слънчеви отблясъци върху околните дървета.

Машинката безшумно изпърха над дебелия слой паднали иглички... след което се насочи право към Гардънър. Хейзъл се приготви да включи ултразвуковата приставка, която щеше да превърне костите на Гардънър в смачкани отломъци сред тялото му.

35

Хей, Гард! От лявата ти страна!

Не можеше да повярва в гласа. Ала не можеше и да го сбърка. Това беше гласът на Боби Андерсън. Старата, неподобрена Боби. Гардънър нямаше време да се замисля. Той погледна наляво и видя нещо, което се стрелваше от гората към него. То беше светлокафяво. От долната му страна мигаше червена лампичка. Това беше всичко, което успя да види.

Той вдигна Звуковия космичен бластер, като се запита как изобщо би могъл да се надява да улучи „подобно“ нещо и в същото време някакъв див, тънък писък, като че ли всички комари по света

свиреха в пълна хармония, изпълни ушите му... главата му... *тялото* му. Да, той беше *вътре* в него, всичко в него започваше да вибрира.

Тогава усети как някакви ръце стисват китката му — първо я стисват, а после я насочват. Гардънър стреля. Зеленият пламък разсече дневната светлина. Детекторът за дим избухна. Няколко малки парченца пластмаса профучаха край главата на Гард, като малко остана да я уцелят.

36

Хейзъл изпищя и се изпъна в стария си въртящ се стол. През слушалката премина страхотно връщане на енергия. Тя се опита да я измъкне от ухото си... и не успя. Слушалката се намираше в лявото ѝ ухо. От дясното изведнъж бликна зеленикава, пенеста течност. Приличаше на радиоактивна овесена каша. За момент мозъкът продължи да се излива от главата през ухото ѝ, после налягането стана твърде голямо. Дясната страна на черепа ѝ разцъфна като някакво странно цвете и мозъкът плисна върху стенния ѝ календар.

Хейзъл сковано падна върху бюрото си, с разперени ръце и невярващо зяпнали в нищото изцъклени очи.

Бластерът пожужа малко и накрая спря.

37

„Боби?“ помисли Гардънър и смаяно се огледа.

„Майната ти, стари разбойнико“, отвърна му един весел глас. „Това е цялата помощ, която ще получиш... в края на краищата, аз съм мъртва, не помниш ли?“

„Помня, Боби.“

„Един съвет от мен: пази се от разярени прахосмукачки.“

И тя изчезна, като че ли никога не се бе появявала. Иззад гърба му прозвуча разцепващия се, проскърцващ звук от падане на дърво. Гората между него и фермата пукаше като голяма открита пещ. Сега той започна да долавя зад себе си гласове — и мислени, и истински викове. Гласовете на томичукалата.

Ала Боби я нямаше.

„Ти сам си я измисли, Гард. Тази част от теб, която иска Боби — онази Боби — се опитва да я възпроизведе, това е всичко.“

„Да, ама какво ще кажеш за ръката? Нейната ръка, която стисна моята? Аз ли си я измислих? Не бих могъл да оцеля онова чудо съвсем сам. Ани Оукли не би могла да уцели онова чудо без чужда помощ.“

Но гласовете — тези по въздуха и онези в главата му — идваха все по-близо. Както и пожарът. Гардънър пое с пълни гърди пушек, включи тракторчето отново на скорост и потегли. Точно в този момент нямаше никакво време за спорове.

Гард се насочи към кораба. Пет минути по-късно излезе на поляната.

38

— Хейзъл? — извика Нют с нещо като религиозен ужас. — Хейзъл? Хейзъл?

„Да, Хейзъл!“ му изкрещя яростно Дик Алисън и не можа да се въздържа повече. Той се нахвърли върху Нют. „Тъпо копеле такова!“

„Курвенско изчадие!“ изплю в отговор Нют и двамата се търкулнаха на земята, с искрящи от гняв очи, вкопчили се в гърлата си. Това изобщо не беше логично, предвид на обстоятелствата, ала всяка прилика между томичукалата и подобните на доктор Спок е напълно случайна.

Пръстите на Дик напипаха изпъкналите вени върху гърлото на Нют и започнаха да натискат. Ноктите му пробиха кожата и целите ръце на Дик бяха облени от зелена кръв. Той повдигна Нют, после го тръшна на земята. Хватката на Нют отслабваше... отслабваше... отслабваше. Дик не спря да го души, докато не усети, че е напълно мъртъв.

Като приключи с това, Дик откри, че се чувства малко по-добре.

39

Гард слезе от тракторчето, залитна, загуби равновесие и падна. В същата секунда някакъв свистящ, ръмжащ снаряд профуча през въздуха точно на мястото, където се бе намирал миг преди това. Гардънър се втренчи глупаво в прахосмукачката „Електролукс“, която едва не му бе откъснала главата.

Тя се носеше през поляната като торпедо, зави и пак тръгна към него. В единия ѝ край имаше нещо, което сякаш режеше въздуха на сребърни резенчета — някакъв вид пропелер.

Гардънър си спомни онази кръгла, изядена дупка в долния край на вратата на бараката и цялата слюнка в устата му пресъхна.

„Пази се от...“

Тя се хвърли към него, режещото приспособление бръмчеше и жужеше като моторчето на детско, захранвано с бензин, бойно самолетче. Малките колелца, чието предназначение беше да правят труда на уморената домакиня по-лек, като тътри след себе си своята вярна прахосмукачка от стая в стая, се въртяха мързеливо във въздуха. Дупката, където се предполагаше, че трябва да се слагат различните видове приспособления, зееше като отворена уста.

Гардънър се престори, че ще се хвърли надясно, после се задържа на място още миг — ако скочеше прекалено скоро, прахосмукачката щеше да кривне заедно с него и да се вреже в червата му така лесно, както го бе направила и с вратата на бараката, когато Боби я извика.

Той изчака, имитира тръгване наляво този път и в последния момент се хвърли надясно. Стовари се болезнено върху пръстта. Костите на счупения му глезен се вбиха една в друга. Гардънър нещастно изпищя.

Електролуксът се блъсна в земята. Пропелерът се вряза в пръстта. После прахосмукачката отскочи нагоре, като самолет, който се е спуснал прекалено стръмно към пистата. Тя профуча напред към огромната наклонена чиния на кораба и пак изви назад за ново нападение към Гардънър. Сега кабелът, с който преди беше натискала копчетата, се показваше от дупката за различните приспособления. Той свистеше из въздуха — сух, сякаш издаван от змия звук, който Гардънър едва различаваше сред тътнещия рев на пожара. Кабелът се нагъна и напомни за миг на Гардънър за едно лудо родео, на което майка му веднъж го бе завела (в онзи стар, мъничък град Портланд,

Мейн). Там имаше един каубой с висока бяла шапка, който изпълняваше номера с въже. В единия от номерата той караше голямо ласо да танцува на нивото на глезените му, докато свиреше на хармоника „Моят приятел Сал“. Кабелът, който се показваше от дупката за приспособленията, изглеждаше като онова въже.

„Гадината ще ти отреже главата така лесно, както цвъкнята излиза от гъската, ако ѝ позволиш, Гард, приятелю“.

Електролуксът тръгна със свистене към него, повлякъл сянка зад себе си.

Застанал на колене, Гардънър насочи Звуковия бластер и стреля. Прахосмукачката кривна встрани, щом той се прицели, но и Гардънър направи същото. Парче хром над задното колело избухна. Кабелът издълба криволичеща линия през пръстта.

да го хванем

да да го хванем преди

преди да е навредил на кораба

По-близо. Гласовете бяха по-близо. Трябваше да приключва с това.

Прахосмукачката заобиколи едно дърво и пак се обърна. Тя се наведе напред, издигна се, после се втурна като нападащ камикадзе, с все по-бързо въртящо се режещо острие.

Гардънър си вдъхна сила, мислейки за Тед Енергетика.

„Трябва да хвърлиш един поглед на тази джунджурийка, Тедчо“, помисли. „Ти направо ще се прехласнеш по нея. Да живеем по-добре с помощта на електричеството!“

Той натисна спусъка на пистолета играчка, видя как зеленият моливopodobен лъч обля муцуната на прахосмукачката и се оттласна напред, забивайки и двата си крака в земята, без да обръща внимание на счупения глезен. Електролуксът се блъсна в земята до тракторчето и се заби на метър дълбочина в пръстта. От стърчащия край бликна пушек в стегнато, компактно облаче. Прахосмукачката издаде звучен пърдящ звук и изгасна.

Гардънър се изправи на крака, като се подпираше на тракторчето, с увиснал в дясната му ръка Звуков космичен бластер. Пластмасовото дуло, забеляза, почти се бе разтопило. Нямаше да изкара още дълго. Същото несъмнено важеше и за него.

Прахосмукачката беше мъртва — мъртва и щръкнала от земята като неизбухнала бомба. Но имаше още много други устройства, запътили се насам, някои с летене, други с ентусиазирано тътрене през гората на импровизирани колелца. Не можеше да се мотае наоколо.

Какво си бе мислил старецът накрая? „Последното нещо...“ и после... „Избавление“

— Хубава дума — дрезгаво рече Гардънър. — Избавлееее-ние. Страхотна дума.

Тази дума, спомни си той, бе използвана и като заглавие на един роман. Роман, написан от поет. Джеймс Дики. Роман за мъжете от големия град, които бяха бити, обстрелвани и подслушвани преди да разберат, че в края на краищата са голяма работа. Ала в тази книга имаше една реплика... единият от мъжете се обръщаше към друг и спокойно му казваше: „Машините ще се провалят, Луис“.

Гардънър определено се „надаваше“ да стане така.

Той доскача до навеса и натисна копчето, което задвижваше ремъка на стремето. Смяташе да се смъкне по него с двете си ръце. Глупаво беше, ама му бе дошло до гуша от техниката на томичукалата. Моторът забръмча. Кабелът започна да се спуска. Гардънър стигна с подскоци до ръба на изкопа и погледна надолу. Ако успееше действително да се добере до там, щеше да бъде в безопасност.

В безопасност сред мъртвите томичукала.

Моторът спря. Гард смътно виждаше безполезното стреме на дъното. Гласовете бяха по-близо, пожарът беше по-близо и той усещаше как около него се затваря кръг от шайка приспособления. Нямаше значение. Той бе прескочил препятствията и смяташе да се добере до финиша преди останалите.

„Моите поздравления, господин Гардънър! Печелите летяща чиния! Ще се откажете ли от нея или ще тръгнете на безплатно пътешествие из дълбокия космос?“

— Майната му! — изграчи Гардънър и захвърли полуразтопеното пистолетче играчка. — Да свършваме!

Това също беше отнякъде.

Той сграбчи кабела и увисна над изкопа. Докато го правеше, се сети откъде. Разбира се. Гари Гилмор. Гари Гилмор каза това, точно преди да се изправи пред взвода за разстрел в Юта.

Беше се спуснал до средата, когато осъзна, че и последните му физически сили са се изчерпали. Ако не приключеше скоро, щеше да падне.

Започна да се спуска по-бързо, проклинайки глупашкото им решение да поставят копчетата за управление толкова далече от изкопа. Горещца, лютива пот потече в очите му. Мускулите му трепереха от изтощение. Стомахът му отново взе да прави дълги, мързеливи подскоци. Дланите му се плъзнаха... задържаха се... пак се плъзнаха. Изведнъж кабелът потече през ръцете му като вряло масло. Той го стисна, крещейки от болка от усилващото се ожулване. В дланта му се забодe стоманена нишка, щръкнала от леко разкъсано място на кабела.

„Господи!“ изпищя Гардънър. „О, Боже Господи!“

С абсолютна точност надяна ранения си крак в увисналото стреме. Болката се втурна с рев нагоре, през стомаха му, през врата му. Тя сякаш отнесе горната част на главата му. Колената му се подгънаха и се удариха в стената на кораба. Капачките му изпукаха като капачки на бутилки.

Гардънър усети, че светът изсивява и се стегна. Забеляза люка. Той още стоеше отворен. Машините за смяна на въздуха продължаваха да бръмчат монотонно.

Левият му крак беше замръзнала стена от болка. Гард погледна надолу към него и видя че магически бе станал по-къс от десния. И изглеждаше някак... *орфан*, подобно на дълга тънка пура, която някой е носил прекалено дълго в джоба си.

— Господи, разпадам се — прошепна той и после, за своя собствена изненада, се засмя. Това „наистина“ бе забележително: беше *къде-къде* по-интересно, отколкото щеше да бъде някакво си обикновено скачане от вълнолом по време на махмурлук.

Над главата му прозвуча високо, пронизително жужене. Нещо друго бе пристигнало. Гардънър не губи време да гледа какво е. Той се пхна в люка и запълзя нагоре по кръглия коридор. Светлината от стените блестеше меко по плоскостите на изпитото му лице и тази светлина — бяла, а не зелена — беше добра. Ако някой видеше

Гардънър на тази светлина почти можеше да си помисли, че той не умира. Почти.

41

*Късно тази нощ и нощта преди,
(над поля и над гори)
томичукалата чукат на вратата.
(отиваме в къщурката на баба)
Изглеждат толкова тихи, но не са мъртви,
(конят знае пътя ще води шейната)
Треската на томичукалата ти е влязла в главата!
(над заснежените, замръзнали пространства)*

С кънтящи в главата му безсмислици Гардънър се катереше нагоре по коридора, спирайки веднъж да извърти глава и да повърне. Въздухът тук вътре все още беше адски гнусен. Помисли си, че някое миньорско канарче отдавна вече щеше да лежи по гръб върху дъното на клетката си, живо, ала само на косъм от смъртта.

Но машините, Гард... чуваш ли ги? Чуваш ли колко по-шумни са станали, откакто беше тук последния път?

Да. По-шумни, по-уверени. Нито пък бяха само за смяна на въздуха. Дълбоко в кораба се събуждаха нови машини. Светлината ставаше по-ярка. Корабът захранваше, каквото бе останало от него незахранено. Нека.

Той стигна до първия вътрешен люк. Погледна назад. Смръщи се на люка, който водеше към изкопа. Всеки момент те щяха да пристигнат на поляната; може вече и да бяха там. Не бе изключено да се опитат да го последват. Съдейки по благоговейното държание на своите „помагачи“ (дори твърдоглавият Фриман Мос не бе съвсем неуязвим, не смяташе, че ще го направят... но не биваше да забравя и колко бяха отчаяни. Искаше да е сигурен, че откачалките са се махнали от главата му веднъж и завинаги. Господ му беше свидетел, че не бе преизпълнен с енергия; нямаше нужда да прахосва малкото, която му бе останала по тия пълни идиоти.

В главата му разцъфна нов пристъп на болка, насълзи очите му и се заби като рибарска кукичка в мозъка му. Силна болка, ала тя бе

направо нищо, в сравнение с тази в глезена и крака му. Не се изненада, като видя, че главният люк се бе затворил. Дали би могъл да го отвори отново, ако пожелаеше? Нещо не му се вярваше. Сега беше заключен... затворен заедно с мъртвите томичукала.

Мъртви? Сигурен ли си, че са мъртви?

Не, напротив. Сигурен беше, че не са. Те се бяха оказали достатъчно живи, за да започнат всичко това. Достатъчно живи, за да превърнат Хейвън в някаква зловеща фабрика за муниции. Мъртви ли?

— Съвсем не-дяволски-*правдоподобно* — изръмжа Гардънър и се промуши през още един люк в коридора над него. В търбуха на кораба бучаха и тътнеха машини; когато докосна заоблената светеща стена, усети вибрациите.

Мъртви ли? О, не. Ти пълзиш из вътрешността на най-старата обитавана от духове къща във вселената, Гард, бедни приятелю.

Стори му се, че чува шум и бързо се обърна, с разтуптяно сърце и бликнал от слюноотделящите му жлези горчив сок в устата. Нямаше никой, разбира се. Само, че „имаше. Бях в пълното си право да вдигна тази патърдия, аз срещнах томичукалата и това се оказахме ние.“

— Помогни ми, Господи — каза Гардънър и отметна вонящата си коса от очите. Над него беше паяжинно тънката стълба, с широко разположените стъпала... върху всяко от които бе вдълбан онзи дълбок, страховит белег по средата. Тази стълба щеше да се завърти във вертикално положение, когато... ако... корабът някога се върнеше в хоризонталната си, нормална за полет позиция.

Тук сега има някаква миризма. Въпреки машините за смяна на въздуха, има миризма, миризма на смърт, мисля. На дълга смърт. И на безумие.

— Моля те, помогни ми, Господи. Само мъничко ми помогни, става ли? Само за още мъничко шанс те моля, става ли?

Като продължаваше да говори на Господ, Гардънър продължи нататък. Скоро той стигна до кабината за управление и се спусна в нея.

Томичукалата стояха в края на поляната и гледаха към Дик. Всяка минута пристигаха нови. Те идваха... и после просто спираха,

като елементарни компютърни задания, чиито дребни програмирани задължения са били изпълнени до край.

Те стояха и гледаха от наклонената повърхност на кораба... към Дик... пак към кораба... отново към Дик. Приличаха на тълпа от сомнамбули, която наблюдава игра на тенис. Дик можеше да долови и останалите, върнали се до градчето, за да управляват граничната защита, как също просто чакат... гледат през очите на онези, който в действителност бяха тук.

Зад тях, идващ все по-близо, набиращ сила, настъпваше пожарът. Поляната вече бе започнала да се изпълва с пипала от пушек. Няколко души се закашляха... но никой не помръдна.

Дик ги наблюдаваше, смаян — какво точно искаха от него? Тогава разбра. Той беше последният от Хората от бараката. Всички останали вече ги нямаше и пряко или непряко, виновен за смъртта на всеки от тях беше Гардънър. Това наистина бе необяснимо, ала най-вече плашеше. Дик все по-силно се убеждаваше, че нищо подобно не бе ставало никога в целия безкрайно дълъг опит на томичукалата.

Те гледат към мен, защото съм последният. От мен се очаква да им кажа какво да правят по-нататък.

Но нямаше нищо, което да можеха да направят. Бяха се надбягвали и по всички правила Гардънър трябваше да е загубил, ама някак си той се бе измъкнал и сега нямаше какво друго да правят, освен да чакат. Да гледат, да чакат и да се надяват, че по някакъв начин корабът ще го убие, преди да е успял да му направи нещо. Преди...

Изведнъж една огромна ръка се вмъкна в главата на Дик Алисън и стисна плътта на неговия мозък. Ръцете му се стрелнаха към слепоочията, с извити в замръзнала, конвулсивна, паякоподобна форма пръсти. Той се опита да изпищи, ала не можа. Смътно долавяше как под него, на поляната, хората падат на колене в редици, като поклонници, станали свидетели на чудо или божествено посещение.

Корабът бе започнал да вибрира — звукът изпълваше въздуха с плътно, ниско бучене.

Дик узна това... след което, докато очите му изхвъркваха от главата като полувтвърдени парченца остаряло желе, вече не знаеше нищо. Тогава и завинаги.

Малко помощ, Господи, ще се спазарим ли?

Той седеше в средата на наклонената шестоъгълна стая, изкривеният му, счупен крак стърчеше пред него (*оръфан*, тази дума не го оставяше на мира, кракът му беше *оръфан*), близо до мястото, откъдето главният кабел излизаше от уплътнителя на пода.

„Малко помощ ми трябва. Знам, че не съм стока, прострелях жена си, хубава съм я свършил, застрелях най-добрата си приятелка, «още едно» хубава съм я свършил, едно Ново и Подобро Хубава съм я свършил, би могъл да кажеш, но, моля те, Господи, имам нужда от помощ точно сега.“

Изобщо не преувеличаваше. Всъщност имаше нужда от нещо повече от *малко*. Дебелият кабел се разклоняваше на осем по-тънки и всеки от тях завършваше не с ушна слушалка, а с комплект слушалки за глава. Ако там в бараката на Боби си бе играл на руска рулетка, тук това щеше да бъде все едно да си пъхне главата в някое оръдие и да помоли някого да стреля с него.

Ала трябваше да го направи.

Избра си един комплект слушалки, като отново забеляза как изпъкнаха в центъра, след което погледна към преплетените кафяви, изсъхнали тела в отсрещния ъгъл на помещението.

Томичукала ли? Колкото и детински глуповато да звучеше, то все пак бе прекалено благозвучно за тях. Те се бяха оказали само едни пещерни диваци от космоса. Управляващи техника, която бяха създали, без дори да се опитат да разберат. С нокти като шиповете на бойни петли. Те бяха злокачествен тумор, който трябваше веднага да бъде отстранен.

Моля те, Господи, нека мъничката ми идея да е правилна.

Дали можеше да ги изсмуче „всичките“? Ей на това му се вика въпрос за 64 000 долара, нали? Ако „ставането“ беше затворена система — нещо от повърхността на кораба, което се разнася в атмосферата — отговорът вероятно беше не. Но Гардънър бе започнал да мисли — или може би само да се надява, — че то е нещо повече, една отворена система, в която корабът захранва хората, кара ги да „стават“, а те го захранват него, за да може той да... какво? Да бъде отново, разбира се. Можеше ли да използва думата възкресение? Не, съжалявам. Прекалено благородна е. Ако той беше прав, това бе някакъв вид партеногенеза от мошеническо представление, чието

място беше под крещящото карнавално осветление и в евтините жълти издания, а не в безсмъртните митове или религиозните веруя. Една отворена система... робска система... една съвсем буквално „еби си майката“ система.

Моля те, Господи. Малко помощ точно в този момент.

Гардънър надяна слушалките.

Всичко стана мигновено. Този път нямаше усещане за болка, само огромно бяло сияние. Осветлението в кабината за управление се усили до пълна яркост. Едната от стените отново се превърна в прозорец, през който се виждаше опушеното небе и пръстенът от дървета. А после още една от осемте стени на помещението стана прозрачна... и още една... и още една. За няколко секунди сякаш Гард се озова сред откритото пространство, с небето над него и изкопа със сребристата си мрежа от всички страни. Корабът като че ли изчезна. Появи се изглед на 360 градуса.

Един след друг се задвижваха двигатели и поемаха общия припев с пълна сила.

Някъде зазвъня звънец. Последователно започнаха да се включват огромни, кълтящи релета, като караха кораба да потреперва под него.

Усещането за сила бе невероятно; той се чувстваше като че ли през главата му течеше река Мисисипи по време на наводнение. Разбираще, че това го убива, но нямаше нищо против.

„Аз ги изсмуках всичките“, мъгляво си помисли Гардънър. „О, Господи, благодаря ти, Господи, аз ги изсмуках всичките! Получи се!“

Корабът започна да трепери. Да вибрира. Вибрациите се превърнаха в спазми и тръскане. Моментът бе настъпил.

Гардънър стисна последните остатъци от зъбите си и се приготви.

44

Той бе смукал от всички им, но Дик Алисън, заради по-напредналата си еволюция и четирийсетимата наблюдатели на границите на Хейзъл, върнали се в градчето, бяха тези, които отнесоха най-голямото натоварване по захранването на кораба — всичките хора

на Хейзъл бяха свързани в една плътна мрежа и корабът просто посегна към нея.

Те се превиха с бликнала от носовите и очите им кръв и умряха, щом корабът изсмука мозъците им.

Корабът изсмука сила и от томичукалата в гората, и неколцина от по-възрастните умряха; повечето, обаче, почувстваха само мъчителна болка в главите си и или коленичиха, или налягаха, полуприпаднали по поляната. Много малко от тях съзнаваха, че пожарът вече е съвсем близо. С усиляването на вятъра горящото дамско ветрило се разширяваше все повече... и повече. Пушек се носеше над поляната на плътни сиво-бели облаци. Огънят пукаше и пращеше.

45

Сега, помисли Гардънър.

Усети как нещо в мозъка му се изплъзва, улавя се, пак се плъзва... и накрая се хваща здраво. Беше като скоростен лост. Вече се появи болка, но бе поносима.

ТЕ сега изпитват по-голямата част от болката, мина му бегло през ума.

Стените на изкопа сякаш се раздвижиха. Отпърво съвсем леко. После малко повече. Разнесе се стържещ, режещ звук.

Гардънър се приведе напред, свил вежди в напрегната гримаса, стиснал очи като тесни процепи.

Сребрилата мрежа започна да се плъзга надолу, бавно, но равномерно. Не че тя изобщо се движеше, разбира се; „корабът“ беше този, който се движеше; стърженето идваше от опитите му да се освободи от скалистото русло, в което бе лежал толкова дълго.

„Издигаме се“, помисли той несвързано. „Дамско бельо, трикотаж, галантерия и не пропускайте да посетите щанда за домашни любимци...“

Корабът набираше скорост, стените на изкопа преминаваха все по-бързо от всички страни. Небето горе се разширяваше — то имаше мрачен оръжейнометален цвят. Просвятваха искри като ята от мънички горящи птички.

Почувства как го изпълва екзалтация.

Аз тръгнах, да, вече тръгнах, тръгнах...

Някакъв клаксон проехтя три пъти, като почти го оглуши и го накара да изпищи. В скута му плисна нова кръв. Корабът потрепери, затътна, изхрущя и се заизмъква от земната крипта. Тръгна да се издига сред все по-плътните кълбета пушек и помрачената слънчева светлина, лъскавият му корпус изскочи от изкопа и започна да се носи все по-нагоре и нагоре, една движеща се метална стена. Човек, застанал досами тази невероятна гледка, би могъл да се изкуши да повярва, че земята ражда стоманена планина или впръсква титанова стена във въздуха.

Скалите пукаха. Земята стенеше. Прах и пушек от търкането се издигаха над изкопа. Въпреки че илюзията за издигаща се планина или стена още беше в сила, дори от толкова близко разстояние като края на поляната се забелязваше кръглата форма на кораба — титаничната форма на чинията, която сега се подаваше от земята като огромна машина. Тя беше безшумна, но поляната бе изпълнена с грубия тътен на цепещи се скали. Корабът се измъкваше все повече и все по-широко разкъсваше изкопа, а сянката му постепенно покриваше цялата поляна и горящата гора.

Водещият ръб — този, в който Боби се бе спънала — отнесе върха на най-високия смърч в гората и го запрати с пукот на земята. А самият кораб все още излизаше от земните недра, които толкова дълго го бяха държали в плен, продължи да се измъква, докато не покри цялото небе и не се прероди.

Тогава престана да разширява изкопа и след миг действително се появи цепнатина между краищата му и ръба на издигащия се кораб. Средата му най-сетне беше достигната и премината.

Корабът се измъкна от димящия изкоп и се очерта сред опушената слънчева светлина, като най-накрая тътена и разцепването на скали престанаха и между земята и кораба просветна дневна светлина.

Той беше излязъл.

Взе да се издига под полегато наклонен ъгъл, след което се изправи в хоризонтално положение, чупейки дървета с неизвестната си, неузнаваема тежест. През въздуха се проточи смола на тънки кехлибарени нишки.

Корабът тръгна с бавна, тежка елегантност през горящия ден, прорязвайки откос сред върховете на дърветата като градинарска ножица, която подрязва жив плет. После увисна на място, като че ли чакаше нещо.

46

Сега подът под Гардънър също беше прозрачен; той сякаш седеше върху самия въздух и гледаше надолу към кълбящите се валма пушек, които се носеха откъм края на гората и изпълваха атмосферата.

Сега корабът бе напълно съживен... но бързо губеше сили.

Ръцете му се вкопчиха в слушалките.

„Дайте начална скорост“, помисли той. „Трябва да дръпнем това чудо.“

Гардънър се впи здраво в дълбините на съзнанието си и този път болката беше плътна, влакнеста и разболяваща.

„Авария“, мина му през ума. „Значи ето какво било усещането.“

Почувства рязко увеличаване на скоростта. Някаква ръка го просна върху пода, макар да не можеше да долови натоварването от няколко g, томичукалата очевидно бяха намерили начин да се справят с това.

Корабът не се наведе, той просто се издигна право нагоре във въздуха.

Вместо да закрие цялото небе, той закри само три четвърти от него, после половината. Очертанията му се губеха в пушека, остороръбата му, сплавнометална реалност стана неясна и някак като насън.

Накрая изчезна сред пушека, оставяйки само замаяните, изстискани томичукала да се опитват да намерят къде са им краката, преди огънят да ги е погълнал. Остави томичукалата, поляната, навеса... и изкопа, като някаква черна дупка, от която е бил измъкнат огромен отровен зъб.

47

Гард лежеше на пода в командната кабина и гледаше нагоре. Докато наблюдаваше, опушеният, хромов вид на небето изчезна. То отново стана синьо — най-яркото, най-чисто синьо, което бе виждал през живота си.

„Разкошно“, се опита да каже той, но нито дума не излезе от устата му... нито дори звук. Гардънър преглътна кръвта и се закашля, без да отделя за миг очи от това великолепно небе.

Синьото му се задълбочи до индигово... после до пурпурно.

„Моля те не му позволявай да спре сега моля те...“

От пурпурно до черно.

И в тази чернота той видя първите твърди зрънца на звездите.

Клаксонът екна отново. Гардънър усети нов прилив на болка, щом корабът се дръпна от него и почувства как скоростта се увеличава при преминаването на по-висока предавка.

„Къде отиваме?“ помисли си несвързано той и тогава чернотата го обгърна, докато корабът продължаваше напред и нагоре, измъквайки се от земната атмосфера с лекотата, с която се бе освободил от прегръдката на земните недра, държали го толкова дълго в плен. „Къде сме...?“

Нагоре и нагоре, напред и напред — корабът се издигаше и Джим Гардънър, роден в Портланд, щат Мейн, летеше с него.

Той се носеше надолу през черните нива на безсъзнанието и малко преди да започне последното повръщане — повръщане, което дори не осъзна напълно — му се яви сън. Един толкова реален сън, че Гард се усмихваше, докато лежеше в центъра на мрака, заобиколен от космоса, а под него земята приличаше на огромно синьо-сиво топче за игра.

„Беше минал през всичко... някак си беше минал. Патриша Маккардъл се бе опитала да го пречупи, но това никога не ѝ се бе удавало. Сега той пак се бе върнал в Хейвън и Боби изтича по стълбите от верандата и прекоси двора, за да го посрещне, а Питър лаеше и махаше с опашка, и Гард сграбчи Боби, и я прегърна, защото беше хубаво да си сред приятели, хубаво бе да си там, където ти е мястото... хубаво беше да имаш някое сигурно място, където да се върнеш.“

Върху прозрачния под на командната кабина, вече на повече от сто хиляди километра от земята, Джим Гардънър лежеше сред разширяваща се локва от собствената му кръв... и се усмихваше.

ЕПИЛОГ

*Свий се, мила! Свий се
здравата!*

*Свий се, скъпа! Скрий се
цялата!*

Под завивката.

Скрий се цялата.

Под завивката на нощта.

Ролинг

Стоунс, „Под
завивката“

*О, всяка нощ и всеки ден по
парченце се откъсва от мен.*

*Животът върви, играта
продължава*

*и нека обезболяващите всичко
заглушават.*

*Докато извикан по име трябва
да се изправя,*

*ще чакам само момента чукът
да удари.*

Куин,

„Чукът да
удари“

Повечето от тях загинаха в пожара.

Не всичките. Около стотина изобщо не бяха стигнали до поляната, преди корабът да се отдели от земята и да изчезне в небето. Някои, като Елт Баркър, който бе излетял от мотоциклета си, не стигнаха, защото бяха ранени или убити по пътя... капризите на войната. Други, като Ашли Рувъл и старата госпожица Тимс, която бе градският библиотекар във вторник и четвъртък, бяха просто твърде закъснели или прекалено бавни.

Нито пък всички от онези, които стигнаха до поляната, загинаха. Корабът се издигна в небето и ужасната, изсмукваща сила, която ги бе уловила в хватката си, се стопи преди огънят да е стигнал до поляната (макар че дотогава по нея падаха искри и много от по-малките дръвчета в източния ѝ край вече горяха). Неколцина успяха да се завлекат и дотърят до отсрещния край и да потънат в гората пред това разширяващо се, безмилостно ветрило. Разбира се, придвижването право на запад не беше от голяма полза за тези неколцина (между тях беше Розали Скехан, както и Франк Спрус и Руди Барфийлд, брат на покойния и доста прежалим Питс), защото в един момент щеше да им свърши годния за дишане въздух, въпреки преобладаващите ветрове. Затова бе необходимо първо да бягат на запад, а после да свърнат или на юг, или на север в усилията си да заобиколят пожара... отчаяна игра, където наказанието при загуба не беше отнемане на топката, а изгаряне до въглен в Индианската гора. Няколко души — не всички, но няколко души все пак успяха да го направят.

Повечето, обаче, загинаха на поляната, където Боби Андерсън и Джим Гардънър бяха работили толкова дълго и упорито — умряха на метри от онази празна дупка, в която нещо бе стояло заровено, а после се бе измъкнало.

Те бяха грубо използвани от сила, която беше много по-голяма, отколкото тяхната ранна, крехка фаза на „ставане“ би могла да понесе. Корабът бръкна в мрежата на умовете им, изсмука я и я използва, за да се подчини на слабите, но несъмнени заповеди на Командира, които бяха изразени в думите НАЧАЛНА СКОРОСТ, казани на органично-кибернетичните вериги на кораба. Думите НАЧАЛНА СКОРОСТ не фигурираха в речника на кораба, но идеята беше ясна.

Живите лежаха на земята, повечето в безсъзнание, някои силно замаяни. Няколко от тях седнаха, вкопчиха се в главите си и застанаха,

без да забелязват искрите, които падаха наоколо. Други, помнещи опасността, която идваше от изток, се опитаха да станат и не успяха.

Един от онези, които успяха, беше Чип Маккосланд, който живееше на Дъгаут Роуд с незаконната си жена и около десетте си деца; преди два месеца и милион години Боби Андерсън бе ходила до Чип за още поставки за яйца, за да събере в тях своята разширяваща се колекция от батерии. Чип се завлече до средата на поляната като стар пияница и падна в празната яма. Той се запря с писъци по целия път до дъното, където умря със счупен врат и разбит череп.

Другите, които схващаха опасността от пожара и евентуално биха могли да избягат, избраха да не го правят. „Ставането“ беше завършило. То бе завършило със заминаването на кораба. Смисълът на техния живот беше загубен. Затова те просто седяха и чакаха огънят да се погрижи за онова, което бе останало от тях.

2

По здрач в Хейвън имаше по-малко от двеста оцелели. По-голямата част от силно застроената с дърво западна половина на града бе изгоряла или сега изгаряше до основи. Вятърът продължаваше да се усилва. Въздухът започна да се променя и оставащите томичукала, задъхващи се и пребелели, се събраха в двора на Хейзъл Маккрийди. Фил Голдън и Брайънт Браун пуснаха в действие големия обменител на въздуха. Оцелелите се събраха наоколо, както биха се скупчили около горящата печка едновременно заселници през някоя мразовита нощ. Измъченото им дишане постепенно стана равномерно.

Брайънт погледна над съоръжението към Фил.

Времето за утре?

Ясно небе, стихващ вятър.

Мари стоеше наблизо и Брайънт видя облекчението й.

Хубаво това е добре.

Така си и беше... за момента. Но ветровете нямаше да мируват до края на живота им. И като го нямаше корабът, оставаше единствено това устройство и двайсет и четирите акумулатора от камиони между тях и евентуалното задушаване.

„Колко време?“ попита Брайънт и никой не отговори. Само слабото проблясване на изплашените им, нечовешки очи увисна сред пламтящата вечер.

3

На следващата сутрин бяха с двайсет души по-малко. През нощта историята на Джон Лиандро бе заляла целия свят, върху който се бе стоварила със силата на удар от чук. Щатските и отбранителни служби отричаха всичко, ала десетки хора бяха направили снимки при издигането на кораба. Тези снимки бяха убедителни... и никой не можеше да спре потока сведения от такива „информирани източници“ като изплашените жители на околните градчета и първите пристигащи участници от Националната гвардия.

Граничните бариери на достъпа до Хейвън държаха, поне засега. Пожарът бе стигнал до Нюпорт, където пламъците най-после бяха овладени и поставени под контрол.

Няколко томичукала си пръснаха мозъците през нощта.

Поли Андрюс се нагълта с почистващ препарат.

Фил Голдън се събуди и откри, че Куини, негова жена от двайсет години, бе скочила в пресъхналия кладенец на Хейзъл Маккрийди.

През деня последваха само четири самоубийства, ала нощите... нощите бяха по-лоши.

По времето, когато по-късно тази седмица армията най-после нахлу в Хейвън, като нескъпопосани касоразбивачи в качествено направен сейф, бяха останали по-малко от осемдесет томичукала.

Джъстин Хърд застреля един дебел армейски сержант с детска въздушна пушка, която изхвърляше зелен огън. Дебелият сержант експлодира. Един изплашен картечар в джип, който тъкмо минаваше покрай търговския център „Кудър“, извъртя 50-калибровото оръжие, зад което седеше към Джъстин Хърд, изправил се пред железарския магазин само в пожълтяващ чифт долни гащи и оранжеви работни обувки.

— „Да ги оправим тия кълвачи!“ — крещеше Джъстин. — „Да ги оправим всичките скапани...“

В този момент го улучиха около двайсетина петдесеткалиброви куршума. Джъстин също почти експлодира.

Картечарят повърна в газовата си маска и едва не се задуши в нея, преди колегата му да е успял да му сложи нова на лицето.

— Някой да вземе този тапешник! — закрещя един майор през електрически високоговорител. Маската заглушаваше думите му, ала не ги правеше неразбираеми. — Вземете го, но внимавайте! Дръжте го за дулото! Повтарям, бъдете изключително внимателни! Не го насочвайте към никого!

Насочването към някого, както би казал Гард, винаги идваше по-късно.

4

Повече от десетина бяха застреляни още в първия ден на нахлуването от изплашени, нервно дърпащи спусъка войничета, още почти деца, които преследваха томичукалата от къща в къща. След известно време част от страха на нападателите започна да изчезва. Към следобеда те вече истински се забавляваха — приличаха на ловци, които гонят зайци през пшеница. Още трийсетина бяха застреляни, преди военните лекари и специалистите от Пентагона да осъзнаят, че въздухът извън Хейвън е смъртоносен за тези осакатени мутанти, които някога бяха представлявали американски данъкоплатци. Фактът, че нападателите не можеха да дишат въздуха „в“ Хейвън би трябвало да направи тази идея съвсем очевидна, ала при цялото вълнение никой всъщност не мислеше особено добре (Гард не би намерил това много изненадващо).

Сега бяха останали само четирийсетина или някъде там. Повечето бяха луди. Онези, които не бяха, не искаха да говорят. Изградиха набързо една импровизирана клетка върху мястото, което минаваше за градски площад в Хейвън — точно под и леко вдясно от останалото без кула кметство. Държаха ги там още една седмица, през който период умряха още четиринайсет.

Промененият въздух беше анализиран, машината, която го произвеждаше, бе внимателно изследвана, изтощените батерии бяха сменени. Както предполагаше Боби, на специалистите не им трябваше

много време, за да разберат механизма на устройството и залегналите в него принципи вече се разучаваха в Масачузетския технологически институт, лабораториите „Бел“ и в Арсенала, Вирджиния от учени, които едва не повръщаха от вълнение.

Останалите двайсет и шест томичукала, с вид на уморени, болни от шарка последни остатъци от племето на апахите, бяха откарани в товарния отсек, при контролирана околна среда, на един „Старлифтър“ С-140 до правителствено владение във Вирджиния. Това владение, което някога беше изгорено до основи от едно дете, се наричаше Арсенала. Там те бяха изследвани... и там умряха, един по един.

Последният оцелял беше Алис Кимбъл, учителката, оказала се лесбийка (факт, който Бека Полсън бе научила от Исус през един горещ юлски ден). Тя умря на 31 октомври... Хелюин.

5

Горе-долу по същото време, по което Куини Голдън стоеше край пресъхналия кладенец на Хейзъл и се канеше да скочи в него, една сестра влезе в болничната стая на Хили Браун, за да провери как е момчето, което през последните два дни бе показало слаби признаци на завръщащо се съзнание.

Тя погледна към леглото и се намръщи. Не беше възможно да вижда това, което виждаше — то трябва да бе някаква илюзия, създавана от осветлението в коридора — двойна сянка хвърлена върху стената...

Натисна ключа на стената и се приближи с още една крачка. Устата ѝ зейна отворена. Не е било илюзия. Върху стената имаше две сенки, защото в леглото се намираха две момчета. Те спяха обвили ръце един около друг.

— Какво...?

Сестрата направи още една крачка, като несъзнателно вдигна ръка към кръстчето, което носеше около врата си.

Едното момче, разбира се, беше Хили Браун, с отслабнало и изпито лице, не по-дебели от пръчки ръце и кожа бяла, почти колкото болничното му гърне.

Тя не познаваше другото момче, което беше съвсем малко. То бе облечено със сини панталонки и тениска, на която пишеше НАРИЧАТ МЕ ДОКТОР ЛЮБОВ. Краката му бяха изцапани с черна пръст... и нещо в тази пръст ѝ се видя неестествено.

— Какво...? — пак прошепна тя и по-малкото момченце се размърда, като обви още по-плътно ръцете си около врата на Хили. Бузата му почиваше върху рамото на Хили и сестрата забеляза с нещо като ужас, че двете момчета много си приличаха.

Тя реши, че трябва да съобщи на доктор Гринлийф за това. Веднага. Обърна се да излезе, с бързо туптящо сърце и ръка, която продължаваше да стиска кръстчето... когато видя нещо съвършено невъзможно.

— Какво...? — прошепна тя за трети и последен път. Очите ѝ се бяха разширили до крайност.

Още от странната черна пръст. По пода. Следи по пода. Водещи към леглото. Малкото момченце бе прекосило стаята и се бе пхнало в леглото. Видимата прилика между децата подсказваше, че това трябва да е липсващият — и отдавна смятан за мъртъв — брат на Хили.

Следите не идваха откъм коридора. Те започваха в средата на стаята.

Като че ли момченцето бе дошло от нищото.

Сестрата изхвърча от стаята и се разkreця за доктор Гринлийф.

6

Хили Браун отвори очи.

— Дейвид?

— Тихо, Хили, спя.

Хили се усмихна, без да е сигурен къде се намира, без да знае „кога“ се намира, сигурен само че много неща преди не бяха наред — ала какви са били тези неща, вече нямаше значение, защото сега всичко си бе дошло на мястото. Дейвид беше тук, притиснал се топъл и истински към него.

— И аз — каза Хили. — Утре трябва да ти дам войничетата.

— Защо?

— Не знам. Но трябва. Обещал съм.

— Кога?

— Не знам.

— Докато получа Кристално кълбо — съгласи се Дейвид и се настани още по-плътно в извивката под рамото на Хили.

— Ами... добре.

Тишина... откъм стаята на сестрите се носеха слаби развълнувани гласове, но тук цареше тишина и сладката топлина от момчетата.

— Хили?

— Какво? — измърмори Хили.

— Там, където бях, беше студено.

— Така ли?

— Да.

— Сега по-добре ли е?

— По-добре е. Обичам те, Хили.

— И аз те обичам, Дейвид. Извинявай.

— За какво?

— Не знам.

— О-о.

Ръката на Дейвид посегна към одеялото, напипа го и го дръпна нагоре. На сто и петдесет милиона километра от слънцето и на сто парсека от оста на галактиката, Хили и Дейвид Браун спяха здраво прегърнати.

19 август 1982 година

19 май 1987 година

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.